

T.C.
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TANİN GAZETESİ İNCELEME
VE SEÇİLMİŞ METİNLER
(501-700 SAYILAR)

Hazırlayan
Esin GEZ UYAR

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Osman YILDIZ

TOKAT-2012

TANIN GAZETESİ-İNCELEME
VE SEÇİLMİŞ METİNLER
(501-700 SAYILAR)

Tezin Kabul Ediliş Tarihi: 06.06.2012

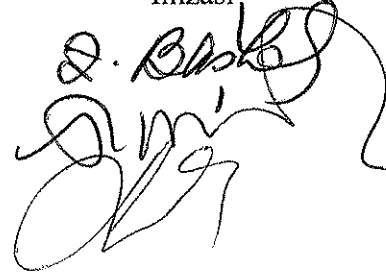
Jüri Üyeleri (Unvanı, Adı Soyadı)

Başkan : Yrd.Doç. Dr. Zekeriya BAŞKAL

Üye : Yrd. Doç. Dr. Alpay Doğan YILDIZ

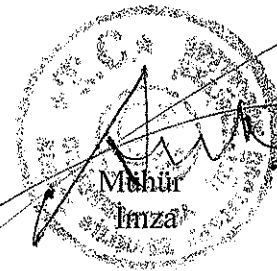
Üye : Yrd. Doç. Dr. Osman YILDIZ

İmzası

Bu tez, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun 31/05/2012 tarih ve 2012/17 sayılı oturumunda belirlenen jüri tarafından kabul edilmiştir.

Enstitü Müdürü: Prof. Dr. Ali AÇIKEL

T.C.

GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Bu belge ile, bu tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik ilkelere uygun olarak toplanıp sunulduğunu, bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçlara atıf yaptığımı ve kaynağını gösterdiğimi beyan ederim.

(0606/2012)

Tezi Hazırlayan Öğrencinin

Adı ve Soyadı

ESM GEL UYAR

İmzası

E. g. uyar

ÖZET

Gazetelerin toplum hayatını yansıtmada önemli bir yeri vardır. Aynı zamanda gazeteler topluma yön vermeyi de amaçlar. Tarihimizin dönüm noktalarından biri olan II. Meşrutiyet döneminde gazeteler bir önceki döneme oranla daha rahat bir ortamda çıkmaya başlamıştır. Bu dönemde çıkan önemli gazetelerden biri de Tanin'dir.

Tanin II. Meşrutiyet'in ilanından kısa süre sonra yayın hayatına başlamış ve 1947 yılına kadar çeşitli aralıklarla çıkmaya devam etmiştir. Biz Tanin'in 12 Kanun-ı Sani 1326 (1910) ile 31 Temmuz 1326 (1910) tarihleri arasında yayınlanan 501-700 sayılarını inceledik.

Çalışmamızın amacı Tanin gazetesi ışığında incelediğimiz sayılar arasındaki döneme ilişkin bilgiler elde etmek, dönemin olayları ve toplum hayatı ile ilgili Tanin'in yaklaşımını açığa çıkarmak, Tanin'in basın hayatındaki yerini belirlemektir.

Çalışmamızın giriş kısmında öncelikle Tanin gazetesinin şekil özelliklerini verdik. Daha sonra gazetenin muhtevasına ilişkin siyasi, sosyal, edebi, eğitim ve basın merkezli değerlendirme yaptık. Tahlilî Fihrist kısmında gazetede çıkan yazıları, yazar adına ve konusuna göre sınıflandırdık. Metinler kısmında ise dönemin siyasi, sosyal ve edebi yapısına ilişkin gazetede çıkan yazıları Latin harflerine çevirdik. Çalışmamızın sonunda içeriğe kolaylıkla ulaşılabilmesi için indeks hazırladık.

İncelediğimiz sayılarda Tanin'in, II. Meşrutiyet dönemi siyasi ve sosyal hayatına büyük oranda ışık tuttuğunu tespit ettik. Yazarlar toplumun ihtiyaçlarını görmekte, bazen hükümeti öven bazen de eleştiren yazılarıyla topluma bir yol haritası çizmek istemektedir. Bu çalışma ile II. Meşrutiyet döneminin belli bir kesitine yönelik bilgi vermeye çalıştık. Bu dönem üzerine çalışacak kişilere fayda sağlayacağı düşüncesindeyiz.

ABSTRACT

Newspapers have an important role in reflecting the social life. At the same time, they intend to guide the society. During the Second Constitutional Era, one of the milestones in our history, newspapers were published in a calmer environment when compared to the previous era. Tanin is one of the most significant newspapers published in this era.

Tanin was started to be published soon after the declaration of the Second Constitutional Era and continued to be published discontinuously until 1947. We researched the volumes 501 to 700 between the dates January 12, 1326 (1947) and July 31, 1326 (1910).

The goal of this study is to get information about the period between the volumes that we studied on, to reveal the approach of Tanin towards social life and incidents of the era, and to determine the place of Tanin in the press world.

In the introduction part, we gave details about the shape properties of Tanin. Then, we evaluated the newspaper in a political, social, literary, educational and press-centered manner related to the content of the newspaper. We categorized the articles in the newspaper according to authors' names and topics in the "Index (of Tahlil)" part. In the "Articles" part, we converted the articles related with the political, social and literary frames of the era into the Latin characters. We prepared another index at the end of the study in order to reach the content easily.

In the volumes that we surveyed, we figured out that Tanin reflected the social and political life in the Second Constitutional Era substantially. The authors were aware of the needs of the society. They wanted to draw a road map for the society with their articles which sometimes praised and sometimes criticized the government. In this study, we tried to provide information about a certain section of the Second Constitutional Era. We believe that this study will be helpful for those who want to study on this era.

ÖNSÖZ

Gazeteler daima hayatımızda önemli bir yer edinmiştir. Geçmişimizi daha iyi anlamak ve değerlendirebilme çabamızda gazetelerden faydalanmanın oldukça yararlı olacağını düşünüyoruz. Üzerinde çalıştığımız Tanin gazetesi yayınlanmaya başladığı II. Meşrutiyet döneminin önemli gazetelerinden biri olmakta ve bize o dönem hakkında ayrıntılı bilgiler vermektedir. Dönemin sosyal ve siyasi hayatını etkileyen Tanin gazetesi II. Meşrutiyet dönemine ilişkin siyasi, edebi, sosyal, kültürel ve basına yönelik değerlendirmelerde bulunmasıyla bizi üzerinde inceleme yapmaya itmektedir.

Tanin gazetesinin uzun yıllar çıkması, çok fazla sayısının olması sebebiyle ve bütünsel bir çalışma yürütebilmek için Gaziosmanpaşa Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı, Yeni Türk Edebiyatı yüksek lisans öğrencileri olarak beş arkadaş Tanin'in sayıları paylaşmayı uygun bulduk. Bu paylaşım sonucunda, ben Tanin'in 501-700 sayılarını incelemeyi tercih ettim. Tezimiz, Tanin gazetesinin 12 Kanun-ı Sani 1326 (1910)'da çıkan 501. sayısından, 31 Temmuz 1326 (1910) tarihini içeren 700. sayısına kadar olan dönemi içermekte ve üç bölümden oluşmaktadır.

I. Bölüm'de Tanin gazetesi şekil ve içerik yönünden ortaya konulmuş; Tanin'in devrin siyasi, edebi ve sosyal gelişmelere yaklaşımı, eğitim ve basın hayatındaki yeri, gazetede yazılar ışığında belirlenmeye çalışılmıştır.

II. Bölüm'de "Tahlilî Fihrist yer almaktadır. Bu bölüm iki ana başlık altında toplanmıştır. Birinci kısımda yazılar yazar adına göre, ikinci kısımda ise konularına göre sınıflandırılmıştır.

Yazar adına göre sınıflandırılmanın yapıldığı birinci kısımda sıralamada yazarların isimleri esas alınmıştır. II. Meşrutiyet döneminde bulunulması ve henüz soyadı kanununun çıkmamış olması nedeniyle yazarlar yazılarının sonunda yalnızca isimlerini kullanmışlardır. Bu sebeple biz de sıralamamızda yazar isimlerini kendi imzalarında yer alan orijinal haliyle yazdık. Mesela; Hüseyin Cahit, Memduh Şevket.

Kişi adlarından önce gelen aile adı, meslek adları ve unvanlar ise yine yazarların imzalarında kullandıkları şekliyle (isimlerinden önce) verilmiştir. Mesela; Babanzade İsmail Hakkı, Sivas Mebusu Dağavaryan.

Alfabetik sıralamda M(im), A(yın), N(un), S(e). Şeklindeki rumuzlarda ilk harf esas alınmıştır. Mesela M(im), A(yın) rumuzu "M"; N(un), S(e) rumuzu "M"

sırasındadır. Yani rumuzun ilk sesi hangi Latin harfine denk geliyorsa rumuz o harfin olduğu kısımda yer almıştır.

“Tahlilî Fihrist”in ikinci kısmında konularına göre sınıflama yapılmıştır. Burada öncelikle edebi yazılar; şiir, hikaye, piyes, mektup, mülakat, edebi ilanlar, tefrika başlığı altında; makaleler ise askeri, basın, edebi, eğitim, iktisadi, ilmi, seyahat, siyasi, sosyal, tarihi, zirai başlığı altında yer almıştır.

Konusuna göre sınıflamada yazarın aynı konudaki yazılarının kendi içindeki sıralanışında yazı başlıkları esas alınmıştır. Gazetede oldukça yer tutan haber içerikli yazılar da konularına göre sınıflandırılmıştır. Gazetenin *Şuunlar* sütunundaki tüm yazı başlıkları ise her sayısı bir arada toplanarak tarih sırasına göre “Olaylar” başlığı altında verilmiştir.

III. Bölüm’de ise “Metinler” adı altında başta edebiyat ve basına ilişkin olmak üzere siyasi ve sosyal konuları içeren yazılar Latin harflerine aktarılmıştır. Seçilen metinlerle dönemin sosyal ve siyasi yapısı ve gazetenin o dönemdeki yeri ortaya koyulmaya çalışılmıştır.

Sözcükler Latin harflerine aktarılırken şu ilke ve yöntemler esas alınmıştır:

Osmanlı Türkçesine ait sözcük ve tamlamaların aslına uygun şekilde yazılması amaçlanmıştır. *Mekteb-i Sultani*, *arz-ı iftikâr*, *pay-ı tegallüb* gibi.

Fiillerin ise günümüzdeki kullanımı esas alınmıştır. Mesela: icab idecektir değil icap edecektir, bahs eylemek değil bahseylemek gibi.

Batı kökenli bazı özel isimlerin yazımında kelimenin orijinal hali esas alınmıştır. Mesela: Alexandre Dumas, New York, Chicago gibi.

Batı kökenli bazı özel isim ve yer adlarının aslına uygun okunmasında bazı güçlüklerle karşılaşmıştır. Aslına uygun okumada tereddüt edilen sözcüklerin sadece Osmanlı Türkçesi ile yazımı tercih edilmiştir.

Okumada güçlük çekilen bazı sözcükler, hatalı okumadan kaçınmak için Batı kökenli sözcüklerde uygulandığı gibi, Osmanlı Türkçesi ile gösterilmiştir.

Tanın gazetesinin 501-700 sayılarına Türkiye Büyük Millet Meclisi Kütüphanesi, Ankara Üniversitesi Veri Tabanı, İzmir Ahmet Piriştina Kent Arşivi ve Müzesi (APİKAM) ile Milli Kütüphane’den ulaşılmıştır.

Yaptığımız bu çalışmanın II. Meşrutiyet sonrası edebi, siyasi ve toplumsal gelişmelere, basında bu anlamda yapılan tartışmalara ilişkin yeni değerlendirmelere ışık tutacağı ümidini taşıırken, yeni çalışmalara kaynaklık etmesini dileriz. Çalışmamın her aşamasında metoda ilişkin bilgi birikimi ve engin hoşgörüsü ile bana destek olan danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Osman Yıldız'a, uzun çalışma sürecinde daima desteğini hissettiğim eşim Sezgin UYAR'a teşekkür ederim.

Tokat, Mayıs 2012

KISALTMALAR

a.g.e.: Adı geçen eser

a.g.m.: Adı geçen makale

bk.: Bakınız

C.: Cilt

mad.: Madde

k.S.. Kanun-ı Sâni

Nr.: bk. Nu

Nu: Numara

S.: Sayı

s.: Sayfa

Ünv.: Üniversitesi

vb.:Ve başkaları, ve benzerleri, ve bunun gibi

TANIN GAZETESİNİN 501-700 SAYILARINI GÖSTERİR NEŞRİYAT CETVELİ

Nr.	Tarih	Süre	Sayfa	Matbaa	Müdürlük-i Mesul	Ser-muharrir	Düşünceler
501	12 K.S.1326	Günlük	4	Daire-yi Mahsusa	Hüseyin Cahit	Hüseyin Cahit	Gazete Yeni Tanin adıyla çıkmıştır.
502	13 K.S.1326	"	"	"	"	"	"
503	14 K.S.1326	"	"	"	"	"	"
504	15 K.S.1326	"	"	"	"	"	"
505	16 K.S.1326	"	"	"	"	"	"
506	17 K.S.1326	"	"	"	"	"	"
507	18 K.S.1326	"	"	"	"	"	"
508	19 K.S.1326	"	"	"	"	"	"
509	20 K.S.1326	"	"	"	"	"	"
510	21 K.S.1326	"	"	"	"	"	"
511	22 K.S.1326	"	"	"	"	"	"
512	23 K.S.1326	"	"	"	"	"	"
513	24 K.S.1326	"	"	"	"	"	"
514	25 K.S.1326	"	"	"	"	"	"
515	26 K.S.1326	"	"	"	"	"	"
516	27 K.S.1326	"	"	"	"	"	"
517	28 K.S.1326	"	"	"	"	"	"
518	29 K.S.1326	"	"	"	"	"	Gazete Tanin adıyla çıkmaya başlamıştır.
519	30 K.S.1326	"	"	"	"	"	"
520	1 Şubat 1326	"	"	"	"	"	"
521	2 Şubat 1326	"	"	"	"	"	"
522	3 Şubat 1326	"	"	"	"	"	"
523	4 Şubat 1326	"	"	"	"	"	"
524	5 Şubat 1326	"	"	"	"	"	"
525	6 Şubat 1326	"	"	"	"	"	"

526	7 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
527	8 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
528	9 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
529	10 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
530	11 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
531	12 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
532	13 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
533	14 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
534	15 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
535	16 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
536	17 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
537	18 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
538	19 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
539	20 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
540	21 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
541	22 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
542	23 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
543	24 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
544	25 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
545	26 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
546	27 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
547	28 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
548	29 Şubat 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
549	1 Mart 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
550	2 Mart 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
551	3 Mart 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
552	4 Mart 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
553	5 Mart 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
554	6 Mart 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
555	7 Mart 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
556	8 Mart 1326	“	“	“	“	“	“	“	“

679	9 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
680	10 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
681	12 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	10 Temmuz kutlamaları sebebiyle 681. sayı bir gün ara ile çıkmıştır.
682	13 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
683	14 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
684	15 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
685	16 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
686	17 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
687	18 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
688	19 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
689	20 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
690	21 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
691	22 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
692	23 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
693	24 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
694	25 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
695	26 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
696	27 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
697	28 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
698	29 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
699	30 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“
700	31 Temmuz 1326	“	“	“	“	“	“	“	“

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ	iii
KISALTMALAR	vi
NEŞRİYAT CETVELİ (501-700 SAYILAR)	vii
İÇİNDEKİLER	1
I. BÖLÜM.....	4
GİRİŞ.....	4
A. Gazetenin Şekil Özellikleri	5
Tanin'in Sütunları Üzerine	6
B. Gazetenin Muhteva Özellikleri.....	10
1. Yazar Kadrosu	10
2. Tanin'in Dönemin Siyasi Olaylarına Yaklaşımı	13
a. Balkanlar	13
b. Tanin ve İttihak Terakki Fırkası.....	16
c. Tanin'in Girit Meselesine Yaklaşımı.....	18
d. Gayrimüslimler.....	20
3. Tanin ve Seyahat Yazıları	21
a. Anadolu Seyahatleri.....	21
b. Arnavutluk Seyahatleri.....	24
c. Avrupa Seyahatleri	26
d. Orta Doğu Seyahatleri	28
4. Tanin'in Eğitim Yaklaşımı	29
5. Tanin'in Sosyal Hayata İlişkin Yaklaşımı.....	33
6. Tanin'de Edebi Hayat.....	34
7. Tanin'de Matbuat Tartışmaları.....	37
II. BÖLÜM.....	41
TAHLİLİ FİHRİST	41
1. Yazar Adına Göre.....	41
2. Konularına Göre	163
2. 1. Şiir	163
2. 2. Hikâye.....	163
2. 3. Piyas	163
2. 4. Mektup.....	163
2. 5. Mülakat.....	164
2. 6. Edebi İlanlar	166
2. 6. 1. Kitap İlanları.....	166
2. 6. 2. Gazete-Mecmua.....	181
2. 6. 3. Tiyatro-Konferans	191
2. 6. 4. Besteler-Konserler.....	201
2. 7. Tefrikalar	202

2. 8. Makaleler	203
2. 8. 1. Askerî	203
2. 8. 2. Basın	204
2. 8. 3. Edebî	205
2. 8. 4. Eğitim	205
2. 8. 5. İktisadî	206
2. 8. 6. İlmî	208
2. 8. 7. Seyahat	208
2. 8. 8. Siyasi	212
2. 8. 9. Sosyal	232
2. 8. 10. Tarihî	237
2. 8. 11. Ziraî	237
2. 9. Haberler	238
2. 9. 1. Edebî İçerikli Haberler	238
2. 9. 2. Eğitim İçerikli Haberler	239
2. 9. 3. Ekonomi İçerikli Haberler	239
2. 9. 4. Sosyal ve Siyasi İçerikli Haberler	240
2. 10. Olaylar	266
III. BÖLÜM	318
METİNLER	318
Nazıma Sultan Hazretlerine	318
Kitap Tercümesi	319
Fecr-i Ati Encümen-i Edebisi Beyannamesi	322
Refik Bey	324
Bir Piyas	327
İki Küçük Osmanlı Sanatkarı	331
Milliyet Meselesi	333
Şairin Yerine Âlim	337
31 Mart	340
Mekteb-i Sultanî Hadisesi-İdaresizliğin Netaic-i Müessifesi	343
Hüseyin Cahit Bey'e Mektup	345
Amerika Mektepleri	346
11 Nisan	351
Memduh Macit İçin	354
Meclis-i Mebusan'da Sosyalizm	356
Terbiye-yi Nisvan	360
Meclis-i Mebusan'da Dünkü Hadise	368
Jurnal Meselesi- Kânûn-ı Esâsî	371
Köylüler İçin	375
Gilindir	378
Ekalliyet Hukuku	385
Ermenak	388
Köylülerin Sıhhati	394
Pire'de Bir Vaka: Yunanlıların Derece-i Medeniyetleri	396
Bu Nasıl Osmanlı?	398
Abdülhamit Nasıl Yaşıyor?	400
10 Temmuz	402

SONUÇ.....	405
KAYNAKÇA.....	408
DİZİN.....	411
EKLER.....	419
ÖZGEÇMİŞ.....	423

I. BÖLÜM

GİRİŞ

II. Meşrutiyetin ilanından sonra çıkan ilk gazetelerden olan Tanin'in Türk basın tarihinde önemli bir yeri vardır. Tanin kendi bakış açısına göre toplumdaki aksaklıkları belirlemekte ve toplumun ihtiyaçlarını ortaya koymaktadır. II. Meşrutiyetle birlikte gelen özgürlük ortamında çıkan bir gazete olup, o dönemi oldukça başarılı bir şekilde yansıtmaktadır. Ayrıca topluma yön vermeyi amaçlayan bir gazetedir.

Çalışmamız Tanin gazetesinin 12 Kanun-ı Sani 1326 (1910)'da çıkan 501. sayısından, 31 Temmuz 1326 (1910) tarihini içeren 700. sayısına kadar olan dönemi içermektedir. 1910 yılının ilk yarısını kapsayan bu dönemde gazete, siyasi içerikli yazılara daha fazla yer vermiştir. Bunun sebebi ise ülkenin içte ve dışta yaşadığı (Girit, Arnavutluk sorunları gibi) gelişmelerdir.

Tanin Gazetesi 19 Temmuz 1324 (1908)'te çıkmaya başlar ve 1947 yılına kadar çeşitli arահıklarla çıkmaya devam eder. Kurucuları (müessisleri) Hüseyin Kazım, Tevfik Fikret ve Hüseyin Cahit öncülüğünde basın hayatına başlamıştır. Yazar kadrosu oldukça geniştir. Müdür-i mesul ve başmuharriri Hüseyin Cahit'tir.

Tanin, İttihat ve Terakki Fırkası'nı destekleyici bir politika izlemiştir. Hatta bu durum Tanin'in, İttihat ve Terakki'nin yayın organı olarak görülmesine sebep olmuştur. Ancak hem Tanin idaresinin hem de İttihat ve Terakki'nin bildirileri Tanin'in İttihat ve Terakki Fırkası'nın yayın organı olmadığı yönündedir.

İttihatçıların iktidarda bulunmadığı dönemlerde sert bir muhalefet yürüten Tanin, sık sık kapatılmış ve Renin, Senin, Cenin, Hak gibi adlarla çıkmıştır. İmtiyazı 30 ocak 1914'te İttihak ve Terakki Fırkası'na devredilmiştir. Ateşkes döneminde İngilizlerce Malta'ya sürülen Hüseyin Cahit 27 Ekim 1927'de Tanin'i yeniden çıkarmıştır. Ancak gazete Takrir-i Sükun Kanunu'na dayanılarak hükümetçe kapatılmış ve Hüseyin Cahit hayat boyu Çorum'da sürgün cezasına çarptırılmıştır. Tanin onun sürgünden

dönüşünden sonra 1943-1947 arasında üçüncü kez yayımlanmıştır.¹ Hüseyin Cahit 1947'de daha zengin bir içerikle çıkarılacağı vaadiyle gazeteyi kapatmış; ancak gazeteyi tekrar çıkarmamıştır.²

A. Gazetenin Şekil Özellikleri

Tanin gazetesinin incelediğimiz sayıları arasındaki 12 Kanun-ı Sani 1326 ile 31 Temmuz 1326 (1910) tarihleri arasındaki günlerde II. Meşrutiyet'in yıldönümü olan 10 Temmuz günü dışında her gün düzenli olarak çıkmıştır. Gazete idaresi 10 Temmuz günü kutlamalara iştirak ettiği için o gün gazete çıkmamıştır.

Tanin, incelediğimiz sayılarından 501-517 sayıları aralığında *Yeni Tanin*, daha sonraki sayılarda ise *Tanin* adıyla çıkmıştır. "Tanin" ve "Yeni Tanin" klişeleri ilk sayfanın üstünde ortada yer almaktadır. Gazete klişesinin sağ üst kısmında gazetenin sayısı, onun altında sermuharriri yine altında Mahal-i İdare başlığı ile idare merkezi, bu ifadenin altında ise gazetenin abone bedeline ilişkin bilgi verilmektedir. Gazete klişesinin solunda ise en üstte günün tarihi, altta müdür-i mesul, en altta ise "İhtar-ı Mahsusa" başlığı ile "*Neşredilmeyen âsâr ve evrâk iade olunmaz*" ifadesi yer almaktadır. İfadenin altında ise yine gazetenin abonelik bedeline ilişkin bilgi verilmektedir.

Gazetenin adet fiyatı klişenin altında sağda ve solda, günü bu ikisinin ortasında verilmiştir.

Gazete 4 sayfa olarak çıkmaktadır. Gazetenin ilk sayfası dışında diğer sayfalarda üstte tarih, sayfa numarası ve gazetenin ismine yer verilmiştir. Sayfalar 4 sütundur. Sütunlarda yer alan yazılar; başlık ve kısa çizgilerle birbirinden ayrılmıştır. Sütunlar ise birbirinden uzun çizgiler ve sütun başlığı ile ayrılmıştır. Tefrikalar sütunların dışında tutulmuş ve sayfaların alt kısmında neşredilmiştir.

Gazetenin son sayfasında daha çok ilan ve reklamlara yer ayrıldığı için bu sayfada resimlere rastlamak mümkündür. Son sayfa dışındaki diğer sayfalarda bu tarz resimlere rastlanmaz. Reklamlar bölümünde yer alan yazılarda farklı yazı stillerine ve süslemelere başvurulmuştur. Bazı reklamlarda ise Latin harflerinin kullanıldığı görülmektedir.

¹ Çakır, Hamza, *Osmanlıda Basım İktidar İlişkileri*, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2002.

² KAROĞLU, İlhan, *Tanin Gazetesi inceleme ve seçilmiş metinler (1-300 sayılar)*, Yüksek Lisans Tezi, 2011.

Gazetenin şekil özellikleri ile ilgili olarak aktarılan bilgilerin daha somut hale gelmesi amacıyla “Ekler” bölümünde Tanin’in bir sayısının fotokopisine yer verdik.

Tanin’in Sütunları Üzerine

Tanin’in 501-700 sayılarına baktığımızda Tanin’de *Siyâsiyât*, *Mesâil-i Mühimme-i Dâhiliyye*, *Mesâil-i Mühimme-i Hâriciyye*, *Meclîs-i Mebûsan’da*, *Anadolu’da Tanin*, *Arnavutluk’ta Tanin*, *Açık Sütunlar*, *Telgraflar*, *Dereden-Tepeden*, *Şuun*, *İlanlar*, ve *Vilayet* başlıklı sütunlarının yer aldığını görürüz. Gazetede yer alan bu sütunları değerlendirecek olursak:

Siyâsiyât sütunu bütün sayılarda ilk sayfanın ilk sütununda yer almaktadır. Yazının uzunluğuna göre ikinci hatta üçüncü sayfada da devam ettiği görülür. Siyasi ve sosyal içerikli konulara yer verilen bu sütunda büyük çoğunlukla Hüseyin Cahit’in makaleleri yer alırken Hüseyin Cahit’in yazmadığı dönemlerde (588–595) Babanzade İsmail Hakkı’nın yazdığını tespit ediyoruz. Nitekim bu sayıların çıktığı günlerde Hüseyin Cahit’in yurt dışında olduğu, daha sonraki sayılarda yayınlanan mektuplarından anlaşılmaktadır.

Siyâsiyât sütunu bizim incelediğimiz sayılarda sadece 551. sayıda yer almamıştır. Bu sayıda *Tanin’in Tarih-i Siyâsisi* başlıklı dört tam sayfalık bir makale çıkmıştır. Babanzade İsmail Hakkı tarafından kaleme alınan makalede “1325”, “31 Mart’tan Evvel Ahval-i Dahiliye”, “31 Mart, Adana Faciası ve Taşrada İrtica”, “Sultan Mahmut Han ve Yeni Devir”, “Meclis-i Mebusan’da”, “Münasebat-ı Hariciyemiz”, “Vekayi-i Saire-yi Hariciye” gibi başlıklar altında bir önceki yılın siyasi bir değerlendirmesi yapılmıştır.

Gazetenin geniş kapsamlı bir sütunu da *Mesâil-i Mühimme-i Dâhiliyye* sütunudur. Bu sütun düzenli olarak her sayıda yer almaz. Ancak çıktığı sayılarda genellikle telgraflardan sonra, birinci ile ikinci sayfalarda yer almıştır. Bu sütunda Yunanistan, Bulgaristan, Avusturya, Rusya vb. ülkelerle olan ilişkiler hakkında bilgiler verilirken yurt içinde yaşanan siyasi gelişmeler üzerinde de durulmuştur. Sütunda yer alan yazılar genellikle imzasız olup sadece “Muhterem Tanin İdaresine” başlıklı (632. sayıda yer alan) yazı Ahmet Saki imzasını taşımaktadır.

Mesâil-i Mühimme-i Dâhiliyye sütununun yanısıra *Mesâil-i Mühimme-i Hâriciyye* sütunu da gazetede yer almıştır. Bu sütun da gazetede genellikle düzenli olarak yer

almamıştır. İlgili sütunda yurt dışında yaşanan siyasi gelişmelere yer verilerek, Rusya-Avusturya-Macaristan ilişkileri, İran-Rusya ilişkileri, Yunanistan ve Bulgaristan gibi ülkelerin o günkü durumlarına ilişkin bilgiler verilmiştir. Ayrıca bu sütunda haber niteliğinde yazılara, yerli ve yabancı gazetelerden alıntılara, resmi yazılara ve telgraflara da yer verildiği görülmektedir. Bu bölümde yer alan yazıların tamamı imzasızdır.

Tanin'in incelemiş olduğumuz sayılarında Meclis-i Mebusan'daki oturumlara da geniş yer ayırdığını görüyoruz. Bu oturumlar *Meclis-i Mebûsan'da* sütunu başlığı altında toplanmıştır. Bu sütun Meclis-i Mebusan'ın tatile girdiği 656. sayıya kadar çeşitli aralıklarla çıkmıştır. Nitekim meclisin son görüşmesine dair meclis başkanı Ahmet Rıza Bey'in nutkuna yer verilerek meclisin çalışma yılını doldurduğunu ve tatile girdiğini tespit etmekteyiz. Görüşmelerin uzunluğunu göre sütunun genişliği gazetede zaman zaman değişmektedir. Bu sütunda, Meclis-i Mebûsan'daki görüşmelerde alınan kararlardan, çıkarılan kanunlara; mebuslar arasındaki tartışmalara kadar her türlü ayrıntıyı bulmak mümkündür.

Tanin gazetesinin Anadolu'ya da büyük önem verdiğini tespit ediyoruz. *Anadolu'da Tanin* başlığı altındaki sütunda Ahmet Şerif Anadolu'yu dolaşarak, gezdiği yerlerle ilgili gözlemlerini aktarmıştır. İncelediğimiz sayılarda Ahmet Şerif'in Mersin, Adana, Konya illeri ve çevresinde yaptığı gezilerle ilgili mektupları yayınlanmıştır. Yazar Anadolu'nun bu illeri ve illerine bağlı sancak, kaza ve köylerdeki halkın sosyal ve ekonomik durumu ile hükümet dairelerinin çalışmalarına, memurların niteliklerine dair gözlemlerini aktarmıştır. Ahmet Şerif'in gözlemlerinden hareketle biz, o dönemde Anadolu'nun fakr u zaruret içerisinde hastalıklarla mücadele ettiği ve eğitim bakımından büyük eksiklikleri olduğu sonucuna varabiliriz.

Ahmet Şerif'in gezilerinin yer aldığı bir diğer sütun da *Arnavutluk'ta Tanin*'dir. Bu gezinin notları *Arnavutluk'ta Tanin* adlı sütunda çıkmasına rağmen, bugünkü Arnavutluk sınırları ile ilgisi yoktur. O günün Arnavutluk'u Kosova Vilayeti ile Yenipazar Sancağı'nı içine almaktadır.³ 1910 yılı başlarında öncelikle Anadolu'da geziler düzenleyen Ahmet Şerif, Tanin idaresinin gerekli görmesi üzerine Mayıs ayından sonra Arnavutluk'a gitmiş ve orada gözlemler yapmıştır. "*Muhtemelen Ahmet Şerif Bey'in gezileri, başlangıçta yalnız Anadolu'yu içine alacak şekilde planlanmıştı.*

³ Anadolu'da Tanin/Ahmet Şerif, Haz. Mehmed Çetin BÖREKÇİ, Ankara, Türk Tarih Kurumu, 1999, s: XVI

*Ancak olayların zorlaması, Arnavutluk İsyanı, Dürzî İsyanı ve Trablusgarp Savaşı gibi olaylar, onu, Anadolu dışındaki Osmanlı topraklarını da gezip görmeye ve buralarla ilgili yazılar yazmaya zorlamıştı.*⁴

Gazetede yer alan bir diğer sütun da *Açık Sütunlar* başlığını taşımaktadır. Bu sütunda makale, mektup, tartışma, sosyal gelişmeler, beyanlar, seyahat yazıları, mülakatlara yer verilmiştir. Siyasi mektuplaşmaların yanında, gazete idaresine gelen Tanin ile ilgili olumlu ya da olumsuz eleştirileri içeren mektuplar da göze çarpar. Makaleler askeri, siyasi, sosyal, iktisadi, sağlık gibi konuları işlemektedir. Bu bölümde imzasız çıkan pek çok yazının yanında imza sahibi olan yazılar da vardır. Bu imzalar şunlardır: Abdülhamit Bin Abdülaziz Han, Ahmet Râzi, Ahmet Cevdet, Ahmet Şinasi, Ali Rıza, Ali Suat, Ali Şükrü, Ali Zülfıkar, Ankara Mebusu Mehmet Talat, Babanzade İsmail Hakkı, Bakteriolog-Kimyager Osman Nuri, Bedi Nuri, Cafer Fahri, Celal Esat, Celal Mücib, Demir Asaf, Doktor Nuri Bekir, Doktor Şükrü Mehmet, Ebu Fikret Tahir, Fazıl Ahmet, Fuat Kemal, Hafız Muhammed Tevfik, Halide Salih (Halide Edip Adivar), Halili Emiri-zade Baha, Hasan Basri, Hoca Fehmi, Hüseyin Şükrü, İbrahim Zâtî, Kilisli Rıfat, Kolonyalı Zîn Alaaddin Hilmi, Manastırlı Mustafa Haluk, Mehmet Necati, Mehmet Şerif Bin Mehmed Sait, Memduh Şevket, Muhittin, Mustafa Hilmi, Mustafa Nuri, Müfit Ratip, Nazıma, Nun Se, Osman Nuri, Rıza, Salih Keramet, Selanikli Tevfik, Sivas Mebusu Dağavaryan, Ş. Haytaoğlu, Tevfik Fikret, Üsküdarlı Ali Onur, Yahya.

Açık Sütunlar'ın bir özelliği de diğer gazetelerin makalelerine yer vermesidir. Bu gazetelerden özellikle Tan gazetesi ile yapılan tartışmalar dikkati çekmektedir. Bu tartışmaların kimi zaman birkaç gün sürdüğü görülür. Tartışmaların yanı sıra farklı gazetelerdeki yazarların birbirleriyle teşekkürleşmeleri de bu sütunda yer almıştır. Halide Salih ile Nazıma Hanım arasındaki teşekkürleşme mektupları gibi.

Gazetenin bir diğer sütunu da *Telgraflar* başlığını taşımaktadır. Bu sütunda yurt içinden ve yurt dışından gelen telgraflara yer verilmiştir. Dahili Telgraflar ve Harici Telgraflar Başlığı altında iki ayrı grupta verilen telgraflar bu iki başlık altında aynı sayıda çıkarken bazen de yalnızca birine yer verildiğini görmekteyiz. Dahili Telgraflar Medine, Erzurum, Manastır gibi vilayetlerden gelmektedir. Harici Telgraflar ise Paris, Roma, Londra, Petersburg, Buhara gibi yurt dışındaki şehirlerden gelmektedir.

⁴ a. g. e. s: XVII

Vilayetlerden gelen telgrafların daha çok iç karışıklık yaşanan vilayetlerden olması dikkati çekmektedir. Yurt dışından gelen telgrafların da çoğunlukla Osmanlı Devleti'nin sıkıntılar yaşadığı ülkelerden geldiğini görmekteyiz. Telgraflarda genellikle siyasi haberler ve sosyal olaylar yer almaktadır.

Gazetenin az da olsa edebi konulara yer verdiğini görmekteyiz. Dönemin siyasi koşulları içerisinde gazetenin dört sayfalık hacmine bir de edebi meseleleri yerleştirmek pek mümkün gözükmemektedir. Fakat sınırlı da olsa *Dereden-Tepeden* adlı sütunda hikâye, piyes, makale gibi türden yazılar yer almaktadır. Genellikle imzasız olan bu yazıların içerisinde Girit meselesinin ele alındığı makale Çekirge takma adıyla; "Fener Hikâyeleri"nden başlığıyla çıkan hikâye Serçe takma adıyla yayınlanmıştır. Bu sütunda sadece Hüseyin Suat (Yalçın)'ın "Deva-yı Aşk" isimli piyesi gerçek şahıs adıyla yayınlanmıştır.

Şuun Sütunu gazetenin hemen her sayısında yer almıştır. Genellikle gazetenin son iki sayfasında çıkmakla birlikte bazen haberlerin yoğunluğuna göre üç sayfayı kapsayacak bir genişliğe ulaşmıştır. Bu sütunda günlük olaylara, sosyal, siyasi, ekonomik gelişmelere kısa kısa yer verilmiştir. Gazete tarafından önemli görülen haberler ayrıntılı bir şekilde verilmiştir. Haberler kimi zaman başlıklı kimi zaman başlıksız olarak çıkmıştır. Yurt içinde yaşanan gelişmeler ele alındığı gibi yurt dışında yaşanan gelişmelerle ilgili haberleri de bu sütunda bulmak mümkündür.

Şuun sütununda sosyal, siyasi, iktisadi haberlerin yanında matbuatla ilgili haberlere de rastlamak mümkündür. Örneğin 641. sayıda yer alan *Tasvîr-i Efkâr* başlıklı haber, Ebuzziya imzasını taşımakta ve gazetenin tekrar çıkacağını haber vermektedir. Yine 608. sayıda *Jurnaller-Meclis-i Ayân* başlıklı haberde Meclis-i Ayan'da matbuatla ilgili alınan kararlara yer verilmiştir. Dil ile ilgili haberlerin de yer aldığı bu sütunda 613. sayıda çıkan *Ta'dil-i Hurûf Meselesi* başlıklı haberde ise dil ile ilgili yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir.

İlanlar Sütunu gazetede *Şuun* sütunundan hemen sonra yer almış ve genellikle üçüncü ile dördüncü sayfada çıkmıştır. Bu bölümde satılık evler, yalılar, ticarethane tanıtımları, balo ilanlarının yanı sıra kitap ve tiyatro ilanlarına da yer verilmiştir. Kitap ilanları *Âsâr-ı Münteşire* başlığı ile tiyatro ilanları ise *Tiyatrolar* başlığı ile *İlanlar* sütunu içerisinde çıkmıştır. *Âsâr-ı Münteşire* başlığı altında; yeni çıkan kitaplar, tekrar

basılan eserler, dergilerin yeni çıkan sayıları, yayıma başlayan gazeteler ile çıkmaya devam eden gazetelerin yeni sayıları ile ilgili ilanlar yer almıştır. Tiyatrolar başlığı altında yeni gösterilecek oyunların yer ve saatleri ile kumpanyaların düzenledikleri müzayedeler, okulların düzenledikleri balolar ile çeşitli yarışmaların yer ve saatlerine yer verilmiştir.

Vilayet Sütunu gazetesinin son iki sayfasında çıkan ve çeşitli şehirlerde yaşanan olaylarla ilgili haberlerin yer aldığı bölümdür. Bu sütunda A. Agah, Ahmet Şinasi, Ebu Fikret Tahir'in makalelerine de yer verilmiştir. 581. sayıda A. Agah'ın *Sırp Kralı Selanik'te* başlıklı makalesi çıkmıştır. 528., 536., 556., 563., 568., 577., 585., 597., 671. sayılarda Ahmet Şinasi'nin sosyal konulara değindiği makalelerine yer verilmiştir. 561., 565., 570., 577., 599. sayılarda Ebu Fikret Tahir'in çeşitli şehirlerle ilgili gözlemlerine yer verilen seyahat yazıları *Vilayet Sütunu* içerisinde çıkmıştır. Bu yazarlar dışında 683. sayıda *Mühim Bir Derdest* başlıklı imzasız bir makaleye rastlamaktayız.

B. Gazetenin Muhteva Özellikleri

1. Yazar Kadrosu

Tanın oldukça geniş bir yazar kadrosuna sahiptir. İncelediğimiz sayılarda sıklıkla yazılarına rastladığımız yazarlar şunlardır: Hüseyin Cahit Yalçın, Babanzade İsmail Hakkı, Ahmet Şerif, Ahmet Şinasi, Ali Suat, Fazıl Ahmet, Muhittin, Dağavaryan (Sivas Mebusu), Bedi Nuri, Ebu Fikret Tahir, Kilisli Rıfat.

Yazarları ele aldıkları konular açısından değerlendirdiğimizde ilk olarak Hüseyin Cahit'ten bahsetmemiz gerekir. Yazar hem gazetesinin başmuharriri hem de müdür-i mesulü olarak karşımıza çıkmaktadır. Yazılarında ağırlıklı olarak siyasi konuları ele almakla beraber güncel konularla da ilgili çeşitli yazılar yazmıştır. İncelediğimiz hemen hemen her sayıda Hüseyin Cahit'in yazılarına rastlamaktayız. Hüseyin Cahit'in yazılarını *Siyâsiyât* başlıklı sütunda okuyucusuyla buluşturur. Yazarın bir haftalığına gittiği yurtdışı seyahati dolayısıyla bu sütunu yine gazetesinin önemli yazarlarından Babanzade İsmail Hakkı kullanmıştır. Bu durum bizim incelediğimiz dönem içerisinde gazetede Hüseyin Cahit'ten sonra İsmail Hakkı'nın çok önemli bir yeri olduğunu ortaya koyar.

İsmail Hakkı daha çok iç ve dış siyaseti değerlendiren makaleler yazmış, kimi zaman da sosyal konulara değinmiştir. Babanzade'nin yazılarının dikkat çeken özelliği üslubunun oldukça sert olmasıdır. Eleştirilerini uç noktalara kadar vardırır. Tanin gazetesi ile Tan arasındaki kalem kavgasında Hüseyin Cahit Yalçın oldukça itidalli bir dil kullanırken Babanzade'nin ifâdeleri oldukça keskindir.

Kilisli Rıfat ise dönemin siyasi olaylarına ilişkin makalelerinde özellikle Avrupa'nın Girit meselesine bakış açısını yansıtmaya çalışmıştır. Bu yazarlar dışında siyasi içerikli yazıları ile dikkati çeken yazarlar şunlardır: Muhittin, Nun Se, Aristotlu.

Yalnızca bir kez ve siyasi içerikli bir makale ile karşımıza çıkan yazarlar şunlardır: A. Agah, Ahmet Saki, Ali Şükrü, Celal Esat, Demir Asaf, Emir Erselan, Hüseyin Şükrü, Seyit (İzmir Mebusu), Manastırlı Mustafa Haluk, Mehmet Necati, Mim, Ayın, Rıza, Süleyman Nutku, Yahya.

Sosyal konulara makalelerinde sıklıkla yer veren yazarların başında yine Hüseyin Cahit ve ardından Babanzade İsmail Hakkı gelmektedir. Bu isimlerden sonra zikredilmesi gereken isim yoğun olarak vatan ve insanîyet konusunu işleyen bir yazar olan Bedî Nuri'dir. Sosyal temalı makaleleri olan diğer yazarlar şunlardır: Fazıl Ahmet, Ahmet Şinasi, Muhittin.

Yalnızca bir kez ve sosyal içerikli bir makale ile karşımıza çıkan yazarlar şunlardır: Ahmet Cevdet, Fazıl Ahmet, Ali Rıza, Ali Zülfikar, Mehmet Talat (Ankara Mebusu), Çekirge, Doktor Nuri Bekir, Fuat Kemal, Hafız Muhammed Tevfik, Halide Salih, Halilî Emiri-zade Baha, Hasan Basri, Memduh Şevket, Mustafa Hilmi, Serçe, Ş. Haytaoğlu, Ş...

Tanin'de eğitim içerikli makaleleriyle ön plana çıkan yazar yine Hüseyin Cahit'tir. Hüseyin Cahit ülkenin gelişmesini halkın bilinçlenmesine bağlamış, bunun da ancak eğitimle olabileceğine vurgu yapmıştır. Cahit dışında yalnızca bir kez ve eğitim içerikli bir makale ile karşımıza çıkan yazarlar şunlardır: Abdülhamit Bin Abdülaziz Han, Celal Mücib, Fazıl Ahmet, Hüseyin Şükrü, Salih Keramet, Üsküdarlı Ali Onur.

Gazetede ekonominin durumu, nasıl geliştirilebileceği, ziraat ve ekonomi ilişkisine değinen yazarlar Ali Suat, Dağavaryan (Sivas Mebusu), Babanzade İsmail Hakkı'dır. Ali Suat zirai cemiyetler ve şirketler konusunda pek çok yazılar yazmış, bu cemiyetlerin çalışma usulleri ve tarımsal ürünler ve araçlar satan şirketlerin gelirleri

hakkında bilgi vermiştir. Dağavaryan daha çok Bulgaristan'ın zirai durumunu değerlendiren yazılar yazmakla beraber ziraat bütçesi ile ilgili yaşanan sıkıntılar, ziraat idaresinde var olan aksaklıklar üzerinde durmuştur. Babanzade İsmail Hakkı ise daha çok ekonominin düzeninden memurları sorumlu tutarak, işlerinde adaletli olmaları gerektiğine vurgu yapmıştır.

Gazetede bu yazarlar dışında yalnızca bir kez ve ekonomi-ziraat içerikli bir makale ile karşımıza çıkan yazarlar şunlardır: Nun Se, Alber Feraci, Ahmet Razi.

Tanin'de hem ülke içinde hem de ülke dışında çeşitli geziler yapılarak gezilen yerlerle ilgili gözlemlerin aktarıldığı pek çok gezi yazısına rastlamaktayız. Gazetede gezi yazılarıyla ön plana çıkan yazarların başında Ahmet Şerif gelmektedir. Ahmet Şerif Anadolu ve Trablusgarp'ta birçok şehri dolaşmış ve şehirlerin idari, sosyal, ekonomik vb. tüm özelliklerini aktarmıştır. Şerif'in bu yazıları gazetede *Anadolu'da Tanin*⁵ ve *Arnavutluk'ta Tanin*⁶ sütunu altında çıkmıştır. Ahmet Şerif'ten sonra en çok gezi yazısına rastladığımız yazar *İtalya Mektupları* başlığı altında yazıları çıkan Muhittin'dir. Muhittin bu mektuplarında İtalya'ya ve özellikle Roma'ya dair gözlemlerini aktarmıştır. Ebu Fikret Tahir ise gazetede gezi yazıları ile karşımıza çıkan bir başka yazardır. Tahir yazılarında daha çok Medine ve civarına dair gözlemlerine yer vermiş, hacıların çektiği sıkıntılar üzerinde durmuştur.

Gazetede ilmi makaleleriyle en sık karşımıza çıkan yazar Osman Nuri'dir. Yazar, bakteriyolog-kimyager ifâdesini imzasının başında kullanmaktadır. Osman Nuri makalelerinde hayatın değişimi- gelişimi, kimyanın gelişimi ve hikmet-kimya arasındaki ilişki değerlendirmiştir. Osman Nuri'den başka yalnızca bir ilmi makalesiyle karşımıza çıkan yazarlar Ahmet Vasfi, Cafer Fahri, Selanikli Ahmet Hakkı, Kilisli Rifat'tır.

Askeri içerikli birkaç makalesi ile karşımıza çıkan yazar ise Mustafa Nuri'dir. Yazar jandarmanın görev ve sorumlulukları üzerine iki makale yazmıştır. Mehmet Şerif Bin Mehmet Sait de askeri iki makale yazmış, makalelerinde Abdülhamit devrinin

⁵ Bu sütunda yer alan yazılar daha sonra kitap haline getirilmiştir. Bk. Anadolu'da Tanin/Ahmet Şerif, Haz. Mehmed Çetin BÖREKÇİ, Ankara, Türk Tarih Kurumu, 1999.

⁶ Bu sütunda yer alan yazılar daha sonra kitap haline getirilmiştir. bk. Arnavudluk'da, Suriye'de, Trablusgarb'de Tanin/ Ahmet Şerif, Haz. Mehmed Çetin BÖREKÇİ, Ankara, Türk Tarih Kurumu, 1999.

hafiyelerini eleştirmiştir. Bu yazarlardan başka yalnızca bir askeri makalesine rastladığımız yazarlar Ahmet Şinasi, Hüseyin Cahit, Muhittin'dir.

Basın içerikli makaleleriyle sıkça karşılaştığımız yazar Babanzade İsmail Hakkı ve sonrasında Hüseyin Cahit'tir. Bu yazarlar Avrupa basını, Bulgar basını ve yerli basına yönelik eleştirel makaleler yazmışlardır. Mehmet Şerif Bin Mehmet Sait'in de Şerif Paşa'nın jurnallerini eleştiren bir yazısı vardır.

Tanin'de diğer edebi türlerde yazan yazarlara baktığımızda şiir türünde iki önemli yazarın; Tevfik Fikret'in *Millet Şarkısı* ile Cenap Şahabettin'in *Leyl-i Girizân* adlı şiirlerine rastlamaktayız. Hikâye türünde Memduh Şevket'in *Mevla Kavuştursun*, Muhittin'in *İki Mektup*, *Bir Hikâye*, Serçe'nin *Fener Hikâyelerinden* adlı hikâyelerine rastlamaktayız. Hüseyin Şükrü Bey tarafından Alexandre Dumas'ın *Kraliçe Margo* adlı romanını çevrilmiştir.⁷ Yine Fransız yazarlardan Maupassant'ın "Ölüm Kadermiş" adlı hikâyesi çevirisi yapılmıştır. Halide Salih'in Nazıma Sultan'a yazdığı bir mektubu ve sanat konulu bir makalesi vardır. Gazeteye gönderilen mektupların sonunda ise şu imzaları görmek mümkündür; Müfit, Kolonyalı Zîn Alaaddin Hilmi, Muhittin, Nazıma, Salih Keramet, Süleyman Nutfi, Tevfik Fikret. Bu mektupların bazıları siyasi, sosyal, ekonomik vb. anlamda haber-bilgi kaynaklı iken bazıları yazarlar arasındaki teşekkürleşme mektuplarıdır.

2. Tanin'in Dönemin Siyasi Olaylarına Yaklaşımı

a. Balkanlar

Arnavutluk'ta 1910 yılında cereyan eden olaylara bağlı olarak Tanin özellikle ilk iki sayfasında bazı günlerde Arnavutluk Sütunu başlığı altında Arnavutluk'ta yaşanan gelişmelerle ilgili haberleri kamuoyuna duyurmaktadır. Bazen de Arnavutluk ile ilgili haberler *Şuunlar* sütununda çıkmakta ve daha kısa biçimde sunulmaktadır. Tanin'de Arnavutluk başlığı altında çıkan yazılar ve bahsedilen şehirler aslında günümüz Kosova sınırları içerisinde yer almaktadır.

Arnavutlar İttihatçıların imparatorlukta ne Türk, ne Bulgar, ne Arap, ne de Arnavut kalmadığı, bunların hepsinin anayasaya göre eşit hak ve vazifelere sahip

⁷ Hüseyin Şükrü Bey tarafından Alexandre Dumas'ın *Kraliçe Margo* adlı romanını çevirmiştir. (Özege, Seyfettin, Bağış Kitapları Kataloğu, Cilt 1-2 A-K s. 403. Atatürk Üniv. Basımevi, Erzurum, 1980.

olduğu özgür vatandaşlar olduğu yönündeki fikirlerini benimsememişlerdi.⁸ Arnavutlar bağımsız olmak isteklerinden vazgeçmemişlerdir. Bu nedenle Osmanlı Devleti'ne karşı çeşitli ayaklanmalar gerçekleştirmişlerdir.

Arnavutluk'ta 1910 yılı Mart ayında İpek, Priştine, Velçetrin bölgelerinde bir ayaklanma meydana gelmiştir. Görünümde ayaklanmanın yakın nedeni bu yerlerde devlet memurlarına karşı girişilen cana kıyım olayları üzerinde sıkıyönetim ilan edilmesi idi. Bu olay üzerine ayaklanan halk yeni konulmuş olan vergilerin kaldırılmasını, mecburi askerlik kanununun değiştirilmesini halkın elindeki silahların toplanması hakkındaki hükümet kararının geri alınmasını istemiştir.⁹

Tanin'de Arnavutluk sütununda *Bazı Eşirranın Eser-i Teşviki* başlıklı yazıda on sekiz Mart günü Priştine'de gerçekleşen olaylarla ilgili şu ifadeler yer almaktadır:

*"Kosova Vilayeti Meclis-i Umumisi belediyeler için alınan duhûliye resmini te'dil ve islah ederek bir tarife tanzim etmişti. İstihbaratımıza nazaren Priştine ve Velçetrin kazaları ahalisinden bini mütecaviz eşhas bu duhûliye resminin ilgası için Martın on sekizinci günü müsellahan icma' ederek Priştine Kazasının lab-u-gûlab cihetlerindeki, caddeleri işgal etmişler, murûr ve gubûrı men' eylemişler ve ahali-yi saireyi cemiyetlerine davet ve ilhak maksadıyla havaya silah atmaya başlamışlardır."*¹⁰

Arnavutluk'ta yaşanan gelişmelerin olumsuzlukların önüne geçmek için Arnavutluk'a çeşitli yatırımlar yapılması ön görülmekte ve bu şekilde Arnavutluk'ta çıkan olayların son bulacağı, halkın meşruti idareye bağlanacakları Hüseyin Cahit'in *Arnavutluk* başlıklı makalesinde şu şekilde yer almaktadır:

"Arnavutluk'a yol yapılmalı, Arnavutluk'a iş bulmalı, işsiz, aç duran kimselere medâr-ı maîşet bulmalı, mektepler açmalı. Hükümetin kuvvet ile adaleti, şiddet ile mezc-i melâmiyeti ettiğini gören Arnavut ahalisi mikdarı pek mahdûd olan mütegalibenin şerrinden zaten bıkmış oldukları için emin olunmalıdır ki böyle

⁸ Ord. Prof. Hilmi Ziya Karal, *Osmanlı Tarihi*, IX. Cilt, s: 245, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1996.

⁹ a. g. e. s: 246.

¹⁰ 24 Mart 1326 (1910), nr: 572, s: 1.

adil bir hükümete dört el ile sarılacaklar ve meşrûtiyet ve müsâvatın, adalet ve hürriyetin en fedakâr muhafızları olacaklardır.”¹¹

Babanzade İsmail Hakkı da Hüseyin Cahit ile aynı görüşü paylaşmakta halkın yönetimden yana olduğunu ancak asilerin dağlara çıkarak halkı isyana tevik ettiğini dile getirmektedir. İsmail Hakkı Arnavutluk’un İslamiyet’in en iyi korunduğu mahallerden biri olduğunu belirtmekte ve bu sebeple korunması ve orada yaşanan kargaşanın önüne geçilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Arnavutluk’ta cereyan eden ayaklanma birkaç ay sürmüş, hükümet asilere karşı kuvvet kullanarak ayaklanmayı bastırmıştır. Köylerden silahlar toplanmış, hem şehir merkezlerinde hem de köylerde asayiş sağlanmıştır.

Makedonya’ya baktığımız zaman ise ülkenin Manastır, Kosova ve Selanik illerinden oluşan ülkenin topraklarında Türkler, Arnavutlar, Sırp, Yahudiler, Sırp birlikte yaşamaktadır. Fakat din, mezhep, dil ve kültürlerini korudukları için aralarında kimlik cüzdanlarında yazılı “Osmanlı” kelimesi dışında ortak bir bağlantıları bulunmamaktadır.¹²

Hüseyin Cahit *Balkanlarda Muvazene* başlıklı makalesinde Balkanlarda yaşanan gelişmeleri – Bulgaristan’ın bağımsızlığını ilan etmesi- Avusturya-Macaristan’ın Bosna ve Hersek’i ilhak etmesi vb. - sırasıyla aktararak bu gelişmelerin meşrutiyetin ilanından sonra olmasının altında yatan gerçekleri ortaya koymuştur. Meşrutiyetten önce Balkanlarda yerleşmiş bir idari düzenin olduğu, meşrutiyetin ilanından sonra bu düzenin bozulduğunu ifade etmiştir. Ancak Genç Türkiye’nin yaptığı ıslahatlarla diğer devletlere gücünü gösterdiği ve Balkanlarda yaşanan gelişmelerin Türkiye için endişe verecek bir nitelik taşımadığını belirtmiştir:

“Bizim fikrimizce Balkanlardaki Slav hareketinde bizim için mucib-i endişe bir şey yoktur. Bilakis küçük Balkan hükümetleri krallarıyla prensinin Petersburg’a seyahatini şayan-ı memnuniyet görürüz. İlan-ı meşrutiyetten sonra Rusya’nın bize karşı takip ettiği politikada dostluktan ve hüsniyetten başka bir şey görmedik. Rusya’nın yeni idareye karşı bir su’i fikri bulunsa idi şimdiye kadar

¹¹ 27 Mart 1326 (1910), nr: 575, s: 1.

¹² Ord. Prof. Hilmi Ziya Karal, Osmanlı Tarihi, IX. Cilt, s: 250, Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1996, Ankara.

yeni idare daha müsteid olduğu derecede kuvvet kesb etmeden bunu yapmaya mecbur idi."¹³

Tanin idaresi Balkanlardaki vaziyetin iyi olduğunu düşünse de Bulgar ve Avrupa basını Makedonya'da Bulgarların çeteler kurduğunu ifade etmektedir. Özellikle Sofya'dan gelen telgraflar Tanin'e göre gerçek dışı haberler yazarak halkı galeyana getirmekte, bu tarz haberlerle yapay heyecan yaratma gayesi taşımaktadır. Ancak kaynaklara baktığımızda Bulgar ve Sırp hükümetlerinin maaşlı eşkıya çeteleri kurdukları, bu çetelerin köylere yayılarak kendilerine taraftar bulduklarını görmekteyiz. Bu çetelerin Bulgar Kralı Ferdinand tarafından desteklendiği de dikkati çekmektedir.¹⁴

b. Tanin ve İttihak Terakki Fırkası

İttihat ve Terakki'ciler, parti organı bir gazete çıkıncaya kadar görüş ve faaliyetlerini Tanin aracılığıyla kamuoyuna duyurmayı amaçlamışlardır.¹⁵ Hüseyin Cahit Tanin'in bağımsız bir gazete olmasından yanadır. Ancak gazetenin sahibi Hüseyin Kazım da farklı düşünmediğini belirterek Tanin'in özgür ve bağımsız olacağı konusunda güvence vermiştir.¹⁶

Tanin gazetesi bağımsız bir gazete olduğunu ve cemiyetin yayın organı olmadığını çeşitli sayılarda küçük notlar halinde yayımlamıştır. Ancak kimi zaman muhalif gazeteler tarafından gazete, İttihat ve Terakki'nin yayın organı olduğu yönünde çeşitli eleştirilere maruz kalmıştır. Tanin'de çıkan bu gibi eleştirilerle ilgili İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin ne Tanin ne de başka bir gazetenin cemiyetin gazetesi olmadığı yönünde beyannamelerine rastlamak mümkündür:

*"İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin naşîr-i eskârı hiçbir gazete yoktur. Binaenaleyh sütun-ı cerâidde görülecek makalatın zirinde "Osmanlı İttihat ve Terakki Cemiyeti Merkez-i Umumiyesi" imzası görülmediği takdirde herhangi gazete olur ise olsun bize ait olmayacağı beyan olunur."*¹⁷

¹³ 23 Şubat 1326 (1910) nr: 543, s: 1.

¹⁴ Ord. Prof. Hilmi Ziya Karal, Osmanlı Tarihi, IX. Cilt, Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1996, Ankara.

¹⁵ Rıza Tevfik, Tevfik Fikret, İstanbul, 1945, s: 63.

¹⁶ Bengi, Hilmi, Gazeteci, Siyasetçi ve Fikir Adamı Olarak Hüseyin Cahit Yalçın, Ankara, 2000, s: 44.

¹⁷ 17 Kânûn-ı Sâni 1326 (1910), nr: 506, s: 1

Bu eleştiriler ile ilgili olarak cemiyetin beyannameleri dışında Tanin'in de açıklamaları vardır. Konu ile ilgili *İttihatve Terakki Fırkası ve Tanin* başlıklı bir ilanda şu ifâdelere rastlıyoruz:

“Tanin hiçbir tarafın vasıta-yı neşr ve efkârı olmayıp tamamiyle müstakil bir gazete bulunduğu her vesilede ilan edildiği halde, ilan bazı taraflarca İttihat ve Terakki Fırkası'nın gazetesi suretinde telakki edilmekte olduğu anlaşılıyor. Tanin ile İttihat ve Terakki Fırkası arasında Tanin sahibinin firkanın naciz bir ferdi olmasından başka hiçbir münasebet yoktur. Tanin, İttihat ve Terakki Fırkası teşkil etmeden evvel de mevcut idi. Tanin'in hatt-ı hareketi sahibinin cemiyete ve fırkaya mensup bir ferd-i naciz olmak itibariyle firkanın esas programına bittabi muvafıktır. Fakat bununun tatbikatında ve teferruatında içtihadı tamamiyle serbesttir.”¹⁸

Gazete İttihat ve Terakki'nin yayın organı değildir ancak partinin bildirimlerini, toplantılarının yer ve saatini, düzenledikleri programı haber vermektedir. Meclis'te yaşanan gelişmelerle ilgili olarak İttihat ve Terakki Partisi'nin beyannamelerini de yayınlamıştır. Gazete meşrutiyet yanlısı olması yönüyle de İttihat ve Terakki'yi desteklemektedir.

İttihat ve Terakki Fırkası yanlısı ve özellikle meşrutiyetçi kişiliği ile karşımıza çıkan Babanzade İsmail Hakkı pek çok kez bu partinin ve cemiyetinin çalışmalarının meyvelerini verdiğini ve vatan için onların çalışmalarına her zaman ihtiyaç duyulduğunu ifade etmiştir. Yazarın *İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin Beyannamesi* başlıklı makalesinde konuya ilişkin görüşlerini bulmak mümkündür:

İttihat ve Terakki Cemiyeti vatani izmihlalden kurtarıp meşrutiyet saadetine nail edince birçok kimseler, bu mukaddes cemiyet artık vazifesini ikmal etti, saha-yı faaliyetten çekilsin, memleketi sevk-i tabi'isine bıraksın dediler. Bu fikir o derece ta'mim etmiş idi ki cemiyetin pek çok ileri gelenleri bile hürriyetin tesisi için ilan olunması ve icra-yı sevk ve şâdmânı edilmesi kâfidir zannederek sönük bir rol ifâsıyla iktifa ve memleketi refâtâr-ı tabi'isine terk eylediler. Fakat pek az

¹⁸ 5 Nisan 1326 (1910), nr: 584, s: 1.

bir zaman en ibret-amiz bir ders oldu. Hürriyetin istihvası ne kadar güç ise, hürriyetin muhafazası ondan bin kat daha güç olduğu anlaşıldı.”¹⁹

Yine aynı makalede Babanzade İsmail Hakkı istibdat dönemi ile meşrutiyet dönemini karşılaştırmış, iki dönem arasındaki büyük farkları gözler önüne sermiştir. İttihat ve Terakki Fırkası'nın vatan için gerçekten çalıştığını ve bu sayede halkın yaşanılabilir bir hayata kavuştuğunu dile getirmiştir.

Tanin idaresi her ne kadar İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin yayın organı olmadığını ifade etse de daima cemiyetin gazetesi olarak görülmüştür. Yerli basında bu yönde çıkan haberlerin yanında yabancı basında da Tanin'in İttihat ve Terakki'nin yayın organı olarak niteleyen değerlendirmeler yer almıştır.²⁰

c). Tanin'in Girit Meselesine Yaklaşımı

Tanin'de pek çok yazar tarafından ele alınan bir konu ve dönemin bir sorunu olması münasebetiyle Girit'le ilgili yazılara rastlamaktayız. Makaleler, mektuplar, haberler Girit'te yaşanan gelişmeleri daimi bir şekilde ortaya koymutur. Girit'te Müslüman halkın çektiği sıkıntılar dile getirilmiş, Girit meselesi için çözüm önerileri yazarlarca sunulmuştur.

10 Ekim 1908'de Girit Genel Meclisi'nin adanın Yunanistan'a bağlandığında ilan etmesiyle Bulgaristan, Bosna ve Hersek sorunlarının yanına yeni bir sorun yani Girit sorunu eklenmiştir.²¹ Girit o dönemde Osmanlı Devleti için Balkanlarda yaşanan diğer sorunlardan daha farklı bir öneme sahiptir. Çünkü Girit, Anadolu için stratejik bakımından önemli bir yer kabul ediliyordu. Osmanlı İmparatorluğu'ndan ayrılması Osmanlı hâkimiyetinde bulunan 12 ada için ve Batı ve Anadolu'nun bazı yerlerinde önemli bir azınlık halinde yaşayan Rumlar için de bir kışkırtma örneği olabilirdi.²²

Tanin, Girit'in idare şeklinin bir an evvel belirlenmesi gerektiği, aksi takdirde Düvel-i Muazzama²³,nın duruma müdahale edeceği endişesi taşımaktadır. Ancak daha

¹⁹ 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 684, s: 1.

²⁰ Bengi, Hilmi, Gazeteci, Siyasetçi ve Fikir Adamı Olarak Hüseyin Cahit Yalçın, Ankara, 2000, s: 45.

²¹ Karoğlu, İlhan, Tanin Gazetesi inceleme ve seçilmiş metinler (1-300 sayılar),Gazi Osman Paaşa ;Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, 2011.

²² Ord. Prof. Hilmi Ziya Karal, Osmanlı Tarihi, IX. Cilt, s: 232, Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1996, Ankara.

²³ Düvel-i Muazzama: İngiltere, Almanya, Rusya, Fransa gibi dönemin büyük devletlerine verilen addır. (bk. Ortaylı, İlber, Üç Kitada Osmanlılar, Timaş Yayınları, 2010)

sonraları çözüm Düvel-i Muazzama'ya bırakılmıştır. Böylece Düvel-i Muazzama'nın bu meselede Osmanlı Devleti'nin yanında yer almasının olası bir harbi engeleyeceği Hüseyin Cahit'in bir makalesinde şu şekilde ifâde edilmiştir:

“Yunanistan Meclis-i Milliyeyi in'ikada karar vermesi üzerine pek vahim bir şekil alacağından korkulan Girit meselesi son günlerde alınan haberlere nazaren kesb-i sükûn ediyor. Bâhusus Düvel-i Muazzama'nın Girit meselesinde hukuk-ı Osmanîyi muhafaza edeceklerine, Giritlilerin meb'us göndermelerine mani' olacaklarına, icab ederse adayı tekrar işgal edeceklerine dair süferâ-yı Osmaniyeyi te'min etmeleri şarkta teskîn-i ezhâna ziyadesiyle yardım edecek hususattandır. Gerçi biz her suretle olursa olsun muhafazaya 'azm etmiş olduğumuz cihetle bize nisbetle netice düşünmüş olmuyorsa da en büyük emelimiz şarkta muhafaza-yı sulh ve müsalemeye hâdim, terakkiperver bir kuvvet teşkil etmekten ibaret olduğu için ilan-ı harbe mecbur kalmak bizce pek acı bir haldir.”²⁴

Meselenin çözümü Düvel-i Muazzama'ya bırakıldığı dönemde bir süreliğine durgun bir hal almış ancak çözüme kavuşturulmamıştır.

Girit halkının çeşitli unsurlardan oluşması ve sorunun çözümsüzlüğü halk arasında yaşanan iç çatışmanın devam etmesine neden olmuştur. Daha sonraları Girit meselesinin çözümü için diğer gazetelerden farklı düşünen Tanin'in görüşünü Hüseyin Cahit bir makalesinde şu şekilde ifâde etmiştir:

“Girit meselesinin halletmek için Lahey Hüküm Mahkemesine müracaat etmek en iyi çare olacağını geçenlerde Tanin uzun uzun bir makale ile izah ederek tafsilât-ı lüzûmeyi vermişti.”²⁵

Çözüm için Lahey mahkemesine gidilmesinin istenmesi, Yunanistan'ı kullanarak kendi çıkarları doğrultusunda sorunu çözmek isteyen Düvel-i Muazzamanın hoşuna gitmemiştir.

Aynı dönemde Girit meclisinde Müslüman mebuslara yapılan haksızlıklar gazetede sert şekilde eleştirilmiştir. Meclisin Yunanistan kralı namına açılması ve krala yemin ederek görüşmelerin başlama kararı Müslüman mebuslar tarafından kabul edilmediği için, bu mebusların meclisi terk etmeleri için çeşitli oyunlar oynanmıştır.

²⁴ 23 Kânûn-ı Sâni 1326 (1910), nr: 512, s: 1.

²⁵ 31 Mayıs 1326 (1910) nr: 640, s: 1.

Ancak Osmanlı Devleti'nin duruma müdahalesi sonucunda mebuslar mecliste yer almaya devam etmiştir.

Daha sonraları pek çok ülke Girit meselesi ile ilgili nota vermiştir. Nota veren ülkeler içerisinde Almanya ve Avusturya'nın aksine Fransa Osmanlı yanlısı bir nota yayımlamıştır. Pek çok karara, kanuna, notaya rağmen sorunun çözülmemesi sebebiyle Osmanlı halkının Yunanistan'a ve Yunan tüccarlarına yönelik olarak boykotaj düzenledikleri görülmektedir. Yunan gemilerine mallar yüklenmemekte ve Yunan tüccarlarla ticaret yapılmamakta, Yunan mağazalarından alışveriş yapılmamaktadır. Tanin gazetesi de bu boykotu pek çok yazısında desteklediğini ortaya koymuştur. Babanzade İsmail Hakkı'nın bir yazısında konuyla ilgili şu ifadeler geçmektedir:

*"Boykotaj, bir hedef, bir maksat değil vasıtaadır. Vasıtaya ise istimâline lüzüm görüldükçe ve istimâlinde bir mazarrat mevcut bulunmadıkça müracaat olunur. Vasıta her türlü vesaiti meşru' kılmaz. Boykotaj ise hattı-zatında gayrimeşru vesaitten birini teşkil etmez."*²⁶

Yapılan boykotaj, alınan pek çok karar ve verilen notalara rağmen incelediğimiz sayılarda Girit meselesinin çözüme kavuşmadığını görmekteyiz.

d. Gayrimüslimler

Tanın'de gayrimüslimlerle ilgili olarak yazarların eşitlik ve adaletten yana olduğu görülmektedir. Bu düşüncelerini makalelerinde, mektuplarında görmek açık bir şekilde ortaya koymuşlardır. Ahmet Şerif Anadolu'da dolaştığı bölgelerde Müslüman ve gayrimüslim halkın birbiri ile iyi geçindiklerini sık sık dile getirir. Ülkenin de zaten birlik ve beraberliğe ihtiyacı olduğunu düşünmektedir.

*"...Böyle memurlarımız pek iyi takdir ederler ki, Osmanlılık, vatan duyguları, her şeyin, bütün diğer endişelerin üstündedir. Zaman, gerçeği anlayanlardan, sonuçları düşünebilenlerden, fedakârlık bekliyor."*²⁷

Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde gayrimüslim okullarının varlığını ve bu okullarda Ecnebi öğretmenlerin rahatlıkla ders verdiğini, öğrencilerin de iyi bir eğitim gördüğünü yine Ahmet Şerif'in *Anadolu'da Tanin* başlıklı yazılarında görüyoruz. Hatta

²⁶ 19 Haziran 1326 (1910) nr: 659, s: 1.

²⁷ 19 Mart 1326 (1910) nr: 567, s: 2.

gayrimüslim okulları Müslüman okullarından hem fiziki anlamda hem eğitim kalitesi açısından daha iyi olduğunu Şerif gözler önüne serer.

Halide Edip Adivar da *İki Küçük Osmanlı Sanatkarı* başlıklı makalesinde Osmanlı unsurlarından olan iki yetim Ermeni kızının yeteneğinden bahsederek Osmanlının hangi unsurundan olursa olsun Osmanlı vatandaşı olan her yetenekli çocuğa destek sağlanarak sanatlarında ilerlemelerine yardımcı olunması gerektiği ifade eder.

Hüseyin Cahit ise özellikle Ermeniler ile Türklerin arasını bozmak isteyenleri makalelerinde sert bir dille eleştirir. Müslümanlar ve Ermeniler arasında geçmişte yaşanan çatışmaların sona erdiğine, Ermenilerle Türklerin artık elele vermeye başladığına dikkatleri çeker. Ancak Tanin'in yayınladığı Fransız gazetelerden birinde yayınlanan bir makalede, yazar Genç Türkiye'nin oluşumunu, İttihat ve Terakki'nin ve meşrutiyetin yeniliklerini takdir etmekte ve desteklemektedir. Ancak Osmanlıyı oluşturan unsurlara Türkler kadar değer verilmemesini eleştirir. Yazar Ermenilerin Osmanlı'dan beklentilerinin emniyet, ticaret serbestisi ve huzur olduğunu dile getirir.²⁸

Tanin yazarları her ne kadar bütünsel bir toplum, bir Osmanlı toplumu idealini taşısa da yerli ve yabancı basında çıkan haberler, makaleler Müslüman ve gayrimüslim toplumu birbirine düşürmeye çalışmakta, çatışmalara ön ayak olmaktadır.

3. Tanin ve Seyahat Yazıları

Tanin meşrutiyetin ilanından sonra milletin her alanda gelişimini istemekte ve desteklemektedir. Bunun için öncelikli olarak halkın ne durumda olduğunu tespit etmek ve ihtiyaçlarına yönelik çözümler bulmayı hedeflemektedir. Bu amaçla hem Anadolu hem de Avrupa'ya yönelik geziler düzenlenmiş; gazete, yazarlarını çeşitli şehirlere göndererek oradaki halkla ilgili gözlemler yapılmasını sağlamıştır.

a. Anadolu Seyahatleri

Anadolu'da seyahat ederek halkın, idari yapının durumunu gözlemleyen ve bu gözlemlerini mektuplarıyla Tanin'a gönderen yazar Ahmet Şerif'tir. İncelediğimiz sayılarda Ahmet Şerif Mersin Adana ve Konya illerini içerisini alan bir seyahat yapmıştır. Bu seyahatinde sırası ile şu şehir, sancak ve kazalara uğramıştır: Adana,

²⁸ 9 Mayıs 1326 (1910) nr: 618, s: 3.

Tarsus, Örfiyye, Erzin, Dörtüol, İskenderun, Hassa, İslahiye, Bahçe, Osmaniye, Kars²⁹, Sis, Feke, Haçin, Adana, Mersin, Silifke, Gilindir, Ermenak, Karaman, Ereğli, Ulukışla ve Bulgar Dağı Madeni-Şecâeddin.

Şerif, gezdiği yerlerde halkın çoğunlukla fakir olduğu üzerinde durmuştur. İşlenecek topraklarının ve gerekli tarım malzemelerinin olmadığını ifade etmiştir. Gittiği kimi köy ve kasabalarda ise halkın tembelliğini eleştirerek verimli toprakların bomboş durduğunu ifade etmiştir. Hayvancılığın da oldukça ilkel şartlarda yapıldığını, hayvan hastalıklarının gün geçtikçe arttığını dile getirerek hükümetin hayvan hastalıklarına karşı herhangi bir önlem almamasını eleştirmiştir. İl merkezlerinden gelen baytarların yetersizliği, halkın veba yüzünden hayvanlarını birbir kaybettiğini aktarmıştır. Hayvan hastalıklarına hırsızlıkların da eklenmesi halkın durumunu iyice kötüleştirmektedir. Bir de kimi bölgelerde ağaların halk üzerinde baskı kurarak mallarını zorla ellerinden aldıkları, resmi işlerin ağaya sorulmadan yapılamaz hale geldiği aktarılmıştır.

Şerif'in gezdiği bölgelerde Türklerin daha çok tarımla uğraşırken Ermeniler ve Hristiyanların ticaretle uğraştıkları ve Türklerden daha zengin oldukları ifade edilmiştir.

Anadolu'nun eğitimsizliğini de yazılarında gözler önüne seren yazar, gittiği pek çok köyde ibtidai mekteplerin (ilkokul) olmadığı, ilçelerde ki sayısının da oldukça düşük olduğunu belirtmiştir. Rüştüyelerin (ortaokul) ise çoğu ilçede yalnızca bir ya da birkaç tane olduğu ve onların sayısının da ihtiyacı karşılamakta yetersiz olduğunu aktarmıştır. İdadi mekteplere gelince ise onların da sadece il merkezlerinde olduğundan ve yetersizliğinden şikâyet etmektedir. Eğitim verecek kurumların yetersizliğinin yanında öğretmen azlığı ve halkın da bilinçsiz olduğu, çocuğunun eğitimi ile yeterince ilgilenmediği ifade etmiştir. Müslüman okullarının hem sayısı azdır hem de binalar genellikle harap durumdadır. Oysa Ermeni-protestan okulları Müslüman okullarından hem öğretmen sayısı açısından hem de binaların fiziki şartları açısından çok daha iyi durumdadır.

“İbtidai derecede olmak lazım gelen İslam mektebinden çıktıktan sonra daha yüksek bir tepede kâin olan Ermeni-Protestan mektebine gittim. Mektep binası

²⁹ Burada adı geçen Kars Osmaniye'ye bağlı, günümüzdeki adıyla Kadırlı ilçesidir.

medh olmaya sezâ değilse de herhalde ötekinden iyidir. Zükûr ve inâs altmış, yetmiş talebesi var. Muallim Protestanların vaizi olup fahriyyen ifa-yı hizmet eyliyor. Kızların da ayrıca muallimeleri vardır. Burada İncil Türkçe okutuluyor. Çocuklar Türkçe parçaları iyiden iyiye kıraat eyliyorlar. Yalnız kıraat için eski bir inşâ kitabı intihâb olunmuştur. Mektepte Türkçeden maada İngilizce de tedris olunmaktadır. İngilizceyi bilmem fakat Türkçede çocuklar bizim mekteptekilerden pek müterakkîdirler ve onlardan çok terbiyelidirler.

Mektepten müteessirâne çıktığımı itiraf etmeliyim. Çünkü bu ziyaret Osmanlılar içinde İslamların, aelhusus Türklerin ne kadar biçare kaldıklarını pekiyi gösteriyor ve istikbali yapacak neslin de ne kadar sönük bir halde yetiştirildiğini nazar-ı ibrete arz eyliyordu.”³⁰

Eğitim binalarının haraplığı yanında idari binaların da pek iyi durumda olmadığını aktaran Ahmet Şerif, memurların da niteliksizliğinden şikâyet etmektedir. Devlet dairelerinde işlerin günlerce sürdüğü, işini halletmek için köyünden gelen bir vatandaşın günlerce rezil olduğunu üzgün bir şekilde ifade etmiştir. Yazar şikâyetçi olmaya kalkan vatandaşın memurlar tarafından terslendiğine ve çaresizce durumu kabullendiğine de pek çok yerde şahit olmuştur.

Halkın kimi bölgelerde frengi ile mücadele ettiği, doktor yeterliliği yüzünden hastalığın gün geçtikçe arttığı aktarılmıştır. İl merkezlerinde bulunan az sayıda doktor ise ilaç olmadığı için gittiği yerlerde de hastalığın tedavisi için pek bir şey yapamamaktadır. Hükümetin de bu hastalığa karşı ilgisiz olması eleştirilmiştir.

O dönemde şehir emaneti olarak adlandırılan belediyelerin de yeterli imkâna sahip olmadıklarını gibi elde olan imkânları da değerlendiremedikleri ifade edilmiştir. İdari binaların bakımsızlığı gibi yolların durumu da içler acısıdır. Genellikle kağnılarla seyahat eden Ahmet Şerif, bazen öyle yollara tesadüf etmiştir ki bu yollar da kağnıyla bile seyahat etmek oldukça zordur.

Ahmet Şerif'in seyahat yazılarından çıkaracağımız genel sonuç şudur: Anadolu halkı fakir, hasta, bilinçsiz ve eğitimsizdir. Türklere göre Ermeniler eğitim ve maddi açıdan daha şanslı ve daha iyi durumdadır. Resmi daireler gerektiği gibi işlememekte ve

³⁰ 28 Mart 1326 (1910) nr: 576, s: 1.

memurlar gerekli donanımlara sahip değillerdir. Halk hem kendisinin hem de hayvanlarının hastalıklarıyla mücadele etmek durumundadır.

b. Arnavutluk Seyahatleri

Arnavutluk ahvali üzerinde gözlemler yapan ve bu gözlemlerini Tanin'e mektuplarıyla bildiren yazar yine Ahmet Şerif'tir. Ahmet Şerif Anadolu'da gözlemler yaparken Balkanlarda yaşanan gelişmelerden dolayı yönünü Arnavutluk'a çevirmiştir. Ahmet Şerif'in Arnavutluk'a gitmesinin gerekçesini Tanin bir önsözle şu şekilde açıklamıştır:

“Arnavutluk ahvalini yakından görerek tedkikat icra etmek ve her tarafı dolaşarak gördüklerini gazetemize yazmak üzere Ahmet Şerif Bey'i Arnavutluk'a göndermiştik. Kâr'ilerimiz “Anaoldu'da Tanin” muharririmizin tedkik-i hakâyıktaki nüfuz-ı nazarını ve letafet-i üslûbunu şüphesiz şimdiye kadar takdîr etmişlerdir. Muharririmizin vazifesi Anadolu'yu baştanbaşaya dolaşarak müşahedâtını yazmaktan ibaret olduğu halde Arnavutluk ahvâlinin kesb-i ehemmiyet etmesi üzerine muktedir bir muhrik oraya i'zâmı icab ettiğini görerek mûmâileyh hatt-ı seyahatini değiştirdik.”³¹

Ahmet Şerif'in Arnavutluk'ta Tanin başlığı altında verilen yazıları Kosova Vilayeti ve Yeni Pazar Sancağı ve bunlara bağlı yerlerle ilgili gözlemlerini içermektedir. Yazarın Arnavutluk'ta dolaştığı yerlerin kronolojik olarak sıralaması şu şekildedir: Prizrin, Yakova, İpek, Mitroviça, Yeni Pazar, Seniçe, Yeni Varoş, Prepol, Taşlıca, Kolaşin, Akova.

Yazar Arnavutluk'a giderek Tanin'e gönderdiği ilk mektuplardan birisinde Tanin'in bölgeye önem vererek kendisini oraya göndermesinin yerinde bir karar olduğunu doğrularcasına şu ifâdelerle mektubuna son vermiştir:

“Arnavutluk pek güzel bir kıt'a, buraya şairler ve ressamlar, tüccarlar ve rençberler bütün insanlar perestîş eder. Bu muhîtin evladı olan Arnavutlar tabîen hür ve ser-azâd, âteşin adamlardır. Damarlarındaki kan oynamıyor, vücutlarında hayat kaymıyor.

³¹ 15 Mayıs 1326 (1910) nr: 624, s: 1.

*Osmanlı İmparatorluğunun istikbalinde, terakkisinde büyük bir rol oynayacakları ve bu imparatorluğun en kıymetli bir istinâdgahı, bir unsuru olacakları şüphesizdir.*³²

Kuzey Arnavutlukta isyan çıkaran, halkı orduya karşı kıskırtan gizli güçlerin olduğunu belirten yazarın Yakova'da da asilerin orduya karşı ayaklandığını ifâde etmektedir. Kuzey Arnavutluk'ta köylerden kazalara her yerde askerler dolaşmakta, dolaşılan yerlerde Arnavutların hepsinin silaha büyük önem verdiği, yirmi hanelik bir köyden yetmiş-seksen silah çıkabildiği görülmektedir. Askerlerin halktan silah toplaması halkın hoşuna gitmese de halk mecbur kalınca çaresiz silahını teslim etmektedir. Yazar halkın silahı bir güven tamamlayıcı olarak gördüğü, bu sebeple silahı elinden alınan halka bir an evvel adaletin, kanunun götürülmesi gerektiğini vurgular.

Halkın başlangıçta Osmanlı askerine güven duymadığı, ancak tercümanlar aracılığıyla askerlerin kendilerini halka ifâde ettikleri ve sonrasında ise halkın askere karşı mahcubiyet duyduğu anlaşılmaktadır:

*"Kendilerini topluyoruz, işi anlatıyor ve ne için geldiğimizi, hükümetin maksadı ne olduğunu izah ediyoruz. O vakit şimdi tekdîr ettiğimiz Arnavud, müteessirâne bizden taleb-i afv ediyor ve helâllik diliyor. Ba'zan bütün ittihâz ettiğimiz tedâbir-i şedîdeye karşı silahı olmadığını söylemekte ısrar edenler bu sözlere karşı hemen gidip silahlarını getirerek teslim ettikleri vâki' oluyor."*³³

Kuzey Arnavutluk'ta halkın karanlık ve derin bir cehalet içinde bulunduğu, bunu yok etmek için ciddi şekilde dini bir terbiyeye verilmesi gerektiği belirtir. Ancak bunun aşırı muhafazakârlıkla karıştırılmaması gerektiği, gerçek bir dini eğitimle İslamın esaslarının anlaşılması, anlatılması gerektiği bildirilmiştir. Sırlar ve Müslümanlar arasında karşılaştırmalar yapan Ahmet Şerif, Sırların okuma-yazmaya daha fazla önem verdiği ve onların okuma-yazma oranının Müslümanlardan daha yüksek olduğunu ifâde eder. Hem Sırp hem Müslüman okullarının öğretmenlerinin fedakâr olmalarına rağmen, gerekli imkânların sahip olmadıkları gibi verdikleri eğitimin dönemin ihtiyaçlarını karşılayamadığına dikkat çeker.

³² 23 Mayıs 1326 (1910), nr: 634, s: 1.

³³ 6 Haziran 1326 (1910) nr: 647, s: 1.

Şehirlerde havanın da suyun iyi durumda olmadığı, evlerin derme-çatma şekilde inşa edildiği ve iki-üç gün geçirmek amacıyla yapılmış barınaklara benzediği dile getirilmiştir. Bazı bölgelerde Sırp mahalleleri Müslüman mahallerinden daha temiz ve düzenlidir. Halkın frengi ile mücadele ettiği ancak kazalarda bile doktor bulunmadığı. Askeri doktorlara da emir verildiği halde onların da buralara gelmediği aktarılıyor.

Köylerde genellikle Boşnakların arazi sahibi olduğu, Sırpların onlara ortakçılık yaptıkları ve kendi arazilerinin olmadığı ifade edilmiştir. Arazi işleri düzen ve güvenlik altında değildir. Tapu senetlerinde daima dönümler eksik gösterilir, idari işlemler düzensiz olduğu için, halk boş arazileri gasp etmiştir. Bu da arazi işlerinin iyice karışmasına neden olmuştur. Ticaret ise genel olarak Sırpların elinde bulunmakta, Müslümanların ise sadece belli bölgelerde ticaretle uğraştıkları görülmektedir.

Resmi dairelerin de Anadolu'dakilerden farksız harap bir halde olduğunu, dış görünüşü düzgün olanlarda dahi işlerin düzgün işlemediğini belirten Ahmet Şerif, kimi yerlerde hükümetin hiçbir resmi daireye sahip olmadığı, kiraladıkları binalarda işlemlerin yürütülmeye çalışıldığını üzüntüyle ifade eder. Yazar dönemin büyük ilçelerinden olan Akova'ya dair gözlemlerini aktardığı mektubunda konuya ilişkin şu ifadelerde bulunur:

“Dâ'ire-i hükümeti görmekten, görmemek iyidir. Lim kenarındaki yerde mülkiyye, zâbita, mâliyye devâiri oturuyor. Adliyye de, yine buna benzeyen bir yerde bulunuyor. Bu binalar hükümetin malı değildir. Bilakis hükümet kiracıdır. Pek çok senelerden beri verilmekte olan îcârla Akova'da pek mükemmel daireler inşâsı kâbil olduğunu akli erenler hesap ediyorlar. Ne kadar adi, fena bir bina tasavvur edilebilirse edilsin, yine Akove dâ'ire-i hükümeti nazarda tecessüm etmiş olmaz.”³⁴

Hükümet binalarındaki durum yollar için de geçerlidir. Bozuk ve imarsız yollarda seyahat etmenin oldukça güç olduğunu kaydeden Şerif, bazı bölgelerde yol çalışmalarına başlamak için ölçümler yapılmasını sevinçle karşılamaktadır.

c. Avrupa Seyahatleri

³⁴ 29 Temmuz 1326 (1910) nr: 698, s: 1.

Tanin'de Avrupa'ya seyahatler düzenleyerek oradaki gözlemlerini gazeteye gönderdiği mektuplarla aktaran yazarlardan bahsetmek gerektiğinde ilk anılacak isim Muhittin'dir. Tanin Muhittin'in mektuplarını "*İtalya Mektupları*" başlığı altında yayınlamıştır.

Yazar İtalya'ya giderek orada bir süre kalmıştır. İlk mektubunda İstanbul'dan ayrılırken hissettiği duygular ile İtalya'ya seyahatine dair gözlemlerine yer vermiştir. Diğer mektuplarında İtalya'da kaldığı süreçte dolaştığı Roma, Venedik, Milan, Verona, Cenova, Torino gibi şehirlere dair gözlemlerine yer vermiştir. Muhittin dolaştığı şehirleri İstanbul ile de mukayese etmiştir:

*"Padova'da, Piacenza'da, burada iki katlı bina görmedim. Değil sade bu şehirlerde arada sırada gördüğümüz en küçük kasabada bile ahşap ev denilen şey görülüyor. Sokaklardaki tramvayların güzelliği en küçük kasabadan yetmiş seksen bin nüfuslu bir şehre varıncaya kadar her yerde gördüğümüz sokakların temizliği, güzelliği görülse o güzel İstanbul'un haline ağlamamak kabil değildir."*³⁵

Yazarın İtalya'da gezdiği birçok şehirde pek çok ziyafete konuk olmuş, güzel bir şekilde ağırlandı. Yazar İtalya halkının konukseverliğinden oldukça memnun kalmıştır.

Muhittin İtalya'nın şehircilik alanında gelişiminin yanında pek çok alanda da oldukça ileri seviyelerde olduğunu gözlemlemiştir. Eğitime ve çalışmaya büyük önem veren İtalya halkının yedisinden yetmişine tümüyle çalıştığını ifade etmiştir. Muhittin'e göre dolaştığı şehirlerdeki okul binalarının fiziki koşulları eğitime uygun ve buralarda verilen eğitimin de kalitesi yüksektir.

Yazar İtalya'da yaklaşık bir ay kadar kalmıştır. İtalya'da geçirdiği bu vakitte pek çok yeri gezme şansı yakalayarak eğitimden-yaşama, şehircilikten-idari yapılanmaya kadar pek çok konuda İtalya'nın Türkiye'den ileri seviyede olduğunu tespit etmiştir. Bu tespitlerinin sonucunda Türkiye'nin ilerlemesini için İtalya'yı belli konularda örnek alabileceğini vurgulamıştır.

³⁵ 4 Mayıs 1326 (1910) nr: 613, s: 3.

Hüseyin Cahit'in Siyâsiyât sütununda yazmadığı dönemde Fransa'da bulunduğunu daha önce belirtmiştik. Bu dönemde yazar Tanin'e Paris ile ilgili gözlemlerini aktardığı bir mektup göndermiştir. Hüseyin Cahit mektubunun tamamında Paris'e duyduğu hayranlığı aktarmıştır diyebiliriz. Yazar'ın daha ilk cümlesinde *"Paris... Haktan, hürriyetten insanlıktan mahrumiyet içinde geçen gençliğin cesim hasreti önünde medeniyet-i âlemin timsali gibi daima parlayan şehri-i nur ve terakki..."*³⁶ ifâdeleri bu görüşümüzü doğrulamaktadır. Cahit Fransa'nın her alanda ilerlemiş olduğunu belirterek, Türkiye'nin terakkisi için de örnek alınacak bir ülke olduğunu dile getirmektedir.

d) Orta Doğu Seyahatleri

Tanin'in Orta Doğu seyahatlerini gerçekleştiren yazar Medine muhabiri olan Ebu Fikret Tahir'dir. Yazar Hicaz ve Medine civarında geziler düzenlemiştir. Bu seyahatlerin birinci amacı Hicaz Demiryolu ve hükümet ile Araplar arasındaki gelişmeler hakkında bilgi vermektir.

Medine halkının işsiz olması onları fikir ve his ayrılıklarına itmektedir. Aynı zamanda halk büyük bir cehalet içerisindedir. İttihat ve Terakki Hükümeti Medine'ye iki okul yaptırmıştır ancak bütçesinin yetersizliği dolayısıyla okullar henüz açılmamıştır. Yazar hükümetin daha gayretli olmasını isterken hükümetin çalışmasına karşın maarifin uyuşukluğunu da eleştirmektedir.

Medine'de yaşanan sorunlardan birisi de sahte mehdilerin ortaya çıkarak kendilerine taraftar bulmaya çalışmasıdır. Ancak hükümet bu gibi olaylara sık sık rastladığı için müdahale etmekte gecikmemekte ve bu kişileri derhal etkisiz hale getirmektedir. Yazar sahte mehdilerin çeşitli aralıklarla ortaya çıkışını da yine halkın cahilliğine bağlamakta ve halk arasındaki sert fikir ayrılıklarından kaynaklandığını düşünmektedir.

Yazar Medine'ye hac için giden hacı kfilesinin yolda büyük sıkıntılar çektiğini, hicaz demiryolu'nun bozukluğu sebebiyle haftalarca yola çıkmak için bekledikleri, seyahat esnasında da uzun süreler duraklamak zorunda kaldıklarını aktarmıştır. Ebu Fikret Tahir hacıların böylesi sıkıntılar yaşaması sebebiyle Hicaz Demiryolu'nun durumunu incelemek istemiştir:

³⁶ 18 Temmuz 1326 (1910) nr: 687, s: 1.

“Bazı şeyler insana pek merak verir. Bende de bu sene Hicaz Demiryolunun tahmin edilebiliyor zararlarının hesabını yapmak merakı uyandı. Malumdur ki Hicaz Demiryolu Medine-yi Münevvere’ye muvâsalat edeli iki hac nakliyatı yapmış ve her ikisini de vesait-i nakliyesinin adem-i kifayetinden muntazaman icra edememiştir.”³⁷

Hacıların çektiği sıkıntılar hakkında da ayrıntılı bilgiler vermiştir:

“Bu sene haccac Medine-yi Münevvere’ye pek geç pek yorgun bir halde girdi. Şarkî, Sultanî, rabi’ig bedig tariklerini ihtiyar eden haccac her dört yolda da birçok meşak-ı müzaheme maruz kalmış, kah nüzul eden yağmurlar develerin vemiş ve hareketine mani olarak saatlerce, günlerce bir mahalde durmalarını kah bardaktan boşalırcasına nüzul eden baranın ve bir taraftan mevsim münasebetiyle icra-yı hükm eden burudetin taht-ı tesirinde titremelerini mucib olmuş, kah arabanın muhâcemat ve haşiyânesine dûcâr olmuşlar.”³⁸

Ebu Fikret Tahir dışında Mehmet Tevfik’in bir seyahat yazısına rastlamaktayız. Mehmet Tevfik Mısır’ın Port Sait şehrine seyahat düzenlemiştir. Osmanlı Donanması İanesi için düzenlenen konser sebebiyle şehre giden yazar seyahatine dair gözlemlerini Port Sait Limanı’na vapurun yaklaştığı andan başlayarak aktarmıştır. Yazar şehri İstanbul ile karşılaştırmıştır. Şehrin, İstanbul’un aksine pek çok alanda nizam içinde olduğunu görmüştür.

4. Tanin’in Eğitim Yaklaşımı

Tanin ülkenin her alanda ilerlemesini istediği gibi eğitim alanında da ileriye gitmesini istemektedir. Halkın eğitim seviyesini yükseltmenin ülkenin gelişiminde önemli bir yeri olduğunu düşünmektedir. Bu sebeple eğitim için seferber olmuş bir gazete olduğunu söylemek mümkündür. Örneğin Tanin idaresi, Fransızca gece dersleri alan öğrencilerin tüm masraflarını karşılayarak Fransa’ya göndermekte ve orada kısmi zamanlı eğitim almalarını sağlamaktadır.

Dönemin Dar-ül Muallimin Müdürü Satı Bey tarafından Maarif Nezaretine sunulan ve eğitimin gelişmesi için zorunlu görülen ıslahatları içeren layihayı Tanin

³⁷ 17 Mart 1326 (1910) nr: 565, s: 4.

³⁸ 13 Mart 1326 (1910) nr: 561, s: 3, 4.

birkaç gün boyunca uzun sütunlar halinde gazetenin ilk sayfasında yayınlamıştır. Bu layihanın dışında pek çok yazarın eğitimle ilgili öneriler sunduğu veyahut eğitimdeki aksaklıkları eleştirdiği makalelere rastlamaktayız.

Satı Bey sunduğu layihada eğitimdeki eksikliklerin giderilmesi için yapılması gerekenleri şu şekilde sıralar: ortak gayeye hizmet eden kuralların koyulması, öğretmenler yetiştirilmesi, okulların teftiş edilmesi ve gerekli talimatların verilmesi, okulların sayısının artırılması, eğitim için gerekli araç-gereçlerin çağın gereklerine uygun bir biçimde temin. Satı Bey bu gerekleri maddeler halinde ayrıntılı bir şekilde açıklamış ve bunlar sağlandığı takdirde çağdaş bir eğitim sistemine sahip olunacağını vurgulamıştır.

Tanın müdür-i mesulu ve başyazarı olan Hüseyin Cahit makalelerinde pek çok konuya yer verdiği gibi eğitime de yer vermiştir. Meşrutî idare devletin ve milletin bekası için yapılan ıslahatlar içerisinde eğitim alanında da gereken yeniliklerin yer alması gerektiğine inanan yazar, bir milletin ancak iyi bir eğitim alarak en doğru şekilde ilerleyebileceğine vurgu yapmıştır.

“İstikbalî temin demek istikbalde aklı erer, hamiyetli, okumuş birçok adamlar yetiştirmek, temin etmek demek olur. Bu adamlar emin olmalı ki hüdayî nâbit bir halde yetişmezler. Onları bugünden biz hazırlayacağız ve mekteplerde muktedir muallimler vasıtasıyla hazırlayacağız. Bugün âdem kahtından şikayet ediyoruz, muzdarib bulunuyoruz. Eskiden adam yetiştirmeye ehemmiyet vermedikleri, bilakis, kendiliğinden yetişmeye müsteid bulunanları ezmeye çalıştıkları için bu hatt-ı hareketi takip edenleri bugün tel’in ediyoruz. Fakat acaba biz adam yetiştirmeye ehemmiyet veriyor muyuz? Ehemmiyet veriyoruz dersek işte mekteplerimizin acınacak, ağlanacak hali bir şahid-i zi-hayat halinde şu sözüümüzün adem-i sahnı yüzümüze çarpar.”³⁹

Anadolu'nun eğitimde gerikalmışlığı, öğretmen yetersizliği, mevcut öğretmenlerin gerekli donanımlara sahip olmadığı, okul binalarının kötü bir halde olduğu Tanin'de çıkan pek çok makalede ve Anadolu'da Tanin Sütununda çıkan Ahmet Şerif Bey tarafından yazılmış mektuplarda açıkça görülmektedir. Ahmet Şerif Anadolu'da dolaştığı çeşitli yerlerde okulların benzer vaziyette olduğunu, çoğu okul

³⁹ 25 Mart 1326 (1910) nr: 573, s: 1.

binasının fiziki anlamda yetersiz olduğunu, eğitim için gerekli araç-gereçlerin bulunmadığını, bu sebeple de kuru bir eğitim verildiğini, öğretmenlerin ihtiyacı karşılayamadığını gözlemlemiştir. Yazar hükümetin eğitimle ilgili olarak en kısa sürede kapsamlı çalışmalar başlatması ve işe önce aileleri bilinçlendirmekle başlanması gerektiğine inanır.

Fazıl Ahmet okullarla ilgili değerlendirmede bulunurken ülkenin yalnızca okul binasına değil, çağın gereklerine uygun ve her türlü donanıma sahip eğitim yuvalarına ihtiyaç duyduğuna vurgu yapmaktadır. Ayrıca Anadolu'da gayrimüslim okullarının Müslüman okullarından her anlamda daha iyi durumda olması da yazarlarca eleştirilen bir diğer konudur. Çeşitli konularda makaleler yazan Muhittin, "Mektepler" başlıklı makalesinde konuya ilişkin şu ifadelerde bulunmuştur:

*"Memleketimizde mekteb adına mevcud olan müessesât Ecnebi ellerinde, gayrimüslim vatandaşlarımızın zir-i idarelerinde bulunan mekteplerdir. Bu mekteplerden lâlettayin birisiyle bizim umumî, hususî herhangi bir mektebimizi mukayese edecek olsak, nâsiye-yi endişemiz maatteessüf derin bir vakfe-yi tahayyür ve tefekkür içinde önümüze geliyor. Bu bir hakikattir."*⁴⁰

Müslüman okulları yalnızca yurt içindeki ecnebi okullarından değil aynı zamanda yurt dışındaki okullardan da geri kalmıştır. Tanin'in Amerika muharriri Üsküdarlı Ali Onur Tanin'e gönderdiği bir mektupta Amerika'daki okullara dair değerlendirmelerde bulunmuştur. İlkokul seviyesinden üniversite seviyesine kadar Amerika'daki yer alan tüm okulları Anadolu'dakilerle karşılaştırarak Amerika okullarının bizden ne derece ileride olduğunu göstermeye çalışmıştır. Amerika'nın bugünkü gelişim seviyesine okullar sayesinde geldiğine dikkat çeken yazar, Amerika'nın çağdaş eğitim sisteminin Türkiye için örnek alınacak bir sistem olduğunu düşünmektedir:

"Amerika, Avrupa'yı her hususta fersah fersah geçmiştir. Amerikada öyle harikalar var ki Avrupa'da tesadüf edilemez. Avrupa'nın her tarafında uzun seyahatler icra ettiğimden Amerika'nın mevkisini, ehemmiyetini pek güzel takdir edebilirim."

⁴⁰ 4 Haziran 1326 (1910) nr: 645, s: 1.

Herkes bilir ki Amerika'yı bugünkü Amerika yapan mekteplere vatanımızda pek ziyade ihtiyaç olan şu zamanda Amerika mekteplerinin bize modellik hususunda epey faydaları olacaktır."⁴¹

Benzer şekilde Hüseyin Şükrü de Fransa Akademisine dair gözlemlerini aktarırken Fransa ile Anadolu arasında karşılaştırmalar yaparak, ülkemizdeki eğitimin Fransa'ya göre hangi seviyede olduğunu belirlemeye çalışmıştır.⁴²

Eğitimle ilgili yaşanan ve basına da cereyan eden bir olay vardır ki Tanin'in incelediğimiz sayılarına tekâmül eder. Tevfik Fikret Mekteb-i Sultanî müdürü iken Maarif Nezareti'nin verdiği bir kararı doğru bulmayarak istifa etmiştir. Maarif Nezareti istifayı kabul ederek yerine Salih Zeki Bey'i atamıştır. Haber kamuoyuna gazete yoluyla bildirilmiş ve pek çok gazete, haberi "*şairin yerine âlim*" ifâdeleriyle vermiştir. Tanin'de yazan Celal Mücib, Abdülhamit Bin Abdülaziz Han, Hüseyin Daniş, Hüseyin Cahit gibi pek çok yazar makaleleri aracılığıyla diğer gazetelerin bu tutumunu sert bir şekilde eleştirmiştir. Hüseyin Cahit "*Şairin yerine alim*" başlıklı makalesinde konu ile ilgili şu ifâdelerde bulunmuştur:

"Tevfik Fikret gibi bir şairi bir memleket pek nadir yetiştirir. Böyle şairler bir nezaretin, bir şehrin, bir vilayetin değil bütün bir vatanın alem-i insaniyet ve medeniyete karşı göstereceği mefahir-i milliyedendir. Bir Maarif Nezareti kadrişinas olmayabilir. Bir şair tevkîr ve tekrîm etmeyebilir. Fakat hiçbir zaman onu istihfaf ve tezyîf edebilmek hakkına malik olamaz. "Şairin yerine alim" geldi diye ilan meserret eyleyemez. Bu hareket şairin değil nezaretin kadrini düşürür."⁴³

Tevfik Fikret Mekteb-i Sultani'den önce Robert Koleji'nde öğretmenlik yapmıştır. Ancak vatanının okulunda görev yapmak istediği için kolejden istifa ederek Mekteb-i Sultani'ye geçmiştir. Mekteb-i Sultanî'de istifasına kadar gerçekleştirdiği çalışmalar Maarif Nezaretince daima takdir görmüştür. Nezaretin bir kararını tasvip etmeyince nezaretin hemen şairi küçümsemesine karşın eskiden görev yaptığı Robert Koleji Tevfik Fikret'e hizmete geri dönmesi yönünde teklifte bulunmuştur. Yalnızca Tanin idaresi değil Mekteb-i Sultanî öğrencileri de bu istifadan ve sonrasında yaşanan

⁴¹ 1 Nisan 1326 (1910) nr: 580, s: 3, 4.

⁴² 19 Nisan 1326 (1910) nr: 598, s: 2.

⁴³ 29 Mart 1326 (1910) nr: 577, s: 1.

gelişmelerden hoşnut değildir. Bu sebeple öğrenciler tepkilerini göstermek amacıyla dersleri boykot etmiş ve Tevfik Fikret geri dönünceye kadar derslere girmeme kararı almışlardır. Ancak Tevfik Fikret Mekteb-i Sultanî'ye geri dönmemiştir.

5. Tanin'in Sosyal Hayata İlişkin Yaklaşımı

Tanin toplumun aydınlanmasını, halkın her kesiminin üzerine düşen görevler olduğu, hem halkın hem de idarenin milletin geleceği ve gelişimi için çalışması gerektiğini savunur.

Hüseyin Cahit'in, makalelerinde sosyal konuları işlediğini daha önce de belirtmiştik. Yazar toplumdaki aksaklıkları ve toplumun nelere ihtiyaç duyduğunu pek çok kez dile getirmiştir. Özellikle Anadolu'nun terakkisine önem veren yazar "Anadolu'nun Sıhhati, Köylüler İçin, Taşralarda Sıhhat" gibi makalelerinde bu konuya eğilir. Anadolu'nun gelişmesi için hem fakirliğin hem de cehaletin önüne geçilmesi gerektiğini savunur. Hükümetin sadece fakirliği önleyici tedbirler almaya çalıştığını ancak bunun halk için yeterli olmayacağını düşünmektedir.

Tanin yazarlarından sosyal konuları sıklıkla ele alan yazarlardan birisi de Ahmet Şinasi'dir. Ahmet Şinasi hastaneler ve hapisanelerin durumunu tahlil etmekte ve asıl bu kurumların toplumu yansıttığını düşünmektedir. Toplumumuzun en büyük sıkıntısının cehalet olduğunu düşünmekte ve cehaletin topluma vereceği zararı hiçbir delinin veremeyeceğini ifade etmektedir. Ahmet Şinasi fukara için yapılması gerekenler üzerinde de durmuştur. Yazar "Hapishanemiz" adlı makalesinde cümlelerine son verirken şu ifadeleri kullanır:

"Buralarını gördükten sonra derin derin düşündüm ve talih şimdilik beni buraya, Edirne'ye, rapt etmiş olmakla beraber vatanın öbür kısmını, harap Anadolu'nun muhtac-ı ihtimam o kut'a-yı mübarekesini müte'allimane tahattur ederek netice-yi ziyaretimi bu cümle ile hülasa ettim:

--Zavallı Anadolu! . . ."⁴⁴

Bedî Nuri'nin "Vatan ve İnsaniyet" başlığını taşıyan makaleleri Tanin'de günlerce yayınlanmıştır. Yazar her vatandaşın vatanını sevmesi ve sahip çıkması

⁴⁴ 8 Mart 1326 (1910) nr: 556, s: 3.

gerektiğini bu makalelerinde açık bir şekilde ortaya koyar. Vatanını kaybeden kişinin benliğini de kaybedeceğini vurgular. Bedî Nuri ilim için yalnızca Batı'yı değil Doğu'yu da takip etmek gerektiğini savunur. Geçmişimizde çok değerli ilim adamlarına ve eserlere sahip olduğumuzu, bunları görmezden gelmemek gerektiğini dile getirir.

6. Tanin'de Edebi Hayat

Tanin gazetesinin incelediğimiz sayılarında edebi yazılar pek fazla bir yekun oluşturmaz. Dönemin siyasi olaylarının ülkeyi büyük ölçüde etkilemesi yazarları da bu yönde yazmaya itmiştir. Servet-i Fünun Edebiyatı içerisinde önemli bir yere sahip olan Hüseyin Cahit'in Tanin gazetesinde bu edebi niteliğini aktarması beklenen bir durumdur. Nitekim gazetenin kuruluşunu Tevfik Fikret'le birlikte gerçekleştirmesi de bu beklentiyi artırmaktadır. Fakat Servet-i Fünun topluluğu dönemin koşulları nedeniyle siyasi meselelere imkân vermezken İkinci Meşrutiyet'in siyasi koşulları da içinde bulunduğu sosyal şartlardan dolayı edebi meselelere imkân tanımamaktadır. Bu yüzden Tanin'in sayfaları edebi konular bakımından oldukça sığ kalmıştır.

Gazetenin müdür-i mesul ve başmuharriri olan Hüseyin Cahit çeşitli konularda makaleler yazmıştır. Özellikle siyasi ve sosyal konulara ağırlık vermiştir. Hüseyin Cahit'in edebi içerikli makalelerine rastlamak mümkün değildir. Ancak Tevfik Fikret, Cenap Şahabettin, Memduh Şevket Esendal, Halide Edip Adıvar, Hüseyin Suat ve Muhittin bir ya da birkaç edebi yazısıyla karşımıza çıkar.

Servet-i Fünun Edebiyatının en önemli şairlerinden Tevfik Fikret'in Rübâb-ı Şikeste adlı eserinde yer alan Millet Şarkısı şiiri gazetede yayınlanmıştır. Gazetenin bu şiiri yer verdiği gün 10 Temmuz'a yani II. Meşrutiyet'in ilanının yıl dönümüne denk gelir. Tanin 10 Temmuz günü meşrutiyetle ilgili pek çok makale ve kutlama yazılarına da yer vermiştir. Gazete bu şiire yer veriş sebebini şöyle açıklar: "*Münasebet-i mahsusasına mebnî bu neşide-yi ber-güzideyi Rübâb-ı Şikeste'den naklediyoruz.*"⁴⁵

Tanin'in incelediğimiz sayılarında "Millet Şarkısı" dışında Hüseyin Siret'in "Bilir misin?" ve "Ölümden Sonra" adlı şiirlerine rastlıyoruz. Bu şiirler ayrı bir başlık altında verilmemiş; Cenap Şahabettin'in, Hüseyin Siret'in şiir kitabı olan Leyâl-i

⁴⁵ 10 Temmuz 1326 (1910) nr: 680, s: 1.

Girzân başlığını taşıyan ve kitap hakkında bilgiler veren makalesi içerisinde yer almıştır. Cenap Şahabettin edebiyatımızda şairlerin öneminden bahsetmekte ancak yeteri kadar şiir veya şiir kitaplarının yayınlanmamasını eleştirmektedir. Yazar, Hüseyin Siret'in bu kitabının yayınlanmasından duyduğu mutluluğu makalesinde defalarca tekrar eder. Cenap Şahabettin, bu kitabın Rübâb-ı Şikeste'nin ancak bir küçük hemşiresi olabileceği düşünür:

*"Hüseyin Siret Bey'i tanıyanlarca mecmua-yı eş'arının "Rübâb-ı Şikeste"ye bir küçük hemşire gibi izhâr-ı karâbet edeceği malum idi. Rübâb-ı Şikeste'nin bir küçük hemşiresi: işte filhakîka Leyâl-i Girzân üstüne ta'lik olunabilecek elvâh-ı ünvanın itikâdımca âmi budur."*⁴⁶

Tanin'de hikâyeleri yer alan yazarlardan birisi Memduh Şevket'tir. Memduh Şevket'in "Mevla Kavuştursun" adlı hikâyesi gazetenin iki sayısında yer alır. Hikâye alanında karşımıza çıkan bir diğer şahıs da Muhittin'dir. Muhittin'in "İki Mektup" ve "Bir Hikâye" başlığını taşıyan hikâyeleri yayınlanmıştır.

II. Meşrutiyet döneminde şöhret bulmuş yazarlarımızdan birisi de Halide Edip Adıvar'dır. Halide Edip Tanin'deki yazılarında Halide Salih imzasını taşır. Bizim incelediğimiz sayılarda Halide Edip Adıvar'ın "İsterik" adlı bir hikâyesi, "İki Küçük Osmanlı Sanatkarı" başlıklı bir makalesi ve Nazıma Hanım'a gönderdiği bir mektubu vardır. Hikâye üç gün boyunca gazetede yayınlanmıştır.

Halide Edip Adıvar ise Nazıma Sultan'a yazdığı mektupta Nazıma Sultan'ın vatanperver kişiliğini takdir etmiş ve onun "Osmanlılık" düşüncesini benimseyerek yaptığı çalışmalarından dolayı duyduğu mutluluğu belirtmiştir. Nazıma Hanım Halide Edip Adıvar'ın mektubuna bir teşekkür mektubu ile cevap vermiştir. Bu mektup Nazıma Hanım gazetenin yazarları arasında olmamakla birlikte Tanin'de yayınlanmıştır. Nitekim Halide Edip Adıvar Osmanlılık düşüncesinden dolayı Nazıma Hanım'a teşekkür ederken aynı zamanda kendisi de Osmanlılık düşüncesini ön plana çıkartan bir makale yayınlamıştır. "İki Küçük Osmanlı Sanatkarı" başlığını taşıyan bu makalesinde Osmanlı unsurlarından olan iki yetim Ermeni kızının yetenekleri sayesinde sanatçı yönlerini geliştirme imkânı bulduklarını ve başarılarını sergileyebildiklerini ifade etmektedir. Yazıda ayrıca bir öneri de söz konusudur. Osmanlı'nın hangi

⁴⁶ 13 Şubat 1326 (1910) nr: 533, s: 2.

unsurundan olursa olsun Osmanlı vatandaşı olan her yetenekli çocuğa destek sağlanarak yetenekli oldukları alanlarda ilerlemelerine yardımcı olunması gerektiğini ifade etmiştir.

Tanin’de Serçe takma adıyla yazılmış bir hikâye de mevcuttur. “Fener Hikâyelerinden” başlıklı bu hikâye Meclis-i Mebusan konusunu işleyen siyasi içerikli bir hikâyedir.

Tanin’de, piyes türünde yazılar da mevcuttur. Hüseyin Suat tarafından kaleme alınan “Deva-yı Aşk” başlıklı piyesin ilk perdesinin üçüncü meclisine yer verilmiştir. Eser komedi türündedir. Hüseyin Suat’ın piyesinin dışında Amerikalı yazar Miss Hopkins’in dikkat çekici bir piyesi de yayınlanmıştır. İstanbul’a gelen Miss Hopkins milli ahlakımızı ve kadınların ruh hallerini incelemiş ve incelemelerinin neticesini bir tiyatro eseriyle sunmuştur.⁴⁷ Tanin’de “Bir Piyes” başlığıyla çıkan yazıda eser hakkında kısa bir bilgi verildikten sonra, eserin birinci bölümünün dördüncü meclisine yer verilmiştir.

Tanin’de pek çok mülakata rastlamaktayız. Ancak bu mülakatların çoğu siyasi nitelik taşımakta ve ülkenin siyasi durumu üzerine paşalarla, bakanlarla, sancak beyleri ile yapılan görüşmeleri kapsamaktadır.

Gazetenin edebi yönüne en çok katkı sağlayan yazılar kitap tanıtımı ile ilgili olanlardır. Bunların çoğunluğu kısa bilgi niteliğinde olmakla birlikte yeni çıkan eserlerin kamuoyuna duyurulmasını amaçlar. Kitap tanıtımları içerisinde oldukça detaylı olan eser tanıtımı Fazıl Bey’in, Ahmet Refik Bey’in hazırladığı “Tarih-i Umumi” adlı eser üzerine yazdığı tanıtımdır.

Tanin diğer dillerden Türkçeye roman tercümelerini de tefrikalar halinde aktarmıştır. Bunlardan başlıcası Aleksander Dumas’ın “Kraliçe Margo” romanıdır. Romanın tefrikası Tanin’in 289. sayısında başlar⁴⁸, 552. sayıya kadar çeşitli aralıklarla dir. Eserin tefrikası 665. sayıda başlamıştır. Tanin’in incelediğimiz son sayısı olan 700. sayısında *-mabedi var-* ibaresi bulunduğundan dolayı bu sayıdan sonra da devam ettiği anlaşılmaktadır. Tanin hikâyeyi tefrikayı başlamadan birkaç gün önce okuyucularını bu konuda bilgilendirir:

⁴⁷ 28 Şubat 1326 (1910) nr: 548, s: 3.

⁴⁸ Karoğlu, İlhan, Tanin Gazetesi inceleme ve seçilmiş metinler (1-300 sayılar), Yüksek Lisans Tezi, 2011, s: 60.

“Maupassant’ın âsâr-ı nefisesinden olan bu hikâyeyi Cuma gününden itibaren tefrikaya başlayacağız. Kar’ilerimizin bu hikâyede Fransa Edebiyatı’nın en nefis sahifelerini bulacaklarından eminiz.”⁴⁹

Tanin ağırlıklı olarak edebi yazılara yer vermese de Fransızcadan çevrilen tefrikaları arkası yarın niteliğinde günlerce yayınlamasıyla, seyrek aralıklarla da olsun hikâye, şiir, piyes gibi eserlere yer vermesiyle ve özellikle hemen her gün Âsâr-ı Münteşire başlığıyla yeni çıkan eserleri halka duyurması açısından edebiyata önem verdiğini göstermiştir.

7. Tanin’de Matbuat Tartışmaları

Tanin’in incelediğimiz sayılarında Tan gazetesi ile kalem kavgalarına girdiğini tespit etmekteyiz. Bu arada diğer gazetelerle olan kalem mücadelelerinde gazetelerin isimleri verilmemiştir. Fakat yoğun bir şekilde Tan gazetesi ile ilgili tartışmalar dikkatimizi çekmektedir. Her iki gazete arasında fikir ayrılıklarını yazarların günler süren tartışmalarında görmek mümkündür. Tanin, Tan gazetesinin kendi gazetesinde yer alan makalelerde işlenen bazı konuları eleştiren yazıları da orijinal haliyle kendi sayfalarında yayınlamaktan çekinmemektedir. Bu makalelerle ilgili kendi yorumlarına ise aynı sayıda veya birkaç gün sonraki sayılarında yer vermektedir. Örneğin Tan gazetesinde çıkan “Anadolu Ahvali-İttihat ve Terakki Kulüpleri” başlıklı makalenin başına açıklama niteliğinde şu cümleleri eklemiştir:

“Tan gazetesinin Memalik-i Osmaniye ahvalini tedkik etmek üzere suret-i mahsusada i’zam eylediği muhabir-i mahsususu Janrov, Anadolu’da seyahat ederek netice-yi tedkikâtı hakkında Yafa’dan mensub olduğu gazeteye yazmış olduğu ikinci mektubunda kulüplerin teşkilatından, sarf eylediği mesaiden bahseyledikten sonra bir uca ati devam ediliyor...”⁵⁰

Bu gibi ifadeler kullanarak Tanin, Tan gazetesinde yayımlanan makalelere kendi sayfalarında yer verirken makalenin başına açıklayıcı birkaç cümle eklemektedir.

⁴⁹ 22 Haziran 1326 (1910) nr: 662, s: 1.

⁵⁰ 5 Şubat 1326 (1910) nr: 525, s: 2.

Tan ile Tanin arasında tartışılan konulardan birisi Manastır meselesidir. Manastırda görev yapıp daha sonra komiserliğe tayin edilen İvan İvanoviç'in bıçaklanarak parça parça edilmesi sebebiyle açılan davada suçlulara idam cezası verilmiştir. Tan gazetesi İvanoviç'in eskiden bir serseri olduğunu, çetelere karıştığını belirterek, onu bıçaklayan Bulgar gençlerinin aslında haklı bir iş yaptıklarını ifade etmiştir. Konuyu Avrupa'ya bu şekilde yansıtan Tan gazetesinin bu tutumunu Hüseyin Cahit eleştirmiştir.⁵¹ Avrupa basını ise Tan'ın tutumunu destekleyici haberlere yer vermiştir.

Tan ile Tanin arasında tartışılan bir diğer konu; Tan'da yayımlanan "Araplar ve Türkler" başlığını taşıyan yazı olmuştur. Tan gazetesi Arap mebusların yeterince Türkçe bilmediği için "Meclis"te sıkıntı yaşadıklarını belirtmektedir. Tanin, Tan gazetesinin bu değerlendirmesinin doğru olmadığını oldukça gerçekçi bir usulle ortaya koyar. Arap asıllı bir mebusun (Halili Emiri-zade Baha) ağzından olayın hiç de böyle olmadığını belirtir. Halili Emiri-zade Baha, Gizli Toprak dergisinin yazarlarından. Tanin konuyla ilgili mebusun yazısına kendi sütunlarında yer verir. Bunun üzerine Hüseyin Cahit, Tan gazetesinin olayları çarpıtarak Avrupa'ya yanlış şekilde lanse ettirmesini, Osmanlı unsurları arasına nifak tohumları ekmeye çalışması olarak değerlendirir.

Halili Emiri-zade Baha Tan'ın görüşlerine katılmamakla birlikte Tanin'i de konuyu uzatması bakımından eleştirmektedir. Tan gazetesi yazarı Şükrü Ganem Efendi'nin konuyla ilgili söz söyleme hakkı görmesine kızmaktadır. Gizli Toprak'ın 26 Mart 1326 tarihli sayısında çıkan Emiri-zade Baha'nın konuya ilişkin ifadelerine Tanin'de de yer verilmiştir:

"Tanin'in bu surnameli dünkü baş makalesini ve Tan'ın mütercim ifadâtını okudum. Tan'ın yürüttüğü mutalaaların ve bunların istinad noktası olan mektubun heyet-i mecmuası kâmilten merduddur. Tanin'in yaptığı gibi madde madde reddi fazladır. Yalnız şunu söylemek isterim ki kavmiyeti müdafaa sadedinde diyanete de karışan ve Arap mebuslarının kâffesi Türkçe söyleyip yazmayı mükemmel bildikleri ve meclisteki vaziyetleri başkalarınınkinin aynı olduğu halde "mebuslarımıza gelince Türkçe söylemeye tamamen kadir olmadıklarından dolayı Meclis-i Mebusan'da fena bir vaziyet alıyorlar."

⁵¹ 10 Şubat 1326 (1910) nr: 530, s: 1.

*Bühtânı ceraatında bulunan Şükrü Ganem'i tanımlıyoruz; Araplar namına kendi fikirleri hilafına söz söyleyen bu adam kim oluyor, bu salahiyeti nüfusunda nasıl buldu?*⁵²

Tan gazetesinin “Araplar ve Türkler” başlıklı makalelerini diğer Türkçe gazeteler de eleştirmişlerdir. Hüseyin Cahit “Milliyet Meselesi” başlıklı makalesinde Türkçe gazetelerde çıkan, Tan gazetesinin tutumuna ilişkin haberlere değinmiştir. Jön Türk gazetesi de “Milliyet Meselesi” başlıklı bir makale yayınlamaya Tan gazetesinin Arapların haklarını savunmak değil, Araplar ve Türkler arasına nifak sokmak gibi bir amaç taşıdığını belirtmiştir.

Birkaç gün süren bu tartışmaların sonunda Tan gazetesi sert üslubunu değiştirmiş ve son yayınladığını makalede Araplar ve Türkler arasındaki uyuma değinmiştir.

Tanın Bulgar matbuatı ile de çatışma içerisine girmiştir. Bulgar matbuatı Osmanlı aleyhtarlığı yapmakta ve her geçen gün bu aleyhtarlığın derecesini artırmaktadır. Hem kötü bir siyaset yürüten hem de Osmanlı siyasetini beğenmeyen Bulgaristan'ın bu tutumu Babanzade İsmail Hakkı'nın “Bulgar Matbuatı Tehlikeli Bir Oyun Oynuyor” başlıklı makalesinde eleştirilmiştir.

Tanın Bulgar matbuatında Osmanlı'nın Rumeli'de silah toplama politikasına ilişkin çıkan haberlere “Bulgar Matbuatı” başlığı altında yer vermiştir. Konuya ilişkin olarak Bulgar gazetelerinden bazıları Osmanlı yanlısı olsa da çoğu tam tersi bir tutum sergilemekte ve Osmanlı'nın Rumeli politikasını eleştirmektedir.⁵³

Tanın'ın diğer gazetelerle tartışma yaşadığı bir diğer konu da Tanin'in Eğitim Yaklaşımı konusunda değindiğimiz Mekteb-i Sultanî meselesidir. Tefik Fikret Mekteb-i Sultanî müdürü iken Maarif Nezareti'nin verdiği bir kararı doğru bulmayarak istifa etmiştir. Maarif Nezareti istifayı kabul ederek yerine Salih Zeki Bey'i atamıştır. Haber kamuoyuna gazete yoluyla bildirilmiş ve pek çok gazete, haberi “*şairin yerine âlim*” ifâdeleriyle vermiştir. Hüseyin Cahit gazetelerin tutumuna ilişkin şu ifâdelerde bulunur:

⁵² 28 Mart 1326 (1910) nr: 576, s: 3.

⁵³ 16 Temmuz 1326 (1910) nr: 685, s: 2.

“Gazetelerin rical-i hükümetimize karşı tevcîh ettikleri en başlı muâhezelerden biri cereyan eden ahval hakkında eskâr-ı umumiyei icabı derecede tenvîr edecek surette izahat ve malumat vermemeleridir. Filhakika dehşetli bir haber ve tazyik altında yaşamış olmaktan mütevellid bir ihtirâz ile en sade, en tabi meselelerde bile ihtiyâr-ı sukût etmekten adeta bir meyl-i tabîî, bir ihtiyâc-ı fitrî haline geçmiş addolunabilir. Mekteb-i Sultânî müdürünün istifası üzerine Maarif Nezareti bu defa şu de’b-i dîrîni ihlâl ederek matbuatı vakadan haberdar etmek istedi. Fakat keşke yine sussa idi! “Söz gümüş ise, sukût altındır” meselinin bu vak’adan iyi cây-ı tatbîki zannederiz ki pek zor bulunur.”⁵⁴

Hüseyin Cahit gibi Celal Mücib, Abdülhamit Bin Abdülaziz Han, Hüseyin Daniş de makaleleri aracılığıyla diğer gazetelerin bu tutumunu sert bir şekilde eleştirmiştir. Bu konu Tanin’in eğitim yaklaşımı başlığı altında geniş bir şekilde değerlendirdiğimiz için burada tekrara düşmek istemiyoruz. Tevfik Fikret’in değerli bir şahsiyet olduğunu vurgulayan yazarlar, basının olayı bu şekilde yansıttasınının Tevfik Fikret’in değil basın ve Maarif Nezareti’nin değerini azalttığını ifâde ederler.

⁵⁴ 29 Mart 1326 (1910) nr: 577, s: 1

II. BÖLÜM

TAHLİLİ FİHRİST

1. Yazar Adına Göre

- A. Agâh; “Sırp Kralı Selanik’te”, (Vilayet Sütunu, Sırbistan Kralı’nın Selanik’e varışı ve oradaki ziyaretine dair gözlemlere yer verilmiştir.); 2 Nisan 1326 (1910), nr: 581, s: 4.
- Abdülhamit Bin Abdülaziz Han; “Mekteb-i Sultani Hadisesi-Çocuklar Ne Olacak? (makale, eğitim, Açık Sütunlar, Mekteb-i Sultani’de yaşanan istifalar yüzünden eğitimin aksadığı, öğrencilerin sokaklara döküldüğü ve bu durumun bir an evvel çözülmesi gerektiği ifâde edilmiştir.); 4 Nisan 1326 (1910), nr: 583, s: 1, 2.
- Ahmet Râzi; “Ziraat Bütçesi Makâlâtı Münâsebetiyle”, (makale, zirai, Açık Sütunlar, Sivas mebusu Dağavaryan’ın ormanlar üzerine yazdığı makalesindeki – Orman idaresinde çalışanların yetersizliği ve cahilliği- ifâdeleri eleştirilmiş ve bu birimde çalışanların yeterli eğitime ve bilgiye sahip oldukları ifâde edilmiştir.); 4 Haziran 1326 (1910), nr: 644, s: 3.
- Ahmet Saki; “Muhterem Tanin İdaresine”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Yunan prensinin Girit’teki Yunanlıların Müslüman olduğuna dair ifâdesi yalanlanmakta ve bunu Müslümanlara karşı yapılan bir oyun olduğu ifâde edilmektedir.); 27 Mayıs 1326 (1910), nr: 636, s: 1.
- Ahmet Şerif; “Adana” (Anadolu’da Tanin, Adana’ya dair gözlemlere yer verilmiştir. Müslümanlar ve Hıristiyanlar arasında yaşanan olaylara dikkat çekilmiştir.); 16 Kânunusani 1326 (1910), nr: 505, s: 1.
- “Akova”, (Arnavutluk’ta Tanin, Akova dair gözlemlere yer verilmiştir.); 28 Temmuz 1326 (1910), nr: 698, s: 1.
- “Bahçe” (Anadolu’da Tanin, Bahçe ilçesine giden yol üzerinde bulunan Hasanbeyli isminde bir Ermeni köyüne dair gözlemlere yer

verilmiştir. Köy halkının yaşayış, adet ve gelenekleri ile Müslümanlara çok benzediği ifade edilmiştir. Bahçe halkının çok cahil ve fakir olduğu, idari binalarının eski olduğu aktarılmıştır.); 2 Mart 1326 (1910), nr: 550, s: 1.

“Belgrad ve Sofya Ziyaretleri”, (Açık Sütunlar, Belgrad ve Sofya’ya dair gözlemler ve bu yerlere ait matbuatla ilgili bilgiler yer almaktadır.); 30 Mayıs 1326 (1910), nr: 640, s: 1.

“Bulgar Dağı Madeni - Şecaaddin”, (Anadolu’da Tanîn, Konya’nın en unutulmuş yerleşim birimlerinden biri olan Bulgar Dağı Madeni’ne dair gözlemlerine yer verilmiştir.); 18 Mayıs 1326 (1910), nr: 627, s: 2.

“Ereğli”, (Anadolu’da Tanîn, Ereğli’ye dair izlenimlere yer verilmiştir.); 15 Mayıs 1326 (1910), nr: 624, s: 1.

“Ermenak”, (Anadolu’da Tanîn, Ermenak’a dair gözlemlere yer verilmiştir.); 7 Mayıs 1326 (1910), nr: 616, s: 2-3.

“Ermenak”, (Anadolu’da Tanîn, Ermenak’a dair gözlemlere yer verilmiştir.); 10 Mayıs 1326 (1910), nr: 619, s: 1.

“Erzin” (Anadolu’da Tanin, Erzin Köyü ile ilgili gözlemlere yer verilmiştir. Köylülerin okul, öğretmen, hoca sıkıntısı yaşadığı, var olan rüştiye mektebinin kapatılacağı endişesi taşıdığı, hükümet binasının harabe durumda olduğu ifade edilmiştir.); 4 Şubat 1326 (1910), nr: 524, s: 1.

“Feke” (Anadolu’da Tanin, Feke ilçesine bağlı köylerin merkeze çok uzak olduğu, halkın devletten şikâyetçi olduğu, hiçbir köyde okul olmadığı, ilçe merkezindeki okulun harap bir halde olduğu, Ermeni-Protestan okulunun İslam okulundan çok daha iyi durumda olduğu, idari binaların harap durumda olduğu aktarılmıştır.); 28 Mart 1326 (1910), nr: 576, s: 1, 2.

“Firizovik”, (Arnavutluk’ta Tanîn, Arnavutluk ahvaline dair gözlemlerine yer verilmiştir.); 15 Mayıs 1326 (1910), nr: 624, s: 1.

“Gilindir”, (Anadolu’da Tanin, Gilindir bölgesinin geçim kaynaklarından, halkın geçimini zorlukla sağladığından, keşmekeş bir hayat sürdüğünden bahsetmektedir.); 2 Mayıs 1326 (1910), nr: 611, s: 1-2.

“Haçin” (Anadolu’da Tanin, Feke’den Haçin ilçesine giden yola dair gözlemlere yer verilmiştir. Haçin’de frengi hastalığının gün geçtikçe yayıldığı, halkın Müslümanlar ve Ermeniler’den oluştuğu ve bu iki unsurun arasında dostane ilişkiler olduğu, evlerin iç içe girmiş durumda olduğu, ilçede Alman, Amerikan ve İtalyan dini kuruluşları, okulları, yetimhanelerinin olduğu dile getirilmiştir.); 5 Nisan 1326 (1910), nr: 584, s: 1, 2.

“Hassa” (Anadolu’da Tanin, Hassa’nın bir ilçeden çok köy görünümünde olduğu, halkı çok tembelle olduğu için fakirliğin kol gezdiği, halkın çok cahil olduğu, ilçede okul olmamasına karşın bunu bir ihtiyaç olarak da görmedikleri, hükümet binası, mahkeme odası, zabıta odası gibi resmi yerlerin harap bir halde ve pislik içinde oldukları ifade edilmiştir. Hükümetin halk ile temasa geçerek onların gerçek ihtiyaçlarını belirlemesi gerektiği vurgulanmıştır.); 20 Şubat 1326 (1910), nr: 540, s: 1, 2.

“Hayvan Hastalıklarına Karşı Hiçbir Şey Yapılmıyor” (Anadolu’da Tanin, Anadolu’da bugüne kadar hayvan hastalıklarına karşı hiçbir önlem alınmaması ve meclisin de bu konuyla ilgilenmemesi eleştirilmiştir.); 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 2.

“İslahiye” (Anadolu’da Tanin, İslahiye ilçesinin bataklık ve rutubetli olduğu, halkın sazdan yapılmış kulübelerde oturduğu aktarılmıştır. İlçede Abdülhamit döneminden kalma zorba Hacı Ağa isminde bir ağanın halka boyun eğdirdiği, mallarını zorla ellerinden aldığı ifade edilmiştir. Hayvan hastalıklarının yaygın olduğu, mahkemelerin bozuk işleyişi, ilçenin yalnızca bir okulu ve bir öğretmeni olduğu ve belediye doktoru olmadığı dile getirilmiştir.); 25 Şubat 1326 (1910), nr: 545, s: 2.

“İpek- Yakova’dan İpek’e”, (Arnavudluk’ta Tanin, İpek’e ait gözlemlere yer verilmiştir.); 4 Haziran 1326 (1910), nr: 645, s: 1.

“İpek”, (Arnavudluk’ta Tanin, İpek’e ait gözlemlere yer verilmiştir.); 6 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 1.

“İpek”, (Arnavudluk’ta Tanin, İpek’e ait gözlemlere yer verilmiştir.); 7 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 1.

“İskenderun” (Anadolu’da Tanin, Adana İskenderun arasındaki yolun çevresindeki köylere dair gözlemlere yer verilmiştir. Yol üzerinde bir köyde konaklanan yazar bu köye dair izlenimlerini de paylaşmıştır.); 8 Şubat 1326 (1910), nr: 528, s: 1.

“İskenderun” (Anadolu’da Tanin, İskenderun’daki evlerinin durumu, insanların oyun ve kumarla vakit geçirdikleri, çocukların dilencilik yaptığı, hükümetin şehre önem vermediği, şehrin etrafında yer alan bataklıkın havayı bozduğu, şehir yaşamının sefalet ve rezillikle dolu olduğu aktarılmıştır.); 14 Şubat 1326 (1910), nr: 534, s: 1, 2.

“Karaman”, (Anadolu’da Tanin, Karaman şehrinin ahvali konu edilmiştir, bu şehre dair gözlemlere yer verilmiştir.); 13 Mayıs 1326 (1910), nr: 622, s: 2-3.

“Karargâh-ı Umumi”, (Anadolu’da Tanin, Üsküp ve Selanik’e dair gözlemlere yer verilmiştir.); 19 Mayıs 1326 (1910), nr: 628, s: 3.

“Kars” (Anadolu’da Tanin, Osmaniye’den Kars’a giden yola dair gözlemler verilmiştir. Yol üzerindeki köylerde yaşanan hayvan hastalıkları yüzünden çoğu köylünün hayvansız kaldığı, Kars halkının Müslümanlar ve Ermenilerden oluştuğu ve bunların birbirleriyle kardeşçe geçindikleri, esnafın kaba olduğu, memurlarının işlerinin başında olmak yerine kahvehanelerde vakit geçirdikleri ifade edilmiştir.); 15 Mart 1326 (1910), nr: 563, s: 1.

“Kolaşin”, (Arnavudluk’ta Tanin, Taşlıca’dan Kolaşin’e yapılan yolculuğa ve Kolaşin şehrine dair gözlemlere yer verilmiştir.); 24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 1, 2.

“Memurine Kefalet ve Teneffüz” (Anadolu’da Tanin, halk ile hükümetin temasa geçmesine engel olan eşraf adı verilen kişilerin memurlara kefil olup daha sonra da onlara baskı yaptıkları ve memurları kullandıkları ifade edilmiştir. Memurlar kendilerine kefil bulmak adına ağalara gittiği hükümetin de buna engel olmak için işlemlerde aracı istemediklerine dair bildiri yayınladığı dile getirilmiştir.); 27 Şubat 1326 (1910), nr: 547, s: 1, 2.

“Mersin” (Anadolu’da Tanin, resmi dairelerde işlerin çok yavaş ilerlediği, köylülerin işlerini halletmek için günlerce beklediği ifade edilerek daha çok Adana’ya dair gözlemlere yer verilmiştir. Halkın cehaletin ve bunu yok edecek okulların olmamasından şikâyet edilmiştir.); 8 Nisan 1326 (1910), nr: 587, s: 2.

“Mitroviça”, (Arnavudluk’ta Tanin, Metroviç’e ait gözlemlere yer verilmiştir.); 9 Haziran 1326 (1910), nr: 650, s: 1, 2.

“Mitroviça”, (Arnavudluk’ta Tanin, Metroviç’e ait gözlemlere yer verilmiştir.); 11 Haziran 1326 (1910), nr: 652, s: 2.

“Mitroviça”, (Arnavudluk’ta Tanin, Metroviç’e ait gözlemlere yer verilmiştir.); 11 Haziran 1326 (1910), nr: 653, s: 2.

“Osmaniye” (Anadolu’da Tanin, Osmaniye, Tarsus, Hassa ve İslahiye ilçelerine dair gözlemlere yer verilmiştir. Buralarda yaşayan halkın fakirliğinden, köylü halkın da şehirli halkın da kalkınmaya ihtiyacı olduğundan bahsedilmiştir. Köylerde ağaların zorbalıkla halka istediğini yaptırdıkları aktarılmıştır.); 11 Mart 1326 (1910), nr: 559, s: 1, 2.

“Örfiyye” (Anadolu’da Tanin, Örfiyye ilçesi hakkındaki gözlemlere yer verilmiştir. Şehir halkının Çerkes, Tatar ve Rumeli muhacirlerinden meydana geldiği, halkın tarımla uğraştığı, hayvan hastalıkları ile mücadele edilmeye çalışıldığı, şehirdeki resmi dairelerin çok da iyi durumda olmadığı ifade edilmiştir.); 1 Şubat 1326 (1910), nr: 521, s: 2.

“Perapol”, (Arnavutluk’ta Tanîn, Perapol’e dair gözlemlere yer verilmiştir.); 03 Temmuz 1326 (1910), nr: 673, s: 1, 2.

“Perzirîn”, (Arnavudlukta Tanîn, *Perzirîn* ait gözlemler verilmiştir.); 23 Mayıs 1326 (1910), nr: 632, s: 1.

“Seniçe”, (Arnavutluk’ta Tanîn, Seniçe şehrinin yerleşimi, yapısı ve halkın durumu ile ilgili bilgi verilmiştir.); 27 Haziran 1326 (1910), nr: 667, s: 1, 2.

“Silifke” (Anadolu’da Tanin, Mersin’de yabancıların yerlilerden daha zengin olduğu, şehrin en güzel binaları ve ticaret yerlerinin yabancılara ait olduğu, Müslümanların cahil olduğu, adli işlerin düzensiz işlediği, arazi memurlarının kanuna aykırı hareket ettikleri ifade edilmiştir.); 19 Nisan 1326 (1910), nr: 598, s: 1, 2.

“Silifke” (Anadolu’da Tanin, Silifke’de idadi mektebinin olmadığı, rüştiye mektebinin güzel bir binaya sahip olduğu ancak öğrenci sayısının çok az olduğu, ibtidai mektebinin harap bir durumda olduğu, halkı Müslümanlar, Rumlar ve Ermenilerden oluştuğu, mahkemelerde davaların çok yavaş görüldüğü, zabıta kuvvetlerinin eksik olduğu ifade edilmiştir.); 15 Nisan 1326 (1910), nr: 594, s: 2.

“Silifke” (Anadolu’da Tanin, Mersin’den Silifke’ye seyahat esnasında gördüklerini ve Silifke’deki izlenimlerini anlatmıştır. Halkın kendi menfaati için uğraşırken vatanın menfaatini unutmasını eleştirmektedir.); 26 Nisan 1326 (1910), nr: 605, s: 2.

“Sis” (Anadolu’da Tanin, Kozan Sancağı’nın merkezi olan Sis’e dair gözlemlere yer verilmiştir. Burada da toprağın tarıma elverişli olmasına rağmen halkın çalışmadığı, hayvan hastalıklarının yaygın olduğu, arazi kayıtlarının düzensizliği, köylülerin cahilliği, köylerde hiç okul olmadığı, devlet dairelerinin düzensiz işleyişi dile getirilmiştir.); 19 Mart 1326 (1910), nr: 567, s: 1, 2.

“Tarsus” (Anadolu’da Tanin, Tarsus’un büyük bir ilçe olduğu belirtilerek eğitim-öğretiminden sosyal yaşantısına, mahallerine ve

imarına dair çeşitli bilgiler verilmiştir.); 30 Kânunusani 1326 (1910), nr: 519, s: 2.

“Taşlıca”, (Arnavutluk’ta Tanîn, Taşlıca’ya dair gözlemlere yer verilmiştir.); 05 Temmuz 1326 (1910), nr: 675, s: 1.

“Taşlıca”, (Arnavutluk’ta Tanîn, Taşlıca’nın çeşitli köylerine seyahat edilmiş, köylerin, köy yollarının durumu verilerek seyahate dair gözlemler aktarılmıştır.); 19 Temmuz 1326 (1910), nr: 688, s: 1.

“Yakova”, (Arnavudluk’ta Tanin, Yakova’ya ait gözlemlere yer verilmiştir.); 29 Mayıs 1326 (1910), nr: 638, s: 1, 2.

“Yakova”, (Arnavudluk’ta Tanin, Yakova’ya ait gözlemlere yer verilmiştir.); 30 Mayıs 1326 (1910), nr: 639, s: 1, 2.

“Yakova”, (Arnavudluk’ta Tanin, Yakova’ya ait gözlemlere yer verilmiştir.); 1 Haziran 1326 (1910), nr: 641, s: 1.

“Yakova”, (Arnavudluk’ta Tanin, Yakova’ya ait gözlemlere yer verilmiştir.); 3 Haziran 1326 (1910), nr: 643, s: 1.

“Yakova”, (Arnavudluk’ta Tanin, Yakova’ya ait gözlemlere yer verilmiştir.); 4 Haziran 1326 (1910), nr: 644, s: 1.

“Yakova”, (Arnavudlukta Tanîn, Yakova’ya ait gözlemler verilmiştir.); 20 Mayıs 1326 (1910), nr: 629, s: 3.

“Yakova”, (Arnavudlukta Tanîn, Yakova’ya ait gözlemler verilmiştir.); 23 Mayıs 1326 (1910), nr: 632, s: 1.

“Yakova”, (Arnavudlukta Tanîn, Yakova’ya ait gözlemlere yer verilmiştir.); 26 Mayıs 1326 (1910), nr: 635, s: 1.

“Yeni Pazar”, (Arnavudluk’ta Tanin, Metroviç’ten İki Pazar şehrine gidilen yolculuğa ve İki Pazar şehrine ait gözlemlere yer verilmiştir.); 13 Haziran 1326 (1910), nr: 655, s: 2.

“Yeni Pazar”, (Arnavutluk’ta Tanîn, İki Pazar şehrinin yerleşimi, yapısı ve halkın durumu ile ilgili bilgi verilmiştir.); 22 Haziran 1326 (1910), nr: 662, s: 1, 2.

“Yeni Varoş”, (Arnavudluk’ta Tanın, Seniçe’den Yeni Varoş’a yapılan yolculuğa ve Yeni Varoş’a dair gözlemlere yer verilmiş ve halkın durumu izah edilmiştir.); 01 Temmuz 1326 (1910), nr: 671, s: 1-2.

Ahmet Cevdet; “Hem Zahir Hem Batın”, (Açık Sütunlar, İkdam gazetesi yazarı Halil Hamit Bey’in Yemen’deki ayaklanmacıların isyanını durdurmamaları ile ilgili verdiği bir izahatta kullandığı bir kelime yüzünden gazetenin –haksız yere- tatil edildiği ifade edilmiştir. İkdam gazetesi sahibi Ahmet Cevdet Bey’in gazete ile ilgili yapılan suçlamalara cevaben yazdığı makaledir.); 26 Şubat 1326 (1910), nr: 546, s: 4.

Ahmet Şinasi; “Edirne Bimarhanesi”, (Vilayet Sütunu, hastanelerin ve hapishanelerin toplumu yansıttığı ifade edilerek, hapishanelerdeki kişilerin de birer hasta olduğu belirtilmiştir. Cehaletin bir topluma verdiği zararı hiçbir delinin veremeyeceği vurgulanmıştır.); 6 Nisan 1326 (1910), nr: 585, s: 3, 4.

“Fukara İçin”, (Vilayet Sütunu, Edirne ile ilçelerinden biri olan Karaağaç’ın arasında yapılan bir kıyaslama yapılmış ve buna göre Karaağaç’ın Edirne’den daha zengin olduğu, halkın gece hayatına ve eğlenceye düşkün olduğu, ilçede sürekli tiyatrolar, konserler düzenlendiği ifade edilmiştir.); 20 Mart 1326 (1910), nr: 568, s: 3, 4.

“Hapishanemiz”, (Vilayet Sütunu, Edirne hapishanesine dair gözlemlere yer verilmiştir. Hapishanedeki kişilerin edebe değil tedaviye ihtiyaçları olduğu ve onları suça iten sebepler üzerinde durulmuştur.); 8 Mart 1326 (1910), nr: 556, s: 3.

“İlk Evvel Oktruva Rüsümü Nerede Taknin Edildi?”, (Vilayet Sütunu, Kosova’da uygulanmaya başlanan Okturuva vergisinin ilk çıkışı hakkında bilgi verilmiştir. Alınan vergi ile halka hizmet götürüldüğü ifade edilmiştir.); 29 Mart 1326 (1910), nr: 577, s: 3, 4.

“Meşrutiyet’in Polisleri”, (Açık Sütunlar, meşrutiyetten önce polislerden korkan ve onlara güvenmeyen halkın meşrutiyet polisine güvendiği ve onlardan korkmadığı ifade edilmiştir. Meşrutiyet

polisinin halka karşı kibar oldukları, işlerini iyi yaptıkları aktarılmıştır.); 8 Şubat 1326 (1910), nr: 528, s: 3.

“Mevlid-i Şerif Kandili”, (makale, dini, Vilayet Sütunu, Mevlit Kandili olan günün resmi tatil ilan edilmesi ve Edirne’de yapılan kandil kutlamasına ilişkin bilgiler verilmiştir.); 15 Mart 1326 (1910), nr: 563, s: 4.

“Şanlı Ordumuz”, (Vilayet Sütunu, Padişahın Culus töreninden izlenimlere yer verilerek, Osmanlı ordusunun ihtişamından bahsedilmiştir.); 18 Nisan 1326 (1910), nr: 597, s: 3.

“Temettü Vergisi Yaftaları”, (Vilayet Sütunu, Abdülhamit zamanında gelir vergilerinin yüksek olduğu, meşrutiyetten sonra vergilerin düştüğü fakat hala eskisi gibi olduğu ile ilgili halk arasında söylentiler dolaştığı ifade edilmiştir.); 16 Şubat 1326 (1910), nr: 536, s: 4.

“Tenezzüh Tirenî”, (Edirne’deki fakir çocuklara yardım amacıyla oluşturulan katarla ilgilidir.); 01 Temmuz 1326 (1910), nr: 671, s: 3.

Ahmet Vasfi, “Serum-u veba-yı Bakari” (makale, ilmi, Açık Sütunlar, vebanın tedavisi için geliştirilmekte olan serum ile ilgili bilgi verilmiştir.)10 Nisan 1326 (1910), nr: 589, s: 3.

Albert Feraci “1326 Senesi Bütçesi”, (Açık Sütunlar, hicri 1326 yılı bütçesi ile ilgili itirazlara cevaben yazılmış bütçenin açıklandığı yazıdır.); 3 Haziran 1326 (1910), nr: 643, s: 1.

Ali Rızâ “Köylülerin Sıhhati”, (Açık Sütunlar, köylülerin, hayvanlar kadar bile tedavi olamaması eleştirilmektedir.); 24 Mayıs 1326 (1910), nr: 633, s: 3.

Ali Suat; “İktisad-ı Askerî”, (Açık Sütunlar, askeriye bütçesinin bir taslağıdır. Bir ülke için askeriye'nin önemi ve bu birime ayrılan bütçe üzerinde açıklamalar yapılmıştır.); 9 Nisan 1326 (1910), nr: 588, s: 2.

“Zirai Cemiyetler ve Şirketler”, (makale, zirai, Açık Sütunlar, tarımın gelişmesi için kurulan cemiyetler ve tarım ürünleri, araçları satışı

yapan şirketler hakkında bilgi verilmiştir.); 10 Nisan 1326 (1910), nr: 589, s: 3.

“Zirai Cemiyetler ve Şirketler”, (makale, zirai, Açık Sütunlar, tarımın gelişmesi için kurulan cemiyetler ve şirketlerin gelirleri hakkında bilgi verilmiştir.); 12 Nisan 1326 (1910), nr: 591, s: 2, 3.

“Zirai Cemiyetler ve Şirketler”, (makale, zirai, Açık Sütunlar, ticaretin paraya ihtiyacı olduğu gibi ziraatın da ihtiyacının olduğu ifade edilerek, ziraatte itibar malı denen paranın nasıl elde edildiği hakkında bilgi verilmiştir.); 13 Nisan 1326 (1910), nr: 592, s: 2, 3.

Ali Şükrü; “Gazi Barbaros’un Evkâfi- Vükelâyı Millet ve Erkân-ı Hükûmete Açık Arzuhâl”, (Açık Sütunlar, devletin önde gelenlerine hitap edilerek şeriatın gerektirdiği şekilde davranmaları istenmektedir.); 21 Mayıs 1326 (1910), nr: 630, s: 2.

Ali Zülfikar; “Arnavutlarla Bir Hasbıhal”, (Açık Sütunlar, Arnavutluk’ta ve Arnavutluk dışında ikamet eden vatandaşlarımızla görüşülmüş ve onların Arnavutluk’ta cereyan eden olaylar ve sonuçları hakkındaki görüşlerine yer verilmiştir.); 25 Kânunusani 1326 (1910), nr: 514, s: 2.

Ankara Mebusu Mehmet Talat; “Düğün Musarrıfı ve Netayic-i Muzırresi” (düğün masraflarının çokluğu ve israfın fazla olduğu dile getirilerek bu adetlerinin fena adetler olduğu vurgulanmıştır.); 21 Şubat 1326 (1910), nr: 541, s: 2.

Aristotlu; “Makedonya’da Çeteler Kanunu-Yanya’da Yunan Komiteleri-Ele Geçen Vesaik-i Mühime- Çeteler Kanunu Etrafında Yapılan Entrikalar”, (Makedonya ve Yanya’da yaşanan gelişmelerle ilgilidir.); 17 Şubat 1326 (1910), nr: 537, s: 1.

“Makedonya’da Çeteler Kanunu-Yanya’da Yunan Komiteleri-Ele Geçen Vesaik-i Mühime- Çeteler Kanunu Etrafında Yapılan Entrikalar”, (Makedonya ve Yanya’da yaşanan gelişmelerle ilgilidir.); 18 Şubat 1326 (1910), nr: 538, s: 1.

Babanzade İsmail Hakkı; “Bir Teceddüd-i Memdûh”, (Meşrutiyet padişahının yalnızca İngiltere değil diğer ülkelerin hükümdarları ile de birebir görüşmeler yapacağı ve bunun ülke için olumlu sonuçlar doğuracağını dile getirerek, padişahın bu tutumunu övmüştür.); 27 Nisan 1326 (1910), nr: 606, s: 3.

“11 Nisan”, (Siyasiyat, 31 Mart olayının bastırılışının yıldönümü ile ilgili görüşlere yer verilerek, isyanı bastıranlar hürriyet kahramanları olarak adlandırılmış ve her zaman saygıyla anılmaları gerektiğine vurgu yapılmıştır.); 11 Nisan 1326 (1910), nr: 590, s: 1.

“Bir Kanun Adamı”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan Dahiliye Nazırı Gospodin’in Rusçuk olayı ile ilgili olarak verdiği kararlar takdir edilmiş ve Gospodin’in vatansever ve adaletperver bir kişi olduğu ifade edilmiştir.); 6 Mart 1326 (1910), nr: 554, s: 1.

“Bir Tahrirat-ı Umumiye Münasebetiyle”, (Açık Sütunlar, Kaçakçılığın durdurulması ve Bulgaristan hududunda Bulgar askerlerinin çıkardıkları çatışma konusunda Bulgaristan basınında çıkan ve Bulgar askerlerinin bu tutumunu eleştiren yazılar Bulgar basınının düşünce dünyasında olumlu yönde bir değişiklik olduğunu göstermektedir.); 24 Mart 1326 (1910), nr: 572, s: 1.

“Bir Ültimatom Münasebetiyle”, (Açık Sütunlar, Fransa ile Fas arasındaki anlaşmazlıkla ilgili Fas’ın bir ultiatom verdiği ifade edilmiştir. Fransa’nın Osmanlı Devleti’nin dostu olduğu belirtilerek Fas ile iyi geçinmesi, ülkenin huzur ve güven içinde olması temenni edilmiştir.); 19 Şubat 1326 (1910), nr: 539, s: 2.

“Bütçe Müzakeratı”, (Siyasiyat, bir milletin gerçek bütçesinin o milletin hayatının aynası olduğu ifade edilerek, Meclis-i Mebusanda yapılan bütçe müzakereleri ile ilgili görüşlere yer verilmiştir.); 12 Nisan 1326 (1910), nr: 591, s: 1.

“Cevapsız Kalması Lazım Gelen Bazı Sualler”, (Açık Sütunlar, bir ün önce Yeni Gazete’de Ahali-yi Fırka-yı Cedide üyesi Mustafa Sabri Bey’in bir makalesine yer verilmiştir. Makalede Mustafa Sabri Bey

Tanin ve İttihat ve Terakki Partisi'nin mesleği eleştirerek, Tanin ve İttihat ve Terakki Partisi'ne çeşitli sorular sormuştur. Yazar bu soruları mantık çerçevesinde bulmadığı için cevaplamaya gerek görmediğini belirterek, partiye sorulan sorulara ise yalnızca partinin değil tüm halkın cevap vermesi gerektiğini ifade etmiştir.); 15 Şubat 1326 (1910), nr: 535, s: 1, 2.

“Cülus Padişahı”, (Siyasiyat, bir yıl içerisinde halkın görüşlerinin değiştiği, padişahına karşı duyduğu hürmetin arttığı ve artık yaptığı şeyleri canı gönülden yaptığı ifade edilmiştir.); 14 Nisan 1326 (1910), nr: 593, s: 1.

“Donanma Yarışı ve Türk Teslihat Şayiaları”, (Siyâsiyât, Osmanlı'nın deniz gücünü artırmak için bir donanma yarışına girdiği, bu sebeple daha güçlü gemiler yapmaya gereğinden çok çok fazla odaklandığı ve bu konuda yine gereğinden fazla çalıştığı ifade edilerek bu tutumun yanlışlığı dile getirilmiştir.); 20 Temmuz 1326 (1910), nr: 689, s: 1.

“Girit'te Tahlif Maddesi”, (Açık Sütunlar, Girit'te yaşayan farklı unsurlar arasındaki çatışmanın bitmek bilmediği, ve bu sorunlardan birisinin de milletvekillerinin yemin etme konusu olduğu ifade edilmiştir.); 5 Nisan 1326 (1910), nr: 584, s: 1.

“Girit'te Yunan Hakimleri ve Yunan Jandarmaları”, (Açık Sütunlar, Girit'in korumaktan sorumluymuş gibi davranan Yunan hakim ve jandarmalarının Osmanlı Hükümeti'ne meydan okumaya çalıştıkları ifade edilmiştir.); 11 Şubat 1326 (1910), nr: 531, s: 1, 2.

“İki Mülakat”, (Açık Sütunlar, son dönemde Avusturya ve Rusya arasındaki anlaşmanın aslında diğer ülkelere karşı bir gösteriş olduğu, her iki ülkenin de asıl kendi çıkarlarını gözetmekten vazgeçmediği, Rusya'nın Balkanlardaki Slavlara karşı ilgisi olduğu ifade edilmiştir.); 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 1.

“İtalya'da İki Ziyaret”, (Açık Sütunlar, Almanya baş vekilinin ardından Rusya Dışişleri Bakanı'nın İtalya'ya gidişinin altında yatan sebepler üzerinde durulmuştur, Almanya baş vekilinin İtalya'dan

sonra müttefiki olan Rusya Dışişleri Bakanı ile görüşmesinin ülkesi adına yararlı olacağı düşüncesini taşımaktadır.); 2 Nisan 1326 (1910), nr: 581, s: 1.

“Kral Petro’nun Ziyareti Münasebetiyle”, (Açık Sütunlar, Sırbistan kralının Petersburg’u ziyaret etmesinin altında yatan sebepler hakkında bilgi verilmiştir. Rusya ile kurulan ilişkilerde Rusya’nın Sırbistan’ın bağımsızlığını desteklemesi beklenmektedir.); 12 Mart 1326 (1910), nr: 560, s: 1.

“Kral Teşyi Olunurken”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan Kralından sonra Sırbistan kralının da İstanbul’a gelerek Osmanlı padişahını ziyaret etmesinden duyulan memnuniyete ve bu ziyaretin iki ülke arasındaki gerginliğini giderdiğine ve dostluk bağlarını güçlendirdiğine ilişkin görüşlere yer verilmiştir.); 27 Mart 1326 (1910), nr: 575, s: 1, 2.

“Kralın Avdetinden Sonra”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan Kralının Türkiye’ye seyahatinde yanında birkaç bakan bulunduğu, bu seyahatin yalnızca bir siyasi ziyaret olmadığı belirtilerek, bu heyetin Osmanlı payitahtını, ordusunu ve çeşitli kurumlarını gezerek adeta bir araştırma ve inceleme yaptığı ifade edilmiştir.); 17 Mart 1326 (1910), nr: 565, s: 1, 2.

“Meclis-i Ayan’da Kanunu Esasi”, (Siyasiyat, Meclis-i Ayan’ın Kanun-ı Esasi müzakeresine çok geç başlaması eleştirilerek, bu müzakerenin gidişata göre çok da zaman alacağı ifade edilmiştir.); 9 Nisan 1326 (1910), nr: 588, s: 1.

“Meclis-i Ayan’da Kanunu Esasi”, (Siyasiyat, Ayan meclisinin çalışma şekline bakılarak millete bir faydası olmadığı ortaya konulmuştur. Diğer ülkelerin meclislerini takliden kurulan bir meclis olduğu ve mebusan meclisinde alınan kararlara karşı çıkarak o meclisin de çalışmasını yavaşlattığı aktarılmıştır.); 10 Nisan 1326 (1910), nr: 589, s: 1.

“Meclis-i Mebusan’da Sosyalizm”, (Siyasiyat, mecliste bütçe müzakereleri görüşülürken sosyalizm konusu ortaya atanların aslında

sosyalistlik peşinde değil sosyalizm çatısının altında kendi çıkarlarının peşinde koştukları ifade edilmiştir.); 13 Nisan 1326 (1910), nr: 592, s: 1.

“Meclis-i Mebusan’ın Şerefi Arttı mı Azaldı mı?”(devletin artık namuslu ve kuvvetli bir hükümete sahip olmasıyla şerefının arttığından söz edilmektedir.) 23 Nisan 1326 (1910), nr: 602, s: 1.

“Mösyö Roosevelt’in Seyahati”, (Açık Sütunlar, Amerika Cumhurbaşkanı Roosevelt başarılı bir siyaset adamı olduğu ve yaptığı yurt dışı gezilerinin de başarılı sonuçlar getirdiği ifade edilmiştir.); 1 Nisan 1326 (1910), nr: 580, s: 1.

“Petersburg Seyahatinden Sonra”, (Açık Sütunlar, Kral Ferdinand ve eşinin Petersburg’a gidecek çar ve çariçeyi ziyaret ettiği, resmi kabullerde buldukları belirtilerek, Rusya’nın yeni çarının benimsediği dış politika ve Bulgaristan ilişkileri hakkında bilgi verilmiştir.); 21 Şubat 1326 (1910), nr: 541, s: 1.

“Rusya-Avusturya İtilafı”, (Açık Sütunlar, Rusya ve Avusturya krallarının anlaşma görüşmelerini elçiler yoluyla sağladıkları ifade edilmiştir. Bu ülkelerin eskiden birbiriyle küs oldukları, şimdilerde bir anlaşma içerisine girdikleri ancak görüşmelerin henüz tamamlanmadığı ve anlaşmanın tam anlamıyla sağlanmadığı aktarılmıştır.); 10 Mart 1326 (1910), nr: 558, s: 1, 2.

“Son İtilaf ve Avrupa Matbuatı”, (Açık Sütunlar, Rusya ve Avusturya arasındaki itilafı hakkında haber verirken, her ülkenin matbuatı kendi menfaatini gözeterek yanlı bir şekilde yayın yaptığı ifade edilmiştir.); 13 Mart 1326 (1910), nr: 561, s: 2.

“Şimal-i Arnavutluk’taki Vekayi”, (Siyasiyat, Arnavutluk’un kuzeyinde meydana gelen olaylardan bütün halkın değil yalnızca asilerin sorumlu olduğu, oradaki halkın devletine bağlı olduğu ve bu eşkiyalardan şikâyetçi olduğu ifade edilmiştir.); 15 Nisan 1326 (1910), nr: 594, s: 1.

“Tanin’in Tarih-i Siyasisi”, (Açık Sütunlar, gazetenin tümü Tanin’in başlangıcından 1326 senesine kadar siyasi tarihi hakkında çeşitli başlıklar altında bilgi verilmiştir. Bu başlıklar; 1325, 31 Mart’tan Evvel Ahval-i Dahiliyye, 31 Mart, Adana Faciası ve Taşrada İrtica, Sultan Mahmut Han ve Yeni Devir, Meclis-i Mebusan’da, Münasebat-ı Hariciyemiz, Vekayi-i Saire-yi Hariciye), 3 Mart 1326 (1910), nr: 551, s: 1-4.

“Yunanistan’da İttihad-ı Askeriye’nin Dağılması ve Meclis-i Milli’nin İn’ikada Daveti”, (Açık Sütunlar, Yunanistan hükümetinin karışık düşünceler içinde olduğu belirtilerek meclis toplanır toplanmaz sorunların kendiliğinden hallolacağını düşünmeleri, donanma ve askeriyenin kendi kendilerine düzeleceğine inanmaları eleştirilmiştir.); 19 Mart 1326 (1910), nr: 567, s: 1.

“Mühim ve Cesim Bir Eser”, (Açık Sütunlar, İstanbul Maarif Müdürü Ali Reşad Bey’in hazırladığı Asr-ı Hazırda Avrupa adlı eserin içeriğinden ve öneminden bahsedilmiştir.); 24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 3.

“10 Temmuz”, (Siyâsiyât, II. Meşrutiyet’in ilanının yıl dönümü olması sebebiyle istibdat döneminin bitişi ve meşruti yönetimle gelen yenilikler ve güzellikler üzerinde durulmuştur.); 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 1.

“Almanya ve Girit”, (Siyâsiyât, Almanya’nın dış politikasının Girit, Fas, İran ve hatta uzak doğuda da çıkar peşine düştüğü ifade edilmektedir.); 10 Haziran 1326 (1910), nr: 651, s: 1.

“Anadolu’da Ermeniler”, (Siyâsiyât, geçmişte elde edilen şeyleri konuşmaktan vazgeçip gelecekteki başarılar için el ele çalışılması gerektiğini vurgulanmıştır. Aynı zamanda Kürtler ve Ermeniler Türklerle el ele verdiğinde de Ermeni meselesinin ortadan kalkacağı ifade edilmiştir.); 23 Haziran 1326 (1910), nr: 663, s: 1.

“Arazi Meselesi”, (Siyâsiyât, Arazi teşkilatının yetersizliği, hükümetlerin bu konuya eğilmemesi eleştirilmektedir.); 30 Haziran 1326 (1910), nr: 670, s: 1.

“Bahriye Bütçesi Münasebetiyle”, (Siyâsiyât, Bahriye bütçesi ile ilgili görüşler verilmiş ve Girit meselesinde bahriyenin gereken gayreti göstermemesi eleştirilmiştir.); 4 Haziran 1326 (1910), nr: 645, s: 1.

“Bir Adım Daha”, (Siyâsiyât, Girit meselesinde başarılı bir adım daha atan Osmanlı verdiği notalarla istenilen hedefe biraz daha yaklaşmıştır.); 13 Haziran 1326 (1910), nr: 655, s: 1.

“Bir Mebusun Tevkifi”, (Siyâsiyât, Sinop mebusu Rıza Nur Bey’in devlet içerisinde çeşitli karışıklıklara neden olduğu belirtilerek, mebusların görevinin devlet düzenini bozmak değil, devleti ilerletmek olduğu aktarılmıştır.); 07 Temmuz 1326 (1910), nr: 677, s: 1.

“Bir Muvaffakiyet-i Maliye”, (Siyâsiyât, Eskiden doğru düzgün işleyen bir maliye idaresi yokken, maliye nazırının araştırma ve üstün gayretleri sonucu artık bütçeleri düzenli tutan bir maliye nazırlığı oluşturulmuştur.); 11 Haziran 1326 (1910), nr: 652, s: 1.

“Boykotaj Münasebetiyle”, (Siyâsiyât, Yunanistan tüccarlarına ve Yunanlara karşı yapılan boykotajın bir amaç değil Girit meselesinin çözümü için bir araç olduğu vurgulanmıştır.); 19 Haziran 1326 (1910), nr: 659, s: 1.

“Bulgar Matbuatı Tehlikeli Bir Oyun Oynuyor”, (Siyâsiyât, Bulgar matbuatı geçen gün çıkan izahlar karşısında susmak yerine daha abartılı yazılar yazmış, Osmanlı aleyhtarlığının derecesini artırmıştır. Hem kötü bir siyaset yürüten hem de Osmanlı siyasetini beğenmeyen Bulgaristan’ın bu tutumu eleştirilmiştir.); 16 Temmuz 1326 (1910), nr: 685, s: 1.

“Bulgarlar ve Muhacirler”, (Siyâsiyât, Rumeli’ye gelen muhacirlerle ilgili Bulgar basınının olumsuz tarzda yazı yazması eleştirilmiş, mültecilerin söylenilen aksine bölge halkının ekmeğiyle

oynamadıkları, kimsenin rızıkına engel olmadıkları ifâde edilmiştir.); 08 Temmuz 1326 (1910), nr: 678, s: 1.

“Bütçenin Şekl-i Hakîkîsi”, (Siyâsiyât, Bütçe oluşumunun tamamlandığı ancak masraf miktarının azalmak yerine arttığı dile getirilerek, bütçenin artık çok dikkatli şekilde tutulması gerektiği, bütçenin meşrutiyetin kalbi olduğu ifâde edilmiştir.); 11 Haziran 1326 (1910), nr: 653, s: 1.

“Devletlerin Netice-i Tehdidi”, (Siyâsiyât, büyük devletlerin Yunanistan’ı kullanarak Girit üzerinde söz sahibi oldukları ifâde edilmiş, Türkiye’nin bu durumu neredeyse onaylar tavrı eleştirilmiştir.); 03 Temmuz 1326 (1910), nr: 673, s: 1.

“Donanma İanesi İçin”, (Siyâsiyât, önceki gün çıkan gazetelerden birinde imzasız bir yazı ile, Meclis-i Âyân başkanı Said Paşa’dan bir tehditname ile yardım istenmesi eleştirilmiştir.); 02 Temmuz 1326 (1910), nr: 672, s: 1.

“Düvel-i Erbain’in Yeni Notası”, (Açık Sütunlar, Girit’le ilgili alınan kararlarda büyük devletlerin de söz sahibi olmak istedikleri bu sebeple Girit’in idare şeklinin bir an evvel belirlenerek daha sonra yaşanması muhtemel çatışmaların önüne geçilmesi gerektiği dile getirilmiştir.); 25 Kânunusani 1326 (1910), nr: 514, s: 1.

“Ekaliyyetin Talibi”, (Açık Sütunlar, Meclisteki azınlıklardan meclisi karıştırmaya çalıştığı ifâde edilerek, meclis içerisindeki çoğunluğun bu gibi davranışlara pabuç bırakmamaları gerektiğine vurgu yapılmaktadır.); 19 Mayıs 1326 (1910), nr: 628, s: 1, 2.

“Elektrikli Tramvay”, (Siyâsiyât, Elektrikli tramvay çalışmaları bir süredir devam etse de hala faaliyete geçmemiş olması eleştirilmektedir. Bu konuya ilişkin kararnamedeki maddeler üzerinde durulmuştur.); 29 Haziran 1326 (1910), nr: 669, s: 1.

“Fas ve İran”, (Siyâsiyât, İran ve Fas’ın çöküşü, ihtilaller yüzünden bu iki ülkenin başına gelenler aktarılmıştır.); 06 Temmuz 1326 (1910), nr: 676, s: 1.

“Girit ile Yunanistan Arasındaki Bir Rabıta”, (Siyâsiyât, Girit meclisini Yunanistan’a bağlayarak, Yunan kralına yemin edilmesini Müslüman mebusların kabul etmemesi üzerine Girit’teki Yunanlar yeni bir taktik geliştirerek dışarıdan iyi siyaset yapan kişileri meclise almaya başlamışlardır. Bu durumun tehlike arz ettiği belirtilerek Türkiye’deki iyi siyasetçilerin bu durumu iyice araştırarak konu üzerinde çalışmaya başlamaları gerektiğini ifade edilmiştir.); 25 Temmuz 1326 (1910), nr: 694, s: 1.

“Girit Rusya ve Boğazlar Meselesi”, (Siyâsiyât, Rusya; Fransa, İtalya ve İngiltere’den farklı olarak Girit limanına gemi çıkarmamıştır. Bunun sebebi ise Rusya’nın Osmanlı taraftarı bir politika benimsemesi değil; boğazları bir geçiş ücretli ödeyerek kullanmak istemesidir.); 28 Haziran 1326 (1910), nr: 668, s: 1.

“Giritlilerin İlhâk İçin Hissi Vardır-Türkiye’nin de hissi vardır-Giritliler Cengâverdir- Türkler de Cengâverdir”, (Siyâsiyât, Başlıkta yer alan sözler Sir Edward Grey’e aittir. Bir hariciye nazırının Türkiye için bu sözleri söylemesindeki en büyük etkenin meşrutiyet olduğu vurgulanmıştır.); 6 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 1.

“Harbiye Bütçesi Münasebetiyle”, (Siyâsiyât, Devlet bütçesinde büyük pay sahibi olan Harbiye Bütçesi ile ilgili sayısal veriler ortaya konulmuş ve bütçe düzgün tutulmadığı takdirde ordunun bozulacağına işaret edilmiştir.); 3 Haziran 1326 (1910), nr: 644, s: 1.

“Hariciyye Nazırı Rıfat Paşa Beyânâtı ve Lahey Meselesi”, (Siyâsiyât, Hariciye Nazırının dış politikaya yönelik açıklamalarına yer verilmiştir. Lahey mahkemesine başvurarak Osmanlı devletinin Girit meselesinde haklı olduğunu ispat edip, devletin barışçı bir politika izlediğini kanıtlanması istenmektedir.); 5 Haziran 1326 (1910), nr: 646, s: 1.

“Hâriciyye Nâzırının Seyâhati ve Girit Meselesi”, (Açık Sütunlar, Hariciye Nazırının çeşitli ülkelere giderek Girit meselesi ile ilgili yaptığı görüşmeleri başarılı bulunarak, bu görüşmelerin diğer ülkelerde de aynı başarıyı göstermesi temenni edilmektedir.); 22 Mayıs 1326 (1910), nr: 631, s: 1.

“Harp İktisâdı”, (Siyâsiyât, Halkın Girit meselesi için harp iktisadı yapmaya başlamasından bahsedilerek, bunu halkın devlet eliyle değil, kendi hür vicdanıyla başlattığına vurgu yapılmıştır.); 9 Haziran 1326 (1910), nr: 650, s: 1.

“Havran Vak’ası”, (Siyâsiyât, Havran Sancağı vergi vermemek, asker göndermemek gibi devlete karşı yükümlülüklerini yerine getirmemeye başlamıştır, bunun üzerine Hakkı Bey buraya göreve görevlendirilerek, işleri düzene koyması istenmiş. Bu konuyla ilgili bilgi verilerek, sancağın bu tutumu eleştirilmiştir.); 24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 1.

“Hayırlı Bir Başlangıç”, (makale, eğitim, Açık Sütunlar, Doğu ile batı arasındaki düşünce ve terbiye farkını açıklayan yazar, ilerlemek için Osmanlının geçmişten gelen eğitim programlarını bırakarak yeni programlar oluşturulması gerektiğini ifade etmiştir.); 2 Şubat 1326 (1910), nr: 522, s: 1.

“İki Hariciye Nazırı”, (Siyâsiyât, Almanya hariciye nazırı Mösyo *kiderlin* ve Avusturya-Macaristan hariciye nazırı Kont *derantel* arasında bir mülakat olmuştur. Bu mülakatın Türkiye ve diğer devletlerin basınlarındaki yansımalar ele alınmıştır.); 17 Temmuz 1326 (1910), nr: 686, s: 1.

“İkinci Bir Devre-i İctimâ’iyyenin Bilançosu”, (Siyâsiyât, Meclis-i Mebusan’ın yedi buçuk aylık çalışmanın ardından tatile girdiği haber verilerek, bu yedi buçuk aylık çalışma süreci değerlendirilmiştir.); 16 Haziran 1326 (1910), nr: 656, s: 1.

“İngiltere ve Mısır”, (Siyâsiyât, Rojvelet’in Kahire’ye gidişinde Mısır ve Mısırlılar üzerinde bıraktığı kötü tesirden bahsedilmektedir.); 7 Haziran 1326 (1910), nr: 648, s: 1.

“İspanya’da Bir Nizâ Mezhebi”, (Siyâsiyât, İspanya’da anarşistler tarafından krala düzenlenen suikasta dairdir. Suikastın Niza Mezhebi tarafından gerçekleştirilmediği ancak kimler tarafından gerçekleştirildiğinin henüz bulunamadığı ifade edilmiştir.); 05 Temmuz 1326 (1910), nr: 675, s: 1.

“İttifak Talipleri”, (Siyâsiyât, Rusya- Japonya ittifakı, Avrupa’daki ittifakların benzeri olarak ülkelerin Osmanlı ile ittifak yapmayı istedikleri, ancak ittifak edilecek ülkelerin iç siyaseti ve kötü emelleri olup olmadığını iyice bilmek gerektiği ifade edilmiştir.); 09 Temmuz 1326 (1910), nr: 679, s: 1.

“İttihad ve Terakki Cemiyeti’nin Beyannamesi”, (Siyâsiyât, İttihad ve Terakki Cemiyeti’nin istibdat öncesi ve sonrası değerlendirmelerinin yer aldığı beyannamedir.); 15 Temmuz 1326 (1910), nr: 684, s: 1.

“Kırgınlık Hala Devam Ediyor”, (Siyâsiyât, Girit meselesinin dünya politikasındaki yansımaları ele alınarak, bunca nota, kânûn ve karara rağmen hala çözüme erişilemediği ifade edilmiştir.); 24 Haziran 1326 (1910), nr: 664, s: 1.

“Kiliseler Kanunu ve Patrikhane Mahâfilleri”, (Siyâsiyât, Meclis-i Mebusan ve Meclis-i Ayânca kabul edilen kiliseler kanunundan Rum patrikhanesinin memnuniyetsizliği dile getirilmiştir.); 21 Haziran 1326 (1910), nr: 661, s: 1.

“Kiliseler ve Siyasiyat”, (Siyâsiyât, Türkiye’de kiliselerin bir ibadethanelikten çıkarak bir siyaset hane hatta siyasetgah olmaya başladığı ifade edilerek kiliselerin bu tutumu eleştirilmiştir.); 21 Temmuz 1326 (1910), nr: 690, s: 1.

“Makendoya’daki Bulgar Partileri”, (Açık Sütunlar, Makendoya’daki Bulgarların çete kurduğuna yönelik haberler yalanlanmıştır ve

Bulgarların ahvali ile ilgili bilgi verilmiştir.); 17 Mayıs 1326 (1910), nr: 626, s: 1.

“Meb’uslar ve Tavsiye”, (Siyâsiyât, Mebusların tavsiyecilerden sıkıldığı, herkesin kendi işi olmayan işlere karışması eleştirilmiştir.); 25 Haziran 1326 (1910), nr: 665, s: 1.

“Meclisin temdîd müddeti”, (Siyâsiyât, Meclis bir aylık uzatma süresine rağmen bütçe müzakerelerini bitirememiştir ve on beş daha mühlet almıştır. Meclisin bu yavaş tavrı ve umursamazlığı eleştirilmektedir.); 1 Haziran 1326 (1910), nr: 641, s: 1.

“Meşrutiyet’ten Ne Fa’ide Gördük?”, (Siyâsiyât, Meşrutiyetle birlikte kazanılan haklar ve gelen yenilikler üzerinde durulmuş, meşrutiyete artık muhalefet olmak yerine bütün milletin onu kabul etmesi ve ona katılması gerektiği ifâde edilmiştir.); 19 Temmuz 1326 (1910), nr: 688, s: 1.

“Mısır’daki Cinayet”, (Açık Sütunlar, Mısır’ın Milletperver Partisi üyesi Batris Paşa’nın kurşunlanarak bir genç tarafından öldürülmesinden duyulan büyük üzüntü dile getirilmiş; Paşa’nın mensubu olduğu partinin, çok çalışıp ülkede fikri, siyasi ve sosyal anlamda ilerlemeler sağlayarak tekrar bu gibi olayların yaşanmasının önüne geçilebilecekleri aktarılmıştır.); 10 Şubat 1326 (1910), nr: 530, s: 1, 2.

“Muhit-i Dahilimiz”, (Açık Sütunlar, Vatanın değil kendi menfaatlerini düşünenlerin vatan için yabancı devletlerden daha tehlikeli olduğunu vurgulayan yazar, bu kimselerin vatan menfaatini tehlikeye soktuklarında kendi menfaatlerine de yazar vereceğini dolayısıyla ülkelerine karşı sorumlu davranmaları gerektiğini dile getirmiştir.); 20 Kânunusani 1326 (1910), nr: 509, s: 1, 2.

“Muhit-i Haricimiz”, (Açık Sütunlar, Yeni kabinenin programında yer alan diğer devletlere karşı barışçı bir politika izlemenin, doğruluğuna değinilmiş bunun yanında her şeye hazırlıklı olmak, maddi ve manevi

anlamda kuvvetli olmak gerektiği vurgulanmıştır.); 18 Kânunusani 1326 (1910), nr: 507, s: 1, 2.

“Muhteşem Bir Alay Münasebetiyle”, (Açık Sütunlar, Kral Edvar’ın cenaze alayına bütün memleketlerden hükümdarların katılmasından yola çıkılarak, İngiltere’nin gelişmişliği ile tüm ülkeleri yanına çekmeye çalıştığı ve ilerde bir gün Almanya’yı düşman ilan edeceği ifade edilmiştir.); 10 Mayıs 1326 (1910), nr: 619, s: 1.

“Müdahale-i Ecnebiyyeye Müracaat”, (Siyâsiyât, Patris gazetesinde yayınlanan makalede Türkiye’nin, iç işlerine müdahale etmesi için Berlin Anlaşması’nı imzalayan ülkeleri davet ettiği yazılmıştır. Böyle bir şeyi Türkiye’nin ve Türk halkının asla kabul etmeyeceği ifade edilmiştir.); 01 Temmuz 1326 (1910), nr: 671, s: 1.

“Nazırların Seyahati”, (Siyâsiyât, Maliye nazırı ile adliye nazırının Avrupa’ya seyahat düzenlediklerini ve bu seyahatin hem onlar için bir dinlenme vesilesi hem de Avrupa’ya yönelik yapılacak gözlemler olduğu ifade edilmiştir.); 17 Haziran 1326 (1910), nr: 657, s: 1.

“Netice-yi İntihabat”, (Açık Sütunlar, İngiltere Belediye seçimlerinin sonuçları üzerinde durularak, partilerin çoğunlukla eski adaylarını koruyamadıkları, Lortlar Kamarasının çıkarlarını koruyan bütçe yasasının gelecekte değişip değişmeyeceği konusu üzerinde durulmuştur.); 27 Kânunusani 1326 (1910), nr: 516, s: 1, 2.

“Patrikhane Mukarreratı”, (Siyâsiyât, Kiliseler kanunu münasebeti ile Rum Patrikhanesinin almış olduğu kararların üzerinde durulmuş ve kararların ilerde yol açabileceği durumların nasıl defedilebileceğinden bahsedilmiştir.); 04 Temmuz 1326 (1910), nr: 674, s: 1.

“Pire’deki Vahşet”, (Siyâsiyât, Pire’deki korsanlığın ve yağmacılığın, Pire limanında son yaşanan olayda hat safhaya çıktığı ifade edilerek, Pire halkının bu tutumu eleştirilmiştir.); 2 Haziran 1326 (1910), nr: 642, s: 1.

“Rum Mebuslarının Terk-i Meclis Etmeleri”, (Siyâsiyât, Rumeli’nde yapılan kiliselere dair müzakerede Rumların her yıl sorun çıkardıkları ifade edilmiştir.); 12 Haziran 1326 (1910), nr: 654, s: 1.

“Rusya- Japonya itilaf Ahîri”, (Siyâsiyât, Rusya ve Japonya arasındaki itilafın Osmanlı için tehlike arz edebileceği, bu sebeple bu anlaşmanın temelde nelere dayandığının iyice araştırılması gerektiği ifade edilmiştir.); 26 Haziran 1326 (1910), nr: 666, s: 1.

“Rusya ve Almanya”, (Açık Sütunlar, Almanya ve Rusya’nın İran meselesine yaklaşımlarına değinilerek bu iki ülke arasında zaman zaman çıkan muhalefet dile getirilmiştir.); 15 Mayıs 1326 (1910), nr: 624, s: 1.

“Rusya-Avusturya ve Balkanlar”, (Açık Sütunlar, Rusya ve Avusturya arasındaki anlaşmanın geniş kapsamlı bir anlaşma olmadığı ve bu anlaşmanın Balkanlar ve Osmanlı için bir tehlike arz etmediği ifade edilmiştir. Rusya’nın anlaşma isteği Osmanlı’ya uzatılan bir dost eline benzetilmiştir.); 30 Kânunusani 1326 (1910), nr: 519, s: 1, 2.

“Sermaye ile Sa’y-ı Amel”, (Siyâsiyât, Anadolu gemi kumpanyası ile maiyetindeki kumpanyalar arasında iki yıldır süren muhalefet dile getirilerek, bu durumun düzelmesi gerektiği ifade edilmiştir.); 18 Haziran 1326 (1910), nr: 658, s: 1.

“Sırbistan ve Bulgaristan”, (Siyâsiyât, Bulgaristan matbuatının Türkiye’ye yönelik eleştirel yazıları çocukça bulunmuştur. Bulgaristan, Sırbistan’ı müttefik’i olarak göstermeye çalışmış, Türkiye ile Sırbistan’ın arasının bozulacağını ifade etmiştir ancak bu ifâdelerin tamamen içi boş haberler olduğu anlaşılmıştır.); 23 Temmuz 1326 (1910), nr: 692, s: 1.

“Sir Edward Grey’in Nutku ve Konferans”, (Siyâsiyât, Girit meselesinde İngiltere’nin tutumu verilerek, Osmanlı gibi hızlı hareket etmekten yana olmadıkları ifade edilmiştir.); 3 Haziran 1326 (1910), nr: 643, s: 1.

“Sofya Telgrafları”, (Siyâsiyât, Sofya ajanslarının gerçek dışı haberler yazarak halkı galeyana getirmesi eleştirilerek, bu tarz haberlerin yapay heyecan yaratma gayesi taşıdığı ifade edilmiştir.); 13 Temmuz 1326 (1910), nr: 682, s: 1.

“Son Notadan Sonra”, (Siyâsiyât, Girit meselesinde Almanya ve Avusturya’ya karşı olarak Fransa’nın Osmanlı yanlısı bir nota verdiği dairdir.); 20 Haziran 1326 (1910), nr: 660, s: 1.

“Şöhret Bulan Bir Mülakat”, (Siyâsiyât, Tanin gazetesinin Nabi Bey ile yaptığı mülakata yönelik çeşitli gazetelerce eleştirel yazılar yazılmış, Tanin’in Nabi Bey ile yaptığı görüşmeyi kendisi için bir övgü aracı olarak kullandığı ifade edilmiştir. Yazar bu yazılara cevaben kaleme aldığı makalede bu gibi düşünceleri yalanlamıştır.); 18 Temmuz 1326 (1910), nr: 687, s: 1.

“Taşra ve İstanbul”, (Siyâsiyât, 11 Temmuz günü İttihat ve Terakki Cemiyeti 10 Temmuz kutlamaları için taşradan gelenlere ziyafet vermiştir. Taşrahıların İstanbul’a sahip çıkması gerektiği ifade edilerek, bu gibi vesilelerle taşradan İstanbul’a gelmeleri gerektiği ifade edilmiştir.); 14 Temmuz 1326 (1910), nr: 683, s: 1.

“Times ve Arabistan”, (Açık Sütunlar, Times gazetesinin Arabistan ile ilgili düşüncelerinin yanlış olduğunu göstermek üzere kaleme alınmış makedir.); 25 Mayıs 1326 (1910), nr: 634, s: 1-2.

“Türkiye ve İngiltere”, (Siyâsiyât, İngiltere’nin yeni kralının Türkiye’ye bir heyet göndererek padişahı ziyaret etmesinden ve padişahın da heyet için ziyafet düzenlemesinden duyulan memnurluk ifade edilmiştir.); 26 Temmuz 1326 (1910), nr: 695, s: 1.

“Türkiye ve İttifak-ı Müselles”, (Siyâsiyât, Almanya, Avusturya ve Fransa matbaalarında çıkan Türkiye’ye yönelik eleştirel yazılarla, Türkiye’nin İngiltere ve Fransa ile dostluğunu zedelemeye çalıştıkları ifade edilmektedir.); 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 1.

“Türkiye-İtalya ve Trablusgarp”, (Açık Sütunlar, Trablusgarp üzerinde İtalya’nın yıllardır çıkar gözettiği, şimdilik Osmanlı Devleti ile barışçı bir politika izlediği ancak ilerde bu çıkarları için uğraşacağı ifade edilmiştir.); 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 1, 2.

“Türkler- Kürtler- Ermeniler”, (Siyâsiyât, Türkler, Kürtler ve Ermeniler karşılaştırılarak, Ermeniler ve Kürtler arasında Türklere karşı bir uzlaşma olduğu ifade edilmiştir.); 22 Haziran 1326 (1910), nr: 662, s: 1.

“Uğursuz Bir İş”, (Siyâsiyât, devletin gemi işletmeleri idaresinin kılık kıyafetleri değiştirilmiş, yeni kıyafetler getirilmiştir. Ancak bir yılın sonunda kıyafetler fazlasıyla yıpranmıştır. Gemi idaresinin bu tutumu eleştirilmiştir.); 22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 1.

“Yine Rusya- Japonya itilaf Ahîri”, (Siyâsiyât, Rusya ve Japonya arasındaki anlaşma ile ilgili Times gazetesinin bazı bilgiler verdiği ancak bu bilgilerin yetersiz olduğu ifade edilmiştir. Bu konu kapalı bir kutuya benzetilerek bir an evvel konu ile ilgili bilgi edinmek gerektiği vurgulanmıştır.); 27 Haziran 1326 (1910), nr: 667, s: 1.

“Yunanistan Kabinesinin İstifası ve Meclis-i Milliye’nin İctimai Daveti”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Yunanistan’ın iç işlerinde başarısızken Girit ve Hanya için mücadele etmesi eleştirilmiştir.); 15 Kânunusani 1326 (1910), nr: 504, s: 1.

“Ahali ve Memurin” (Bütçe, Meşrutiyetle birlikte devletin idarecileri memurlar olmuştur, bu nedenle memurlar kendilerinin de ihtiyaç duyduğu gibi adaletli davranmaları gerektiğine vurgu yapılmaktadır.); 1 Mayıs 1326 (1910), nr: 610, s: 1.

“Devletler ve Yemîn Meselesi”, (Girit meclis üyelerinin Osmanlı uyarılarını dikkate almayarak, Yunan hükümdarına sadakat yemini etmeleri eleştirilmektedir.); 3 Mayıs 1326 (1910), nr: 612, s: 1

“Girit’ten Arnavutluk’a”, (Girit Osmanlı’ya bağlı olmasına karşın Yunanistan kralına bağlılık gösterdiği için eleştirilmektedir.

Arnavutluk'un İslam'ın en iyi korunduğu mahallerden biri olduğu dile getirilerek korunması gerektiği ifade edilmiştir.); 7 Mayıs 1326 (1910), nr: 616, s: 1-2.

Bakteriyolog-Kimyager Osman Nuri; "Hıfz-ı Sıhhat ve Tekamül-i İctimai", (makale, sağlık, Açık Sütunlar, sağlık kanunları, salgın hastalıklar, hayvan hastalıkları, çevre koşulları hakkında bilgi verilmiştir.); 22 Şubat 1326 (1910), nr: 542, s: 1, 2.

Bedi Nuri; "Asar-ı Eslaf", (Açık Sütunlar, Genç Türkleri yalnızca batı dünyasıyla ilgilenip batıda gelişen ilmi incelemeleri konusunda eleştirenlere cevaben İslamiyet'in -ilim nerede olursa alınız- tefekkürü yinelenmiş bunun yanlış olmadığını ve ilerlemek için Batı'yı da Doğu'yu da takip etmek gerektiği ifade edilmiştir.); 7 Şubat 1326 (1910), nr: 527, s: 2.

"Sosyalistlik Nedir?", (Açık Sütunlar, Meclis-i Mebusan'da ara sıra konu olan sosyalistlik konusunun ne demek olduğu tam olarak anlaşılmadığı ifade edilmektedir. Halka eşit davranılmadığından bahsedilmiş buna örnek olarak vergilendirme sistemi gösterilmiştir.); 9 Mayıs 1326 (1910), nr: 618, s: 3.

"Vatan ve İnsaniyet", (Açık Sütunlar, hukuk öğrenciler tarafından sorulan sorulara yönelik olarak vatan ve insaniyet konuları üzerinde durulmuştur.); 26 Mayıs 1326 (1910), nr: 635, s: 2.

"Vatan ve İnsaniyet", (Açık Sütunlar, son dönemde insanların ağızında dolaşan vatanperverlik sözünün aslında ne mühim bir içeriğe sahip olduğu ve her insanın vatanına karşı sorumlulukları olduğu ifade edilmiştir.); 3 Nisan 1326 (1910), nr: 582, s: 3.

"Vatan ve İnsaniyet", (Açık Sütunlar, temellük fikri ve vatanperverlik arasındaki ilişki üzerinde durulmuştur.); 9 Nisan 1326 (1910), nr: 588, s: 1, 2.

"Vatan ve İnsaniyet", (Açık Sütunlar, halkın vatanperver olmasına gerek olup olmaması sorgulanmıştır. İnsan vatanına sahip çıkmadığı

- takdirde kendi benliğini de kaybedeceği ifade edilmiştir.); 17 Nisan 1326 (1910), nr: 596, s: 3.
- Cafer Fahri; “Sivas Meb’usu Doktor Dağavaryan Efendi Hazretlerine”, (makale, ilmi, Açık Sütunlar, Sivas mebusu Dağavaryan’ın İstanbul’da açılması istenen bakteriyolojihaneler yönelik görüşleri destekler nitelikteki yazıdır.); 7 Haziran 1326 (1910), nr: 648, s: 3.
- Celal Esat; “Nerden Başlayalım?”, (Açık Sütunlar, meşrutiyetten sonra herkesin hükümete yön vermeye kalkarak değişiklikler istemesi ancak kimsenin önce oturup durumu düşünüp de bir karara varmaması eleştirilmiştir. Yeniliğe herkesin önce kendisinden ve evinden başlayarak daha sonra ülke için değişiklikler istemesinin daha doğru olacağı ifade edilmiştir.); 4 Nisan 1326 (1910), nr: 583, s: 2.
- Celal Mücib; “Talebenin Ahval-i Ruhîyesi ve İstifa Meselesi”, (makale, eğitim, Açık Sütunlar, Mekteb-i Sultani Müdürü Tevfik Fikret Bey’in istifası üzerine, öğrencilerin okulu terk ederek derslere gelmek istemedikleri ifade edilmiştir.); 1 Nisan 1326 (1910), nr: 580, s: 2.
- Cenap Şahabettin; “Leyâl-i Girzân”, (makale, edebi, Açık Sütunlar, Hüseyin Siret’in şiirlerinin yer aldığı aynı adlı kitabın içeriği ile ilgili bilgi verilmiş ve bu kitabın yayınlanmasından duyulan memnuniyet dile getirilmiştir.); 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 2.
- Çekirge; “Başlıksız”, (Dereden, Tepeden, Halkın artık Girit meselesi, meclis konularını duymaktan sıkıldığı dile getirilerek, farklı konulara yönelmek gerektiği belirtilerek İstanbul ahvali üzerinde durulmuştur.); 24 Haziran 1326 (1910), nr: 664, s: 2.
- Demir Asaf; “Refik Bey” (Açık Sütunlar, Manyasi-zade Refik Bey(adliye nazırı)’in vefatının birinci yılında anılarak şahsın vatan için yaptığı hizmetler üzerinde durulmuş ve ülke için ne kadar değerli bir kişi olduğundan bahsedilmiştir.); 20 Şubat 1326 (1910), nr: 540, s: 2.

Doktor Nuri Bekir; “Tımarhanelerimiz”, (Açık Sütunlar, yazar daha önce tımarhaneler hakkında söylediklerini yineleyerek tımarhanelerin eksik yönlerine dikkat çekmiştir.); 20 Mart 1326 (1910), nr: 568, s: 2.

Doktor Şükrü Mehmet; “Yemen’de Islahat Başladı mı?”, (Açık Sütunlar, geçen yıl Yemen’de askeriye’nin durumu üzerinde durulmuş, geçen yıldan bu yıla(1910) gelinene kadar askeriye’de ve yemen sahilinde gelişen olumlu değişikliklerden bahsedilmiştir.); 2 Mart 1326 (1910), nr: 550, s: 1, 2.

Ebu Fikret Tahir; “Havali-yi Hicaziye”, (makale, gezi, Vilayet Sütunu, Medine şehrine giden Hicaz demiryolunun bozukluğu dile getirilerek Medine belediye dairesi ile posta idaresi hakkında bilgi verilmiştir.); 17 Mart 1326 (1910), nr: 565, s: 4.

“Medine’de”, (mektup, gezi, Vilayet Sütunu, ülkede köprülerin, binaların, tren yollarının çok güzel yapıldığı ancak hicaz demiryolunun çok kötü inşa edildiği, bu yüzden de en ufak yağmurda, selde hemen bozulduğu ifade edilmiştir.); 20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 2, 3.

“Medine-yi Münevvere’de Hükümet ile Âraban-Temin-i Sükun-İttihat ve Terakki Mektepleri-Hicaz Demiryolu”, (makale, gezi, Açık Sütunlar, Medine’de yaşanan gelişmelere dair gözlemlere yer verilmiştir.); 22 Mart 1326 (1910), nr: 570, s: 1.

“Medine-yi Münevvere’de”, (makale, gezi, Açık Sütunlar, Medine’de sahte bir mehdinin çıkması, bu duruma hükümetin müdahale edişi, bir askerin posta pullarını satmaya çalışması gibi konulara ilişkin gözlemlere yer verilmiştir.); 29 Mart 1326 (1910), nr: 577, s: 2.

“Medine-yi Münevvere’de-Haccacın Çektiği Sıkıntı- Hicaz Yolunun Bozukluğu- İttihat ve Terakki Mektepleri”, (makale, gezi, Vilayet Sütunu, Medine şehrine ve bu yıl hacca gidenlere dair gözlemlere yer verilmiştir.); 13 Mart 1326 (1910), nr: 561, s: 3, 4.

- Ebuzziya; “Tasvîr’i Efkâr”, (Şuun, Osmanlının ilk gazetesi olma özelliği taşıyan Tasvir-i Efkâr gazetesi hakkında bilgi verilecek yeniden çıkmaya başlayacağı ifade edilmiştir.); 1 Haziran 1326 (1910), nr: 641, s: 4.
- Emin Erselan; “Hüküm Usulü” (Açık Sütunlar, Girit meselesi ile ilgili olarak Osmanlı Devleti’nin ve diğer devletlerin tutumları üzerinde durulmuştur.); 10 Şubat 1326 (1910), nr: 530, s: 2, 3.
- Esliha-yı Askeriye Müzesi Müdürü; “E’azim Guzat ve Mücahidin Aile-yi Celile ve encal-i Muhtereme ve Mübeccellerine”, (Açık Sütunlar, Osmanlı ordusunun altı yüz boyunca şanlı zaferler imza attığı dile getirilerek, bu kıymetli orduya ait eşya ve kıyafetlerin tıpkı Avrupa’daki gibi bir müzede toplanmaya başlandığı ifade edilmiştir.); 1 Mart 1326 (1910), nr: 549, s: 2.
- Fazıl Ahmet; “Aksam-ı Terbiye”, (Açık Sütunlar, terbiyenin nelerden oluştuğu, ailenin ve okulun bir insanın terbiyesinde önemli bir role sahip olduğu ifade edilmiştir.); 11 Mart 1326 (1910), nr: 559, s: 3, 4.
- _____ “Mekteplere Dair”, (makale, eğitim, Açık Sütunlar, Türkiye’nin yalnızca okullara ihtiyacının olmadığına özellikle donanımlı, eğitim için gerekli şartlara sahip okullara ihtiyacı olduğuna vurgu yapılmıştır.); 19 Nisan 1326 (1910), nr: 598, s: 3.
- _____ “Terbiye ve Ehemmiyeti”, (Açık Sütunlar, eskiden dünyaya ahlakıyla ün yapan Osmanlıların şimdi ahlaki bir çöküşte olduğu, ailede verilen terbiyenin zayıfladığı, okulların bu yönde yetersiz kaldığı ifade edilmiştir.); 6 Mart 1326 (1910), nr: 554, s: 2.
- _____ “Terbiye-yi Bedeniye”, (Açık Sütunlar, yüksek makamlardan hamallığa kadar bütün işlerde önce beden sağlığına bakıldığı ve bu nedenle beden sağlığının çok önemli olduğu ancak çocuklara bedenlerine özen göstermeleri yeterince öğretilmemesinden, sağlıklı zenginliğin eş tutulmasından şikayet edilmiştir.); 22 Mart 1326 (1910), nr: 570, s: 3, 4.

- “Terbiye-yi Esasiye-Terbiye-yi Fikriye”, (Açık Sütunlar, insanların bir meslek sahibi olmadan önce iyi bir sahibi olması ve toplumun buna özen göstermesi gerektiği ifade edilmiştir. Aksi takdirde sadece okullarda verilen eğitimle yeterli terbiyeye sahip bireyler yetiştirilemeyeceği vurgulanmıştır.); 15 Nisan 1326 (1910), nr: 594, s: 3.
- Fazıl; “Tarih-i Umumi ve Ahmed Refik Bey”, (makale, edebi, Açık Sütunlar, Ahmed Refik Bey’in yazdığı aynı adlı eser üzerine Fazıl Bey düşüncelerini aktararak, gencinden yaşlısına tüm Türkiye’nin okuması gereken bir kitap olduğunu ifade etmiştir.); 23 Temmuz 1326 (1910), nr: 692, s: 3.
- Fuat Kemal; “Japon Salıb-i Ahmeri”, (Açık Sütunlar, Dünyada aynı amaçla kurulan Kızılay ya da Kızıl Haç kuruluşları içinde Japon Kızıl Haçı’nın kısa zamanda çok hızlı geliştiği belirtilerek, yine aynı amaçla kurulan kuruluşlara nazaran bu kuruluşun, çok daha fazla çalıştığı ifade edilmiştir.); 21 Haziran 1326 (1910), nr: 661, s: 2.
- Hafız Muhammed Tevfik; “Resmi Geçit”, (10 Temmuz Sütunu, dün yapılan törende resmigeçide yediden yetmişe herkesin coşkuyla katıldığı, tüm şehrin İstanbul’un- görülmeye değer bir yer olduğu ifade edilerek, bunun büyük bir gurur vesilesi olduğu aktarılmıştır.); 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2.
- Halide Salih; “İki Küçük Osmanlı Sanatkarı”, (makale, sanat, Açık Sütunlar, Osmanlı unsurlarından olan iki yetim Ermeni kızının yeteneğinden bahsedilerek Osmanlının hangi unsurundan olursa olsun Osmanlı vatandaşı olan her yetenekli çocuğa destek sağlanarak sanatlarında ilerlemelerine yardımcı olunması gerektiği ifade edilmiştir.); 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 3.
- “İsterik”, (hikâye, Açık Sütunlar, Halide Edip Adıvar’ın aynı adlı hikâyesidir.); 16 Mart 1326 (1910), nr: 564, s: 3. , 17 Mart 1326 (1910), nr: 565, s: 3. , 18 Mart 1326 (1910), nr: 566, s: 3.

“Nazıma Sultan Hazretlerine”, (mektup, sosyal, Açık Sütunlar, Sultan Abdülaziz’in kızı Nazıma Sultan’a yapılan övgüdür. Onun meşrutiyet ve Türk kadınların çok önemli bir şahsiyet olduğu ifade edilmiştir.); 13 Kânunusani 1326 (1910), nr: 502, s: 1.

Halili Emiri-zade Baha; “Araplar ve Türkler”, (Açık Sütunlar, Tan gazetesinde aynı başlıkla çıkan makalede Arap mebusların mecliste Türkçe konuşup yazamadıkları için kötü durumda olduğu ifade edilmiştir. Ancak Arap mebuslarından Baha Bey bunu yalanlayarak Arap mebusların en az Türkler kadar iyi derecede Türkçe okuyup yazabildiklerini ifade etmiştir.); 28 Mart 1326 (1910), nr: 576, s: 3.

Hasan Basri; “Türkiye’de Bulgarların Gördüğü Mezalim”, (Açık Sütunlar, Türkiye’de Bulgarların eziyet gördükleri yönündeki söylemlere karşı Bulgarların oldukça özgür hareket ettikleri, arzularını serbestçe yerine getirdikleri ifade edilerek, bu tür söylemlerin yalan yanlış sözler olduğuna vurgu yapılmıştır.); 16 Kânunusani 1326 (1910), nr: 505, s: 3.

Hoca Fehmi; “Islahat-ı Mübremeden İmar-ı Belde ve Evkaf”, (makale, belediye-sosyal, Açık Sütunlar, İstanbul’un imarı için belediyenin sorumlu olduğu kadar vakıflar müdürlüğünün de sorumlu olduğu ve her iki kurumun da gereken gayreti göstermesi gerektiği aktarılmıştır.); 6 Mart 1326 (1910), nr: 554, s: 2.

Hüseyin Cahit; “31 Mart” (Siyasiyât, geçen yıl yaşanan 31 Mart isyanıyla İstanbul halkının tedirgin olduğu ve korkunç günler yaşadığı ancak bu isyancıların daha sonra etkisiz hale getirildiği ifade edilmiştir. Bu olaydan hareketle halkın her an uyanık olması ve bu gibi olaylara meydan vermemesi gerektiği vurgulanmıştır.); 31 Mart 1326 (1910), nr: 579, s: 1.

“Arnavutluk’ta” (Siyasiyât, Arnavutluk’ta halkın ayaklanmasının temelinde başkaları tarafından kışkırtma söz konusu olduğu, halk ile yönetimin arasını açmak isteyenlerin çeşitli bahanelerle halkı ayaklandırdıkları ifade edilmiştir.); 8 Nisan 1326 (1910), nr: 587, s: 1.

“Acı Bir Müşahede”, (Siyasiyât, Kafkasya’dan gelen iki Türk’ün Batum limanında Türk gemilerine rastlayamadığı, bu durumun diğer limanlarda da geçerli olduğu, bu sorunun bir an evvel çözülmesi gerektiği ifâde edilmiştir.); 11 Mart 1326 (1910), nr: 559, s: 1.

“Af Meselesi” (Siyasiyât, meşrutiyet öncesinde suçsuz yere yurtdışına sürgüne gönderilenlerin şimdi anavatana dönmeleri için çıkan aftan memleketi soyarak haksız kazanç elde edenlerin yararlanamayacağı ifâde edilmiştir.); 4 Nisan 1326 (1910), nr: 583, s: 1.

“Ahval-i Umumiye”, (Siyâsiyât, yurtiçinde ve yurtdışındaki gelişmelere yer verilmiştir. Balkanlarda kısa zaman önce cereyan eden savaş tehlikesinin geçtiği, Yunanistan ile ilişkilerdeki soğukluğun azaldığı ifâde edilmiştir.); 25 Kânunusani 1326 (1910), nr: 514, s: 1.

“Anadolu’da Yeni Şimendiferler”, (Siyasiyât, Anadolu’da yeni trenlerin yapımı için Meclis-i Mebusan’da kânûn çıkarıldığı ve bu kanuna göre yeni trenlerin yapımına başlanacağı ifâde edilmiştir. Ayrıca maden yatağı keşfeden şirketlerin de o madeni işletme hakkına sahip olacağı aktarılmıştır.); 26 Şubat 1326 (1910), nr: 546, s: 1.

“Anadolu’nun Sıhhati”, (Siyasiyât, Anadolu’nun doktora, ilaca, hastaneye fazlasıyla ihtiyacı olduğu, sancaklarda doktor yetersizliği yüzünden görevli doktorların hastalara yetişemediği, yetiştiği hastalara da ilaç olmadığı için gerekli tedaviyi uygulayamadığı ifâde edilmiştir. Hükümetin bu alanda da ihtiyacı karşılaması gerektiği vurgulanmıştır.); 12 Mart 1326 (1910), nr: 560, s: 1.

“Araplar ve Türkler” (Siyasiyât, Tan gazetesinin baş makalesinde iki Osmanlı unsuru olan Araplar ve Türkler arasında ayrımcılık olduğunu aktaran yazı eleştirilerek bu tür fikir sahiplerinin Osmanlı unsurları arasına nifak sorarak kendi çıkarları için fayda sağlamaya çalıştıkları ifâde edilmiştir.); 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 1.

“Araplar ve Türkler” (Siyasiyât, Tan gazetesinde çıkan aynı başlıklı makalede, gazetenin daha önceden kullandığı sert üslubunu

değiştirerek Araplar ve Türkler arasındaki uyuma dikkat çektiğine dair bilgi verilmiştir.); 6 Nisan 1326 (1910), nr: 585, s: 1.

“Arnavudluk ve Mahmud Şevket Paşa”, (Siyâsiyât, Mahmud Şevket Paşa Selanik’te bulunduğu sırada bir gazete muhabiri ile mülakatında Arnavutluk’u zapt ettiğini ifâde etmiştir. Herhangi bir çaba veya askeri bir müdahale olmaksızın hem de Selanik’te iken Arnavutluk’u zapt ettiğini ifâde etmesi eleştirilmekte ve bir an evvel seyahatinin sona erdirilmesi istenmektedir.); 29 Nisan 1326 (1910), nr: 608, s: 1.

“Arnavut Hurûfu”, (Siyâsiyât, Arnavutçanın hangi harflerle yazılacağı meselesinin hala çözüme kavuşmaması eleştirilerek, devletin Arnavutçanın kullanılacağı okullar ve resmi kurumlar açabilmesi için bu sorunun bir an evvel halledilmesi gerektiği ifâde edilmiştir.); 18 Kânunusani 1326 (1910), nr: 507, s: 1.

“Arnavutluk Kıyımı ve Aks-ı Tesirâtı”, (Siyasiyât, Arnavutluk’ta yaşanan olayların halk üzerinde yaptığı etkilerden bahsedilmiştir.); 21 Nisan 1326 (1910), nr: 600, s: 1.

“Arnavutluk’ta” (Siyasiyât, İpek şehrindeki sancak beyinin suikasta kurban gitmesi, Priştine ve Velçetrin şehirlerinden halkın dağa çıkarak hükümete meydan okuması gibi olayların yaşandığı Kosova’da buna sebep olanların halk değil başka kuvvetler olduğu belirtilerek, halkın hükümet yanlısı olduğu ifâde edilmiştir.); 27 Mart 1326 (1910), nr: 575, s: 1.

“Arzuhaller ve Şikâyetler” (Siyasiyât, devlete yazılan dilekçelerin aylarca raflarda süründüğü, daha sonra eğer şansı varsa ilgili makama ulaşabildiği, ulaştıktan sonra da pek bir hükmü kalmadığı belirtilerek, dilekçelerle ilgili uygulamanın değiştirilmesi gerektiği ifâde edilmiştir.); 7 Nisan 1326 (1910), nr: 586, s: 1.

“Avrupa Seyahatleri”, (Siyâsiyât, Osmanlı’da eskiden Avrupa seyahatleri yapılamadığı gibi yurt içinde de bir yerden başka bir yere gitmek yasaktı. Bunun sebebi ise, halkın diğer yerlerdeki düzeni görerek içinde bulunduğu kötü durumun farkına varmalarına engel

olmaktı. Artık bu durum ortadan kalkmasından duyulan mutluluk dile getirilmiştir.); 3 Mayıs 1326 (1910), nr: 612, s: 1.

“Avrupa’ya Karşı Genç Türkiye”, (Siyâsiyât, hak sahiplerinin talebine rağmen Osmanlı İdaresinin bunu dikkate almayarak Avrupa’da açılan çeşitli sergilere mal gönderilmemesi eleştirilmiştir. Türkiye’nin ancak bu gibi yollarla değiştiğinin dünyaya kanıtlanabileceği ifâde edilmiştir.); 22 Mayıs 1326 (1910), nr: 631, s: 1.

“Balkanlarda Muvazene”, (Siyâsiyât, Meşrutiyetin ilanından önce Balkanlarda yerleşmiş bir denge olduğu ancak ilanından sonra dengenin bozulduğu ifâde edilmiştir. Genç Türkiye’nin yaptığı ıslahatlarla dışarıya gücünü gösterdiği ve son dönemde Balkanlarda yaşanan gelişmelerin Türkiye için endişe verecek bir nitelik taşımadığı aktarılmıştır.); 23 Şubat 1326 (1910), nr: 543, s: 1.

“Başlıksız”, (Siyâsiyât, Meşrutiyet ile birlikte basında özgür bir ortamın oluştuğuna dikkat çekmektedir. Eskiden Osmanlı sultanları veya veliahtları hakkında hiçbir şey kaleme alınamazken Meşrutiyet ile bu gibi durumların ortadan kalktığı dile getirilmektedir.) 1 Mayıs 1326 (1910), nr: 610, s: 1

“Beynelmilel Osmanlı Sulh Encümeni”, (Siyâsiyât, uluslar arası barış heyeti kurmak isteyen Osmanlı yönetimi için Mebusan ve Ayân meclislerinden üyeler seçileceği aktarılarak, seçilen üyelerin gerçekten dünya siyasetinde ülke için başarılı işler yapacak kişiler olması ve bu kişilerin de gün geçtikçe sayısının artması temenni edilmiştir.); 1 Şubat 1326 (1910), nr: 521, s: 1.

“Bir İki Nokta”, (Siyâsiyât, Türkiye’yi güçsüz görenlere hitaben ülkenin hem ekonomik hem de askeri anlamda oldukça güçlü olduğu söylenmiştir.); 31 Temmuz 1326 (1910), nr: 700, s: 1.

“Bir Makale Münasebetiyle” (Siyâsiyât, Tan gazetesinin Araplar ve Türkler makalesini eleştiren basında çıkan yazılara yönelik son çıkan makalesinde Tan’ın kendisini Fransa gibi göstermesi eleştirilerek,

Fransa'yı Tan'dan ibaret zanneden Tan gazetesinin asla Fransa olarak görülmediği ifade edilmiştir.); 2 Nisan 1326 (1910), nr: 581, s: 1.

“Bir Vakfe-yi Tefekkür”, (Siyâsiyât, Manyasi-zade Refik'in vefatının birinci yılında vefatından duyulan üzüntü ile kendisinin meşrutiyet ve ıslahatlar için verdiği gayret dile getirilmiştir.); 20 Şubat 1326 (1910), nr: 540, s: 1.

“Buhran-ı Vükela” (Siyasiyât, bütçe müzakerelerinde muhalefetin hükümete yüklenmesi, maliye nazırına yönelik eleştiriler, nazırın kendini savunması gibi olayların cereyan ettiği mecliste milletvekillerinin buhran içinde olduğu ifade edilmiştir.); 18 Nisan 1326 (1910), nr: 597, s: 1.

“Bulgar Hududu Hadisatı”, (Siyâsiyât, Bulgaristan hududunda Osmanlı köylüleri ile Bulgar köylülerinin çatışması ile ilgili haberler verilirken Bulgar gazeteleri Osmanlı askerlerini suçlamaktadır. Ancak çatışmayı başlatanların Bulgar köylüleri olduğu, Osmanlı askerlerinin bir suçu olmadığı ifade edilmiştir.); 15 Şubat 1326 (1910), nr: 535, s: 1.

“Bulgar Kralının İstanbul'a Seyahati”, (Siyasiyât, Bulgar Kralının İstanbul'a mart ayında bir seyahat düzenleyeceği dile getirilerek bu seyahatin iki komşu ülke ararsındaki dostane ilişkileri güçlendireceğine dikkat çekilmiştir.); 28 Şubat 1326 (1910), nr: 548, s: 1.

“Bulgaristan ile Muharebe Ne Vakit?”, (Siyâsiyât, Bulgaristan gazetelerinde Türkiye ile savaşın ne zaman yapılacağına dair çıkan haberlerin sadece lakırdıdan ibaret olduğu belirtilmiş, ancak askeri ıslahatlara devam ederek olası harp tehlikelerine karşı da hazırlıklı olmak gerektiği ifade edilmiştir.); 15 Kânunusani 1326 (1910), nr: 504, s: 1.

“Bulgaristan'ın Müdahalesi”, (Siyâsiyât, Bulgaristan'ın Türkiye'deki Rum Patrikhanesi ile ilgili meselelere karıştığı ifade edilerek, adliye

nazırlığının bu konuyla ilgili ciddi bir politika izlemesi gerektiği vurgulanmıştır.); 29 Temmuz 1326 (1910), nr: 698, s: 1.

“Bütçe Müzakeresi”, (makale, siyasi, Siyâsiyât, mecliste görüşülen bütçe müzakerelerinin gereğinden fazla zaman aldığı, bu sebeple müzakerenin usulünün değişmesi gerektiği dile getirilerek, geçen yılki gelir ve giderlerin bir an evvel tespit edilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Bu sayede memurlara ödemelerin yapılabileceği ve bütçe meselesinin çözüleceği ifade edilmiştir.); 6 Mayıs 1326 (1910), nr: 615, s: 1.

“Canilerin Himayesi”, (Siyâsiyât, Komiser Yovanoviç’in bıçaklanarak parça parça edilmesi ile ilgili davada katillere idam cezası verilmiştir. Tan gazetesi bu kararı eleştirmiş ve davayla ilgili kararnameyi tercüme ettirerek Bulgaristan’a ve Paris’e göndermiştir. Tan gazetesinin katilleri koruyan ve bunu dünya meselesi haline dönüştüren tavrı sert bir şekilde eleştirilmiştir.); 9 Şubat 1326 (1910), nr: 529, s: 1.

“Dâhiliye Müfettişleri”, (Siyâsiyât, Meclis-i Mebusan tarafından oluşturulan teftiş heyetinin yalnızca maliyeyi teftiş edip devletin diğer kurumlarını teftiş etmemesi eleştirilmiştir.); 17 Kânunusani 1326 (1910), nr: 506, s: 1.

“Dâhiliye Nazırının Seyahati (Siyâsiyât, Dahiliye Nazırı Talat Bey’in Rumeli seyahatine yalnızca Türkiye’nin değil yabancı ülkelerin de önem verdiği ifade edilerek. Bulgar matbuatının Türkiye ile ilgili pek çok konuda iftirada bulunduğu gibi bu konuyla ilgili de çeşitli iftiralarda bulunduğu ifade edilmiştir.); 28 Temmuz 1326 (1910), nr: 697, s: 1.

“Damat Ferit Paşa’nın Layihası”, (Siyâsiyât, Damat Ferit Paşa’nın meclise sunduğu tasarıda Ayân meclisi üyelerinin de seçimle meclise girmeleri istenmiştir. Sultanın gücünü temsil eden Ayân Meclisi, Mebusan gibi seçimle oluşursa mecliste bir görevi yerine getiren bir

kişi varken yeniden seçimle bir kişinin daha bu göreve getirilmesinin gerekli olmadığı vurgulanmıştır.); 5 Şubat 1326 (1910), nr: 525, s: 1.

“Dikkatli Davranalım”, (Siyâsiyât, Anadolu’da yapılacak tren yolları için büyük bir yatırım yapıldığı, bu yüzden hem proje hem inşaat aşamasında dikkatli olunması gerektiği vurgulanmıştır. Bu tren yollarının Anadolu’nun üçra köşelerinden geçecek olması Anadolu’nun zirai ve ticari anlamda gelişmesini sağlayacağına dikkat çekilmiştir.); 1 Mart 1326 (1910), nr: 549, s: 1.

“Dünki Mes’ele”, (Siyâsiyât, İttihad ve Terakki Fırkası meclise yurdun çeşitli bölgelerinden gelen mektupları okuyarak meclis üyelerine meydan okumuştur ve gerçeklerin ortaya dökülmesini sağlamıştır.); 14 Mayıs 1326 (1910), nr: 623, s: 1.

“Dünkü Celse”, (Siyâsiyât, Hakkı Paşa başkanlığında oluşan yeni kabinenin, haklarında yapılan tüm dedikodulara rağmen başarılı olacağına işaret edilmiştir.); 12 Kânunusani 1326 (1910), nr: 501, s: 1.

“Dünkü İstizah” (Siyâsiyât, mecliste bir gün önce yapılan gensoru görüşmesinde muhalif taraflar hükümet ile divan-ı harp arasında zıtlık olduğunu ortaya koymuşlardır. Ancak hükümet ile divan-ı harbin birbirine paralel çalışma yürüttüğü, bu nedenle de divan-ı harbin hükümetten bağımsız olarak karar alamayacağı ifade edilmiştir.); 30 Mart 1326 (1910), nr: 578, s: 1.

“Dünkü Komedyâ” (Siyâsiyât, bir gün önce mecliste bayındırlık işleri ile ilgili gensoru görüşmesi yapılmıştır, burada bazı mebusların kürsüdeki halleri komedyayı andırmaktadır. Bayındırlık işlerinde gözleri kapatarak ayrıcalık verilmemesi gerektiği ifade edilmiştir.); 16 Mart 1326 (1910), nr: 564, s: 1.

“Ecnebilir ve Osmanlılar”, (Siyâsiyât, Ecnebilere karşı oldukça dostane fikirlere sahip olduklarını aktaran yazar Osmanlı bünyesinde yer alan tüm kavimleri Osmanlılık düşüncesiyle kucakladıklarını ifade etmiştir.); 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 1.

“Ekaliyyet Hukuku”, (Siyâsiyât, Ülke içerisinde azınlıkların hakları üzerine yazıp çizen, bu hakların korunması gerektiğini ifade eden gazetelere cevaben ülkede azınlıkların kimler olduğunu ve ne gibi haklara sahip olmaları gerektiği soruları yöneltilmiştir.); 4 Mayıs 1326 (1910), nr: 613, s: 1.

“Ekseriyyat Arâ”, (Siyâsiyât, mecliste kararların çoğunluğa göre alınması gerektiği ancak bunun Meclis-i Mebusan’da tam olarak anlaşılmadığı ya da bunu kötüye kullanacak olanların çıkabileceği ifade ediliyor.); 10 Mayıs 1326 (1910), nr: 619, s: 1.

“Eski Fermanlar”, (Siyâsiyât, eskiden fermanlarla belli olan kanunların zaman geçtikçe suiistimal edildiği, herkesin bu fermanları kendi durumuna uydurarak bundan çıkar sağladığı ifade edilmiştir.); 10 Mart 1326 (1910), nr: 558, s: 1.

“Evvelki Geceki Vaka”, (Siyâsiyât, Bir gece evvel evli bir adamın yasak bir ilişki yaşamasının sonunun öldürülmekle bitmesi örneğinden yola çıkılarak, yaşayışımızı kanunlardan ziyade fikir ve vicdan hürriyetimizin düzenlediği ifade edilmiştir.); 29 Mayıs 1326 (1910), nr: 638, s: 1.

“Fena Bir Hafta”, (Siyâsiyât, Alman gazetelerinden birisi geçen haftanın, yaşanan çeşitli olaylardan dolayı Türkiye için fena bir hafta olduğunu kaydetmiştir. Yazar gazetenin tam tersi bir açıklamada bulunmuş; iç ve dış politikanın gün geçtikçe geliştiğini ve ülkenin çeşitli başarılarına imza attığını ifade etmiştir.); 20 Kânunusani 1326 (1910), nr: 509, s: 1.

“Girit İçin”, (Siyâsiyât, Girit’in elde çıkması Osmanlı için büyük kayıp olduğu; Genç Türkiye’nin Girit’i elden çıkarmamak için elinden gelen her şeyi yapmaya hazır olduğu hatta savaşa bile hazır olduğu ifade edilmektedir.); 13 Mayıs 1326 (1910), nr: 622, s: 1.

“Girit Meselesi Ne Halde?”, (Siyâsiyât, Devletlerin Girit meselesinde pasif davranması eleştirilmiştir.); 28 Mayıs 1326 (1910), nr: 637, s: 1.

“Girit Meselesi Niçin Hal Edilmiyor?”, (Siyâsiyât, Girit meselesinin halledilmesi konusunda devletlerin çok yavaş davrandığı ifâde edilerek, harbe gerek kalmaksızın kestirme bir yolla bu meselenin çözülebileceği belirtilmiştir.); 21 Mayıs 1326 (1910), nr: 630, s: 1.

“Girit Meselesi ve Avrupa Matbu’âtı”, (Siyâsiyât, Times gazetesinin Girit ve İttihâd ve Terakkî ile ilgili yazdığı makaleyi tarafsız bularak bu makaleye yer verilmiştir. Girit için İttihad ve Terakki Cemiyeti’nin büyük çaba sarf ettiği dile getirilmiştir. Giritlilerin Avrupa’dan korkmadığına vurgu yapılmıştır.); 15 Mayıs 1326 (1910), nr: 624, s: 1.

“Girit Meselesi ve Lahey Hüküm Mahkemesi”, (Siyâsiyât, Girit meselesinin çözümü için en iyi çarenin Lahey Mahkemesine gitmek olduğu ifâde edilmiştir.); 31 Mayıs 1326 (1910), nr: 640, s: 1.

“Girit Meselesinin Şekl-i Hâzırı”, (Siyâsiyât, Dünya siyasetinde kendini hissettirmeye başlayan genç Türkiye’nin Girit meselesi münasebetiyle kendine bir müttefik seçmek zorunda kalabileceği işaret edilmektedir.); 23 Mayıs 1326 (1910), nr: 632, s: 1.

“Girit Meselesi”, (Siyâsiyât, Girit’le ilgili yaşanan siyasi gelişmeler ele alınmıştır.); 23 Nisan 1326 (1910), nr: 602, s: 1.

“Girit Meselesi”, (Siyâsiyât, Osmanlı Devleti’nin Girit sorununun çözümünü, Düvel-ü Muazzama’ya bırakmamasının Düvel-ü Muazzama’nın hoşuna gitmediği aktarılmış ve son dönemde Girit sorunu durgun bir hal aldığı aktarılmıştır.) 23 Kânunusani 1326 (1910), nr: 512, s: 1.

“Girit, Devletler ve Yunanistan”, (Siyâsiyât, Girit meselesine devletlerin bakış açısı genel olarak verilmiştir. Bunun yanında Osmanlı halkının artık sabrının taşmaya başladığı ifâde edilmiştir.); 26 Mayıs 1326 (1910), nr: 635, s: 1.

“Girit’e Osmanlı Donanması Gitmelidir”, (Siyâsiyât, Girit’te işlerin iyice karıştı, meclisten Müslüman azaları atmaya çalıştıkları ifâde edilerek artık oradaki duruma müdahaleyi artırarak bir donanma

gönderilmesi gerektiği vurgulanmıştır.); 8 Mayıs 1326 (1910), nr: 617, s: 1.

“Girit’in Şekl-i Muhtâriyeti”, (Siyâsiyât, Girit’in yönetim şeklinin bir an evvel belirlenmesi için devletlerin hızlı bir şekilde harekete geçmeleri gerektiği ifâde edilmiştir.); 16 Mayıs 1326 (1910), nr: 625, s: 1.

“Girit”, (Siyâsiyât, Girit meclisinin Yunan kralı namına açılıp açılmayacağı Girit meclisinin son dönemdeki meşguliyetidir. Osmanlı yönetimi ise lilerin bu başına buyruk tavrına karşı henüz sessiz kalmakla birlikte gerektiğinde müdahale edebileceği ifâde edilmektedir.); 28 Nisan 1326 (1910), nr: 607, s: 1

“Hükümet ile Meclis”, (Siyâsiyât, Meşrutiyet öncesi hükümet anlayışı ile meşrutiyet sonrasını karşılaştıran yazar, milletvekillerinin artık karar alırken daha rahat ve bağımsız davranabildiklerini ifâde etmiştir. Bu durum ecnebler tarafından hükümetin güçsüz olmasıyla yorumlansa da bu yorumun yanlış olduğuna, hükümetin çok güzel bir programa sahip olduğuna dikkat çekmiştir.); 28 Kânunusani 1326 (1910), nr: 517, s: 1.

“Hükümet Niçin İş Görmüyor?”, (Siyâsiyât, Hükümetin iş görmediği yönündeki şikâyetlere yönelik olarak hükümetin, meşrutiyet öncesi ile kıyaslanamayacak kadar halka kolaylık sağladığı dile getirilmiş ancak yollar, limanlar vs yapımı için yapılan müzakerelerin uzun sürmesinden dolayı işlerin yavaş ilerlediği ifâde edilmiştir.); 27 Kânunusani 1326 (1910), nr: 516, s: 1.

“Hükümet-i Osmâniyye’nin Hat ve Hareketi”, (Siyâsiyât, Düvel-i Muazzamanın Girit meselesinde çok pasif davranması eleştirilmekte böyle giderse Girit meclisinde Müslüman kaşlmayacağı dile getirilmektedir.); 9 Mayıs 1326 (1910), nr: 618, s: 1.

“İdâre-i Mahsûsâ”, (Siyâsiyât, İdare-i Mahsusa’nın başına geçecek olan iki şirketin de Ecnebi şirketi olması ve bunun önüne geçilmemesi eleştirilmektedir.); 17 Mayıs 1326 (1910), nr: 626, s: 1.

“İftiralar Nasıl Çıkıyor?”, (Siyasiyât, meşruti idarelerde istenilenin yazılıp-çizildiği, istenilen şeyin söylendiği ifade edilerek ülkemizde rekabet yüzünden iki kardeşin birbirine düştüğü ve ülkemizde ufacık bir hayrı olmayan yabancıların da bu durumu kullanarak çıkar sağladıkları ifade edilmiştir.); 13 Mart 1326 (1910), nr: 561, s: 2.

“İmtiyazat Kanunu”, (Siyâsiyât, Sadrazam Hakkı Paşa'nın Mebusan meclisinin işlerine tepeden inme bir şekilde müdahale etmesiyle makamını kötüye kullandığı ifade edilmiş, imtiyazlar kanununda Meclis-i Ayân'ın işine gelen kararları kabul ettirmeye çalışması da meclisin kanunname çıkarma sistemine aykırı olduğu aktarılmıştır.); 2 Şubat 1326 (1910), nr: 522, s: 1.

“İstanbul'un Hakkı”, (Siyâsiyât, Osmanlının başkenti olan ve dünyada büyük ilgi uyandıran İstanbul'un yeterince korunup güzelleştirilmemesi eleştirilmektedir.); 11 Mayıs 1326 (1910), nr: 620, s: 1.

“İstizahın Neticesi” (Siyasiyât, Nafia Nazırının (Bayındırlık Bakanı) her zaman çeşitli eleştirilere maruz kaldığı, ancak yeni nazır Hallacıyan Efendi'nin altı aylık bir nazır olduğu ve bu yüzden kendisinden mükemmel sonuçlar beklemenin haksızlık olduğu ifade edilmiştir.); 17 Mart 1326 (1910), nr: 565, s: 1.

“İtilafa Doğru” (Siyasiyât, maliye nazırının beklenmedik bir sırada istifa etmesi ve istifasının ardından milletvekillerinin birleşerek bir seçim yapılmasına karar verdikleri belirtilmiştir.); 19 Nisan 1326 (1910), nr: 598, s: 1.

“İyiliğe Doğru”, (Siyâsiyât, Hakkı Paşa kabinesinin ülke için ilerleme kaydetmesinden halkın da etkilendiği ve halkın da işine daha çok sahip çıktığı ifade edilmiştir. Ülke idaresinin başarılı işler yapması ile halkın kalbinde kalıcı bir yere sahip olacağı dile getirilmiştir.); 8 Şubat 1326 (1910), nr: 528, s: 1.

“İzaha Muhtaç Noktalar”, (Siyâsiyât, İttihat ve Terakki Partisi'nden ayrılan mebuslar için çekilen telgraflarla ilgili çıkan dedikodulara

cevaben yazılmıştır. Mebusların partiden ayrılmalarının gerekçeleri ifâde edilmiştir.); 17 Şubat 1326 (1910), nr: 537, s: 1.

“Kabine ve Meclis”, (Siyâsiyât, kabine –bakanlar kurulu- ve meclis arasındaki ayrılık eleştirilmektedir. Osmanlı İmparatorluğu’nu teşkil eden uluslar arasında bir uyum siyaseti izlenmesi gerektiğine vurgu yapılmaktadır.); 22 Nisan 1326 (1910), nr: 601, s: 1.

“Kabinenin Programı”, (Siyâsiyât, Hakkı Paşa kabinesinin hazırlamış olduğu programın kısa ancak oldukça akilane ve yararlı bir program olduğu ifâde edilmiştir.); 13 Kânunusani 1326 (1910), nr: 502, s: 1.

“Kânûn-ı Esâsî ve Heyet-i Ayân”, (Siyâsiyât, Her ülkenin kanunlarını düzenlerken uzun zaman harcadığı, ülkemizde de Meclis-i Ayan’ın bu iş için Meclis-i Mebusan’dan daha fazla zaman harcadığı ve düzenlemelerin gereğinden çok fazla zaman aldığına dikkat çekilerek, ülkenin hızlı bir şekilde ilerleyebilmesi için bu işe hız katmak gerektiği ifâde edilmiştir.); 24 Kânunusani 1326 (1910), nr: 513, s: 1.

“Kitap Tercümesi”, (makale, eğitim, Siyâsiyât, Geçen yıl Fransızcadan tercüme edilmesi planlanan ünlü bir eserin bu yıla sarkmasından hareketle Maarif Nezaretine (Şimdiki Milli Eğitim Bakanlığı) yönelik eleştirilerde bulunulmuştur. Maarif Nezareti’nin Türkçe üzerinde yeterli çalışmalar yapmamasından şikayet edilmiştir.); 16 Kânunusani 1326 (1910), nr: 505, s: 1.

“Köylüler İçin”, (Siyâsiyât, Köylülerin sadece maddî sorunları üzerinde duran devletin bir de onların maneviyatına yönelmesi gerektiğine dikkat çekilmektedir. Köylülerin kitap okuması ve okuduğunu anlaması için harflerin ıslah edilmesi gerektiği dile getirilmektedir.); 30 Nisan 1326 (1910), nr: 609, s: 1.

“Kral Edvard” (Siyâsiyât, makale, siyasi, İngiltere kralı yedinci Edvard’ın ölümünden duydukları üzüntüyü dile getirmektedir.); 25 Nisan 1326 (1910), nr: 604, s: 1

“Kral Ferdinand İstanbul’da”, (Siyasiyât, Bulgar Kralı Ferdinand’ın Türkiye’yi ziyareti, bu ziyaretler ilgili yapılan hazırlıklardan bahsedilmiştir. Genç Türkiye’nin dış politikada barışçı bir tutum benimsediği aktarılmıştır.); 8 Mart 1326 (1910), nr: 556, s: 1.

“Maarif İçin” (makale, eğitim, Siyasiyât, taşralarda eğitimin olmadığı ve olması için yapılan çalışmaların da taşranın ihtiyacına uygun çalışmalar olmadığı, çok çok yetersiz çalışmalar olduğu ifade edilmiştir.); 25 Mart 1326 (1910), nr: 573, s: 1.

“Mahmud Şevket Paşa’nın Azîmeti”, (Siyâsiyât, Mahmud Şevket Paşa’nın Arnavutluk’a ziyaretinin dünya siyasetini etkilediği ve Genç Türkiye’nin varlığını dünyaya gösterdiği ifade edilmiştir.); 30 Mayıs 1326 (1910), nr: 639, s: 1.

“Manastır Davası”, (Siyâsiyât, Tan Gazetesi’nin Manastır Davası’nı yanlış bir şekilde Avrupa’ya lanse ettirmesi, Avrupa’nın da işin doğrusunu araştırmaksızın Tan’ın bildirisine inanarak bu şekilde basına yansıtması eleştirilmiştir.); 10 Şubat 1326 (1910), nr: 530, s: 1.

“Meclis’te” (Siyasiyât, mecliste bir gün evvel cereyan eden; divan-ı harp alayı, gezici hâkimlere Türkçe bilme zorunluluğu isteği, özel idare için gemi şirketinden mallar satın alınacağı gibi konular üzerinde açıklamalar yapılmıştır.); 21 Mart 1326 (1910), nr: 569, s: 1.

“Meclise Dair”, (Siyâsiyât, Meclisin karmaşadan uzak olması durumunda hükümetin de başarılı işler yapacağı ifade edilmiş, Meclis-i Mebusan’ın henüz istenen mükemmeliyete ulaşmadığı ama o yolda ilerlediği aktarılmıştır.); 30 Kânunusani 1326(1910), nr:519,s: 1.

“Meclis-i Mebusan Niçin İş Görmüyor?”, (Siyâsiyât, Meclisin çalışmadığı yönündeki söylemlere karşılık meclisin çalıştığını gerçekten anlamak için İstanbul’un belediye idaresiyle ilgili alınan kararlara ve bu yönde yapılan çalışmalara bakılması gerektiği ifade edilmiştir.); 26 Kânunusani 1326 (1910), nr: 515, s: 1.

“Meclis-i Mebusan’ da işler”, (Siyâsiyât makale, siyasi, Meclis-i Mebusan’ın koyduğu kanunlar ihtiyacı karşılamamaktadır. Yapılan kanunların tam olarak müzakere edilmeden üstünün kapanması ve her birinin ayrı ayrı müzakere edilmeyip, karara bağlanmaması eleştirilmektedir.); 24 Nisan 1326 (1910), nr: 603, s: 1.

“Meclis-i Mebusan’da Dünki Hadise”, (Siyâsiyât, meclis-i Mebusan içerisinde yer alan mebuslardan daha önceden jurnalcilik yapanların meclis dışında tutulduğunda, mecliste istibdat yanlısının kalmayacağı ifade edilmektedir.); 27 Nisan 1326 (1910), nr: 606, s: 3.

“Meclis-i Mebusan’da”, (Siyâsiyât, meclisle ilgili basında yer alan yanlış haberler eleştirilmiştir. Mebusan Meclisi’nin son dönemde iç düzeninde değişiklikler yaptığı, kendini yeniliklere yönelttiği ifade edilmiştir.); 12 Şubat 1326 (1910), nr: 532, s: 1.

“Milliyet Meselesi” (Siyasiyât, Jön Türk gazetesinde çıkan Milliyet Meselesi başlıklı yazıda Türkçe gazetelerin, Tan gazetesinde çıkan Araplar ve Türkler adlı makalesine yönelik tavırları ön plana çıkarılmıştır. Jön Türk gazetesi Tan gazetesinin bu tavrının Arapları savunmak vs olmadığı aksine Türkler ile Araplar arasına nifak sokmak olduğunu ifade etmiştir.); 28 Mart 1326 (1910), nr: 576, s: 1.

“Muallimler Ordusu”, (makale, eğitim, Siyâsiyât, Medeni milletlerin cahilliğe ve zulmete karşı eğitimle savaştıkları dile getirilerek, bu uğurda öğretmenlerin çok değerli kimseler olduğu, geleceği inşa ettikleri bu sebeple de onlara hak ettikleri değerin verilmesi gerektiği vurgulanmıştır.); 29 Kânunusani 1326 (1910), nr: 518, s: 1.

“Muhacir Meselesi”, (Siyâsiyât, Makedonya’daki Müslümanların kendilerini orada devletin bir unsuru olarak kabul görmek istedikleri ancak devletin buna destek vermemesi eleştirilmektedir.); 19 Mayıs 1326 (1910), nr: 628, s: 1.

“Mukayese”, (Siyâsiyât, meşrutiyet öncesi ile sonrasını bir tutanlara ithafen yazılan makalede meşrutiyetle gelen yenilikler ve değişikliklere dikkat çekilmiş, yeni dönemin Türk halkı için eskisi ile

kıyaslanamayacak kadar iyi olduğu ifade edilmiştir.); 14 Kânunusani 1326 (1910), nr: 503, s: 1.

“Münakasa ve Müzayedeler” (Siyasiyât, eskiden münakasa ve müzayedelerin suiistimal edildiği, ancak yeni yönetimle beraber bu açık artırma ve açık eksiltmelerle devletin ihtiyacı olmayan maddelerin satışa sunulmasında hiçbir aksaklık veya suiistimal olmadığı ifade edilmiştir.); 20 Mart 1326 (1910), nr: 568, s: 1.

“Müttefikirîn”, (Siyâsiyât, Mülkiye Mektebi’nden mezun olan dini, ırkı ve mesleği farklı olan kişilerin bir ziyafette bir araya gelmesinin güzel bir olay olduğu aktarılmıştır. Birbirinden makam, millet ve din gibi yönlerden farklılıkları olan kişilerin bir araya gelerek topluma ışık tutacağı ve toplumu birleştireceği ifade edilmiştir.); 14 Şubat 1326 (1910), nr: 534, s: 1.

“Nazırlığın Zorluğu”, (Siyâsiyât, bakanların yaşadığı güçlükler, uğradıkları tecavüzler ve sözlü saldırılardan dolayı bakan olmanın gerçekten zor olduğu ve dayanıklı olmayı gerektirdiği ifade edilmiştir.); 24 Şubat 1326 (1910), nr: 544, s: 1.

“Neşeli Günler” (Siyasiyât, padişahı ziyaret etmek amacıyla diğer ülkelerin krallarının İstanbul’a gelmesi münasebetiyle on beş gündür devam eden resmigeçitler, ziyafetler, askeri müzikallerle İstanbul’un çok neşeli günler geçirdiği ifade edilmiştir.); 24 Mart 1326 (1910), nr: 572, s: 1.

“Nispet-i Adediyye” (Siyasiyât, bazı kesimlerce savunulan; çeşitli milletlerden meydana gelen Osmanlı imparatorluğunda her milletin kendi nüfusu ölçüsünde hukuku ve görevleri olması gerektiği görüşü reddedilerek, bunun gerekçeleri açıklanmıştır.); 3 Nisan 1326 (1910), nr: 582, s: 1.

“Nüfus Tezkereleri Münasebetiyle”, (Siyâsiyât, Meclis-i Mebusan’de nüfus tezkerelerinde Osmanlı vatandaşlarının dini bilgilerine yer verilmesi kararlaştırılmış, ancak kabile bilgilerinin yer alması herhangi bir karara bağlanmamıştır. Yazar, bir istatistik için bile olsa

kabile bilgilerinin nüfus tezkerelerinde yer almasının ülkedeki iç düzeni bozacağını düşünmektedir.); 30 Kânunusani 1326 (1910), nr: 519, s: 2.

“Osmanlı Mekteplerinde Ecnebi Muallimler” (Siyâsiyât, makale, siyasi, Osmanlıyı oluşturan unsurların ayrılıklara yönelmemesi için, okullarda çocuklara küçüklükten başlayarak Osmanlılık fikrinin aşılması gerektiğine vurgu yapılmaktadır.); 26 Nisan 1326 (1910), nr: 605, s: 1.

“Para ve Politika”, (Siyâsiyât, Önceden sürekli limanlarda, rıhtımlarda rüşvetin kol gezdiği ancak meşrutî yönetimle beraber para ve politikanın birbirinden ayrıldığı ifade edilmiştir. Bir ülkeye imtiyaz verilirken veya siparişte bulunulurken diğer ülkelerle arasında hiçbir fark gözetilmeyeceğine ve tüm ülkeler için aynı kuralların uygulanacağı dile getirilmiştir.); 30 Temmuz 1326 (1910), nr: 699, s: 1.

“Paris’te”, (seyahat, sosyal, Açık Sütunlar, Hüseyin Cahit, gençlik hayallerini süsleyen Paris’e gittikten sonraki hislerini aktardığı bu yazıda Paris’i övmüş, gelecekte İstanbul’un da Paris gibi özenle inşa edilmiş ve gelişmiş bir şehir olmasını temenni etmiştir.); 18 Temmuz 1326 (1910), nr: 687, s: 1, 2.

“Parlamento Hayatından”, (Siyâsiyât, Fransa’da Savunma Bakanlığı’na dair bir sorunun Parlamentoda görüşülmesini ve parlamentoda yer alan bakanın rencide edilmesini hatalı bulan yazar, Mebusan Meclisi’nde henüz böyle bir sorunun yaşanmadığını ancak bu gibi olaylardan ders çıkararak, ülkede meşrutîyetin başarılı bir şekilde yürütülmesini temenni etmiştir.); 3 Şubat 1326 (1910), nr: 523, s: 1.

“Patrikhane Mektepleri ve Gazeteler”, (Siyâsiyât, Yazar daha önce Patrikhane okulları ile ilgili yazdığı yazıda yaşanan basit bir olayı okulların ve Patrikhane’nin büyütmesi eleştirmiştir. Ermenice gazeteler Cahit’in eleştirilerine hitaben yalan yanlış beyanlarda

bulunmuşlardır. Yazar bu gazetelerin mesleklerini yanlış icra ettiklerini ifâde etmiştir.); 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 1.

“Patrikhane Mektepleri”, (Siyâsiyât, Esayan Ermeni Okulu’na iki kişinin müfettiş ve polis sıfatlarıyla gittiği, okulu teftişe kalkmaları ancak müdürün, okulun Patrikhane himayesinde olduğunu söyleyerek buna izin vermediği ifâde edilmiştir. Patrikhanenin ve Ermeni okullarının bu olayı büyütmesi eleştirilerek, devletin Patrikhane’ye verdiği değeri görmezden gelmemeleri gerektiği vurgulanmıştır.); 11 Şubat 1326 (1910), nr: 531, s: 1.

“Patrikhane mi Fitne Ocağı mı?”, (Siyâsiyât, Rum patrikhanesinin ruhani bir görevi olduğu ifâde edilmiş, onun siyasi işlere karışarak, tahrirat yazması ve bu yolla halkı kışkırtması eleştirilmiştir.); 27 Temmuz 1326 (1910), nr: 696, s: 1.

“Rahat Bırakalım”, (Siyasiyât, Osmanlının Rum tebaasına en büyük kötülüğü yapanın Rum gazeteleri olduğu, gazetelerin Rum halkı kışkırttığı ifâde edilmiştir.); 7 Mart 1326 (1910), nr: 555, s: 1.

“Redifler İçin”, (Siyâsiyât, İttihak ve Terakki Cemiyeti İzmit Şubesi tarafından askerler için toplanan paranın asker ihtiyaçlarının Harbiye Nezareti(Savunma Bakanlığı)nce karşılanması sebebiyle elde kaldığı, bu paraların Savunma Bakanı’nın fikriyle asker ailelerine yardım olarak verilmesine karar verildiği ifâde edilmiştir.); 7 Şubat 1326 (1910), nr: 527, s: 1.

“Sathi Nazar Müdekkikler”, (Siyâsiyât, yurtdışından Türkiye’ye gelen gazetecilerin daha Türkçeyi doğru düzgün bilmeden ülke hakkında yalan yanlış beyanlarda bulunmaları eleştirilmiştir.); 18 Şubat 1326 (1910), nr: 538, s: 1.

“Seyahatin Neticesi” (Siyasiyât, İkinci meşrutiyetin ilanından sonra Bulgaristan’ın kendi güvenliğinden endişe duyduğundan ve son döneme kadar Türkiye ile Bulgaristan arasındaki soğuk ilişkilerden bahsedilmiştir. Bulgaristan Kralının Türkiye’yi ziyaret etmesindeki

temel sebeplerden birisinin Türkiye ile iyi ilişkiler kurmak olduğu ifade edilmiştir.); 15 Mart 1326 (1910), nr: 563, s: 1.

“Seyahatin Sebebi”, (Siyasiyât, Bulgaristan kral ve kraliçesinin İstanbul’u aniden ziyaret etmesinin temelinde yatan sebeplerin ne olabileceği üzerinde durulmuştur.); 4 Mart 1326 (1910), nr: 552, s: 1.

“Seyahatler ve Nutuklar”, (Siyasiyât, Kral Ferdinand, Kral Pier, İngiltere Akdeniz Filosu Komutanı Korzun’un İstanbul’u ziyaretlerinden hareketle Türkiye’nin yenilik çabalarının ve bir çok alanda elde ettiği ilerlemenin meyvelerini verdiği, Türkiye’nin dünya siyasetinde önemli noktalara geldiği ifade edilmiştir.); 6 Mart 1326 (1910), nr: 554, s: 1.

“Sırbistan Kralı’nın Seyahati” (Siyasiyât, Sırbistan Kralı’nın İstanbul’a gelerek padişahı ziyaret etmesinden ve bu vesile ile meşrutiyetle birlikte Türkiye’de değişen siyasi yapıdan bahsedilmiştir. Meşrutiyetten sonra tüm Osmanlı vatandaşlarını tek bir vücutta toplayan anlayış, Balkan hükümetlerini de Türkiye’ye dost ülkeler olarak görmek fikrini benimsemiştir.); 22 Mart 1326 (1910), nr: 570, s: 1.

“Sofya Mitingi”, (Siyâsiyât, Sofya’da Makedonyalılardan oluşan cemiyetlerin yaptıkları mitinglerin haksızlığına dikkat çekilmiştir.); 16 Şubat 1326 (1910), nr: 536, s: 1.

“Suret-i Tesviye” (Siyasiyât, maliye nazırının istifasının sadece mecliste değil hem ülke çapında hem de yurt dışında büyük yankı uyandırdığı ifade edilmiştir.); 20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 1.

“Şairin yerine alim” (Siyasiyât, istifa eden Mekteb-i Sultani Müdürünün istifasının gazete yoluyla haber verilmesi ve gazeteye verilen tebligatta Mekteb-i Sultani Müdürü Tevfik Fikret Bey’in küçümsenmesi eleştirilmiştir. Kendisinin yerine gelen kişiyi de alim olarak niteleyen kimselerin bu tavrı da eleştirilmiştir.); 29 Mart 1326 (1910), nr: 577, s: 1.

“Şayan-ı Teessüf Bir Zühul”, (Siyâsiyât, Türkçe gazetelerden birinin Osmanlı bünyesinde yer alan Türkler, Ermeniler, Araplar, Arnavutlara yönelik rencide edecek ifâdelerde bulunduğu, bu ifâdelerin bir unsur sorunu olmaktan çok basın özgürlüğünü suiistimal etmek, terbiyesizlik yapmaktan öte bir şey olmadığı ifâde edilmiştir.); 25 Şubat 1326 (1910), nr: 545, s: 1.

“Şehir Emaneti ve Köprüler”, (Siyâsiyât, Devletin köprülerin kazancını belediyelere devretmesi gerektiği belirtilmiş, sonrasında ise belediyeler için yapılacak borçlanmaya kefil olup olmamaya karar vermesi gerektiği ifâde edilmiştir.); 21 Kânunusani 1326 (1910), nr: 510, s: 1.

“Şimalî Arnavutluk ve Mahmut Şevket Paşa”, (makale, siyasi, Siyâsiyât, Mahmut Şevket Paşa'nın Arnavutluk ahvalini görmeye gitmesi ve orada temaslarda bulunmasını olumlu ve büyük bir gelişme olarak kaydetmektedir.); 2 Mayıs 1326 (1910), nr: 611, s: 1.

“Şimal-i Arnavutluk'ta” (Siyâsiyât, Üsküp ile Metroviç arasındaki tiren hattını tutarak güneyden kuzeye asker sevkiyatının engellemeye çalışan ayaklanmacıların dört koldan çevrilerek etkisiz hale getirildikleri belirtilmiştir. Bu kişilerin hak ettiği cezaları görmeleri temenni edilmiştir.); 17 Nisan 1326 (1910), nr: 596, s: 1.

“Tabii Bir Sual”, (Siyâsiyât, Avrupa gazetelerinde Türkiye ile ilgili çıkan yalan yanlış haberleri görünce elçilerin ne yaptığı sorusunun akla geldiğini ifâde eden yazar elçilerin buldukları ülkede hükümdarın vekili olduğu bu sebeple o ülke ile Türkiye arasında dostluk köprüsü kurması gerektiği ifâde edilmiştir.); 19 Şubat 1326 (1910), nr: 539, s: 1.

“Talebe-i Ulûm”, (makale, siyasi, Siyâsiyât, İttihad ve Terakki Fırkasının, mecliste bütçe müzakereleri görüşülürken, medrese öğrencilerine de belli miktarda bütçe ayrılmasını talep edilmesi ve kararın kabul edilerek öğrencilere destek sağlanacağı ifâde edilmiştir. Medreselerin medeniyet ve ilerlemede önemli bir yeri olduğuna işaret

edilerek böylesi bir karardan dolayı kendilerine müteşekkik oldukları dile getirilmiştir.); 5 Mayıs 1326 (1910), nr: 614, s: 1.

“Taşralarda Bir Eser-i Hamiyet” (Siyasiyât, taşralarda kurulan il meclislerinin kurulmasının üzerinden bir geçtikten sonra bu meclislerin çok başarılı olamamasını henüz tecrübesiz olmalarına bağlayan yazar, Üsküp il meclisi ve Üsküp Belediyesince yapılan başarılı işlerin diğer illere de örnek teşkil edeceğini ifade etmiştir.); 23 Mart 1326 (1910), nr: 571, s: 1.

“Taşralarda Sihat”, (Siyâsiyât, Tanin gazetesinin Anadolu ile ilgili mektupları idarenin Anadolu’ya yüzünü çevirmesini sağlamıştır ancak köylerdeki sorunlar özellikle hastalıkla mücadele çok yetersiz durumdadır. İdarenin bu yetersizliği eleştirilmektedir.); 18 Mayıs 1326 (1910), nr: 627, s: 1.

“Tekzip, Havale, Derkenar” (Siyasiyât, meşrutiyet öncesinde idarenin yaşanan olayları sürekli yalanladığı, görmezden geldiği ve başka birimlere havale ettiği, meşrutiyetten sonra bu durum değişse de halkın nazarında tamamen eski idarenin izlerinin silinmediği aktarılmıştır.); 5 Nisan 1326 (1910), nr: 584, s: 1.

“Temestofelos”, (Siyâsiyât, Galata rıhtımında bulunan çok ihtişamlı bir Yunan gemisinin herkesin dikkatini çektiği aktaran yazar, Yunanistan’ın gemileriyle gücünü Osmanlı’ya göstermeye çalıştığını ifade etmiştir. Otuz üç yıldır Osmanlı halkının verdiği paraların Yıldız Sarayı’nda zevk ve sefa için harcandığını belirterek bu durumu eleştirmiştir.); 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 1.

“Ticaret ve Sanayinin Terakkisi İçin”, (Siyasiyât, meclisin ticaret ve sanayinin gelişimi ile ilgili hazırladığı tasarımı yetersiz bulan yazar, bu tasarıya ne gibi maddeler eklendiğinde daha fazla gelişme elde edilebileceğini ifade etmiştir.); 5 Mart 1326 (1910), nr: 553, s: 1.

“Tramvay Grev Münâsebetleri”, (Siyâsiyât, İstanbul’da inşa edilen tramvayların inşasının artık durdurulması gerektiği, halkın

tramvaylardan zaten şikayetçi olduğu dile getirilmektedir.); 7 Mayıs 1326 (1910), nr: 616, s: 1.

“Tramvay Şirketi” (Siyasiyât, İstanbul halkının uzun yıllardır tramvaylardan ve tramvay şirketinden şikayetçi olduğu, meşrutiyetle beraber eski tramvayların yerini yeni elektrikli tramvayların alacağını ümit ettikleri ancak tramvayların hala eski halde olduğu aktarılmıştır.); 14 Mart 1326 (1910), nr: 562, s: 1.

“Tramvay ve Elektrik” (Siyasiyât, İstanbul’a verilen elektrik imtiyazının tramvayları kapsamadığı yani tramvayların eski usulle çalıştırılmaya devam edilmesi kararı eleştirilmiştir.); 1 Nisan 1326 (1910), nr: 580, s: 1.

“Türkiye Hakkında İngiltere Parlamentosunda”, (Siyasiyât, İngiltere Parlamentosunda Türkiye hakkında gensoru çıktığı haberleri ile ilgili olarak iki yıl öncesinde İngiltere’nin yalnızca Türkiye’nin gayrimüslimlere zulüm ettiğine ilişkin konuları görüştüğü ancak bu güne gelindiğinde Türkiye’nin başarılı siyasetine ilişkin gensoru oluşturulduğu ifade edilmiştir.); 9 Mart 1326 (1910), nr: 557, s: 1.

“Türkiye ve İngiltere”, (Siyâsiyât, Girit meselesinde İngiltere’nin Yunanistan tarafını tuttuğuna dair söylemler yalanlanarak, İngiltere’nin Türkiye’yi kendine dost edinmediği takdirde hatalı davranmış olacağı ifade edilmiştir.); 24 Mayıs 1326 (1910), nr: 633, s: 1.

“Türkiye’de Kanun Var”, (Siyâsiyât, Meşrutiyetle birlikte her Osmanlı vatandaşı -Padişah da dâhil olmak üzere- kanun karşısında eşit kılınmıştır. Bu olaya örnek teşkil etmesi sebebiyle milletvekili Sait Paşa’nın vergisini ödemediği için eşyalarına icra geldiği ifade edilmiştir.); 22 Kânunusani 1326 (1910), nr: 511, s: 1.

“Ufak Sebepler Büyük Neticeler”, (Siyâsiyât, Mecliste bakanlar tarafından istenen bazı taleplerin –meşrutiyet kurallarına aykırı- diyerek kabul edilmediğini belirten yazar, –meşrutiyet kurallarına aykırı- ifâdesini büyük küçük herkesin karşısındaki kişinin davranışını

beğenmediğinde kullanmasıyla bu ifâdeyi kötüye kullandıklarını ve ifâdenin değerini zedelediklerini dile getirmiştir.); 4 Şubat 1326 (1910), nr: 524, s: 1.

“Uhud-i Atika”, (Siyâsiyât, Paris’te mösyö Rönepinon tarafından genç Türkiye ile ilgili bir verilen konferansta Türkiye’nin eski anlaşmalarından söz edilmiştir. Yazar eski anlaşmaların içeriğinden ayrıntılı olarak bahsetmiş ve ecnebilere tanınan ayrıcalıklar hakkında bilgi vermiştir. Hükümetin eski anlaşmaların içeriğini dikkatle incelemesi gerektiği vurgulanmıştır.); 22 Şubat 1326 (1910), nr: 542, s: 1.

“Unutulmayacak Günler”, (Siyâsiyât, İstanbul’un son dönemdeki durgun sisli havasını askere gidecek gençlerin silip attığını, sokaklarda insanların neşe saçtığını, yıllardır görülmeyen bu manzaranın İstanbul asker oluyor ifâdesiyle unutulmayacak bir manzara olduğu dile getirilmiştir.); 21 Şubat 1326 (1910), nr: 541, s: 1.

“Utanacak Hallerden” (Siyasiyât, İstanbul’un göbeğinde rıhtımda duran köhne gemilerin İstanbul’a hiç yakışmadığı belirtilmiştir. Gemilerin kötü vaziyetine karşın kimsenin bu durumdan rahatsızlık duymaması, herkesin bu durumu görmezden gelmesi eleştirilmiştir.); 16 Nisan 1326 (1910), nr: 595, s: 1.

“Viyana’da”, (Açık Sütunlar, Avrupa’ya dair gözlemler verilmiş ve Avrupa’dan çok çok geri olduğumuz dile getirilmiş. Ancak ümitsiz olmayıp çalışarak bunun üstesinden gelinebileceği vurgulanmıştır.); 19 Haziran 1326 (1910), nr: 659, s: 1, 2.

“Yarım Teşebbüsler” (Siyasiyât, cemiyetlerin, kulüplerin vatan için çeşitli teşebbüslere girişmeleri ancak bunları takip etmedikleri için yapılan girişimlerin de sonuçsuz kalması eleştirilmiştir.); 19 Mart 1326 (1910), nr: 567, s: 1.

“Yemen Islahatı”, (Siyasiyât, meclisin Yemen’de karışıklık için ıslahat kararı aldığı, Seyit İdris adında bir kişinin halkı ayaklandığı, Dahiliye Nazırı (İçişleri Bakanı) Talat Bey’in ıslahatı iptal ettirerek

Yemen'e hem asker sevkıyatı yaptığı hem de adalet götürdüğü ifade edilmiştir. Ancak Yemen'de iç karışıklıkları kullanarak bir çok kişinin zengin olduğu ve hükümetin bunun için önlem alması gerektiği vurgulanmıştır.); 27 Şubat 1326 (1910), nr: 547, s: 1.

“Yeni Bir Yevm-i Tatil”, (Siyasiyât, Hz. Muhammed'in doğum gününün mecliste alınan kararlarla artık resmi tatil günü ilan edildiği ve bunun takdire şayan bir karar olduğu ifade edilmiştir.); 2 Mart 1326 (1910), nr: 550, s: 1.

“Yerli ve Yabancı”, (Siyâsiyât, meclisin bir an evvel bütçe görüşmelerini tamamlamak yerine yerli ve yabancı konusu üzerinde yoğun bir şekilde çalışması eleştirilmektedir.); 12 Mayıs 1326 (1910), nr: 621, s: 1.

“Yunan Kralının Beyânatı”, (Siyâsiyât, Yunan Kralının Girit meselesinin çözümünü Girit'i Yunanistan'a bağlamakta gördüğüne dair çıkan haberlerin kısa zamanda yalanlanması istenmekte aksi takdirde Osmanlı'dan bütün Yunanlıları çıkaracakları ifade ediliyor.); 25 Mayıs 1326 (1910), nr: 634, s: 1.

“Zarar Veren İhmaller” (Siyasiyât, Medine'ye giden Hicaz demiryolunun sadece ihmal edildiği için bozuk bir halde olduğu, demiryolu idaresinin az bir maliyetle bu yolu tamir edebileceği ifade edilmiştir.); 18 Mart 1326 (1910), nr: 566, s: 1.

Hüseyin Daniş; “Mekteb-i Sultani Hakkında”, (makale, eğitim, Açık Sütunlar, Mekteb-i Sultani edebiyat öğretmenleri tarafından yazılan makalede Tevfik Fikret ve Keramet Bey'in istifasından sonra Mekteb-i Sultani'de eski sevincin, eski öğretim şevkinin kalmadığı ifade edilerek okul bu haliyle bir cesede benzetilmiştir.); 3 Nisan 1326 (1910), nr: 582, s: 2.

Hüseyin Suat; “Deva-yı Aşk”, (piyes, sosyal, Dereden Tepeden, Hüseyin Suat Bey tarafından yazılmış aynı adlı komedinin ilk perdesinin üçüncü bölümüdür.); 29 Haziran 1326 (1910), nr: 669, s: 3.

Hüseyin Şükrü; “Tabiatın İsyanı”, (Açık Sütunlar, Fransa’da nehirlerin kirliliğinden ve bu kirliliğin sebep olduğu hastalıklara dikkat çekilmiştir. Doğanın bu duruma isyan ettiği ve kirliliğinin durdurulması için geç de olsa çalışmalar başladığı ifade edilmiştir.); 24 Kânunusani 1326 (1910), nr: 513, s: 2.

“Fransa Akademisi’nde”, (makale, eğitim, Açık Sütunlar, Fransa Akademisine dair gözlemlere yer verilmiştir. Akademide okutulan derslerden, öğrencilerin derslere yoğun ilgisinden ve öğretmenlerin öğrencilere eğitim heyecanını yaşattıklarından bahsedilmiştir.); 19 Nisan 1326 (1910), nr: 598, s: 2.

“Müntahabat”, (Açık Sütunlar, Fransa’da yapılacak seçim münasebetiyle seçime katılan partiler, bu partilerin vaatleri, halkın partilere yaklaşımı hakkında bilgi verilmiştir.); 14 Nisan 1326 (1910), nr: 593, s: 1, 2.

İbrahim Zâtî; “Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti”, (Açık Sütunlar, Hilâl-i Ahmer Cemiyetine askeriyenin ve devletin önde gelenlerinin yardım etmesi gerektiğine vurgu yapılmaktadır.); 12 Mayıs 1326 (1910), nr: 621, s: 3.

İmzasız; “Biraz ta’mîk idelim”, (Arnavutlukta st. , makale siyasi, Rumeli’de bulunan bir yazarın Arnavutlukta isyanın, zayıf halkı olumsuz etkilediğine dair yazısı yer almaktadır.) 23 Nisan 1326 (1910), nr: 602, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Girit meclisi ile ilgili konular görüşülmüştür.); 5 Mayıs 1326 (1910), nr: 614, s: 2.

“İstanbul’da Boykotaj- Muhterem Tanin Gazetesine”, (haber, sosyal, Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, İstanbul esnafının Yunan malına karşı uygulamaya başladığı boykotu haber vermektedir.); 28 Mayıs 1326 (1910), nr: 637, s: 2.

“Meclis-i Mebusan Osmanlı Müzakeresi ve İzhar-ı Fark-ı İstibdâd Eden Bir Meb’us (bir mebusun meclis içerisinde hafiyelik yapanların

meclis dışına atılmasını kararının uygulanmadığına yönelik eleştirisi yer almaktadır.) 23 Nisan 1326 (1910), nr: 602, s: 1.

“Mülakat”, (Selanik gazeteleri muhabirlerinden bir şahsın, ordu erkân-ı harbiye reisi Ali Rıza Bey ile ordu içerisinde gelişen olaylarla ilgili yaptığı mülakat yer almaktadır.); 22 Nisan 1326 (1910), nr: 601, s: 4.

“Almanya ve Avusturya”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Meclis-i Vükelâ’da Girit meselesi ile ilgili Almanya ve Avusturya’ya verilecek notaya dairdir.); 18 Haziran 1326 (1910), nr: 658, s: 2.

“Girit Müzâkerâtı”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Tan gazetesinin daha önceden çıkan bir başmakalesine yer verilmiştir. Makalede Girit’te bulunan gemilerin kuvvetini ortaya koymadığı bu sebeple de işe yaramadığı ifade edilmiştir.); 18 Haziran 1326 (1910), nr: 658, s: 2.

“Hükûmet-i Osmanlı ve Makedonya”, (Açık Sütunlar, Tan gazetesinin baş makalesine yer verilen bu bölümde; Makedonya’da yıllardır çözüm bulamayan sorunların çözümünün insanlara verilen silahlarda olmadığı, sorunun ancak insanlara verilecek tarım ve çalışma imkânlarıyla sağlanacağı ifade edilmektedir.); 5 Mayıs 1326 (1910), nr: 614, s: 2.

“Jurnal Meselesi- Kânûn-i Esâsî, (Meclis-i Ayân, bazı gazetelerde Meclis-i Ayân ile ilgili çıkan asılsız yazılar eleştirilmiş ve Kânûn-i Esâsî maddeleri görüşülmüştür.); 28 Nisan 1326 (1910), nr: 607, s: 1-2.

“Tamirhane Ne Halde?”, (haber, Manisa’da Bir Faci’a-yı İctima’iyye, Daha önce yaşanan tamirhane faciasında yaralananlara gerekli bakımın yapılmadığından, onlarla ilgilenilmemesinden ve kalıntıların hala hastalık yaymasından şikayet edilmektedir.); 7 Mayıs 1326 (1910), nr: 616, s: 1.

“Tiyatrolar”, (ilan, sosyal, ilanlar, Kuşdili Tiyatrosu’nda erkeklere mahsus iki oyunun sergileneceği ilanıdır.); 20 Mayıs 1326 (1910), nr: 629, s: 4.

“Ziraat Bütçesi Hakkında İ’tirazat- Ormanlar”, (Açık Sütunlar, devletin ormanlar ile ilgili birimdeki aksaklıklar dile getirilmiştir.); 30 Mayıs 1326 (1910), nr: 639, s: 3.

“Arnavutluk’da” (Arnavutluk’ta herhangi bir askeri olayın yaşanmadığına dair bilgi vermektedir.); 22 Nisan 1326 (1910), nr: 601, s: 2-3.

“İçki Düşmanları Cemiyeti”, (Açık Sütunlar, Karadeniz halkının yeni bir cemiyet kurduğundan ve cemiyetinden amaçlarından bahsedilmiştir.); 9 Haziran 1326 (1910), nr: 650, s: 2.

“Bulgaristan Kral ve Kraliçesi Hazretlerinin Şehrimize Muvasalatları”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan Kral ve Kraliçesinin İstanbul’a gelişleri ve geldikten sonra neler yaptıkları şu başlıklar altında verilmiştir; Hududu geçtikten sonra, Muvasalat, Ziyafet-i Hususiye, Nutuk İrad Edilmeyecek.); 9 Mart 1326 (1910), nr: 557, s: 1, 2.

“Alem-i Tahrir’de Büyük Bir Ziya”, (makale, biyografi, Açık Sütunlar, Osmanlı basınına yıllarca hizmet eden Selanikli Tevfik Efendi’nin vefat ettiği bildirilerek bundan duyulan büyük üzüntü dile getirilmiştir.); 5 Nisan 1326 (1910), nr: 584, s: 2.

“Bulgar Hududu Müsadematı- Vaka Nasıl Cereyan Etti? , (Açık Sütunlar, Bulgaristan hududunda çıkan çatışmaların neden ve nasıl olduğu açıklanmıştır.); 1 Mart 1326 (1910), nr: 549, s: 1.

“Serhadde Doğru”, (Açık Sütunlar, memleketin her köşesinden sınıra giden vatan evlatlarına İstanbulluların da katıldığı belirtilerek, gençlerin sınıra uğurlanırken şehrin aldığı güzel görüntü üzerinde durulmuştur.); 20 Şubat 1326 (1910), nr: 540, s: 1.

“Fransa Mektupları”, (mektup, siyasi, Açık Sütunlar, Marsilya’ya dair gözlemlere yer verilmiştir.); 6 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 2.

“Fransa Mektupları”, (mektup, siyasi, Açık Sütunlar, Marsilya’ya dair gözlemlere yer verilmiştir.); 9 Haziran 1326 (1910), nr: 650, s: 2.

“Fransa Mektupları”, (mektup, siyasi, Açık Sütunlar, Paris’e dair gözlemlere yer verilmiştir.); 17 Haziran 1326 (1910), nr: 657, s: 2.

“Kaçanın Geçidinin Açılması”, (haber, sosyal, Arnavutluk’ta, eşkiyalar tarafından tutulan geçidin askeri müdahale sonucu açıldığına dair habere yer verilmiştir.); 18 Nisan 1326 (1910), nr: 597, s: 1.

“Mösyö *Rojvelet*- İngiltere ve Mısır”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Tan gazetesinde yer alan İngiltere’nin Mısır politikasına yönelik yazıdır.); 6 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 2.

“10 Temmuz İştigâlâtı”, (Dereden Tepeden, 10 Temmuz için yapılan hazırlıklardan bahsedilerek, bugün eğlenmek, coşmak gerektiği ifade edilmiştir.); 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 2, 3.

“10 Temmuz”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Hicri takvime göre 10 Temmuzla denk gelen II. Meşrutiyet’in ilanının yıldönümü olması sebebiyle düzenlenecek kutlamalarla ilgilidir.); 09 Temmuz 1326 (1910), nr: 679, s: 2.

“9000 Kilometre Yol- İşe Başlanıyor”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Meclis-i Mebusan’ın bütçe açıklamasının ardından yolların yapımı için belli bir bütçe ayrıldığı ve iki sene zarfında dokuz bin kilometre yol yapılacağına dair haberdir.); 08 Temmuz 1326 (1910), nr: 678, s: 1.

“Abdülhamid Ne Yapıyor?” (Açık Sütunlar, Abdülhamid’in sürekli köşkte oturarak ne yaptığı, nasıl zaman geçirdiği sorgulanmıştır.); 04 Temmuz 1326 (1910), nr: 674, s: 3.

“Ah Topuz Gibi, Tevkif Edilirken, Rumca Gazeteler”, (haber, sosyal, Cemiyet-i Hafiye, çeşitli hafiye cemiyetinin yapmış olduğu olumsuz faaliyetlerle ilgili haberlerdir.); 09 Temmuz 1326 (1910), nr: 679, s: 2.

“Ahlaksızlık Teşvik Ediliyor”, (Açık Sütunlar, Kimi kanunların halkı iyiliğe sevk etmek yerine ahlaksızlığa itmesi eleştirilmiştir.); 28 Mayıs 1326 (1910), nr: 637, s: 2-3.

“Ahmed Rıza Bey’in Beyanâtı”, (Açık Sütunlar, Veliahd Yusuf İzzeddin Paşa Mebusan reisi Ahmed Rıza Bey’i Maçka’da ziyaret etmiştir. Ahmed Rıza Bey’in bu ziyaretten duyduğu memnuniyeti ifade etmek için Tanin gazetesi muharrirlerinden birisine verdiği beyanattır.); 17 Temmuz 1326 (1910), nr: 686, s: 2.

“Ahz-ı Asker Kanunu”, (Açık Sütunlar, Meclis-i Mebusan’da askeri heyet tarafından asker alımıyla ilgili çıkarılan kanuna yer verilmiştir.); 25 Mart 1326 (1910), nr: 573, s: 4.

“Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, (Açık Sütunlar, Üzerinde pek durulmamış bir konu olması münasebetiyle ilgilenilen Uzak Doğu’da yer alan İslam devletlerine yönelik gözlemler aktarılmıştır.); 4 Haziran 1326 (1910), nr: 645, s: 3.

“Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, (Açık Sütunlar, Uzak Doğu’da yer alan İslam devletlerine yönelik gözlemler aktarılmıştır.); 6 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 3.

“Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, (Açık Sütunlar, Uzak Doğu’da yer alan İslam devletlerine yönelik gözlemler aktarılmıştır.); 7 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 3.

“Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, (Açık Sütunlar, Uzak Doğu’da yer alan İslam devletlerine yönelik gözlemler aktarılmıştır. Purl Said şehrinin ticareti, liman şehri olması, ticaretin Rumların elinde olması ve meyhanelerle dolu olmasına dikkat çekilmiştir.); 8 Haziran 1326 (1910), nr: 649, s: 3.

“Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, (Açık Sütunlar, birçok ülkeye giden yolların Gardafoyı’dan geçtiği, aynı zamanda Hindistan Avusturya vs giden gemilerin muhakkak buraya uğradığına dikkat çekilmiş ve şehir hakkında genel bilgi verilmiştir.); 9 Haziran 1326 (1910), nr: 650, s: 3.

“Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, (Açık Sütunlar, Kolombo adasının yeşilliği, evlerinin beyazlığı va Hintli halkı ile ilgili bilgi verilmiştir.); 10 Haziran 1326 (1910), nr: 651, s: 3.

“Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, (Açık Sütunlar, Nekus şehrinin ticari, askeri özelliklerine yer verilerek, Hintli halkı, evleri, sosyal yaşam ve siyasi idaresi ile ilgili bilgi verilmiştir.); 11 Haziran 1326 (1910), nr: 652, s: 3.

“Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, (Açık Sütunlar, Malaka (boğaz) ve Banavya şehirleri ile ilgili gözlemlere yer verilmiş, buralarının ticarete başarılı olduğu, bu şehirlerle ticaret yapmanın Osmanlı için büyük fayda sağlayacağı ifade edilmiştir. Ayrıca Singapur şehrine dair gözlemlere de yer verilmiştir.); 11 Haziran 1326 (1910), nr: 653, s: 3.

“Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, (Açık Sütunlar, o zamanki Tunge(körfez) şehrinin tarihine yer verilmiş Fransız ve Çinler arasında yapılan savaştan bahsedilmiştir.) 12 Haziran 1326 (1910), nr: 654, s: 3.

“Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, (Açık Sütunlar, Kırmızı nehirden geçilerek Haykun şehrine vardıkları ifade edilerek bu şehre dair gözlemlere yer verilmiştir.); 13 Haziran 1326 (1910), nr: 655, s:3.

“Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, (Açık Sütunlar, Çin’e dair gözlemlere yer verilmiş ve uyuyan devin süratle uyandığına işaret edilmiştir.); 17 Haziran 1326 (1910), nr: 657, s: 3.

“Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, (Açık Sütunlar, Aksa-yı Şark gezisinin tamamlandığı ifade edilmiştir. Dünya milletleri ile ilgili görüşlere yer verilmiş, hangi ülkenin hangi ülkeyle ittifak yaptığına, hangi ülkeden uzak durduğuna dair bilgi verilmiştir.); 18 Haziran 1326 (1910), nr: 658, s: 3.

“Almanya’nın Nokta-i Nazarı”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Almanya’nın Girit meselesine karışmayacağını ifade etmesine karşın,

üstü kapalı olarak konuya müdahil olduğu aktarılmıştır.); 04 Temmuz 1326 (1910), nr: 674, s: 1.

“Anadolu Ahvali-İttihak ve Terakki Kulüpleri”, (Açık Sütunlar, Tan gazetesinin Anadolu’yu dolaşarak ülke hakkında çeşitli gözlemlere yer verdiği makalelerinin birinde İttihak ve Terakki Kulüpleri hakkında çeşitli değerlendirme ve eleştirilerde bulunulmuştur.); 5 Şubat 1326 (1910), nr: 525, s: 2.

“Anadolu Hisarı’nda”, (10 Temmuz Sütunu, Anadolu Hisarı’nda İttihak ve Terakki Fırkası’nın düzenlemiş olduğu program ve ardından yapılan ziyafetle ilgili bilgi verilmiştir.); 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2.

“Anadolu Kumpanyası İntikam Alıyor”, (Açık Sütunlar, Anadolu Şimendüferleri Kumpanyası’nın, Tanin’de haklarında çıkan yazıları tercüme ettirerek bir şekilde intikam almaya çalışmaları eleştirilmiştir.); 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 2.

“Anadolu Şimendifer Kumpanyasının Cevabı”, (Açık Sütunlar, İsmail Hakkı’nın Şimendifer Kumpanyası ile ilgili yazısına cevaben yazılmış yazıyla ilgili küçük notlara yer verilmiştir. Ancak bu cevap yazısının şirketin yanlışlarını kapatamayacağı ifade edilmiştir.); 20 Haziran 1326 (1910), nr: 660, s: 2.

“Arabistan’da Musâdemat”, (Açık Sütunlar, Arabistan ahvaline dair Times gazetesinde yer alan makalenin çevirisidir.); 25 Mayıs 1326 (1910), nr: 634, s: 3.

“Arabistan”, (Açık Sütunlar, Times gazetesinin Arabistan ile ilgili yazdığı makaleye istinaden Osmanîşerlvid – Yahudi gazetesi-gazetesinde çıkan yazıdır.); 26 Mayıs 1326 (1910), nr: 635, s: 2.

“Araplar ve Türkler”, (Açık Sütunlar, Tan gazetesinde yer alan Araplar ve Türkler arasında ayrıcalık olduğuna ve bunun son örneğinin de askere alma kanununda kendini gösterdiğine ilişkin makedir.); 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 1.

“Araplar ve Türkler”, (Açık Sütunlar, Tan gazetesinin makalesidir. Genç Türkiye'nin Osmanlı bünyesinde bulunan çeşitli unsurların uyum içinde yaşaması için yaptığı düzenlemelere dikkat çekilmiştir.); 6 Nisan 1326 (1910), nr: 585, s: 2.

“Arnavutluk Hadisesi, Arnavutluk'ta Ahval-i Vahime”, (Açık Sütunlar, Arnavutluk'ta yaşanan olaylara ilişkindir.); 27 Mart 1326 (1910), nr: 575, s: 2.

“Arnavutluk'ta - Resmi Malumat”, (haber, sosyal, Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Arnavutluk ahvali ile ilgili resmi bilgidir.); 06 Temmuz 1326 (1910), nr: 676, s: 1.

“Arnavutluk'ta, Arnavutluk ve Genç Türkler” (haber, sosyal, Arnavutluk'ta yaşanan karışıklıklarla ilgili haberlerdir.); 30 Mart 1326 (1910), nr: 578, s: 1, 2.

“Arnavutluk'ta, Sevkiyat-ı Askeriye” (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Arnavutluk'ta yaşanan olaylara askeri müdahalede bulunulduğuna dair haberlerdir.); 29 Mart 1326 (1910), nr: 577, s: 1.

“Arnavutluk'ta”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Arnavutluk'ta yaşanan son gelişmelere ilişkin haberlerdir. Halkın ayaklanmaya teşvik edildiği tespit edilmiştir.); 8 Nisan 1326 (1910), nr: 587, s: 2.

“Arnavutluk'ta”, (Arnavutluk'ta, Arnavutluk'ta yaşanan iç karışıklıklara müdahale edilmesi ve bunların önüne geçilmesi için yapılan faaliyetler üzerinde durulmuştur.); 28 Mart 1326 (1910), nr: 576, s: 1.

“Asilerin Tedibi- Hareket-i Mühime, Müsademe, Perestan'de”, (Arnavutluk Sütunu, Arnavutluk'ta yaşanan gelişmelere dairdir.); 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 1.

“Avrupa ve Balkanlar”, (Açık Sütunlar, Times gazetesinde çıkan makaledir. Almanya-Avusturya-Bulgaristan ilişkileri üzerinde durulmuştur.); 19 Şubat 1326 (1910), nr: 539, s: 2.

“Avusturya Rusya İtilafı, Almanya ve İtalya Münasebeti, Yunanistan’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 12 Mart 1326 (1910), nr: 560, s: 2, 3.

“Avusturya Rusya, Macar Parlamentosunda, Yunanistan’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 10 Mart 1326 (1910), nr: 558, s: 3.

“Avusturya-Macaristan Rusya İtilafı, Macaristan Buhranı, Yunanistan’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 9 Mart 1326 (1910), nr: 557, s: 2.

“Avusturya-Macaristan ve Balkan İttihadı”, (Açık Sütunlar, Tan gazetesinde çıkan makalede Avusturya-Rusya görüşmeleri, Bulgaristan Kralının Türkiye’yi ziyareti, Sırbistan-Türkiye görüşmelerinin Balkanlarda bir birliğin oluşacağı işaretlerini verdiği ancak bu birliğin kolaylıkla sağlanamayacağına dair görüşlere yer verilmiştir.); 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 1, 2.

“Avusturya-Macaristan ve Sırbistan, Viyana’da Hükümdarlar, Rus Bahriyesi, Fransa Bahriyesi, Bulgaristan’da Buhran-ı Vükela, Standart’ın Bir Makalesi, Yunanistan’da, İran-Rusya”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 24 Mart 1326 (1910), nr: 572, s: 1, 2.

“Avusturya-Rusya Mukarreratı, Mülakatlar Hakkında, Balkan İttihadı, Yunanistan’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 26 Şubat 1326 (1910), nr: 546, s: 2.

“Avusturya-Rusya-Balkanlar, Balkan İttihadı, Girit-Yunanistan, Bulgaristan Siparişat-ı Askeriye”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 28 Şubat 1326 (1910), nr: 548, s: 2.

“Ayân Reisi Sait Paşa Hazretlerinin Kendi Kendilerine Mülakatı”, (mülakat, siyasi, Açık Sütunlar, Yeni Gazete bir makalesinde Tanin’in Sait Paşa’nın vergi borçları ile ilgili çıkardığı haberlerde Paşa’yı

kötülemek niyetinde olduğu ifade etmiştir. Tanin idaresi bu duruma çok kızmıştır ve kendilerinin Paşa'nın borçları ile ilgili konunun kapatılmasına çalıştıkları ancak Yeni Gazete'nin diğer gazetelerde bu yönde çıkan haberleri kullanarak bu olayı yeniden ortaya koyulduğu ifade edilmiştir.); 1 Şubat 1326 (1910), nr: 521, s: 1, 2.

“Bâb-ı ‘Âli Ne Yapacak?”, (Tanin'in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Düvel-i Erba'a-i Hamiye notasına yönelik görüşler aktarılmıştır.); 16 Haziran 1326 (1910), nr: 656, s: 1.

“Bâb-ı ‘Ali'nin Teşebbüsü”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Bâb-ı Ali'nin girişimleri ile Yunanistan; Girtililere asla nasihat veremeyeceği belirtmiş ve bu yöndeki haberleri yalanlamıştır.); 27 Haziran 1326 (1910), nr: 667, s: 2.

“Bahriye Programı”, (Açık Sütunlar, Bahriye nezaretince hazırlanıp Meclis-i Mebusan'a sunulan yeni kanunları içeren bahriye tasarısıdır.); 25 Kânunusani 1326 (1910), nr: 514, s: 1, 2.

“Balkan İttihadı Münasebetiyle, Mösyö Milovanoviç, Paprikof'un Beyanâtı, Avusturya ve Macaristan ve Balkan İtilafı, Yunanistan'da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 27 Şubat 1326 (1910), nr: 547, s: 2.

“Başlıksız” (Dereden Tepeden, Toplumun ihtiyaçlarını belirlemeye yönelik bir heyet ve bu heyetin programı hakkında bilgi verilmiştir. Heyetin ciddiyetle çalıştığı ve aldığı kararların etkili olduğu ifade edilmiştir.); 03 Temmuz 1326 (1910), nr: 673, s: 2.

“Başlıksız”, (haber, siyasi Meclis-i Mebusanda, meclisteki günlük konulara değinilerek, bütçe hesaplarının hala yapılmamış olmasından şikayet edilmektedir.); 3 Mayıs 1326 (1910), nr: 612, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Ayan'da, kiliseler kanunu, bütçe masrafları ve bütçe tasarısı görüşülmüştür.); 24 Şubat 1326 (1910), nr: 544, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan'da, Meskukat kanunu, İmtiyazat kanunu görüşülmüştür.); 16 Mart 1326 (1910), nr: 564, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, meselesi üzerinde durulmuştur.); 29 Nisan 1326 (1910), nr: 608, s: 1-2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, 326 senesi bütçesi, jandarmadan terhis olanların görevde kalmaları, silahlı kuvvetler kanunları gibi konular görüşülmüştür.); 14 Mart 1326 (1910), nr: 562, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Adana olayları sonrasında tüccarların işlerinin bozulması ve tüccarları desteklemek amacıyla çıkarılan kanun üzerinde görüşülmüş ve tensikat(ıslahat) kanunu müzakeresi yapılmıştır.); 28 Mart 1326 (1910), nr: 576, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, askere alım kanunu müzakeresi yapılmıştır.); 4 Nisan 1326 (1910), nr: 583, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Askeriyede terfi tezkereleri, gece okullarına öğrenci kaydı konuları görüşülmüştür.); 18 Şubat 1326 (1910), nr: 538, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, askerliğin iki yılına indirilmesi ile ilgili kanun görüşülmüştür.); 6 Nisan 1326 (1910), nr: 585, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Bahriye Programı görüşülmüştür.); 27 Kânunusani 1326 (1910), nr: 516, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, belediyelerle ilgili konular görülmüştür.); 21 Kânunusani 1326 (1910), nr: 510, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, bir gün evvelki meclis gündemine ve yeni kabinenin programına yer verilmiştir.); 12 Kanunusani 1326 (1910), nr: 501, s: 1-3.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, bir gün evvelki meclis gündemine yer verilmiştir.); 14 Kânunusani 1326 (1910), nr: 503, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, bir gün evvelki meclis gündemine yer verilmiştir. Çırağan Sarayı Yangını, Kanuni Esâsî’nin yenilenmesine dair konular görüşülmüştür.); 17 Kânunusani 1326 (1910), nr: 506, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Cemile Sultan Sarayı’nın tamiri, Meclis-i Ayân ve Meclis-i Mebusan dairelerinin kullanımı ile Osmanlı donanmasının yardımları hakkında görüşmeler yapılmıştır.); 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, çeteler kanunu, Mülkiye Mektebi hocalarının devam etmediği ve mektebin kötü durumda olduğu, şehir emanetinin borçlanması konusu gibi konular görüşülmüştür.); 10 Şubat 1326 (1910), nr: 530, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, divan-ı harp kanunu görüşülmüştür.); 10 Mart 1326 (1910), nr: 558, s: 2, 3.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, divan-ı harp komutanı Lüti Fikri Bey tarafından sunulan gensoru üzerinde müzakere yapılmıştır, evkaf nezareti bütçesi görüşülmüştür), 30 Mart 1326 (1910), nr: 578, s: 2, 3.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, düzenleme(tensikat) kanunu zeyli üzerinde müzakere yapılmıştır.); 18 Mart 1326 (1910), nr: 566, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, emeklilik kanunu, para vergisi kanunu görüşülmüştür.); 9 Mart 1326 (1910), nr: 557, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, emlak kanunu görüşülmüştür, bütçe müzakeresi yapılmıştır.); 28 Şubat 1326 (1910), nr: 548, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, evkaf mallarının tahsili kanunu, tensikat(inkılâp) kanunu müzakeresi yapılmıştır.); 1 Nisan 1326 (1910), nr: 580, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, gazetelerin posta ücretinin indirilmesi ile ilgili tasarı, bütçe kanunu, asker firarilerini ile ilgili kararlar görüşülmüştür.); 14 Şubat 1326 (1910), nr: 534, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, harbiye bütçesi, emeklilik kanunu, yetim mallarının muhafazası gibi konular görüşülmüştür.); 7 Mart 1326 (1910), nr: 555, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Hicaz demiryolu ile ilgili görüşme yapılmış, meclise yeni seçilen milletvekillerinin yemin töreni yapılmıştır.); 17 Şubat 1326 (1910), nr: 537, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, İmtiyazlar kanunu üzerinde durulmuştur.); 2 Şubat 1326 (1910), nr: 522, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, imtiyaz kanunu müzakeresi yapılmıştır.); 23 Mart 1326 (1910), nr: 571, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, İstanbul’un belediye çalışmaları için yapılacak borçlanma konusu üzerinde durulmuştur.); 26 Kânunusani 1326 (1910), nr: 515, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, kiliseler kanunu, bütçe masrafları görüşülmüştür.); 23 Şubat 1326 (1910), nr: 543, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, kiliseler kanunu görüşülmüştür.); 24 Şubat 1326 (1910), nr: 544, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, kiliseler kanunu görüşülmüştür, Halkalı, Selanik, Bursa ziraat okullarına öğrenci alımı ile ilgili görüşme yapılmıştır.); 2 Mart 1326 (1910), nr: 550, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Meclis-i Ayân’la ilgili kanunlar görüşülmüştür. Meclis-i Ayân’la, Meclis-i Mebusan üyeleri arasında yaşanan tartışmadan bahsedilmiştir.); 24 Kânunusani 1326 (1910), nr: 513, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, mecliste yeterli çoğunluğun olmaması, emeklilik, çeteler kanunu üzerinde durulmuştur.); 3 Şubat 1326 (1910), nr: 523, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, mecliste yeterli çoğunluğu sağlayıp sağlayamama konusu, Meclis-i Ayân’da Mebusan ile ilgili söylenen ifâdeler üzerinde durulmuş, ülkede ziraatın durumu ile ilgili değerlendirmeler yapılmıştır.); 4 Şubat 1326 (1910), nr: 524, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, meclisin bu yıl yaptığı işler anlatılmıştır. Gayrimenkul mallar kanunu görüşülmüştür.); 25 Şubat 1326 (1910), nr: 545, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Meclis’in bütçe ile ilgili çalışmalarının yetersiz olduğundan, üzerinden durulması gereken konunun çok olmasına rağmen çok yavaş ilerlenildiğinden bahsedilmektedir.); 4 Mayıs 1326 (1910), nr: 613, s: 3

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Nafia Nezareti(Bayındırlık Bakanlığı)’nin gensoru önermesi görüşülmüştür.); 17 Mart 1326 (1910), nr: 565, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Nüfus kanunnamesi üzerinde durulmuş ve nüfus tezkerelerinde yer alması gereken bilgiler üzerinde tartışılmıştır.); 30 Kânunusani 1326 (1910), nr: 519, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, pasaport kanunu görüşülmüştür.); 16 Şubat 1326 (1910), nr: 536, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Pirinç Ziraati Kanunu, askerlere nişan verilmesi ile ilgili konular görüşülmüştür.); 28 Kânunusani 1326 (1910), nr: 517, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Sadrazam Paşa’nın divan-ı harp alayı üzerinde izahatı, gezici hâkimlere Türkçe bilme şartı getirilmesi, özel idare için gemi şirketinden mal satın alınması gibi konular üzerinde müzakere yapılmıştır.); 21 Mart 1326 (1910), nr: 569, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, siyasetin kötüye kullanımı ile ilgili müzakere yapılmıştır.); 8 Nisan 1326 (1910), nr: 587, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Şehir Emaneti(Belediye)nin borçları ile ilgili tezkerenin bir an evvel hazırlanması, ticaret mahkemelerinin durumu, nüfus nizamnamesinde yer alan maddeler üzerinde durulmuştur.); 9 Şubat 1326 (1910), nr: 529, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Şimendifer hattı bütçesi, köprü gelirleri, borçlanmalar gibi konular üzerinde durulmuştur.); 7 Şubat 1326 (1910), nr: 527, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, tensikat(ıslahat) kanunu müzakeresi yapılmıştır.); 25 Mart 1326 (1910), nr: 573, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, vergi kanunu görüşülmüştür.); 4 Mart 1326 (1910), nr: 552, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Zirai ve iktisadi konularla ilgili kanunlar görülmüştür.); 20 Kânunusani 1326 (1910), nr: 509, s: 2.

“Başlıksız”, (haber, sosyal, Arnavutluk’ta, eşkiyalar tarafından tutulan geçidin askeri müdahale sonucu açıldığına dair habere yer verilmiştir.);

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, bütçeye yönelik müzakereler yapılmış ve gelir-gider açıklanmıştır.); 11 Haziran 1326 (1910), nr: 653, s: 3-4.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, çeteler kanuna yönelik görüşmeler yapılmıştır.); 12 Haziran 1326 (1910), nr: 654, s: 3.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Emniyet bütçesine yönelik müzakereler yapılmıştır.); 8 Haziran 1326 (1910), nr: 649, s: 3-4.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Mektepler kanununa yönelik müzakereler yapılmıştır.); 13 Haziran 1326 (1910), nr: 655, s: 3.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, orman, ziraat, muallim bütçelerine yönelik müzakereler yapılmıştır.); 10 Haziran 1326 (1910), nr: 651, s: 3-4.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Teşvik-i Sanayi Kanunu, Bahriye cerrahları, cerrahlar ve eczaneler kanunu görüşülmüştür.); 16 Haziran 1326 (1910), nr: 656, s: 3.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Halkın taleplerine yönelik görüşme yapılmıştır.); 5 Haziran 1326 (1910), nr: 646, s: 3-4.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Harbiye bütçeleri ile ilgili müzakere yapılmıştır.); 3 Haziran 1326 (1910), nr: 644, s: 3-4.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Harbiye bütçesi konusu görüşülmüş ve bütçedeki açık konusu üzerinde durulmuştur.); 6 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 3-4.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Jandarma bütçesi ile ilgili müzakere yapılmıştır.); 3 Haziran 1326 (1910), nr: 643, s: 3-4.

“Başlıksız”, (Dereden Tepeden Sütunu, Tanin’e gelen bir mektuba yer verilmiştir. Mektup sahibi rüyasını anlatmış ve gazete bu rüyayı çok gülünç bulmuştur.); 24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 2.

“Bazı Eşirranın Eser-i Teşviki, (Arnavutluk Sütunu, İsmail Hakkı Bey ile yetmişinci Alay Komutanı Reşit Bey’in Arnavutluk’ta çeşitli kişilerce saldırıya uğradıkları, bunu yapan kişilerin daha önce de halkı kışkırtarak vergi vermek istemediklerini ve devletten hiçbir hizmet beklemediklerini ifâde etmişlerdir.); 24 Mart 1326 (1910), nr: 572, s: 1.

“Bir Genç Türk Mebusunun Efkârı”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Londra muhabiri Girit ahvaline dair bilgiler aktarmıştır. Avusturya-Macaristan’ın bu meselede Türkiye ile itilaf yoluna gideceği ifâde edilmiştir.); 27 Haziran 1326 (1910), nr: 667, s: 2.

“Bir Hatıra-i Zafer”, (Açık Sütunlar, 10 Temmuz sabahı istibdat dönemi bittiği için bu gün, bir zafer günü olarak kabul edilmiştir.); 13 Temmuz 1326 (1910), nr: 682, s: 2.

“Bir Mülakatın Serencamı”, (Dereden Tepeden, İki kişinin sesli bir şekilde konuşması, düşüncelerini rahatça ifâde ettiklerine şahit olunmuş, bu olaydan hareketle bu şekilde rahat konuşabilmenin Kanuni Esâsî ile sağlandığına dikkat çekilmiştir.); 19 Temmuz 1326 (1910), nr: 688, s: 3.

“Bir Piyes”, (makale, edebi, Açık Sütunlar, Amerikalı Mayrovit Hopkins tarafından milli ahlakımız, Anadolu kadınlarımızın ruhi

yapıları ile ilgili bir araştırma yapılmış ve bu araştırmanın sonuçları bir piyese dönüştürülerek sunulmuştur. Piyesin önemine değinilerek piyesten bir parçaya gazetede yer verilmiştir.); 28 Şubat 1326 (1910), nr: 548, s: 3.

“Bir Varaka” (Açık Sütunlar Dersim Mebusu Lütfi Fikri Bey’in mecliste geçen gün yanlış anlaşılan ifâdesini düzeltmek üzere yazdığı beyandır.); 14 Kânunusani 1326 (1910), nr: 503, s: 2.

“Bir Ziyaret-i Ulvi”, (Açık Sütunlar, Manyasi-zade Refik Bey(adliye nazırı)’in vefatının birinci yılı münasebetiyle Fatih Camiinde ruhu için mevlit okunduğu ve dualar edildiği ifâde edilmiştir. Kendisinin çok sevilen bir kişi olması münasebetiyle caminin insanlarla dolup taşıdığı ve ardından mezarının ziyaret edildiği aktarılmıştır.); 20 Şubat 1326 (1910), nr: 540, s: 2.

“Birinci Celse”, (Meclis-i Mebusan’da, Mecliste tahsil görmekte olan kişilerin dışında silâh altına girecek olan kişiler ya bu görevi icra edecekler ya da bunun karşılığı olarak her defasında otuz kuruş Osmanlıya ödeme yapacakları hususundaki madde görüşülmüştür. Buna ek olarak askeri düzenlemeler üzerinde durulmuştur.); 28 Nisan 1326 (1910), nr: 607, s: 1

“Boykotaj Münasebetiyle”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Yunanistan’a karşı boykotaj uygulayıp uygulamamakta herkesin serbest olduğu, ancak bu serbestliği suiistimal ederek aşırıya kaçmamak gerektiği aktarılmıştır.); 07 Temmuz 1326 (1910), nr: 677, s: 2.

“Boykotaj ve Avrupa Efkar-ı Umumiyyesi”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Yunan tüccarlarına ve gemilerine uygulanan boykotajın diğer Ecnebi ülkeleri de etkilediği aktarılarak, ülkelerin bu durumdan şikayetçi olduğu bildirilmiştir.); 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 1.

“Bu Nasıl Osmanlı?”, (Açık Sütunlar, Osmanlı’ya mensup olup onun çıkarlarını düşünmeyen, vatana ihanet eden kişilere tepki olarak yazılmış yazıdır.); 6 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 2.

“Buhara Emirinin Yevm-i Veladeti ve Bir Camii Şerifin Vazi-yi Esas Resmi”, (Açık Sütunlar, Petersburg’da Müslüman halk için yapılacak camiinin temel atma töreni ile Buhara Emirinin doğum gününün aynı güne denk geldiği belirtilerek, camiinin temel atma törenine dair gözlemlere yer verilmiştir.); 23 Şubat 1326 (1910), nr: 543, s: 2.

“Bulgar İhtilalcileri”, (Tanin’in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Karatovasın löstra manastırı rahiplerinin köylere giderek halkı, silahlarını teslim etmeleri için teşvik ettikleri sırada; Makedonya hayali peşinde koşan ihtilalciler tarafından birçok yerinden bıçaklanarak öldürüldüklerine dair haberdır.); 30 Temmuz 1326 (1910), nr: 699, s: 1.

“Bulgar Matbuatının Yaygarası- Yaygaranın Sebebi”, (Tanin’in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Rumeli’de muhacir iskan edilmesi, halktan silah toplanması ve Türkiye aleyhinde söylemlerine cevaben yazılmıştır. İskanın ve silah toplanmasının halkın asayışı ve huzuru için olduğu bildirilmiş ve yapılan yaygaranın haksızlığına dikkat çekilmiştir.); 14 Temmuz 1326 (1910), nr: 684, s: 1.

“Bulgaristan Evkafı”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan’ın bağımsızlığını ilan etmesinden sonra meşrutiyet yönetiminin her konuda çalışma yaptığı gibi Bulgaristan’daki İslami vakıflar konusunu da çözdüğü ifade edilmiştir.); 07 Temmuz 1326 (1910), nr: 677, s: 2.

“Bulgaristan Hududu’nda, Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan-Yunanistan’da Vahamet”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 14 Şubat 1326 (1910), nr: 534, s: 2.

“Bulgaristan Kral ve Kraliçesi Hazretlerinin İstanbul’u Ziyaretleri-Program”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan kral ve kraliçesinin ziyaret programı verilmiştir.); 4 Mart 1326 (1910), nr: 552, s: 1.

“Bulgaristan Kral ve Kraliçesi Hazretlerinin İstanbul’u Ziyaretleri-Program”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan kral ve kraliçesinin ziyaret programı verilmiştir.); 6 Mart 1326 (1910), nr: 554, s: 1.

“Bulgaristan Kralı İstanbul’da”, (Açık Sütunlar, Tan gazetesinde aynı başlıkla çıkan makaleye yer verilmiştir. Makalede Bulgaristan Kralı İstanbul seyahatine dair düşüncelere yer verilmiştir.); 16 Mart 1326 (1910), nr: 564, s: 2.

“Bulgaristan Kralı Paris’te”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Bulgaristan kralının Paris seyahatine dair bilgilere yer verilmiştir.); 13 Haziran 1326 (1910), nr: 655, s: 2.

“Bulgaristan Kralının Seyahati, Rusya ve Rakım Han, Vaday’ın İşgali” (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 8 Şubat 1326 (1910), nr: 528, s: 2.

“Cavid Bey ve Avrupa Matbu’âtı”, (haber, güncel, maliye nazırı Cavid Bey’in istifasına yönelik çeşitli gazetelerde çıkan yazılara yer verilmiştir.) 23 Nisan 1326 (1910), nr: 602, s: 2.

“Cavid Bey’in Beyanâtı”, (Açık Sütunlar, Maliye Nazırı Cavid Bey’in Paris’te olduğu ve orada yaptığı görüşmelere ait beyanattır.); 07 Temmuz 1326 (1910), nr: 677, s: 2.

“Cavid Bey’in Seyahati”, (Tanin’in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Maliye Nazırı Cavid Bey’in Londra’da bir süre kaldıktan sonra Berlin ve Viyana’ya gideceği ve buralarda yapacağı ziyaretlere yönelik bilgi verilmiştir.); 18 Temmuz 1326 (1910), nr: 687, s: 1.

“Cavit Bey’in Nutku”, (Meclis-i Mebusan’da, Maliye Nazırı Cavit Bey’in bütçe ilgili ile nutkuna yer verilmiştir.); 11 Nisan 1326 (1910), nr: 590, s: 1, 2.

“Cebren Tebdil-i Din”, (makale, dini, Açık Sütunlar, Muş'ta Kürtlerin, Ermeni bir kıza zorla İslamiyet'i kabul ettirmeye çalıştığını ifade eden bir Ermeni gazetesi yazarı bu haberin Türk basınında yer almamasından şikayetçi olmuştur. Bunun üzerine Tanin gazetesi haberin doğruluğu tespit edildiğinde elbette gazetelerde yer bulacağını belirtmiştir.); 13 Mart 1326 (1910), nr: 561, s: 2.

“Cemiyet-i Hafiye Tahkikatı- Hafiye Şerifin Blöfleri, Hafiye şerifinin Ramazan ayında İstanbul'da “Şeriat isteriz” diyerek ayaklanma çıkaracağı düşüncesinden dolayı böyle bir insanın utanmaz ve vatan için zararlı bir kişi olduğu ifade edilmiştir.); 15 Temmuz 1326 (1910), nr: 684, s: 1, 2.

“Cemiyet-i Hafiye”, (Açık Sütunları, Hafiye Cemiyeti ile ilgili elde edilen son bilgiler aktarılmıştır. Rıza Nur Bey ve Mustafa Natık Bey olayları üzerinde durulmuştur.); 07 Temmuz 1326 (1910), nr: 677, s: 1, 2.

“Cemiyet-i Hafiye”, (Açık Sütunları, Hafiye Cemiyeti ile ilgili elde edilen son bilgiler aktarılmıştır. Rıza Nur Bey ve çeşitli iç olaylar üzerinde durulmuştur.); 08 Temmuz 1326 (1910), nr: 678, s: 1.

“Cemiyet-i Hafiye”, (haber, sosyal, Hafiye Cemiyeti ile ilgili yürütülen tahkikatın devam ettiği belirtilerek, son dönemde bu cemiyetle ilgili ele geçen bilgiler aktarılmıştır.); 06 Temmuz 1326 (1910), nr: 676, s: 1.

“Çeteler Kanunu Etrafında Sırp Efkarı”, (Açık Sütunlar, Jön Türk gazetesinde Sırp ileri gelenlerinin çeteler kanunu hakkındaki düşünceleri konusunda bilgi verilmiştir.); 22 Şubat 1326 (1910), nr: 542, s: 2.

“Daba'nın Makalesi”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Daba gazetesinde yayınlanan Girit'in, büyük devletlerin kararlarına bağlandığına dair makaledir.); 03 Temmuz 1326 (1910), nr: 673, s: 2.

“Dâhiliye Nazırı Talat Bey ile Mülakat- Rumeli Ahvali”, (mülakat, siyasi, Açık Sütunlar, Rumeli seyahatini tamamlayan Talat Bey ile Rumeli ahvaline dair yapılan mülakattır.); 28 Temmuz 1326 (1910), nr: 697, s: 1, 2.

“Daire-yi Bahriye’de Amiral Korzun Şerefine Ziyafet”, (Açık Sütunlar, İngiltere Akdeniz Filosu Komutanı Korzun şerefine verilecek ziyafete dair ayrıntılar aktarılmıştır.); 5 Mart 1326 (1910), nr: 553, s: 2.

“Dar-ül Mualliminde Tevzi’i Mükafat”, (makale, eğitim, Açık Sütunlar, Dar-ül Muallimindeki ödül töreninden yola çıkarak sisteminin denetime ve düzenli yönetime ihtiyacı olduğu ifade edilmiştir.); 13 Temmuz 1326 (1910), nr: 682, s: 2.

“Deba’nın Bir Makalesi”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Paris gazetelerinden Deba gazetesinin Girit meselesine yönelik yazdığı makedir.); 10 Haziran 1326 (1910), nr: 651, s: 1-2.

“Devlet-i Osmaniye ve Bulgaristan”, (Açık Sütunlar, Nöyye Feraye Prese gazetesinde yer alan makaleye yer verilmiştir. Makalede Makedonya’da Osmanlı emriyle silahların toplatılmasının Bulgaristan’daki yansımalarına ve büyük rahatsızlıklar doğurduğuna yer verilmiştir.); 24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 2.

“Devlet-i Osmaniye’nin Umur-u Maliyesi-Yeni Usul Maliye, Hükümet-i Osmaniye Girit ve Yunanistan”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, ülkede mali anlamda yapılan değişikliklere ve Osmanlı Devleti’nin diğer ülkelerde yaşan gelişmelere yönelik tutumuna yer verilmiştir.); 10 Şubat 1326 (1910), nr: 530, s: 2.

“Donanma-yı Osmanî Muavenet-i Milliye Cem’iyyetinin Beyânnâmesi- Girit Bizim Hayatımızdır Demektir.” (Açık Sütunlar, tüm Osmanlılara Girit için çağrıda bulunmuş ve zengin-fakir herkesin Girit için yapması gerekenlere yer verilmiştir.); 30 Mayıs 1326 (1910), nr: 639, s: 1.

“Düinkü Ahval-i Ruhiye”, (Açık Sütunlar, bir gün önce Nişantaşı Caddesi’nden geçen bir kişinin caddenin önceki ve o günkü halini zihninde mukayese ettiği makaledir. Şimdiki durumun geçmişle kıyaslanamayacak kadar güzel olduğu ve bu güzellikleri korumak için ona dört elle sarılmak gerektiği ifade edilmiştir.); 15 Nisan 1326 (1910), nr: 594, s: 1.

“Düinkü Malumat-ı Resmiye, Arnavutluk’ta Vaziyet-i Askeriye, Arnavutluk’ta Tebdilat-ı Hasane, Karanlık Hayalat”, (haber, sosyal, Arnavutluk’ta, Arnavutluk’ta yaşanan gelişmelere dairdir.); 21 Nisan 1326 (1910), nr: 600, s: 1, 2.

“Düvel-i Hamiye ve Almanya, Avusturya”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlının, Girit meselesinde Almanya ve Avusturya ile görüşmeler yaptığına dair bilgi vermektedir.); 11 Haziran 1326 (1910), nr: 652, s: 1.

“Elektrikli Tenvirat Meselesi”, (Umur-ı Nafia, İstanbul’un elektrik ile aydınlatılması konusundaki son gelişmeler aktarılmış, Bayındırlık İşleri’nin bu yönde çalışmalar yaptığı ifade edilmiştir.); 22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 1.

“Eşkıya Muhasara Altındadır, İpek Taraflarında, Son Malumat, Telgraf Havadisleri, Arnavutluk’ta İğtiş, İçtimalar ve Teşvikler”, (haber, sosyal, Arnavutluk’ta, Arnavutluk’ta yaşanan gelişmelere dairdir.); 17 Nisan 1326 (1910), nr: 596, s: 1, 2.

“Evvelki Gece”, (10 Temmuz Sütunu, 10 Temmuz gecesi İstanbul’un gündüzki manzarayı aratmayacak kadar güzel ve gösterişli olduğu ifade edilmiştir.); 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2.

“Felsefe-i İştihar”, (Dereden Tepeden, Gençlerin, mebusların vs meşhurluğun yollarını merak ettikleri ve meşhur olma gayesinde oldukları ifade edilerek, eleştirel bir dille meşhur olmanın yolları-felsefesi- üzerinde durulmuştur.); 29 Temmuz 1326 (1910), nr: 698, s: 2.

“Ferda-yı Seyahat, Yunanistan- Girit”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 5 Mart 1326 (1910), nr: 553, s: 1, 2.

“Ferdinand Hazretleri Tenezzühte-Kraliçe Hazretler-Avdet”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan Kral ve Kraliçesinin Türkiye’de geçirdikleri son güne dair ve ülkelerine dönüşleri ile ilgili gözlemlere yer verilmiştir), 14 Mart 1326 (1910), nr: 562, s: 2.

“Ferit Paşa’nın Layihası Hakkında Mebuslar Ne Diyor?”, (Açık Sütunlar, Meşrutiyet ile gelen ifade özgürlüğünden memnuniyet bildirilmiş ancak bütün düşünülenleri söylemek ve yazmak için henüz halkın hazır olmadığı ifade edilmiştir.); 9 Şubat 1326 (1910), nr: 529, s: 1.

“Fransa Mektupları”, (mektup, sosyal, Açık Sütunlar, Nancy şehri ve oradan Marsilya’ya uzanan yolculuğa dair bilgiler verilerek, şehirlerin önemli noktalarına dair gözlemlere yer verilmiştir.); 17 Temmuz 1326 (1910), nr: 686, s: 1.

“Fransa Mektupları”, (mektup, sosyal, Açık Sütunlar, Paris’e dair gözlemlere yer verilerek, Paris okulları, sokakları ve halkı ile ilgili bilgi verilmiştir.); 05 Temmuz 1326 (1910), nr: 675, s: 2.

“Fransa Mektupları”, (mektup, sosyal, Açık Sütunlar, Paris’teki idari ve kültürel binalara yapılan ziyaretler ve bunlarla ilgili gözlemlere yer verilmiştir.); 08 Temmuz 1326 (1910), nr: 678, s: 1, 2.

“Fransa Seyahati”, (makale, seyahat, Fransa seyahatine hatılan Tanin gazetesi muharririnin, seyahate dair gözlemleri aktarılmıştır.); 29 Mayıs 1326 (1910), nr: 638, s: 3.

“Fransa’da Ne Deniliyor? - Girit Osmanlılara Kalacak”, (Girit Meselesi, Girit’in Osmanlı ile ilişkilerini iyi tutması gerektiğini ifade eden Radikal gazetesi yazısıdır.); 23 Mayıs 1326 (1910), nr: 632, s: 2-3.

“Frenginin Tedavi-yi Cedidi Münasebetiyle”, (Açık Sütunlar, Frenginin tedavisi ile ilgili yeni gelişmelerin olduğu ifade edilerek, tedavideki yenilikler açıklanmıştır.); 20 Temmuz 1326 (1910), nr: 689, s: 3.

“Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafı, (Açık Sütunlar, Osmanlı’da Patriklere birçok ayrıcalık tanınırken Meşrutiyet sonrası Genç Türklerin Patrikleri yeterince muhatap almaması eleştirilmektedir.); 2 Mayıs 1326 (1910), nr: 611, s: 3.

“Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafı, (Genç Türkiye’nin oluşumunu ittihat ve terakkinin ve meşrutiyetin yeniliklerini takdir etmektedir ve desteklemektedir. Ancak Osmanlıyı oluşturan unsurlara Türkler kadar değer vermemeleri eleştirilmektedir.) 26 Nisan 1326 (1910), nr: 605, s: 3.

“Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafı, (Açık Sütunlar, Meşrutiyetle gelen birçok değişikliğe rağmen Osmanlı bünyesinde yer alan farklı milletler meselesinde değişiklik yapılmaması ve bu meselenin ele alınmaması eleştirilmektedir.) 30 Nisan 1326 (1910), nr: 609, s: 3.

“Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafı, (Açık Sütunlar, Genç Türkiye’nin Patriklerin –Ermeni, Rum- haklarını güvence altına alması gerektiği dile getirilmektedir.); 6 Mayıs 1326 (1910), nr: 615, s: 3.

“Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafı, (Açık Sütunlar, Ermenilerin Osmanlı’dan beklentileri –emniyet, asayiş, ticaret serbestisi, huzur-dile getirilmiştir.); 9 Mayıs 1326 (1910), nr: 618, s: 3.

“Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafı, (Açık Sütunlar, İttihad ve Terakki Cemiyeti arasındaki muhalefete Ermeni cemiyeti tarafından bakılmıştır.); 10 Mayıs 1326 (1910), nr: 619, s: 3.

“Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafı, (Açık Sütunlar, Ermeni ve Rum köylerinde kiliselere serbestlik tanındığı ve daha sonra da okullara

yönelik de bunun gibi kanunlar getirildiği ifade edilmiştir.); 11 Mayıs 1326 (1910), nr: 620, s: 3.

“Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafı, (Açık Sütunlar, Müslüman ve Hristiyan halkın bir arada yaşayabilmesi için bazı kanunların gerekli olduğu ve Osmanlı’nın bu yönde bazı kanunlar yaptığı dile getirilerek bu tutumun doğruluğuna işaret edilmiştir.); 15 Mayıs 1326 (1910), nr: 624, s: 3.

“Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafı, (Açık Sütunlar, 1889-1902 tarihleri arasında Osmanlı’nın çok fazla borca girdiği ifade edilerek, Genç Türklerin bu borçları üstlenerek, bir bütçe ortaya koydukları ve başarı ile borçlarını ödemeye başladıkları ifade edilmiştir.); 18 Mayıs 1326 (1910), nr: 627, s: 2.

“Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafı, (Açık Sütunlar, Gümrük gelirleri konusunda Genç Türklerin büyük bir ilerleme kaydettikleri ve gümrük işlerini düzene soktukları ifade edilmiştir.); 21 Mayıs 1326 (1910), nr: 630, s: 3.

“Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafı, (Açık Sütunlar, Halkın ihtiyaçlarını belirlemek üzere hazırlanan komisyonlar ve bu komisyonların görevleri aktarılmıştır. Bu sayede Genç Türkiye’nin, halkı hakkında ciddi bir bilgiye sahip olduğu ifade edilmiştir.); 24 Mayıs 1326 (1910), nr: 633, s: 3.

“Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafı, (Açık Sütunlar, Genç Bayındır müdürünün yeni projelerinden ve bu proje kapsamında yürütelecek program maddeler halinde verilmiştir. Bu proje kapsamında halk için yeni yollar, limanlar, gemiler inşa edileceği ifade edilmiştir.); 26 Mayıs 1326 (1910), nr: 635, s: 3.

“Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafı, (Açık Sütunlar, Genç Türklerin yönetimi ele geçirmesi sadece sosyal alanda değişikliğe neden olmamış fikri alanda da yenilikler getirmiştir. Halk yeni fikirlere kucak açmıştır. Bu baş), 27 Mayıs 1326 (1910), nr: 636, s: 3.

“Girit Ahvali- Girit’te Meyusiyet, Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan- Kral Joroj, Sırbistan Hariciye Nazırının İfadesi, Türkiye ile Rusya Arasında bir İhtilafın Suret-i Hali”, (Açık Sütunlar, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 12 Şubat 1326 (1910), nr: 532, s: 1, 2.

“Girit Ahvali-Müslüman Mebusları Tehdit”, (Açık Sütunlar, Girit meclisinde son dönemde yaşanan gelişmelere yer verilmiştir, Girit meclisindeki Müslüman mebusların, mebusluktan çekilmeleri yönünde tehdit edildiklerine dair bilgi verilmiştir.); 3 Nisan 1326 (1910), nr: 582, s: 1, 2.

“Girit Hakkında Bir Makale”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliye, Devletlerin Girit meselesine bakış açısı verilerek, her ülkenin kendi çıkarları doğrultusunda hareket ettiği ifade edilmiştir.); 2 Haziran 1326 (1910), nr: 642, s: 1, 2.

“Girit Meselesi Hakkında- İngiltere’nin İki Politikası”, (Girit Meselesi, İngiltere’nin Girit meselesinde Osmanlı yanında olduğuna dair makaledir.); 25 Mayıs 1326 (1910), nr: 634, s: 2.

“Girit Meselesi Nasıl Hal İdilecek?”, (Açık Sütunlar, Girit meselesinin ortaya çıkışı, tarihi gelişimi ve son durumu hakkında bilgiler verilmiştir.); 20 Mayıs 1326 (1910), nr: 629, s: 1-2-3.

“Girit Meselesi” (haber, sosyal, Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Girit meselesi ile ilgili son gelişmeler aktarılmış, Girit seçimlerinden sonra beş yeni Yunan üyenin daha meclise katıldığı bildirilmiştir.); 22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 1.

“Girit Meselesinde Rusya’nın Fikri”, (Girit Meselesi, Girit meselesinin Osmanlı için artık bir sosyal sorun olduğu belirtilmiş, diğer devletlerinde de dileğinin Girit’teki karışıklığın sona ermesi ve böylelikle Girit’e muhtariyet verilebilmesi olduğu ifade edilmiştir.); 25 Mayıs 1326 (1910), nr: 634, s: 2.

“Girit Meselesinde Yunanistan’ın Nokta-i Nazarı”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Yunanistan gazetelerinden Nöyye Feraye Prese yer alan Girit meselesine yönelik Yunanistan’ın tutumu ile ilgili makaledir. Yunanistan, sadece bir dünya devleti olması yönüyle Girit meselesi ile alakadar olabileceği ifade edilmiştir.); 29 Mayıs 1326 (1910), nr: 638, s: 1.

“Girit Meselesini Lahey Mahkemesine Gönderelim”, (Girit Meselesini Nasıl Halletmeli? , Girit meselesinin bugünkü durumu, Türkiye-Yunanistan ilişkileri, Türkiye-diğer devletlerle ilişkileri aktarılmıştır. Meselenin halledilebilmesi için yapılması gerekenler dile getirilmiştir.); 27 Mayıs 1326 (1910), nr: 636, s: 1.

“Girit Meselesi, Girit ve Devletler, Devletlerin Giritlilere Tebligatı” (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Girit meselesi ile ilgili gelişmelere yer verilmiştir.); 1 Şubat 1326 (1910), nr: 521, s: 2.

“Girit Meselesi, Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan” (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Girit meselesi ile ilgili gelişmelere yer verilmiştir.); 2 Şubat 1326 (1910), nr: 522, s: 2.

“Girit Müslümanları”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Girit’te Müslümanlara askeri baskı yapıldığı ifade edilerek, evvelki cuma günü bir camiye yapılan baskın dile getirilmiştir.); 04 Temmuz 1326 (1910), nr: 674, s: 1.

“Girit Osmanlılar Keder- Edward Grey’in İkinci Def’a Beyânât-ı Mühimmesi”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Girit meselesinin gidişatına yönelik İngiltere hariciye nazırı Edward Grey’in ikinci beyanatıdır.); 3 Haziran 1326 (1910), nr: 644, s: 1, 2.

“Girit ve Arnavutluk Hissiyatı”, (Açık Sütunlar, Girit’te çıkacak bir savaş durumunda Arnavutluktan binlerce gönüllünün savaşa katılabileceği aktarılmıştır.); 12 Haziran 1326 (1910), nr: 654, s: 2.

“Girit’de” (haber, sosyal, Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Girit’te meydana gelen olaylar aktarılmış, Rumların Müslümanlara yönelik saldırılarına yer verilmiştir.); 06 Temmuz 1326 (1910), nr: 676, s: 1, 2.

“Girit’e Asker İhraç Olunacak mı?”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Devletlerin Girit’e asker çıkarabileceği ile ilgilidir.); 25 Haziran 1326 (1910), nr: 665, s: 1.

“Girit’in İnkıyâdı”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Girit meclisine Müslüman mebusların alınmamasına yönelik karar iptal edilerek Müslüman mebusların meclise geri dönmesi sağlanmıştır.); 28 Haziran 1326 (1910), nr: 668, s: 2.

“Giritlilerin Notası”, (Girit Meselesi, Tan gazetesinin Atina muhabirinin bildirdiği, Konsolosluga verilen Girit notasıdır.); 23 Mayıs 1326 (1910), nr: 632, s: 2.

“Hâdî Paşa ile Mülakat”, (mülakat, askeri, Şuun Süt. İki Asır gazetesinde yer alan üçüncü ordu komutanı Hadi Paşa ile yapılan mülakattır.); 30 Haziran 1326 (1910), nr: 670, s: 3.

“Hâdî Paşa ile Mülakat”, (mülakat, siyasi, Üçüncü Ordu Komutanı Hâdî Paşa ile istifalar haberleri üzerine yapılan mülakata yer verilmiştir.); 29 Nisan 1326 (1910), nr: 608, s: 3.

“Halley Kuyruklu Yıldızı”, (makale, coğrafi, Açık Sütunlar, Halley kuyruklu yıldızı hakkında çeşitli bilgiler veren makaledir.); 7 Nisan 1326 (1910), nr: 586, s: 1, 2.

“Halley Kuyruklu Yıldızı”, (Açık Sütunlar, Kuyruklu yıldızın İstanbul ve Edirne ufuklarında birkaç gündür görünmesine karşılık basında yeterince bu konuya yer verilmemesi eleştirilerek kuyruklu yıldızla ilgili ayrıntılı bilgi verilmiştir.); 18 Kânunusani 1326 (1910), nr: 507, s: 2.

“Hidiv Abbas Hilmi Paşa’nın Beyanatı”, (Açık Sütunlar, Mısır Hidivi Hilmi Paşa’nın tan gazetesinde yer alan beyanatıdır.); 9 Nisan 1326 (1910), nr: 588, s: 2.

“Hilmi Paşa ile Mülakat”, (mülakat, siyasi, Makedonya ve Arnavutluk'ta görev yapan Hilmi Paşa ile bu ülkelerin ahvali üzerine yapılan mülakata yer verilmiştir.); 30 Nisan 1326 (1910), nr: 609, s: 2.

“Hudut Hadisesi, Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı'nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 1, 2.

“Hükümet-i Osmani- İttifak-ı Müselles”, (Açık Sütunlar, İstanbul gazetelerinden Liberta gazetesinin Osmanlının üçlü ittifaka dahil olacağı meselesi ile ilgili görüşleri aktarılmıştır. Osmanlı bu ittifaka dahil olsa dahi Osmanlının tam bir ittifak yapamayacağı ifâde edilmiştir.); 17 Temmuz 1326 (1910), nr: 686, s: 4.

“Hükümet-i Osmanî- Yunanistan”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı- Yunanistan sınırında pek çok Yunan taburunun yer aldığına dair haberdir.); 04 Temmuz 1326 (1910), nr: 674, s: 1.

“Hükümet-i Osmaniye – Girit- Yunanistan, Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Giritlilere gönderilecek olan nota ile ilgili bilgi verilmektedir.); 11 Haziran 1326 (1910), nr: 652, s: 1.

“Hükümet-i Osmaniye- Sırbistan- Bulgaristan”, (Açık Sütunlar, Bulgar gazeteleri, Sırp lar tarafından Rumeli'de gerçekleştirilen kışkırtmaları eleştirmişler ve buna cevaben Sırp lar da Bulgarları eleştirme yoluna gitmişlerdir.); 06 Temmuz 1326 (1910), nr: 676, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye ve İttifaklar”, (Açık Sütunlar, Osmanlı ve ittifak-ı müselles konusunda yazılmış, çeşitli gazetelerin makalelerinden alıntılar yapılmıştır. Fransa, Avusturya-Macaristan ve Osmanlı arasındaki ilişkinin samimi bir şekilde devam etmesi temenni edilmiştir.); 13 Temmuz 1326 (1910), nr: 682, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı ile Yunanistan ve Bulgaristan ilişkileri ile ilgili

gelişmelere yer verilmiştir.); 31 Kânunusani 1326 (1910), nr: 520, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Bab-ı Ali’de Müzakerat, Yunan Hududu’nda, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı ile Yunanistan ve Bulgaristan ilişkileri ile ilgili gelişmelere yer verilmiştir.); 28 Kânunusani 1326 (1910), nr: 517, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Bulgar Hududu Hadisesi”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 16 Şubat 1326 (1910), nr: 536, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Bulgar Hududu’nda”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 15 Şubat 1326 (1910), nr: 535, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Düvel-i Hamiyye’nin Tebligatı, Yunan Meclis-i Milli-yi Müstakili, Devlet-i Osmaniye ve Yunanistan, Hükümet-i Osmaniye-Bulgaristan, Trablusgarp-Tunus Hududu”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı ile Yunanistan ve Bulgaristan ilişkileri ile ilgili gelişmelere yer verilmiştir.); 27 Kânunusani 1326 (1910), nr: 516, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Gazetelerin Tatili Meselesi”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Hükümet-i Osmaniye-Bulgaristan, Makedonya’da Bulgar Fırkaları”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı ile Yunanistan ve Bulgaristan ilişkileri ile ilgili gelişmelere yer verilmiştir.); 24 Kânunusani 1326 (1910), nr: 513, s: 2, 3.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Hükümet-i Osmaniye-Bulgaristan, Bulgarlara Dair”, (Osmanlı ile Yunanistan ve Bulgaristan ilişkileri ile ilgili gelişmelere yer verilmiştir.); 25 Kânunusani 1326 (1910), nr: 514, s: 2, 3.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Hükümet-i Osmaniye-Bulgaristan”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı ile Yunanistan ve Bulgaristan ilişkileri ile ilgili gelişmelere yer verilmiştir.); 26 Kânunusani 1326 (1910), nr: 515, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Hükümet-i Osmaniye-İtalya, Osmanlı ve Bulgaristan Münasebatı”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı'nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 9 Şubat 1326 (1910), nr: 529, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Osmanlı Bulgar Hududu, Divan-ı Muhasebat Karunu, Esbab-ı Mucibe”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı'nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 11 Şubat 1326 (1910), nr: 531, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Seray-ı Kralide, Venizelos'un Beyanatı, Hükümet-i Osmaniye-Bulgaristan”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı'nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 7 Şubat 1326 (1910), nr: 527, s: 1.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Venizelos ile Mülakat, Hükümet-i Osmaniye-Sırbistan, İstanbul'a Gelecek Misafirler”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı'nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 8 Şubat 1326 (1910), nr: 528, s: 1, 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Yunan Kralı'nın İstifası, Mösyö Milovanoviç, Bulgar Hududu'nda”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı'nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik

tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 19 Şubat 1326 (1910), nr: 539, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Yunanistan’da Vahamet”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 5 Şubat 1326 (1910), nr: 525, s: 1, 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan”, (Açık Sütunlar, Girit sorunu ile ilgili dünya basınında yer alan haberlerden kısa kesitlere yer verilmiştir.); 23 Kânunusani 1326 (1910), nr: 512, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 4 Şubat 1326 (1910), nr: 524, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Sırbistan, Hükümet-i Osmaniye-Bulgaristan, Hariciye Nezaretinin Beyanâtı, Yunanistan Ahvali”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 18 Şubat 1326 (1910), nr: 538, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Sırbistan, Onur Bey Londra’da”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 24 Şubat 1326 (1910), nr: 544, s: 2.

“Hüseyin Cahit Bey’in Mektubu”, (mektup, sosyal, Açık Sütunlar, İtaly gazetesine Hüseyin Cahit bir mektup göndermiştir. Gazete de bu mektubu yayınlamıştır. Tanin gazetesine, İtaly gazetesinde çıkan yazıyı başındaki yorumla birlikte vermiştir. Hüseyin Cahit’in Türkiye’nin hali hazırdaki durumu ile ilgili görüşleri mektupta yer almaktadır.); 25 Temmuz 1326 (1910), nr: 694, s: 1.

“İslahat-ı Mübremden-Umur-ı Maarif Hakkında Mühim Bir Lahiya”, (makale, eğitim, Açık Sütunlar, Eğitimde yapılacak yenilikler ve

düzenlemeler ile ilgili Maarif Müdürü Satı Bey tarafından Maarif Nezaretine verilen tasarıdır. Tasarıda eğitim için yapılması gerekenler madde madde verilmiş ve bu maddeler ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.); 29 Kânunusani 1326 (1910), nr: 518, s: 1.

“Islahat-ı Mübremden-Umur-ı Maarif Hakkında Mühim Bir Lahiya”, (makale, eğitim, Açık Sütunlar, Eğitimde yapılacak yenilikler ve düzenlemeler ile ilgili Maarif Müdürü Satı Bey tarafından Maarif Nezaretine verilen tasarıların devamıdır.); 30 Kânunusani 1326 (1910), nr: 519, s: 1.

“Islahat-ı Mübremden-Umur-ı Maarif Hakkında Mühim Bir Lahiya”, (makale, eğitim, Açık Sütunlar, Eğitimde yapılacak yenilikler ve düzenlemeler ile ilgili Maarif Müdürü Satı Bey tarafından Maarif Nezaretine verilen tasarıların devamıdır.); 31 Kânunusani 1326 (1910), nr: 520, s: 1.

“Islahat-ı Mübremden-Umur-ı Maarif Hakkında Mühim Bir Lahiya”, (makale, eğitim, Açık Sütunlar, Eğitimde yapılacak yenilikler ve düzenlemeler ile ilgili Maarif Müdürü Satı Bey tarafından Maarif Nezaretine verilen tasarıların devamıdır.); 1 Şubat 1326 (1910), nr: 521, s: 1.

“İhlâl-i Sükûne Çalışanlar”, (Açık Sütunlar, Gizli bir cemiyet kurmakla suçlanan kişiler ile ilgili kesin karar bildirilmeden; bu konuyu gazetesine alan Nöyye Feraye Prese gazetesinin bu tutumu eleştirilmiştir.); 26 Haziran 1326 (1910), nr: 666, s: 1.

“İki Romanımız”, (Açık Sütunlar Fransız edebiyatının en ünlü eserlerinden olan “Ölüm Kadermiş” adlı hikâyenin ilerleyen günlerde tefrika edilerek okuyucularla buluşacağı haber verilmektedir.); 20 Haziran 1326 (1910), nr: 660, s: 1.

“İki Türkiye” (Açık Sütunlar, Daba gazetesinin dünkü sayısında 1908 yılında ilan edilen meşrutiyet ile idare ve halk olarak ikiye ayrılan Türkiye'nin hala ayakta olduğu ifade edilmiştir. Müslüman olan halkın meşrutiyeti kabul etmeyeceği düşüncesi iki yıllık meşrutiyet

döneminde aksini göstermiştir.); 14 Temmuz 1326 (1910), nr: 683, s: 1, 2.

“İmzasız”, (Meclis-i Ayan’da, kanun-ı esasi müzakeresi yapılmıştır.); 14 Nisan 1326 (1910), nr: 593, s: 2.

“İmzasız”, (Meclis-i Mebusan’da, amelelerin çalışma saatlerine ilişkin müzakere yapılmıştır.); 16 Nisan 1326 (1910), nr: 595, s: 2.

“İmzasız”, (Meclis-i Mebusan’da, bütçe ve madeni para vergisi kanunlarına ilişkin müzakere yapılmıştır.); 13 Nisan 1326 (1910), nr: 592, s: 1, 2.

“İmzasız”, (Meclis-i Mebusan’da, maaşlara ayrılan bütçeye yönelik müzakere yapılmıştır. İkinci celsede damatların maaşı müzakere edilmiştir.); 18 Nisan 1326 (1910), nr: 597, s: 1, 2.

“İmzasız”, (Meclis-i Mebusan’da, madeni para vergisi kanununa ilişkin müzakere yapılmıştır.); 14 Nisan 1326 (1910), nr: 593, s: 2.

“İngiltere Kralının Seyahati, Yunanistan’da, İran’da”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, yurtdışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 1, 2.

“İngiltere Parlamentosunun Resmi Küşadı, Bosna-Hersek’te Kânûn-u Esasi İran’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 10 Şubat 1326 (1910), nr: 530, s: 3.

“İngiltere-Almanya”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Birbirine rakip iki ülke olan İngiltere ile Almanya’nın askeri alanda çok ilerlemiş oldukları ifade edilmiştir.); 05 Temmuz 1326 (1910), nr: 675, s: 2.

“İpek Mutasarrıfı ile Mülakat” (mülakat, siyasi, Arnavutluk’a bağlı sancaklardan biri olan İpek sancağı mutasarrıfı Hakkı Bey ile Arnavutluk ahvali üzerinde yapılan mülakata yer verilmiştir.); 29 Nisan 1326 (1910), nr: 608, s: 2.

“İpek’te, Telgraf Havadisleri, Kaçanın Müsademesine Dair Tafsilat”, (haber, sosyal, Arnavutluk’ta, Arnavutluk’ta yaşanan gelişmelere dairdir.); 20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 1, 2.

“İran’da, İran Demiryolu, Muhammed Seyid Abdullah’ın Sebeb-i Katl-i, Bulgaristan Havadisi”, (haber, sosyal, Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, İran ve Bulgaristan’da yaşanan gelişmelere dair haberlerdir.); 25 Temmuz 1326 (1910), nr: 695, s: 2.

“İran’da”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, İran’da Müzehhep fırkası başkanı Said Abdullah’ın, evinde kimliği belirsiz kişilerce öldürüldüğüne dair haberdir.); 05 Temmuz 1326 (1910), nr: 675, s: 2.

“İslav Kongresi”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Slav kongresi için Bulgaristan’a gelen mebusların geri döndükleri ile ilgili haberdir.); 04 Temmuz 1326 (1910), nr: 674, s: 1.

“İslav Kongresi”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Sofya’da yapılan Slav kongresinde dairdir.); 27 Haziran 1326 (1910), nr: 667, s: 2, 3.

“İslav Kongresi”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Sofya’da yapılan Slav kongresinde dairdir.); 28 Haziran 1326 (1910), nr: 668, s: 2.

“İslav Kongresi”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Sofya’da yapılan Slav kongresinde dairdir.); 29 Haziran 1326 (1910), nr: 669, s: 2.

“İslav Kongresi”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Sofya’da yapılan Slav kongresinde dairdir.); 01 Temmuz 1326 (1910), nr: 671, s: 2.

“İspanya Kralına Su’ikast”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, İspanya Kralına iki anarşist tarafından düzenlenen saldırı ile ilgili haberdir.); 04 Temmuz 1326 (1910), nr: 674, s: 1.

“İstanbul Elektrik İmtiyazı ve Tramvay Şirketi”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, İstanbul’a elektrik imtiyazı tanınmasının ve elektrikli tramvayların hayata geçirilmesi kararının tüm İstanbul halkını mutlu ettiği ifade edilmiştir.); 29 Mart 1326 (1910), nr: 577, s: 1, 2.

“İstikraz ve Bank-i Osmanî”, (haber, ekonomi, Tanin’in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Maliye nazırının Bank-i Osmanî’den başka bir banka ile anlaşmaya gitmesi ve bu durumun olumlu tepkiler alması üzerinde durulmuştur.); 29 Temmuz 1326 (1910), nr: 698, s: 1.

“İstiman”, (haber, sosyal, Arnavutluk’ta, Kosova’da dokuz kişinin aman dileyerek dahiliye nezaretine teslim olduklarına ilişkin haberdır.); 31 Mart 1326 (1910), nr: 579, s: 1.

“İttihat ve Terakki Fırkası ve Tanin”, (beyan, siyasi, Açık Sütunlar, Tanin gazetesince verilen beyanda gazetenin İttihat ve Terakki partisinin yayın organı olmadığı, tamamen müstakil bir gazete olduğu ifade edilmiştir.); 5 Nisan 1326 (1910), nr: 584, s: 1.

“İttihat ve Terakki Fırkası”, (Açık Sütunlar, yönetimde süreleri sona eren üyelerin yerine seçilen üyelerin isimleri verilmiştir.); 15 Şubat 1326 (1910), nr: 535, s: 2.

“Jurnaller-Meclis-i Ayân”, (Şuun, Meclis-i Ayân’da alınan karara göre meclis içerisinde gazetesi olanlar da dâhil hiçbir gazetenin, kesin suretle kabul edilmeyen bir kararı yayımlamayacaktır.); 29 Nisan 1326 (1910), nr: 608, s: 3.

“Kânûn-i Esâsî Müzâkeresi” (Meclis-i A’yân St. , Kânûn-i Esâsî’de yapılan değişiklikler ile ilgili bilgiler yer almaktadır.); 24 Nisan 1326 (1910), nr: 603, s: 3.

“Kânûn-u Esasiye Dair- Damat Ferit Paşa’nın Bir Layihası” (tasarı, siyasi, Ferit Paşa tarafından Kânûn-u Esâsî’de yapılması düşünülen değişikliklerle ilgili Meclis-i Ayân’a sunduğu tasarıdır. Ayân üyelerinin seçimle meclise girmeleri istenmektedir.); 5 Şubat 1326 (1910), nr: 525, s: 1.

“Karadağ’ın Krallığı”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Karadağ’ın krallık olması ile ilgili notaya devletlerin olumlu cevap verdiği dair haberdır.); 04 Temmuz 1326 (1910), nr: 674, s: 1, 2.

“Kastaki İnceoğlu”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Kastaki hamalların kovulması haberi İnceoğlu tarafından yanlış beyan olarak bildirilmiş ve gazete tekrar düzeltme yazısı yazmıştır. Makale Boykotaj Cemiyeti’nin olayla ilgili tezkiresidir.); 11 Haziran 1326 (1910), nr: 652, s: 2.

“Kazaya Uğramış Bir Konferans Münasebetiyle” (Açık Sütunlar, Lütfi Fikri Bey’in Selanik’te verdiği konferansın yanlış bir tarzda yapılması, konferansın tamamlanmasını engellemiş ve halkın tepkisini toplamıştır.); Temmuz 1326 (1910), nr: 679, s: 2.

“Kıymet-i Vakt ve Vesait-i Nakliye”, (Açık Sütunlar, İstanbul’daki ulaşım sorunu ele alınmış, sorunların çözümü harcanan zamanın geri gelmediği belirtilerek bu soruna bir an evvel çözüm bulunması gerektiği ifade edilmiştir.); 22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 1.

“Kiderlin ve İhtar, Almanya’da Çar, Paris’te Kral Alfons, İspanya-Vatikan, Yunanistan’da, Kral Ferdinand Berlin’e Gitmeyecek, Liberya’nın İlhakına Karşı, İran’da”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, yurtdışından çeşitli haberlere yer verilmiştir.); 22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 1.

“Koleraya Karşı Talimat-ı Sıhhiye”, (Açık Sütunlar, Koleranın görüldüğü mahallerde alınacak önlemler ve düzenlemeler aktarılmıştır.); 17 Temmuz 1326 (1910), nr: 686, s: 4.

“Koleraya Karşı Talimat-ı Sıhhiye”, (Açık Sütunlar, Koleranın görüldüğü mahallerde alınacak önlemler ve düzenlemeler aktarılmıştır.); 19 Temmuz 1326 (1910), nr: 688, s: 4.

“Komiser İbrahim Efendi Vakası- Sofya’da Kalamantin Hastanesinin Bir Mecruha İhaneti”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Sofya komiserlerinden İbrahim Efendi’nin bıçaklanması ve kaldırdığı hastanede yetersiz ilgi ve bakım yüzünden vefat ettiğine dair haberdir.); 30 Temmuz 1326 (1910), nr: 699, s: 1, 2.

“Kont Derental ile Mülakat”, (mülakat, siyasi, Açık Sütunlar, tan gazetesinin baş makalesine yer verilmiştir.) 15 Kânunusani 1326 (1910), nr: 504, s: 2.

“Kosova Vilayeti- Ahvâl-i Umumiyyeye Bir Nazar İcmali”, (Arnavudluk’da, Kosova’da herhangi bir karışıklık olmadığı, herkesin asayişinin sağlandığı belirtilmiştir.); 16 Mayıs 1326 (1910), nr: 625, s: 2.

“Kral Petro Petersburg’da, Avusturya Rusya, Yunanistan’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 11 Mart 1326 (1910), nr: 559, s: 3.

“Kredi Konsiye Meselesi”, (makale, zirai, Açık Sütunlar, tarımın güçlendirilmesi amacıyla kurulan Ziraat Bankası’nın kredi konsiye meselesi üzerinde durulmuştur. Bu durumun doğuracağı tahmini sonuçlar hakkında bilgi verilmiştir.); 12 Nisan 1326 (1910), nr: 591, s: 1, 2.

“Kürtler, Türkler ve Ermeniler”, (Açık Sütunlar, Ermeni gazetelerinden biri olan Jamanak gazetesinde yer alan aynı adlı başlıklı yazıya yer verilmiştir. Gazetede bu milletlere mensup kişiler arasındaki ayrılıklara değinilmiştir.); 16 Mayıs 1326 (1910), nr: 625, s: 3.

“Leyl-i Miraç Saadet-i Minhac, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Miraç kandili vesilesi ile düzenlenecek programlar ile ilgili bilgi verilmiş, milletin kandili kutlanmıştır.); 20 Temmuz 1326 (1910), nr: 689, s: 1.

“Lütfi Fikri Beyle Bir Muhavere”, (Açık Sütunlar, Jön Türk gazetesinin Lütfi Fikri Bey ile yaptığı mülakata dairdir.); 20 Haziran 1326 (1910), nr: 660, s: 2.

“Mahmut Şevket Paşa ile Mülakat”, (mülakat, siyasi, Açık Sütunlar, Hariciye Nazırı Mahmut Şevket Paşa ile Arnavutluk ahvaline dair yapılan mülakattır.); 29 Mayıs 1326 (1910), nr: 638, s: 2.

“Mahmut Şevket Paşa'nın Beyânâtı”, (mülakat, siyasi, Harbiye Nazırı Mahmud Şevket Paşa'nın Selanik gazetelerinden biriyle yaptığı mülakata yer verilmiştir. Mahmud Şevket Paşa, Selanik'ten Arnavutluk sorununu çözdüğünü ifade etmektedir.); 29 Nisan 1326 (1910), nr: 608, s: 2.

“Manastır Muhakemesi”, (Açık Sütunlar, Tan gazetesinin makalesidir. Manastırda görev yapıp daha sonra komiserliğe tayin edilen Yovanoviç Efendi'nin bıçaklanarak parça parça edilmesi sebebiyle açılan davada suçlulara idam cezası verilmesi eleştirilmiştir.); 9 Şubat 1326 (1910), nr: 529, s: 2.

“Manisa Tımarhanesi- Tımarhane Kimler İçindir?”, (Açık Sütunlar, Manisa'daki tımarhanenin harap bir bina olduğu, bir doktorunun bile olmadığı aktarılmıştır. Oraya gidecek olan sağlıklı insanların bile delirebileceği, tımarhaneden çok bir azap hane olduğu ifade edilmiştir.); 27 Şubat 1326 (1910), nr: 547, s: 1.

“Meclis-i Mebusan Ne Yaptı?”, (Açık Sütunlar, mecliste görüşülen layihalar ve kanunlar hakkında bilgi verilmiştir.); 16 Haziran 1326 (1910), nr: 656, s: 3.

“Meclisin Resmi Küşâdından Evvel”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Meclis açılmadan önce, mebuslar ve gelecekteki meclis konularına yönelik genel bir bilgi vermektedir.); 26 Haziran 1326 (1910), nr: 666, s: 1, 2.

“Mekteb-i Sultani Hadisesi-İdaresizliğin Netaic-i Müessifesi”, (makale, eğitim, Mekteb-i Sultani Müdürü Tevfik Fikret Bey ile hocalardan Keramet Bey'in kendilerine gelen haksız emir üzerine görevlerinden istifa ettikleri, onların istifalarından etkilenen öğretmenlerin ve öğrencilerin bir kısmının derse girmediği ifade edilmiştir.); 31 Mart 1326 (1910), nr: 579, s: 1.

“Mektupcuların Vazifesi Var Mıdır? - Mestûr Hakikatlerden”, (Mektupçuların gereğinden fazla sayıda olması eleştirilerine cevaben mektupçuların kendi mektuplarını bile yazacak vakti olmadığı ve

görevlerini gizli icra ettikleri için ayrıca bir öneme sahip oldukları ifade edilmiştir.); 22 Mayıs 1326 (1910), nr: 631, s: 3.

“Memalik-i Ecnebiyye’de 10 Temmuz”, (10 Temmuz Sütunu, Belgrad, Paris, Bükreş, Romanya, Peşte ve Atina’da düzenlenen 10 Temmuz programları ile ilgili bilgi verilmiştir.); 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2.

“Memleketimizde Yunan Müdafa’aları”, (Açık Sütunlar, Monitör Oryantal gazetesinin Türkiye ve Yunanistan ile ilgili makalelerinde artık ciddi derecede Yunan aleyhtarlığı yaparak, Yunanları haklı çıkarmak adına her türlü şeyi yazıp çizdiğine dikkat çekilmiştir.); 25 Haziran 1326 (1910), nr: 665, s: 1.

“Mes’ele pek mühimdir” (Ne Yerinelim, Ne Sevinelim! , Arnavutlukta çıkan isyandan yararlanarak kendilerine pay çıkarmak isteyenlerin varlığı dile getirilerek vatanını ve milletini seven herkesin Arnavutluk’a sahip çıkması gerektiğine işaret edilmektedir.); 26 Nisan 1326 (1910), nr: 605, s: 2.

“Mısır’da Hal ve Mevki”, (Açık Sütunlar, Times gazetesinin makalesidir. Makalede, Mısır ve Sudan’ın durumu ile ilgili yayınlanan bir raporda Mısır ve Sudan’da son dönemde yaşanan olaylara ilişkin ayrıntılı bilgi bulunduğu dair bilgi vermektedir.); 20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 2.

“Mösyö Beriya’nın Nutku, Şark Sularından İtalyan Donanması”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 30 Mart 1326 (1910), nr: 578, s: 3.

“Mösyö Takef ile Mülakat”, (mülakat, siyasi, Açık Sütunlar, Bulgaristan Dahiliye Nazırı ile Rusçuk vakası ve Kral Ferdinand’ın Türkiye’yi ziyareti ile ilgili yapılan mülakattır.); 15 Mart 1326 (1910), nr: 563, s: 2.

“Mösyö Takef’in Beyanatu, Hükümet-i Osmaniye-İran, Yunanistan’da”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt

dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 23 Şubat 1326 (1910), nr: 543, s: 2.

“Muhaceret Meselesi”, (Açık Sütunlar, Ankara Sivas Konya gibi şehirlerde muhacirlerin kalabalık nüfusa sahip oldukları ve tarımda çok verim elde ettikleri, köylülerinse bunlardan korktuğu belirtilmiştir. Ancak halkın muhacirlerden korkmak yerine onların çalışkanlıklarını örnek alarak onları sevmeleri gerektiği vurgulanmıştır.); 23 Kânunusani 1326 (1910), nr: 512, s: 2.

“Muhasebe-yi Umumiye Kanun Layihası-Esbab-ı Mucibesi”, (tasarı, siyasi, kânûn düzenlemeleri ile ilgili tasarının gerekçeleri verilmiştir.); 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 2, 3.

“Musul’da”, (Umur-ı Nafia, Musul’daki arazileri sulamak için su kanalları inşa edileceğine dairdir.); 22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 1.

“Mutlaka Kendisinden Bahsedilmesini İsteyen Bir Zat”, (Lütfi Fikri Bey’in dün çıkan gazetede kendisiyle ilgili makaleye cevaben Tanin’e tehdit içerikli bir mektup yazması eleştirilmiştir.); 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 2.

“Müdahale Meselesi, (Açık Sütunlar, Osmanlı Devleti tarafından Giritlilere nasihatte bulunularak büyük devletlerden yardım almalarının istenmesinin -doğru olduğu takdirde- hayret verici bir durum olduğu ifade edilmiştir.); 01 Temmuz 1326 (1910), nr: 671, s: 2.

“Mühim Bir Derdest”, (haber, sosyal, Vilayet Sütunu, Pire’ye Rus vapuru ile pasaportsuz gelen bir gencin kaçtığı, daha sonra bir şahsı soyarak yakalandığı ve on beş yıla mahkûm edildiği bildirilmiştir.); 14 Temmuz 1326 (1910), nr: 683, s: 2.

“Mülakat Hakkında, Daba Gazetesinin Bir Makalesi, Yunanistan Ahvali”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 24 Şubat 1326 (1910), nr: 544, s: 2.

“Müsademe-yi Müessife”, (haber, sosyal, Arnavutluk’ta, Arnavutluk’ta bir gün evvel yaşanan çatışmanın bir süredir devam eden sükuneti ve huzuru bozduğu belirtilerek Arnavutluk’a büyük bir ordu gönderildiği ancak yine de kan dökülmesinin istenmediği vurgulanmıştır.); 12 Nisan 1326 (1910), nr: 591, s: 1.

“Müsaferetin Dördüncü Günü- Sakarya Tenezzühü, Kral Hazretleri ve Donanma”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan Kral ve Kraliçesinin Türkiye’de geçirdikleri dördüncü güne dair gözlemlere yer verilmiştir.); 13 Mart 1326 (1910), nr: 561, s: 2.

“Müsaferetin İlk Günü- Zat-ı Şahane’nin İlk Misafiri- Maksad-ı Seyahat”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan Kral ve Kraliçesinin İstanbul’da geçirdikleri ilk güne dair gözlemlere yer verilmiştir.); 10 Mart 1326 (1910), nr: 558, s: 2.

“Müsaferetin Son Günü- Misafirlerin Avdeti, Mülakat”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan Kral ve Kraliçesinin Türkiye’de geçirdikleri son güne dair gözlemlere yer verilmiştir.); 15 Mart 1326 (1910), nr: 563, s: 1, 2.

“Müsaferetin Üçüncü Günü- Nişan ve Madalya, Hariciye Nazırının Nezdinde”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan Kral ve Kraliçesinin Türkiye’de geçirdikleri üçüncü güne dair gözlemlere yer verilmiştir.); 12 Mart 1326 (1910), nr: 560, s: 2.

“Müslümanlara Hücum” (haber, sosyal, Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Haniye’de bir kahvede Müslümanlar ve Hıristiyanlar arasında yaşanan kavgada altı Müslüman’ın yaralanmasına dair haberdir.); 03 Temmuz 1326 (1910), nr: 673, s: 2.

“Müşterek Beyanname, Osmanlı ve Bulgar Nazırları Arasında”, (Tanin’in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Tanin’in istihbarat komisyonunca elde edilen Osmanlı ve Bulgar Nazırları arasındaki görüşmelere yönelik haberlerdir.); 14 Mart 1326 (1910), nr: 562, s: 1.

“Nabi Bey ile Mülakat”, (mülakat, siyasi, Açık Sütunlar, Osmanlı Hükümeti’nin Atina Sefiri Nabi Bey ile siyasetin durumu, boykotaj, kiliseler kanunu, meclis, Girit meselesi gibi konularla ilgili yapılan görüşmedir.); 14 Temmuz 1326 (1910), nr: 683, s: 2.

“Nafia ve Mühendis Mektebi”, (Umur-ı Nafia, Sütunu, İstanbul içine yapılacak yollar için gerekli ödeneğin sağlandığı ve meclis açılmadan önce yolların yapımına başlanacağı ifade edilmiştir.); 13 Temmuz 1326 (1910), nr: 682, s: 1.

“Nişancılık”, (Açık Sütunlar, Osmanlının şan ve şerefini korumasının sadece silah ve savaşa bağlı olmadığı aynı zamanda iyi eğitim görmüş gazeteci, yönetici, öğretmeni vs. ye bağlı olduğu ifade edilmiştir.); 18 Haziran 1326 (1910), nr: 658, s: 3.

“Notaya Verilecek Cevap”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Meclis-i Vükela’nın düvel-i erba’ ya Girit notasına yönelik verdiği cevaptır.); 18 Haziran 1326 (1910), nr: 658, s: 2.

“Ordular- İlk Büyük Manevra”, (Açık Sütunlar, Edirne’nin kuzeyinde yapılan manevradan gazetelerin bahsetmemesi eleştirilerek, manevra hakkında ayrıntılı olarak bilgi verilmiştir.); 14 Kânunusani 1326 (1910), nr: 503, s: 1, 2.

“Ordumuzun Teşkilat-ı Cedidesi- Bu Teşkilat Âlem-i Askeriye’de Birincidir”, (Açık Sütunlar, Orduda yapılan yeniliklere ve düzenlemelere yer verilerek, yeni ordunun gerçekten eşsiz bir yapıya sahip olduğu ifade edilmiştir.); 26 Temmuz 1326 (1910), nr: 695, s: 1.

“Osmanlı Bahriyesi- Üç Dört Not Alınacak”, (Osmanlı bahriyesinin gelişmesi için daha fazla gemiye ve donanıma sahip olması gerektiği ifade edilmiştir.); 18 Haziran 1326 (1910), nr: 658, s: 1, 2.

“Osmanlı Donanması”, (Açık Sütunlar, Osmanlı donanması bünyesinde yapılan son dönemdeki yenilikler ve değişiklikler üzerinde durulmuştur.); 27 Temmuz 1326 (1910), nr: 696, s: 1, 2.

“Osmanlı İttihad Ve Terakki Cemiyeti’nin Millete Beyanatıdır”, (Açık Sütunlar, İttihad Ve Terakki Cemiyeti’nin 10 Temmuz’da Selanik’te sunduğu inkılâbın ikinci yılı münasebeti ile ilgili beyanatıdır.); 14 Temmuz 1326 (1910), nr: 683, s: 1.

“Osmanlı Maliyesi”, (makale, ekonomik, Açık Sütunlar, *Ekonomist Sürüpen* gazetesinde Osmanlı maliyesi ile ilgili çıkan makedir. Gazete Maliye Nazırı Cavit Bey’in sunduğu 1910 bütçe tasarısını beğenmiş ve Cavit Bey’in Osmanlı bütçesinin henüz yetersiz olduğu ve ülke için yapılması gerekenleri ifâde ettiği sözlerini haklı bulmuştur.); 3 Şubat 1326 (1910), nr: 523, s: 2.

“Osmanlı- Seyr-i Sefain Şirketi”, (Tanin’in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Osmanlı gemi şirketinin işlerinin düzensizliği, çeşitli depozitoların zapt edildiği, şirketin fesh edilmesi, bu durumun protesto edilmesi konuları üzerinde durulmuştur.); 21 Temmuz 1326 (1910), nr: 690, s: 1, 2.

“Pastırmacıyan Efendi, Yine Kilise ve Siyâsiyât Meselesi, Hükümet-i Osmaniye- Bulgaristan Münasebeti, Tanin’in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, , Erzurum Mebusu Pastırmacıyan Efendi’nin tahliye edilmesi, Siyâsiyât sütununda yer alan kiliselerle ilgili haberlerin Ermeniceye çevrilmesi ve Osmanlı ve Bulgaristan ilişkilerinin dünya basınında yer bulması ile ilgili bilgileri verilmiştir.); 23 Temmuz 1326 (1910), nr: 692, s: 1.

“Patrikhanenin Tahrirat-ı Umumiyyesi- Sadrazam Vekili ile Mülakat”, (mülakat, siyasi, Açık Sütunlar, Patrikhanenin Bulgar halkını kışkırtıcı nitelikte tahrirat yayınlamasının ardından hükümetin bu konudaki kararlarına ilişkin Sadrazam vekili Necmettin Bey ile yapılan mülakattır.); 30 Temmuz 1326 (1910), nr: 699, s: 1.

“Petersburg Mülakatı, Rusya’da Bulgaristan Kralı, Diplomatlar Mülakatı, İran İstikrazı”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 14 Şubat 1326 (1910), nr: 534, s: 2, 3.

“Petersburg’da Sırbistan Kralı, Avusturya Rusya İtilafı, Macaristan’da, Yunanistan’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 14 Mart 1326 (1910), nr: 562, s: 2, 3.

“Pire’de Bir Vak’a- Yunanlıların Derece-i Medeniyetleri”, (Açık Sütunlar, Kendilerini çok aziz bir millet olarak gören Yunanlıların kadınlara tecavüz ettiği, hırsızlık, dolandırıcılık yaptığı belirtilerek, Osmanlının medeniyetini kat be kat yüksek olduğu ifade edilmiştir.); 1 Haziran 1326 (1910), nr: 641, s: 1.

“Prens Henry’nin İngiltere’ye Ziyareti, İtalya Kabinesinin Programı, İslav Kongresi, Bulgaristan İstikrazı, İran’da”, (Almanya ve İngiltere ilişkileri, İran ve Bulgaristan’da yaşanan gelişmelerle yurt dışında yaşanan çeşitli gelişmelere yer verilmiştir.); 31 Kânunusani 1326 (1910), nr: 520, s: 2.

“Profesör Erlih- Fenin Firengi ile Mücadelesi”, (makale, tıbbi, Açık Sütunlar, Türkiye’de firengi hastalığına dair doktorlar tarafından bir açıklama gelmemesine karşın Avrupa’dan ikinci açıklama doktor Erlih tarafından yapıldığına ve yeni bir tedavi yöntemi ortaya konulduğuna dairdir.); 28 Haziran 1326 (1910), nr: 668, s: 1, 2.

“Resmi Geçit”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, On Temmuzda gerçekleştirilecek olan resmigeçidin nasıl olacağı ifade edilmiştir.); 07 Temmuz 1326 (1910), nr: 677, s: 1.

“Resmi Malumat”, (haber, sosyal, Arnavutluk’ta Sütünü, Arnavutluk’ta yaşanan gelişmeler ile ilgilidir.); 07 Temmuz 1326 (1910), nr: 677, s: 2.

“Rıfat Paşa İle Mülakat”, (mülakat, siyasi, Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Viyana gazetelerinden birisinin Rıfat Paşa ile yaptığı mülakatta, paşanın da veliaht hazretlerinin de Avrupa seyahatlerinden güzel anılarla döneceklerini ifade edilmiştir.); 27 Mayıs 1326 (1910), nr: 636, s: 1.

“Rum Mekteplerinde Yunanlı Muallimler”, (makale, eğitim, Açık Sütunlar, okullarda Osmanlı memurları ve öğretmenleri görevlendirilmesi ile ilgili bir karar olmasına karşın Rum okullarında Yunanlı öğretmenlerin görev yapması eleştirilmiştir. Okul yetkililerince bu durumun Rumlara tanınan imtiyazlardan kaynaklandığı söylene de Rumlara böyle bir ayrıcalık tanınmadığı ifade edilmiştir.); 13 Nisan 1326 (1910), nr: 592, s: 4.

“Rum Patriğinin Protestosu”, (Açık Sütunlar, Rum Patriği'nin meclisten geçen kiliselerle ilgili notaya itirazlarına dairdir.); 17 Haziran 1326 (1910), nr: 657, s: 2.

“Rusya- İran Münasebeti”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Tan gazetesinin aynı başlıklı baş makalesinden alıntıdır, Rusya ve İran ülkeleri arasındaki ilişki ile ilgilidir.); 20 Temmuz 1326 (1910), nr: 689, s: 2, 3.

“Rusya Teklifi”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Nöyye Feraye Prese gazetesinde yer alan Rusya'nın Girit meselesine bakışına yer verilmiştir.); 8 Haziran 1326 (1910), nr: 649, s: 2.

“Rusya, Japonya”, (Nöyye Feraye Prese gazetesinde yer alan Rusya ve Japonya arasındaki itilafa dair makaledir.); 27 Haziran 1326 (1910), nr: 667, s: 3.

“Rusya-Almanya Münasebeti”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, son dönemde Rusya ve Almanya arasında yaşanan gelişmelere dairdir.); 30 Kânunusani 1326 (1910), nr: 519, s: 2.

“Rusya-Avusturya İtilafı, Kont Derental, Bulgar Kabinesi, İran Ahvali, İran Hariciye Nazırı”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelerle ilgilidir.); 27 Kânunusani 1326 (1910), nr: 516, s: 2.

“Rusya-Avusturya Mukarreratı, Bulgaristan'da, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 2.

“Rusya-Avusturya Mukarreratı, Kont Derental’in Berlin’e Seyahati, Avusturya Veliahdı”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 5 Şubat 1326 (1910), nr: 525, s: 2.

“Rusya-Avusturya Mukarreratı, Yunanistan’da, İran’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 3 Şubat 1326 (1910), nr: 523, s: 2.

“Rusya-Avusturya Münasebeti”, (son dönemde Rusya ve Avusturya arasında yaşanan gelişmelerin dünya basınındaki yansımalarına yer verilmiştir.); 29 Kânunusani 1326 (1910), nr: 518, s: 1.

“Rusya-Avusturya Müzakeratı, Adana Facia-yı Mudhikesi, İran İstikrazi”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 9 Şubat 1326 (1910), nr: 529, s: 2, 3.

“Rusya-Avusturya, Hafi Bir Komite Daha, Diplomatlar Mülakatına Dair, Karadağ’da Avusturya Donanması”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 19 Şubat 1326 (1910), nr: 539, s: 3.

“Rusya-Avusturya, İngiltere Kabinesi, Kral Petro, İran Ahvali”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 17 Şubat 1326 (1910), nr: 537, s: 2.

“Rusya-Avusturya, Yunanistan’da, İran Ahvali”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelerle ilgilidir.); 28 Kânunusani 1326 (1910), nr: 517, s: 1, 2.

“Sahte Şayialar, Bulgaristan’ın Teşebbüsü, Pastırmacıyan Efendi, Tanin’in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Sofya’da çıkan çeşitli yalan haberler, Yunanistan’ın Rumeli için Osmanlı’dan teşebbüste bulunmasına yönelik isteği, Erzurum Mebusu Pastırmacıyan Efendi’nin tahliye edilmesi ile ilgili bilgileri verilmiştir.); 22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 1.

“Said Paşa ile Mülakat”, (Açık Sütunlar, Ayân reisi Said Paşa'nın Parlamentonizm ile ilgili beyanatıdır.); 24 Haziran 1326 (1910), nr: 664, s: 1, 2.

“Selanik'ten Son Haber”, (mektup, siyasi, Açık Sütunlar, Serçe takma adıyla yazılar kaleme alan yazar, Selanik'ten gönderdiği mektupta yaz aylarını dinlenerek geçirmeyi düşünen meclise yönelik eleştiride bulunmuş, her yeni günle beraber birçok olayın cereyan ettiği ve dikkatli olmak gerektiğini ifâde etmiştir.); 08 Temmuz 1326 (1910), nr: 678, s: 2.

“Serdar-ı Ekrem Kara Mustafa Paşa Merhumun Re'si Maktu'ı”, (Açık Sütunlar, Ahmet Rasim Bey'in, Kara Mustafa Paşa'nın başının viyana müzesinde sergilendiğini ifâde eden tarihi bir yazısıdır.); 13 Kânunusani 1326 (1910), nr: 502, s: 2.

“Serhattaki Şühedayı Unutmayalım” (Açık Sütunlar, ailelerini bırakarak milletin güvenliği için Rumeli sınırına giderek orada şehit olan askerlere saygı ve hürmet gösterilmesi gerektiği ifâde edilmiştir.); 10 Nisan 1326 (1910), nr: 589, s: 1, 2.

“Servet-i Fünun” (Açık Sütunlar, Servet-i Fünun dergisi çalışanlarının işlerini ciddiyetle yapmalarının mükâfatı olarak dergi sahibi Ahmet İhsan Bey tüm yazarları bir araya getirerek tanışmaları sağlamıştır. Tüm yazarlar bu durumdan memnurluk duymuşlardır.); 23 Temmuz 1326 (1910), nr: 692, s: 2.

“Seyahat-i Ahire Münasebetiyle, Sırbistan Veliahdının Seyahati, Marsilya Grevi, Duma Meclisinde, Yunanistan'da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 2 Nisan 1326 (1910), nr: 581, s: 2.

“Sırbistan Kralı İstanbul'da”, (Açık Sütunlar, Tan gazetesinde çıkan makale'de Sırbistan kralının İstanbul'a gelişine ve padişahı ziyaretine dair gözlemlere yer verilmiştir.); 27 Mart 1326 (1910), nr: 575, s: 2, 3.

“Sırbistan Kralı, Prens Nikola’nın Seyahati, Yunanistan’da, Macaristan’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 16 Mart 1326 (1910), nr: 564, s: 2.

“Sırbistan Kralının İstanbul’u Ziyareti, Mösyö Milovanoviç, Rusya Beyanatının Viyana’da Tesiri”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 26 Şubat 1326 (1910), nr: 546, s: 1, 2.

“Sir Edward Grey’in Nutku”, (Tanin’in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Edward Grey’in Girit meselesine yönelik nutku verilmiştir.); 5 Haziran 1326 (1910), nr: 646, s: 1.

“Son Malumat”, (haber, sosyal, Arnavutluk’ta, Arnavutluk’ta yaşanan gelişmelerle ilgili haberlere yer verilmiştir.); 16 Nisan 1326 (1910), nr: 595, s: 1, 2.

“Standart’ın Bir Makalesi”, (Açık Sütunlar, İngiliz gazetelerinden biri olan Standart gazetesinde yer alan, Kral Ferdinand’ın Türkiye’yi ziyareti ve Türkiye ile Bulgaristan arasında kurulan dostane ilişkilerle ilgili makedir.); 25 Mart 1326 (1910), nr: 573, s: 2.

“Şehremîni ile Mülakât”, (İstanbul belediye görevlisi (başkanı) Suphi Bey ile İstanbul’un imarı üzerinde yapılan makedir.); 21 Haziran 1326 (1910), nr: 661, s: 2.

“Ta’dil-i Hurûf Meselesi”, (haber, dil, Şuun, Dil konusunda Şinasi, Dar’ul Muallimin ve İsmail Hakkı Bey’in çalışmaları doğrultusunda bir matbuatın yayımlandığına dair haberdir.) 4 Mayıs 1326 (1910), nr: 613, s: 4.

“Tahkikat Ne Merkezde? , Fedai Kimdi? , Arnavutluk Beyannameleri, Eksiceli Hasan, İzmir’dekiler, Trabzon’da, Kadınlar” (Cemiyet-i Hafiyeye Sütunu, Hafiyeye cemiyeti ile ilgili çeşitli haberler ve ele geçen belgelerle ilgili bilgiler verilmiştir.); 16 Temmuz 1326 (1910), nr: 685, s: 1, 2.

“Tanin’in Kafiye-i Seyahati”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Tanin’in gözetiminde yapılacak olan Fransa seyahati ile ilgili son müracaat günü bildirilmiştir.) 19 Temmuz 1326 (1910), nr: 688, s: 1.

“Tanin’in Kafiye-i Seyahati”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Tanin’in gözetiminde yapılacak olan Fransa seyahati ile ilgili son müracaat günü olduğu bildirilmiş ve bugünden sonraki müracaatların kabul edilmeyeceği ifade edilmiştir.); 21 Temmuz 1326 (1910), nr: 690, s: 1.

“Tanin’in Taht-ı Himayesinde- Fransa’ya Kafiye-i Seyahat”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Tanin gazetesi himayesiyle Fransızca gece dersleri alan öğrencilerin Fransa seyahatlerine dairdir.); 18 Haziran 1326 (1910), nr: 658, s: 3.

“Tanin’in Taht-ı Himayesinde- Fransa’ya Kafiye-i Seyahat”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Tanin gazetesi himayesiyle Fransızca gece dersleri alan öğrencilerin Fransa seyahatlerine dairdir.); 20 Haziran 1326 (1910), nr: 660, s: 3, 4.

“Tanin’in Taht-ı Himayesinde- Talebe ve Mu’allimînden Merkeb Kafiye-i Seyâhat”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Tanin gazetesi himayesinden Fransızca gece dersleri alan öğrencilere bu kez de bir Fransa seyahati tertip edildiğine dair haberdir.); 24 Mayıs 1326 (1910), nr: 633, s: 1.

“Tanin’in Taht-ı Himayesinde- Talebe ve Mu’allimînden Merkeb Kafiye-i Seyâhat”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Tanin’in Himayesinde Fransızca gece dersleri alan muallimlerin, Fransa seyahatine dair bilgiler verilmiştir.); 7 Haziran 1326 (1910), nr: 648, s: 3.

“Tanin’in Taht-ı Himayesinde” (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Fransız mektebi öğrencilerinin Tanin’in himayesi ile Fransa’ya yapacakları seyahata dair.); 13 Temmuz 1326 (1910), nr: 682, s: 1.

“Tarhan Paşa ile Mülakat”(mülakat, siyasi, Arnavutlukta, Rumeli gazetelerinden birisinin, Osmanlı Petersburg sefiri Tarhan Paşa ile

Arnavutluktaki isyanla ilgili yaptığı mülakattır. Arnavutluktaki isyanın abartıldığı hususu üzerinde durulmuştur.); 26 Nisan 1326 (1910), nr: 605, s: 2.

“Tarih-i Siyasi”, (Asar-ı Münteşire sütunu, Tarih-i Siyasi- Asr-ı Hazırda Avrupa adlı eserin basımının tamamlandığından ve önemli bir eser olduğundan bahsedilmektedir.); 09 Temmuz 1326 (1910), nr: 679, s: 4.

“Tebrik Telgrafları”, (telgraf, 10 Temmuz Sütunu, İttihak ve Terakki Cemiyeti adına başkâtip Halid Ziya tarafından 10 Temmuz münasebeti ile yazılmış tebrik telgrafıdır.); 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2.

“Terbiye-yi Nisvan”, (Açık Sütunlar, Raif Necdet Bey’in Hisler ve Fikirler adlı eserinden alınmış bir bölümdür. Toplumda kadının çok önemli bir yere sahip olduğuna, toplumun gelişiminde etkisinin büyük olduğuna bu nedenle de kadınların iyi eğitilmesi ve iyi terbiye alması gerektiği ifade edilmiştir.); 20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 3, 4.

“Tevfik Fikret-Salih Zeki Hadisesi” (makale, eğitim, Açık Sütunlar, Mekteb-i Sultani Müdürü Tevfik Fikret Bey’in istifası üzerine Salih Zeki’nin vekaleten okula gelerek müdürlük yaptığı ifade edilmiştir. Fikret’ten övgüyle bahseden gazeteler Salih Zeki’yi de bu duyarlılığından dolayı takdir etmektedirler.); 4 Nisan 1326 (1910), nr: 583, s: 2.

“Times’in İki Bermakalesi”, (Tanin’in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Arnavutluk ahvali ve Girit meselesine dair Times gazetesinde yer alan makalelerdir.); 29 Mayıs 1326 (1910), nr: 638, s: 1.

“Trablusgarp-Düvel-i Muazzama, Avusturya-Rusya ve Türkiye, Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan” (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 3 Şubat 1326 (1910), nr: 523, s: 2.

“Türkiye Maliyesinde Asar-ı Silah”, (Açık Sütunlar, gazet döleva adlı gazete bu başlıkla çıkan makalede Türkiye'nin silah ve askeriye için ne kadar bütçe ayırdığına yer verilmiş ve bu konuda çeşitli yorumlamalara gidilmiştir.); 26 Temmuz 1326 (1910), nr: 695, s: 1.

“Türkiye Umur-ı Maliyesi”, (haber, ekonomi, Açık Sütunlar, gülünışe çaytung gazetesinde çıkan Türkiye maliyesi ile ilgilidir. Türkiye'nin hala kabul edilmiş bir bütçe kanununun olmayışı eleştirilmiştir. .); 9 Mart 1326 (1910), nr: 557, s: 2.

“Türkiye ve İttifaklar”, (Açık Sütunlar, Tan gazetesinden başmakalesidir. Makalede son dönemde dikkatleri üzerine çeken bir konu olan Türkiye ve ittifak yapacağı ülkelere dair değerlendirmeler yer almıştır.); 21 Temmuz 1326 (1910), nr: 690, s: 1.

“Türkiye’de Ahval-i Vükela”, (Açık Sütunlar, son dönemde meclis-i Mebusan’da yaşanan gelişmelerle ilgili Tan gazetesinde çıkan makedir. Makalede Hakkı Paşa ve kabinesinin Türkiye'nin sahip olabileceği en iyi kabine olduğu ifade edilmiştir.); 3 Nisan 1326 (1910), nr: 582, s: 1.

“Türkiye-Bulgaristan Hudutta Üçüncü Bir Hadise, Mutasarrıfın Cerh Edilmesi”, (Tanin'in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Bulgaristan hududunda yaşanan olaylara dair.); 21 Mart 1326 (1910), nr: 569, s: 1.

“Türkiye-Bulgaristan, Hudut Hadisesi, Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Hükümet-i Osmaniye-Bulgaristan”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı'nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 17 Şubat 1326 (1910), nr: 537, s: 1, 2.

“Türkiye-Sırbistan, Tuna-Adriyatik Şimendiferi, Mösyö Milovanoviç”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı'nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 25 Şubat 1326 (1910), nr: 545, s: 1.

“Türkler, Ermeniler – Ermeni Terakki Cemiyeti”, (Açık Sütunlar, Türklerin üstün bir kavim oldukları ve Ermenilerin Osmanlı bünyesinde varlıklarını sürdürebilmeleri için kendi varlıklarına sahip çıkmak yanında Türk milletine saygı göstermeleri gerektiği ifade edilmiştir.); 22 Haziran 1326 (1910), nr: 662, s: 3.

“Türkler, Ermeniler”, (Açık Sütunlar, Ermenilerin bir ihtilal yapması durumunda bunun nerede olabileceği üzerinde durulmuş, ancak teşkilatlanmakta yetersiz oldukları için Ermenilerin isteselerde bunu gerçekleştiremeyeceği ifade edilmiştir. Türk halkının milli bir siyaset belirlemesi gerektiği ve bunu Terakki cemiyeti öncülüğünde yapabileceğine vurgu yapılmıştır.); 24 Haziran 1326 (1910), nr: 664, s: 3.

“Türkler, Ermeniler”, (Açık Sütunlar, Pozantiyon gazetesinde çıkan Türkler ve Ermeniler arasındaki ilişkiye dair makaledir. Türkler ve Ermeniler aynı hedefte birleşmelerinin imkânsız olduğu vurgulanmıştır.); 19 Haziran 1326 (1910), nr: 659, s: 3.

“Türkler, Ermeniler”, (Açık Sütunlar, Türkler Ermenilere karşı barışçıl yaklaşımları belirtilerek Ermenilerin Türklerle iyi geçindikleri takdirde Türklerin sorun çıkarmayacağı ifade edilmiştir.); 20 Haziran 1326 (1910), nr: 660, s: 3.

“Türkler, Ermeniler”, (Açık Sütunlar, Türkler ve Ermeniler karşılaştırılarak, Türklerin cesurluğunu ve halisliklerinin yanında Ermenilerin tam tersi bir karaktere sahip olduğu; Türklerin devlete saygı duyup onu eleştirmeyi aklından bile geçirmediği ancak Ermenilerin yine tam aksini yaptıkları aktarılmıştır.); 21 Haziran 1326 (1910), nr: 661, s: 3.

“Üsküb’te Okruva Neler Yapıyor?”, (Arnavudluk’ta Tanin, Osmanlı’nın Avrupa’ya en yakın ili olan Üsküb’ün bakımsızlığı ve ilgisiz kalınmışlığı dile getirilmiştir.); 24 Mayıs 1326 (1910), nr: 633, s: 1.

“Üsküdar’da Amerika Mektebinde- Nutuklar, Konferanslar”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliye, Üsküdar’daki kız mektebinde verilen, Amerika’da kadınların sosyal hayatta daha fazla yer almaya başladığına dikkatleri çeken konferansla ilgilidir.); 5 Haziran 1326 (1910), nr: 646, s: 2.

“Üsküdar’da Merasim”, (10 Temmuz Sütunu, 10 Temmuzda Üsküdar Doğancılar meydanında yapılan merasimin içeriğinden bahsedilerek, çok güzel bir merasim yapıldığı dile getirilmiştir.); 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2.

“Veliahd hazretlerinin Seyahatleri” (Tanin’in Hususi Telgrafı, Veliahd hazretlerinin Sofya’yı ziyaret etmesi ve burada gördüğü güzel ilgiden bahsetmektedir.); 2 Mayıs 1326 (1910), nr: 611, s: 1.

“Venizelos’un Hali”, (Girit Hükümet Reisi Venizelos’un Türkiye ve Girit ilişkilerine yönelik son dönemdeki tutumuna yer verilmiştir.); 30 Temmuz 1326 (1910), nr: 699, s: 2.

“Vergi Tahsisi”, (Açık Sütunlar, Sait Paşa’nın vergisini ödemediği için eşyalarına haciz gelmesi Sait Paşa’nın hoşuna gitmemiştir, Paşa durumun düzelmesi için başvuruda bulunsa da, maliye nazırı kanunların gerektirdiği şekilde davrandıklarını ifade etmiştir.); 23 Kânunusani 1326 (1910), nr: 512, s: 1, 2.

“Vergilerimizi Verelim”, (Açık Sütunlar, halkın devletten haklı olarak pek çok şey istediği ancak buna karşın vergilerini ödemediği, kimi zaman hükümeti hiçe saydığı ifade edilmiştir. Devletten bir şeyler beklemek için toplumun da üzerine düşen görevleri yapması ve vergisini vermesi gerektiği vurgulanmıştır.); 24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 2.

“Vesaik-i Tarihiye ve Siyasiye”, (Açık Sütunlar, Hayreddin Bey tarafından kaleme alınan aynı adlı üç ciltlik kitabın tanıtımı yapılmıştır.); 17 Temmuz 1326 (1910), nr: 686, s: 3, 4.

“Vilayette 10 Temmuz”, (10 Temmuz Sütunu, Selanik ve Beyrut’ta düzenlenen 10 Temmuz programları ile ilgili bilgi verilmiştir.); 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2.

“Yemen’de- Asir’de Kuvve-yi Mertebe Ne Yaptı?”, (Yemen’de yaşanan isyana dair son gelişmeler verilmiştir.); 26 Şubat 1326 (1910), nr: 546, s: 1.

“Yemen’de, Seyid İdris Hakkında İlk Zanlar, Zan ile Hakikat, Osmanlı Askerinin Sabya’ya Duhulü, Sabya’da Halife-yi Müslimin sultan Mehmet Han Hamuş Hazretleri Namına Hutbe, Sabya’dan Mektup”, (Açık Sütunlar, Yemen’de ve Arabistan’ın Sabya şehrinde yaşanan gelişmelere dair haberlerdir.); 19 Şubat 1326 (1910), nr: 539, s: 1, 2.

“Yeni İtalya Kabinesi, İran Ahvali, İngiltere Kraliçesi Hazretleri”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 17 Nisan 1326 (1910), nr: 596, s: 3.

“Yine Anadolu Kumpanyasının Cevabı Münasebetiyle”, (Anadolu kumpanyasının Tanin’e cevaben bir çok gazeteye verdiği malumatların içeriğinin boş olduğu ve Tanince ifâde edilen aksaklıkların gerçek olduğu ifâde edilmiştir.); 23 Haziran 1326 (1910), nr: 663, s: 2.

“Yollarımız- Bütçenin Tasdikinden Sonra”, (Açık Sütunlar, Anadolu’da Rumeli’de ülkenin her yerinde yollara ihtiyaç duyulduğu ifâde edilmiştir.); 9 Haziran 1326 (1910), nr: 650, s: 1.

“Yunan Aleyhine Türkiye Boykotu”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Girit meselesinde Yunanistan’ın olumsuz yaklaşımına karşı limanların kapatılarak, Yunanistan’ın boykot edilebileceği ifâde edilmiştir.); 28 Mayıs 1326 (1910), nr: 637, s: 2.

“Yunan Kralıyla Mülakat”, (mülakat, siyasi, Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Girit meselesi ile ilgili Yunan kralı ile yapılan mülakattır.); 26 Mayıs 1326 (1910), nr: 635, s: 2.

“Yunan Ordusu Ne Haldedir?”, (Açık Sütunlar, Osmanîler’de gazetesinde Yunan ordusu ile ilgili yayımlanmış makalede Yunan ordusunun herhangi bir savaşta memleketi tehlikeye atacağı ve çeşitli münasebetsizliklerde bulunacağı ifade edilmiştir.); 14 Temmuz 1326 (1910), nr: 683, s: 2.

“Yunanistan Ahvali, Sırbistan Veliahdı, İran’da, Almanya ve Türkiye,” (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, yurtdışında yaşanan gelişmelere dair haberlerdir.); 12 Kânunusani 1326 (1910), nr: 501, s: 3.

“Yunanistan Ahvali, Sırp-Bulgar İtilafı, Bulgaristan Veliahdı”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, yurtdışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 14 Kânunusani 1326 (1910), nr: 503, s: 2.

“Yunanistan Ahvali, Tisalya’da İstimlak-ı Emlak, Rusya Avusturya-Macaristan”, (Mesail-i Mühime-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 7 Mart 1326 (1910), nr: 555, s: 2.

“Yunanistan’da Ahval Değişiyor (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, yurtdışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 15 Kânunusani 1326 (1910), nr: 504, s: 1.

“Yunanistan’da Meclis-i Umumi İn’ikad Edecek, Karadağ’da Avusturya Filosu, İran İstikrazı, Tahran’da Bir Hadise, Balkanlar’da”, (Mesail-i Mühime-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 20 Şubat 1326 (1910), nr: 540, s: 3.

“Yunanistan’da, Avusturya-Rusya Münasebeti, Sırbistan’da”, (Mesail-i Mühime-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 1 Şubat 1326 (1910), nr: 521, s: 2.

“Yunanistan’da, Bulgaristan Kralı, İran-Rusya, İran İstikrazı, Prens Henry, Oryantalist Kongresi”, (Mesail-i Mühime-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 4 Şubat 1326 (1910), nr: 524, s: 2.

“Yunanistan’da, İran’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 25 Şubat 1326 (1910), nr: 545, s: 1.

“Yunanistan’da, İran-Rusya”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 20 Mart 1326 (1910), nr: 568, s: 2.

“Yunanistan’da, İttihad-ı Askeriye, Teselya’da Mesele-yi Ziraiye, İtalya’da Buhranı Vükela, Necaşi-yi Habeş”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 19 Mart 1326 (1910), nr: 567, s: 2.

“Yunanistan’da, Karadağ Prensini Seyahati, Tahran Havadisı”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, yurtdışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 21 Kânunusani 1326 (1910), nr: 510, s: 2.

“Yunanistan’da, Macar Buhranı, Rusya Avusturya-Macaristan Mukareneti, İran Ahvali”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, yurtdışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 16 Kânunusani 1326 (1910), nr: 505, s: 2.

“Yunanistan’da, Romanya Ordusu, Karadağ’da Avusturya Filosu, İran İstikrazı, Tahran’da Bir Hadise, Balkanlar’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 21 Şubat 1326 (1910), nr: 541, s: 1.

“Yunanistan’da, Rusya-Avusturya Mukarreratı”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 2 Şubat 1326 (1910), nr: 522, s: 2.

“Yunanistan’da, Sırbistan’da, Karadağ’da İsyân, Viyana’da Askeri Casuslar, İran’da, Buhara’da Sünnilerle Şiiler, Bulgar Mitingleri”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, yurtdışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 13 Kânunusani 1326 (1910), nr: 502, s: 1, 2.

“Yunanistan’ın İki İstikrazı”, (Açık Sütunlar, Yunanistan’ın, birkaç yıllık ekonomik açığını kapatabilmek adına yüz elli milyon franklık

borçlanma için Mebusan'dan izin istediği ifade edilerek bu konudaki gelişmelere yer verilmiştir.); 24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 2.

“Yunanistan’ın Protestosu”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Bir önceki sayıda Tanin’in Yunanistan’a karşı söylemlerine yönelik Yunanistan’ın da, Yunan halkı Osmanlı topraklarında oldukça Osmanlıya yönelik kötü ithamlarda bulunulmayacağı ifade edilmiştir.); 27 Mayıs 1326 (1910), nr: 636, s: 1.

Bank-ı Osmanî Müdüriyet-, Umumiyyesi, (Tanin’in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Maliye nazırı Cavit Bey’in Fransa seyahati sonrasında Türkiye ve Fransa arasındaki ilişkilerin olumlu yönde geliştiğine yönelik bilgi verilmektedir.); 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 1.

Bulgar Matbuatı”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan gazetelerinin Osmanlı’nın Rumeli’de silah toplatma politikasına yönelik tutumlarına kısa kısa yer verilmiştir. Kimi gazeteler Osmanlı yanlısı bir bakış açısını benimserken kimileri tam tersini benimsemiştir.); 16 Temmuz 1326 (1910), nr: 685, s: 2.

Girit’te Linç Kanunu”, (Açık Sütunlar, Lafkasuri gazetesinin Girit’teki Müslümanları canilikle suçlamaları ve konuda çıkan kanuna yönelik yazısına Tanin cevap vermiş ve bu tutumu kınamıştır.); 21 Temmuz 1326 (1910), nr: 690, s: 1.

Horan’a Sevkiyat”, (Açık Sütunlar, Türkiye’nin kritik bir süreçten geçtiği ve bu dönemde asayişin sağlamak için büyük çaba sarf edildiği belirtilmiş, Horan Sancağı’nda meydana gelen ve asayışı bozan çeşitli olaylara karışan kişilere hükümetin ciddi cezalar uygulayacağı ifade edilmiştir.); 21 Temmuz 1326 (1910), nr: 690, s: 1.

İttihat ve Terakki Fırkası, (haber, siyasi, İttihad ve Terakki Fırkası’nın saat 6’da mecliste olacağını haber vermektedir.); 2 Mayıs 1326 (1910), nr: 611, s: 1.

Mazhar Beyin Beyanatı”, (Açık Sütunlar, Kosova valisi Mazhar Beyin Arnavutluk ahvaline dair yaptığı açıklamalardır.); 29 Mayıs 1326 (1910), nr: 638, s: 2.

Meclis-i Mebusan’da; (meclis içerisinde yapılan iftiraların cezasız bırakılmaması ve bu kişilerin meclisten dışarı atılması konusu görülmüştür.); 27 Nisan 1326 (1910), nr: 606, s: 3

Rıfat Paşa ile Mülakat”, (mülakat, siyasi, Açık Sütunlar, Hariciye Memuru Rıfat Paşa ile ittifak-ı müselles konusunda yapılan mülakattır.); 16 Temmuz 1326 (1910), nr: 685, s: 2.

Rübâb-ı Şikeste –İkinci Baskı Münasebetiyle-(haber, edebi, Rübâb-ı Şikeste’nin ikinci baskısı hasebiyle, eserin; edebi, fikri ve siyasi hayatımızda çok önemli bir yer tuttuğuna işaret edilmektedir.) 26 Nisan 1326 (1910), nr: 605, s: 3.

İzmir Mebusu Seyit; “Bir Cevap” (Açık Sütunlar, Beyan-ül Hak dergisinde Mustafa Sabri imzasıyla yazılan makaleye cevaben yazılmıştır. Tokat milletvekili Mustafa Sabri Bey makalesinde İzmir Mebusu Seyit Bey’i çeşitli yönlerden eleştirmiştir.); 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 1.

Kilisli Rıfat; “Ahvâl-i Sıhhiye-i Umumiye ve Kolera”, (Osmanlıda sağlık kuruluşunun ihtiyaçlara cevap veremediği, ülkede hastalığın kol gezdiği, hastalıklarla mücadelede yetersiz kaldığı ifade edilmektedir.); 23 Haziran 1326 (1910), nr: 663, s: 2.

“Şark Meselesi”, (Tefrika-i Siyâsiyye, , Avrupa siyasetinde Şark meselesinin ele alınışı üzerinde durulmaktadır.); 23 Nisan 1326 (1910), nr: 602, s: 3.

“(Firengi)nin Bir Ayda Şifayâb Olması”, (makale, ilim, Açık Sütunlar, Firengi hastalığının tedavi yöntemleri açıklanmıştır. Firengi hastalığının tedavisin bulunmasının üzerinden bir aydan daha fazla zaman geçmesine rağmen ve tedavi yöntemleri açıklanmasına rağmen ülkemizde hala bu yönde çalışmalar yapılmaması eleştirilmektedir.); 30 Haziran 1326 (1910), nr: 670, s: 1.

“Belediyeler ve Hıfz-ı Sıhhat Bilâd...”, (Açık Sütunlar, Belediye görevlilerin yeterince çalışmadığı eleştirilmiş ve köy, kasaba, belde, şehir; her neresi olursa olsun bu yerlerin idarecilerinin, belediyecileri denetleyerek işlerini yapmalarını sağlamaları gerektiğine vurgu yapılmıştır.); 21 Mayıs 1326 (1910), nr: 630, s: 2.

“Hıfz-ı Sıhhat Bilâd”, (Açık Sütunlar, En güzide şehirlerimizin bile yeterli sıhate sahip olmadığı, bunun için belediyelerin ciddi çalışmalar yapması gerektiği dile getirilmiştir.); 23 Mayıs 1326 (1910), nr: 632, s: 3.

“Şark Meselesi”, (Tefrika-i Siyâsiyye, , Avrupa siyasetinde Şark meselesinin ele alınışı üzerinde durulmaktadır.); 22 Nisan 1326 (1910), nr: 601, s: 3.

“Şark Meselesi”, (Açık Sütunlar, Paris’te İnsan Bilimleri Okulu’nda bir konferansa katılan yazar, burada Doğu hakkında çeşitli açıklamalarda bulunan konuşmacıların ifâdelerine yer vermiştir.); 20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 3.

“Şark Meselesi”, (Açık Sütunlar, Paris’te İnsan Bilimleri Okulu’nda bir konferansa katılan yazar, burada Doğu hakkında çeşitli açıklamalarda bulunan konuşmacıların ifâdelerine yer vermiştir.); 21 Nisan 1326 (1910), nr: 600, s: 3.

Kolonyalı Zîn Alaaddin Hilmi; “Bir Mektub”, (mektup, siyasi, Açık Sütunlar, Kolonyanın her zaman her şartta devlete bağlılığı dile getirilmiştir.); 30 Mayıs 1326 (1910), nr: 639, s: 2.

Manastırlı Mustafa Haluk; “İstiklal-i Osmanî- 611. Sene-yi Devriyesi Münasebetiyle”, (Açık Sütunlar, Osmanlı Devleti’nin bağımsızlığının 611. yıldönümü münasebetiyle yazılan makalede, bağımsızlığın 611 yılı genel hatlarıyla değerlendirilmiştir.); 15 Kânunusani 1326 (1910), nr: 504, s: 2.

Mehmet Necati; “İttihat ve Terakki Fırkası’ndan İstifa Eden Mebuslar Münasebetiyle Bir İki Söz”, (Açık Sütunlar, Parti’den ayrılan mebusların yerine

yenilerinin seçimini doğru bulan yazar, parti üyelerinin yenisiyle eskisiyle tek amacının vatana hizmet olduğu bu sebeple de giden mebuslar için protesto yapmanın gereksiz olduğunu vurgulamıştır.); 19 Şubat 1326 (1910), nr: 539, s: 4.

Mehmet Şerif Bin Mehmed Sait; Şerif (Paşa)'ın Jurnalleri, (Şerif Paşa'nın gazetelerinden başlıklara yer verilmiştir. Mehmed Şerif Paşa ve askerlerinin Osmanlıya bağlılığı dile getirilmiştir.) 23 Nisan 1326 (1910), nr: 602, s: 1.

“Abdülhamit Devrinin Adamları” (Açık Sütunlar, Abdülhamit zamanında ona hafiyelik yapan Mahmut Şevket Paşa'nın şimdi hürriyetperver bir havaya büründüğü ifade edilerek, Paşa'nın gazeteleri hakkında bilgi verilmiştir.); 12 Şubat 1326 (1910), nr: 532, s: 1.

“Abdülhamit'in Adi Hafiyeleri” (Açık Sütunlar, Abdülhamit zamanında ona hafiyelik yapan Mahmut Şevket Paşa'nın şimdi hürriyetperver bir havaya büründüğü ifade edilerek, Paşa'nın gazeteleri hakkında bilgi verilmiştir.); 16 Şubat 1326 (1910), nr: 536, s: 1.

Mehmet Tevfik; “Bir Hatıra-yı Seyahat”, (Açık Sütunlar, Mısır'ın Port Sait Limanı'ndan başlanarak Mısır'ın genel vaziyeti hakkında bilgi verilmiştir.); 8 Mart 1326 (1910), nr: 556, s: 4.

Memduh Şevket; “Geçen Lakırdılar”, (Açık Sütunlar, Çırağan Sarayı'nda çıkan yangına, milletvekili Bahayî Bey'in mecliste diğer milletvekillerine karşı muhalefetine dair geçen konuşmalarla ilgili bilgi verilmiştir.); 16 Kânunusani 1326 (1910), nr: 505, s: 2.

“Mevla Kavuştursun”, (hikâye, Açık Sütunlar, Memduh Şevket'in aynı adlı hikâyesine yer verilmiştir.); 20 Mart 1326 (1910), nr: 568, s: 3. , 22 Mart 1326 (1910), nr: 570, s: 3. , 23 Mart 1326 (1910), nr: 571, s: 3.

- Mim, Ayın; "10 Temmuz", (Açık Sütunlar, Meşrutiyetin ilanından önceki idari yapı ile sonrasındaki idari yapı karşılaştırılarak, meşrutiyetle birlikte kavuşulan haklar dile getirilmiştir.); 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 1, 2.
- Muhittin; "Bir Hikâye", (Dün Bugün, şöhret olmak isteyen bir çocuk ve onun bu isteği karşısında şaşırın bir aile ile ilgili bir hikâyedir.); 13 Mart 1326 (1910), nr: 561, s: 3.
-
- "Bir Osmanlı Günü", (Açık Sütunlar, Bir gün evvel yapılan resmigeçidin çok düzgün olduğu ve on temmuzda yapılan resmi geçitte yaşanan aksaklıklardan ders alındığı ve bu aksaklıkların tekrar yaşanmadığı belirtilerek, bu tablo ile iftihar edilebileceği vurgulanmıştır.); 11 Mart 1326 (1910), nr: 559, s: 2.
-
- "Boykotaj Niçin Yapılıyor?", (Açık Sütunlar, Yunan halkına, tüccarlarına ve vapurlarına Osmanlı halkı tarafından uygulanan boykotajın içeriği aktarılmıştır. Hem hükümet eliyle kanunlarla, hem de halk tarafından yapılan boykotajla Yunan halkına karşı alınan tavrın, vatanın geleceği için büyük önem arz ettiği vurgulanmıştır.); 12 Haziran 1326 (1910), nr: 654, s: 1.
-
- "Fransa'da Osmanlı Seyahati", (Açık Sütunlar, Genç Osmanlılardan oluşan bir kafilenin Fransa seyahatine yönelik bilgiler verilmiştir. Bu kafilenin yurt dışı izlenimlerinin Türkiye'nin geleceğine yön vereceği ifade edilmiştir.); 5 Haziran 1326 (1910), nr: 646, s: 2.
-
- "Hiçbir Zaman Unutmayalım", (10 Temmuz Sütunu, İstanbul gazetesinin baş makalesinden etkilenerek yazılmış olan makalede; meşrutiyetten önceki istibdat dönemini unutmamak gerektiği ve bugünlerin kıymetini bilmek gerektiği ifade edilmiştir.); 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 1, 2.
-
- "İtalya Mektupları", (mektup, gezi, , Milan gözlemlerine yer verilmiştir.); 8 Mayıs 1326 (1910), nr: 617, s: 2.

“İtalya Mektupları”, (mektup, gezi, Açık Sütunlar, Roma’ya dair gözlemlere yer verilmiştir.); 22 Mayıs 1326 (1910), nr: 631, s: 2-3.

“İtalya Mektupları”, (mektup, gezi, dört günde paragraf. Venedik’ten sonra çıktığı seyahatteki izlenimlerini aleme almıştır. Şehirlerin temizliği, düzenine bakıldığında İstanbul’un halinin acınacak bir hal olduğuna dikkat çekilmiştir.); 4 Mayıs 1326 (1910), nr: 613, s: 3.

“İtalya Mektupları”, (mektup, gezi, İtalya’nın büyük kentlerinden olan Torino ve Cenova’ya ait gözlemlere yer verilmiştir.); 16 Mayıs 1326 (1910), nr: 625, s: 2.

“İtalya Mektupları”, (mektup, gezi, İtalya’nın en güzel yerlerini gezdiğini dile getirerek buralara ait gözlemlerine yer verilmiştir.); 12 Mayıs 1326 (1910), nr: 621, s: 2.

“İtalya Mektupları”, (mektup, gezi, Milan gözlemlerine yer verilmiştir.); 6 Mayıs 1326 (1910), nr: 615, s: 2.

“İtalya Mektupları”, (mektup, seyahat, İtalya’da gördüğü şehirlere dair izlenimlerini ve yaşadıklarını dile getirmiştir.); 29 Nisan 1326 (1910), nr: 608, s: 1.

“İtalya Mektupları”, (mektup, seyahat, Muhiddîn İtalya seyahati sırasında gördüklerini ve yaşadıklarını aktarmıştır.) 24 Nisan 1326 (1910), nr: 603, s: 1-2.

“İtalya Mektupları”, (mektup, seyahat, Venedik’te bulunan Ticaret Mektebi ve Kız Dar’ül Mu’allimât’ı ile ilgili görüşlerin aktarıldığı mektuptur. İtalya’daki terakkinin oldukça ileri gittiğinden bahsetmektedir.); 1 Mayıs 1326 (1910), nr: 610, s: 1, 2. ,

“Mektebler”, (makale, eğitim, Açık Sütunlar, her yönüyle tam bir eğitim sistemi yürütecek okullar açılması gerektiği ifade edilmektedir. Ancak insanlar arasındaki fikir ayrılıklarının, nifakların buna imkân vermediği vurgulanmıştır.); 4 Haziran 1326 (1910), nr: 645, s: 1.

“Paris’teki Ziyafet Münasebetiyle”, (Açık Sütunlar, Osmanlı ve Fransızlar arasında geçmişten beri var olan dostluğun, Paris’teki bir

Türk seyyahını da verilen ziyafete davet edilmesiyle bir kere daha hatırlandığı ifade edilmiştir.); 7 Haziran 1326 (1910), nr: 648, s: 2.

“İtalya’ya Doğru”, (mektup, gezi, Açık Sütunlar, İtalya’ya gitmek üzere yola çıkan yazarın İstanbul’dan ayrılırken hissettiği duygulara yer verilmiştir.); 18 Nisan 1326 (1910), nr: 597, s: 2.

“Memduh Macit İçin”, (makale, biyografi, Açık Sütunlar, 31 Mart olayında şehit düşen Memduh Macit Bey hakkında bilgi verilmiştir, kendisinin ne kadar vatanperver ve hürriyet sevdalısı olduğu üzerinde durulmuştur.); 12 Nisan 1326 (1910), nr: 591, s: 2.

“Ordu Girerken”, (Açık Sütunlar, 31 Mart olayının İstanbul üzerine etkileri ile ilgili bir tasvir yapılarak, ordunun şehre girişi ve sonrasında yaşanan gelişmeler aktarılmıştır.); 11 Nisan 1326 (1910), nr: 590, s: 2.

Mustafa Hilmi; “Kandiye Portakalı Kuruş 3000”, (Açık Sütunlar, halk okulları öğrencilerince yetiştirilen Kandiye portakalı için yapılan açık artırma programına dair gözlemlere yer verilmiştir.); 24 Şubat 1326 (1910), nr: 544, s: 3.

Mustafa Nuri; “Jandarma”, (Açık Sütunlar, jandarmaların devletin güvenliğinden sorumlu bir asker olduğu, yurttaş ve adaleti sağlayan bir devlet görevlisi olduğu ifade edilerek, jandarmanın görev alanları hakkında bilgi verilmiştir.); 29 Mart 1326 (1910), nr: 577, s: 3.

“Jandarma”, (Açık Sütunlar, Osmanlı ordusunun bir kolunu oluşturan jandarmalara bir memur gözüyle bakarak onlar hakkında yerli yersiz açıklamalarda bulunanlar eleştirilerek jandarmanın bir memur değil devletin güvenliğinden sorumlu bir asker olduğu ifade edilmiştir.); 20 Mart 1326 (1910), nr: 568, s: 1.

Müfit Ratip; “Fecr-i Ati Encümen-i Edebisi Beyannamesi”, (makale, edebi, Açık Sütunlar, bugüne kadar edebiyatın halk tarafından gereken ilgiyi görmediği, edebiyat ve sanatın boş zaman uğraşı olarak görüldüğü ifade edilmiştir. Ancak ülkenin bilim, sanat ve edebiyatın gelişmesi

için atacağı en küçük adımın dahi vatanın menfaatine aktarılmıştır.); 11 Şubat 1326 (1910), nr: 531, s: 3, 4.

- Müfit; “Hüseyin Cahit Bey’e”, (mektup, siyasi, Açık Sütunlar, Hüseyin Cahit’in birkaç gün önce “Eski Fermanlar” başlıklı makalesine cevaben yazılan mektupta Patrikhane fermanları ile ilgili açıklamalarda bulunulmuştur.); 15 Mart 1326 (1910), nr: 563, s: 2.
- Nazıma “Halide Salih Hanımefendi’ye”, (mektup, siyasi, Halide Salih tarafından Nazıma Sultan’a yazılmış mektuba cevaben yazılmıştır. Kendisine yapılan övgülere teşekkür edilmiştir.); 14 Kânunusani 1326 (1910), nr: 503, s: 1.
- Nun Se; “Genç Türkiye Hakkında Bir Konferans”, (konferans, siyasi, Açık Sütunlar, Rönepinon; genç Türklerin gerçekten ruhunu anlayan, onların çalışmalarının gayesini fark eden ilk Fransız olarak nitelendirilmiştir.); 22 Şubat 1326 (1910), nr: 542, s: 1.
- _____ “Türkiye İdare-yi Maliyesi Hakkında-Mösyö Şarl Lören’in Konferansı”, (Açık Sütunlar, Sadrazam Hilmi Paşa’nın Fransa’ya seyahati, Mösyö Lören’in Türkiye’nin mali idaresi hakkında verdiği konferansa yönelik izlenimlere yer verilmiştir. Türkiye bütçesi besleyen gelirler hakkında bilgi verilmiştir.); 8 Mart 1326 (1910), nr: 556, s: 1.
- Osman Nuri; “Cemadat ve Uzviyatta Esas Terakki İntihab ve Istıfa-yı Tabii”, (makale, ilmi, Açık Sütunlar, her canlının bir gayesi olduğu ve bu gayenin de ilerleme ve olgunlaşma olduğu ifade edilmiştir.); 7 Mart 1326 (1910), nr: 555, s: 1, 2.
- _____ “Gökte, Yerde Deveran ve İnkılab-ı Hayat”, (makale, ilmi, Açık Sütunlar, dağlar, tepeler, buzullar, canlıların hareketleri üzerine açıklamalar yapılmıştır.); 31 Mart 1326 (1910), nr: 579, s: 2.
- _____ “Hikmet ile Kimya”, (makale, ilmi, Açık Sütunlar, dönemin bilgileri ışığında kimyasal olaylar hakkında bilgi verilmiştir.); 18 Mart 1326 (1910), nr: 566, s: 2.

- Rıza; “Aksa-yı Şarkta”, (Açık Sütunlar, Uzak Doğu’da son dönemde cereyan eden olaylar ile ilgili bilgi verilmiştir. Japonya’da yaşanan gelişmeler, Balkan devletleri hükümdarlarının birbirini ziyaretleri ile ilgili değerlendirmeler yapılmıştır.); 12 Mart 1326 (1910), nr: 560, s: 2.
- Salih Keramet; (mektup, eğitim, Açık Sütunlar, Mekteb-i Sultani eski ders görevlilerinden Salih Bey’in Mekteb-i Sultani’de yaşanan istifa meselesi üzerine Tanin gazetesine gönderdiği ve çeşitli açıklamalarda bulunduğu mektuptur.); 2 Nisan 1326 (1910), nr: 581, s: 1, 2.
- Selanikli Ahmet Hakkı”, “Telsiz Cep Telgrafı”, (mektup, teknoloji, Açık Sütunlar, Tanin gazetesinin ricası üzerine Telsiz cep telgrafı aleti hakkında bilgi verilmiştir.); 12 Mart 1326 (1910), nr: 560, s: 3.
- Selanikli Tevfik; “Girit’in Son Muharebeleri”, (makale, tarihi, Açık Sütunlar, Köprülü Fazıl Ahmet Paşa zamanında Girit’in durumu üzerinde durulmuştur.); 11 Şubat 1326 (1910), nr: 531, s: 2.
-
- “Tarih Muvacehesinde-Girit”, (makale, tarihi, Açık Sütunlar, Yunanistan’ın Girit’e sahip olma düşüncesinin ancak hurafe olabileceği aktarılmıştır. Tarih boyunca Girit’e seferler düzenleyen ve Girit’te hüküm süren devletler hakkında bilgi verilmiştir.); 22 Kânunusani 1326 (1910), nr: 511, s: 2.
-
- “Tarih Muvacehesinde-Girit”, (makale, tarihi, Köprülü Mehmet Paşa ve Köprülü Fazıl Ahmet Paşa zamanlarında Girit’in durumu üzerinde durulmuştur.); 31 Kânunusani 1326 (1910), nr: 520, s: 3, 4.
-
- “Tarih Muvacehesinde-Girit”, (makale, tarihi, Köprülü Mehmet Paşa zamanlarında Girit’in durumu üzerinde durulmuştur.); 26 Kânunusani 1326 (1910), nr: 515, s: 2.
- Serçe; “Fener Hikâyelerden” (hikâye, Dereden-Tepeden Sütünü, Serçe takma adlı yazarın meclis-i Mebusan ile ilgili bir hikâyesidir.); 06 Temmuz 1326 (1910), nr: 675, s: 2.

_____ ; “Fener”, (Dereden, Tepeden, Kelimelerin çeşitli anlamlara gelmesi yönüyle yazar bu konuyla ilgilendiğini ifade etmiş ve fener kelimesinin çeşitli anlamları üzerinde durmuştur.); 27 Haziran 1326 (1910), nr: 667, s: 2.

Sivas Mebusu Dağavaryan; “Bulgaristan Ahval-i Ziraiyesi”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan’da ziraatın gelişmesi için yapılan çalışmalar üzerinde durulmuştur. Bu konuyla ilgili okullar açıldığı, sergiler düzenlendiği, müsabakalar yapıldığı, fidanlıklar hazırlandığı belirtilmiş bunların yanı sıra ülkede madenlerle ilgili okullar olmadığı için bu alanda yetiştirilmek üzere yurt dışına öğrenciler gönderildiği aktarılmıştır.); 21 Kânunusani 1326 (1910), nr: 510, s: 2.

_____ “Bulgaristan Ahval-i Ziraiyyesi”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan’a bir seyahat düzenleyen Dağavaryan bu ülkede ziraatın gelişmiş olduğu, bu yönde okullar açıldığı ve bu okullar için büyük bütçeler ayrıldığını kaydetmiştir. Türkiye’de de ziraatın gelişmesi için benzer yolların izlenebileceğini ifade etmiştir.); 20 Kânunusani 1326 (1910), nr: 509, s: 2.

_____ “Bulgaristan Ahval-i Ziraiyyesi”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan’ın ziraide ilerlemiş olduğundan, ülke ticareti ve vergi sistemi üzerinde durulmuştur.); 23 Kânunusani 1326 (1910), nr: 512, s: 2, 3.

_____ “Ziraat Bütçesi Hakkında İtirazat- Zira’at”, (Açık Sütunlar, Ziraat idaresinde var olan aksaklıklar, düzensizlikler aktarılmıştır.); 1 Haziran 1326 (1910), nr: 641, s: 2.

_____ “Helefele Ziraat Mektebi Mezunlarından Ahmed Rıza Efendi’ye Cevab”, (Açık Sütunlar, Ahmed Rıza Bey’in Dağavaryan’ın önceden yazdığı eleştirisine yönelik yazdığı yazıya cevaben Dağavaryan’ın tekrar yazdığı yazıdır.); 5 Haziran 1326 (1910), nr: 646, s: 3.

_____ “Ziraat Bankası”, (Açık Sütunlar, İlk devlet bütçesinin oluşumu, Ziraat Bankası’nın dünü ve bugünü verilmiştir.); 10 Haziran 1326 (1910), nr: 651, s: 2.

- “Ziraat Bütçesi Hakkında İ'tirazat”, (Açık Sütunlar, Ziraat bütçesinin yıllara göre dökümü verilmiştir.); 28 Mayıs 1326 (1910), nr: 637, s: 2.
- “Ziraat Bütçesi Hakkında İ'tirazat- Ma'denler”, (Açık Sütunlar, Madenler ile ilgili hazırlanan bütçeye dair yazıdır.); 29 Mayıs 1326 (1910), nr: 638, s: 3.
- “Ziraat Bütçesi Hakkında İ'tirazat- Ormanlar”, (Açık Sütunlar, Baytarlık idaresinde var olan aksaklıklar ve yanlışlıklara yer verilmiştir.); 30 Mayıs 1326 (1910), nr: 640, s: 2.
- “Ziraat Bütçesi Hakkında İ'tirazat- Ağnam ve Aşar Vergileri (Açık Sütunlar, vergilerin düzgün bir temel üzerine inşa edilmediği ve gelişigüzel alınmaları eleştirilmektedir.); 2 Haziran 1326 (1910), nr: 642, s: 2.
- Son Sinvad ve Azaları; “Rum Patrikhanesinin Tahrikatı- Bir Tahriratı Umumiye, (Açık Sütunlar, Rum patrikhanesi tarafından yazılan ve Rumca gazetelerde yayımlanan tahrirattır.); 27 Temmuz 1326 (1910), nr: 696, s: 1.
- Süleyman Nutfi; “Yemen'e Dair”, (mektup, siyasi, Açık Sütunlar, Doktor Şükrü Mehmet Bey'in daha önceki sayıda Yemen'e dair verdiği izahatları yerinde bulan yazar, Şükrü Bey'in bu tespitlerini takdir etmiştir.); 12 Mart 1326 (1910), nr: 560, s: 3.
- Ş. Haytaoğlu; “Bir Musahabe-yi Ahlakiye”, (Açık Sütunlar, Türk halkının çok merhametli olduğu ve bu merhametinden dolayı da vatanındaki her kavimden insana gerekmeyen hallerde bile merhamet ettiği ancak böyle devam etmesi durumunda kendisinin ve gelecek nesillerin merhamet edilecek hale düşeceği ifâde edilmiştir.); 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 2, 3.
- Ş... “Hapishanelerimiz” Makalesi Münasebetiyle Bir Mütalaa”, (Açık Sütunlar, Tanin'de çıkan hapishanelerimiz adlı makaleden etkilenerek bu konuda kendi ifâdelerini de belirtmek isteyen yazar, toplumun ahlak seviyesi yükselmedikçe ve sefaleti giderilmedikçe toplumdaki

aksaklıkların çözümlenemeyeceği ifade edilmiştir.); 15 Şubat 1326 (1910), nr: 535, s: 2.

Tevfik Fikret; “Başlıksız”, (mektup, siyasi, Açık Sütunlar, Tevfik Fikret tarafından Hüseyin Cahit’e yazılan ve Cahit Bey tarafından yazılan makaleye ve davete teşekkür niteliği taşıyan mektuptur.); 31 Mart 1326 (1910), nr: 579, s: 2.

“Millet Şarkısı”, (şiir, sosyal, Açık Sütunlar şairin Millet Şarkısı adlı şiirine yer verilmiştir.); 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 1.

Üsküdarlı Ali Onur; “Amerika Mektepleri”, (makale, eğitim, Açık Sütunlar, Amerika’nın Avrupa’yı her anlamda geçtiği, Amerika’yı Amerika yapan şeyin okullar olduğu ifade edilerek bu okulların Türkiye için de model teşkil edebileceği aktarılmıştır. Amerika’daki okulların özellikleri hakkında ayrıntılı bilgiler verilmiştir.); 1 Nisan 1326 (1910), nr: 580, s: 3, 4.

Yahya; “Arnavutluk Hakkında Ne Yapıldı, Ne Yapılmalı?”, (Açık Sütunlar, Prizren mebusu Arnavutluk için yapılan eski ve yeni işleri kıyaslamış, Arnavutluk’un gelişmesi için yapılması gerekenler üzerinde durmuştur.); 20 Mart 1326 (1910), nr: 568, s: 1.

2. Konularına Göre

2. 1. Şiir

Hüseyin Siret; “Bilir misin?”, 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 2.

Hüseyin Siret; “Ölümden Sonra”, 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 2.

Tevfik Fikret; “Millet Şarkısı”, 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 1.

2. 2. Hikâye

Halide Salih; “İsterik”, 16 Mart 1326 (1910), nr: 564, s: 3. ,

_____ “İsterik”, 17 Mart 1326 (1910), nr: 565, s: 3.

_____ “İsterik”, 18 Mart 1326 (1910), nr: 566, s: 3.

Memduh Şevket; “Mevla Kavuştursun”, 20 Mart 1326 (1910), nr: 568, s: 3.

_____ “Mevla Kavuştursun”, 22 Mart 1326 (1910), nr: 570, s: 3.

_____ “Mevla Kavuştursun”, 23 Mart 1326 (1910), nr: 571, s: 3.

Muhittin; “İki Mektup”, 25 Mart 1326 (1910), nr: 573, s: 3. ,

_____ “İki Mektup”, 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 3.

_____ “Bir Hikâye”, 13 Mart 1326 (1910), nr: 561, s: 3.

Serçe; “Fener Hikâyelerden” 06 Temmuz 1326 (1910), nr: 675, s: 2.

2. 3. Piyes

Hüseyin Suat; “Dava-yı Aşk”, 29 Haziran 1326 (1910), nr: 669, s: 3.

İmzasız; “Bir Piyes”, 28 Şubat 1326 (1910), nr: 548, s: 3.

2. 4. Mektup

Halide Salih; “Nazıma Sultan Hazretlerine”, 13 Kânunusani 1326 (1910), nr: 502, s: 1.

- İmzasız; "Fransa Mektupları", Haziran 1326 (1910), nr: 657, s: 2.
- _____ "Fransa Mektupları", 05 Temmuz 1326 (1910), nr: 675, s: 2.
- _____ "Fransa Mektupları", 08 Temmuz 1326 (1910), nr: 678, s: 1, 2.
- _____ "Fransa Mektupları", 17 Temmuz 1326 (1910), nr: 686, s: 1.
- _____ "Fransa Mektupları", 6 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 2.
- _____ "Fransa Mektupları", 9 Haziran 1326 (1910), nr: 650, s: 2.
- _____ "Hüseyin Cahit Bey'in Mektubu", 25 Temmuz 1326 (1910), nr: 694, s: 1.
- _____ "Selanik'ten Son Haber", 08 Temmuz 1326 (1910), nr: 678, s: 2.
- Kolonyalı Zîn Alaaddin Hilmi; "Bir Mektup", 30 Mayıs 1326 (1910), nr: 639, s: 2.
- Muhiddîn; "İtalya Mektupları", 1 Mayıs 1326 (1910), nr: 610, s: 1, 2. ,
- Müfit; "Hüseyin Cahit Bey'e", 15 Mart 1326 (1910), nr: 563, s: 2.
- Nazıma; "Halide Salih Hanımefendi'ye", 14 Kânunusani 1326 (1910), nr: 503, s: 1.
- Salih Keramet; "Maarif Nezareti İçin Mektup", 2 Nisan 1326 (1910), nr: 581, s: 1, 2.
- Süleyman Nutfi; "Yemen'e Dair", 12 Mart 1326 (1910), nr: 560, s: 3.
- Tevfik Fikret; "Başlıksız", 31 Mart 1326 (1910), nr: 579, s: 2.

2. 5. Mülakat

- Hüseyin Cahit; "Bir İki Nokta", 31 Temmuz 1326 (1910), nr: 700, s: 1.
- İmzasız, "Mülakat", 22 Nisan 1326 (1910), nr: 601, s: 4.
- _____ "Ayân Reisi Sait Paşa Hazretlerinin Kendi Kendilerine Mülakatı", 1 Şubat 1326 (1910), nr: 521, s: 1, 2.
- _____ "Dâhiliye Nazırı Talat Bey ile Mülakat- Rumeli Ahvali", 28 Temmuz 1326 (1910), nr: 697, s: 1, 2.

- _____ “Hâdî Paşa ile Mülakat”, 29 Nisan 1326 (1910), nr: 608, s: 3.
- _____ “Hâdî Paşa ile Mülakat”, 30 Haziran 1326 (1910), nr: 670, s: 3.
- _____ “Hilmi Paşa ile Mülakat”, 30 Nisan 1326 (1910), nr: 609, s: 2.
- _____ “İpek Mutasarrıfı ile Mülakat”, 29 Nisan 1326 (1910), nr: 608, s: 2.
- _____ “Lütfi Fikri Beyle Bir Muhavere”, 20 Haziran 1326 (1910), nr: 660, s: 2.
- _____ “Kont Derental ile Mülakat”, 15 Kânunusani 1326 (1910), nr: 504, s: 2.
- _____ “Mahmud Şevket Paşa ile Mülakat”, 29 Mayıs 1326 (1910), nr: 638, s: 2.
- _____ “Mahmud Şevket Paşa’nın Beyânâtı”, 29 Nisan 1326 (1910), nr: 608, s: 2.
- _____ “Mösyö Takef ile Mülakat”, 15 Mart 1326 (1910), nr: 563, s: 2.
- _____ “Mülakat”, 22 Nisan 1326 (1910), nr: 601, s: 4.
- _____ “Nabi Bey ile Mülakat”, 14 Temmuz 1326 (1910), nr: 683, s: 2.
- _____ “Patrikhanenin Tahrirat-ı Umumiyyesi- Sadrazam Vekili ile Mülakat”, 30 Temmuz 1326 (1910), nr: 699, s: 1.
- _____ “Rıfat Paşa İle Mülakat”, 27 Mayıs 1326 (1910), nr: 636, s: 1.
- _____ “Rıfat Paşa ile Mülakat”, 16 Temmuz 1326 (1910), nr: 685, s: 2.
- _____ “Said Paşa ile Mülakat”, 24 Haziran 1326 (1910), nr: 664, s: 1, 2.
- _____ “Şehremîni ile Mülakât”, 21 Haziran 1326 (1910), nr: 661, s: 2.
- _____ “Tarhan Paşa ile Mülakat” 26 Nisan 1326 (1910), nr: 605, s: 2.
- _____ “Venizelos’un Hali”, 30 Temmuz 1326 (1910), nr: 699, s: 2.
- _____ “Yunan Kralıyla Mülakat”, 26 Mayıs 1326 (1910), nr: 635, s: 2.

2. 6. Edebi İlanlar

2. 6. 1. Kitap İlanları

- “Alem-i İslam ve Japonya’da İntişar-ı İslamiyet”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, seyyah Abdülreşat İbrahim Efendi’nin gazi notlarına yer verilen yeni bir eserin yayınlandığına ilandır.); 4 Haziran 1326 (1910), nr: 644, s: 4.
- “Amerikalı Bir Polisin Mahareti”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen romanın tercüme edildiği ve İkbâl Kütüphanesi’nde satışa sunulduğuna dair ilandır.); 29 Kânunusani 1326 (1910), nr: 518, s: 4.
- “Askeri Cep Takvimi” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, ordunun uzun zamandır ihtiyacı olan askeri cep takviminin basıldığına dair ilandır.); 19 Mart 1326 (1910), nr: 567, s: 4.
- “Asr-ı Hazırda Avrupa 1814–1896”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ali Reşat Bey tarafından tercüme edilen eserin otuz ikinci formalarının yayınlandığına dair ilandır.); 13 Mayıs 1326 (1910), nr: 622, s: 4.
- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ali Reşat Bey tarafından tercüme edilen eserin elli üç ve elli dördüncü formalarının yayınlandığına dair ilandır.); 3 Nisan 1326 (1910), nr: 582, s: 4.
- “Aşk Nedir?” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen eserin yayınlandığına dair ilandır.); 7 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 4.
- “Başımıza Gelenler”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Mısır komiserliği baş katibi Mehmet Arif Bey tarafından yayınlanan eserin ikinci kez yayınlandığına dair ilandır.); 28 Nisan 1326 (1910), nr: 607, s: 4.
- “Belki Ben Aldanıyorum”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ahmet Rasim Bey tarafından kaleme alınan aynı adlı eserin Servet-i Fünun Kütüphanesinde satıldığına dair ilandır.); 22 Kânunusani 1326 (1910), nr: 511, s: 4.
- “Bin bir Gece” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, içerisinde çeşitli hikâyeler barındıran bu eserin forma forma basıldığına ve ilk formasının yayınlandığına dair ilandır.); 19 Mart 1326 (1910), nr: 567, s: 4.

- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, içerisinde çeşitli hikâyeler barındıran bu eserin ikinci formasının yayınlandığına dair ilandır.); 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 4.
- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, içerisinde çeşitli hikâyeler barındıran bu eserin dördüncü formasının yayınlandığına dair ilandır.); 3 Nisan 1326 (1910), nr: 582, s: 4.
- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, içerisinde çeşitli hikâyeler barındıran bu eserin beşinci formasının yayınlandığına dair ilandır.); 7 Nisan 1326 (1910), nr: 586, s: 4.
- “Biz Niçin Mağlup Olduk?”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, eserin Harbiye Mektebi tarih öğretmeni Selahattin Bey tarafından eserin yayınlandığına dair ilandır.); 14 Şubat 1326 (1910), nr: 534, s: 4.
- “Buruja” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, aynı adlı eserin satışa çıktığına dair ilandır.); 16 Kânunusani 1326 (1910), nr: 505, s: 4.
- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Halil Halit Bey tarafından tercüme edilen eserin dokuzuncu formasının basıldığına dair ilandır.); 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 4.
- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Halil Halit Bey tarafından tercüme edilen eserin dokuzuncu formasının basıldığına dair ilandır.); 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 4.
- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Halil Halit Bey tarafından tercüme edilen eserin on beşinci formasının basıldığına dair ilandır.); 6 Kânunusani 1326 (1910), nr: 515, s: 4.
- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, aynı adlı romanın on ikinci formasının yayınlandığına dair ilandır.); 2 Şubat 1326 (1910), nr: 522, s: 4.
- “Cami-el Ulum”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Eserin birinci cüzünün yayınlandığına dair ilandır.); 30 Mart 1326 (1910), nr: 578, s: 4.

“Cinayet Yuvası”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Fransızcadan tercüme edilen eserin ilk formasının yayınlandığına dair ilandır.); 14 Mart 1326 (1910), nr: 562, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Fransızcadan tercüme edilen eserin dokuzuncu formasının yayınlandığına dair ilandır.); 16 Nisan 1326 (1910), nr: 595, s: 4.

“Cinayet Yuvası”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Fransızcadan tercüme edilen eserin onuncu formasının yayınlandığına dair ilandır.); 20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Fransızcadan tercüme edilen eserin on üçüncü formasının yayınlandığına dair ilandır.); 2 Mayıs 1326 (1910), nr: 611, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Fransızcadan tercüme edilen eserin on dördüncü formasının yayınlandığına dair ilandır.); 4 Mayıs 1326 (1910), nr: 613, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Fransızcadan tercüme edilen eserin on sekizinci formasının yayınlandığına dair ilandır.); 26 Mayıs 1326 (1910), nr: 635, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Fransızcadan tercüme edilen eserin on dokuzuncu formasının yayınlandığına dair ilandır.); 7 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 4.

“Çinlerle Muhabere”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Hasan Merzuk Bey tarafından adı geçen eserin forma forma neşredileceğine dair ilandır.); 30 Kânunusani 1326 (1910), nr: 519, s: 4.

“Edeb-ül Din ve Eldünya Tercümesi”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Bergamalı Cevdet Efendi tarafından tercüme edilen eserin satışa çıktığına dair ilandır.); 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 4.

“Emraz-ı Dâhiliye”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Doktor Ali Rıfat Bey tarafından Türkçeye tercüme edilen eserin beşinci nüshasının basıldığına dair ilandır.); 25 Kânunusani 1326 (1910), nr: 514, s: 4.

- “Emraz-ı Dâhiliye-Cihaz-ı Tenefüsi Hastalıkları”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Selanikli Doktor Ali Rifat Bey tarafından eserin basıldığına dair ilandır.); 27 Şubat 1326 (1910), nr: 547, s: 4.
- “Envar-ül İrfan fi Vasef-i Celil-i Cenab-ı Nu'man”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire Sütunu, Meşrutiyet hakkında bilgi veren eserin yayınlandığına dair ilandır.); 24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 4.
- “Eşref”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen gazetenin 48-21 numaralı sayısının çıktığına dair ilandır.); 22 Kânunusani 1326 (1910), nr: 511, s: 4.
- “Fen Eşgal-i Harici-yi Hayvanat-ı Ahaliye”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Yusuf Ziya Efendi tarafından eserin yayınlandığına dair ilandır.); 23 Şubat 1326 (1910), nr: 543, s: 4.
- “Fırtına”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Şahabettin Süleyman tarafından hazırlanan eserin yayınlandığına dair ilandır.); 15 Haziran 1326 (1910), nr: 655, s: 4.
- “Fırar”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, genç şairlerden Tahsin Nahit'in yazmış olduğu piyesin oynanacağına dair ilandır.); 18 Kânunusani 1326 (1910), nr: 507, s: 4.
- “Fransızca Yeni Romanlar-On Kont Yolu, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen romanların Türkçeye çevrildiğine ve satışa çıktığına dair ilandır.); 16 Kânunusani 1326 (1910), nr: 505, s: 4.
- “Gece Yürüyüş ve Muharebe Dersi”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ali Fazıl Bey tarafından telif edilen eserin yayınlandığına dair ilandır.); 2 Nisan 1326 (1910), nr: 581, s: 4.
- “Gençlerin Düşündüğü”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Fransızcadan tercüme edilen eserin satışa çıktığına dair ilandır.); 23 Şubat 1326 (1910), nr: 543, s: 4.
- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Fransızcadan tercüme edilen eserin satışa çıktığına dair ilandır.); 8 Mart 1326 (1910), nr: 556, s: 4.

“Girit”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire Sütunu, bir komisyon tarafından hazırlanan Girit’in dünü, bugünü yarını ile ilgili eserin yayımlandığına dair ilandır.); 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Girit hakkında bilgiler veren yeni bir eserin yayımlandığına dair ilandır.); 3 Haziran 1326 (1910), nr: 643, s: 4.

“Gün Sancak”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Necip Asım Bey tarafından Fransızcadan tercüme edilen eserin yayımlandığına dair ilandır.); 9 Haziran 1326 (1910), nr: 649, s: 4.

“Güzel Dost”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen romanın tercüme edildiği ve forma forma basılmaya başlandığına dair ilandır.); 3 Nisan 1326 (1910), nr: 582, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen romanın tercüme edildiği ve forma forma basılmaya başlandığına dair ilandır.); 10 Nisan 1326 (1910), nr: 589, s: 3.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen romanın beşinci formasının yayımlandığına dair ilandır.); 1 Mayıs 1326 (1910), nr: 610, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen romanın altıncı formasının yayımlandığına dair ilandır.); 8 Mayıs 1326 (1910), nr: 617, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen romanın yedinci formasının yayımlandığına dair ilandır.); 13 Mayıs 1326 (1910), nr: 622, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen romanın sekizinci formasının yayımlandığına dair ilandır.); 21 Mayıs 1326 (1910), nr: 630, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen romanın dokuzuncu formasının yayımlandığına dair ilandır.); 26 Mayıs 1326 (1910), nr: 635, s: 4.

(ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen romanın onuncu formasının yayımlandığına dair ilandır.); 6 Haziran 1326 (1910), nr: 646, s: 4.

(ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen romanın on birinci formasının yayımlandığına dair ilandır.); 9 Haziran 1326 (1910), nr: 649, s: 4.

(ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen romanın tercüme edildiği ve forma forma basılmaya başlandığına dair ilandır.); 1 Nisan 1326 (1910), nr: 580, s: 4.

“Hac Yolunda” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, eserin Servet-i Fünun Kütüphanesinde satıldığına dair ilandır.); 5 Şubat 1326 (1910), nr: 525, s: 4.

“Hayat-ı Fikriye”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Köprülü-zade Mehmet Fuat tarafından yazılan eserin yakında yayımlanacağına dair ilandır.); 7 Mart 1326 (1910), nr: 555, s: 4.

(ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Köprülü-zade Mehmet Fuat tarafından yazılan eserin yayımlandığına dair ilandır.); 23 Nisan 1326 (1910), nr: 602, s: 4.

(ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Köprülü-zade Mehmet Fuat tarafından yazılan eserin yayımlandığına dair ilandır.); 26 Mayıs 1326 (1910), nr: 635, s: 4.

“Hayvanat-ı Ahaliyyenin Pir ü Pilajmosu”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Cafer Fahri Bey tarafından eserin yayımlandığına dair ilandır.); 26 Şubat 1326 (1910), nr: 546, s: 4.

“Hıfz-ı Esliha-yı Askeriye”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, mühendishanede yer alan silahların Yusuf Ragıp Bey tarafından tespit edilerek bir kitap haline getirildiğine dair ilandır.); 5 Şubat 1326 (1910), nr: 525, s: 4.

(ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, mühendishanede yer alan silahların Yusuf Ragıp Bey tarafından tespit edilerek bir kitap haline getirildiğine dair ilandır.); 29 Kânunusani 1326 (1910), nr: 518, s: 4.

“Hiç Yolunda”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Cenap Şahabettin Bey tarafından kaleme alınan aynı adlı eserin Servet-i Fünun Kütüphanesinde satıldığına dair ilandır.); 22 Kânunusani 1326 (1910), nr: 511, s: 4

“Hisler ve Fikirler”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Rauf Necdet Bey tarafından yakında bu adla bir eser çıkacağına dair ilandır.); 5 Mart 1326 (1910), nr: 553, s: 4.

(ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Rauf Necdet Bey tarafından hazırlanan eserin yayımlandığına dair ilandır.); 17 Nisan 1326 (1910), nr: 596, s: 4.

“Hukuk Umumiye-i Düvel”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire Sütunu, aynı adlı eserin üçüncü cildinin çıktığına dair ilandır.); 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 4.

(ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Osman Sermet Efendi tarafından yazılan eserin ikinci cildinin yayımlandığına dair ilandır.); 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 4.

“İçtima-yi Bir Cinayet”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Nazifi Şerif Bey tarafından yazılan romanın ilk formasının yayımlandığına dair ilandır.); 2 Nisan 1326 (1910), nr: 581, s: 4.

“İlm-i Arz, Tarih-i Medeniyet, Minhac-ı Hükümet-i İdare”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen kitapların yayımlandığına dair ilanlardır.); 20 Temmuz 1326 (1910), nr: 689, s: 4.

“İlm-i Hukuk ve Mukayese-yi Kavanin Mecmuası”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Gümülcine mebusu Mehmet Arif Bey tarafından her ay yayımlanan eserin yeni sayısının çıktığına dair ilandır.); 5 Haziran 1326 (1910), nr: 645, s: 4.

“İmzasız”; “Muhtasar-ı Tarih-i Medeniyet”, “Güzel Dost” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen eserlerin yayımlandığına dair haberdir.); 15 Temmuz 1326 (1910), nr: 684, s: 4.

“İspritizma Aleyhinde”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Doktor Mazhar Osman Bey tarafından hazırlanan eserin satışa çıktığına dair ilandır.); 9 Nisan 1326 (1910), nr: 588, s: 4.

- “İzdivaç ve Şerait-i Sıhhiyesi”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Nusret Fuat Bey tarafından hazırlanan eserin yayınlandığına dair ilandır.); 11 Mart 1326 (1910), nr: 559, s: 4.
- “Jandarmanın Vezaif-i Adliyesi”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Jandarma Zabitan Okulu öğretmenlerinden Hasan Edip Bey tarafından hazırlanan eserin yayınlandığına dair ilandır.); 18 Mayıs 1326 (1910), nr: 627, s: 3.
- “Jozef(Joseph) Balsemo” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, romanın kırk üçüncü formasının yayınlandığına dair ilandır.); 7 Mart 1326 (1910), nr: 555, s: 4.
- “Kalem, Yeni Kitaplar, Hüsn ve Şiir” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, yeni çıkan kitaplar ile dergilerin içeriğinden bahsedilerek, bunların temin edilebileceği noktalar hakkında bilgi verilmiştir.); 27 Temmuz 1326 (1910), nr: 698, s: 4.
- “Kamus-ı Türki”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Şemsettin Sami Bey tarafından hazırlanan eserin satışa çıktığına dair ilandır.); 14 Mart 1326 (1910), nr: 562, s: 4.
- “Kırmızı Müselles” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, bir polisiye roman olan Kırmızı Müselles’in Hilal Kütüphanesi tarafından forma forma yayınlanacağına dair ilandır.); 19 Mart 1326 (1910), nr: 567, s: 4.
- “Kirli Çamaşırlar”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Hüseyin Suat Bey tarafından kaleme alınan piyesin edebiyat ve sanat değeri üzerinde durulmuştur.); 20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 4.
- “Letaif-i Nasrettin Hoca”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Nasrettin Hoca firkaları bir araya getirilerek oluşturulan eserin yayınlandığına dair ilandır.); 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 4.
- “Macaristan’a Dair Bir Kitap”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Macaristan adıyla Budapeşte’de yeni eserin yayınlandığına dair ilandır.); 8 Mayıs 1326 (1910), nr: 617, s: 4.

“Mağdure-yi Sevda”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, merhum İsmail Safa Bey tarafından yazılan eserin yayınlandığına dair ilandır.); 27 Şubat 1326 (1910), nr: 547, s: 4.

“Mebadi-yi İlm-i Mantık”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Fazıl Bey tarafından hazırlanan eserin yayınlandığına dair ilandır.); 26 Şubat 1326 (1910), nr: 546, s: 4.

“Mektep Alemi”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ali Kami Bey tarafından yayınlandığına dair ilandır.); 9 Haziran 1326 (1910), nr: 649, s: 4.

“Melekût”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Saffet Paşa tarafından hazırlanan eserin yayınlandığına dair ilandır.); 11 Mart 1326 (1910), nr: 559, s: 4.

“Mesail-i Bedi’iyye ve Ahlakiye”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Celal Sahir ve Fazıl Ahmet Beyler tarafından hazırlanan eserin forma forma yayınlanacağına dair ilandır.); 9 Nisan 1326 (1910), nr: 588, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Celal Sahir ve Fazıl Ahmet Beyler tarafından hazırlanan eserin forma forma yayınlanmaya başladığına dair ilandır.); 12 Nisan 1326 (1910), nr: 591, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Celal Sahir ve Fazıl Ahmet Beyler tarafından hazırlanan eserin yeni bir formasının yayınlandığına dair ilandır.); 17 Nisan 1326 (1910), nr: 596, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Celal Sahir ve Fazıl Ahmet Beyler tarafından hazırlanan eserin yeni bir formasının yayınlandığına dair ilandır.); 20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Celal Sahir ve Fazıl Ahmet Beyler tarafından hazırlanan eserin yeni bir formasının yayınlandığına dair ilandır.); 2 Mayıs 1326 (1910), nr: 611, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Celal Sahir ve Fazıl Ahmet Beyler tarafından hazırlanan eserin yeni bir formasının yayınlandığına dair ilandır.); 8 Mayıs 1326 (1910), nr: 617, s: 4.

“Miftah-ı Ala Esrar”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Mahmut Cemalettin Bey tarafından yazılan eserin yayınlandığına dair ilandır.); 8 Mart 1326 (1910), nr: 556, s: 4.

“Mirat-ı Vücut-u Beşer”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, insan vücudu hakkında ayrıntılı bilgiler veren ilk Türkçe eser olma özelliği taşıyan bu eserin yayınlandığına dair ilandır.); 14 Mart 1326 (1910), nr: 562, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, insan vücudu hakkında ayrıntılı bilgiler veren ilk Türkçe eser olma özelliği taşıyan bu eserin yayınlandığına dair ilandır.); 19 Mart 1326 (1910), nr: 567, s: 4.

“Mithat Paşa”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Mithat Paşa'nın zindanda iken kendi kaleminden mahkeme sürecini anlattığı eserin yayınlanarak satışa çıktığına dair ilandır.); 3 Nisan 1326 (1910), nr: 582, s: 4.

“Muhit-i Fünun-ı Tıbbiye”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, eserin dördüncü formasının yayınlandığına dair ilandır.); 24 Mayıs 1326 (1910), nr: 633, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, eserin altıncı formasının yayınlandığına dair ilandır.); 7 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, eserin yedinci formasının yayınlandığına dair ilandır.); 14 Haziran 1326 (1910), nr: 654, s: 4.

“Müdafaa”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, eserin 5. nüshasının yayınlandığına dair ilandır.); 30 Temmuz 1326 (1910), nr: 699, s: 4.

“Müftah-ı Alesrar” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ruhiye İlmi yazarlarından Mahmut Cemalettin Bey tarafından adı geçen eserin kaleme alındığına dair ilandır.); 1 Şubat 1326 (1910), nr: 521, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ruhiye İlmi yazarlarından Mahmut Cemalettin Bey tarafından adı geçen eserin kaleme alındığına dair ilandır.); 3 Şubat 1326 (1910), nr: 523, s: 4.

“Neva Yahut Sada-yı Ermeniyan”, “(ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, bu isimde yeni bir tercüme gazetesinin yayın hayatına başladığına dair ilandı.); 4 Mayıs 1326 (1910), nr: 613, s: 4.

- “Nev-sal-i Osmani” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, daha önceden aynı isimle çıkarılan eserin yeniden çıkarılmaya başlandığına dair ilandır.); 18 Nisan 1326 (1910), nr: 597, s: 4.
- “Osmanlı Milleti”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Giritli Ahmet Sakı Bey’in Osmanlı milletini çeşitli yönleriyle anlattığı Fransızca eserin yayınlandığına dair ilandır.); 5 Mart 1326 (1910), nr: 553, s: 3.
- “Osmanlı-Rus Sefiri”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Askeri Kütüphane tarafından yayınlanan eserin kırk üçüncü formasının yayınlandığına dair ilandır.); 12 Nisan 1326 (1910), nr: 591, s: 4.
- “Osmanlı Teşkilat ve Kıyafet-i Askeriyesi- Muharriri Mahmut Şevket Paşa” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Mahmut Şevket Paşa tarafından yazılan eserin yayınlandığına dair ilandır.); 4 Şubat 1326 (1910), nr: 524, s: 4.
- “Piyadenin Gece Talimleri”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, eserin Almancadan Türkçeye aktarıldığına dair ilandır.); 9 Nisan 1326 (1910), nr: 588, s: 4.
- “Resimli ve Haritalı Coğrafya-yı Osmanî”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Darülfünun okulu coğrafya öğretmeni Saffet Bey tarafından hazırlanan eserin okullarda coğrafya kitabı olarak okutulacağına dair ilandır.); 3 Nisan 1326 (1910), nr: 582, s: 4.
- “Ruh name-yi Müdavat-ı Ayniye” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Doktor Kemal Nikolaki Efendi tarafından eserin kaleme alındığına dair ilandır.); 7 Nisan 1326 (1910), nr: 586, s: 4.
- “Ruh-el Cemaat”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Köprülü-zade Mehmet Fuat tarafından tercüme edilen eserin dair yayınlandığına dair ilandır.); 30 Mart 1326 (1910), nr: 578, s: 4.
- “Ruh-ı Bikayd”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Fecr-i Ati Kütüphanesi tarafından yayınlanan eserin ikinci cildinin de yayınlandığına dair ilandır.); 11 Mart 1326 (1910), nr: 559, s: 4.
- “Ruhname-yi Tıbb Kanunu”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen eserin Kemal Bey tarafından yayınlandığına dair ilandır.); 29 Kânunusani 1326 (1910), nr: 518, s: 4.

“Rukiyyum” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Mısır’da geçen bir aşk hikâyesinin konu edildiği eserin satışa çıktığına dair ilandır.); 16 Kânunusani 1326 (1910), nr: 505, s: 4.

“Rübâb-ı Şikeste” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Rübâb-ı Şikeste’nin Tanin idarehanesinden temin edilebileceğine dair ilandır.) 22 Nisan 1326 (1910), nr: 601, s: 4.

“Safa Yahut Netice-yi İptila”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Mehmet Nazım Bey tarafından hazırlanan ve bir tiyatro kitabı olan eserin yayınlandığına dair ilandır.); 16 Haziran 1326 (1910), nr: 656, s: 4.

“Seviye Talib”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Halide Salih tarafından kaleme alınan romanın yakında yayımlanacağına dair ilandır.); 06 Temmuz 1326 (1910), nr: 676, s: 4.

“Seyr-i Sefain ve Heyet-i Bahriye”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Bahriye Mektebi öğretmenlerinden İsmail Faik Bey’in yazdığı aynı adlı derginin ikinci formasının yayınlandığına dair ilandır.); 26 Kânunusani 1326 (1910), nr: 515, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Yüzbaşı Faik Efendi tarafından derginin ikinci cüzünün yayınlandığına dair ilandır.); 9 Şubat 1326 (1910), nr: 529, s: 4.

“Son Elifba-yı Osmani”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, İrfan Bey tarafından yazılan kitaptan yararlanabileceğine dair ilandır.); 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 4.

“Şarlok Holmes Sergüzeştleri”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, eserin Ebuzziya matbaasında basıldığına dair ilandır.); 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 4.

“Şarlok Holmes”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, romanın İkbâl Kütüphanesi tarafından ilk kısmının yayınlandığına dair ilandır.); 23 Mart 1326 (1910), nr: 571, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Şarlok Holmes Sergüzeştlerini anlatan eserin Zümrütlü Taç Meselesi adlı ikinci kitabının da Ebuzziya

matbaasında basıldığına dair ilandır.); 25 Şubat 1326 (1910), nr: 545, s: 4.

“Şıp Sevdî”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Hüseyin Rahmi Bey tarafından kaleme alınan eserin İbrahim Hilmi Bey tarafından yayınlandığına dair ilandır.); 8 Mart 1326 (1910), nr: 556, s: 4.

“Şura-yı Ümmet-Ali Kemal Davası, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ali Kemal davası ile ilgili hazırlanan eserin yayınlandığına dair ilandır.); 12 Kanunusani 1326 (1910), nr: 501, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ali Kemal davası ile ilgili hazırlanan eserin yayınlandığına dair ilandır.); 25 Kânunusani 1326 (1910), nr: 514, s: 4.

“Tarih-i Medeniyet” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Fransızcadan tercüme edilen eserin yayınladığına dair ilandır.); 7 Nisan 1326 (1910), nr: 586, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Fransızcadan tercüme edilen eserin yayınladığına dair ilandır.); 9 Haziran 1326 (1910), nr: 649, s: 4.

“Tarih-i Mesamin”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire Sütunu, aynı adlı eserinin dokuzuncu nüshasının neşredildiğine dair ilandır.); 23 Temmuz 1326 (1910), nr: 692, s: 4.

“Tarih-i Osmanî Kütüphanesi” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, I-Fatih Sultan Mehmet ve ressam Bellini II- Tarih Sahifeleri adlı eserlerin Servet-i Fünun Kütüphanesi’nde satışa sunulduğuna dair ilandır.); 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, I-Fatih Sultan Mehmet ve ressam Bellini II- Tarih Sahifeleri adlı eserlerin Servet-i Fünun Kütüphanesi’nde satışa sunulduğuna dair ilandır.); 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 4.

“Tarih-i Riyaziyat”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, eserin Salih Murat Bey tarafından tercüme edildiğine ve Meziyet Kütüphanesince yayınlandığına dair ilandır.); 2 Şubat 1326 (1910), nr: 522, s: 4.

“Tarih-i Siyasi Asr-ı Hazırda Avrupa” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ali Reşat Bey tarafından tercüme edilen eserin 42. , 43. , 44. formalarının yayınlandığına dair ilandır.); 5 Şubat 1326 (1910), nr: 525, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ali Reşat Bey tarafından tercüme edilen eserin yayınlandığına dair ilandır.); 14 Kânunusani 1326 (1910), nr: 503, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ali Reşat Bey tarafından tercüme edilen eserin kırk altı, kırk yedi ve kırk sekizinci formalarının yayınlandığına dair ilandır.); 26 Şubat 1326 (1910), nr: 546, s: 4.

“Tarih-i Siyasi”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ali Reşat Bey tarafından tercüme edilen eserin yeni bir formasının yayınlandığına dair ilandır.); 14 Mart 1326 (1910), nr: 562, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ali Reşat Bey tarafından tercüme edilen eserin yeni bir formasının yayınlandığına dair ilandır.); 10 Nisan 1326 (1910), nr: 589, s: 3.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ali Reşat Bey tarafından tercüme edilen eserin yeni bir formasının yayınlandığına dair ilandır.); 10 Haziran 1326 (1910), nr: 650, s: 4.

“Tarih-i Umum,” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire Sütunu, aynı adlı eserin neşredildiğine dair ilandır.); 22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ahmet Refik Bey tarafından yazılmakta olan eserin yakında yayımlanacağına dair haberdır), 30 Temmuz 1326 (1910), nr: 699, s: 4.

“Tarih-i Umûmî-Ali Reşat-Ali Seydi, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen yazarlarca hazırlanan üç ciltlik eserin yayınlandığına dair ilandır.); 12 Kanunusani 1326 (1910), nr: 501, s: 4.

“Tavsi-yi Kavaid-i Fıkhıyye”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Sivas milletvekili Ahmet Şükrü Efendi tarafından yazılan eserin yayınlandığına dair ilandır.); 7 Mart 1326 (1910), nr: 555, s: 4.

- “Teşri-yi Marzi-yi Hususi”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Tıp fakültesi hocalarından Saim Bey’in adlı aynı eserinin yayınlandığına dair ilandır.); 26 Şubat 1326 (1910), nr: 546, s: 4.
- “Tıbbi Musahabeler”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Doktor Galip Ata Bey tarafından hazırlanan eserin yayınlandığına dair ilandır.); 11 Mart 1326 (1910), nr: 559, s: 4.
- “Tıp Kanunu Dersleri”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Burhaneddin Şakir Bey tarafından Darülfünun’da okutulan tıp derslerinin bir araya getirilmesi ile oluşturulan kitabın birinci cildinin yayınlandığına dair ilandır.); 10 Nisan 1326 (1910), nr: 589, s: 4.
- “Timsal-i Aşk”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Cemil Süleyman Bey tarafından aynı adlı eserin yazılmakta olduğuna dair ilandır.); 27 Kânunusani 1326 (1910), nr: 516, s: 4.
- “Turuk Tatbikatı”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ali Necip Bey tarafında hazırlanan eserin altıncı formasını basıldığına dair ilandır.); 8 Şubat 1326 (1910), nr: 528, s: 4.
- “Türkiye ve Tanzimat- Devlet-i Osmaniye’nin Tarih-i Islahatı, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ali Reşat Bey tarafından tercüme edilen eserin yakında yayımlanacağına dair ilandır), 30 Temmuz 1326 (1910), nr: 699, s: 4.
- “Vesaik-i Tarihiye ve Siyasiye”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, eserin ikinci cildinin yayınlandığına dair ilandır.); 10 Haziran 1326 (1910), nr: 650, s: 4.
- “Yakup ve Rojya” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Kitapçı Hilmi tarafından yazılan aynı adlı eserin basıldığına dair ilandır.); 27 Kânunusani 1326 (1910), nr: 516, s: 4.
- “Yeni Elif-ba”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, yeni çıkan eserin kısa zamanda okumayı sağladığı ifade edilmiştir.); 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 4.
- “Yeni Şeyler”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ebu Bekir Hazım Bey tarafından hikâyelerinin bir araya getirildiği Eski Şeyler adlı eserin yayınlandığına dair ilandır.); 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 4.

“Yıldızdan Yıldıza Yolculuk”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Süleyman Tevfik Bey tarafından tercüme edilen eserin yayınlandığına dair ilandır.); 15 Mayıs 1326 (1910), nr: 624, s: 4.

2. 6. 2. Gazete-Mecmua

“Arkadaş” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, On beş günde bir yayınlanan Arkadaş adlı derginin yeni sayısının çıktığına dair ilandır.); 8 Nisan 1326 (1910), nr: 587, s: 4.

“Arkadaş” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, On beş günde bir yayınlanan Arkadaş adlı derginin on birinci sayısının çıktığına dair ilandır.); 4 Haziran 1326 (1910), nr: 644, s: 4.

“Arkadaş”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin dördüncü sayısının çıktığına dair ilandır.); 23 Şubat 1326 (1910), nr: 543, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, On beş günde bir yayınlanan Arkadaş adlı derginin yeni sayısının çıktığına dair ilandır.); 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, On beş günde bir yayınlanan Arkadaş adlı derginin yeni sayısının çıktığına dair ilandır.); 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, On beş günde bir yayınlanan Arkadaş adlı derginin ikinci nüshasının basıldığına dair ilandır.); 27 Kânunusani 1326 (1910), nr: 516, s: 4.

“Asker Gazetesi”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, bir süredir yayınlanmayan gazetenin yeni formasının yayınlandığına dair ilandır.); 19 Mart 1326 (1910), nr: 567, s: 4.

“Beyan-ül Hak”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin yetmiş yedinci nüshasında yer alan yazar listesi verilmiştir.); 8 Şubat 1326 (1910), nr: 528, s: 4.

- “Beyaz Gölgeler-Buhran”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Celal Sahir tarafından hazırlanan iki derginin yayınlandığına dair ilandır.); 2 Mayıs 1326 (1910), nr: 611, s: 4.
- “Dar-üş Şafaka Fen Mecmuası”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Dar-üş Şafaka Fen dergisinin yeni sayısının çıktığına dair ilandır.); 28 Şubat 1326 (1910), nr: 548, s: 4.
- “Dar-üş Şafaka”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, dergisinin on ikinci sayısının çıktığına dair ilandır.); 15 Mayıs 1326 (1910), nr: 624, s: 4.
- “Donanma Mecmuası”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, donanma cemiyeti adına çıkarılan derginin yeni sayısının çıktığına dair ilandır.); 17 Nisan 1326 (1910), nr: 596, s: 4.
- “Eşref”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen gazetenin 49-22 numaralı sayısının çıktığına dair ilandır.); 28 Kânunusani 1326 (1910), nr: 517, s: 4.
- “Gençlerin Risale-yi Edebiyyesi-Tenkî” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Tenkit adlı yeni bir derginin yayınlandığına dair ilandır.); 22 Mart 1326 (1910), nr: 570, s: 4.
- “Haftalık Ümmet”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, haftada bir yayınlanan derginin ikinci sayısının çıktığı belirtilerek, bu sayıda yer alan yazar kadrosu verilmiştir.); 21 Mayıs 1326 (1910), nr: 630, s: 4.
- “Hale”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, ayda bir yayınlanan edebiyat, moda ve tiyatro içerikli gazetenin yeni sayısının çıktığına dair ilandır.); 19 Şubat 1326 (1910), nr: 539, s: 4.
- “Hande” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Hande isminde edebi yazılara, karikatürlere, mizahi parçalara yer veren yeni bir gazetenin bir gün sonra çıkacağına dair ilandır.); 21 Mart 1326 (1910), nr: 569, s: 4.
- “Hanım Teyze”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Selanik’te bu isimle yeni bir mizah gazetesinin çıktığına dair ilandır.); 17 Nisan 1326 (1910), nr: 596, s: 4.

“Hanımlara Mahsus Gazete”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Teali-yi Vatan Osmanlı Hanımlar Cemiyeti tarafından gazetenin dördüncü sayısının yayınlandığına dair ilandır.); 8 Nisan 1326 (1910), nr: 587, s: 4.

(ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Teali-yi Vatan Osmanlı Hanımlar Cemiyeti tarafından gazetenin yayınlanmaya başladığına dair ilandır.); 19 Mart 1326 (1910), nr: 567, s: 4.

(ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Teali-yi Vatan Osmanlı Hanımlar Cemiyeti tarafından gazetenin ikinci sayısının yayınlandığına dair ilandır.); 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 4.

“Hikmet”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, gazetenin ikinci sayısının yayınladığına dair ilandır.); 16 Nisan 1326 (1910), nr: 595, s: 4.

“His ve Şiir”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, His ve Şiir adlı derginin yeniden yayına başladığı haber verilerek, İstanbul’daki dağıtım yerleri bildirilmiştir.); 06 Temmuz 1326 (1910), nr: 676, s: 4.

“Hürriyet Gazetesi”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, yeni bir gazetenin yayın hayatına başladığına dair ilandır.); 14 Haziran 1326 (1910), nr: 654, s: 4.

“İkramiyeli Bilmece Mecmuası”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, ayda bir yayınlanan derginin yeni sayısının çıktığına dair ilandır.); 1 Nisan 1326 (1910), nr: 580, s: 4.

“İlm-i Hukuk ve Mukayese-yi Kavanin Mecmuası”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Gümülcine mebusu Mehmet Arif Bey tarafından her ay yayınlanan eserin yeni sayısının çıktığına dair ilandır.); 8 Şubat 1326 (1910), nr: 528, s: 4.

“İlm-i Hukuk ve Mukayese-yi Kavanin Mecmuası”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Gümülcine mebusu Mehmet Arif Bey tarafından her ay yayınlanan eserin yeni sayısının çıktığına dair ilandır.); 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 4.

(ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Gümülcine mebusu Mehmet Arif Bey tarafından her ay yayınlanan eserin bir yılı doldurduğu ve bir yıllık

koleksiyonunun satışa çıktığına dair ilandır.); 26 Nisan 1326 (1910), nr: 605, s: 4.

(ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Gümülcine mebusu Mehmet Arif Bey tarafından her ay yayınlanan eserin yeni sayısının çıktığına dair ilandır.); 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 4.

(ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin ikinci cildinin on bir numaralı sayısının çıktığına dair ilandır.); 5 Mart 1326 (1910), nr: 553, s: 4.

İspiritizma”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen derginin yeni sayısının yayınlandığına dair ilandır.); 3 Haziran 1326 (1910), nr: 643, s: 4.

“İspiritizma yahut Ölülerle Muhabere”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen derginin ikinci sayısının yayınlandığına dair ilandır.); 2 Şubat 1326 (1910), nr: 522, s: 4.

“Kardeş Sesi”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin ikinci nüshasının basıldığına dair ilandır.); 28 Kânunusani 1326 (1910), nr: 517, s: 4.

“Kuyruklu Yıldız ve Halley Kuyruklu Yıldızı Neler Olacak? , (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, dergide Halley kuyruklu yıldızı hakkında bilgiler veren iki yeni sayının çıkacağına dair ilandır.); 4 Mayıs 1326 (1910), nr: 613, s: 4.

“Leyl-i Girizan”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Hüseyin Siret Bey tarafından Leyl-i Girizan adlı derginin yeni sayısının yayınlandığına dair ilandır.); 8 Şubat 1326 (1910), nr: 528, s: 4.

(ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Hüseyin Siret Bey tarafından Leyl-i Girizan adlı derginin yayınlandığına dair ilandır.); 3 Şubat 1326 (1910), nr: 523, s: 4.

“Mecmua-yı Fünun-ı Askeriye”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin ikinci sayısının yayınlandığına dair ilandır.); 9 Nisan 1326 (1910), nr: 588, s: 4.

“Memurin Gazetesi”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, gazetenin üçüncü sayısının çıktığına dair ilandır.); 22 Mart 1326 (1910), nr: 570, s: 4.

“Memurin”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, memurlarla ilgili izahlarda bulunan Memurin adlı bir gazetenin yayın hayatına başladığına dair ilandır.); 29 Şubat 1326 (1910), nr: 549, s: 4.

“Musavver Servet-i Fünun Mecmua-yı Edebiyyesi”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Servet-i Fünun dergisinin son sayısındaki yazar ve şair kadrosu verilmiştir.); 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 4.

“Musavver Servet-i Fünûn”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Servet-i Fünun dergisinin son sayısının çıktığına dair ilandır.); 08 Temmuz 1326 (1910), nr: 678, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin son çıkan sayısı ve bu sayıda yer alan yazar ve şairlerin isimleri hakkında bilgi verilmiştir.); 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin son çıkan sayısı ve bu sayıda yer alan yazar ve şairlerin isimleri hakkında bilgi verilmiştir.); 28 Kânunusani 1326 (1910), nr: 517, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin yeni bir sayısının çıktığı belirtilerek bu sayıda yer alan şair, yazar ve ressamın isimleri verilmiştir.); 21 Mayıs 1326 (1910), nr: 630, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin son çıkan sayısı ve bu sayıda yer alan şair, yazar ve ressamın isimleri verilmiştir.); 11 Şubat 1326 (1910), nr: 531, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin son çıkan sayısı ve bu sayıda yer alan yazar ve şairlerin isimleri hakkında bilgi verilmiştir.); 14 Kânunusani 1326 (1910), nr: 503, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, müze müdürü Hamdi Bey’in aziz hatırası için yayınlanan sayıdır ve bu sayıda yer alan yazar ve şairlerin isimleri hakkında bilgi verilmiştir.); 1 Nisan 1326 (1910), nr: 580, s: 4.

“Musavver-i Şebâb, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, aynı adlı derginin her hafta yayımlandığına dair ilandır.); 12 Kanunusani 1326 (1910), nr: 501, s: 4.

“Müftah-ı Alesrar”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, forma forma yayınlanan eserin tamamlandığına dair ilandır.); 14 Mayıs 1326 (1910), nr: 623, s: 4.

“Müftah-ı Alesrar”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, on beş günde bir yayınlanan derginin beşinci sayısının çıktığına dair ilandır.); 8 Nisan 1326 (1910), nr: 587, s: 4.

“Müftah-ı Alesrar”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, on beş günde bir yayınlanan derginin dördüncü sayısının çıktığına dair ilandır.); 19 Mart 1326 (1910), nr: 567, s: 4.

“Osmanlı Serriyyat Mecmuası”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Tıp bilimiyle ilgili bilgiler verecek olan derginin ayda bir çıkacağına dair ilandır.); 6 Mart 1326 (1910), nr: 554, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Tıp bilimiyle ilgili bilgiler verecek olan derginin çıktığına dair ilandır.); 2 Nisan 1326 (1910), nr: 581, s: 4.

“Osmanlı Ziraat ve Ticaret Gazetesi”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, haftalık olarak yayınlanan gazetenin yirmi yedinci sayısının çıktığına dair ilandır.); 2 Nisan 1326 (1910), nr: 581, s: 4.

“Osmanlı Ziraat ve Ticaret Gazetesi”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, haftalık olarak yayınlanan gazetenin yirmi altıncı sayısının çıktığına dair ilandır.); 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen gazetenin yirmi dördüncü formasının yayınlandığına dair ilandır.); 14 Mart 1326 (1910), nr: 562, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen gazetenin yirmi üçüncü nüshasının yayınlandığına dair ilandır.); 5 Mart 1326 (1910), nr: 553, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen gazetenin on dokuzuncu nüshasının yayınlandığına dair ilandır.); 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 4.

- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen gazetenin on sekizinci nüshasının yayınlandığına dair ilandır.); 29 Kânunusani 1326 (1910), nr: 518, s: 4.
- “Ölülerle Muhabere yahut İspiritizma”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen derginin Mayıs sayısının yayınlandığına dair ilandır.); 1 Mayıs 1326 (1910), nr: 610, s: 4.
- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen derginin yeni sayısının yayınlandığına dair ilandır.); 1 Nisan 1326 (1910), nr: 580, s: 4.
- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen derginin üçüncü sayısının yayınlandığına dair ilandır.); 4 Mart 1326 (1910), nr: 552, s: 4.
- “Resimli Kitap” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen derginin 16 numaralı sayısının tekrar çıktığına dair ilandır.); 1 Haziran 1326 (1910), nr: 641, s: 4.
- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen derginin 19 numaralı Mayıs sayısının çıktığına dair ilandır.); 10 Mayıs 1326 (1910), nr: 619, s: 4.
- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen derginin yeni sayısının basıldığına dair ilandır.); 1 Nisan 1326 (1910), nr: 580, s: 4.
- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen derginin yeni sayısının basıldığına dair ilandır.); 4 Mart 1326 (1910), nr: 552, s: 4.
- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen derginin on altıncı sayısının basıldığına dair ilandır.); 2 Şubat 1326 (1910), nr: 522, s: 4.
- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen derginin yeni sayısının basıldığına dair ilandır.); 10 Nisan 1326 (1910), nr: 589, s: 3.
- _____ (ilan, müzik, Asar-ı Münteşire Sütunu, aynı adlı derginin temmuz sayısının çıktığına dair ilandır.); 25 Temmuz 1326 (1910), nr: 694, s: 4.
- “Ruh-ı Bikayd” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Tahsin Nahit Bey-geç bir şair tarafından bu isimle bir dergi çıkarılacağına dair ilandır.); 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 4.
- “Sanat ve Hayat”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, bu isimle yeni bir derginin çıkacağına dair ilandır.); 12 Haziran 1326 (1910), nr: 652, s: 4.

“Sırat-ı Müstakim”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin doksanıncı nüshasının çıktığı belirtilerek bu sayıda yer alan yazar listesi verilmiştir.); 13 Mayıs 1326 (1910), nr: 622, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin dördüncü cildinin birinci sayısının yetmiş dokuz numaralı sayısının çıktığına dair ilandır. Son sayıdaki yazar kadrosu verilmiştir.); 25 Şubat 1326 (1910), nr: 545, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin sekseninci sayısının yazar kadrosu verilmiştir.); 8 Nisan 1326 (1910), nr: 587, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin seksen dördüncü sayısı çıkmıştır ve bu sayının yazar kadrosu verilmiştir.); 1 Nisan 1326 (1910), nr: 580, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin seksen üçüncü nüshasında yer alan yazar listesi verilmiştir.); 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin son çıkan sayısı ve bu sayıda yer alan yazar ve şairlerin isimleri hakkında bilgi verilmiştir.); 28 Kânunusani 1326 (1910), nr: 517, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin üçüncü cildinin son sayısının yazar kadrosu verilmiştir.); 19 Şubat 1326 (1910), nr: 539, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin yetmiş sekizinci sayısının çıktığına dair ilandır.); 23 Şubat 1326 (1910), nr: 543, s: 4.

“Sırat-ı Müstakim”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin yetmiş altıncı nüshasında yer alan yazar listesi verilmiştir.); 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 4.

“Sülale-yi Âdem” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, bu isimle yeni bir mizah gazetesinin yayınlanmaya başladığına dair ilandır.); 7 Nisan 1326 (1910), nr: 586, s: 4.

“Şehbal”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin yirminci sayısının yayınlandığına dair ilandır.); 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 4.

“Şura-yı Ümmet”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin yeni sayısının çıktığı belirtilerek bu sayının yazar kadrosu verilmiştir.); 9 Nisan 1326 (1910), nr: 588, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin yeni sayısının çıktığı belirtilerek bu sayının yazar kadrosu verilmiştir.); 25 Şubat 1326 (1910), nr: 545, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin yeni sayısının çıktığı belirtilerek bu sayının yazar kadrosu verilmiştir.); 11 Şubat 1326 (1910), nr: 531, s: 4.

“Tababet-i Hazıra”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, on beş günde bir yayımlanan Tababet-i Hazıra'nın yirmi üçüncü sayısının çıktığına ve derginin ikinci yılını doldurması münasebetiyle fiyatının otuz beş kuruştan yirmi beş kuruşa indirildiğine dair ilandır.); 2 Şubat 1326 (1910), nr: 522, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, on beş günde bir yayımlanan Tababet-i Hazıra'nın yirmi ikinci sayısının çıktığına dair ilandır.); 18 Kânunusani 1326 (1910), nr: 507, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, on beş günde bir yayımlanan derginin yeni yayım yılında fiyatının artmadığı ve altı aylık abone kabulü yapıldığı belirtilmiştir.); 1 Haziran 1326 (1910), nr: 641, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, on beş günde bir yayımlanan derginin beş numaralı nüshasının çıktığına dair ilandır.); 4 Mayıs 1326 (1910), nr: 613, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, on beş günde bir yayımlanan derginin ikinci numaralı nüshasının çıktığına dair ilandır.); 18 Mart 1326 (1910), nr: 566, s: 4.

“Tarih-i Osmani Encümeni Mecmuası”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, ayda bir çıkacak olan derginin ilk sayısının çıktığına dair ilandır.); Nisan 1326 (1910), nr: 583, s: 4.

“Tarih-i Siyasi Asr-ı Hazırda Avrupa”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Ali Reşat Bey tarafından tercüme edilen eserin 42. , 43. , 44. formlarının yayınlandığına dair ilandır.); 5 Şubat 1326 (1910), nr: 525, s: 4.

“Tearif-i Müslimîn”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire Sütunu, aynı adlı derginin dokuzuncu nüshasının basıldığına dair ilandır.); 25 Temmuz 1326 (1910), nr: 694, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin dördüncü sayısının çıktığına dair ilandır. Bu sayıda yer alan yazarların listesi verilmiştir.); 13 Mayıs 1326 (1910), nr: 622, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin yeni sayısının çıktığına dair ilandır. Bu sayıda yer alan yazarların listesi verilmiştir.); 29 Nisan 1326 (1910), nr: 608, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, haftada bir çıkacak olan derginin ilk sayısının çıktığına dair ilandır.); 5 Nisan 1326 (1910), nr: 584, s: 4.

“Tedrisat-ı İptidaiye Mecmuası”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin yeni sayısının çıktığına ve yazar kadrosuna dair bilgi verilmiştir.); 23 Mart 1326 (1910), nr: 571, s: 4.

“Temsil-i Aşk”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Cemil Süleyman Bey tarafından derginin Fecr-i Ati Kütüphanesinin ikinci cildi olarak çıktığına dair ilandır.); 7 Mart 1326 (1910), nr: 555, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Cemil Süleyman Bey tarafından derginin Fecr-i Ati Kütüphanesinin ikinci cildi olarak çıkacağına dair ilandır.); 5 Mart 1326 (1910), nr: 553, s: 4.

“Tenkit”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin ikinci sayısının çıktığı belirtilerek yazar kadrosu verilmiştir.); 17 Nisan 1326 (1910), nr: 596, s: 4.

_____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin üçüncü sayısının çıktığı belirtilerek yazar kadrosu verilmiştir.); 8 Mayıs 1326 (1910), nr: 617, s: 4.

- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin yeni sayısının çıktığı belirtilmiştir.); 25 Mayıs 1326 (1910), nr: 634, s: 4.
- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, yakında bu isimde bir derginin yayınlanacağına dair ilandır.); 19 Şubat 1326 (1910), nr: 539, s: 4.
- Türk Derneği” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, derginin altıncı sayısının çıktığına dair ilandır.); 8 Nisan 1326 (1910), nr: 587, s: 4.
- “Ümmetin Nüsha-i Fevkal ‘adesi”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire Sütunu, haftalık çıkan Ümmet dergisinin 10 Temmuz sebebiyle ek sayı çıkardığına dair ilandır.); 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 4.
- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire Sütunu, haftalık çıkan Ümmet dergisinin 10 Temmuz sebebiyle ek sayı çıkardığına dair ilandır.); 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 4.
- “Yeni Geveze”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, eserin yeni sayısının yayınladığına dair ilandır.); 12 Nisan 1326 (1910), nr: 591, s: 4.
- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, eserin yirmi birinci sayısının yayınladığına dair ilandır.); 10 Mayıs 1326 (1910), nr: 619, s: 4.
- “Yeni Göze”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, adı geçen mizah gazetesinin yeni sayısının çıktığına dair ilandır.); 8 Nisan 1326 (1910), nr: 587, s: 4.
- “Ziraat ve Ticaret Gazetesi”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, haftalık olarak yayınlanan gazetenin yeni sayısının çıktığına dair ilandır.); 12 Haziran 1326 (1910), nr: 652, s: 4.
- _____ (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, haftalık olarak yayınlanan gazetenin yeni sayısının çıktığına dair ilandır.); 23 Şubat 1326 (1910), nr: 543, s: 4.

2. 6. 3. Tiyatro-Konferans

- “Adalet Uhuvvet Hanımlar İçin de Olmalı”, (ilan, tiyatro, oyunun Ortaköy Tiyatrosu’nda gösterileceğine dair ilandır.); 27 Şubat 1326 (1910), nr: 547, s: 4.

_____ (ilan, tiyatro, oyunun Ortaköy Tiyatrosu'nda gösterileceğine dair ilandır.);
7 Mart 1326 (1910), nr: 555, s: 4.

_____ (ilan, tiyatro, oyunun Ortaköy Tiyatrosu'nda gösterileceğine dair ilandır.);
9 Mart 1326 (1910), nr: 557, s: 4.

_____ (ilan, tiyatro, oyunun Direkler Arası'nda Kargir Tiyatrosu'nda
gösterileceğine dair ilandır.); 16 Mart 1326 (1910), nr: 564, s: 4.

“Aile Namusu” (ilan, tiyatro, oyunun Beyoğlu'nda gösterileceğine dair ilandır.); 31
Mart 1326 (1910), nr: 579, s: 4.

“Aile Saadeti”, (ilan, tiyatro, Milli Osmanî Tiyatrosu tarafından gösterilecek oyuna dair
ilandır.); 26 Kânunusani 1326 (1910), nr: 515, s: 4.

“Alil Peder Yahut Kaplan Avcısı”, (ilan, tiyatro, Şevki Efendi Kumpanyası'nca
Beşiktaş'ta gösterilecek olan oyuna dair ilandır.); 27 Kânunusani 1326
(1910), nr: 516, s: 4.

“Amerika Kâşifi”, (ilan, tiyatro, oyunun Ortaköy Tiyatrosu'nda gösterileceğine dair
ilandır.); 14 Mart 1326 (1910), nr: 562, s: 4.

“Arifin Çilesi”, (ilan, tiyatro, oyunun Kadıköy Kuşdili Tiyatrosu'nda gösterileceğine
dair ilandır.); 21 Mayıs 1326 (1910), nr: 630, s: 4.

_____ (ilan, tiyatro, oyunun Kadıköy Kuşdili Tiyatrosu'nda gösterileceğine
dair ilandır.); 23 Mayıs 1326 (1910), nr: 632, s: 4.

_____ (ilan, tiyatro, oyunun Şehzadebaşı'nda gösterileceğine dair ilandır.); 14
Şubat 1326 (1910), nr: 534, s: 4.

“Arsen Lüpen, Monte Kristo” (ilan, tiyatro, Burhaneddin Bey ve Hasan Efendi
Kumpanyalarının sergileyeceği oyunların tarihleri ve yerleri hakkında
bilgi verilmiştir.); 15 Temmuz 1326 (1910), nr: 684, s: 4.

“Asar-ül Cedid”, (ilan, tiyatro, Trablusgarp'ta çıkan aynı adlı eserin Tanin
idarehanesine geldiği ve oradan temin edilebileceğine dair ilandır.); 31
Temmuz 1326 (1910), nr: 700, s: 4.

“Aşıklar”, (ilan, tiyatro, oyunun Beyoğlu Oda Tiyatrosu'nda gösterileceğine dair
ilandır.); 21 Şubat 1326 (1910), nr: 541, s: 4.

- _____ (ilan, tiyatro, oyunun Beyoğlu Oda Tiyatrosu'nda gösterileceğine dair ilandır.); 22 Şubat 1326 (1910), nr: 542, s: 4.
- _____ (ilan, tiyatro, oyunun Şehzadebaşı Fevziye Tiyatrosu'nda gösterileceğine dair ilandır.); 24 Mart 1326 (1910), nr: 572, s: 4.
- “Ayda”, (ilan, tiyatro, Hasan Efendi Kumpanyasınca gösterilecek olan oyuna dair ilandır.); 22 Kânunusani 1326 (1910), nr: 511, s: 4.
- “Aydınlı Sarı Ağa”, (ilan, tiyatro, oyunun Kadıköy Kuşdili Tiyatrosu'nda gösterileceğine dair ilandır.); 4 Haziran 1326 (1910), nr: 644, s: 4.
- “Bahriyemizin Tarihçesi” (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire, Binbaşı Şükrü Bey tarafından kaleme alınan aynı adlı eserin yayımlandığına dair ilandır.); 1 Şubat 1326 (1910), nr: 521, s: 4.
- “Balmumcu”, (ilan, tiyatro, oyunun Kadıköy Kuşdili Tiyatrosu'nda gösterileceğine dair ilandır.); 4 Haziran 1326 (1910), nr: 644, s: 4.
- “Baló”, (ilan, balo, Perapalas Salonunda verilecek baloya dair ilandır),
- “Biçare Kızcağız”, (ilan, tiyatro, oyunun Direkler Arası'nda Vaki Kargir Tiyatrosu'nda gösterileceğine dair ilandır.); 24 Mart 1326 (1910), nr: 572, s: 4.
- “Bin bir Direk Vakası Yahut Tayyar Zade, Karnaval Kokozları”, oyunun Kadıköy Kuşdili Tiyatrosu'nda gösterileceğine dair ilandır.); 13 Haziran 1326 (1910), nr: 653, s: 4.
- “Bin bir Direk Vakası”, (ilan, tiyatro, oyunun Kadıköy Kuşdili Tiyatrosu'nda gösterileceğine dair ilandır.); 10 Haziran 1326 (1910), nr: 650, s: 4.
- “Burhanettin Bey Kumpanyası”, (ilan, tiyatro, *İyi Saate Olsunlar* adlı oyunun Ortaköy Tiyatrosu'nda gösterileceğine dair ilandır.); 2 Şubat 1326 (1910), nr: 522, s: 4.
- _____ (ilan, tiyatro, *İyi Saate Olsunlar* adlı oyunun Ortaköy Tiyatrosu'nda gösterileceğine dair ilandır.); 3 Şubat 1326 (1910), nr: 523, s: 4.
- “Burhanettin Bey ve Kumpanyası, (ilan, tiyatro, Burhanettin Bey Kumpanyasınca *Celalettin Harzemşah* adlı oyunun gösterileceğine dair ilandır),

- _____ (ilan, tiyatro, Burhanettin Bey Kumpanyasınca *Celalettin İyi Saatte Olsunlar* adlı oyunun gösterileceğine dair ilandır), 25 Kânunusani 1326 (1910), nr: 514, s: 4.
- _____ (ilan, tiyatro, Burhanettin Bey Kumpanyasınca *Tarık Bin Ziyad Yahut Endülüs Fatihi* adlı oyunun gösterileceğine dair ilandır.); 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 4.
- “Büyük Gece”, (ilan, tiyatro, Tiyatro Sütunu, Mitak Efendi tiyatrosunda *Büyük Gece* adlı oyunun hanımlara mahsus gösterileceğine dair ilandır.); 26 Temmuz 1326 (1910), nr: 695, s: 4.
- “Büyük Pehlivan Müsabakası”, (ilan, tiyatro-yarışma, Taksim talimhane meydanında gösterilecek oyuna ve ardından gerçekleşecek olan pehlivanların yarışına dair ilandır.); 16 Kânunusani 1326 (1910), nr: 505, s: 4.
- _____ (ilan, tiyatro-yarışma, Taksim talimhane meydanında gösterilecek oyuna ve ardından gerçekleşecek olan pehlivanların yarışına dair ilandır.); 25 Kânunusani 1326 (1910), nr: 514, s: 4.
- _____ (ilan, tiyatro-yarışma, Taksim talimhane meydanında gösterilecek oyuna ve ardından gerçekleşecek olan pehlivanların yarışına dair ilandır.); 31 Kânunusani 1326 (1910), nr: 520, s: 4.
- “Çingirak”, (ilan, tiyatro, Hasan Efendi Kumpanyası’nca Şehzadebaşı’nda gösterilecek olan oyuna dair ilandır.); 27 Kânunusani 1326 (1910), nr: 516, s: 4.
- “Çifte Köy Düğünü”, (ilan, tiyatro, Beşiktaş’ta gösterilecek oyuna dair ilandır.); 13 Kânunusani 1326 (1910), nr: 502, s: 4.
- _____ (ilan, tiyatro, Beşiktaş’ta gösterilecek oyuna dair ilandır.); 21 Kânunusani 1326 (1910), nr: 510, s: 4.
- “Çifte Yumurcaklar”, (ilan, tiyatro, oyunun Vezneciler’de Kargir Tiyatrosu’nda gösterileceğine dair ilandır.); 25 Şubat 1326 (1910), nr: 545, s: 4.
- “Çifte Yumurcaklar-Leyla ile Mecnun”, (ilan, tiyatro, oyunların Beşiktaş’ta gösterileceğine dair ilandır.); 27 Şubat 1326 (1910), nr: 547, s: 4.

“Çifteci Düğünü” (ilan, tiyatro, oyunun Beşiktaş’ta gösterileceğine dair ilandır.); 6 Mart 1326 (1910), nr: 554, s: 4.

_____ (ilan, tiyatro, oyunun Şevki Efendi Kumpanyasınca Beşiktaş’ta gösterileceğine dair ilandır.); 7 Mart 1326 (1910), nr: 555, s: 4.

“Çocuk Hekimi” (ilan, tiyatro, oyunun Beşiktaş’ta gösterileceğine dair ilandır.); 21 Şubat 1326 (1910), nr: 541, s: 4.

“Çocuk Hekimi”, (ilan, tiyatro, oyunun Vezneciler’de gösterileceğine dair ilandır.); 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 4.

“Değirmenci Kızı”, (ilan, tiyatro, oyunun Kadıköy Kuşdili Tiyatrosu’nda gösterileceğine dair ilandır.); 27 Mayıs 1326 (1910), nr: 636, s: 4.

_____ (ilan, tiyatro, oyunun Kadıköy Kuşdili Tiyatrosu’nda gösterileceğine dair ilandır.); 28 Mayıs 1326 (1910), nr: 637, s: 4.

“Dehşet”, (ilan, tiyatro, Osmanlı Sahne-yi İbret Kumpanyasınca Şehzadebaşı’nda gösterilecek olan oyuna dair ilandır.); 27 Kânunusani 1326 (1910), nr: 516, s: 4.

“Duran Duran”, (ilan, tiyatro, Milli Osmanî Tiyatrosu tarafından gösterilecek oyuna dair ilandır.); 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 4.

“Durkay Balosu”, (ilan, balo, Durkay harp cemiyetince İngiltere Sefiri ve eşi için düzenlenecek olan balonun ilandır.);

“Esaretinden Mezar, Zor Nikah” (ilan, tiyatro, Burhanettin Bey Kumpanyasınca gösterilecek olan oyunlara dair ilandır.); 22 Kânunusani 1326 (1910), nr: 511, s: 4.

“Fazilet Mağlup olur mu? , Sahte” (ilan, edebi, Tiyatrolar Sütunu, oyunların Hasan Efendi Tiyatrosunda gösterileceğine dair ilandır.); 24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 4.

“Gelin İki Güveyi Bir”, (ilan, tiyatro, oyunun Beşiktaş Vaki Tiyatrosu’nda gösterileceğine dair ilandır.); 14 Mart 1326 (1910), nr: 562, s: 4.

“Gülme Komşuna Gelir Başına”, (ilan, tiyatro, Vezneciler’de gösterilecek oyuna dair ilandır.); 13 Kânunusani 1326 (1910), nr: 502, s: 4.

“Hasan Efendi”, (ilan, tiyatro, *Aydınlı Sarı Efe* adlı oyunun Beyoğlu’nda gösterileceğine dair ilandır.); 3 Şubat 1326 (1910), nr: 523, s: 4.

_____ (ilan, tiyatro, *Cezayir Kahramanları* adlı oyunun Şehzadebaşı’nda gösterileceğine dair ilandır.); 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 4.

_____ (ilan, tiyatro, *Koroğlu- Tayyar Zade* adlı oyunların Şehzadebaşı’nda gösterileceğine dair ilandır.); 4 Şubat 1326 (1910), nr: 524, s: 4.

“Hatıra-yı İdam yahut Cellat”, (ilan, tiyatro, oyunun Yıldız Bahçesinde gösterileceğine dair ilandır.); 10 Nisan 1326 (1910), nr: 589, s: 4.

“Hilâl-i Ahmer Sergisi”, (ilan, sosyal, Osmanlı kadınlarının hilâl-i Ahmer adına açtıkları sergiyi haber vermektedir.); 22 Nisan 1326 (1910), nr: 601, s: 1.

“İki Ahabap Çavuşlar”, (ilan, tiyatro, oyunun Şehzadebaşı’nda gösterileceğine dair ilandır.); 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 4.

_____ (ilan, tiyatro, oyunun Şehzadebaşı’nda gösterileceğine dair ilandır.); 14 Şubat 1326 (1910), nr: 534, s: 4.

_____ (ilan, tiyatro, oyunun Kadıköy Kuşdili Tiyatrosu’nda gösterileceğine dair ilandır.); 21 Mayıs 1326 (1910), nr: 630, s: 4.

_____ (ilan, tiyatro, oyunun Kadıköy Kuşdili Tiyatrosu’nda gösterileceğine dair ilandır.); 23 Mayıs 1326 (1910), nr: 632, s: 4.

“İki Gaip Hemişeler, Karnaval Kokozları”, (ilan, tiyatro, oyunun Sarıyer’de gösterileceğine dair ilandır.); 9 Haziran 1326 (1910), nr: 649, s: 4.

_____ (ilan, tiyatro, oyunun Sarıyer’de gösterileceğine dair ilandır.); 10 Haziran 1326 (1910), nr: 650, s: 4.

“İki Gaip Hemişeler”, (ilan, tiyatro, Kadıköy Kuş Dili Tiyatrosu’nda oyunun gösterileceğine dair ilandır.); 11 Mayıs 1326 (1910), nr: 620, s: 4.

_____ (ilan, tiyatro, Kadıköy Kuş Dili Tiyatrosu’nda oyunun gösterileceğine dair ilandır.); 14 Mayıs 1326 (1910), nr: 623, s: 4.

_____ (ilan, tiyatro, Kadıköy Kuş Dili Tiyatrosu’nda oyunun gösterileceğine dair ilandır.); 16 Mayıs 1326 (1910), nr: 625, s: 4.

- _____ (ilan, tiyatro, oyunun Şehzadebaşı'nda gösterileceğine dair ilandır.); 14 Şubat 1326 (1910), nr: 534, s: 4.
- “Kaba Adam”, (ilan, tiyatro, Hasan Efendi Kumpanyasınınca gösterilecek oyuna dair ilan), 31 Temmuz 1326 (1910), nr: 700, s: 4.
- “Kadıköy ve Hıdır Paşa Ahalisine”, (ilan, tiyatro, *Kirli Çamaşırlar* adlı oyunun gösterileceğine dair ilandır), 21 Kânunusani 1326 (1910), nr: 510, s: 4.
- _____ (ilan, tiyatro, *Kirli Çamaşırlar* adlı oyunun gösterileceğine dair ilandır), 20 Kânunusani 1326 (1910), nr: 509, s: 4.
- “Kapakçı Ferhat”, (ilan, tiyatro, 1910 Boğaziçi Bebek Tiyatrosu'nda gündüz hanımlara akşam da erkeklere adlı üç perdelik oyunun sahne alacağına dair ilandır.); 17 Haziran 1326 (1910), nr: 657, s: 4.
- “Kaynanaya İnat”, (ilan, tiyatro, Vezneciler'de gösterilecek oyuna dair ilandır.); 13 Kânunusani 1326 (1910), nr: 502, s: 4.
- “Kırmızı Değirmen Cinayeti”, (ilan, tiyatro, Şehzadebaşı'nda gösterilecek oyuna dair ilandır.); 13 Kânunusani 1326 (1910), nr: 502, s: 4.
- “Kıskanç Delikanlı”, (ilan, tiyatro, Hikâyeli Oda Tiyatrosunda oyunun gösterileceğine dair ilandır.); 13 Mayıs 1326 (1910), nr: 622, s: 4.
- “Kirli Çamaşırlar”, (ilan, tiyatro, Milli Osmanî Tiyatrosu tarafından Şehzadebaşı'nda gösterilecek oyuna dair ilandır.); 2 Şubat 1326 (1910), nr: 522, s: 4.
- _____ (ilan, tiyatro, Milli Osmanî Tiyatrosu tarafından Şehzadebaşı'nda gösterilecek oyuna dair ilandır), 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 4.
- _____ (ilan, tiyatro, Milli Osmanlı Tiyatrosu'nda gösterilecek oyuna dair ilandır.); 13 Kânunusani 1326 (1910), nr: 502, s: 4.
- _____ (ilan, tiyatro, oyunun Kadıköy'de Osmanlı Dram Kumpanyası tarafından gösterileceğine dair ilandır.); 15 Haziran 1326 (1910), nr: 655, s: 4.
- “Komik Hasan Efendi Kumpanyası”, (ilan, tiyatro, *Rüyada Taaşuk* adlı oyunun gösterileceğine dair ilandır.); 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 4.

“Kristof Kolomb”, (ilan, tiyatro, oyunun Ortaköy Tiyatrosu’nda gösterileceğine dair ilandır.); 16 Mart 1326 (1910), nr: 564, s: 4.

“Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire Sütunu, Hüseyin Rahmi Bey tarafından kaleme alınan aynı adlı eserin neşrinin yapıldığına dair ilandır.); 23 Temmuz 1326 (1910), nr: 692, s: 4.

“Leke-yi Taht-ı Giyan Yahut Muhammet Ali Ali Mirza”, (ilan, tiyatro, adı geçen oyunun Şehzadebaşı’nda gösterileceğine dair ilandır), 17 Kânunusani 1326 (1910), nr: 506, s: 4.

_____ (ilan, tiyatro, adı geçen oyunun Şehzadebaşı’nda gösterileceğine dair ilandır), 21 Kânunusani 1326 (1910), nr: 510, s: 4.

“Meddah” (ilan, tiyatro, Hayali Şehir Mehmet Ali Efendi tarafından Aksaray tramvay merkezindeki kıraathanede bir hikâyenin sunulacağına dair ilandır.); 25 Şubat 1326 (1910), nr: 545, s: 4.

“Mezar-Yarasa Kemiği”, (ilan, tiyatro, Ortaköy Tiyatrosu’nda gösterilecek olan oyunlara dair ilandır.); 27 Kânunusani 1326 (1910), nr: 516, s: 4.

“Mithat Paşa” (ilan, tiyatro, Tiyatrolar Sütunu, Şevki Efendi tiyatrosunda gündüz hanımlara akşam erkeklere gösterilecek oyunla ilgili ilandır.); 26 Temmuz 1326 (1910), nr: 695, s: 4.

“Monte Kristo, Zalim Hükümdar”, (ilan, tiyatro, Hasan efendi, Menak Efendi, Şevki Efendi Tiyatrolarında gösterilecek oyunlara dair ilanlardır.); 30 Temmuz 1326 (1910), nr: 699, s: 4.

_____ (ilan, tiyatro, Hasan Efendi, Hamdi- Küçük İskender Efendilerin tiyatrolarında gösterilecek oyunlara dair ilandır.); 29 Temmuz 1326 (1910), nr: 698, s: 4.

_____ (ilan, tiyatro, Kuşdili Tiyatrosu’nda gösterilecek oyuna dair ilan), 31 Temmuz 1326 (1910), nr: 700, s: 4.

_____ (ilan, sosyal, Tiyatro Sütunu, Hasan Efendi tiyatrosunda hanımlara özel sergilenecek oyunun sergileneceğine dair ilandır.); 18 Temmuz 1326 (1910), nr: 687, s: 4.

- “Muhabbet-i Vataniye Piyesi”, (ilan, tiyatro, oyunun Beyoğlu Tepebaşı Kışlık Tiyatrosu’nda gösterileceğine dair ilandır.); 11 Mart 1326 (1910), nr: 559, s: 4.
- “Müntakim-i Valide”, (ilan, Tiyatro Sütunu, oyunun hanımlara mahsus oynanacağına dair ilandır.); 20 Temmuz 1326 (1910), nr: 689, s: 4.
- “Namus-u Zaruret-Kadın Hisleri- Aile Namusu”, (ilan, tiyatro, Yıldız Hakan-ı Mahlu’ Tiyatrosu’nda gösterilecek olan oyunlara dair ilandır.); 31 Kânunusani 1326 (1910), nr: 520, s: 4.
- “Ohri’deki Mektep İçin”, (ilan, tiyatro, Ohri’de inşa edilecek okulun masraflarını karşılamak için sarayın tiyatro ekibi tarafından gösterilecek oyuna ve verilecek konsere dair ilandır), 22 Kânunusani 1326 (1910), nr: 511, s: 4.
- “Para Dolabı” (ilan, tiyatro, Tiyatrolar Sütunu, Hasan Efendi Tiyatrosunda oyunun hanımlara mahsus gösterileceğine dair ilandır.); 25 Temmuz 1326 (1910), nr: 694, s: 4.
- “Parga”, (ilan, tiyatro, oyunun Şehzadebaşı Fevziye Tiyatrosu’nda gösterileceğine dair ilandır.); 21 Şubat 1326 (1910), nr: 541, s: 4.
- _____ (ilan, tiyatro, oyunun Şehzadebaşı Fevziye Tiyatrosu’nda gösterileceğine dair ilandır.); 22 Şubat 1326 (1910), nr: 542, s: 4.
- “Paris Fıkrası”, (ilan, tiyatro, Hukuk öğrencileri tarafından hazırlanıp gösterilecek olan oyuna dair ilandır.); 23 Kânunusani 1326 (1910), nr: 512, s: 4.
- “Paşa, Aşıklar”, (ilan, tiyatro, Hasan Efendi Kumpanyasınca gösterilecek olan oyunlara dair ilandır.); 25 Kânunusani 1326 (1910), nr: 514, s: 4.
- “Piyasada Bir Çiçek” (ilan, tiyatro, oyunun Şehzadebaşı Fevziye Tiyatrosu’nda gösterileceğine dair ilandır.); 9 Mart 1326 (1910), nr: 557, s: 4.
- “Rüyada Taaşuk”, (ilan, tiyatro, adı geçen oyunun Şehzadebaşı’nda gösterileceğine dair ilandır), 21 Kânunusani 1326 (1910), nr: 510, s: 4.
- “Sahte Manyetizmacı”, (ilan, tiyatro, oyunun Beşiktaş’ta Vaki Eşki Tiyatrosunda gösterileceğine dair ilandır.); 9 Mart 1326 (1910), nr: 557, s: 4.

- “Sarrafın Kızı”, (ilan, tiyatro, Hasan Efendi Kumpanyası’nca Beyoğlu’nda gösterilecek olan oyuna dair ilandır.); 31 Kânunusani 1326 (1910), nr: 520, s: 4.
- “Sarrafın Kızı”, (ilan, tiyatro, oyunun Şehzadebaşı Fevziye Tiyatrosu’nda gösterileceğine dair ilandır.); 25 Şubat 1326 (1910), nr: 545, s: 4.
- “Sefahatin Encamı”, (ilan, tiyatro, Hikâyeli Oda Tiyatrosunda oyunun gösterileceğine dair ilandır.); 13 Mayıs 1326 (1910), nr: 622, s: 4.
- “Sezar Brujya”, (ilan, tiyatro, oyunun Kadıköy Kışlık Tiyatro’da gösterileceğine dair ilandır.); 18 Şubat 1326 (1910), nr: 538, s: 4.
- “Sinematograf”, (ilan, tiyatro, oyunun Şehzadebaşı’nda gösterileceğine dair ilandır.); 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 4.
- “Sultan Murat”, (ilan, tiyatro, oyunun Fevziye Tiyatrosu’nda gösterileceğine dair ilandır.); 14 Şubat 1326 (1910), nr: 534, s: 4.
- “Şarlok Holmes”, (ilan, tiyatro, Burhanettin Bey Kumpanyasınca Ortaköy Tiyatrosu’nda gösterilecek oyuna dair ilandır.); 12 Kanunusani 1326 (1910), nr: 501, s: 4.
- _____ (ilan, tiyatro, Burhanettin Bey Kumpanyasınca Ortaköy Tiyatrosu’nda gösterilecek oyuna dair ilandır.); 13 Kânunusani 1326 (1910), nr: 502, s: 4.
- “Şehid-i Hürriyet Mithat Paşa”, (ilan, tiyatro, Hasan Efendi kumpanyasınca gösterilecek oyuna dair ilan), 31 Temmuz 1326 (1910), nr: 700, s: 4.
- “Şevki Efendi ve Kumpanyası”, (ilan, tiyatro, *Gazi Ahmet Muhtar Paşa-Yahut- Çürüksu Muharebesi* adlı oyunun gösterileceğine dair ilandır),
- “Şevki Efendi”, (ilan, tiyatro, *Çifteci Düğünü* adlı oyunun Şehzadebaşı’nda gösterileceğine dair ilandır.); 4 Şubat 1326 (1910), nr: 524, s: 4.
- “Tanin’in Gece Dersleri Muallimini Tarafından Donanma İçin Oyun”, (ilan, tiyatro, Tanin hocaları tarafından donanma için verilecek oyuna dair ilandır.); 10 Şubat 1326 (1910), nr: 530, s: 1.

“Tanin’in Gece Dersleri Muallimini Tarafından Donanma İçin Oyun”, (ilan, tiyatro, Tanin hocaları tarafından donanma için verilecek oyuna dair ilandır.); 11 Şubat 1326 (1910), nr: 531, s: 1.

“Yirmi Çocuklu Baba”, (ilan, tiyatro, oyunun Şehzadebaşı’nda gösterileceğine dair ilandır.); 18 Şubat 1326 (1910), nr: 538, s: 4.

“Zalim Hükümde”, (ilan, tiyatro, Menak Efendi kumpanyasınca gösterilecek oyuna dair ilan), 31 Temmuz 1326 (1910), nr: 700, s: 4.

2. 6. 4. Besteler-Konserler

“Elhan-ı Hürriyet”, (ilan, edebi, Asar-ı Münteşire Sütunu, Tevfik Fikret’in Millet Şarkısı adlı eserin bestelendiğine dair ilandır.); 24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 4

“Kardeş Türküsü”, (ilan, müzik, Asar-ı Münteşire Sütunu, Musahip zade Celal Bey tarafından aynı adlı türkünün bestelendiğine ve satışa sunulduğuna dair ilandır.); 25 Temmuz 1326 (1910), nr: 694, s: 4.

“Konser ve Müsamere-yi Fevkalade”, (ilan, konser, Vezneciler’de vaki tiyatrosunda verilerek konser ve beraberinde düzenlenecek olan eğlenceye dair ilandır.); 18 Kânunusani 1326 (1910), nr: 507, s: 4.

_____ (ilan, konser, Vezneciler’de verilerek konsere dair ilandır.); 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 4.

_____ (ilan, konser, Vezneciler’de vaki tiyatrosunda verilerek konser ve beraberinde düzenlenecek olan eğlenceye dair ilandır.); 16 Mart 1326 (1910), nr: 564, s: 4.

“Musiki-yi Osmani Mektebi ve Saba Faslı”, (ilan, konser, Tiyatrolar, Osmanlı Musiki Cemiyeti tarafından verilecek konsere dair ilandır.); 26 Kânunusani 1326 (1910), nr: 515, s: 4.

“Müsamere-yi Fevkalade”, (ilan, tiyatro-konser, Ortaköy Tiyatrosu’nda Viyolonist Zeki Bey’in de katılacağı konsere ve ardından gösterilecek olan oyuna dair ilandır.); 29 Kânunusani 1326 (1910), nr: 518, s: 4.

2. 7. Tefrikalar

İmzasız;

“Kraliçe Margo”, (hikâye, Açık Sütunlar, Alexandre Dumas’ın aynı adlı eserinin tefrikasıdır.); 14 Kânunusani 1326 (1910), nr: 503, s: 3. , 15 Kânunusani 1326 (1910), nr: 504, s: 3. , 16 Kânunusani 1326 (1910), nr: 505, s: 3. , 17 Kânunusani 1326 (1910), nr: 506, s: 3. , 18 Kânunusani 1326 (1910), nr: 507, s: 3. , 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 3. , 20 Kânunusani 1326 (1910), nr: 509, s: 3. , 21 Kânunusani 1326 (1910), nr: 510, s: 3. 27 Kânunusani 1326 (1910), nr: 516, s: 3. , 28 Kânunusani 1326 (1910), nr: 517, s: 3. , 29 Kânunusani 1326 (1910), nr: 518, s: 3. , 30 Kânunusani 1326 (1910), nr: 519, s: 3. , 31 Kânunusani 1326 (1910), nr: 520, s: 3. , 1 Şubat 1326 (1910), nr: 521, s: 3. , 3 Şubat 1326 (1910), nr: 523, s: 3. , 4 Şubat 1326 (1910), nr: 524, s: 3. , 5 Şubat 1326 (1910), nr: 525, s: 3. 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 3. , 7 Şubat 1326 (1910), nr: 527, s: 3. , 8 Şubat 1326 (1910), nr: 528, s: 3. , 9 Şubat 1326 (1910), nr: 529, s: 3. , 12 Şubat 1326 (1910), nr: 532, s: 3. , 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 3. , 15 Şubat 1326 (1910), nr: 535, s: 3. , 16 Şubat 1326 (1910), nr: 536, s: 3. , 18 Şubat 1326 (1910), nr: 538, s: 3. , 20 Şubat 1326 (1910), nr: 540, s: 3. , 21 Şubat 1326 (1910), nr: 541, s: 3. , 23 Şubat 1326 (1910), nr: 543, s: 3. , 24 Şubat 1326 (1910), nr: 544, s: 3. , 25 Şubat 1326 (1910), nr: 545, s: 3. , 26 Şubat 1326 (1910), nr: 546, s: 3. , 27 Şubat 1326 (1910), nr: 547, s: 3. , 28 Şubat 1326 (1910), nr: 548, s: 3. , 4 Mart 1326 (1910), nr: 552, s: 3. ,

---

“Ölüm Kadermiş” (hikâye, Açık Sütunlar, Fransız edebiyatından tercüme edilen eserin tefrikasıdır.); 25 Haziran 1326 (1910), nr: 665, s: 3. 26 Haziran 1326 (1910), nr: 666, s: 3. , 27 Haziran 1326 (1910), nr: 667, s: 3. , 28 Haziran 1326 (1910), nr: 668, s: 3. , 29 Haziran 1326 (1910), nr: 669, s: 3. , 30 Haziran 1326 (1910), nr: 670, s: 3. , 01 Temmuz 1326 (1910), nr: 671, s: 3. , 02 Temmuz 1326 (1910), nr: 672, s: 3. , 03 Temmuz 1326 (1910), nr: 673, s: 3. , 04 Temmuz 1326 (1910), nr: 674, s: 3. , 05 Temmuz 1326 (1910), nr: 675, s: 3. , 06 Temmuz 1326 (1910), nr: 676, s: 3. , 07 Temmuz 1326 (1910), nr: 677,

s: 3. , 08 Temmuz 1326 (1910), nr: 678, s: 3. , 09 Temmuz 1326 (1910), nr: 679, s: 3. , 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 3. , 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 3. , 13 Temmuz 1326 (1910), nr: 682, s: 3. , 14 Temmuz 1326 (1910), nr: 683, s: 3. , 15 Temmuz 1326 (1910), nr: 684, s: 3. , 16 Temmuz 1326 (1910), nr: 685, s: 3. , 17 Temmuz 1326 (1910), nr: 686, s: 3. , 18 Temmuz 1326 (1910), nr: 687, s: 3. , 19 Temmuz 1326 (1910), nr: 688, s: 3. , 20 Temmuz 1326 (1910), nr: 689, s: 3. , 21 Temmuz 1326 (1910), nr: 690, s: 3. , 22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 3. , 23 Temmuz 1326 (1910), nr: 692, s: 3. , 24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 3. , 25 Temmuz 1326 (1910), nr: 694, s: 3. , 26 Temmuz 1326 (1910), nr: 695, s: 3. , 27 Temmuz 1326 (1910), nr: 696, s: 3. , 29 Temmuz 1326 (1910), nr: 698, s: 3. , 30 Temmuz 1326 (1910), nr: 699, s: 3. , 31 Temmuz 1326 (1910), nr: 700, s: 3. , 1 Ağustos 1326 (1910), nr: 701, s3. , 2 Ağustos 1326 (1910), nr: 702, s: 3. , 3 Ağustos 1326 (1910), nr: 703, s: 3. , 4 Ağustos 1326 (1910), nr: 704, s: 3. , 5 Ağustos 1326 (1910), nr: 705, s: 3. , 8 Ağustos 1326 (1910), nr: 708, s: 3. , 9 Ağustos 1326 (1910), nr: 709, s: 3. , 11 Ağustos 1326 (1910), nr: 711, s: 3. .

2. 8. Makaleler

2. 8. 1. Askerî

Ahmet Şinasi; “Şanlı Ordumuz”, 18 Nisan 1326 (1910), nr: 597, s: 3.

Ešliha-yı Askeriye Müzesi Müdürü; “E’azim Guzat ve Mücahidin Aile-yi Celile ve encal-i Muhtereme ve Mübeccellerine”, 1 Mart 1326 (1910), nr: 549, s: 2.

Hüseyin Cahit; “Redifler İçin”, 7 Şubat 1326 (1910), nr: 527, s: 1.

İmzasız; “Bulgar Hududu Müsadematı- Vaka Nasıl Cereyan Etti? , 1 Mart 1326 (1910), nr: 549, s: 1.

_____ “Ahz-ı Asker Kanunu”, 25 Mart 1326 (1910), nr: 573, s: 4.

_____ “Asilerin Tedibi- Hareket-i Mühime, Müsademe, Perestan’de”, 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 1.

- _____ “Bahriye Programı”, 25 Kânunusani 1326 (1910), nr: 514, s: 1, 2.
- _____ “Ordular- İlk Büyük Manevra”, 14 Kânunusani 1326 (1910), nr: 503, s: 1, 2.
- _____ “Ordumuzun Teşkilat-ı Cedidesi- Bu Teşkilat Âlem-i Askeriye’de Birincidir”, 26 Temmuz 1326 (1910), nr: 695, s: 1.
- _____ “Osmanlı Bahriyesi- Üç Dört Not Alınacak”, 18 Haziran 1326 (1910), nr: 658, s: 1, 2.
- _____ “Osmanlı Donanması”, 27 Temmuz 1326 (1910), nr: 696, s: 1, 2.
- _____ “Türkiye Maliyesinde Asar-ı Silah”, 26 Temmuz 1326 (1910), nr: 695, s: 1.
- _____ “Yunan Ordusu Ne Haldedir?”, 14 Temmuz 1326 (1910), nr: 683, s: 2.
- Mehmet Şerif Bin Mehmet Sait; “Abdülhamit’in Adi Hafiyeleri”, 16 Şubat 1326 (1910), nr: 536, s: 1.
- Muhittin; “Ordu Girerken”, 11 Nisan 1326 (1910), nr: 590, s: 2.
- Mustafa Nuri; “Jandarma”, 20 Mart 1326 (1910), nr: 568, s: 1.
- _____ “Jandarma”, 29 Mart 1326 (1910), nr: 577, s: 3.
- 2. 8. 2. Basın**
- Babanzade İsmail Hakkı; “Kralın Avdetinden Sonra”, 17 Mart 1326 (1910), nr: 565, s: 1, 2.
- _____ “Son İtilaf ve Avrupa Matbuatı”, 13 Mart 1326 (1910), nr: 561, s: 2.
- _____ “Bulgar Matbuatı Tehlikeli Bir Oyun Oynuyor”, 16 Temmuz 1326 (1910), nr: 685, s: 1.
- Hüseyin Cahit; “Şairin yerine alim” 29 Mart 1326 (1910), nr: 577, s: 1.
- İmzasız; “İttihat ve Terakki Fırkası ve Tanin”, 5 Nisan 1326 (1910), nr: 584, s: 1.
- _____ “Bulgar Matbuatı”, 16 Temmuz 1326 (1910), nr: 685, s: 2.
- Mehmed Şerif Bin Mehmed Sa’id; Şerif (Paşa)’in Journalleri, 23 Nisan 1326 (1910), nr: 602, s: 1.

2. 8. 3. Edebî

Cenap Şahabettin; “Leyâl-i Girfzân”, 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 2.

Fazıl; “Tarih-i Umumi ve Ahmed Refik Bey”, 23 Temmuz 1326 (1910), nr: 692, s: 3.

İmzasız; “Alem-i Tahrir’de Büyük Bir Ziya”, 5 Nisan 1326 (1910), nr: 584, s: 2.

Muhittin; “Memduh Macit İçin”, 12 Nisan 1326 (1910), nr: 591, s: 2.

Nun Se; “Genç Türkiye Hakkında Bir Konferans”, 22 Şubat 1326 (1910), nr: 542, s: 1.

Serçe; “Fener”, 27 Haziran 1326 (1910), nr: 667, s: 2.

2. 8. 4. Eğitim

Abdülhamit Bin Abdülaziz Han; “Mekteb-i Sultani Hadisesi-Çocuklar Ne Olacak? 4 Nisan 1326 (1910), nr: 583, s: 1, 2.

Babanzade İsmail Hakkı; “Hayırlı Bir Başlangıç”, 2 Şubat 1326 (1910), nr: 522, s: 1.

Celal Mücib; “Talebinin Ahval-i Ruhîyesi ve İstifa Meselesi”, 1 Nisan 1326 (1910), nr: 580, s: 2.

Fazıl Ahmet; “Mekteplere Dair”, 19 Nisan 1326 (1910), nr: 598, s: 3.

Hüseyin Cahit; “Arnavut Hurûfu”, 18 Kânunusani 1326 (1910), nr: 507, s: 1.

_____ “Kitap Tercümesi”, 16 Kânunusani 1326 (1910), nr: 505, s: 1.

_____ “Maarif İçin”, 25 Mart 1326 (1910), nr: 573, s: 1.

_____ “Muallimler Ordusu”, 29 Kânunusani 1326 (1910), nr: 518, s: 1.

_____ “Osmanlı Mekteplerinde Ecnebi Muallimler”, 26 Nisan 1326 (1910), nr: 605, s: 1.

Hüseyin Daniş; “Mekteb-i Sultani Hakkında”, 3 Nisan 1326 (1910), nr: 582, s: 2.

Hüseyin Şükrü; “Fransa Akademisi’nde”, 19 Nisan 1326 (1910), nr: 598, s: 2.

İmzasız; “Dar-ül Mualliminde Tevzi’i Mükafat”, 13 Temmuz 1326 (1910), nr: 682, s: 2.

_____ “Halley Kuyruklu Yıldızı”, 18 Kânunusani 1326 (1910), nr: 507, s: 2.

_____ “İslahat-ı Mübremden-Umur-ı Maarif Hakkında Mühim Bir Lahiya”, 29 Kânunusani 1326 (1910), nr: 518, s: 1.

- _____ “İslahat-ı Mübremden-Umur-ı Maarif Hakkında Mühim Bir Lahiya”, 30 Kânunusani 1326 (1910), nr: 519, s: 1.
- _____ “İslahat-ı Mübremden-Umur-ı Maarif Hakkında Mühim Bir Lahiya”, 31 Kânunusani 1326 (1910), nr: 520, s: 1.
- _____ “İslahat-ı Mübremden-Umur-ı Maarif Hakkında Mühim Bir Lahiya”, 1 Şubat 1326 (1910), nr: 521, s: 1.
- _____ “Mekteb-i Sultani Hadisesi-İdaresizliğin Netaic-i Müessifesi”, 31 Mart 1326 (1910), nr: 579, s: 1.
- _____ “Nafia ve Mühendis Mektebi”, 13 Temmuz 1326 (1910), nr: 682, s: 1.
- _____ “Rum Mekteplerinde Yunanlı Muallimler”, 13 Nisan 1326 (1910), nr: 592, s: 4.
- _____ “Tevfik Fikret-Salih Zeki Hadisesi” 4 Nisan 1326 (1910), nr: 583, s: 2.

Muhittin; “Mektepler”, 4 Haziran 1326 (1910), nr: 645, s: 1.

Üsküdarlı Ali Onur; “Amerika Mektepleri”, 1 Nisan 1326 (1910), nr: 580, s: 3, 4.

2. 8. 5. İktisadî

Ahmet Razi; “Ziraat Bütçesi Makalâtı Münâsebetiyle”, 4 Haziran 1326 (1910), nr: 644, s: 3.

Albert Feraci “1326 Senesi Bütçesi”, 3 Haziran 1326 (1910), nr: 643, s: 1.

Ali Suat; “İktisad-ı Askeri”, 9 Nisan 1326 (1910), nr: 588, s: 2.

Babanzade İsmail Hakkı; “Bütçe Müzakeratı”, 12 Nisan 1326 (1910), nr: 591, s: 1.

_____ “Ahali ve Memurin”, 1 Mayıs 1326 (1910), nr: 610, s: 1.

_____ “Bir Muvaffakiyet-i Maliye”, 11 Haziran 1326 (1910), nr: 652, s: 1.

Hüseyin Cahit; “Para ve Politika”, 30 Temmuz 1326 (1910), nr: 699, s: 1.

İmzasız; “Ziraat Bütçesi Hakkında İtirazat- Ormanlar”, 30 Mayıs 1326 (1910), nr: 639, s: 3.

_____ “Başlıksız”, 10 Haziran 1326 (1910), nr: 651, s: 3-4.

_____ “Başlıksız”, 11 Haziran 1326 (1910), nr: 653, s: 3-4.

- _____ “Başlıksız”, 13 Haziran 1326 (1910), nr: 655, s: 3.
- _____ “Başlıksız”, 16 Haziran 1326 (1910), nr: 656, s: 3.
- _____ “Başlıksız”, 24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 2.
- _____ “Başlıksız”, 8 Haziran 1326 (1910), nr: 649, s: 3–4.
- _____ “Osmanlı Maliyesi”, 3 Şubat 1326 (1910), nr: 523, s: 2.
- _____ “Vergi Tahsisi”, 23 Kânunusani 1326 (1910), nr: 512, s: 1, 2.
- _____ “Yunanistan’ın İki İstikrazı”, 24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 2.
- Nun Se; “Türkiye İdare-yi Maliyesi Hakkında-Mösyö Şarl Lören’in Konferansı”, 8 Mart 1326 (1910), nr: 556, s: 1.
- Sivas Mebusu Dağavaryan; “Bulgaristan Ahval-i Ziraiyesi”, 21 Kânunusani 1326 (1910), nr: 510, s: 2.
- _____ “Bulgaristan Ahval-i Ziraiyyesi”, 20 Kânunusani 1326 (1910), nr: 509, s: 2.
- _____ “Bulgaristan Ahval-i Ziraiyyesi”, 23 Kânunusani 1326 (1910), nr: 512, s: 2, 3.
- _____ “Ziraat Bütçesi Hakkında İtirazat- Ziraat”, 1 Haziran 1326 (1910), nr: 641, s: 2.
- _____ “Helefeli Ziraat Mektebi Mezunlarından Ahmed Rıza Efendi’ye Cevap”, 5 Haziran 1326 (1910), nr: 646, s: 3.
- _____ “Zira’at Bankası”, 10 Haziran 1326 (1910), nr: 651, s: 2.
- _____ “Ziraat Bütçesi Hakkında İtirazat”, 28 Mayıs 1326 (1910), nr: 637, s: 2.
- _____ “Ziraat Bütçesi Hakkında İtirazat- Ma’denler”, 29 Mayıs 1326 (1910), nr: 638, s: 3.
- _____ “Ziraat Bütçesi Hakkında İtirazat- Ormanlar”, 30 Mayıs 1326 (1910), nr: 640, s: 2.
- _____ “Ziraat Bütçesi Hakkında İtirazat- Ağnam ve Aşar Vergileri (2 Haziran 1326 (1910), nr: 642, s: 2.

2. 8. 6. İlmî

Ahmet Vasfi; "Serum-u veba-yı Bakari" (makale, ilim, Açık Sütunlar,

Cafer Fahri; "Sivas Meb'usu Doktor Dağavaryan Efendi Hazretlerine", 7 Haziran 1326 (1910), nr: 648, s: 3.

İmzasız; "Halley Kuyruklu Yıldızı", 7 Nisan 1326 (1910), nr: 586, s: 1, 2.

_____ "Profesör Erlih- Fenin Firengi ile Mücadelesi", 28 Haziran 1326 (1910), nr: 668, s: 1, 2.

Kilisli Rıfat; "(Firengi)nin Bir Ayda Şifayâb Olması, 30 Haziran 1326 (1910), nr: 670, s: 1.

Osman Nuri; "Gökte, Yerde Deveran ve İnkılab-ı Hayat", 31 Mart 1326 (1910), nr: 579, s: 2.

_____ "Hikmet ile Kimya", 18 Mart 1326 (1910), nr: 566, s: 2.

_____ "Hıfz-ı Sıhhat ve Tekamül-i İctimai", 22 Şubat 1326 (1910), nr: 542, s: 1, 2.

Selanikli Ahmet Hakkı; "Telsiz Cep Telgrafi", 12 Mart 1326 (1910), nr: 560, s: 3.

2. 8. 7. Seyahat

Ahmet Şerif; "Adana" 16 Kânunusani 1326 (1910), nr: 505, s: 1.

_____ "Akova", 28 Temmuz 1326 (1910), nr: 698, s: 1.

_____ "Bahçe" 2 Mart 1326 (1910), nr: 550, s: 1.

_____ "Belgrad ve Sofya Ziyaretleri", 30 Mayıs 1326 (1910), nr: 640, s: 1.

_____ "Bulgar Dağı Madeni - Şecaaddin", 18 Mayıs 1326 (1910), nr: 627, s: 2.

_____ "Ereğli", 15 Mayıs 1326 (1910), nr: 624, s: 1.

_____ "Ermenak", 10 Mayıs 1326 (1910), nr: 619, s: 1.

_____ "Ermenak", 7 Mayıs 1326 (1910), nr: 616, s: 2-3.

_____ "Erzin" 4 Şubat 1326 (1910), nr: 524, s: 1.

_____ "Feke", 28 Mart 1326 (1910), nr: 576, s: 1, 2.

- _____ “Firizovik”, 15 Mayıs 1326 (1910), nr: 624, s: 1.
- _____ “Gilindir”, 2 Mayıs 1326 (1910), nr: 611, s: 1-2.
- _____ “Haçin”, 5 Nisan 1326 (1910), nr: 584, s: 1, 2.
- _____ “Hassa” 20 Şubat 1326 (1910), nr: 540, s: 1, 2.
- _____ “İslahiye” 25 Şubat 1326 (1910), nr: 545, s: 2.
- _____ “İpek- Yakova’dan İpek’e”, 4 Haziran 1326 (1910), nr: 645, s: 1.
- _____ “İpek”, 6 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 1.
- _____ “İpek”, 7 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 1.
- _____ “İskenderun” 14 Şubat 1326 (1910), nr: 534, s: 1, 2.
- _____ “İskenderun” 8 Şubat 1326 (1910), nr: 528, s: 1.
- _____ “Karaman”, 13 Mayıs 1326 (1910), nr: 622, s: 2-3.
- _____ “Karargâh-ı Umumi”, 19 Mayıs 1326 (1910), nr: 628, s: 3.
- _____ “Kars”, 15 Mart 1326 (1910), nr: 563, s: 1.
- _____ “Kolaşin”, 24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 1, 2.
- _____ “Memurine Kefalet ve Teneffüz” 27 Şubat 1326 (1910), nr: 547, s: 1, 2.
- _____ “Mersin”, 8 Nisan 1326 (1910), nr: 587, s: 2.
- _____ “Mitroviça”, 11 Haziran 1326 (1910), nr: 652, s: 2.
- _____ “Mitroviça”, 11 Haziran 1326 (1910), nr: 653, s: 2.
- _____ “Mitroviça”, 9 Haziran 1326 (1910), nr: 650, s: 1, 2.
- _____ “Osmaniye”, 11 Mart 1326 (1910), nr: 559, s: 1, 2.
- _____ “Örfiyye” 1 Şubat 1326 (1910), nr: 521, s: 2.
- _____ “Prepol”, 03 Temmuz 1326 (1910), nr: 673, s: 1, 2.
- _____ “Prizrin”, 23 Mayıs 1326 (1910), nr: 632, s: 1.
- _____ “Seniçe”, 27 Haziran 1326 (1910), nr: 667, s: 1, 2.
- _____ “Silifke”, 15 Nisan 1326 (1910), nr: 594, s: 2.

- _____ “Silifke”, 19 Nisan 1326 (1910), nr: 598, s: 1, 2.
- _____ “Silifke”, 26 Nisan 1326 (1910), nr: 605, s: 2.
- _____ “Sis” 19 Mart 1326 (1910), nr: 567, s: 1, 2.
- _____ “Tarsus” 30 Kânunusani 1326 (1910), nr: 519, s: 2.
- _____ “Taşlıca”, 05 Temmuz 1326 (1910), nr: 675, s: 1.
- _____ “Taşlıca”, 19 Temmuz 1326 (1910), nr: 688, s: 1.
- _____ “Üsküp’te Oktrua Neler Yapıyor?”, 24 Mayıs 1326 (1910), nr: 633, s: 1.
- _____ “Yakova”, 1 Haziran 1326 (1910), nr: 641, s: 1.
- _____ “Yakova”, 20 Mayıs 1326 (1910), nr: 629, s: 3.
- _____ “Yakova”, 23 Mayıs 1326 (1910), nr: 632, s: 1.
- _____ “Yakova”, 26 Mayıs 1326 (1910), nr: 635, s: 1.
- _____ “Yakova”, 29 Mayıs 1326 (1910), nr: 638, s: 1, 2.
- _____ “Yakova”, 3 Haziran 1326 (1910), nr: 643, s: 1.
- _____ “Yakova”, 30 Mayıs 1326 (1910), nr: 639, s: 1, 2.
- _____ “Yakova”, 4 Haziran 1326 (1910), nr: 644, s: 1.
- _____ “Yeni Pazar”, 13 Haziran 1326 (1910), nr: 655, s: 2.
- _____ “Yeni Pazar”, 22 Haziran 1326 (1910), nr: 662, s: 1, 2.
- _____ “Yeni Varoş”, 01 Temmuz 1326 (1910), nr: 671, s: 1-2.
- Ahmet Şinasi “Tenezzüh Tirenî”, 01 Temmuz 1326 (1910), nr: 671, s: 3.
- Ebu Fikret Tahir; “Havali-yi Hicaziye”, 17 Mart 1326 (1910), nr: 565, s: 4.
- _____ “Medine’de”, 20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 2, 3.
- _____ “Medine-yi Münevvere’de Hükümet ile Âraban-Temin-i Sükun-İttihat ve Terakki Mektepleri-Hicaz Demiryolu”, 22 Mart 1326 (1910), nr: 570, s: 1.
- _____ “Medine-yi Münevvere’de”, 29 Mart 1326 (1910), nr: 577, s: 2.

_____ “Medine-yi Münevvere’de-Haccacın Çektiği Sıkıntı- Hicaz Yolunun Bozukluğu- İttihat ve Terakki Mektepleri”, 13 Mart 1326 (1910), nr: 561, s: 3, 4.

Hüseyin Cahit; “Paris’te”, 18 Temmuz 1326 (1910), nr: 687, s: 1, 2.

İmzasız; “Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, 10 Haziran 1326 (1910), nr: 651, s: 3.

_____ “Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, 11 Haziran 1326 (1910), nr: 652, s: 3.

_____ “Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, 11 Haziran 1326 (1910), nr: 653, s: 3.

_____ “Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, 12 Haziran 1326 (1910), nr: 654, s: 3.

_____ “Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, 13 Haziran 1326 (1910), nr: 655, s: 3.

_____ “Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, 17 Haziran 1326 (1910), nr: 657, s: 3.

_____ “Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, 18 Haziran 1326 (1910), nr: 658, s: 3.

_____ “Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, 6 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 3.

_____ “Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, 7 Haziran 1326 (1910), nr: 648, s: 3.

_____ “Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, 8 Haziran 1326 (1910), nr: 649, s: 3.

_____ “Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, 9 Haziran 1326 (1910), nr: 650, s: 3.

_____ “Fransa Seyahati”, 29 Mayıs 1326 (1910), nr: 638, s: 3.

Mehmet Tevfik; “Bir Hatıra-yı Seyahat”, 8 Mart 1326 (1910), nr: 556, s: 4.

Muhittin; “İtalya Mektupları”, 16 Mayıs 1326 (1910), nr: 625, s: 2.

_____ “İtalya Mektupları”, 22 Mayıs 1326 (1910), nr: 631, s: 2-3.

_____ “İtalya Mektupları”, 24 Nisan 1326 (1910), nr: 603, s: 1-2.

_____ “İtalya Mektupları”, 29 Nisan 1326 (1910), nr: 608, s: 1.

_____ “İtalya Mektupları”, 4 Mayıs 1326 (1910), nr: 613, s: 3.

_____ “İtalya Mektupları”, 6 Mayıs 1326 (1910), nr: 615, s: 2.

_____ “İtalya Mektupları”, 8 Mayıs 1326 (1910), nr: 617, s: 2.

_____ “İtalya Mektupları”, .); 12 Mayıs 1326 (1910), nr: 621, s: 2.

_____ “İtalya’ya Doğru”, 18 Nisan 1326 (1910), nr: 597, s: 2.

2. 8. 8. Siyasi

A. Agâh; "Sırp Kralı Selanik'te", 2 Nisan 1326 (1910), nr: 581, s: 4.

Ahmet Saki; "Muhterem Tanin İdaresine", 27 Mayıs 1326 (1910), nr: 636, s: 1.

Ahmet Şinasi; "İlk Evvel Oktruva Rüsümü Nerede Taknin Edildi?", 29 Mart 1326 (1910), nr: 577, s: 3, 4.

Ali Şükrî; "Gazi Barbaros'un Evkâfı- Vükelâyı Millet ve Erkân-ı Hükûmete Açık Arzuhâl", 21 Mayıs 1326 (1910), nr: 630, s: 2.

Aristotlu; "Makedonya'da Çeteler Kanunu-Yanya'da Yunan Komiteleri-Ele Geçen Vesaik-i Mühime- Çeteler Kanunu Etrafında Yapılan Entrikalar", 17 Şubat 1326 (1910), nr: 537, s: 1.

_____ "Makedonya'da Çeteler Kanunu-Yanya'da Yunan Komiteleri-Ele Geçen Vesaik-i Mühime- Çeteler Kanunu Etrafında Yapılan Entrikalar", 18 Şubat 1326 (1910), nr: 538, s: 1.

Babanzade İsmail Hakkı; "Bir Teceddüd-i Memdûh", 27 Nisan 1326 (1910), nr: 606, s: 3.

_____ "11 Nisan", 11 Nisan 1326 (1910), nr: 590, s: 1.

_____ "Bir Kanun Adamı", 6 Mart 1326 (1910), nr: 554, s: 1.

_____ "Bir Tahrirat-ı Umumiye Münasebetiyle", 24 Mart 1326 (1910), nr: 572, s: 1.

_____ "Bir Ültimatom Münasebetiyle", 19 Şubat 1326 (1910), nr: 539, s: 2.

_____ "Cevapsız Kalması Lazım Gelen Bazı Sualler", 15 Şubat 1326 (1910), nr: 535, s: 1, 2.

_____ "Cülus Padişahı", 14 Nisan 1326 (1910), nr: 593, s: 1.

_____ "Donanma Yarışı ve Türk Teslihat Şayiaları", 20 Temmuz 1326 (1910), nr: 689, s: 1.

_____ "Girit'te Tahlif Maddesi", 5 Nisan 1326 (1910), nr: 584, s: 1.

_____ "Girit'te Yunan Hakimleri ve Yunan Jandarmaları", 11 Şubat 1326 (1910), nr: 531, s: 1, 2.

- _____ “İki Mülakat”, 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 1.
- _____ “İtalya’da İki Ziyaret”, 2 Nisan 1326 (1910), nr: 581, s: 1.
- _____ “Kral Petro’nun Ziyareti Münasebetiyle”, 12 Mart 1326 (1910), nr: 560,
s: 1.
- _____ “Kral Teşyi Olunurken”, 27 Mart 1326 (1910), nr: 575, s: 1, 2.
- _____ “Meclis-i Ayan’da Kanunu Esasi”, 9 Nisan 1326 (1910), nr: 588, s: 1.
- _____ “Meclis-i Ayan’da Kanunu Esasi”, 10 Nisan 1326 (1910), nr: 589, s: 1.
- _____ “Meclis-i Mebusan’da Sosyalizm”, 13 Nisan 1326 (1910), nr: 592, s: 1.
- _____ “Meclis-i Mebusan’ın Şerefi Arttı mı Azaldı mı?”, 23 Nisan 1326 (1910),
nr: 602, s: 1.
- _____ “Mösyö Roosevelt’in Seyahati”, 1 Nisan 1326 (1910), nr: 580, s: 1.
- _____ “Petersburg Seyahatinden Sonra”, 21 Şubat 1326 (1910), nr: 541, s: 1.
- _____ “Rusya-Avusturya İtilafi”, 10 Mart 1326 (1910), nr: 558, s: 1, 2.
- _____ “Şimal-i Arnavutluk’taki Vekayi”, 15 Nisan 1326 (1910), nr: 594, s: 1.
- _____ “Tanin’in Tarih-i Siyasisi”, 3 Mart 1326 (1910), nr: 551, s: 1—4.
- _____ “Yunanistan’da İttihad-ı Askeriye’nin Dağılması ve Meclis-i Milli’nin
İnkıada Daveti”, 19 Mart 1326 (1910), nr: 567, s: 1.
- _____ “10 Temmuz”, 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 1.
- _____ “Almanya ve Girit”, (Siyâsiyât, Almanya’nın dış politikasının Girit, Fas,
İran ve hatta uzak doğuda da çıkar peşine düştüğü ifade edilmektedir.);
10 Haziran 1326 (1910), nr: 651, s: 1.
- _____ “Arazi Meselesi”, 30 Haziran 1326 (1910), nr: 670, s: 1.
- _____ “Bahriye Bütçesi Münasebetiyle”, 4 Haziran 1326 (1910), nr: 645, s: 1.
- _____ “Bir Adım Daha”, 13 Haziran 1326 (1910), nr: 655, s: 1.
- _____ “Bir Mebusun Tevkifi”, 07 Temmuz 1326 (1910), nr: 677, s: 1.
- _____ “Boykotaj Münasebetiyle”, 19 Haziran 1326 (1910), nr: 659, s: 1.

- _____ “Bütçenin Şekl-i Hakîkîsi”, 11 Haziran 1326 (1910), nr: 653, s: 1.
- _____ “Devletlerin Netice-i Tehdidi”, 03 Temmuz 1326 (1910), nr: 673, s: 1.
- _____ “Donanma İanesi İçin”, 02 Temmuz 1326 (1910), nr: 672, s: 1.
- _____ “Düvel-i Erbain’in Yeni Notası”, 25 Kânunusani 1326 (1910), nr: 514, s: 1.
- _____ “Ekaliyyetin Talibi”, 19 Mayıs 1326 (1910), nr: 628, s: 1, 2.
- _____ “Elektrikli Tramvay”, 29 Haziran 1326 (1910), nr: 669, s: 1.
- _____ “Fas ve İran”, 06 Temmuz 1326 (1910), nr: 676, s: 1.
- _____ “Girit ile Yunanistan Arasındaki Bir Rabıta”, 25 Temmuz 1326 (1910), nr: 694, s: 1.
- _____ “Girit Rusya ve Boğazlar Meselesi”, 28 Haziran 1326 (1910), nr: 668, s: 1.
- _____ “Giritlilerin İlhâk İçin Hissi Vardır-Türkiye’nin de hissi vardır- Giritliler Cengâverdir- Türkler de Cengâverdir”, 6 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 1.
- _____ “Harbiye Bütçesi Münasebetiyle”, 3 Haziran 1326 (1910), nr: 644, s: 1.
- _____ “Hariciyye Nazırı Rıf’at Paşa Beyânâtı ve Lahey Meselesi”, 5 Haziran 1326 (1910), nr: 646, s: 1.
- _____ “Hâriciyye Nâzırının Seyâhati ve Girit Meselesi”, 22 Mayıs 1326 (1910), nr: 631, s: 1.
- _____ “Harp İktisâdı”, 9 Haziran 1326 (1910), nr: 650, s: 1.
- _____ “Havran Vak’ası”, 24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 1.
- _____ “İki Hariciye Nazırı”, 17 Temmuz 1326 (1910), nr: 686, s: 1.
- _____ “İkinci Bir Devre-i İctimâ’iyyenin Bilançosu”, 16 Haziran 1326 (1910), nr: 656, s: 1.
- _____ “İngiltere ve Mısır”, 7 Haziran 1326 (1910), nr: 648, s: 1.
- _____ “İspanya’da Bir Nizâ Mezhebi”, 05 Temmuz 1326 (1910), nr: 675, s: 1.

- _____ “İttifak Talimleri”, 09 Temmuz 1326 (1910), nr: 679, s: 1.
- _____ “İttihat ve Terakki Cemiyeti’nin Beyannamesi”, 15 Temmuz 1326 (1910), nr: 684, s: 1.
- _____ “Kırgınlık Hala Devam Ediyor”, 24 Haziran 1326 (1910), nr: 664, s: 1.
- _____ “Kiliseler Kanunu ve Patrikhane Mahâfilleri”, 21 Haziran 1326 (1910), nr: 661, s: 1.
- _____ “Kiliseler ve Siyasiyat”, 21 Temmuz 1326 (1910), nr: 690, s: 1.
- _____ “Makendoya’daki Bulgar Partileri”, 17 Mayıs 1326 (1910), nr: 626, s: 1.
- _____ “Meb’uslar ve Tavsiye”, 25 Haziran 1326 (1910), nr: 665, s: 1.
- _____ “Meclisin temdîd müddeti”, 1 Haziran 1326 (1910), nr: 641, s: 1.
- _____ “Meşrutiyet’ten Ne Fa’ide Gördük?”, 19 Temmuz 1326 (1910), nr: 688, s: 1.
- _____ “Mısır’daki Cinayet”, 10 Şubat 1326 (1910), nr: 530, s: 1, 2.
- _____ “Muhit-i Dahilimiz”, 20 Kânunusani 1326 (1910), nr: 509, s: 1, 2.
- _____ “Muhit-i Haricimiz”, 18 Kânunusani 1326 (1910), nr: 507, s: 1, 2.
- _____ “Muhteşem Bir Alay Münasebetiyle”, 10 Mayıs 1326 (1910), nr: 619, s: 1.
- _____ “Müdahale-i Ecnebiyyeye Müracaat”, 01 Temmuz 1326 (1910), nr: 671, s: 1.
- _____ “Nazırların Seyahati”, 17 Haziran 1326 (1910), nr: 657, s: 1.
- _____ “Netice-yi İntihabat”, 27 Kânunusani 1326 (1910), nr: 516, s: 1, 2.
- _____ “Patrikhane Mukarreratı”, 04 Temmuz 1326 (1910), nr: 674, s: 1.
- _____ “Pire’deki Vahşet”, 2 Haziran 1326 (1910), nr: 642, s: 1.
- _____ “Rum Mebuslarının Terk-i Meclis Etmeleri”, 12 Haziran 1326 (1910), nr: 654, s: 1.
- _____ “Rusya- Japonya itilaf Ahîri”, 26 Haziran 1326 (1910), nr: 666, s: 1.

- _____ “Rusya ve Almanya”, 15 Mayıs 1326 (1910), nr: 624, s: 1.
- _____ “Rusya-Avusturya ve Balkanlar”, 30 Kânunusani 1326 (1910), nr: 519, s: 1, 2.
- _____ “*Sermaye ile Sa’y-ı Amel*”, 18 Haziran 1326 (1910), nr: 658, s: 1.
- _____ “Sırbistan ve Bulgaristan”, 23 Temmuz 1326 (1910), nr: 692, s: 1.
- _____ “Sir Edward Grey’in Nutku ve Konferans”, 3 Haziran 1326 (1910), nr: 643, s: 1.
- _____ “Sofya Telgrafları”, 13 Temmuz 1326 (1910), nr: 682, s: 1.
- _____ “Son Notadan Sonra”, 20 Haziran 1326 (1910), nr: 660, s: 1.
- _____ “Şöhret Bulan Bir Mülakat”, 18 Temmuz 1326 (1910), nr: 687, s: 1.
- _____ “Taşra ve İstanbul”, 14 Temmuz 1326 (1910), nr: 683, s: 1.
- _____ “Times ve Arabistan”, 25 Mayıs 1326 (1910), nr: 634, s: 1-2.
- _____ “Türkiye ve İngiltere”, 26 Temmuz 1326 (1910), nr: 695, s: 1.
- _____ “Türkiye ve İttifak-ı Müselles”, 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 1.
- _____ “Türkiye-İtalya ve Trablusgarp”, 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 1, 2.
- _____ “Uğursuz Bir İş”, 22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 1.
- _____ “Yine Rusya- Japonya itilaf Ahîri”, 27 Haziran 1326 (1910), nr: 667, s: 1.
- _____ “Yunanistan Kabinesinin İstifası ve Meclis-i Milliye’nin İctimai Daveti”, 15 Kânunusani 1326 (1910), nr: 504, s: 1.
- _____ Devletler ve Yemîn Meselesi, 3 Mayıs 1326 (1910), nr: 612, s: 1
- _____ Girit’ten Arnavutluk’a”, 7 Mayıs 1326 (1910), nr: 616, s: 1-2.
- Bedî Nuri; “Sosyalistlik Nedir?”, 9 Mayıs 1326 (1910), nr: 618, s: 3.
- Celal Esat; “Nerden Başlayalım?”, 4 Nisan 1326 (1910), nr: 583, s: 2.
- Demir Asaf; “Refik Bey” 20 Şubat 1326 (1910), nr: 540, s: 2.
- Emin Erselan; “Hüküm Usulü” 10 Şubat 1326 (1910), nr: 530, s: 2, 3.

Hoca Fehmi; "İslahat-ı Mübremeden İmar-ı Belde ve Evkaf", 6 Mart 1326 (1910), nr: 554, s: 2.

Hüseyin Cahit; "31 Mart" 31 Mart 1326 (1910), nr: 579, s: 1.

_____ "Acı Bir Müşahede", 11 Mart 1326 (1910), nr: 559, s: 1.

_____ "Af Meselesi", 4 Nisan 1326 (1910), nr: 583, s: 1.

_____ "Ahval-i Umumiye", 25 Kânunusani 1326 (1910), nr: 514, s: 1.

_____ "Anadolu'da Yeni Şimendiferler", 26 Şubat 1326 (1910), nr: 546, s: 1.

_____ "Arnavutluk ve Mahmut Şevket Paşa", 29 Nisan 1326 (1910), nr: 608, s: 1.

_____ "Avrupa Seyahatleri", 3 Mayıs 1326 (1910), nr: 612, s: 1.

_____ "Avrupa'ya Karşı Genç Türkiye", 22 Mayıs 1326 (1910), nr: 631, s: 1.

_____ "Balkanlarda Muvazene", 23 Şubat 1326 (1910), nr: 543, s: 1.

_____ "Başlıksız", 1 Mayıs 1326 (1910), nr: 610, s: 1

_____ "Beynelmilel Osmanlı Sulh Encümeni", 1 Şubat 1326 (1910), nr: 521, s: 1.

_____ "Bir Makale Münasebetiyle" Nisan 1326 (1910), nr: 581, s: 1.

_____ "Bir Vakfe-yi Tefekkür", 20 Şubat 1326 (1910), nr: 540, s: 1.

_____ "Buhran-ı Vükela", 18 Nisan 1326 (1910), nr: 597, s: 1.

_____ "Bulgar Hududu Hadisatı", 15 Şubat 1326 (1910), nr: 535, s: 1.

_____ "Bulgar Kralının İstanbul'a Seyahati", 28 Şubat 1326 (1910), nr: 548, s: 1.

_____ "Bulgaristan ile Muharebe Ne Vakit?", 15 Kânunusani 1326 (1910), nr: 504, s: 1.

_____ "Bulgaristan'ın Müdahalesi", 29 Temmuz 1326 (1910), nr: 698, s: 1.

_____ "Bütçe Müzakeresi", 6 Mayıs 1326 (1910), nr: 615, s: 1.

- _____ “Canilerin Himayesi”, 9 Şubat 1326 (1910), nr: 529, s: 1.
- _____ “Dâhiliye Müfettişleri”, 17 Kânunusani 1326 (1910), nr: 506, s: 1.
- _____ “Dâhiliye Nazırının Seyahati”, 28 Temmuz 1326 (1910), nr: 697, s: 1.
- _____ “Damat Ferit Paşa’nın Layihası”, 5 Şubat 1326 (1910), nr: 525, s: 1.
- _____ “Dikkatli Davranalım”, 1 Mart 1326 (1910), nr: 549, s: 1.
- _____ “Dünki Mes’ele”, 14 Mayıs 1326 (1910), nr: 623, s: 1.
- _____ “Dünkü Celse”, 12 Kânunusani 1326 (1910), nr: 501, s: 1.
- _____ “Dünkü İstizah”, 30 Mart 1326 (1910), nr: 578, s: 1.
- _____ “Dünkü Komedyâ” 16 Mart 1326 (1910), nr: 564, s: 1.
- _____ “Ecnebler ve Osmanlılar”, 6 Şubat 1326(1910), nr: 526, s: 1.
- _____ “Ekaliyyet Hukuku”, 4 Mayıs 1326 (1910), nr: 613, s: 1.
- _____ “Ekseriyet Arâ”, 10 Mayıs 1326 (1910), nr: 619, s: 1.
- _____ “Eski Fermanlar”, 10 Mart 1326 (1910), nr: 558, s: 1.
- _____ “Evvelki Giceki Vak’a”, 29 Mayıs 1326 (1910), nr: 638, s: 1.
- _____ “Fena Bir Hafta”, 20 Kânunusani 1326 (1910), nr: 509, s: 1.
- _____ “Girit İçin”, 13 Mayıs 1326 (1910), nr: 622, s: 1.
- _____ “Girit Meselesi Ne Halde?”, 28 Mayıs 1326 (1910), nr: 637, s: 1.
- _____ “Girit Meselesi Niçin Hal Edilmiyor?”, 21 Mayıs 1326 (1910), nr: 630, s:
1.
- _____ “Girit Meselesi ve Avrupa Matbu’âtı”, 15 Mayıs 1326 (1910), nr: 624, s:
1.
- _____ “Girit Meselesi ve Lahey Hüküm Mahkemesi”, 31 Mayıs 1326 (1910),
nr: 640, s: 1.
- _____ “Girit Meselesi”, 23 Nisan 1326 (1910), nr: 602, s: 1.
- _____ “Girit Meselesinin Şekl-i Hâzırı”, 23 Mayıs 1326 (1910), nr: 632, s: 1.
- _____ “Girit Meselesi”, 23 Kânunusani 1326 (1910), nr: 512, s: 1.

- _____ “Girit, Devletler ve Yunanistan”, 26 Mayıs 1326 (1910), nr: 635, s: 1.
- _____ “Girit’e Osmanlı Donanması Gitmelidir”, 8 Mayıs 1326 (1910), nr: 617, s: 1.
- _____ “Girit’in Şekl-i Muhtâriyeti”, 16 Mayıs 1326 (1910), nr: 625, s: 1.
- _____ “Girit”, 28 Nisan 1326 (1910), nr: 607, s: 1
- _____ “Hükümet ile Meclis”, 28 Kânunusani 1326 (1910), nr: 517, s: 1.
- _____ “Hükümet Niçin İş Görmüyor?”, 27 Kânunusani 1326 (1910), nr: 516, s: 1.
- _____ “Hükümet-i Osmâniyye’nin Hat ve Hareketi”, 9 Mayıs 1326 (1910), nr: 618, s: 1.
- _____ “İdâre-i Mahsûsâ”, 17 Mayıs 1326 (1910), nr: 626, s: 1.
- _____ “İmtiyazat Kanunu”, 2 Şubat 1326 (1910), nr: 522, s: 1.
- _____ “İstanbul’un Hakkı”, 11 Mayıs 1326 (1910), nr: 620, s: 1.
- _____ “İstizahın Neticesi”, 17 Mart 1326 (1910), nr: 565, s: 1.
- _____ “İtilafa Doğru”, 19 Nisan 1326 (1910), nr: 598, s: 1.
- _____ “İyiliğe Doğru”, 8 Şubat 1326 (1910), nr: 528, s: 1.
- _____ “İzaha Muhtaç Noktalar”, 17 Şubat 1326 (1910), nr: 537, s: 1.
- _____ “Kabine ve Meclis”, 22 Nisan 1326 (1910), nr: 601, s: 1.
- _____ “Kabinenin Programı”, 13 Kânunusani 1326 (1910), nr: 502, s: 1.
- _____ “Kânûn-ı Esâsî ve Heyet-i Ayân”, 24 Kânunusani 1326 (1910), nr: 513, s: 1.
- _____ “Kral Edvard”, 25 Nisan 1326 (1910), nr: 604, s: 1
- _____ “Kral Ferdinand İstanbul’da”, 8 Mart 1326 (1910), nr: 556, s: 1.
- _____ “Mahmud Şevket Paşa’nın Azîmeti”, 30 Mayıs 1326 (1910), nr: 639, s: 1.
- _____ “Manastır Davası”, 10 Şubat 1326 (1910), nr: 530, s: 1.
- _____ “Meclis’te”, 21 Mart 1326 (1910), nr: 569, s: 1.

- _____ “Meclise Dair”, 30 Kânunusani 1326 (1910), nr: 519, s: 1.
- _____ “Meclis-i Mebusan Niçin İş Görmüyor?”, 26 Kânunusani 1326 (1910), nr: 515, s: 1.
- _____ “Meclis-i Mebusan’ da işler”, 24 Nisan 1326 (1910), nr: 603, s: 1.
- _____ “Meclis-i Mebusan’da Dünki Hadise”, 27 Nisan 1326 (1910), nr: 606, s: 3.
- _____ “Meclis-i Mebusan’da”, 12 Şubat 1326 (1910), nr: 532, s: 1.
- _____ “Muhacir Meselesi”, 19 Mayıs 1326 (1910), nr: 628, s: 1.
- _____ “Mukayese”, 14 Kânunusani 1326 (1910), nr: 503, s: 1.
- _____ “Münakasa ve Müzayedeler”, 20 Mart 1326 (1910), nr: 568, s: 1.
- _____ “Müttefikirin”, 14 Şubat 1326 (1910), nr: 534, s: 1.
- _____ “Nazırlığın Zorluğu”, 24 Şubat 1326 (1910), nr: 544, s: 1.
- _____ “Neşeli Günler”, 24 Mart 1326 (1910), nr: 572, s: 1.
- _____ “Nispet-i Adediyye”, 3 Nisan 1326 (1910), nr: 582, s: 1.
- _____ “Nüfus Tezkereleri Münasebetiyle”, 30 Kânunusani 1326 (1910), nr: 519, s: 2.
- _____ “Parlamento Hayatından”, 3 Şubat 1326 (1910), nr: 523, s: 1.
- _____ “Patrikhane Mektepleri ve Gazeteler”, 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 1.
- _____ “Patrikhane Mektepleri”, 11 Şubat 1326 (1910), nr: 531, s: 1.
- _____ “Patrikhane mi Fitne Ocağı mı?”, 27 Temmuz 1326 (1910), nr: 696, s: 1.
- _____ “Rahat Bırakalım”, 7 Mart 1326 (1910), nr: 555, s: 1.
- _____ “Sathi Nazar Müdekkikler”, 18 Şubat 1326 (1910), nr: 538, s: 1.
- _____ “Seyahatin Neticesi”, 15 Mart 1326 (1910), nr: 563, s: 1.
- _____ “Seyahatin Sebebi”, 4 Mart 1326 (1910), nr: 552, s: 1.
- _____ “Seyahatler ve Nutuklar”, 6 Mart 1326 (1910), nr: 554, s: 1.

- _____ “Sırbistan Kralı’nın Seyahati”, 22 Mart 1326 (1910), nr: 570, s: 1.
- _____ “Sofya Mitingi”, 16 Şubat 1326 (1910), nr: 536, s: 1.
- _____ “Şayan-ı Teessüf Bir Zühul”, 25 Şubat 1326 (1910), nr: 545, s: 1.
- _____ “Şehir Emaneti ve Köprüler”, 21 Kânunusani 1326 (1910), nr: 510, s: 1.
- _____ “Şimalî Arnavutluk ve Mahmut Şevket Paşa”, 2 Mayıs 1326 (1910), nr: 611, s: 1.
- _____ “Tabii Bir Sual”, 19 Şubat 1326 (1910), nr: 539, s: 1.
- _____ “Talebe-i Ulûm”, 5 Mayıs 1326 (1910), nr: 614, s: 1.
- _____ “Taşralarda Bir Eser-i Hamiyet”, 23 Mart 1326 (1910), nr: 571, s: 1.
- _____ “Tekzip, Havale, Derkenar”, 5 Nisan 1326 (1910), nr: 584, s: 1.
- _____ “Temestofelos”, 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 1.
- _____ “Ticaret ve Sanayinin Terakkisi İçin”, 5 Mart 1326 (1910), nr: 553, s: 1.
- _____ “Tramvay Grev Münasebetleri”, 7 Mayıs 1326 (1910), nr: 616, s: 1.
- _____ “Tramvay ve Elektrik” 1 Nisan 1326 (1910), nr: 580, s: 1.
- _____ “Türkiye Hakkında İngiltere Parlamentosunda”, 9 Mart 1326 (1910), nr: 557, s: 1.
- _____ “Türkiye ve İngiltere”, 24 Mayıs 1326 (1910), nr: 633, s: 1.
- _____ “Türkiye’de Kanun Var”, 22 Kânunusani 1326 (1910), nr: 511, s: 1.
- _____ “Ufak Sebepler Büyük Neticeler”, 4 Şubat 1326 (1910), nr: 524, s: 1.
- _____ “Uhud-i Atika”, 22 Şubat 1326 (1910), nr: 542, s: 1.
- _____ “Unutulmayacak Günler”, 21 Şubat 1326 (1910), nr: 541, s: 1.
- _____ “Viyana’da”, 19 Haziran 1326 (1910), nr: 659, s: 1, 2.
- _____ “Yarım Teşebbüsler”, 19 Mart 1326 (1910), nr: 567, s: 1.
- _____ “Yemen Islahatı”, 27 Şubat 1326 (1910), nr: 547, s: 1.
- _____ “Yeni Bir Yevm-i Tatil”, 2 Mart 1326 (1910), nr: 550, s: 1.
- _____ “Yerli ve Yabancı”, 12 Mayıs 1326 (1910), nr: 621, s: 1.

- _____ “Yunan Kralının Beyânatı”, 25 Mayıs 1326 (1910), nr: 634, s: 1.
- Hüseyin Şükrü; “Müntahabat”, 14 Nisan 1326 (1910), nr: 593, s: 1, 2.
- İmzasız; “Abdülhamit Nasıl Yaşıyor?”, 04 Temmuz 1326 (1910), nr: 674, s: 3.
- _____ “Ahmed Rıza Bey’in Beyanatı”, 17 Temmuz 1326 (1910), nr: 686, s: 2.
- _____ “Aksa-yı Şarka Bir Seyahat”, 4 Haziran 1326 (1910), nr: 645, s: 3.
- _____ “Anadolu Şimendifer Kumpanyasının Cevabı”, 20 Haziran 1326 (1910), nr: 660, s: 2.
- _____ “Arabistan’da Musâdemat”, 25 Mayıs 1326 (1910), nr: 634, s: 3.
- _____ “Arabistan”, 26 Mayıs 1326 (1910), nr: 635, s: 2.
- _____ “Arnavutluk’ta”, 28 Mart 1326 (1910), nr: 576, s: 1.
- _____ “Avrupa ve Balkanlar”, 19 Şubat 1326 (1910), nr: 539, s: 2.
- _____ “Avusturya-Macaristan ve Balkan İttihadı”, 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 1, 2.
- _____ “Bâb-ı ‘Âli Ne Yapacak?”, 16 Haziran 1326 (1910), nr: 656, s: 1.
- _____ “Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Bahriye Programı görüşülmüştür.); 27 Kânunusani 1326 (1910), nr: 516, s: 2.
- _____ “Başlıksız”, 12 Kanunusani 1326 (1910), nr: 501, s: 1-3.
- _____ “Bazı Eşirranın Eser-i Teşviki, 24 Mart 1326 (1910), nr: 572, s: 1.
- _____ “Bir Mülakatın Serencamı”, 19 Temmuz 1326 (1910), nr: 688, s: 3.
- _____ “Bir Varaka”, 14 Kânunusani 1326 (1910), nr: 503, s: 2.
- _____ “Bir Ziyaret-i Ulvi”, 20 Şubat 1326 (1910), nr: 540, s: 2.
- _____ “Boykotaj ve Avrupa Efkar-ı Umumiyyesi”, 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 1.
- _____ “Bu Nasıl Osmanlı?”, 6 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 2.
- _____ “Bulgaristan Evkafi”, 07 Temmuz 1326 (1910), nr: 677, s: 2.
- _____ “Bulgaristan Kralı İstanbul’da”, 16 Mart 1326 (1910), nr: 564, s: 2.

- _____ “Cemiyet-i Hafiye”, 07 Temmuz 1326 (1910), nr: 677, s: 1, 2.
- _____ “Daba’nın Bir Makalesi”, 10 Haziran 1326 (1910), nr: 651, s: 1-2.
- _____ “Daire-yi Bahriye’de Amiral Korzun Şerefine Ziyafet”, 5 Mart 1326 (1910), nr: 553, s: 2.
- _____ “Devlet-i Osmaniye ve Bulgaristan”, 24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 2.
- _____ “Donanma-yı Osmanî Muavenet-i Milliye Cem’iyyetinin Beyânnâmesi-Girit Bizim Hayatımızdır Dimektir.” 30 Mayıs 1326 (1910), nr: 639, s: 1.
- _____ “Düvel-i Hamiye ve Almanya, Avusturya”, 11 Haziran 1326 (1910), nr: 652, s: 1.
- _____ “Ferit Paşa’nın Layihası Hakkında Mebuslar Ne Diyor?”, 9 Şubat 1326 (1910), nr: 529, s: 1.
- _____ “Fransa’da Ne Deniliyor? - Girit Osmanlılara Kalacak”, 23 Mayıs 1326 (1910), nr: 632, s: 2-3.
- _____ “Genç Türkiya’nın Kuvvet ve Zaafi, 2 Mayıs 1326 (1910), nr: 611, s: 3.
- _____ “Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafi, 10 Mayıs 1326 (1910), nr: 619, s: 3.
- _____ “Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafi, 11 Mayıs 1326 (1910), nr: 620, s: 3.
- _____ “Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafi, 15 Mayıs 1326 (1910), nr: 624, s: 3.
- _____ “Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafi, 18 Mayıs 1326 (1910), nr: 627, s: 2.
- _____ “Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafi, 21 Mayıs 1326 (1910), nr: 630, s: 3.
- _____ “Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafi, 24 Mayıs 1326 (1910), nr: 633, s: 3.
- _____ “Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafi, 26 Mayıs 1326 (1910), nr: 635, s: 3.
- _____ “Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafi, 27 Mayıs 1326 (1910), nr: 636, s: 3.
- _____ “Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafi, 30 Nisan 1326 (1910), nr: 609, s: 3.
- _____ “Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafi, 6 Mayıs 1326 (1910), nr: 615, s: 3.
- _____ “Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafi, 9 Mayıs 1326 (1910), nr: 618, s: 3.

- _____ “Genç Türkiye’nin Kuvvet ve Zaafı”, 26 Nisan 1326 (1910), nr: 605, s: 3.
- _____ “Girit Ahvali-Müslüman Mebusları Tehdit”, 3 Nisan 1326 (1910), nr: 582, s: 1, 2.
- _____ “Girit Hakkında Bir Makale”, 2 Haziran 1326 (1910), nr: 642, s: 1, 2.
- _____ “Girit Meselesi Hakkında- İngiltere’nin İki Politikası”, 25 Mayıs 1326 (1910), nr: 634, s: 2.
- _____ “Girit Meselesi Nasıl Hal İdilecek?”, 20 Mayıs 1326 (1910), nr: 629, s: 1-3.
- _____ “Girit Meselesinde Rusya’nın Fikri”, 25 Mayıs 1326 (1910), nr: 634, s: 2.
- _____ “Girit Meselesini Lahey Mahkemesine Gönderelim”, 27 Mayıs 1326 (1910), nr: 636, s: 1.
- _____ “Girit ve Arnavutluk Hissiyatı”, 12 Haziran 1326 (1910), nr: 654, s: 2.
- _____ “Girit’e Asker İhraç Olunacak mı?”, 25 Haziran 1326 (1910), nr: 665, s: 1.
- _____ “Giritlilerin Notası”, 23 Mayıs 1326 (1910), nr: 632, s: 2.
- _____ “Hıdiv Abbas Hilmi Paşa’nın Beyanatı”, 9 Nisan 1326 (1910), nr: 588, s: 2.
- _____ “Hükümet-i Osmani- İttifak-ı Müselles”, 17 Temmuz 1326 (1910), nr: 686, s: 4.
- _____ “Hükümet-i Osmaniye – Girit- Yunanistan,” 11 Haziran 1326 (1910), nr: 652, s: 1.
- _____ “Hükümet-i Osmaniye- Sırbistan- Bulgaristan”, 06 Temmuz 1326 (1910), nr: 676, s: 2.
- _____ “Hükümet-i Osmaniye ve İttifaklar”, 13 Temmuz 1326 (1910), nr: 682, s: 2.
- _____ “Hükümet-i Osmanlı ve Makedonya”, 5 Mayıs 1326 (1910), nr: 614, s: 2.
- _____ “İhlâl-i Sükûne Çalışanlar”, 26 Haziran 1326 (1910), nr: 666, s: 1.

- _____ “İki Türkiye” 14 Temmuz 1326 (1910), nr: 683, s: 1, 2.
- _____ “Kânûn-u Esasiye Dair- Damat Ferit Paşa'nın Bir Layihası” 5 Şubat 1326 (1910), nr: 525, s: 1.
- _____ “Kazaya Uğramış Bir Konferans Münasebetiyle” Temmuz 1326 (1910), nr: 679, s: 2.
- _____ “Kosova Vilayeti- Ahvâl-i Umumiyyeye Bir Nazar İcmali”, 16 Mayıs 1326 (1910), nr: 625, s: 2.
- _____ “Lütfi Fikri Beyle Bir Muhavere”, 20 Haziran 1326 (1910), nr: 660, s: 2.
- _____ “Manastır Muhakemesi”, 9 Şubat 1326 (1910), nr: 529, s: 2.
- _____ “Meclis-i Mebusan Ne Yaptı?”, 16 Haziran 1326 (1910), nr: 656, s: 3.
- _____ “Meclis-i Mebusan Osmanlı Müzakeresi ve İzhar-ı Fark-ı İstibdâd Eden Bir Mebus”, 23 Nisan 1326 (1910), nr: 602, s: 1.
- _____ “Mesele Pek Mühimdir”, 26 Nisan 1326 (1910), nr: 605, s: 2.
- _____ “Mösyö Rojvelet- İngiltere ve Mısır”, 6 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 2.
- _____ “Muhasebe-yi Umumiye Kanun Layihası-Esbab-ı Mucibesi”, 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 2, 3.
- _____ “Mutlaka Kendisinden Bahsedilmesini İsteyen Bir Zat”, 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 2.
- _____ “Müdahele Meselesi, 01 Temmuz 1326 (1910), nr: 671, s: 2.
- _____ “Osmanlı İttihad Ve Terakki Cemiyeti'nin Millete Beyanatıdır”, 14 Temmuz 1326 (1910), nr: 683, s: 1.
- _____ “Pire'de Bir Vak'a- Yunanlıların Derece-i Medeniyetleri”, 1 Haziran 1326 (1910), nr: 641, s: 1.
- _____ “Rum Patriğinin Protestosu”, 17 Haziran 1326 (1910), nr: 657, s: 2.
- _____ “Rusya- İran Münasebeti”, 20 Temmuz 1326 (1910), nr: 689, s: 2, 3.
- _____ “Rusya Teklifi”, 8 Haziran 1326 (1910), nr: 649, s: 2.

- _____ “Rusya, Japonya”, 27 Haziran 1326 (1910), nr: 667, s: 3.
- _____ “Serdar-ı Ekrem Kara Mustafa Paşa Merhumun Re’si Maktu’ı”, 13 Kânunusani 1326 (1910), nr: 502, s: 2.
- _____ “Sırbistan Kralı İstanbul’da”, 27 Mart 1326 (1910), nr: 575, s: 2, 3.
- _____ “Sir Edward Grey’in Nutku”, 5 Haziran 1326 (1910), nr: 646, s: 1.
- _____ “Standart’ın Bir Makalesi”, 25 Mart 1326 (1910), nr: 573, s: 2.
- _____ “Times’in İki Bermakalesi”, 29 Mayıs 1326 (1910), nr: 638, s: 1.
- _____ “Türkiye ve İttifaklar”, 21 Temmuz 1326 (1910), nr: 690, s: 1.
- _____ “Türkiye’de Ahval-i Vükela”, 3 Nisan 1326 (1910), nr: 582, s: 1.
- _____ “Türkler, Ermeniler”, 19 Haziran 1326 (1910), nr: 659, s: 3.
- _____ Girit’te Linç Kanunu”, 21 Temmuz 1326 (1910), nr: 690, s: 1.
- _____ Horan’a Sevkiyat”, 21 Temmuz 1326 (1910), nr: 690, s: 1.
- _____ Mazhar Beyin Beyanâtı”, 29 Mayıs 1326 (1910), nr: 638, s: 2.
- İzmir Mebusu Seyit; “Bir Cevap” 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 1.
- Kilisli Rıfat “Şark Mes’eslesi”, 23 Nisan 1326 (1910), nr: 602, s: 3.
- _____ “Belediyeler ve Hıfz-ı Sıhhat Bilâd...”, 21 Mayıs 1326 (1910), nr: 630, s: 2.
- _____ “Hıfz-ı Sıhhat Bilâd”, 23 Mayıs 1326 (1910), nr: 632, s: 3.
- _____ “Şark Meselesi”, 22 Nisan 1326 (1910), nr: 601, s: 3.
- _____ “Şark Meselesi”, 20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 3.
- _____ “Şark Meselesi”, 21 Nisan 1326 (1910), nr: 600, s: 3.
- Manastırlı Mustafa Haluk; “İstiklal-i Osmanî- 611. Sene-yi Devriyesi Münasebetiyle”, 15 Kânunusani 1326 (1910), nr: 504, s: 2.
- Mehmet Necati; “İttihat ve Terakki Fırkası’ndan İstifa Eden Mebuslar Münasebetiyle Bir İki Söz”, 19 Şubat 1326 (1910), nr: 539, s: 4.

Mehmet Şerif Bin Mehmet Sait; “Abdülhamit Devrinin Adamları” 12 Şubat 1326 (1910), nr: 532, s: 1.

Mim, Ayın; (takma ad) “10 Temmuz”, 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 1, 2.

Muhittin; “Boykotaj Niçin Yapılıyor?”, 12 Haziran 1326 (1910), nr: 654, s: 1.

_____ “Fransa’da Osmanlı Seyahati”, 5 Haziran 1326 (1910), nr: 646, s: 2.

_____ “Hiçbir Zaman Unutmayalım”, 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 1, 2.

_____ “Paris’teki Ziyafet Münasebetiyle”, 7 Haziran 1326 (1910), nr: 648, s: 2.

Ahmet Cevdet; “Hem Zahir Hem Batın”, 26 Şubat 1326 (1910), nr: 546, s: 4.

Ahmet Şerif; “Hayvan Hastalıklarına Karşı Hiçbir Şey Yapılamıyor”, 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 2.

Ahmet Şinasi; “Edirne Bimarhanesi”, 6 Nisan 1326 (1910), nr: 585, s: 3, 4.

_____ “Fukara İçin”, 20 Mart 1326 (1910), nr: 568, s: 3, 4.

_____ “Hapishanemiz”, 8 Mart 1326 (1910), nr: 556, s: 3.

_____ “Meşrutiyet’in Polisleri”, 8 Şubat 1326 (1910), nr: 528, s: 3.

_____ “Mevlid-i Şerif Kandili”, 15 Mart 1326 (1910), nr: 563, s: 4.

_____ “Temettü Vergisi Yaftaları”, 16 Şubat 1326 (1910), nr: 536, s: 4.

Ali Rızâ “Köylülerin Sıhhati”, 24 Mayıs 1326 (1910), nr: 633, s: 3.

Ali Zülfikar; “Arnavutlarla Bir Hasbihal”, (Açık Sütunlar,), 24 Kânunusani 1326 (1910), nr: 513, s: 2.

Ankara Mebusu Mehmet Talat; “Düğün Musarrıfı ve Netayic-i Muzırresi”, 21 Şubat 1326 (1910), nr: 541, s: 2.

Babanzade İsmail Hakkı; “Anadolu’da Ermeniler”, 23 Haziran 1326 (1910), nr: 663, s: 1.

_____ “Bulgarlar ve Muhacirler”, 08 Temmuz 1326 (1910), nr: 678, s: 1.

_____ “Türkler- Kürtler- Ermeniler”, 22 Haziran 1326 (1910), nr: 662, s: 1.

Bedî Nuri; “Asar-ı Eslaf”, 7 Şubat 1326 (1910), nr: 527, s: 2.

- _____ “Vatan ve İnsaniyet”, 17 Nisan 1326 (1910), nr: 596, s: 3.
- _____ “Vatan ve İnsâniyet”, 26 Mayıs 1326 (1910), nr: 635, s: 2.
- _____ “Vatan ve İnsaniyet”, 3 Nisan 1326 (1910), nr: 582, s: 3.
- _____ “Vatan ve İnsaniyet”, 9 Nisan 1326 (1910), nr: 588, s: 1, 2.
- Çekirge; “Başlıksız”, 24 Haziran 1326 (1910), nr: 664, s: 2.
- Doktor Nuri Bekir; “Tımarhanelerimiz”, 20 Mart 1326 (1910), nr: 568, s: 2.
- Doktor Şükrü Mehmet; “Yemen’de Islahat Başladı mı?”, 2 Mart 1326 (1910), nr: 550,
s: 1, 2.
- Fazıl Ahmet; “Aksam-ı Terbiye”, 11 Mart 1326 (1910), nr: 559, s: 3, 4.
- _____ “Terbiye ve Ehemmiyeti”, 6 Mart 1326 (1910), nr: 554, s: 2.
- _____ “Terbiye-yi Bedeniye”, 22 Mart 1326 (1910), nr: 570, s: 3, 4.
- _____ “Terbiye-yi Esasiye-Terbiye-yi Fikriye”, 15 Nisan 1326 (1910), nr: 594,
s: 3.
- Fuat Kemal; “Japon Salfb-i Ahmeri”, 21 Haziran 1326 (1910), nr: 661, s: 2.
- Hafız Muhammed Tevfik; “Resmi Geçit”, 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2.
- Halide Salih; “İki Küçük Osmanlı Sanatkarı”, 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 3.
- Halili Emiri-zade Baha; “Araplar ve Türkler”, 28 Mart 1326 (1910), nr: 576, s: 3.
- Hasan Basri; “Türkiye’de Bulgarların Gördüğü Mezalim”, 16 Kânunusani 1326 (1910),
nr: 505, s: 3.
- Hüseyin Cahit; “Anadolu’nun Sıhhati”, 12 Mart 1326 (1910), nr: 560, s: 1.
- _____ “Araplar ve Türkler” 6 Nisan 1326 (1910), nr: 585, s: 1.
- _____ “Araplar ve Türkler”, 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 1.
- _____ “Arnavutluk Kıyımı ve Aks-ı Tesirati” 21 Nisan 1326 (1910), nr: 600, s:
1, 2.
- _____ “Arnavutluk’ta”, 27 Mart 1326 (1910), nr: 575, s: 1.
- _____ “Arnavutluk’ta”, 8 Nisan 1326 (1910), nr: 587, s: 1.

- _____ “Arzuhaller ve Şikâyetler” 7 Nisan 1326 (1910), nr: 586, s: 1.
- _____ “İftiralar Nasıl Çıkıyor?”, 13 Mart 1326 (1910), nr: 561, s: 2.
- _____ “Köylüler İçin”, 30 Nisan 1326 (1910), nr: 609, s: 1.
- _____ “Milliyet Meselesi” 28 Mart 1326 (1910), nr: 576, s: 1.
- _____ “Suret-i Tesviye”, 20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 1.
- _____ “Şimal-i Arnavutluk’ta”, 17 Nisan 1326 (1910), nr: 596, s: 1.
- _____ “Taşralarda Sıhhat”, 18 Mayıs 1326 (1910), nr: 627, s: 1.
- _____ “Tramvay Şirketi” 14 Mart 1326 (1910), nr: 562, s: 1.
- _____ “Utanacak Hallerden” 16 Nisan 1326 (1910), nr: 595, s: 1.
- _____ “Zarar Veren İhmaller” 18 Mart 1326 (1910), nr: 566, s: 1.
- Hüseyin Şükrü “Tabiatın İsyanı”, 24 Kânunusani 1326 (1910), nr: 513, s: 2.
- İbrahim Zâtî, “Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti”, 12 Mayıs 1326 (1910), nr: 621, s: 3.
- İmzasız; “10 Temmuz İştigâlâtı”, 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 2, 3.
- _____ “Ahlaksızlık Teşvik Ediliyor”, 28 Mayıs 1326 (1910), nr: 637, s: 2-3.
- _____ “Anadolu Ahvali-İttihak ve Terakki Kulüpleri”, 5 Şubat 1326 (1910), nr: 525, s: 2.
- _____ “Anadolu Hisarı’nda”, 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2.
- _____ “Anadolu Kumpanyası İntikam Alıyor”, 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 2.
- _____ “Araplar ve Türkler”, 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 1.
- _____ “Araplar ve Türkler”, 6 Nisan 1326 (1910), nr: 585, s: 2.
- _____ “Arnavutluk Hadisesi, Arnavutluk’ta Ahval-i Vahime”, 27 Mart 1326 (1910), nr: 575, s: 2.
- _____ “Başlıksız” 03 Temmuz 1326 (1910), nr: 673, s: 2.
- _____ “Bir Hatıra-i Zafer”, 13 Temmuz 1326 (1910), nr: 682, s: 2.

- _____ “Buhara Emirinin Yevm-i Veladeti ve Bir Camii Şerifin Vazi-yi Esas Resmi”, 23 Şubat 1326 (1910), nr: 543, s: 2.
- _____ “Cebren Tebdil-i Din”, 13 Mart 1326 (1910), nr: 561, s: 2.
- _____ “Cemiyet-i Hafiye Tahkikatı- Hafiye Şerifin Blöfleri”, 15 Temmuz 1326 (1910), nr: 684, s: 1, 2.
- _____ “Çeteler Kanunu Etrafında Sırp Efkarı”, 22 Şubat 1326 (1910), nr: 542, s: 2.
- _____ “Dünkü Ahval-i Ruhiye”, 15 Nisan 1326 (1910), nr: 594, s: 1.
- _____ “Elektrikli Tenvirat Meselesi”, 22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 1.
- _____ “Evvelki Gece”, 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2.
- _____ “Felsefe-i İştihar”, 29 Temmuz 1326 (1910), nr: 698, s: 2.
- _____ “Frenginin Tedavi-yi Cedidi Münasebetiyle”, 20 Temmuz 1326 (1910), nr: 689, s: 3.
- _____ “İçki Düşmanları Cemiyeti”, 9 Haziran 1326 (1910), nr: 650, s: 2.
- _____ “Kıymet-i Vakt ve Vesait-i Nakliye”, 22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 1.
- _____ “Koleraya Karşı Talimat-ı Sihhiye”, 17 Temmuz 1326 (1910), nr: 686, s: 4.
- _____ “Koleraya Karşı Talimat-ı Sihhiye”, 19 Temmuz 1326 (1910), nr: 688, s: 4.
- _____ “Kürtler, Türkler ve Ermeniler”, 16 Mayıs 1326 (1910), nr: 625, s: 3.
- _____ “Manisa Tımarhanesi- Tımarhane Kimler İçindir?”, 27 Şubat 1326 (1910), nr: 547, s: 1.
- _____ “Mektubcuların Vazifesi Var mıdır? - Mestûr Hakikatlerden”, 22 Mayıs 1326 (1910), nr: 631, s: 3.
- _____ “Memalik-i Ecnebiyye’de 10 Temmuz”, 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2.

- _____ “Memleketimizde Yunan Müdafaları”, 25 Haziran 1326 (1910), nr: 665, s: 1.
- _____ “Mısır’da Hal ve Mevki”, 20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 2.
- _____ “Muhaceret Meselesi”, 23 Kânunusani 1326 (1910), nr: 512, s: 2.
- _____ “Musul’da”, 22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 1.
- _____ “Müsademe-yi Müessife”, 12 Nisan 1326 (1910), nr: 591, s: 1.
- _____ “Nişancılık”, 18 Haziran 1326 (1910), nr: 658, s: 3.
- _____ “Serhate Doğru”, 20 Şubat 1326 (1910), nr: 540, s: 1.
- _____ “Serhattaki Şühedayı Unutmayalım”, 10 Nisan 1326 (1910), nr: 589, s: 1, 2.
- _____ “Son Malumat”, 16 Nisan 1326 (1910), nr: 595, s: 1, 2.
- _____ “Tamirhane Ne Halde?”, 7 Mayıs 1326 (1910), nr: 616, s: 1.
- _____ “Terbiye-yi Nisvan”, 20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 3, 4.
- _____ “Türkler, Ermeniler – Ermeni Terakki Cemiyeti”, 22 Haziran 1326 (1910), nr: 662, s: 3.
- _____ “Türkler, Ermeniler”, 20 Haziran 1326 (1910), nr: 660, s: 3.
- _____ “Türkler, Ermeniler”, 21 Haziran 1326 (1910), nr: 661, s: 3.
- _____ “Türkler, Ermeniler”, 24 Haziran 1326 (1910), nr: 664, s: 3.
- _____ “Üsküdar’da Merasim”, 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2.
- _____ “Vergilerimizi Verelim”, 24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 2.
- _____ “Vilayette 10 Temmuz”, 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2.
- _____ “Yine Anadolu Kumpanyasının Cevabı Münasebetiyle”, 23 Haziran 1326 (1910), nr: 663, s: 2.
- _____ “Yollarımız- Bütçenin Tasdikinden Sonra”, 9 Haziran 1326 (1910), nr: 650, s: 1.

Kilisli Rifat "Ahval-i Sıhhiye-yi Umumiye-miz ve Kolera", (Osmanlıda sağlık kuruluşunun ihtiyaçlara cevap veremediği, ülkede hastalığın kol gezdiği, hastalıklarla mücadelede yetersiz kaldığı ifade edilmektedir.); 23 Haziran 1326 (1910), nr: 663, s: 2.

Memduh Şevket; "Geçen Lakırdılar", 16 Kânunusani 1326 (1910), nr: 505, s: 2.

Muhittin; "Bir Osmanlı Günü", 11 Mart 1326 (1910), nr: 559, s: 2.

Mustafa Hilmi; "Kandiye Portakalı Kuruş 3000", 24 Şubat 1326 (1910), nr: 544, s: 3.

Ş. Haytaoğlu; "Bir Musahabe-yi Ahlakiye", 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 2, 3.

Osman Nuri; "Cemadat ve Uzviyatta Esas Terakki İntihab ve Istıfa-yı Tabii", 7 Mart 1326 (1910), nr: 555, s: 1, 2.

Rıza; "Aksa-yı Şarkta", 12 Mart 1326 (1910), nr: 560, s: 2.

Son Sinvad ve Azaları; "Rum Patrikhanesinin Tahrikatı- Bir Tahriratı Umumiye, 27 Temmuz 1326 (1910), nr: 696, s: 1.

Ş... "Hapishanelerimiz" Makalesi Münasebetiyle Bir Mütalaa", 15 Şubat 1326 (1910), nr: 535, s: 2.

Yahya; "Arnavutluk Hakkında Ne Yapıldı, Ne Yapılmalı?", 20 Mart 1326 (1910), nr: 568, s: 1.

2. 8. 9. Sosyal

Ahmet Cevdet; "Hem Zahir Hem Batın", 26 Şubat 1326 (1910), nr: 546, s: 4.

Ahmet Şerif; "Hayvan Hastalıklarına Karşı Hiçbir Şey Yapılmıyor", 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 2.

Ahmet Şinasi; "Edirne Bimarhanesi", 6 Nisan 1326 (1910), nr: 585, s: 3, 4.

_____ "Fukara İçin", 20 Mart 1326 (1910), nr: 568, s: 3, 4.

_____ "Hapishanemiz", 8 Mart 1326 (1910), nr: 556, s: 3.

_____ "Meşrutiyet'in Polisleri", 8 Şubat 1326 (1910), nr: 528, s: 3.

_____ "Mevlid-i Şerif Kandili", 15 Mart 1326 (1910), nr: 563, s: 4.

_____ "Temettü Vergisi Yaftaları", 16 Şubat 1326 (1910), nr: 536, s: 4.

Ali Rızâ “Köylülerin Sıhhati”, 24 Mayıs 1326 (1910), nr: 633, s: 3.

Ali Zülfikar; “Arnavutlarla Bir Hasbıhal”, (Açık Sütunlar,), 24 Kânunusani 1326 (1910), nr: 513, s: 2.

Ankara Mebusu Mehmet Talat; “Düğün Musarrıfı ve Netayic-i Muzırresi”, 21 Şubat 1326 (1910), nr: 541, s: 2.

Babanzade İsmail Hakkı; “Anadolu’da Ermeniler”, 23 Haziran 1326 (1910), nr: 663, s: 1.

_____ “Bulgarlar ve Muhacirler”, 08 Temmuz 1326 (1910), nr: 678, s: 1.

_____ “Türkler- Kürtler- Ermeniler”, 22 Haziran 1326 (1910), nr: 662, s: 1.

Bedî Nuri; “Asar-ı Eslaf”, 7 Şubat 1326 (1910), nr: 527, s: 2.

_____ “Vatan ve İnsaniyet”, 17 Nisan 1326 (1910), nr: 596, s: 3.

_____ “Vatan ve İnsâniyet”, 26 Mayıs 1326 (1910), nr: 635, s: 2.

_____ “Vatan ve İnsaniyet”, 3 Nisan 1326 (1910), nr: 582, s: 3.

_____ “Vatan ve İnsaniyet”, 9 Nisan 1326 (1910), nr: 588, s: 1, 2.

Çekirge; “Başlıksız”, 24 Haziran 1326 (1910), nr: 664, s: 2.

Doktor Nuri Bekir; “Tımarhanelerimiz”, 20 Mart 1326 (1910), nr: 568, s: 2.

Doktor Şükrü Mehmet; “Yemen’de Islahat Başladı mı?”, 2 Mart 1326 (1910), nr: 550, s: 1, 2.

Fazıl Ahmet; “Aksam-ı Terbiye”, 11 Mart 1326 (1910), nr: 559, s: 3, 4.

_____ “Terbiye ve Ehemmiyeti”, 6 Mart 1326 (1910), nr: 554, s: 2.

_____ “Terbiye-yi Bedeniye”, 22 Mart 1326 (1910), nr: 570, s: 3, 4.

_____ “Terbiye-yi Esasiye-Terbiye-yi Fikriye”, 15 Nisan 1326 (1910), nr: 594, s: 3.

Fuat Kemal; “Japon Salıb-i Ahmeri”, 21 Haziran 1326 (1910), nr: 661, s: 2.

Hafız Muhammed Tevfik; “Resmi Geçit”, 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2.

Halide Salih; “İki Küçük Osmanlı Sanatkarı”, 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 3.

- Halili Emiri-zade Baha; "Araplar ve Türkler", 28 Mart 1326 (1910), nr: 576, s: 3.
- Hasan Basri; "Türkiye'de Bulgarların Gördüğü Mezalim", 16 Kânunusani 1326 (1910), nr: 505, s: 3.
- Hüseyin Cahit; "Anadolu'nun Sıhhati", 12 Mart 1326 (1910), nr: 560, s: 1.
- _____ "Araplar ve Türkler" 6 Nisan 1326 (1910), nr: 585, s: 1.
- _____ "Araplar ve Türkler", 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 1.
- _____ "Arnavutluk Kıyamı ve Aks-ı Tesirâtı" 21 Nisan 1326 (1910), nr: 600, s: 1, 2.
- _____ "Arnavutluk'ta", 27 Mart 1326 (1910), nr: 575, s: 1.
- _____ "Arnavutluk'ta", 8 Nisan 1326 (1910), nr: 587, s: 1.
- _____ "Arzuhaller ve Şikâyetler" 7 Nisan 1326 (1910), nr: 586, s: 1.
- _____ "İftiralar Nasıl Çıkıyor?", 13 Mart 1326 (1910), nr: 561, s: 2.
- _____ "Köylüler İçin", 30 Nisan 1326 (1910), nr: 609, s: 1.
- _____ "Milliyet Meselesi" 28 Mart 1326 (1910), nr: 576, s: 1.
- _____ "Suret-i Tesviye", 20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 1.
- _____ "Şimal-i Arnavutluk'ta", 17 Nisan 1326 (1910), nr: 596, s: 1.
- _____ "Taşralarda Sıhhat", 18 Mayıs 1326 (1910), nr: 627, s: 1.
- _____ "Tramvay Şirketi" 14 Mart 1326 (1910), nr: 562, s: 1.
- _____ "Utanacak Hallerden" 16 Nisan 1326 (1910), nr: 595, s: 1.
- _____ "Zarar Veren İhmaller" 18 Mart 1326 (1910), nr: 566, s: 1.
- Hüseyin Şükrü "Tabiatın İsyanı", 24 Kânunusani 1326 (1910), nr: 513, s: 2.
- İbrahim Zâfî, "Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti", 12 Mayıs 1326 (1910), nr: 621, s: 3.
- İmzasız; "10 Temmuz İstigâlâtı", 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 2, 3.
- _____ "Ahlaksızlık Teşvik Ediliyor", 28 Mayıs 1326 (1910), nr: 637, s: 2-3.
- _____ "Anadolu Ahvali-İttihak ve Terakki Kulüpleri", 5 Şubat 1326 (1910), nr: 525, s: 2.

- _____ “Anadolu Hisarı’nda”, 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2.
- _____ “Anadolu Kumpanyası İntikam Alıyor”, 10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 2.
- _____ “Araplar ve Türkler”, 26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 1.
- _____ “Araplar ve Türkler”, 6 Nisan 1326 (1910), nr: 585, s: 2.
- _____ “Arnavutluk Hadisesi, Arnavutluk’ta Ahval-i Vahime”, 27 Mart 1326 (1910), nr: 575, s: 2.
- _____ “Başlıksız” 03 Temmuz 1326 (1910), nr: 673, s: 2.
- _____ “Bir Hatıra-i Zafer”, 13 Temmuz 1326 (1910), nr: 682, s: 2.
- _____ “Buhara Emirinin Yevm-i Veladeti ve Bir Camii Şerifin Vazi-yi Esas Resmi”, 23 Şubat 1326 (1910), nr: 543, s: 2.
- _____ “Cebren Tebdil-i Din”, 13 Mart 1326 (1910), nr: 561, s: 2.
- _____ “Cemiyet-i Hafiye Tahkikatı- Hafiye Şerifin Blöfleri”, 15 Temmuz 1326 (1910), nr: 684, s: 1, 2.
- _____ “Çeteler Kanunu Etrafında Sırp Efkarı”, 22 Şubat 1326 (1910), nr: 542, s: 2.
- _____ “Dünkü Ahval-i Ruhiye”, 15 Nisan 1326 (1910), nr: 594, s: 1.
- _____ “Elektrikli Tenvirat Meselesi”, 22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 1.
- _____ “Evvelki Gece”, 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2.
- _____ “Felsefe-i İştihar”, 29 Temmuz 1326 (1910), nr: 698, s: 2.
- _____ “Frenginin Tedavi-yi Cedidi Münasebetiyle”, 20 Temmuz 1326 (1910), nr: 689, s: 3.
- _____ “İçki Düşmanları Cemiyeti”, 9 Haziran 1326 (1910), nr: 650, s: 2.
- _____ “Kıymet-i Vakt ve Vesait-i Nakliye”, 22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 1.
- _____ “Koleraya Karşı Talimat-ı Sıhhiye”, 17 Temmuz 1326 (1910), nr: 686, s: 4.

- _____ “Koleraya Karşı Talimat-ı Sıhhiye”, 19 Temmuz 1326 (1910), nr: 688, s: 4.
- _____ “Kürtler, Türkler ve Ermeniler”, 16 Mayıs 1326 (1910), nr: 625, s: 3.
- _____ “Manisa Tımarhanesi- Tımarhane Kimler İçindir?”, 27 Şubat 1326 (1910), nr: 547, s: 1.
- _____ “Mektubcuların Vazifesi Var Mıdır? - Mestûr Hakikatlerden”, 22 Mayıs 1326 (1910), nr: 631, s: 3.
- _____ “Memalik-i Ecebiyye’de 10 Temmuz”, 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2.
- _____ “Memleketimizde Yunan Müdafa’aları”, 25 Haziran 1326 (1910), nr: 665, s: 1.
- _____ “Mısır’da Hal ve Mevki”, 20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 2.
- _____ “Muhaceret Meselesi”, 23 Kânunusani 1326 (1910), nr: 512, s: 2.
- _____ “Musul’da”, 22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 1.
- _____ “Müsademe-yi Müessife”, 12 Nisan 1326 (1910), nr: 591, s: 1.
- _____ “Nişancılık”, 18 Haziran 1326 (1910), nr: 658, s: 3.
- _____ “Serhate Doğru”, 20 Şubat 1326 (1910), nr: 540, s: 1.
- _____ “Serhattaki Şühedayı Unutmayalım”, 10 Nisan 1326 (1910), nr: 589, s: 1, 2.
- _____ “Son Malumat”, 16 Nisan 1326 (1910), nr: 595, s: 1, 2.
- _____ “Tamirhane Ne Halde?”, 7 Mayıs 1326 (1910), nr: 616, s: 1.
- _____ “Terbiye-yi Nisvan”, 20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 3, 4.
- _____ “Türkler, Ermeniler – Ermeni Terakki Cemiyeti”, 22 Haziran 1326 (1910), nr: 662, s: 3.
- _____ “Türkler, Ermeniler”, 20 Haziran 1326 (1910), nr: 660, s: 3.
- _____ “Türkler, Ermeniler”, 21 Haziran 1326 (1910), nr: 661, s: 3.
- _____ “Türkler, Ermeniler”, 24 Haziran 1326 (1910), nr: 664, s: 3.

- _____ “Üsküdar’da Merasim”, 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2.
- _____ “Vergilerimizi Verelim”, 24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 2.
- _____ “Vilayette 10 Temmuz”, 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2.
- _____ “Yine Anadolu Kumpanyasının Cevabı Münasebetiyle”, 23 Haziran 1326 (1910), nr: 663, s: 2.
- _____ “Yollarımız- Bütçenin Tasdikinden Sonra”, 9 Haziran 1326 (1910), nr: 650, s: 1.

Kilisli Rıfat “Ahval-i Sıhhiye-yi Umumiyeimiz ve Kolerâ”, (Osmanlıda sağlık kuruluşunun ihtiyaçlara cevap veremediği, ülkede hastalığın kol gezdiği, hastalıklarla mücadelede yetersiz kaldığı ifade edilmektedir.); 23 Haziran 1326 (1910), nr: 663, s: 2.

Memduh Şevket; “Geçen Lakırdılar”, 16 Kânunusani 1326 (1910), nr: 505, s: 2.

Muhittin; “Bir Osmanlı Günü”, 11 Mart 1326 (1910), nr: 559, s: 2.

Mustafa Hilmi; “Kandiye Portakalı Kuruş 3000”, 24 Şubat 1326 (1910), nr: 544, s: 3.

Ş. Haytaoğlu; “Bir Musahabe-yi Ahlakiye”, 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 2, 3.

2. 8. 10. Tarihî

Selanikli Tefvik; “Girit’in Son Muharebeleri”, 11 Şubat 1326 (1910), nr: 531, s: 2.

_____ “Tarih Muvacehesinde-Girit”, 22 Kânunusani 1326 (1910), nr: 511, s: 2.

_____ “Tarih Muvacehesinde-Girit”, 26 Kânunusani 1326 (1910), nr: 515, s: 2.

_____ “Tarih Muvacehesinde-Girit”, 31 Kânunusani 1326 (1910), nr: 520, s: 3, 4.

2. 8. 11. Ziraî

Ali Suat; “Zirai Cemiyetler ve Şirketler”, 10 Nisan 1326 (1910), nr: 589, s: 3.

_____ “Zirai Cemiyetler ve Şirketler”, 12 Nisan 1326 (1910), nr: 591, s: 2, 3.

_____ “Zirai Cemiyetler ve Şirketler”, 13 Nisan 1326 (1910), nr: 592, s: 2, 3.

İmzasız; “Kredi Konseyi Meselesi”, 12 Nisan 1326 (1910), nr: 591, s: 1, 2.

2. 9. Haberler

2. 9. 1. Edebî İçerikli Haberler

Babanzade İsmail Hakkı; “Mühim ve Cesim Bir Eser”, (Açık Sütunlar, İstanbul Maarif Müdürü Ali Reşad Bey’in hazırladığı Asr-ı Hazırda Avrupa adlı eserin içeriğinden ve öneminden bahsedilmiştir.); 24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 3.

Ebuzziya; “Tasvîr’i Efkâr”, (Şuun, Osmanlının ilk gazetesi olma özelliği taşıyan Tasvir-i Efkâr gazetesi hakkında bilgi verilecek yeniden çıkmaya başlayacağı ifade edilmiştir.); 1 Haziran 1326 (1910), nr: 641, s: 4.

İmzasız; “İki Romanımız”, (Açık Sütunlar Fransız edebiyatının en ünlü eserlerinden olan “Ölüm Kadermiş” adlı hikâyenin ilerleyen günlerde tefrika edilerek okuyucularla bulaşacağı haber verilmektedir.); 20 Haziran 1326 (1910), nr: 660, s: 1.

“Servet-i Fünun” (Açık Sütunlar, Servet-i Fünun dergisi çalışanlarının işlerini ciddiyetle yapmalarının mükâfatı olarak dergi sahibi Ahmet İhsan Bey tüm yazarları bir araya getirerek tanışmaları sağlamıştır. Tüm yazarlar bu durumdan memnurluk duymuşlardır.); 23 Temmuz 1326 (1910), nr: 692, s: 2.

“Ta’dil-i Hurûf Meselesi”, (Şuun, Dil konusunda Şinasi, Dar’ul Muallimin ve İsmail Hakkı Bey’in çalışmaları doğrultusunda bir matbuatın yayımlandığına dair haberdir.) 4 Mayıs 1326 (1910), nr: 613, s: 4.

“Tarih-i Siyasi”, (Asar-ı Münteşire sütunu, Tarih-i Siyasi- Asr-ı Hazırda Avrupa adlı eserin basımının tamamlandığından ve önemli bir eser olduğundan bahsedilmektedir.); 09 Temmuz 1326 (1910), nr: 679, s: 4.

“Vesaik-i Tarihiye ve Siyasiye”, (Açık Sütunlar, Hayreddin Bey tarafından kaleme alınan aynı adlı üç ciltlik kitabın tanıtımı yapılmıştır.); 17 Temmuz 1326 (1910), nr: 686, s: 3, 4.

_____ Rübâb-1 Şikeste –İkinci Baskı Münasebetiyle-(haber, edebi, Rübâb-1 Şikeste'nin ikinci baskısı hasebiyle, eserin; edebi, fikri ve siyasi hayatımızda çok önemli bir yer tuttuğuna işaret edilmektedir.) 26 Nisan 1326 (1910), nr: 605, s: 3.

Müfit Ratıp; “Fecr-i Ati Encümen-i Edebisi Beyannamesi”, 11 Şubat 1326 (1910), nr: 531, s: 3, 4.

2. 9. 2. Eğitim İçerikli Haberler

İmzasız; “Tanin'in Taht-ı Himayesinde- Fransa'ya Kafiye-i Seyahat”, (haber, eğitim, Açık Sütunlar, Tanin gazetesi himayesiyle Fransızca gece dersleri alan öğrencilerin Fransa seyahatlerine dairdir.); 18 Haziran 1326 (1910), nr: 658, s: 3.

_____ “Tanin'in Taht-ı Himayesinde- Talebe ve Mualliminden Merkep Kafiye-i Seyâhat”, (haber, eğitim, Açık Sütunlar, Tanin'in Himayesinde Fransızca gece dersleri alan muallimlerin, Fransa seyahatine dair bilgiler verilmiştir.); 7 Haziran 1326 (1910), nr: 648, s: 3.

_____ “Tanin'in Taht-ı Himayesinde- Fransa'ya Kafiye-i Seyahat”, (haber, eğitim, Açık Sütunlar, Tanin gazetesi himayesiyle Fransızca gece dersleri alan öğrencilerin Fransa seyahatlerine dairdir.); 20 Haziran 1326 (1910), nr: 660, s: 3, 4.

2. 9. 3. Ekonomi İçerikli Haberler

İmzasız; “İstikraz ve Bank-i Osmanî”, (haber, ekonomi, Tanin'in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Maliye nazırının Bank-i Osmanî'den başka bir banka ile anlaşmaya gitmesi ve bu durumun olumlu tepkiler alması üzerinde durulmuştur.); 29 Temmuz 1326 (1910), nr: 698, s: 1.

_____ “Türkiye Umur-ı Maliyesi”, (haber, ekonomi, Açık Sütunlar, gülünışe çaytung gazetesinde çıkan Türkiye maliyesi ile ilgilidir. Türkiye'nin hala kabul edilmiş bir bütçe kanununun olmayışı eleştirilmiştir. .); 9 Mart 1326 (1910), nr: 557, s: 2.

2. 9. 4. Sosyal ve Siyasi İçerikli Haberler

İmzasız; “10 Temmuz”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Hicri takvime göre 10 Temmuzla denk gelen II. Meşrutiyet’in ilanının yıldönümü olması sebebiyle düzenlenecek kutlamalarla ilgilidir.); 09 Temmuz 1326 (1910), nr: 679, s: 2.

“9000 Kilometre Yol- İşe Başlanıyor”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Meclis-i Mebusan’ın bütçe açıklamasının ardından yolların yapımı için belli bir bütçe ayrıldığı ve iki sene zarfında dokuz bin kilometre yol yapılacağına dair haberdir.); 08 Temmuz 1326 (1910), nr: 678, s: 1.

“Ah Topuz Gibi, Tevkif Edilirken, Rumca Gazeteler”, (haber, sosyal, Cemiyet-i Hafiye, çeşitli hafiye cemiyetinin yapmış olduğu olumsuz faaliyetlerle ilgili haberlerdir.); 09 Temmuz 1326 (1910), nr: 679, s: 2.

“Almanya ve Avusturya”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Meclis-i Vükelâ’da Girit meselesi ile ilgili Almanya ve Avusturya’ya verilecek notaya dairdir.); 18 Haziran 1326 (1910), nr: 658, s: 2.

“Almanya’nın Nokta-i Nazarı”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Almanya’nın Girit meselesine karışmayacağını ifade etmesine karşın, üstü kapalı olarak konuya müdahil olduğu aktarılmıştır.); 04 Temmuz 1326 (1910), nr: 674, s: 1. ,

“Arnavutluk’ta” (Arnavutluk’ta herhangi bir askeri olayın yaşanmadığına dair bilgi vermektedir.); 22 Nisan 1326 (1910), nr: 601, s: 2-3.

“Arnavutluk’ta - Resmi Malumat”, (haber, sosyal, Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Arnavutluk ahvali ile ilgili resmi bilgidir.); 06 Temmuz 1326 (1910), nr: 676, s: 1.

“Arnavutluk’ta, Arnavutluk ve Genç Türkler” (haber, sosyal, Arnavutluk’ta yaşanan karışıklıklarla ilgili haberlerdir.); 30 Mart 1326 (1910), nr: 578, s: 1, 2.

“Arnavutluk’ta, Sevkiyat-ı Askeriye” (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Arnavutluk’ta yaşanan olaylara askeri müdahalede bulunulduğuna dair haberlerdir.); 29 Mart 1326 (1910), nr: 577, s: 1.

“Arnavutluk’ta”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Arnavutluk’ta yaşanan son gelişmelere ilişkin haberlerdir. Halkın ayaklanmaya teşvik edildiği tespit edilmiştir.); 8 Nisan 1326 (1910), nr: 587, s: 2.

“Avusturya Rusya İtilafı, Almanya ve İtalya Münasebeti, Yunanistan’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 12 Mart 1326 (1910), nr: 560, s: 2, 3.

“Avusturya Rusya, Macar Parlamentosunda, Yunanistan’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 10 Mart 1326 (1910), nr: 558, s: 3.

“Avusturya-Macaristan Rusya İtilafı, Macaristan Buhranı, Yunanistan’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 9 Mart 1326 (1910), nr: 557, s: 2.

“Avusturya-Macaristan ve Sırbistan, Viyana’da Hükümdarlar, Rus Bahriyesi, Fransa Bahriyesi, Bulgaristan’da Buhran-ı Vükela, Standart’ın Bir Makalesi, Yunanistan’da, İran-Rusya”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 24 Mart 1326 (1910), nr: 572, s: 1, 2.

“Avusturya-Rusya Mukarreratı, Mülakatlar Hakkında, Balkan İttihadı, Yunanistan’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 26 Şubat 1326 (1910), nr: 546, s: 2.

“Avusturya-Rusya-Balkanlar, Balkan İttihadı, Girit-Yunanistan, Bulgaristan Siparişat-ı Askeriye”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 28 Şubat 1326 (1910), nr: 548, s: 2.

“Bâb-ı ‘Ali’nin Teşebbüsü”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Bâb-ı Ali’nin girişimleri ile Yunanistan; Giritlilere asla nasihat veremeyeceği

belirtmiş ve bu yöndeki haberleri yalanlamıştır.); 27 Haziran 1326 (1910), nr: 667, s: 2.

“Balkan İttihadı Münasebetiyle, Mösyö Milovanoviç, Paprikof’un Beyanâtı, Avusturya ve Macaristan ve Balkan İtilafı, Yunanistan’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 27 Şubat 1326 (1910), nr: 547, s: 2.

“Bank-ı Osmanî Müdüriyet-, Umumiyyesi, (haber, sosyal, Tanin’in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Maliye nazırı Cavit Bey’in Fransa seyahati sonrasında Türkiye ve Fransa arasındaki ilişkilerin olumlu yönde geliştiğine yönelik bilgi verilmektedir.); 12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 1.

“Başlıksız”, (haber, siyasi Meclis-i Mebusanda, meclisteki günlük konulara değinilerek, bütçe hesaplarının hala yapılmamış olmasından şikayet edilmektedir.); 3 Mayıs 1326 (1910), nr: 612, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Girit meclisi ile ilgili konular görüşülmüştür.); 5 Mayıs 1326 (1910), nr: 614, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Ayan’da, kiliseler kanunu, bütçe masrafları ve bütçe tasarısı görüşülmüştür.); 24 Şubat 1326 (1910), nr: 544, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, İmtiyazat kanunu görüşülmüştür.); 16 Mart 1326 (1910), nr: 564, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, meselesi üzerinde durulmuştur.); 29 Nisan 1326 (1910), nr: 608, s: 1-2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, 326 senesi bütçesi, jandarmadan terhis olanların görevde kalmaları, silahlı kuvvetler kanunları gibi konular görüşülmüştür.); 14 Mart 1326 (1910), nr: 562, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Adana olayları sonrasında tüccarların işlerinin bozulması ve tüccarları desteklemek amacıyla çıkarılan kanun üzerinde görüşülmüş ve tensikat(ıslahat) kanunu müzakeresi yapılmıştır.); 28 Mart 1326 (1910), nr: 576, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, askere alım kanunu müzakeresi yapılmıştır.); 4 Nisan 1326 (1910), nr: 583, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Askeriyede terfi tezkereleri, gece okullarına öğrenci kaydı konuları görüşülmüştür.); 18 Şubat 1326 (1910), nr: 538, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, askerliğin iki yılına indirilmesi ile ilgili kanun görüşülmüştür.); 6 Nisan 1326 (1910), nr: 585, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, belediyelerle ilgili konular görülmüştür.); 21 Kânunusani 1326 (1910), nr: 510, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, bir gün evvelki meclis gündemine yer verilmiştir.); 14 Kânunusani 1326 (1910), nr: 503, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, bir gün evvelki meclis gündemine yer verilmiştir. Çırağan Sarayı Yangını, Kanuni Esâsî’nin yenilenmesine dair konular görüşülmüştür.); 17 Kânunusani 1326 (1910), nr: 506, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Cemile Sultan Sarayı’nın tamiri, Meclis-i Ayân ve Meclis-i Mebusan dairelerinin kullanımı ile Osmanlı donanmasının yardımları hakkında görüşmeler yapılmıştır.); 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, çeteler kanunu, Mülkiye Mektebi hocalarının devam etmediği ve mektebin kötü durumda olduğu, şehir emanetinin borçlanması konusu gibi konular görüşülmüştür.); 10 Şubat 1326 (1910), nr: 530, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, divan-ı harp kanunu görüşülmüştür.); 10 Mart 1326 (1910), nr: 558, s: 2, 3.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, divan-ı harp komutanı Lütü Fikri Bey tarafından sunulan gensoru üzerinde müzakere yapılmıştır, evkaf nezareti bütçesi görüşülmüştür), 30 Mart 1326 (1910), nr: 578, s: 2, 3.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, düzenleme(tensikat) kanunu zeyli üzerinde müzakere yapılmıştır.); 18 Mart 1326 (1910), nr: 566, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, emeklilik kanunu, para vergisi kanunu görüşülmüştür.); 9 Mart 1326 (1910), nr: 557, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, emlak kanunu görüşülmüştür, bütçe müzakeresi yapılmıştır.); 28 Şubat 1326 (1910), nr: 548, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, evkaf mallarının tahsili kanunu, tensikat(inkılâp) kanunu müzakeresi yapılmıştır.); 1 Nisan 1326 (1910), nr: 580, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, gazetelerin posta ücretinin indirilmesi ile ilgili tasarı, bütçe kanunu, asker firarilerini ile ilgili kararlar görüşülmüştür.); 14 Şubat 1326 (1910), nr: 534, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, harbiye bütçesi, emeklilik kanunu, yetim mallarının muhafazası gibi konular görüşülmüştür.); 7 Mart 1326 (1910), nr: 555, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Hicaz demiryolu ile ilgili görüşme yapılmış, meclise yeni seçilen milletvekillerinin yemin töreni yapılmıştır.); 17 Şubat 1326 (1910), nr: 537, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, İmtiyazlar kanunu üzerinde durulmuştur.); 2 Şubat 1326 (1910), nr: 522, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, imtiyaz kanunu müzakeresi yapılmıştır.); 23 Mart 1326 (1910), nr: 571, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, İstanbul’un belediye çalışmaları için yapılacak borçlanma konusu üzerinde durulmuştur.); 26 Kânunusani 1326 (1910), nr: 515, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, kiliseler kanunu, bütçe masrafları görüşülmüştür.); 23 Şubat 1326 (1910), nr: 543, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, kiliseler kanunu görüşülmüştür.); 24 Şubat 1326 (1910), nr: 544, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, kiliseler kanunu görüşülmüştür, Halkalı, Selanik, Bursa ziraat okullarına öğrenci alımı ile ilgili görüşme yapılmıştır.); 2 Mart 1326 (1910), nr: 550, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Meclis-i Ayân’la ilgili kanunlar görüşülmüştür. Meclis-i Ayân’la, Meclis-i Mebusan üyeleri arasında yaşanan tartışmadan bahsedilmiştir.); 24 Kânunusani 1326 (1910), nr: 513, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, mecliste yeterli çoğunluğun olmaması, emeklilik, çeteler kanunu üzerinde durulmuştur.); 3 Şubat 1326 (1910), nr: 523, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, mecliste yeterli çoğunluğu sağlayıp sağlayamama konusu, Meclis-i Ayân’da Mebusan ile ilgili söylenen ifâdeler üzerinde durulmuş, ülkede ziraatın durumu ile ilgili değerlendirmeler yapılmıştır.); 4 Şubat 1326 (1910), nr: 524, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, meclisin bu yıl yaptığı işler anlatılmıştır. Gayrimenkul mallar kanunu görüşülmüştür.); 25 Şubat 1326 (1910), nr: 545, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Meclis’in bütçe ile ilgili çalışmalarının yetersiz olduğundan, üzerinden durulması gereken konunun çok olmasına rağmen çok yavaş ilerlenildiğinden bahsedilmektedir.); 4 Mayıs 1326 (1910), nr: 613, s: 3.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Nafia Nezareti(Bayındırlık Bakanlığı)’nin gensoru önermesi görüşülmüştür.); 17 Mart 1326 (1910), nr: 565, s: 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Nüfus kanunnamesi üzerinde durulmuş ve nüfus tezkerelerinde yer alması gereken bilgiler üzerinde tartışılmıştır.); 30 Kânunusani 1326 (1910), nr: 519, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, pasaport kanunu görüşülmüştür.); 16 Şubat 1326 (1910), nr: 536, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Pirinç Ziraati Kanunu, askerlere nişan verilmesi ile ilgili konular görüşülmüştür.); 28 Kânunusani 1326 (1910), nr: 517, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Sadrazam Paşa’nın divan-ı harp alayı üzerinde izahati, gezici hâkimlere Türkçe bilme şartı getirilmesi, özel idare için gemi şirketinden mal satın alınması gibi konular üzerinde müzakere yapılmıştır.); 21 Mart 1326 (1910), nr: 569, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, siyasetin kötüye kullanımı ile ilgili müzakere yapılmıştır.); 8 Nisan 1326 (1910), nr: 587, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Şehir Emaneti(Belediye)nin borçları ile ilgili tezkerenin bir an evvel hazırlanması, ticaret mahkemelerinin durumu, nüfus nizamnamesinde yer alan maddeler üzerinde durulmuştur.); 9 Şubat 1326 (1910), nr: 529, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Şimendifer hattı bütçesi, köprü gelirleri, borçlanmalar gibi konular üzerinde durulmuştur.); 7 Şubat 1326 (1910), nr: 527, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, tensikat(ıslahat) kanunu müzakeresi yapılmıştır.); 25 Mart 1326 (1910), nr: 573, s: 1, 2.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, vergi kanunu görüşülmüştür.); 4 Mart 1326 (1910), nr: 552, s: 1.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Zirai ve iktisadi konularla ilgili kanunlar görülmüştür.); 20 Kânunusani 1326 (1910), nr: 509, s: 2.

“Başlıksız”, (haber, sosyal, Arnavutluk’ta, eşkiyalar tarafından tutulan geçidin askeri müdahale sonucu açıldığına dair habere yer verilmiştir.); 18 Nisan 1326 (1910), nr: 597, s: 1.

“Başlıksız”, (haber, sosyal, Meclis-i Mebusan’da, çeteler kanuna yönelik görüşmeler yapılmıştır.); 12 Haziran 1326 (1910), nr: 654, s: 3.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Halkın taleplerine yönelik görüşme yapılmıştır.); 5 Haziran 1326 (1910), nr: 646, s: 3—4.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Harbiye bütçeleri ile ilgili müzakere yapılmıştır.); 3 Haziran 1326 (1910), nr: 644, s: 3-4.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Harbiye bütçesi konusu görüşülmüş ve bütçedeki açık konusu üzerinde durulmuştur.); 6 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 3-4.

“Başlıksız”, (Meclis-i Mebusan’da, Jandarma bütçesi ile ilgili müzakere yapılmıştır.); 3 Haziran 1326 (1910), nr: 643, s: 3-4.

“Bir Genç Türk Mebusunun Efkarı”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Londra muhabiri Girit ahvaline dair bilgiler aktarmıştır. Avusturya-Macaristan’ın bu meselede Türkiye ile itilaf yoluna gideceği ifade edilmiştir.); 27 Haziran 1326 (1910), nr: 667, s: 2.

“Biraz tamik idelim”, (Rumeli’de bulunan bir yazarın Arnavutluktaki isyanın, zayıf halkı olumsuz etkilediğine dair yazısı yer almaktadır.) 23 Nisan 1326 (1910), nr: 602, s: 2.

“Birinci Celse”, (Meclis-i Mebusan’da, Mecliste tahsil görmekte olan kişilerin dışında silah altına girecek olan kişiler ya bu görevi icra edecekler ya da bunun karşılığı olarak her defasında otuz kuruş Osmanlıya ödeme yapacakları hususundaki madde görüşülmüştür. Buna ek olarak askeri düzenlemeler üzerinde durulmuştur.); 28 Nisan 1326 (1910), nr: 607, s: 1.

“Boykotaj Münasebetiyle”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Yunanistan’a karşı boykotaj uygulayıp uygulamamakta herkesin serbest olduğu, ancak bu serbestliği suiistimal ederek aşırıya kaçmamak gerektiği aktarılmıştır.); 07 Temmuz 1326 (1910), nr: 677, s: 2.

“Bulgar İhtilalcileri”, (Tanin’in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Karatovasın löstra manastırı rahiplerinin köylere giderek halkı, silahlarını teslim etmeleri için teşvik ettikleri sırada; Makedonya hayali peşinde koşan ihtilalciler tarafından birçok yerinden bıçaklanarak öldürüldüklerine dair haberdir.); 30 Temmuz 1326 (1910), nr: 699, s: 1.

“Bulgar Matbuatının Yaygarası- Yaygaranın Sebebi”, (Tanin'in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Rumeli'de muhacir iskan edilmesi, halktan silah toplanması ve Türkiye aleyhinde söylemlerine cevaben yazılmıştır. İskanın ve silah toplanmasının halkın asayışı ve huzuru için olduğu bildirilmiş ve yapılan yaygaranın haksızlığına dikkat çekilmiştir.); 14 Temmuz 1326 (1910), nr: 684, s: 1.

“Bulgaristan Hududu'nda, Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan-Yunanistan'da Vahamet”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı'nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 14 Şubat 1326 (1910), nr: 534, s: 2.

“Bulgaristan Kral ve Kraliçesi Hazretlerinin İstanbul'u Ziyaretleri-Program”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan kral ve kraliçesinin ziyaret programı verilmiştir.); 4 Mart 1326 (1910), nr: 552, s: 1.

“Bulgaristan Kral ve Kraliçesi Hazretlerinin İstanbul'u Ziyaretleri-Program”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan kral ve kraliçesinin ziyaret programı verilmiştir.); 6 Mart 1326 (1910), nr: 554, s: 1.

“Bulgaristan Kral ve Kraliçesi Hazretlerinin Şehrimize Muvasalatları”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan Kral ve Kraliçesinin İstanbul'a gelişleri ve geldikten sonra neler yaptıkları şu başlıklar altında verilmiştir; Hududu geçtikten sonra, Muvasalat, Ziyafet-i Hususiye, Nutuk İrad Edilmeyecek.); 9 Mart 1326 (1910), nr: 557, s: 1, 2.

“Bulgaristan Kralı Paris'te”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Bulgaristan kralının Paris seyahatine dair bilgilere yer verilmiştir.); 13 Haziran 1326 (1910), nr: 655, s: 2.

“Bulgaristan Kralının Seyahati, Rusya ve Rakım Han, Vaday'ın İşgali” (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 8 Şubat 1326 (1910), nr: 528, s: 2.

“Cavid Bey’in Beyanâtı”, (Açık Sütunlar, Maliye Nazırı Cavid Bey’in Paris’te olduğu ve orada yaptığı görüşmelere ait beyanâtıdır.); 07 Temmuz 1326 (1910), nr: 677, s: 2.

“Cavit Bey’in Seyahati”, (Tanin’in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Maliye Nazırı Cavid Bey’in Londra’da bir süre kaldıktan sonra Berlin ve Viyana’ya gideceği ve buralarda yapacağı ziyaretlere yönelik bilgi verilmiştir.); 18 Temmuz 1326 (1910), nr: 687, s: 1.

“Cavit Bey ve Avrupa Matbuatı”, (maliye nazırı Cavid Bey’in istifasına yönelik çeşitli gazetelerde çıkan yazılara yer verilmiştir.) 23 Nisan 1326 (1910), nr: 602, s: 2.

“Cavit Bey’in Nutku”, (Meclis-i Mebusan’da, Maliye Nazırı Cavit Bey’in bütçe ilgili ile nutkuna yer verilmiştir.); 11 Nisan 1326 (1910), nr: 590, s: 1, 2.

“Cemiyet-i Hafıye”, (Açık Sütunları, Hafıye Cemiyeti ile ilgili elde edilen son bilgiler aktarılmıştır. Rıza Nur Bey ve çeşitli iç olaylar üzerinde durulmuştur.); 08 Temmuz 1326 (1910), nr: 678, s: 1.

“Cemiyet-i Hafıye”, (haber, sosyal, Hafıye Cemiyeti ile ilgili yürütülen tahkikatın devam ettiği belirtilerek, son dönemde bu cemiyetle ilgili ele geçen bilgiler aktarılmıştır.); 06 Temmuz 1326 (1910), nr: 676, s: 1.

“Daba’nın Makalesi”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Daba gazetesinde yayınlanan Girit’in, büyük devletlerin kararlarına bağlandığına dair makaledir.); 03 Temmuz 1326 (1910), nr: 673, s: 2.

“Devlet-i Osmaniye’nin Umur-u Maliyesi-Yeni Usul Maliye, Hükümet-i Osmaniye Girit ve Yunanistan”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, ülkede mali anlamda yapılan değişikliklere ve Osmanlı Devleti’nin diğer ülkelerde yaşan gelişmelere yönelik tutumuna yer verilmiştir.); 10 Şubat 1326 (1910), nr: 530, s: 2.

“Dünkü Malumat-ı Resmiye, Arnavutluk’ta Vaziyet-i Askeriye, Arnavutluk’ta Tebdilat-ı Hasane, Karanlık Hayalat”, (haber, sosyal,

Arnavutluk'ta, Arnavutluk'ta yaşanan gelişmelere dairdir.); 21 Nisan 1326 (1910), nr: 600, s: 1, 2.

“Eşkırıya Muhasara Altındadır, İpek Taraflarında, Son Malumat, Telgraf Havadisleri, Arnavutluk'ta İğtişaş, İçtimalar ve Teşvikler”, (haber, sosyal, Arnavutluk'ta, Arnavutluk'ta yaşanan gelişmelere dairdir.); 17 Nisan 1326 (1910), nr: 596, s: 1, 2.

“Ferda-yı Seyahat, Yunanistan- Girit”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 5 Mart 1326 (1910), nr: 553, s: 1, 2.

“Ferdinand Hazretleri Tenezzühte-Kraliçe Hazretler-Avdet”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan Kral ve Kraliçesinin Türkiye'de geçirdikleri son güne dair ve ülkelerine dönüşleri ile ilgili gözlemlere yer verilmiştir), 14 Mart 1326 (1910), nr: 562, s: 2.

“Girit Ahvali- Girit'te Meyusiyet, Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan- Kral Joroj, Sırbistan Hariciye Nazırının İfadesi, Türkiye ile Rusya Arasında bir İhtilafın Suret-i Hali”, (Açık Sütunlar, Osmanlı'nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 12 Şubat 1326 (1910), nr: 532, s: 1, 2.

“Girit Meselesi” (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Girit meselesi ile ilgili son gelişmeler aktartılmış, Girit seçimlerinden sonra beş yeni Yunan üyenin daha meclise katıldığı bildirilmiştir.); 22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 1.

“Girit Meselesinde Yunanistan'ın Nokta-i Nazarı”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Yunanistan gazetelerinden Nöyye Feraye Prese'de yer alan Girit meselesine yönelik Yunanistan'ın tutumu ile ilgili makaledir. Yunanistan, sadece bir dünya devleti olması yönüyle Girit meselesi ile alakadar olabileceği ifade edilmiştir.); 29 Mayıs 1326 (1910), nr: 638, s: 1.

“Girit Meselesi, Girit ve Devletler, Devletlerin Giritlilere Tebligatı” (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Girit meselesi ile ilgili gelişmelere yer verilmiştir.); 1 Şubat 1326 (1910), nr: 521, s: 2.

“Girit Meselesi, Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan” (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Girit meselesi ile ilgili gelişmelere yer verilmiştir.); 2 Şubat 1326 (1910), nr: 522, s: 2.

“Girit Müslümanları”, (haber, sosyal, Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Girit’te Müslümanlara askeri baskı yapıldığı ifade edilerek, evvelki cuma günü bir camiye yapılan baskın dile getirilmiştir.); 04 Temmuz 1326 (1910), nr: 674, s: 1.

“Girit Müzâkerâtı”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Tan gazetesinin daha önceden çıkan bir başmakalesine yer verilmiştir. Makalede Girit’te bulunan gemilerin kuvvetini ortaya koymadığı bu sebeple de işe yaramadığı ifade edilmiştir.); 18 Haziran 1326 (1910), nr: 658, s: 2.

“Girit Osmanlılar Keder- Edward Grey’in İkinci Def’a Beyânât-ı Mühimmesi”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Girit meselesinin gidişatına yönelik İngiltere hariciye nazırı Edward Grey’in ikinci beyanatıdır.); 3 Haziran 1326 (1910), nr: 644, s: 1, 2.

“Girit’de” (haber, sosyal, Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Girit’te meydana gelen olaylar aktarılmış, Rumların Müslümanlara yönelik saldırılarına yer verilmiştir.); 06 Temmuz 1326 (1910), nr: 676, s: 1, 2.

“Girit’in İnkıyâdı”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Girit meclisine Müslüman mebusların alınmamasına yönelik karar iptal edilerek Müslüman mebusların meclise geri dönmesi sağlanmıştır.); 28 Haziran 1326 (1910), nr: 668, s: 2.

“Hudut Hadisesi, Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 1, 2.

“Hükümet-i Osmanî- Yunanistan”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı- Yunanistan sınırında pek çok Yunan taburunun yer aldığına dair haberdir.); 04 Temmuz 1326 (1910), nr: 674, s: 1.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı ile Yunanistan ve Bulgaristan ilişkileri ile ilgili gelişmelere yer verilmiştir.); 31 Kânunusani 1326 (1910), nr: 520, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Bab-ı Ali’de Müzakerat, Yunan Hududu’nda, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı ile Yunanistan ve Bulgaristan ilişkileri ile ilgili gelişmelere yer verilmiştir.); 28 Kânunusani 1326 (1910), nr: 517, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Bulgar Hududu Hadisesi”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 16 Şubat 1326 (1910), nr: 536, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Bulgar Hududu’nda”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 15 Şubat 1326 (1910), nr: 535, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Düvel-i Hamiyye’nin Tebligatı, Yunan Meclis-i Milli-yi Müstakili, Devlet-i Osmaniye ve Yunanistan, Hükümet-i Osmaniye-Bulgaristan, Trablusgarp-Tunus Hududu”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı ile Yunanistan ve Bulgaristan ilişkileri ile ilgili gelişmelere yer verilmiştir.); 27 Kânunusani 1326 (1910), nr: 516, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Gazetelerin Tatili Meselesi”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Hükümet-i Osmaniye-Bulgaristan”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı ile Yunanistan

ve Bulgaristan ilişkileri ile ilgili gelişmelere yer verilmiştir.); 26 Kânunusani 1326 (1910), nr: 515, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Hükümet-i Osmaniye-Bulgaristan, Bulgarlara Dair”, (Osmanlı ile Yunanistan ve Bulgaristan ilişkileri ile ilgili gelişmelere yer verilmiştir.); 25 Kânunusani 1326 (1910), nr: 514, s: 2, 3.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Hükümet-i Osmaniye-Bulgaristan, Makedonya’da Bulgar Fırkaları”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı ile Yunanistan ve Bulgaristan ilişkileri ile ilgili gelişmelere yer verilmiştir.); 24 Kânunusani 1326 (1910), nr: 513, s: 2, 3.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Hükümet-i Osmaniye-İtalya, Osmanlı ve Bulgaristan Münasebatı”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 9 Şubat 1326 (1910), nr: 529, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Osmanlı Bulgar Hududu, Divan-ı Muhasebat Kanunu, Esbab-ı Mucibe”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 11 Şubat 1326 (1910), nr: 531, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Seray-ı Kralide, Venizelos’un Beyanâtı, Hükümet-i Osmaniye-Bulgaristan”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 7 Şubat 1326 (1910), nr: 527, s: 1.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Venizelos ile Mülakat, Hükümet-i Osmaniye-Sırbistan, İstanbul’a Gelecek Misafirler”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 8 Şubat 1326 (1910), nr: 528, s: 1, 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Yunan Kralı'nın İstifası, Mösyö Milovanoviç, Bulgar Hududu'nda”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı'nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 19 Şubat 1326 (1910), nr: 539, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Yunanistan'da Vahamet”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı'nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 5 Şubat 1326 (1910), nr: 525, s: 1, 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan”, (Açık Sütunlar, Girit sorunu ile ilgili dünya basınında yer alan haberlerden kısa kesitlere yer verilmiştir.); 23 Kânunusani 1326 (1910), nr: 512, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı'nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 4 Şubat 1326 (1910), nr: 524, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Sırbistan, Hükümet-i Osmaniye-Bulgaristan, Hariciye Nezaretinin Beyanati, Yunanistan Ahvali”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı'nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 18 Şubat 1326 (1910), nr: 538, s: 2.

“Hükümet-i Osmaniye-Sırbistan, Onur Bey Londra'da”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı'nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 24 Şubat 1326 (1910), nr: 544, s: 2.

“İmzasız”, (Meclis-i Ayan'da, kanun-ı esasi müzakeresi yapılmıştır.); 14 Nisan 1326 (1910), nr: 593, s: 2.

“İmzasız”, (Meclis-i Mebusan'da, amelelerin çalışma saatlerine ilişkin müzakere yapılmıştır.); 16 Nisan 1326 (1910), nr: 595, s: 2.

“İmzasız”, (Meclis-i Mebusan’da, bütçe ve madeni para vergisi kanunlarına ilişkin müzakere yapılmıştır.); 13 Nisan 1326 (1910), nr: 592, s: 1, 2.

“İmzasız”, (Meclis-i Mebusan’da, maaşlara ayrılan bütçeye yönelik müzakere yapılmıştır. İkinci celsede damatların maaşı müzakere edilmiştir.); 18 Nisan 1326 (1910), nr: 597, s: 1, 2.

“İmzasız”, (Meclis-i Mebusan’da, madeni para vergisi kanununa ilişkin müzakere yapılmıştır.); 14 Nisan 1326 (1910), nr: 593, s: 2.

“İngiltere Kralının Seyahati, Yunanistan’da, İran’da”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, yurtdışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 1, 2.

“İngiltere Parlamentoşununun Resmi Küşadı, Bosna-Hersek’te Kânûn-u Esasi İran’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 10 Şubat 1326 (1910), nr: 530, s: 3.

“İngiltere-Almanya”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Birbirine rakip iki ülke olan İngiltere ile Almanya’nın askeri alanda çok ilerlemiş oldukları ifâde edilmiştir.); 05 Temmuz 1326 (1910), nr: 675, s: 2.

“İpek’te, Telgraf Havadisleri, Kaçanın Müsademesine Dair Tafsilat”, (haber, sosyal, Arnavutluk’ta, Arnavutluk’ta yaşanan gelişmelere dairdir.); 20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 1, 2.

“İran’da, İran Demiryolu, Muhammed Seyid Abdullah’ın Sebeb-i Katli, Bulgaristan Havadisi”, (haber, sosyal, Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, İran ve Bulgaristan’da yaşanan gelişmelere dair haberlerdir.); 25 Temmuz 1326 (1910), nr: 695, s: 2.

“İran’da”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, İran’da Müzehhep fırkası başkanı Said Abdullah’ın, evinde kimliği belirsiz kişilerce öldürüldüğüne dair haberdir.); 05 Temmuz 1326 (1910), nr: 675, s: 2.

“İslav Kongresi”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Slav kongresi için Bulgaristan’a gelen mebusların geri döndükleri ile ilgili haberdir.); 04 Temmuz 1326 (1910), nr: 674, s: 1.

“İslav Kongresi”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Sofya’da yapılan Slav kongresinde daıdır.); 27 Haziran 1326 (1910), nr: 667, s: 2, 3.

“İslav Kongresi”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Sofya’da yapılan Slav kongresinde daıdır.); 28 Haziran 1326 (1910), nr: 668, s: 2.

“İslav Kongresi”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Sofya’da yapılan Slav kongresinde daıdır.); 29 Haziran 1326 (1910), nr: 669, s: 2.

“İslav Kongresi”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Sofya’da yapılan Slav kongresinde daıdır.); 01 Temmuz 1326 (1910), nr: 671, s: 2.

“İspanya Kralına Suikast”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, İspanya Kralına iki anarşist tarafından düzenlenen saldırı ile ilgili haberdır.); 04 Temmuz 1326 (1910), nr: 674, s: 1.

“İstanbul Elektrik İmtiyazı ve Tramvay Şirketi”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, İstanbul’a elektrik imtiyazı tanınmasının ve elektrikli tramvayların hayata geçirilmesi kararının tüm İstanbul halkını mutlu ettiği ifade edilmiştir.); 29 Mart 1326 (1910), nr: 577, s: 1, 2.

“İstanbul’da Boykotaj- Muhterem Tanin Gazetesine”, (haber, sosyal, Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, İstanbul esnafının Yunan malına karşı uygulamaya başladığı boykotu haber vermektedir.); 28 Mayıs 1326 (1910), nr: 637, s: 2.

“İstiman”, (haber, sosyal, Arnavutluk’ta, Kosova’da dokuz kişinin aman dileyerek dahiliye nezaretine teslim olduklarına ilişkin haberdır.); 31 Mart 1326 (1910), nr: 579, s: 1.

“İttihat ve Terakki Fırkası”, (Açık Sütunlar, yönetimde süreleri sona eren üyelerin yerine seçilen üyelerin isimleri verilmiştir.); 15 Şubat 1326 (1910), nr: 535, s: 2.

“İttihat ve Terakki Fırkası, (haber, siyasi, İttihad ve Terakki Fırkası’nın saat 6’da mecliste olacağını haber vermektedir.); 2 Mayıs 1326 (1910), nr: 611, s: 1.

“Jurnal Meselesi- Kanun-i Esasi, (Meclis-i Ayân, bazı gazetelerde Meclis-i Ayân ile ilgili çıkan asılsız yazılar eleştirilmiş ve Kânûn-i Esâsî maddeleri görüşülmüştür.); 28 Nisan 1326 (1910), nr: 607, s: 1-2.

“Jurnaller-Meclis-i Ayân”, (Şuun, Meclis-i Ayân’da alınan karara göre meclis içerisinde gazetesi olanlar da dâhil hiçbir gazetenin, kesin suretle kabul edilmeyen bir kararı yayımlamayacaktır.); 29 Nisan 1326 (1910), nr: 608, s: 3.

“Kaçanın Geçidinin Açılması”, (haber, sosyal, Arnavutluk’ta, eşkiyalar tarafından tutulan geçidin askeri müdahale sonucu açıldığına dair habere yer verilmiştir.); 18 Nisan 1326 (1910), nr: 597, s: 1.

“Kânûn-i Esâsî Müzâkeresi” (Meclis-i A’yân St. , Kânûn-i Esâsî’de yapılan değişiklikler ile ilgili bilgiler yer almaktadır.); 24 Nisan 1326 (1910), nr: 603, s: 3.

“Karadağ’ın Krallığı”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, Karadağ’ın krallık olması ile ilgili notaya devletlerin olumlu cevap verdiğiine dair haberdır.); 04 Temmuz 1326 (1910), nr: 674, s: 1, 2.

“Kastaki İnceoğlu”, (haber, sosyal, Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Kastaki hamalların kovulması haberi İnceoğlu tarafından yanlış beyan olarak bildirilmiş ve gazete tekrar düzeltme yazısı yazmıştır. Makale Boykotaj Cemiyeti’nin olayla ilgili tezkiresidir.); 11 Haziran 1326 (1910), nr: 652, s: 2.

“Kiderlin ve İhtar, Almanya’da Çar, Paris’te Kral Alfons, İspanya-Vatikan, Yunanistan’da, Kral Ferdinand Berlin’e Gitmeyecek, Liberya’nın İlhakına Karşı, İran’da”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, yurtdışından çeşitli haberlere yer verilmiştir.); 22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 1.

“Komiser İbrahim Efendi Vakası- Sofya’da Kalamantin Hastanesinin Bir Mecruha İhaneti”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Sofya komiserlerinden İbrahim Efendi’nin bıçaklanması ve kaldırdığı

hastanede yetersiz ilgi ve bakım yüzünden vefat ettiğine dair haberdir.); 30 Temmuz 1326 (1910), nr: 699, s: 1, 2.

“Kral Petro Petersburg’da, Avusturya Rusya, Yunanistan’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 11 Mart 1326 (1910), nr: 559, s: 3.

“Leyl-i Miraç Saadet-i Minhac, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Miraç kandili vesilesi ile düzenlenecek programlar ile ilgili bilgi verilmiş, milletin kandili kutlanmıştır.); 20 Temmuz 1326 (1910), nr: 689, s: 1.

“Meclisin Resmi Küşâdından Evvel”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Meclis açılmadan önce, mebuslar ve gelecekteki meclis konularına yönelik genel bir bilgi vermektedir.); 26 Haziran 1326 (1910), nr: 666, s: 1, 2.

“Meclîs-i Mebusan’da; (meclis içerisinde yapılan iftiraların cezasız bırakılmaması ve bu kişilerin meclisten dışarı atılması konusu görülmüştür.); 27 Nisan 1326 (1910), nr: 606, s: 3.

“Mösyö Beriya’nın Nutku, Şark Sularından İtalyan Donanması”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 30 Mart 1326 (1910), nr: 578, s: 3.

“Mösyö Takef’in Beyanâtı, Hükümet-i Osmaniye-İran, Yunanistan’da”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 23 Şubat 1326 (1910), nr: 543, s: 2.

“Mühim Bir Derdest”, (haber, sosyal, Vilayet Sütunu, Pire’ye Rus vapuru ile pasaportsuz gelen bir gencin kaçtığı, daha sonra bir şahsı soyarak yakalandığı ve on beş yıla mahkûm edildiği bildirilmiştir.); 14 Temmuz 1326 (1910), nr: 683, s: 2.

“Mülakat Hakkında, Daba Gazetesinin Bir Makalesi, Yunanistan Ahvali”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 24 Şubat 1326 (1910), nr: 544, s: 2.

“Müsaferehin Dördüncü Günü- Sakarya Tenezzühü, Kral Hazretleri ve Donanma”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan Kral ve Kraliçesinin Türkiye’de geçirdikleri dördüncü güne dair gözlemlere yer verilmiştir.); 13 Mart 1326 (1910), nr: 561, s: 2.

“Müsaferehin İlk Günü- Zat-ı Şahane’nin İlk Misafiri- Maksad-ı Seyahat”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan Kral ve Kraliçesinin İstanbul’da geçirdikleri ilk güne dair gözlemlere yer verilmiştir.); 10 Mart 1326 (1910), nr: 558, s: 2.

“Müsaferehin Son Günü- Misafirlerin Avdeti, Mülakat”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan Kral ve Kraliçesinin Türkiye’de geçirdikleri son güne dair gözlemlere yer verilmiştir.); 15 Mart 1326 (1910), nr: 563, s: 1, 2.

“Müsaferehin Üçüncü Günü- Nişan ve Madalya, Hariciye Nazırının Nezdinde”, (Açık Sütunlar, Bulgaristan Kral ve Kraliçesinin Türkiye’de geçirdikleri üçüncü güne dair gözlemlere yer verilmiştir.); 12 Mart 1326 (1910), nr: 560, s: 2.

“Müslümanlara Hücum” (haber, sosyal, Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Hanya’da bir kahvede Müslümanlar ve Hristiyanlar arasında yaşanan kavgada altı Müslüman’ın yaralanmasına dair haberdır.); 03 Temmuz 1326 (1910), nr: 673, s: 2.

“Müşterek Beyanname, Osmanlı ve Bulgar Nazırları Arasında”, (Tanin’in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Tanin’in istihbarat komisyonunca elde edilen Osmanlı ve Bulgar Nazırları arasındaki görüşmelere yönelik haberlerdir.); 14 Mart 1326 (1910), nr: 562, s: 1.

“Notaya Verilecek Cevap”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Meclis-i Vükela’nın düvel-i erba’ ya Girit notasına yönelik verdiği cevaptır.); 18 Haziran 1326 (1910), nr: 658, s: 2.

“Osmanlı- Seyr-i Sefain Şirketi”, (Tanin’in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Osmanlı gemi şirketinin işlerinin düzensizliği, çeşitli depozitoların zapt edildiği, şirketin fesh edilmesi, bu durumun protesto

edilmesi konuları üzerinde durulmuştur.); 21 Temmuz 1326 (1910), nr: 690, s: 1, 2.

“Pastırmacıyan Efendi, Yine Kilise ve Siyâsiyât Meselesi, Hükümet-i Osmaniye- Bulgaristan Münasebeti, Tanin'in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, , Erzurum Mebusu Pastırmacıyan Efendi'nin tahliye edilmesi, Siyâsiyât sütununda yer alan kiliselerle ilgili haberlerin Ermeniceye çevrilmesi ve Osmanlı ve Bulgaristan ilişkilerinin dünya basınında yer bulması ile ilgili bilgileri verilmiştir.); 23 Temmuz 1326 (1910), nr: 692, s: 1.

“Petersburg Mülakatı, Rusya'da Bulgaristan Kralı, Diplomatlar Mülakatı, İran İstikrazı”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 14 Şubat 1326 (1910), nr: 534, s: 2, 3.

“Petersburg'da Sırbistan Kralı, Avusturya Rusya İtilafı, Macaristan'da, Yunanistan'da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 14 Mart 1326 (1910), nr: 562, s: 2, 3.

“Prens Henry'nin İngiltere'ye Ziyareti, İtalya Kabinesinin Programı, İslav Kongresi, Bulgaristan İstikrazı, İran'da”, (Almanya ve İngiltere ilişkileri, İran ve Bulgaristan'da yaşanan gelişmelerle yurt dışında yaşanan çeşitli gelişmelere yer verilmiştir.); 31 Kânunusani 1326 (1910), nr: 520, s: 2.

“Resmi Geçit”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, On temmuzda gerçekleştirilecek olan resmigeçidin nasıl olacağı ifade edilmiştir.); 07 Temmuz 1326 (1910), nr: 677, s: 1.

“Resmi Malumat”, (haber, sosyal, Arnavutluk'ta Sütünü, Arnavutluk'ta yaşanan gelişmeler ile ilgilidir.); 07 Temmuz 1326 (1910), nr: 677, s: 2.

“Rusya-Almanya Münasebeti”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, son dönemde Rusya ve Almanya arasında yaşanan gelişmelere dairdir.); 30 Kânunusani 1326 (1910), nr: 519, s: 2.

“Rusya-Avusturya İtilafı, Kont Derental, Bulgar Kabinesi, İran Ahvalı, İran Hariciye Nazırı”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelerle ilgilidir.); 27 Kânunusani 1326 (1910), nr: 516, s: 2.

“Rusya-Avusturya Mukarreratı, Bulgaristan’da, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 2.

“Rusya-Avusturya Mukarreratı, Kont Derental’in Berlin’e Seyahati, Avusturya Veliahdı”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 5 Şubat 1326 (1910), nr: 525, s: 2.

“Rusya-Avusturya Mukarreratı, Yunanistan’da, İran’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 3 Şubat 1326 (1910), nr: 523, s: 2.

“Rusya-Avusturya Münasebeti”, (son dönemde Rusya ve Avusturya arasında yaşanan gelişmelerin dünya basınındaki yansımalarına yer verilmiştir.); 29 Kânunusani 1326 (1910), nr: 518, s: 1.

“Rusya-Avusturya Müzakeratı, Adana Facia-yı Mudhikesi, İran İstikrazı”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 9 Şubat 1326 (1910), nr: 529, s: 2, 3.

“Rusya-Avusturya, Hafi Bir Komite Daha, Diplomatlar Mülakatına Dair, Karadağ’da Avusturya Donanması”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 19 Şubat 1326 (1910), nr: 539, s: 3.

“Rusya-Avusturya, İngiltere Kabinesi, Kral Petro, İran Ahvalı”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 17 Şubat 1326 (1910), nr: 537, s: 2.

“Rusya-Avusturya, Yunanistan’da, İran Ahvalı”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelerle ilgilidir.); 28 Kânunusani 1326 (1910), nr: 517, s: 1, 2.

“Sahte Şayialar, Bulgaristan’ın Teşebbüsü, Pastırmacıyan Efendi, Tanin’in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Sofya’da çıkan çeşitli yalan haberler, Yunanistan’ın Rumeli için Osmanlı’dan teşebbüste bulunmasına yönelik isteği, Erzurum Mebusu Pastırmacıyan Efendi’nin tahliye edilmesi ile ilgili bilgileri verilmiştir.); 22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 1.

“Seyahat-i Ahire Münasebetiyle, Sırbistan Veliahdının Seyahati, Marsilya Grevi, Duma Meclisinde, Yunanistan’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 2 Nisan 1326 (1910), nr: 581, s: 2.

“Sırbistan Kralı, Prens Nikola’nın Seyahati, Yunanistan’da, Macaristan’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 16 Mart 1326 (1910), nr: 564, s: 2.

“Sırbistan Kralının İstanbul’u Ziyareti, Mösyö Milovanoviç, Rusya Beyanatının Viyana’da Tesiri”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 26 Şubat 1326 (1910), nr: 546, s: 1, 2.

“Tahkikat Ne Merkezde? , Fedai Kimdi? , Arnavutluk Beyannameleri, Eksiceli Hasan, İzmir’dekiler, Trabzon’da, Kadınlar” (Cemiyet-i Hafiye Sütunu, Hafiye cemiyeti ile ilgili çeşitli haberler ve ele geçen belgelerle ilgili bilgiler verilmiştir.); 16 Temmuz 1326 (1910), nr: 685, s: 1, 2.

“Tanin’in Kafile-i Seyahati”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Tanin’in gözetiminde yapılacak olan Fransa seyahati ile ilgili son müracaat günü olduğu bildirilmiş ve bugünden sonraki müracaatların kabul edilmeyeceği ifade edilmiştir.); 21 Temmuz 1326 (1910), nr: 690, s: 1.

“Tanin’in Kafile-i Seyahati”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Tanin’in gözetiminde yapılacak olan Fransa seyahati ile ilgili son müracaat günü bildirilmiştir.) 19 Temmuz 1326 (1910), nr: 688, s: 1.

“Tanin’in Taht-ı Himayesinde- Talebe ve Mu’allimînden Merkeb Kafîle-i Seyâhat”, (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Tanin gazetesi himayesinden Fransızca gece dersleri alan öğrencilere bu kez de bir Fransa seyahati tertip edildiğine dair haberdir.); 24 Mayıs 1326 (1910), nr: 633, s: 1.

“Tanin’in Taht-ı Himayesinde” (haber, sosyal, Açık Sütunlar, Fransız mektebi öğrencilerinin Tanin’in himayesi ile Fransa’ya yapacakları seyahata dair.); 13 Temmuz 1326 (1910), nr: 682, s: 1.

“Tarhan Paşa ile Mülakat”(mülakat, siyasi, Arnavutlukta, Rumeli gazetelerinden birisinin, Osmanlı Petersburg sefiri Tarhan Paşa ile Arnavutlukta isyanla ilgili yaptığı mülakattır. Arnavutlukta isyanın abartıldığı hususu üzerinde durulmuştur.); 26 Nisan 1326 (1910), nr: 605, s: 2.

“Trablusgarp-Düvel-ü Muazzama, Avusturya-Rusya ve Türkiye, Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan” (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 3 Şubat 1326 (1910), nr: 523, s: 2.

“Türkiye-Bulgaristan Hudutta Üçüncü Bir Hadise, Mutasarrıfın Cerh Edilmesi”, (Tanin’in Müstahberat-ı Mahsusiyyesi, Bulgaristan hududunda yaşanan olaylara dair.); 21 Mart 1326 (1910), nr: 569, s: 1.

“Türkiye-Bulgaristan, Hudut Hadisesi, Hükümet-i Osmaniye-Girit ve Yunanistan, Hükümet-i Osmaniye-Bulgaristan”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 17 Şubat 1326 (1910), nr: 537, s: 1, 2.

“Türkiye-Sırbistan, Tuna-Adriyatik Şimendiferi, Mösyö Milovanoviç”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Osmanlı’nın yurt dışında yaşanan gelişmelere yönelik tutumuna ve diğer ülkelerle ilişkilerine yer verilmiştir.); 25 Şubat 1326 (1910), nr: 545, s: 1.

“Üsküdar’da Amerika Mektebinde- Nutuklar, Konferanslar”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliye, Üsküdar’daki kız mektebinde verilen, Amerika’da kadınların sosyal hayatta daha fazla yer almaya başladığına dikkatleri çeken konferansla ilgilidir.); 5 Haziran 1326 (1910), nr: 646, s: 2.

“Veli’ahd hazretlerinin Seyahatleri” (Tanin’in Hususi Telgrafı, Veli’ahd hazretlerinin Sofya’yı ziyaret etmesi ve burada gördüğü güzel ilgiden bahsetmektedir.); 2 Mayıs 1326 (1910), nr: 611, s: 1.

“Yemen’de- Asir’de Kuvve-yi Mertebe Ne Yaptı?”, (Yemen’de yaşanan isyana dair son gelişmeler verilmiştir.); 26 Şubat 1326 (1910), nr: 546, s: 1.

“Yemen’de, Seyid İdris Hakkında İlk Zanlar, Zan ile Hakikat, Osmanlı Askerinin Sabya’ya Duhulü, Sabya’da Halife-yi Müslimin sultan Mehmet Han Hamuş Hazretleri Namına Hutbe, Sabya’dan Mektup”, (Açık Sütunlar, Yemen’de ve Arabistan’ın Sabya şehrinde yaşanan gelişmelere dair haberlerdir.); 19 Şubat 1326 (1910), nr: 539, s: 1, 2.

“Yeni İtalya Kabinesi, İran Ahvali, İngiltere Kraliçesi Hazretleri”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 17 Nisan 1326 (1910), nr: 596, s: 3.

“Yunan Aleyhine Türkiye Boykotu”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Girit meselesinde Yunanistan’ın olumsuz yaklaşımına karşı limanların kapatılarak, Yunanistan’ın boykot edilebileceği ifade edilmiştir.); 28 Mayıs 1326 (1910), nr: 637, s: 2.

“Yunanistan Ahvali, Sırbistan Veli’ahdı, İran’da, Almanya ve Türkiye”, 12 Kânunusani 1326 (1910), nr: 501, s: 3.

“Yunanistan Ahvali, Sırp-Bulgar İtilafı, Bulgaristan Veli’ahdı”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, yurtdışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 14 Kânunusani 1326 (1910), nr: 503, s: 2.

“Yunanistan Ahvali, Tisalya’da İstimlak-ı Emlak, Rusya Avusturya-Macaristan”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 7 Mart 1326 (1910), nr: 555, s: 2.

“Yunanistan’da Ahval Değişiyor (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, yurtdışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 15 Kânunusani 1326 (1910), nr: 504, s: 1.

“Yunanistan’da Meclis-i Umumi İn’ikad Edecek, Karadağ’da Avusturya Filosu, İran İstikrazı, Tahran’da Bir Hadise, Balkanlar’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 20 Şubat 1326 (1910), nr: 540, s: 3.

“Yunanistan’da, Avusturya-Rusya Münasebeti, Sırbistan’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 1 Şubat 1326 (1910), nr: 521, s: 2.

“Yunanistan’da, Bulgaristan Kralı, İran-Rusya, İran İstikrazı, Prens Henry, Oryantalist Kongresi”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 4 Şubat 1326 (1910), nr: 524, s: 2.

“Yunanistan’da, İran’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 25 Şubat 1326 (1910), nr: 545, s: 1.

“Yunanistan’da, İran-Rusya”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 20 Mart 1326 (1910), nr: 568, s: 2.

“Yunanistan’da, İttihad-ı Askeriye, Teselya’da Mesele-yi Ziraiye, İtalya’da Buhranı Vükela, Necaşi-yi Habeş”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 19 Mart 1326 (1910), nr: 567, s: 2.

“Yunanistan’da, Karadağ Prensini Seyahati, Tahran Havadisı”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, yurtdışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 21 Kânunusani 1326 (1910), nr: 510, s: 2.

“Yunanistan’da, Macar Buhranı, Rusya Avusturya-Macaristan Mukareneti, İran Ahvalı”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, yurtdışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 16 Kânunusani 1326 (1910), nr: 505, s: 2.

“Yunanistan’da, Romanya Ordusu, Karadağ’da Avusturya Filosu, İran İstikrazı, Tahran’da Bir Hadise, Balkanlar’da”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 21 Şubat 1326 (1910), nr: 541, s: 1.

“Yunanistan’da, Rusya-Avusturya Mukarreratı”, (Mesail-i Mühimme-i Hariciyye, yurt dışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 2 Şubat 1326 (1910), nr: 522, s: 2.

“Yunanistan’da, Sırbistan’da, Karadağ’da İsyân, Viyana’da Askeri Casuslar, İran’da, Buhara’da Sünnilerle Şiiler, Bulgar Mitingleri.”, (Mesail-i Mühime-i Hâriciyye, yurtdışında yaşanan gelişmelere dairdir.); 13 Kânunusani 1326 (1910), nr: 502, s: 1, 2.

“Yunanistan’ın Protestosu”, (Mesail-i Mühimme-i Dahiliyye, Bir önceki sayıda Tanin’in Yunanistan’a karşı söylemlerine yönelik Yunanistan’ın da, Yunan halkı Osmanlı topraklarında oldukça Osmanlıya yönelik kötü ithamlarda bulunulmayacağı ifâde edilmiştir.); 27 Mayıs 1326 (1910), nr: 636, s: 1.

2. 10. Olaylar

12 Kanunusani 1326 (1910), nr: 501, s: 3, 4. “Hidiv’in Mısır’a Avdeti, Selamlık, Huzura Kabul, İhsan-ı Şahane, Roma Sefareti, Harike Karşı Tedabir, Halley Kuyruklu Yıldızı, Donanma-yı Osmani İanesi, Girit’te Bahriye İanesi, Paris’te Türk Bankası, Türkiye-Yunanistan, Mösyö Danef, Şura-yı Devlet Kararı, İzzet Fuat Paşa, Şehir Emaneti, İran’da Osmanlı Ermenileri, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Eşkiya Arkasında Şehit Olanların Aileleri, Posta Muamelatı, Telefon Temdidi, Telgraf Merkezi, Bir Eser-i Cemiyet, Humus Bağdat Hattı, Top Talimi, Damga

Resmi Ceaz-yı Nakdileri, Silah Sesleri, İttihat ve Terakki Mektebi, Yeni Tanin Cedide-yi Muteberasına, Dar-ül Aceze, Ecza-yı Tabiiyenin Muhafazası, Çeşmeler, Nişan”.

13 Kanunusani 1326 (1910), nr: 502, s: 2, 3. “Meclis-i Âyân’da, Bir Tedbir-i Müsib, İtalya-Türkiye, Hakkı Paşa’nın Halefi, Avusturya’nın Balkan Politikası, Türkiye Bulgar Hududunda, Bâb-ı Âlf’de, Rum Patriğinin İstifası, Hüseyin Hami Paşa, Orman Nazırı, Bütçe Tahkikatı, Tunus-Trablus Hadisesi, Çırağan Harikine Dair Rapor, Yeni Tanin İdarehanesine, Meclis-i Mebusan Binası, Ermeni Patriği, Mülakat, İhsan-ı Şahane, Halacıyan Efendi’nin Nazar-ı Dikkatine, Harike Karşı Tedabir, Emrah Efendi’nin Dersleri, Usul-u Muhakemat Kanunu Zeyli, Madde-yi Kanuniye, Ahz-ı Asker, Donanma-yı Osmanî İnesi, Gazat ve Şüheda-yı Hürriyet İnesi, Arnavut Hirefi, Arnavut Mebusan-ı Kiramına, Makine ile Ekmek, Reji İdaresi, Konferans, Rumiyye Şebenderliği, Bahriyede, Mekteb-i Meşrutiyet, Telgraf Hattı, Divan-ı Muhasebat Müsabakası, Fukaraperver Cemiyeti, Tard, Yemen’de”.

14 Kânunusani 1326 (1910), nr: 503, s: 2-4 . “Yeni Kabinenin Programı, Efrad-ı Redife, Donanmada Talim, Halil Paşa, Hüseyin Hilmi Paşa, Huzura Kabul, Yevm-i Mahsus, Meclis-i Vükela, Roma Sefareti, Goliç Paşa, Orman Nazırı, Mekteb-i Hukuk Talebesi, Samsun’da Bir Vaka, Rum Patriğinin İstifası, Bab-ı Ali’de, Müsabaka, Kitap Tercümesi, Donanma-yı Osmanî İnesi, Heyet-i Umumiye-yi Şura, Ormanlara ve Ziraata Dair Tahrirat, Tıp Talebesinin Şikayeti, Selanik Divan-ı Harp Örfisinin Faaliyeti, Mekteb-i Sanayi Müdürü, Muratçı Aranıyor, Der-i Saadet Ermeni Mektepleri, Beyoğlu Tiyatroları, Asaf Bey, Uzanıp Gidiyor, Dolandırıcılık, Hariğe Karşı, Gece Dersleri, Memurin-i Mezuna, İrtihal, Tevcihat”.

15 Kânunusani 1326 (1910), nr: 504, s: 2, 3. “Meclis-i Vükela, Hakkı Paşa’nın Programı, Girit Notası, Girit’te Düvel-i Hamiyye, İane-yi Bahriyeye Dair, Trablus-Tunus, Hakkı Paşa, Telgrafname-yi Hümayun, Meclis-i Ayân, Islahat-ı Maliye Komisyonu, Hariciyye Nezaretinin

Telgrafnamesi, Tenviriye ve Tenzifiye Resimleri, Lodos Hasaratı, Bab-ı Ali'de Harik Tecrübesi, Ermeni Patriği, Sergi Küşadı, Galip Bey, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Mecmua-yı Nizam-ı Osmaniye, Ormanlar, Yol İnşaatı, Menazi Kıyye Kiliseler, Karadağ'da, Tercüme-yi Hal Varakaları, Mülkiye ve Askeriye Kimyagerleri, Muallim Aranyor, Tiyatrolar, İrtihal, Tashihat-ı Nizamiye, Bahriye'de, Balkanlara Dair, Osmanlı-Bulgar Hududunda, Çakırcalı”.

16 Kânunusani 1326 (1910), nr: 505, s: 2, 3. “Telgrafname-yi Hümayun, Selamlık, Fransa-Türkiye, Basra Körfezi, Nu’um Paşa'nın Tekaüdü, Paris'te Fizan Tafsilatı, Bulgar İttihat Fırkası, Bulgar Metropoliti, Samsun Hadisesi, Taşralarda Maarif, Rum Patriğinin İstifası, Şamandıralar, Mahkûmiyet, Bursa, Donanma-yı Osmani İanesi, Müstesna Cemiyetler, Açık Mektup, Fransızca Dersleri, Sahtekarlık, Bir Sefih.

17 Kânunusani 1326 (1910), nr: 505, s: 2, 3. “Türkiye, Yeni Bir Rüya, Rum Patriği, Ermeni Patrikhanesinde, Drama Torpidosu, Donanma-yı Osmani İanesi, Arabi Dersleri, Bab-ı Ali'de, Huzura Kabul, Ziyaret, Zavallı Paris, Çırağan Tatbikatı, Girit Fırkaları, Bağdat Şimendiferi, Orman ve Maden Nazırı, Mısır'da Tayyare Sukutu, İhbarnameler, Halil Paşa, Orman Nezaretinde, İzzet Fuat Paşa, Mahfil-i Askeri, Tahsisata Zam, Muhtar Efendi, Kara Sait Paşa, Postalarda İntizam, Gece Dersleri, Devairin Tensik Hisabatı, Tercüme-i Hal Varakaları, Konferans, Eşya Nakliyatı, Ticaret Odası Telgrafnameleri, İnşaat Tezkireleri, İcra Haneler, Gelibolu'da Sirkat”.

18 Kânunusani 1326 (1910), nr: 507, s: 2, 3. “Meclis-i Vükela Müzakeratı, Balkanlara Dair, Fransa Encümen-i Danişinde, Bulgaristan Hududu, Mısır'da, Hicaz Şimendiferi, Bursa'da Tevzi-yi Mükâfat, Donanma ve Velayet, Donanma ve Payitaht, Bab-ı Ali'de, Arnavutluk' Gönderilecek Memurlar, Dahiliye Nazırının Seyahati, Bahriye'de, Hariğe Karşı, Rus filosu, Çete Vukuatı, Galip Bey, Yunan Vapur Kumpanyaları, Hat Temdidi, Gurra Tüfenkleri, Rıhtım Caddesi, Balat

Fabrikası, Tiyatro Kazası, İntihabat-ı Belediye, Telefon Hatları, Anadolu'da Ahval-i Ziraiye, 48 Numara, Muhammed Ali Bey, Akd, Maden İmtiyazları, Tayin, Konferans, Divan-ı Harp Örfisi, Ahz-ı Askeri, Tevcihat, Tütün Kaçakçıları”.

19 Kânunusani 1326 (1910), nr: 508, s: 2, 3. “Balkanlarda, Bahadır Han, Girit Notası, Tenezzüh-i Şahane, Bab-ı Ali'de, Yeni Usul Şantaj, Bir Garibe-yi Akl-u İzan, Osmanlı Eshamı, İstifa Meselesi, Yemen Mebusları, Arnavut Hurufu, Donanma-yı Osmani İanesi, Şimendifer Alayı, Huzura Kabul, Lütuf-u Şahane, Barbaros Hayrettin Paşa, Ermeni Kiliseleri ve Askerlik, Bahriye Mezbahası, Süprüntü İmtiyazı, Japonya ve Tütünlerimiz, İstatistik Cetvelleri, Yeni Tuna Köprüsü, Rumeli Refikimiz, Memurin-i Hükümet, Tekaüd Maaşı ve Tazminat-ı Te'dibatı, Kefalet Senetleri, Aza İntihabatı, Selamlık, Mülkiye Baytar Mektebi'nde, Tevcihat-ı Askeriye, Dicle ve Fırat'ta Posta Nakliyatı, Atina Harik-zedeganı ve Sigorta Kumpanyası”.

20 Kânunusani 1326 (1910), nr: 509, s: 2-4. “Tensikat, Girit Meselesi, Türkiye-Yunanistan, Yunanistan Hariciye Nazırı, Yunanistan Ahvali, Devlet-i Osmaniyye-Avusturya ve Rusya, Hükümet-i Osmaniye-Bulgaristan, Türkiye-Sırbistan, Virgü Tahsili, Bab-ı Ali'de, İspirtolar Kanunu, Umur-u Nafia İmtiyaz Kanunu, Gamil Paşa'nın İstifası, Meclis-i Ayân, Ermeni Patriği, Donanma-yı Osmani İanesi, Zenginlerimize İbret, Huzura Kabul, Mösyö Loran, Darülfünun'da Devam, Sefirler, Nişan, Maarif Memurları Telgrafnameleri, Tayin, Yedikule Cinayeti Muhakemesi, Oyun Mahalleri, Galeyan-ı Cemiyet”.

21 Kânunusani 1326 (1910), nr: 510, s: 2-4. “Türkiye-Girit-Yunanistan, Girit Mebusları, Hükümet-i Osmani-Bulgaristan, Türkiye-Bulgaristan-Yunanistan, Muhtac-ı Tashih Bir Şayia, Bahriye Nezaretinde Faaliyet, Hafif Filo, Tayin, Sadrazam, Bab-ı Ali'de, Huzura Kabul, İhsan-ı Şahane, Donanma-yı Osmani İanesi, Her Vakitki Dertler, Rum Patrikhanesi Buhranı, Ermeni Patriği, Kudüs Meselesi, Heyet-i Umumiye-yi Şura, Mülakat, Orman Nezareti Mamurini, Nişan, Askeri

Çadırlar, Beyoğlu Mutasarrıflık Dairesi, Müsamere-yi Tabiiye, Konferans, Muayene-yi Sefain, Kefalet, Çiçek Hastalığı, Mahkumiyet Firarı, Üsküdar Meclis İdaresi, Cinayet, Teftiş-i Mekatib, Müsabaka, Kirli Çamaşırlar, Ohri'deki Mektep İçin, Sefain-i Harbiye, Amal-i Gayrimenkule Kanunu”.

İmzasız; “Girit Meselesi-Devletlerin Teminatı, Türkiye ve Bulgaristan Münasebeti, Yunan Hariciye Nazırı, Arnavut Hurufu-Hükümet Bitaraf Kalıyor, Virgü Tahsili, Yunanistan Ahvali ve Girit Meselesi, Girit Notası, Yunan Meclis-i Milliyesinin İçtimar”, (haber, Açık Sütunlar), 22 Kânunusani 1326 (1910), nr: 511, s: 1, 2.

22 Kânunusani 1326 (1910), nr: 511, s: 2-4. “Harbiye Şakirdanının Talimleri-Teşrif-i Hazret Padişahı, Bahriye Programı, Tensikat Kanunu, Devlet-i Aliyye-Bulgaristan, Hudut Komisyonu, Türkiye-Avusturya, Hükümet-i Osmaniye-Sırbistan, Meclis-i Ayân, Amiral Gambel Şerefine, Amiral Gambel'in Halefi, Ziyafet, Çırağan Külleri, Cemile Sultan Konağı, Ermeni Patriği, Şehir Emaneti, Fransa Sefiri, İmtiyazat Kanunu, Belediye Doktorlarının Maaşı, Sirkeci-Ayestefenos Hattı, Tekzip, Kumkapı Vakası, Alat-ı Ziraiye, Memurin-i Bahriye Telgrafnameleri, Talebe Müsameresi, Jandarma Mektebi, Tayin, İstimlak, Mekteb-i Sanayi Numunehanesi, Orman Sandıkları, Baba Tahir'in Vapurculuğu, Harik, Askeri Fabrikalar, Rum Patrikhanesinde, Fevkalade Müsamere, İrtihal, Mavnacılar Meselesi, Mürteci Derdesti”.

23 Kânunusani 1326 (1910), nr: 512, s: 3, 4. “Selamlık, Torpido Muharipleri, Balkanlar Meselesi, Bosna'da Meşrutiyet, Hükümet-i Osmaniye-Bulgaristan, Donanma-yı Osmani İanesi, Girasun-Karahisar Şimendifer Hattı, Büyük Halı Şirketi, Galip Bey, Fenerler, Küçük Çamlıca Suyu, Bir Muallim Aranıyor, Gece Dersleri, İntihara Tasdi, Muş'ta, Gece Dersleri, Bursa'da Elektrik İmtiyazı”.

24 Kânunusani 1326 (1910), nr: 513, s: 4. “Osmanlı Padişah-ı Muazzamı-Donanma-yı Osmani İanesi, Heyet-i Mahsusa, Vergi Tahsili, Sait Paşa'nın Belediyeye Borcu, Ermeni Patriğinin İstifası, Arnavut Hurufu, Garip

Bir Hediye, Son Malumat, Donanma-yı Osmani İanesi, Bab-ı Ali'de, Mülakat, Komisyon, İdam, Hariğe Karşı, Orman Nezaretinde, Şartname Tanzimi, Yol İnşası, Terbiye-yi Aile Kongresi, Memurin-i Mülkiye, Ziyaret, Teşekkür, Rusyalı Muhtacin, Kadıköy Ahalisi, Tramvay Kazaları, Türk Pehlivanları, Meşhur Dolandırıcı, Bursa, İran'da, Tayin, Selanik'te Bahriye İanesi”.

25 Kânunusani 1326 (1910), nr: 514, s: 3, 4. “Meclis-i Vükela, Ziyafetler, Ziyaret, Gamil Paşa'nın istifası, Atina'da Ziyafet, Huzura Kabul, Hediye-yi Seniyye, Ermeni Patriği, Virgü Tahsili, Donanma-yı Osmani İanesi, Arnavut Hurufu, Bulgar Hududunda, Ticaret Muahedesi, Bağdat Şimendiferi, Memurin-i Mahsusa, İrtihal, Camii Şerif, Ahz-ı Asker, İstanbul'da Yeni Tanin Gazetesi, Sahipsiz Hayvan”.

26 Kânunusani 1326 (1910), nr: 515, s: 2, 3. “Mabeyn-i Hümayun'da, Amiral Gamil ile Mülakat, Ermeni Patriğinin Makamına Avdeti, Arnavut Hurufu, Ticaret-i Bahriye Kaptan ve Çerhçi Mektebi, Donanma-yı Osmani İanesi, Düello, Bab-ı Ali'de, Arabistan'ın Teçhizat-ı Askeriyesi, Sisam'da Fırkalar, Hamit Bey, Heyet-i Umumiye-yi Şura, Yıldız Telgrafhanesi, Tedkikat, Muhacir İmamları, Elektrik Tramvayları, Orman ve Ziraat Encümeni, Maden Komisyonu, Şayan-ı Takdir Bir Teşebbüs, Tezkeresiz Nakliyat, Hapishanelerin Teftişi, Mekteb-i Hukuk Talebesi, Piyango, Defin, Tayin, Şark Ahvali, Mersin Gümrüğü, Yangın, Yedikule Cinayeti Muhakemesi”.

27 Kânunusani 1326 (1910), nr: 516, s: 2-4. “Fransa-Türkiye, Ganbot İnşası, Yeniden Tayin, Yeni Meclis-i Mebusan Dairesi, Meclis-i Ayân, Heyet-i Mahsusa, Galip Bey, Umur-u Nafia Hakkında Komisyon-ı Mahsus Teşkili, Roma Sefareti, Bu Paraya ..... . Etmez, Ethem Ruhi Bey'in Tevkifi, Donanma-yı Osmani İanesi, Topların Muayenesi, Bab-ı Ali'de, Kanunlar, Kudüs'te, Tenvirat-ı Elektrikiyye Nizamnamesi, Edirne'de Umur-u Nafia, Ziyafet, Resmi Küşat, Şayan-ı Takdir Bir Teşebbüs, Mahkumiyet, Teveccühat, Konferans, Sırp Ticaret Muahedesi, Tekaüd, Ahlak Dini, Belediye İntihabatı”.

28 Kânunusani 1326 (1910), nr: 517, s: 2-4. “Lütf-i Celil Hazret Padişahı, Donanmada Telsiz Telgraf, Donanmada Endaht Talimleri, Amiral Gamil Paşa'nın Vedası, Anadolu'da Demiryolu, Ticaret Muahedesi, Belçika Heyet-i Mahsusası, Ziyafet, Huzura Kabul, Bab-ı Ali'de, Gümrük Rüsümünün Tezyidi, Donanma-yı Osmani İanesi, Milli Bir Yunan Şarkısı, Düello, Musul'da Köprüler, Talebe-i Ulum, Rusum-i Tanzifiyyenin Tahsili, Memalik-i Osmaniye Ormanları, Edirne Mekteb-i İptidaiyyesi İçin, Hukuk Fakültesi Talebesi, Heyet-i İhtiyariye İntihabatı, Yemen'de Meskukat, Konferans, Teveccühat, Divan-ı Harp Örfisi, Bursa'da Konser, Müstesna Bir Eser-i Cemiyet”.

29 Kânunusani 1326 (1910), nr: 518, s: 2-4. “Meclis-i Vükela, Umur-ı Nafia, Vilayet Teşkilatı, Meclis-i Ayân, Münasebetsiz Bir Şayia, Ethem Ruhi Bey, Arnavut Hurufu, Ermeni Patrikhanesi Meclisleri, Donanma-yı Osmani İanesi, Tahsildarlar, Hukuk-ı Siyasiye ve İntihabiye, İane Ata'sı, Karar Tebliği, Boğaz Muhafazalığı, Tayin, Hayvan İhracatı, İstizan, Kil Madeni Yolu, Çekirge İtilafı, Hapishaneye Verilen Ekmekler, Bursa, Teveccühat-ı Adliye”.

30 Kânunusani 1326 (1910), nr: 519, s: 2-4. “Girit Meselesi ve Yunanistan Ahvali, Girit İçin, Hilal-i Ahmer Cemiyeti'nin İhyası, Donanma-yı Osmani'de Telsiz Telgraf, Osmanişer Loyd Azıtıyor, Paris'te Osmanlı Talebesi, Selamlık, Arnavut Hurufu, Sait Paşa'nın İtirazı, Medreselerde Tedrisat, Samsun-Sivas Şimendiferi Otuz Seneden Beri Yapılıyor, Üçüncü Orduda, Hidiv-i Mısır Hilmi Paşa'nın İzdivacı, Resmi Gümrüğün Yüzde On Beşe İblağı, Bulgar Mebusları, Selanik'te Bulgar Fırkası, Bulgaristan Kabinesi, Kazım Bey, Müsamere, Kutsi Şerif Meselesi, Hindistan Matbuat Kanunu, Bursa, Harik, Halley Yıldızı”.

31 Kânunusani 1326 (1910), nr: 520, s: 2, 3. “Tıp hane Medresesinde, Hediye-yi Padişah, Satılan Eski Sefineler, İhsan Padişahı, Bab-ı Ali'de, Guluç Paşa'nın Makalesi, Ermeni Patriği, Heyet-i Umumiye-yi Şura, Kudüs Meselesi, Bulgar Mebuslarının Ziyareti, Kurnaz Bir Mühendis, Süveys

Kanalı, Teşekkür, Bab-ı Ali Caddesi, Şirket Vapurları, Vapur Muayenesi, Mecruhiyyenin Muayenesi, Memurinin Müracaatları, Orman Bütçesi, Tayin, Ahz-ı Asker 305 Tevellütlüler”.

1 Şubat 1326 (1910), nr: 521, s: 2-4. “Beynelmilel Osmanlı Sulh Encümeni, İmtiyazat Kanunu, Ermeni Patriğinin Mülakatı, Yemen Islahatı, Meclis-i Vükela, Amiral Gamil, Doktorlara İş Çıktı, Umur-ı Ziraiye, Orman Muamelatı, Rum Patrikhanesi Buhranı, Nurettin Bey, Islah-ı Huruf, Araba Kazası, Kaza Hırsızları, İrtihal, Tıp Fakültesi, Manastırda Hükm-i İdam, Yemen’de, Kudüs’te Ermeni Rahipleri”.

2 Şubat 1326 (1910), nr: 522, s: 2-4. “Trablusgarp-Tunus Hududu, Mebusan Dairesi, Osmanlı Eshamı, Salih Paşa, Gamil Paşa, Bab-ı Ali’de, Donanma-yı Osmani İanesi, Donanma Menfaatine Verilecek Oyunlar, Selamlık, Şura-yı Devlet-i Heyet-i Umumiye, İrtihal, Ali Paşa, Şura-yı Devlet İmzalıği, Humus Mutasarrıflığı, Mensucat Şirketi, Komisyon, Defn-i Emvat, Müfettiş İzamı, İşkodra’da Telgraf Merkezi, Ticaret Odaları Telgrafnameleri, Telefon Temdidi, Atina Harik-zedeganı ve Sigorta Kumpanyaları, Emniyet-i Umumiye Müdürünün Beyanatu, Galip Bey, Devair-i Belediye Memurin-i, Tekaüd Sandıkları, Tekaüd, Sirkat, Mekanet-i Gayr-i Müslime, Mahmut Muhtar Bey, Muş’ta, Rüşvet, Tecavüz, Yankesici, 305 Tevellütlüler, Konferans, Bursa, Açık Muharebe”.

3 Şubat 1326 (1910), nr: 523, s: 2-4. “Yeni Sefain-i Harbiyemiz, Nafia İstikrazı, Gamil Paşa’nın İfadatı, Meclis-i Ayân Müzakeratı, Müze Müdürü, Donanma-yı Osmani İanesi, Yeni bir Yalan, Arnavut Hurufu, Nafia Nezaretinin Yeni Projesi, Bab-ı Ali’de, Osmanlı Ziraat Cemiyeti, Şimendifer Müsademesi, Ağnam Memurları, Ferağ ve İntikal İlmühaberleri, Reji Kolcuları, Ruhsat Harçları, Meskukat Müdüriyeti, Bursa, Yemen’de, Selanik’te Eşkiya Derdesti”.

4 Şubat 1326 (1910), nr: 524, s: 2-4. “Taba-yı Ecnebiye ve Efrat-ı Ahali, Rediflerin Teçhizatı İçin, Tersane, Sefain-i Cedidemiz, Ateşli Talimler, Bahriye Nazırı, Galip Bey’in Beyanatu, Der-i Saadet Vergi Tahsilatı,

Donanma-yı Osmani İanesi, Kostaki Efendi'nin Kızları, Halat-ı Gayr-ı Münasibe, Eşkıya Derdesti, Heyet-i Umumiye-yi Şura, Şimendiferler, Bab-ı Ali'de, İttihad-ı Anasır, Arabi Dersleri, Ziyaret, Serseriler, Selanik-İstanbul, Selanik- Manastır, Selanik'te Umumi Gar, Fas Hakimi, Karadağ Hududu'nda Hadise, Ermeni Mektepleri, Hükümet-i Osmaniye-Fransa, Hane İfşası, Takdir-i Hamiyet, Mısır'da Kânûn-u Esâfî, Müsamere-yi Tabiiye, Bursa, Yol Teftişi, Şehir Emanetine Varidat-ı Terakki, Rum, Patriği, Yangın, Teveccühat, Gece Dersleri, Rumeli'de Kızanlar, Selanik'te Komitacılar, Adana İnşaatı”.

5 Şubat 1326 (1910), nr: 525, s: 2, 3.

“Meclis-i Vükela, Akd, Meclis-i Ayân, Meriç Nehri'nin Tathiri, Huzura Kabul, Roma Sefareti, Bulgar Mebuslarının Ziyareti, Talebe-i Ulum İçin, Prens Frederic, Sefir-i Osmaniye, Ziyaret, Rum Patrikhanesinin Buhranı, Ermeni Patrikhanesinde, Donanma-yı Osmani İanesi, Bir Müzayede, Şimendifer Olmuş, Münasebetsizliğin Sonu, Patris Gazetesi, Fransa Seylabe-zadeganı İçin, Arnavut Hurufu, Nahiye Teşkili, Anadolu'da Şimendifer, Islah-ı Müderris, Miri Çiftlikleri, Harik, Çaylaklar, Telgraf Memurları, Bursa, Kayıp Çocuk, Sahte Prens Hakkında, Yanya'da Divan-ı Harp”.

6 Şubat 1326 (1910), nr: 526, s: 3, 4.

“Selamlık Resm-i Alisi, Osmanlı Donanması, Edirne'ye Teşrif-i Padişah, Sefain-i Atika Hakkında Tahkikat, Müzayede-yi Hamiyet, Donanma İçin Varidat, Devr-i Sabık Yağmaları, Her Vakitki Dertler, İttihad-ı Anasır, Selanik Harp Limanı Olacakmış, Abdülhamit'in Parası, Nazar-ı Dikkat Meşihatpenahiyye, İane Komisyonu, Adana Eytamhanesi, Bursa, Evkaf Nezaretinde, Erikli Şirketi, Gelenler Gidenler”.

7 Şubat 1326 (1910), nr: 527, s: 2-4.

“Huzura Kabul, Resmi Geçit, Ticaret Muahedesi, Bab-ı Ali'de, Teali-yi Vatan Osmanlı Hanımları Cemiyeti, Mühendis Mektebi, Şehir Dahilinde Telgrafnameler, , Arnavut Hurufu, Ermeni Patrikhanesinde, Harbiye ve Dahiliye Nazırlarının Ziyareti, Donanma-yı Osmani İanesi, Beyoğlu Mutasarrıflık Dairesi,

Tramvaylardan Herkes Bıktı, Veliahd-ı Saltanat Hazretleri, Basra Körfezinde Fırtına, Teşekkür, Devair-i Belediyenin Matlubatı, Silik Meskukat Hakkında, Fenerler, Vapur Müsademesi, Humus Mutasarrıflığı, Gafil Avlayanlar, Yağların Muayenesi, Mecanen Gece ve Gündüz Dersleri, Teveccühat, Bursa”.

8 Şubat 1326 (1910), nr: 528, s: 2-4. “Meclis-i Vükela, Seray-ı Hümayun’da, Tarife Komisyonu, Surlar, Bütçe, Donanma-i Osmani İanesi, Yalova Kaphcaları, Tasavir-i Eslef, Evkaf Nezareti’nde, Hahamhane Aidatı, Tedkik Komisyonu, Fabrikaların Alat-ı Varidatı, Kastamonu’da Telgraf Hututu, Ressamlar Cemiyeti, Yeni Bir Şirket, İttihad ve Terakki Mektebi, Reçetesiz Ecza Satmak, Beyoğlu Meclis İdaresi, Kaçakçılık, Tehdid-i Hudud, Bursa, Alat-ı Ziraiye, Trablusgarp ve Bingazi Telgrafnameleri, Osmanlı Ziraat Cemiyeti, Tekeli’yi Öldürenler, Çakırcalı’ya Yardım Edenler, Yangın”.

9 Şubat 1326 (1910), nr: 529, s: 3, 4. “Ticaret Muahedenamesi, İstanbul’da Müzakerat, Abdülhamit, Osmanlı Petrol Madenleri, Huzura Kabul, Sadrazam Paşa’nın Bir Raporu, Bab-ı Ali’de, Selamlık, Ziyaret, Ziyafet, Sefain-i Cedidemiz, Tensikat Hakkında, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Asi Rahipler, İhsan-ı Şahane, Bulgar Firarileri, Yunan Hariciye Nazırı, Muafiyet, Madde-yi Kanuniye, Adana Harik-zedeganı, Teveccühat-ı Adliye”.

10 Şubat 1326 (1910), nr: 530, s: 3, 4. “Tenezzüh Padişahı, Emlak Vergisi, Yemen İçin, Esbab-ı Mucibe Layihası, Layiha-yı Kanuniye, İspirto Kanunu, İhsan-ı Şahane, Filo, Abdülhamit’e Dair, Hükkam-ı Adliye, Donanma-i Osmani İanesi, Müfettiş İzamı, Samsun-Sivas Hattı, İrtihal, Rus Bütçesi, Varidat Muhasebesi, Şerif Paşa’nın Journalleri, Kânûn Layihası, Tanzimi, Avrupa’ya Gidecek Talebe, Asi Rahipler, Bursa Vilayeti Posta Tensikatı, Posta Memurları, Kaçakçılar Aleyhinde, Hasan Rumi Efendi, Bursa, Teveccühat”.

11 Şubat 1326 (1910), nr: 531, s: 2-4. “Saray-ı Hümayun’da, Donanmada Telsiz Telgraf, Soma-Bandırma Hattı, Meclis-i Mebusan, Ermeni Patriği Bab-

ı Ali'de, İttihat ve Terakki Fırkası'nın Tasfiyesi, Yıldız Journalleri, Orman Nezareti'nde Bir İhtilas, Donanma-i Osmani İanesi, Sadrazam Paşa Şerefine, Ziyaret, Defin, Kudüs Ortodokslarının İstid'ası, Almanya'nın Tebligatı, Abdülhamit'e Dair, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Şehir Emanetinin Tensiki, Eytam İçin Bir Piyango, Almanya İmparatorunun Mahdumu, Seyahatler, Berlin Seyahati, Molla Hafız, Gaz Şirketinin Matlubatı”.

12 Şubat 1326 (1910), nr: 532, s: 2-4, “Trablusgarp-Tunus, Osmanlı-Bulgar Hududu Hadisesi, Meclis-i Vükela'da, Journaller, Abdülhamit'in Deliliği, Makedonya'da Sükun, Emval-i Eytam, Orman Nezareti İhtilası, Meclis-i Mebusan'da, Meclis-i Ayan'da, İttihat ve Terakki Fırkası'nın Tasfiyesi, Yol Projesi, Donanma-i Osmani İanesi, İhsan Padişahı, Heyet-i Umumiye-yi Şura, Kastamonu Vilayeti Jandarması, Ermeni Patrikhanesinde, Beynelmilel İane Komisyonu, Vilayetten Muallim Celbi, Arabi Tedrisatı, Şirket Vapurları, İran Hududu'nun Tehdidi, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Asker Ekmeği İmali, Muavenet, Şehir Emaneti Kadro Harici Memurini, Tayin, Maarif İkramiyeleri, Sahtekarlık, İran'da”.

13 Şubat 1326 (1910), nr: 533, s: 3, 4. “Tahsisat-ı Hümayun, Selamlık, Tenezzüh-ü Şahane, Hilal-i Ahmer'e Dair, Hamdi Bey'in Cenazesi, İki Gazete Arasında Mühim Bir Mesele, Serasker Zamanında Suiistimalat, Fransa Sefaretinde Müsamere, Donanma-i Osmani İanesi, Bir Hindinin Kıymeti, Heyet-i Vükela Şerefine, Tanin'in Müsameresi, Osmanlı Sırları, Konferans, Süveyş Kanalı, Deniz Kazası”.

14 Şubat 1326 (1910), nr: 534, s: 3, 4. “Tanin'in Müsameresi, İmtiyazat-ı Adliye, Ermeni Patrikhanesi, Endaht Talimleri, Devlet-i Osmaniye ve Amerika, Ahmet Rıza Bey'in Mektubu, Donanma-i Osmani İanesi, Fırkadan Ayrılanlar, Fabrikalar Ait Müsaadat, Orman Nezareti İhtilası, Menazi' Kıyye Kiliseler, Selanik Valisi, Gamil Paşa'nın Halefi, Selanik'te Zelzele, Dünkü Sis, Huzura Kabul, BAB-ı Ali'de, Heyet-i Umumiye-yi Şura, Taşra'da Memurin-i Ziraiye, Rospert'in

Muhakemesi, Temettü Vergilerinin Tahriri, Usul-ü Muhakeme Zeyli, Konferans, İdam, Tayin, Tecavüz”.

15 Şubat 1326 (1910), nr: 535, s: 2-4. “Huzura Kabul, Meclis-i Vükela, Trablusgarp, Petersburg’da Camii Şerif, Hendese Mektebi’ni Ziyaret, Maliye Mektebi, Zonguldak’ta, Arnavut-Arabi Hurufat Cemiyeti, Komisyon, Piyango Sergisi, Almanya’da Sabah Sergisi, Adana Felaket-zedegani Menfaatine, Trablusgarp Ziraat ve Ticaret Odaları, Köhne Gemiler, Orman Nezareti İhtilası, Teşekkür, Balodan Avdette, Yıldız Evrakı, Kadıköy Kışlık Tiyatrosu’nda, Taziyet, Nakli Memnu Eşya, Su Şirketinin Telefon Tesisatı, Tramvay Müstahdemini, Boğaziçi’nde Balıkçılar, Mahkumiyet”.

16 Şubat 1326 (1910), nr: 536, s: 2-4. “Tenezzüh Padişahı, Huzura Kabul, Selamlık, Tensikat Kanunu, Çeteler Kanunu, Silah Başına, Donanma-i Osmani İanesi, Süleymaniye Kulübü’nde Müzayede-yi Cemiyet, Abdülhamit Nerede? , Sırbistan Hariciye Nazırı, Bab-ı Ali’de, İstanbul ile Peşte Arasında Telefon, Romanya Ticaret Muahedenamesi, Şehbenderler, Anarşist Tevkifi, Avusturya Donanması, Halil Bey, Bahriye Nezaretinde, Hicaz Yolunda, Yeni Osmanlı Gümrük Tarifesi, Tramvay Müstahdemini, Onuncu Daire Azaları, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Tayin, Teşekkür, Osmanlı Ressamlar Cemiyeti’ne, Şehir Emaneti Tensikatı, Urfa’da Ziraat Cemiyeti, Mahkumiyet, Adana Davası”.

17 Şubat 1326 (1910), nr: 537, s: 2-4. “Ziyafet-i Seniyye, Huzura Kabul, Rusya Sefirinin İfadesi, Paris’te Bir Konferans, Yıldız Kütüphanesi’nde Bir Vesika-yı Mühime, Osmanlı Donanması Kumandanlığı, Donanma-i Osmani İanesi, Bir Yunan Vapurunun Garkı, Orman Nezaretinde, Ermeni Patriği, Rum Patrikhanesi Buhranı, Cevapname-yi Hümayun, Bab-ı Ali’de, Zabitan-ı Ecnebiye, Rapor Takdimi, Darülfünun Kütüphanesi, Tedrisat-ı İptidaiye Mecmuası, Hicaz Demiryolu Hasılatı, Polis Müdürü, Tayin, Kabul-u İslamiyet, Bursa, Harik, Konser, Bulgar Eşkiyası, İhtida”.

- 18 Şubat 1326 (1910), nr: 538, s: 2-4. "Mösyö Milovanoviç, Teftiş-i Hümayun, Nişan İadesi, Köhne Gemiler, Saray-ı Hümayun, Bab-ı Ali'de, Donanma-i Osmani İanesi, Üküp'te İane-yi Milliye, Yemen'de İane, Karadağ Hududu'nda, Adana Hadisesi Hakkında, Gazetelerle Memurinin Neşriyatı, Basra Postası, Halep-İskenderun Hattı, Amerika'da İane-yi Bahriye, Topkapı Sarayı, Madenin Temdid Mühleti, Nazım Paşa'nın İstifası, Projektör Celbi, Adana Adliye Evrakı, Komisyon, Lübnan'da, Telefon, Bahriye Havadisi, Tapu Memurini, Rum Patrikhanesi Buhranı, Memurin-i Hariciye Komisyonu, Orman İhtilası, Konferans".
- 19 Şubat 1326 (1910), nr: 539, s: 3, 4. "Mösyö Milovanoviç'in Muvasalatı, Ahz-ı Asker Muamelesi, İltifat Padişahı, Ordularda Mümtaz Zabitan, Vergi Tahsilatı, Donanma-i Osmani İanesi, Tabiye-yi Askeriyede Bir Müzayedeye-yi Askeriye, Meclis-i Vükela'da, Meclis-i Ayan'da, Selamlık, Yıldız'daki Nişanlar, Emanet İstikrazı, Merhametten Maraz Hasıl Olur, Macar İtfaiye Zairleri, Yemen'de Barakalar, Meskukat Komisyonu, Tramvay Müstahdemini, Köylülere Konferans, Müsamere-yi Tibbiye".
- 20 Şubat 1326 (1910), nr: 540, s: 3, 4. "Daire-yi Cedide-yi Mebusan ve Teşrif Padişahı, Meclis-i umumi Dairesinin Resmi Küşadı, Meclis-i Mebusan'da Bütçe Komisyonu, Türkiye-Sırbistan, Ziyafet, Resmi Küşad, Selamlık, Silah Başına, Mithat Paşa Muhakemesi, Perapalas'taki Balo, Deniz Kazası, Bahriye Telgrafnamesi, Kosova Valisi, Hilal-i Ahmer Cemiyeti İçin, Ziyaret, Tehlikeli Bir Adım, Bursa, Ermeni Kilise Emlakı, Donanma-i Osmani İanesi."
- 21 Şubat 1326 (1910), nr: 541, s: 2, 3. "Huzura Kabul, Nişan, Yeni Meclis-i Mebusan'da, Meclis-i Ayân'da, Onur Bey'le Mülakat, Tanin'in Yemen Mektebi, İlbahar Manevraları, Japonya'da Müslümanlık, Arnavut Maarif Mahfili, Karadağ Hududu'nda, Donanma-i Osmani İanesi, Yeni Torpidolar, Yeni Askerler, Efrad-ı Cedideye Hediye, Firkadan Çıkan Mebuslar İçin, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Taşöz'de Miting, Ethem Ruhi Bey, Yanya'da Bulunan Evrak, Abdülhamit'in Ahvali,

Mühendishane-yi Berinin Nehari Olması Münasip mi? , Adana Adliye Dairesi, Usul-ü Muhakeme Kanunu Zeyli, Şura-yı Devlet Nizamnamesi, Der-i Saadet Su Şirketi, İbrahim Bey, Erzurum'da İşkence Davası, İrtihal, Grevciler, Bursa.”

22 Şubat 1326 (1910), nr: 542, s: 2-4. “Mabeyn-i Hümayun'da Ziyafet, Teşrif-i Şahane, Bulgar Nazırları hakkında Rus Matbuatının Mütalaatı, İş'ar Fazlası, Yemen'de, Meclis-i Vükela'da, Tekzib-i Resmi, Bir Hareket-i Hamiyetperverane, Rum Patrikhanesi Buhranı, Sada-yı Tezvir, Donanma-i Osmani İanesi, Portakalın Müzayedesi, Şehir Emaneti Tensikati, Muhasebe Kalemi, Hendese-yi Mülkiye, Ermeni Patriği, Bahriye Havadisı, Trablusgarp'ta, Arnavut Maarif Mahfili, Silah Altına Alınan Memurlar, Mektep Tesisi, Köhne Gemiler, Kısa Adresli Telgraflar, Belediyeye Olan Borçlar, Rumeli Postaları, Deniz Kazası, Rüşvet, Der-i Saadet Polis Teşkilatı, Çiçek Hastalığı, Kantar Hasılatı, Taş Ocakları Hakkında, Esnaf Cemiyetlerinin Suret-i Teşkilî, Esnaf Cemiyetlerinin Vazifesi”.

23 Şubat 1326 (1910), nr: 543, s: 2-4. “Maslak'ta Talimler ve Teşrif-i Padişahı, Mösyö Milovanoviç, Trablusgarp-Tunus, Gece Talimleri, Askerlik ve İstanbul Kadınları, Ticaret Muahedesi, Ayın Yirmi Beşinde Aylık, Tophane İhtilasatı, Donanma-i Osmani İanesi, Bab-ı Ali'de, Devair-i Belediye İnşaatı, Meclis-i Mebusan'a Verilecek Arzuhaller, Telefon, Şenlik Fişekleri, Mülkiye Müfettişleri Talimatnamesi, Heyet-i İtfaiye, İntihabat Listeleri, Ticaret Bankası, Hendese-yi Mülkiye, Hükm-i İdam, Adana Davası ve Sigorta Kumpanyası, Adana İdare-yi Örfiyesi, Yeni Bir Osmanlı Askerinin Nişanlısına Mektubu, Teveccühat, Ziyafet, Arnavut Maarif Mahfili”.

24 Şubat 1326 (1910), nr: 544, s: 2, 3. “Meclis-i Vükela, Ziyafet-i Seniyye, Hediye-yi Padişahi, Kazım Bey, Macar İtfaiye Zabitanı, Trablus ve Humus Hattı, Ziyafet, Kütüphaneler, Tekzib-i Resmi, Tatilname Sureti, Muradiye Mahallesi, İane-yi Muhtacin Sandığı, Mecalis-i Tedrisiye, 1300 Liralık Sirkat, Asar-ı Atika, Orman Nezareti İhtilas, Maiyet-i

Seniyye Kumandanlığı, Köhne Gemiler, İdam, Muhacirin Nizamnamesi, Donanma-i Osmani İanesi”.

25 Şubat 1326 (1910), nr: 545, s: 2-4. “Sırbistan Kralının Der-i Saadeti Ziyareti, Mösyö Milovanoviç’in Azimeti, İsmarlanacak Zırhlılar, Huzura Kabul, Sıhhiye’de Telgraf Muhaberatı, Sait Paşa Vergisi, Hilal-i Ahmer Tedrisatı, Hicaz Demiryolu, Şehir Emaneti İstikrazı, Makedonya Komiteleri, Dünkü Kar, Mösyö Loran, Kazım Bey, Donanma-i Osmani İanesi- Tanin Müzayedede, Bab-ı Ali’de, Macaristan İtfaiye Heyeti, Ziyaret, Emlak Kanunu, Maliye Müfettişleri, Ticaret Muahedenamesi, Nişan, Tayin, Çay Ziyafeti, Tanin Gazetesine, Heyet-i Umumiye-yi Şura, Küçük Mücrimler, Tekeli’nin Hemptası, Rize Teşkilat-ı Adliyesi, Orman Nezareti’nin Bir İş’arı, Deniz Kazası, Konferans, Bulunmuş Bavul, Sahtekar Hırsız, Vahşiyane Bir Cinayet ve Hükm-i İdam, Trabzon’da ilk Manevra”.

26 Şubat 1326 (1910), nr: 546, s: 2-4. “Meclis-i Vükela, Hudut Meselesi, Nazım Paşa’nın Harekatı, Vergi Tahsilatı, Ziyafet, Çay Ziyafeti, Yanya’da Tutulan Evrak-ı Masnu’a, Tenezzül Etmemeli, Gayrimüslimlerin Askerliği, Fırkadan Çıkanlar İçin, Kazım Bey, Huzura Kabul, Yanlış Neşriyat, Paket Postanesi, Donanma-i Osmani İanesi-Tanin Müzayedede, Vefa İdadisi’nde, Veliht Hazretleri, Adalardaki Çam Tırtılları, Tipi, Kar Fırtınası, Hapishaneler İnşası Komisyonu, Ermeni Patrikhanesi, Yıldız’da Bulunan Eşya, Beyoğlu Mutasarrıflığı, Adana Vergileri, Adana’da, Ormanların Teftişi, Tramvay Kazası, Yangın, Konferans”.

27 Şubat 1326 (1910), nr: 547, s: 2, 3. “Selamlık, Kral Piyer’in İstanbul’a Seyahati, Bulgar Kralı, Bükreş Sefaret-i Osmaniyesi’nde, Mekteb-i Mülkiye, Şerif Paşa’nın Cevabı, İran Sefiri Hazretleri, Maarif İhtiyacı, Bekçiler İçin, Müsademe-yi Bahriye, Bir Mektup, Donanma-i Osmani İanesi, Çırçır Arsaları Ne Olacak? , Kaçakçılık, Teşekkür, Askeri İzaz, Anadolu’da Yeni Askerler, Hadi Paşa’nın Beyanatı”.

28 Şubat 1326 (1910), nr: 548, s: 2. “Kral Ferdinand, Sırbistan Kralı, Mösyö Milovanoviç, Huzura Kabul, Bulgaristan Sefiri, Tuna-Adriyatik Şimendiferi, Muvakkit Bütçe, Bab-ı Ali’de, Gayrimüslimlerin Askerliği, Ermeni Muaalimleri, Askerliğe Davet, Makedonya Taksim Ediliyor, Kosova Valisi, Donanma-i Osmani İanesi, Tahsil-i Emval, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Mustafa Satı Bey, Belediye Müfettişlerinin Kefaleti, Nişan, Amerikan Mektebinde Konferans, Tekzib-i Resmî”.

29 Şubat 1326 (1910), nr: 549, s: 2, 3. “Bulgaristan Kralının Ziyareti, Balkan İttihadı, Türkiye-Sırbistan Münasebeti, İngiliz Amirali, Meclis-i Vükela, Sırbistan Kralı, Yeni Sefain-i Harbiyemiz, Girit’te, Donanma-i Osmani İanesi, Donanma İanesinden Bir Şikayet, Saray-ı Hümayunda Bir Ziyafet, Bahriye Nezaretinde, Yunan Veliahdı, İran’da, Hilal-i Ahmer Cemiyeti İçin, Rum Patrikhanesi Buhranı, Osmanlı-Bulgar Hududunda, Der-i Saadette Otomobiller, Levhalar Tatbiki, Çırçır Harik Mahali, Bir Yadigar-ı Tarihi, Köprülerden Gümrük Alınmayacak, Yangın, Yemen’de Maarif, Nasıl Öldürüldü? , Hazırlık! , Ravza-yı İttihat Mektebi”.

2 Mart 1326 (1910), nr: 550, s: 2-4. “Hükümet-i Osmaniye-Sırbistan, Kral Ferdinand, Resmî Geçit, Sırbistan Kralı, Bulgaristan’da Bir Vaka, Vükelanın Üniformaları, Huzura Kabul, 1326 Senesi, Mekteb-i Sultani’de Bir Vaka, Heyet-i Umumiye-yi Şura, Muvakkit Bütçe, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Efrad-ı Gayri Müslimenin Tatili, Kazım Bey, Tezyi-i Mükafat, Paris’te Osmanlı Züvvarı, Rum Patrikhanesi Buhranı, Satı Bey, 450 Milyon Franklık Bir Servet, Orman Davaları, Köhne Gemiler, Polis Memurları, Donanma-i Osmani İanesi, Deniz Kazası, Zavallı Hayvan, Mahmut Paşa İhtilası, Darülfünun Müdavimlerine, Mekteb-i Mülkiye Talebesine”.

4 Mart 1326 (1910), nr: 552, s: 1-4. “Hükümdaran Ziyaretleri, Mösyö Milovanoviç’in Beyanatı, Huzura Kabul, Halil Paşa Hazretleri Mekteb-i Bahriye’de, Ziyafet, Sefain-i Harbiye Siparişi, Bab-ı Ali’de, Efrad-ı Redifenin

Terhisi, Birinci Nişancı Taburunun Çay Ziyafeti, Ticaret Muahedesi, Hüseyin Hilmi Paşa, Yunanistan'da Askeri Muallimler, Rusçuk Vakası, Havuzların Tamiri, Dava Ediniz! , Heyet-i Umumiye-yi Şura, Donanma-i Osmani İanesi, Tarihi Kama, Mekteb-i Sanayi Müdürü, İran Sefiri Hazretleri, Rum Patrikhanesi Buhranı, Vilayet Gazeteleri, Bir Eser-i Hamiyet, Taltif, Şirket Vapurları, Donanmaya Hizmet, Mithat Paşa Muhakemesinin İadesi, Adliye Nezareti”.

5 Mart 1326 (1910), nr: 553, s: 2, 3. “Mevlit Alayı, Huzura Kabul, İngiltere Kralı Hazretlerinin Der-i Saadeti Ziyareti, Resmi Geçit, Mihmandarlar, Asım Bey, Program Hakkında, Resmi Geçitte, Komisyon, Cemiyet-i Tedrisiye-yi İslamiye, Fahri Yaverin Padişahı, İhsan-ı Şahane, Umur-u Bahriye Müşaviri, Meclis-i Vükela, Balkan İttihadı, Memalik-i Ecnebiye’de Donanma İanesi, Donanma İanesi Ne Kadar Oldu? , Rumeli Hisarı Kulübünde, Rusçuk Vakası, İbranice, Vergi Tahsilatı, Şarbon Sürümü, Donanma-i Osmani İanesi, Takdir-i Hamiyet, Bir İzah, Ermeni Patrikhanesinde, Rum Patrikhanesi Buhranı, Esliha Müzesini Ziyaret, Ahz-ı Asker Muamelatı, Zabıt Namzetleri, Telefon Temdidi, Hamallar Hakkında, İran’da, Bulunmuş Tabaka, Hüseyin Hilmi Paşa, Hanımlara Konferans, Musul’da Musevi Mektebi, Yollarımız”.

6 Mart 1326 (1910), nr: 554, s: 2, 3. “Ziyafet-i Seniyye, Amiral Korzun, İmparator Nikola, Bulgar Mebusları, Yanlış Havadisler, Ziyafet-i Hususiye, Bulgaristan’da Muhalifin, Cemiyet-i Tedrisiye-yi İslamiye ve İctima-yi Umumi, Vapur-u Hümayunlar, Resmi Geçit, Asım Bey, Tercüman-ı Hakikat’in Müsameresi, Donanma-yı Osmani İanesi, Edirne Donanma-yı İanesi, Rusçuk Vakası, Heyecan Gitgide Artıyor, İran Ahvali, Beşiktaş Tramvay Hattı, Marş-ı Milli-yi Osmani, İrtihal”.

7 Mart 1326 (1910), nr: 555, s: 2-4. “Meclit-i Cenab Risaletpenahı Tatili, Ziyaretler Hakkında, Bir Zatin Beyanatı, Filo, Huzura Kabul, Bab-ı Ali’de, Yıldız Bahçeleri, Hüseyin Hilmi Paşa, Cep Telsiz Telgrafi, Patrikhane Buhranının Hitamı, Kudüs-ü Şerif Ermeni Manastırında, Tensikat

Kanunu Münasebetiyle, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Emanet İstikrazı Tahvilatı, Donanma-yı Osmani İanesi, Ziyaret, Taşra Telefonları, Talebelerin Rusçuk Vakası Üzerine Akd Ettikleri Miting, Terfiler, Konferans İsteyenler, Şişli'de Münasebetsiz Evler, Taht-ı Muhakemeye Alınmak, Davet”.

8 Mart 1326 (1910), nr: 556, s: 1-3. “Bulgaristan Kral ve Kraliçesi Hazratı, Heyet-i İstikbaliye, Kraliçe Hazretlerinin Tercümanları, Azimet, Bab-ı Ali'de, Resmi Geçit, Sırbistan Kralının Petersburg'a Seyahati, Nişan-ı İstihkak, Yalta'da Müslümanlar, Yanlış Havadisler, Rusçuk Vakası ve Muhalifin, Meclis-i Vükela, Huzura Kabul, İngiltere Sefirinin Bahriye Nezaretine Ziyareti, Münasebetsiz İlanlar, Donanma-yı Osmani İanesi, Maliye Nezareti Teşkilatı, Mithat Paşa Muhakemesi, Yeni Askerler, Tanin İdarehanesine, Rum Patrikhanesi Buhranı, Yedikule Ermeni Hastanesi”.

9 Mart 1326 (1910), nr: 557, s: 3, 4. “Şehir Emaneti İstikrazı, Paris Sefaretinde, Adriyatik Hattı, Rusçuk Hadisesi, Resmi Geçitte, Maliye Mektebi, Maliye Mektebi Talimatnamesi, Sırbistan Kralı, Sofya'da, Mithat Paşa Muhakemesi, Miting, Yadigar-ı Millet, 325 Senesinde Tekaüd Sandığından Bağlanan Maaşlar, Çırağan Hariki, İran Mesahatgüzarı, Maliye Mektebi Müdürü, İpek Böceği Tahmillerinin Muayenesi, Osmanlı Fıkraperver Cemiyeti, Donanma-yı Osmani İanesi, Eser-i Hamiyet, Konferans İsteyenlere”.

10 Mart 1326 (1910), nr: 558, s: 3, 4. “Selamlık, Top İttihadı, Veliht Hazretlerinin Yaverleri, Mevlid-i Şerif Kıraati, Donanma-i Osmani İanesi, Karadağ Krallığı, Rusçuk Vakası, Yedinci Ordu Kumandanlığı, Efrad-ı Gayri Müslime, Tekaüd, Tatil, Miting, Hürriyet-i Ebediye Tepesine Nereden Gidilecek? , Telgraf Fabrikası İmlası, Maden Ser Mühendisliği, Peşte Ticaret Heyeti, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Ziraat Bankası İstikrazatı, 17 Numaralı Tramvay Arabası, Esliha-yı Memnua Divan-ı Harp Örfisi”.

- 11 Mart 1326 (1910), nr: 559, s: 2, 3. “Müsaferehin İkinci Günü- Ziyafet- Meclis-i Mebusan-ı Ziyaret- Resmi Geçit, Resmi Geçitten Sonra, Padişahımızın ve Kral Hazretlerinin Memnuniyetleri, Dün Geceki Şenlik, Bulgar Kralı ve Ermeni Patriği, Memalik-i Osmaniye Haritası, Devair-i Askeriye-yi Mukarrerat Mecmuası, Efrad-ı İhtiyatiye, Donanma-i Osmani İnesi, Şehir Emaneti İstikrazı, Yangın, Hanımlara Mühim Konferans”.
- 12 Mart 1326 (1910), nr: 560, s: 3. “Hintlilerle Müslümanlar Arasında Bir Arbede, Divan-ı Gayri Muntazama, Hüseyin Hilmi Paşa, Onur Bey, Donanma-i Osmani İnesi, Şayan-ı Takdir Bir Eser-i Hamiyet, Mısır’da, Hanımların Bir Talebi, Çağaloğlu Sergisi, Ermeni Patriği, Bir Teşekkür, Erzurum’dan İki Mektup, Postalarımıza Dair, Taşralarda Asayiş, İrtihal, Fevkalade Müsamere”.
- 13 Mart 1326 (1910), nr: 561, s: 2, 3. “Selamlık, Yunanistan’da, Hüseyin Hilmi Paşa, İngiltere Kralının Hastalığı, Fırtına, Şayan-ı Dikkat Bir Mektup, Gayrimüslimlerin Askerliği, Askerlik Aleminde, Vatan Yolunda! , Muhteşem Bir Numune Daha, Milli Marş, Vilayette Asayiş, Armaş Manastırı, Cinayet, Rusçuk Vakasına Dair Tekzip, Tecrübi Bir Konferans, Donanma-i Osmani İnesi, Çakırcalı, Zırhlı Otomobiller, Kız Kaçırma”.
- 14 Mart 1326 (1910), nr: 562, s: 3, 4. “İngiltere Zabıt-ı İzamı, Bab-ı Ali’de, Huzura Kabul, Trablus-Humus, Heyet-i Umumiye-yi Şura, Peşte Ticaret Mektebi, Şefkat Pazarı, Ziyaret, Kaçırılan İslam Kızının Tanassuru! , İmla Mektepleri, Makine Mühendis Şubesi, Ermeni Patrikhanesinde, Maliye Nezaretinde, Donanma-i Osmani İnesi, Bedel-i Nakdi Vereceklere, Mektep Müfettişleri, Adliye Nazırı, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, İnşaat Müsaadesi, Beyrut’taki Vakayı Cinaiye Faili, Devair-i Belediyede Yarışçılar, Araba Tarifeleri, Teftiş, İzmir Metropolitliği, Çamaşırcı Esnafı, Bulunmuş Çanta ve Kese”.

- 15 Mart 1326 (1910), nr: 563, s: 2, 3. “Meclis-i Vükela, Kral Piyer Hazretleri, Şam’da, Yemen İçin, Yeni Bir Komedyâ, Her Vakit Tazelenen Yanlışlar, Bosna Müslümanları, Rusya’nın Karadeniz Filosu, Huzura Kabul, Donanma-i Osmani İanesi, Bulgar Çeteleri, Rusçuk Vakası, Üsküdar-Çamlıca, Zirai Para İkrâzı, Ahlak Dini Dersi, Eser-i Hamiyet, Arabacılar, Yangın, Mucib-i İbret Noktalar, Bir Mesele-yi Sıhhiye”.
- 16 Mart 1326 (1910), nr: 564, s: 2-4. “Yevm-i Müfarekat, Viyana Sefiri, Ermeni Patrikhanesinde, Donanma-i Osmani İanesi, Çırçır Meselesi, Evvelki Günkü Harik Münasebetiyle, Memurinin Askerliği, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Haydar Paşa Garı’nda, Arşidük Fransuva Ferdinand, Mühendis Mektebi, Ermeni Kadınlarının İstidası, Mahrukat-ı Resmi, Devair-i Belediye İtası, İcraat-ı Belediye, Bent Suları, Lapseki, Arazisi, Tayin, Çakırcalı’ya Dair”.
- 17 Mart 1326 (1910), nr: 565, s: 2-4. “Hükümdarların Seyahati, Balkan Hükümetinin İttihadı Tasavvuru, Kral Piyer, Kral Jöröj’un Ziyareti, Seyahat Müeddası, Huzura Kabul, Selamlık, Yemen’den Avdet, Bab-ı Ali’de, İtalya Sefiri, Filo, Aravelik Gazetesinin Neşriyat-ı Müheyyicesi ve hakikat-i Resmiye, Mızrak Çuvala Sığmaz, Müthiş Bir Harik, Yanardağlar Galeyanı, Yunanistan’da, Rusçuk Vakası, Şark Demiryolları Müstahdimini, Yeniden Başlanacak, Bir Eser-i Şefkat, Nişan, Donanma-i Osmani İanesi, Silah Endahtı, Ahz-ı Asker, Bursa Ovası, Ermeni Patriğinin Ziyareti, Arazi Tahsisi, Bitlis Valisi, Donanma-i Osmani Menfaatine”.
- 18 Mart 1326 (1910), nr: 566, s: 2-4. “Tenezzüh-i Şahane, Yemen’den Avdet, Bulgaristan Kralının Ahmet Rıza Bey’e Hediyesi, İtalya Sefirinin Azimi, Sırbistan Kralı, Mısır Prenslerinin Bir Eser-i Hamiyesi, Askerlerimiz, Filo, Babaeski-Kırk kilise Hattı, Mösyö Jöröj’un Konferansı, Tebaa-yı Ecnebiye Vergi Tahsilatı, Mülakat, Bir Numune, Silah Atanlar İçin, Heyet-i Umumiye-yi Şura, Donanma-i Osmani İanesi, Haliç Vapurları, Mevlid-i Nebi Kıraati, Kudüs Mutasarrıflığı, Dehalet, İdam, Bağdat Hattı İçin, Tatil, Harbiye Nezaretinde Tamirat,

Dolandırıcılık Davası, Mısırdaki, Yunanistan'da, Esliha-yı Memnua Divan-ı Harp Örfisi, Donanma-i Osmani Menfaatine”.

19 Mart 1326 (1910), nr: 567, s: 2, 3. “Meclis-i Vükela, Tehdid-i Hudut, Harbiye Nezaretinde Resmi Selam, Nazım Paşa'nın Azimetini, Kral Petro Hazretleri-Rum Patrikhanesinde, Bulgar Kralının Ziyareti, Kütahya'da Germiyan Vakfı, Rüşvet ve Sirkat Davası, Name-yi Hümayunlar, İane-yi Padişahi, Donanma Mecmuası, Donanma-i Osmani İanesi, Nişan, Ermeni Patrikhanesinde, Asakir-i Gayrimüslime, Polis Merkezi, Mühim Bir Sarık, Lisan-i Osmani Muallimleri, Maarif Nezaretinde İntizar Salonu, Mithat Paşa'nın İade-yi Muhakemesi, İdam, Harbiye Nezareti Tensik Muamelatı, Celb-i Dikkat, Konser, İrtihal, Araba Tarifeleri”.

20 Mart 1326 (1910), nr: 568, s: 2, 3. “Padişahımızın Bir Lütüfi Maarifperveranesi, Sırbistan Kralının Ziyareti, Balkan İttihadı, Vergi Bakayası, Bir Müdekkik Ne Diyor? , ? ? ? , Ahalimizde İştihak-ı İrfan, Selamlık, Tenezzüh-i Şahane, Huzura Kabul, Tevzi-yi Mükafat, Donanma-i Osmani İanesi, Polis Teşkilatı, Terfiler, Mevlid-i Şerif Kıraati, Yeni Bir Müsademe Karşısında! , Bugünkü İstizah, Dolandırıcı, Haham Paşa, Dişi Kuzular, Erkan-ı Harbiye Mektebi, Kaza, Çakırcalı'nın Fikri”.

21 Mart 1326 (1910), nr: 569, s: 2-4. “İtimat Name Takdimi, Sırp Kralı Hazretlerinin Seyahatleri, Almanya Veliahdı Kudüs'te, Hudut Hadisesi Hakkında, Yemen'den Avdet, Sırrı Bey'in Beyanatı, İhsan-ı Şahane, Huzura Kabul, Bir Hadise, Zavallı Köprü, Silah Atma Memnuiyeti, Kışlalara Ziyaret, Tatil, Donanma-i Osmani İanesi, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Müsaferat Programı, Maden İmtiyazı, Halkalı Ziraat Mektebi Talebesi, Odun Hırsızları”.

22 Mart 1326 (1910), nr: 570, s: 1-4. “Kral Petro Hazretlerinin Ziyareti, İkametgah-ı Krali'de, Ziyafet-i Hususiye, Nişan İtası, Ziyaret, Bab-ı Ali'de, İpek Hadisesi Hakkında, Kütahya'da Germiyan Vakfı, Bir Rapor, Van'da Şayan-ı Tebrik Bir Teşebbüs, Mevlid-i Şerif Kıraati,

Donanma-i Osmani İanesi, Erikli-Hamidiye Şosesi, Şehir Emaneti Tensikatından, Mühendis Mektebi, Dar-ül Aceze Tertibatı, Meclis-i Belediye İtası, İtfaiye Alayı”.

23 Mart 1326 (1910), nr: 571, s: 1-4. Yeni Misafirimiz, Karadağ Prensiyle Mülakat, Rum Matbuatı, Arşedük’ün Ziyareti, Karadağ Hududu İçin, Yeni Bahriye Müşavirimiz, Girit Yunanistan, Hudut Tahkikatı, Selamlık, Nazım Paşa, Yemen’den Gelen, Şark Halıları, Donanma-i Osmani İanesi, Hanımlarımızın Sergisi, Şehir Emaneti Tensikatından, Gönüllü Efrad-ı Askeriye, Ermeni Patrikhanesinde, Ermeni Patriği, Üsküdar’da Bir Hadise, İtalya’da Osmanlı Züvvarı, Rum Efradının Müracaatı, Konferans, Belediye İntihabatı, Ešliha-yı Memnua Divan-ı Harp Örfisi”.

24 Mart 1326 (1910), nr: 572, s: 2-4. “Yeni Misafirimiz, Sırp Kralı Meclis-i Mebusan’da, Resmigeçit, Takdirat, Türkiye-Sırbistan, Ticaret ve Nafia Nezaretleri, Bulgar Hududu Müsademesine Dair, Hudut Müsademeleri Hakkında, Mithat Paşa Muhakemesi, Arnavut Kongresi, Me’asir-i Meşrutiyet’ten, Bir Kitabe, Donanma-i Osmani İanesi, Meşhur “Kırk Pınar” Panayırı, Bir Sermayedar İsteniyor, Petersburg’da Bir Cemiyet, Maliye Mektebi, Bir Tebliğ, Harap Camiler, Sırbistan Milli Bankası, Ders Küşadı, Ermeni Patrikhanesi Meclis-i Umumiyesinde, Konferans, Tayin”.

25 Mart 1326 (1910), nr: 573, s: 2, 3. “Yeni Misafirimiz, Ziyafet-i Seniyye, Fransız Matbuatı, Sırbistan’da Afv-ı Mücrimin, Müşterek Beyanname, Arnavutluk’ta Müsademe, Kral Ferdinand ve Ahmet Rıza Bey, Resmi Geçit Hakkında, Hudut Tahkikatından, Yeni Zabıtlar, Osmanlı Jandarması, Tıp Fakültesi, Tahsilde Bulunan Ziraat Talebesi, İzmit Tersanesinde Amele, Donanma-i Osmani İanesi, Prens Neil Frederick, Bahçeler Bostan Oluyor, Kadro Harici Kalanlar, Kaza, Sirkat, Zayi Evrak, Teveccühat-Adliye”.

26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 2-4. “Yeni Misafirimiz, Sırbistan Nezaretiyle Mülakat, Sırp Kralı Selanik’te, Ziyafet, Meclis-i Vükela, Bab-ı Ali’de,

Hicaz Demiryolu, Asker Bakayası, Filo, Donanma-i Osmani İanesi, Tramvaylar Derdi, Hilmi Paşa, Hacı Emin Paşa, Yaverler Hakkında, Erkan-ı Harbiye Mektebi Müsabakası, Ermeni Patrikhanesinde, Suriye Ormanları, Meriç Nehrinin Tathiri, Koyun Hastalıkları, Müstantık İzamı”.

27 Mart 1326 (1910), nr: 575, s: 3, 4. “Yeni Misafirimiz-Altıncı Gün, İstanbul Ziyaretleri, Selamlık, Ziyaret, Dahiliye Nazırını Ziyaret, Cemal Bey Hakkında, Milli Osmani Marşı, Donanma-i Osmani İanesi, Ben Çakırcalı’yım, İran Ahvali, Yunanistan’da, Asker Elbiseleri, 305liler, Mekteb-i Osmani Menfaatine Büyük Müsamere, Marsilya Grevi”.

28 Mart 1326 (1910), nr: 576, s: 3. “Kral Hazretlerinin Azimetleri, İane Kralı, Osmanlı Tarihi İçin Bir Sahife-yi Mefharet, Taltif-i Hümayun, Mekteb-i Sultani Müdüriyeti, Almanya Veliahdı, İran Hududunda, Sisam Ahvali, Baykuşu Meselesi, İzdivaç Hakkında Karar, Topçu Talimleri, Bir Şikayet Daha, Müsabaka-yı Hamiyet, Adana’da İane, Tramvaylar Müstahdiminin Talebi, Ermeni Patrikhanesinde, Mühim Bir Sirkat, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye”.

29 Mart 1326 (1910), nr: 577, s: 2-4. “Sırbistan Kralı Hazretleri, Bahriye Müşaviri, Almanya Veliahdı, Meclis-i Vükela, Umur-ı Nafia Keşif Heyetleri, Beyrut’ta Veba, Karantina Doktorları, Sanayi-i Milliye’nin Teşviki, Gelibolu’da Miting, Donanma-i Osmani İanesi, İtalya Filosu, Bursa Ziraat Mektebi’nin Tütünleri, Gülistan Tesisi, Yıldız Bahçesi, Postalarla İş Olanların Nazar-ı Dikkatine, Vapur Muayenesi, Araba Kazası”.

30 Mart 1326 (1910), nr: 578, s: 3, 4. “İttihat ve Terakki Fırkası Azası, Hudut Müsademelerine Dair, Heyet-i Umumiye-yi Şura, Hediye, Sevkiyat, Sırbistan’da Pasaport, Donanma-i Osmani İanesi, Çağal Oğlu Donanma Sergisi, Piyango, Bahriye Kadrosu, Gümrükten Kaçırarak, Meclis-i Umumi Azası, Ermeni Patrikhanesinde Bir Hadise, Dahiliyeden Kadro Harici Kalanlara”.

31 Mart 1326 (1910), nr: 579, s: 2-4. "Türkiye-Bulgaristan, Yeni Bir Fırka, Osmanlı Ordusu, Tan Gazetesi, Meclis-i Vükela, Askeri Yarış, Sırbistan Kralı Selanik'te, İtalya Filosu, Almanya Askerliği, Halley Kuyruklu Yıldızı, Bir Ziyafet, Donanma-i Osmani İanesi, Tramvay Kumpanyası, Mevlid-i Nebevi Kıraati, Tefsir-i Şerif Dersi, Baytar Mektebi Talebesi, Mektep Küşadı, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Kayıkçılar, Köprü'nün Tenviratı, Hükm-i İdam, Kaza, İran İstikrazı".

1 Nisan 1326 (1910), nr: 580, s: 2, 3. "Arnavutluk Ahvali, Mekteb-i Sultani Hadisesi, Kral Petro Hazretleri, Tan'ın Yeni Makalesi, Standart'ın Makalesi, Terfiler, Bab-ı Ali'de, Mevlid-i Şerif Kıraati, Donanma-i Osmani İanesi, Silah Atmak Men Ediliyor, Heyet-i Umumiye-yi Şura, Marsilya'da Terk-i İşgal, Rus Kadınları, Ermeni Patrikhanesinde, Tekfur Dağında Miting, Mekteb-i Harbiye Mezuniyeti, Sisam'da, Telgraf Keşidesi, Taşralarda Emniyet, Kazaya Tahvil, Sahtekarlık, Cerh, İdam, Müsamere-yi Tıbbiye, Konferans, Müze".

2 Nisan 1326 (1910), nr: 581, s: 2-4. "Arnavutluk Ahvali, Hudutta Müsademe, Donanma İane Cemiyetinin Matbuata Ziyafeti, Sadrazam Paşa ve Talebesi, Meclis-i Vükela, Yarış, Pek Güzel Bir Fikir, Bir Asker Mektebi, Giritli Mebusların Tahlifi, Huzura Kabul, Ermeni Patrikhanesinde, Donanma-i Osmani İanesi, Mahlut Yağlar, Yeni Polislerimiz, Tedfin, Kaza, Yeni Bir Banka, Sirkat".

3 Nisan 1326 (1910), nr: 582, s: 2, 3. "Mısır'da-Abdülhamit Devrinin Döküntüleri, Şerif(paşa)'in Jurnalleri, Arnavutluk Ahvali, Selamlık, Prens Neil, Marsilya Grevi, Slav Kongresi, Yunanistan'da, Donanma-i Osmani İanesi, Mevlid-i Şerif Kıraati, 31 Mart Şühedası İçin, Son Adli-yi Ceza'i, Osmanlı Hukuk Encümeni Heyet-i İdaresi, Şimendifer Çarpması".

4 Nisan 1326 (1910), nr: 583, s: 2-4. "Cülus Padişahı, Huzura Kabul, Türkiye-Bulgaristan, Bab-ı Ali'de, Veliahd-ı Saltanat Hazretlerini Ziyaret, İtalya'da Osmanlı Züvvarı, İtalya'ya Seyahat, Samsun-Sivas Şimendiferi, Donanma-i Osmani İanesi, Şayan-ı Tetkik Bir Mesele,

Muallim Aranıyor, Tahran Sefareti, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Eslah Meskukat Layihası, Ermeni Patrikhanesinde, Maliye Mektebi, Emniyet-i Umumiye Bütçesi, Bağdat Hattı, Emniyet-i Su-i İstimal, Yunanistan'da, Bulgaristan Havadisi, İran Ahvali”.

5 Nisan 1326 (1910), nr: 584, s: 2-4. “Hariciye Nazırı Fuat Paşa'nın Beyanatu, Cülus-u Hümayun Programı, Mekteb-i Sultani Hadisesi, Arnavutluk'ta, Meclis-i Vükela, Huzura Kabul, İttihat Komitesi, Donanma-i Osmani İanesi, Paris'te Bir Valide Katli, Ayasofya Holü ve Meydanı, Şam'da Bir Hadise, Arnavut Hurufu, Gören Var mı? , Edirne'de Küçük Zabitan Mektebi, Sirkat, İhsan Efendi Meselesi, İran Ahvali”.

6 Nisan 1326 (1910), nr: 585, s: 2-4. “Arnavutluk Hadisesi, Türkler ve Anasır-ı Saire, Mekteb-i Sultani, Sırbistan Veliahdı, Hüseyin Hilmi Paşa, Huzura Kabul, Tunus-Trablus, Bab-ı Ali'de, Heyet-i Umumiye-yi Şura, Sefain-i Atika Meselesi, Darphanede Sirkat, Evlendiriciler Cemiyeti, Selanikli Tevfik Efendi ve Son Vazife, Donanma-i Osmani İanesi, İstanbul Vapuru, Tramvay! , Ermeni Gazeteleri, Ermeni Mektepleri, Ermeni Patriği, Zayi Akçe, Yankesici, Yunanistan Ahvali, Eşkiya Vukuatı”.

7 Nisan 1326 (1910), nr: 586, s: 2-4. “Zat-ı Şahane, Seray-ı Hümayun'da, Mekteb-i Sultani, Hükümet-i Ecnebiye ve Kapitülasyonlar, Türkiye-Bulgaristan, Yunan Hududunda, İngiltere Kralı İstanbul'da, Veliht Sultan Hazretlerini Ziyaret, Donanma-i Osmani İanesi, Büyük Cemiyetler, Resmi Küşat, Ermeni Kadınlarının Bir Hareket-i Hamiyetperveranesi, Komisyon, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, İtalya Seyahati, Osmanlı Sırp Münasebeti, Hayvanat Kongresi, Jandarma Zabitan Mektebi”.

8 Nisan 1326 (1910), nr: 587, s: 2, 3. “Kızan Hadisesi, Mekteb-i Sultani Meselesi, Ziyaret-i Şüheda, Hakan Sabık Kaçırılacakmış! , Halley Yıldızı, Makine Mühendisleri, Diploma Tevzii, Hediye-yi Şahane, Mevlid-i Şerif Kıraati, Şarkta İtalya Donanması, Büyük Bir Eser-i Hamiyet, Fransa Seyahati, Donanma-i Osmani İanesi, Ermeni

Patrikhanesinde, Ermeni Patriği, Patrikhane Tahsisatı, Tatil Meselesi, Yarış, Tarih-i Osmaniye'ye Dair, Müsademe, İdam Kararı, Cinayet, Kadro Hariçleri”.

9 Nisan 1326 (1910), nr: 588, s: 2-4. “Kavara Hadisesi, Arnavutluk'ta, Mekteb-i Sultani Müdürü, Meclis-i Vükela, Ser Muharririmiz, Sofya İhtilal Komisyonu, Türkiye-Bulgaristan, Girit İçin Nota, Ziyafet, Donanma-yı Osmani İanesi, İran'da, Maliye Memurini ve Rediflik, Maliye Mektebi Talebesi, Şüheda-yı Hürriyet İçin, Matbuat Davası, Talebe-yi Hukuk Cemiyeti, Dilenciler”.

10 Nisan 1326 (1910), nr: 589, s: 2, 3. “Sihhat-i Hümayun, Türkiye Ahval-i Siyasiyesi, Avam Kamarasında, İran'da, Hilal-i Ahmer Cemiyeti, Yeni Pazar Sancağı, Merhum Tefik Bey İçin, Ermeni Patriği, Şüheda-yı Hürriyet İçin, Mekteb-i Hukuk'ta Fotoğraf İhza, Halley Yıldızı Görüldü, Donanma-yı Osmani İanesi, Arnavut Hurufatı, Makedonya Kiliseleri, Köylülere Hizmet, Aydın'da Harik-i Hail”.

11 Nisan 1326 (1910), nr: 590, s: 2-4. “Sihhat-i Hümayun, Girit İçin Teminat, Arnavutluk'ta, Donanma-yı Osmani İanesi, Selanikli Tefik Bey İçin, Hicaz Demiryolu ve Haccac, Ziyafet, Osmanlı Züvvarı, Yunanistan'da, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Mevlid-i Nebi Kiraati, Serseri Derdesti, Nişan, Teveccühat”.

12 Nisan 1326 (1910), nr: 591, s: 2-4. “Sihhat-i Şahane, 11 Nisan-Şüheda-yı Hürriyet İçin, Hükümet-i Osmaniye-Bulgaristan, Meclis-i Vükela, Yevm-i Mahsus, Abdülhamit'in Hali, Sırbistan'da Feyezan, Donanma-yı Osmani İanesi, Tatil Meselesi, Harbiye Nezareti Teşkilatı, Program, Işık, Köprü Kasaları, Taş Köprü'de Harik, Teveccühat Kadınlara Hürmetsizlik, İrtihal, İtalya Seyahati”.

13 Nisan 1326 (1910), nr: 592, s: 2-4. “Sihhat-i Hümayun, Arnavutluk'ta, Bulgar Hududu, Fransa'da İntihabat, Avusturya Müslümanları, Donanma-yı Osmani İanesi, Bir Nutuk Etrafında, Evlendiriciler Cemiyeti, Telefon, Levazım Mektebi Talebesi, Bab-ı Ali'de, Hilal-i Ahmer Cemiyeti,

Hilal-i Ahmer, Maliye Mektebi Heyet-i İdare ve Talimiyesi, Garis-i Eşcar, Arabacılara İlan, İtalya Seyahati”.

14 Nisan 1326 (1910), nr: 593, s: 2-4. “Sihhat-ı Hümayun, Atıfet Padişahı, Arnavutluk’ta, Bağdat’ta, Girit Meselesi, Makedonya’da Çeteler, Karadağ Hududunda, Ermeni Patrikhanesi Mukarreratı, Merhumun Defni, Donanma-yı Osmani İanesi, Ziyaret, İran’da, Yunanistan’da, Efrad-ı Askeri, Cağal oğlu Sergisi, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Cinayet ve Celb-i Dikkat, Siroz’da Bir Hadise, Korsan Derdesti ve İstikrar-ı Asayiş, Konya’da Kaza”.

15 Nisan 1326 (1910), nr: 594, s: 2-4. “Ziyafet-i Diplomatikeye, Arnavutluk’ta, Türkiye-Bulgaristan, İtalya Seyahati, Eski Nişanlar, Haham Paşa, Muafiyet-i Askeriye, Yunanistan’da, Silik Meskûkât, Donanma-yı Osmani İanesi, Ameliyat-ı Nafia, İki Mektubun Serencamı, Esliha-yı Askeriye Müzesi, Zabitan Yarışı, Kara Hisar’da Feyezan, Teveccühât-ı Adliye”.

16 Nisan 1326 (1910), nr: 595, s: 3, 4. “İhsan-ı Şahane, Selam-ı Şahane, Meclis-i Vükela, Cülus-u Hümayun Münasebetiyle, Hükümet-i Osmani Bütçesi, İtalya Kralı İstanbul’da, İngiltere-Mısır, Yemen Valisi, Siroz Hadisesi, İstifsar-ı Hatır, Kilise Adliyyeye Karşı, Asar-ı Gayret, Tramvay ve Şehir Emaneti, Selanikli Tevfik Bey Merhumun Cenaze Merasimi, İngiltere İran, Rüşvet Teklifi, Yunanistan’da, Şimendifer Kazası, Hükm-i İdam, Fransa’da İntihabat”.

17 Nisan 1326 (1910), nr: 596, s: 3, 4. “Sihhat-ı Hümayun, Girit Meselesi, Kavar Hadisesi, Muş’ta Arazi Meselesi, Hilmi Paşa Şerefine, Donanma-yı Osmani İanesi, İzmit’te Güreş, Süvari Numune Alayı, Askeri Serpuşlar, Selanik’te Matbuat Ziyafeti, Çıkmaz Sokaklar, Miting, Resmi Küşat, Veba, Evvelki Geceki Yangın”.

18 Nisan 1326 (1910), nr: 597, s: 2-4. “Sihhat Padişahı, Girit Meselesi, Türkiye Ahval-i Maliye, İhsan Padişahı, Mudanya Vapurları, Romanya Harbiye Nazırı, Donanma-yı Osmani İanesi, Mübalağalı Şayialar, Köprülerden Geçen Mektep Talebesi, Jandarma ve Asker, Mevlis-i Şerif Kıraati,

Selanikli Tevfik Efendi Merhum, Vazifeşinâşlık, Yunan Kralı Yorgi'nin İstifa Niyeti, İran Ahvali, Aşiretler Arasında, Mucib-i Teessür Bir Cinayet, Eşkıya Derdesti”.

19 Nisan 1326 (1910), nr: 598, s: 2-4. “Girit Ahvali, Türkiye Yunanistan, Sancak Merasimi, Mekteb-i Harbiye’de, Dünkü Yarış Münasebetiyle-Osmanlı Askeri, Sıhhat-ı Şahane, İttihat ve Terakki Fırkası, Meclis-i Vükela, Ermeni Patriği, Çakırcalı Kaçmış, Donanma-yı Osmani İanesi, Yunanistan İstikrazı, Dar-ül Muallimin Talebesi, Bir Aylık Vukuat-ı Zabıta, Erzurum’da Miting, İzmit’te İane Komisyonu, Satvet-i Hükümet, Belediyelerin Ruhı”.

20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 2, 3. “Cavit Bey, Siparişat-ı Bahriye, Osmanlı Seyyahları, Sancak İrsali, Selam-ı Şahane Tebliği, İhsan-ı Şahane, İttihat ve Terakki Fırkası, Karadağ Ticaret Mukavelenamesi, Girit-Yunanistan, Donanma-yı Osmani İanesi, Hilal-i Ahmer Osmanlı Kadınları Cemiyeti, Paskalya’da Silah Atılması, 99 ve 300 Tevellütlü Memurin, Avrupa’da Talebe Maaşatı”.

21 Nisan 1326 (1910), nr: 600, s: 2-4. “Macar Züvvarı, İtalya-Osmanlı Seyyahları, İngiltere Kavaid-i Meşrutiyetinden, Girit-Yunanistan, Alman Mahkemesi Abdülhamit Lehinde, Veliahd-ı Saltanat Hazretlerini Ziyaret, Anahtar Takdimi, İhsan-ı Şahane, Diploma Tevzii, Bab-ı Ali’de, Donanma-yı Osmani İanesi, Mukri Köy Donanma Sergisi, İkinci Ordu Zabıtları, Hilal-i Ahmer Osmanlı Kadınları Cemiyeti, Fırtına, Ziyaret, Köylülerimizde Fikri Teşebbüs, Amerika’da Pamuk Mahsulü”.

22 Nisan 1326 (1910), nr: 601, s: 2-4. “Sıhhat-ı Hümayun, Macar Züvvarı, Osmanlı Züvvarı, Girit Mektubu, Fırtına ve Hasarât, İngiltere Sefiri Mısır’da Cemiyet-i Hafıye, Mercan Adası Müntehi Sınıf Talebesi”.

23 Nisan 1326 (1910), nr: 602, s: 3, 4. “Zat-ı Hazret Padişahi, Zat-ı Şahane Hakkında, Girit Ahvali, Meclis-i Vükela, Atafet Şehriyarı ve Teşekkür, Osmanlı Züvvarı, Osmanlı-Yunan Şimendiferleri, Gazeteye Tecavüz,

Donanma-yı Osmani İanesi, Evkaf Nezareti, Osmanlı Hukuk Encümeni, İran Ahvali”.

24 Nisan 1326 (1910), nr: 603, s: 3, 4. “Selamlık, Veliht Yusuf İzzettin Efendi Hazretleriyle Mülakat, Gümrük Varidatında Fazla, Damga Varidatında Fazla, Osmanlı Züvvarı, Macar Züvvarı Selanikte, Ecnebi Züvvarı ve Belediyemiz, Postalara Mektup Tevdi Edenlere, Osmanlı-Sırp Hududunda, Osmanlı Bayrağına Resmi İhtiram, Saray Yarışları, Hilal-i Ahmer Sergisi, Donanma-yı Osmani İanesi, Muhtacin İanesi, Eski Bir Ferman, Tramvay Görevi”.

25 Nisan 1326 (1910), nr: 604, s: 3, 4. “Girit’te Bir Yunan Bayrağının İndirilmesi, Osmanlı Buhranı, Heyet-i Vükela, Karadağ Hududunda, Osmanlı Züvvarı, Yunanistan’da, Osmanlı Terakki Fırkası, Donanma-yı Osmani İanesi, Romanya Harbiye Nazırı, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Abdülhamit Köşkünü Donatmış! , Yedi Kule Haricindeki Arazi, Garip Bir Düello, Tramvay Vergileri”.

26 Nisan 1326 (1910), nr: 605, s: 2, 3. “İngiltere Heyet-i İzamı, Osmanlı Züvvarı, Meclis-i Vükela, Hicaz ve Sivas Vilayetleri, Sultan Abdülaziz Merhum, İstanbul’da Ahz-ı Asker Fermanı, Donanma-yı Osmani İanesi, Rübab-ı Şikeste, Hilal-i Ahmer Cemiyeti İçin, Maliye Mektebi, Caddelerde Arabalar, Yunanistan’da, Basra’da”.

27 Nisan 1326 (1910), nr: 606, s: 3, 4. “Huzura Kabul, Osmanlı Züvvarı, İngiltere’ye Gidecek Heyet, Vilayette Mahsulat, Arabacılar Tarifesi, Adliyede Komisyon, Ortaköy Kaldırımı, Nezaret Encümeni, Bursa’da Pirinç Ziraati, Sıhhiye Müfettişleri, Yunanistan’da”.

28 Nisan 1326 (1910), nr: 607, s: 3, 4. “Girit’te, Veliht-ı Saltanat Hazretlerini Ziyaret, İtalya Sefiri, Sırbistan Hükümetinin Teşekkürü, Makedonya’da, Umur-ı Nafia Layihaları, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Talebe Kabulü, Rical-i İlmiye Maaşatı, Cidde Mutasarrıflığı, Nişan ve Madalya İtası, Sirkat, İntihara Kasıt, Donanma-yı Osmani İanesi”.

- 29 Nisan 1326 (1910), nr: 608, s: 3, 4. “Girit Ahvali, Girit Meselesi, Journaller ve Meclis-i Ayan, Der-i Saadet’te Yeni Bir Tramvay Şebekesi, Mühendis Mektebi, Şimedifer, Kongre, Tayin, Nişan, Donanma-yı Osmani İanesi, İane Tevzii, Konser”.
- 30 Nisan 1326 (1910), nr: 609, s: 3, 4. “Girit Meselesi, Girit Meselesi Münasebetiyle Mitingler, Heyet-i Mahsusa, İtalya’da Osmanlı Seyyahları, Meclis-i Vükela, Tekzib-i Resmi, Abdülhamit-Ser Kitapçısı mı, Kitapçısı mı? , Donanma-yı Osmani İanesi, Ziyaret, Büyük Bir Miras Etrafında, Nişan, Fukara Cenazeleri, Kaçak Enval-i Müsaderesi, Kadro Haricileri İçin, Yankesici Derdesti”.
- 1 Mayıs 1326 (1910), nr: 610, s: 3, 4. “Veliht Hazretlerinin Avrupa’ya Azimetleri, Ziyaret, Osmanlı Züvvarı, Selamlık, Osmanlı-Bulgar Tehdit Komisyonu, Beşinci Ordu Kumandanı, Donanma-yı Osmani İanesi, Çakırcalı Nerede? , Çakırcalı Kendisini Gösteriyor, Halep’te Miting, İdman Müsabakaları, Feci Bir Cinayet, Hapishanede Cinayet, Cinayet ve Berdest, Yağmur”.
- 2 Mayıs 1326 (1910), nr: 611, s: 3, 4. “Esir’de Telgraf Hututu, İstikrazın İlk Taksidi, Donanmanın Hareketi, Avam Kamarasının Cevabı, Sırbistan’da Osmanlı Züvvarı, Müfteriler Utanır mı? , Alınacak Sefain-i Harbiye, Huzura Kabul, Meclis-i Mebusanda, Hicaz’dan Avdet Eden Taburlar, Mudanya Hattı, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Macar Züvvarı, Süvari Yüzbaşı Vekillikleri, Yangın, Tayin”.
- 3 Mayıs 1326 (1910), nr: 612, s: 3, 4. “Hırka-i Saadeti Ziyaret, Meclis-i Vükela, Osmanlı Züvvarı, Rıza Tevfik Bey’in Konferansı, Şayan-ı Takdir Bir Eser-i Hamiyet, Tramvay Kumpanyası ve Müstahdimini, Donanma-yı Osmani İanesi, Ormanların Muhafazası, Avrupa’daki Talebemiz, Harita İşaretleri, Köprüden Gececek Arabalar, İstanbul’da Askerliği Olanlar İçin, Zabitan Yarışları, İdam, Firari Derbesti, Bir Divane”.
- 4 Mayıs 1326 (1910), nr: 613, s: 3, 4. “Veliht Hazretlerinin Seyahatleri, Selamlık, Karadağ Hududunda, Yemen İçin, Heyet-i Umumiye-yi Şura, Tezahür-i Hakikat, Hicaz Demiryolu İdaresi, Memalik-i

Osmaniye Tarik-i Umumiye İnşaatı, Gazete Tatili, Osmanlı-Fransız Sanayi Mektebinde, Küçük Zabıtlar”.

5 Mayıs 1326 (1910), nr: 614, s: 3, 4. “Veliht Hazretlerinin Seyahati, Tenezzüh-i Şahane, Osmanlı Züvvarı, Sırbistan’da Osmanlı Züvvarı, Beyrut’ta Yangın, İane Tevzii, Bahriye Efrad-ı Cedide Mektebi, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Kongre, İtilaf Tariki, Halkalı Ziraat Mektebi, Maarif Nişanı, İhsan Padişahı, Ziraat Alanı ve Makineleri, Cemaat-i Gayri Müslimeden Toplanan İanat, Arabacının İnadı, Azgın Öküz, Konferans”.

6 Mayıs 1326 (1910), nr: 615, s: 3, 4. “Hüseyn Hilmi Paşa, Huzura Kabul, Beyrut’taki Harik, Müsaade-yi Mahsusa, Ziyaret, Yıldız’da Alet-i Fenniye, Çifteler Çiftliği, Devlet Memurini ve Cemiyet İşleri, Muhacirin, Müsadere Edilmiş Kitaplar, Drama’da Sanayi Mektebi, İdam, Selanik’te Eşkuya, Tramvaycıların Grevi, Donanma-yı Osmani İanesi, Bedel-i Askeri Kalkmıştır, Emlak Bankası”.

7 Mayıs 1326 (1910), nr: 616, s: 3, 4. “Sırp Hududunda Hadise, Donanma İanesi, Meclis-i Vükela, Huzura Kabul, Hilal-i Ahmer Cemiyeti, Beyrut’ta, Muş Ahvali, Vilayette Mahsulat, Macarların Hayırhahlığı, Adana Vilayeti Avrupa Seyahat-i Milliye Komisyonu, İtalya Amirali, Tramvay Grevi, Muhalif-i Adap Bir Eser, Tekaüt, Hilaf-ı Usul Tevkif, Kaza-yı Bahri, 327 Senesi Ziraat Bütçesi, İstanbul İçinde Kız Kaçırma”.

8 Mayıs 1326 (1910), nr: 617, s: 3, 4. “Veliht Hazretlerinin Seyahati, Veliht Hazretlerinin Avdeti, Kral Edvard’ın Cenaze Alayı, İstanbul’da Merasim, İtalya’da Osmanlı Seyyahları, Selamlık, Kuyruklu Yıldız Geçmemiş, Donanma İanesi, Ermeni Mektepleri, Bulgaristan’da Bir Facia, Münasebetsizlik, Yıldız Jurnalleri, Müsademe, Kaza-yı Bahri”.

9 Mayıs 1326 (1910), nr: 618, s: 3, 4. “Veliht Hazretlerinin Seyahati, Heyet-i Mahsusa-yı Osmaniye, İtalya’da Osmanlı Seyyahları, Tenezzüh Padişahı, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Sırbistan’a Seyahat, Tabiiyet-i Osmaniyyeden İhraç, Tramvay Grevi, Der-i Saadet Ermeni

Mektepleri, Fıkraperver Bir Kadının Vefatı, Donanma İanesi, Yalan Havadisler, Meclis-i Mebusan Müzakeratı, İhtilas”.

10 Mayıs 1326 (1910), nr: 619, s: 3, 4. “Veliht Hazretlerinin Seyahati, Meclis-i Vükela, Huzura Kabul, İtalya’da Osmanlı Seyyahları, Yalan Sözcükler, Yevm-i Mahsus, Yemen Valisi, Donanma İanesi, Der-i Saadet Tramvaylarının Elektirikle Ceri, Tramvay Grevi, Silah Taşımak, Orman Mektebi, Aynalı Kavak Bahçesi, Abdülhamit Vaktini Nasıl Geçiriyor? , Harir-i Müsabaka Nizamnamesi, İzah-ı Hakikat, Sandal İcraatı, Çocuk Bırakılması, Çakırcalı’nın Yatakları Bulunuyor, Numara Keşidesi, Hareket-i Arız”.

11 Mayıs 1326 (1910), nr: 620, s: 3, 4. “Yusuf İzzettin Efendi Hazretleri, Tenezüh-i Şahane, Yemen’de Telgraf Hattı, Türkiye İstikrazı, İtalya’da Osmanlı Züvvarı, Trablusgarb ve Tunus Hududu, İtalya Bahr-i Sefid Filosu Amirali, Grev-Arabalar-Zabıta-Belediye, Türkiye İle Rusya Arasında, İran’da, Rum Patrikhanesi’nin Talebi, Eşkiyalar İdam Edilmeli, İki Acem Kızının Kaçırılması, Donanma-yı Osmani İanesi, Sokakları Sulamak İçin Araba, Cinayet”.

12 Mayıs 1326 (1910), nr: 621, s: 3, 4. “Misafirimiz İtalya Amirali, Huzura Kabul, Karadağ Hududunda Bir Hadise, İtalya’da Osmanlı Seyyahları, Bab-ı Ali’de, Bulgaristan ve Almanya, Mesudiye, İmtiyaz Kanunu Layihası, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Tramvay Grevi ve Arabacılar, Grevler Birbirini Takip Ediyor, Slav Kongresi, Donanma-yı Osmani İanesi, Gazve Haramdır, Bitlis’te, Cinayet”.

13 Mayıs 1326 (1910), nr: 622, s: 3, 4. “Veliht-ı Saltanat, Amiral Ameru Şerefine Ziyafet, Kral Edvard’ın Vefatı Münasebetiyle, Heyet-i Umumiye-yi Şura, Donanma-yı Osmani İanesi, Rum Patriğinin Beyanatu, Şark Demir Yolları Müstahdimini, Osmanlı Kadınlar Cemiyet-i Hayriyesi, Maliye Mektebi, İdam, Şimendifer Kazası, Fransa Seyahati, İrtihal, Sirkat, Çanakkale’de Koşu ve Donanma İanesi, Çekirge İtlafı”.

14 Mayıs 1326 (1910), nr: 623, s: 3, 4. “Yusuf İzzettin Efendi Hazretleri, İtalya’da Osmanlı Züvvarı, Meclis-i Vükela, Atafet Padişahı, İhsan-ı Şahane,

Donanma-yı Osmani İanesi, Tehdit Komisyonu, Askere Giden Kadro Hariçleri, Meclis-i Mebusan, İrtihal, Maliye Mektebinin Küşadı, Müflisler Kaçıyor”.

15 Mayıs 1326 (1910), nr: 624, s: 3, 4. Yusuf İzzettin Efendi Hazretleri, İtalya’da Osmanlı Züvvarı, Donanma Cemiyetinin Hal-i Maliyesi, Tekfur Dağında, Vapur Kazası, Dünkü Koşu, Pirizrin’den Bir Telgraf, Evlendiriciler Cemiyeti, Maarif İanesi, İki İntihap Nizamnamesi, Bosna’da Muhacirin, Tuhaf Bir Vaka, Çakırcalı Muhasarada, Muş’ta Ahval-i Ziraiye, Arazi Münazaası, Eşkîya Derdesti”.

16 Mayıs 1326 (1910), nr: 625, s: 3, 4. Yusuf İzzettin Efendi Hazretleri, İtalya’da Osmanlı Züvvarı, İstanbul Tenvir-i Elektrik İmtiyazı, İtalya Amirali, Ziyafet, Meclis-i Mebusan, Bir Eser-i İnsaniyet, Vapur Kazası, Karadağ Krallık Oluyor, Tayyare Kazası, Maliye Mektebinin Resmi Küşadı, Donanma-yı Osmani İanesi, İrtihal, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Kararname, Yeni İdare Jandarmaları”.

17 Mayıs 1326 (1910), nr: 626, s: 2-4. “Hereke’yi Teşrif-i Şahane, İstanbul Şehri ve İstanbul Mebusları, Balkanlar Meselesi, Osmanlı Züvvarı, Huzura Kabul, Meclis-i Vükela, Bahriye Nazırının İstifası, Abdülhamit’in Bir Milyon Lirası, Divan-ı Umumiye Varıdatı, Erzurum’da Anonim Şirketi, Meclis-i Mebusana Verilen Arzuhaller, Askeri Tekaüt ve İstifa Kanunu, Eşkîya Vukuatı, Yeni Şimendifer Hututu, Gümülcine’de Pehlivan Güreşi, İdam”.

18 Mayıs 1326 (1910), nr: 627, s: 2-4. “Hereke’yi Teşrif-i Şahane, Osmanlı Züvvarı, Donanma İanesi, Hicaz Demiryolu, Heyet-i Umumiye-yi Şura, Devrek Kazası, Halep’te Miting, İtalya ve Avusturya Münasebeti, İran Ahvali, İstatistik Talebi, Ermeni Patriğini Ziyaret, Pirinç Ziraati Kanunnamesi, Orman Korucuları Maaşatı, Tahsisat Talebi, İcraat-ı Adilane, Bolu’da Feyezan”.

19 Mayıs 1326 (1910), nr: 628, s: 3, 4. “Yusuf İzzettin Efendi Hazretleri, Huzura Kabul, İtalya’da Osmanlı Züvvarı, Mısırdakiler, İran’da Osmanlı Tebaası, Türkiye Karadağ Sefir-i Cedid, Cemiyet-i Umumiye-yi

Belediye, Tedrisat-ı İptidadiye, Yeni Usul İspirtizma Tecrübesi! , Tekaüt Maaşatı Hakkında, Mekteb-i Sanayi Talebesi, Muhakeme, Çakırcalı, Sarikten Sirkat-Ava Giden Avlanır, İzah-ı Hakikat, İdam”.

20 Mayıs 1326 (1910), nr: 629, s: 3, 4. “Yusuf İzzettin Efendi Hazretleri, Tenezzüh-i Şahane, İtalya’da Osmanlı Züvvarı, Bahriyede, Mesudiye, Birinci Ordu Kumandanlığı, Almanya Sefiri, Şehir Emaneti, Hudut Vakası, Bir Kuvvet-i Tabiye, Dut Ağaçları, Mühim Bir Hakikat”.

21 Mayıs 1326 (1910), nr: 630, s: 2-4. “Heyet-i Mahsusa-yı Osmaniye, İtalya’da Osmanlı Züvvarı, Osmanlı Seyyahları, Meclis-i Vükela, İhsan-ı Şahane, Abdülhamit’in Tevdiatı, Tehdit-i Hudut, Donanma-yı Osmani İanesi, Beyan-ı Hakikat, Telsiz Telefon, Ada Çamları, Tetkik-i Tensikat Komisyonu, Ahşap Bina İnşasına Müsaade, Halkalı Ziraat Mektebi Talebesi, Mahkumiyet, Yan Kesici Ustası, Erbab-ı Fesat Derdesti, Banka Şubesi, Üsküp’te Fezeyan, Eşkîya Takibatı”.

22 Mayıs 1326 (1910), nr: 631, s: 3, 4. “Yusuf İzzettin Efendi Hazretleri, Osmanlı Züvvarı, Kanun-i Esaside Yanlışlık, Yevm-i Mahsus, Divan-ı Harbe Teslim, Kaza, Ordu Saatleri, Tekfur Dağında Nasıl Ekmek Yiyorlar? , Bosna Muhacirleri, Çakırcalı’ya Dair”.

23 Mayıs 1326 (1910), nr: 632, s: 3, 4. “Yusuf İzzettin Efendi Hazretleri, Huzur-u Hümayun-ı Şahaneyi, Bugün Mebusan Toplanacak, Mecit Efendi Hazretlerini Ziyaret, İhsan Padişahı, Taşlıca, Yunan Kralı, Türkiye Arabistan Dolayısıyla Bir İngiliz İhtarı, Tensikat Komisyonu, Tensikat Hakkında, Çakırcalı’ya Dair, Kadıköy Vapurları, Birinci Ordu Kumandanlığı, Köprülerin Sulanması, Afyon Üzüm Gibi Mahsulatın Müzayedesini, İzah-ı Hakikat, Karagöz’ün Bursa Safası”.

24 Mayıs 1326 (1910), nr: 633, s: 2, 3. “Yusuf İzzettin Efendi Hazretleri, Telgrafname-yi Hümayun, Huzura Kabul, Meclis-i Vükela, Hükümet-i Kırtasiyenin Nümune-yi İcraatı, Kadıköy Rum Cemaati ve Metropolitidi, Donanma-yı Osmani İanesi, Cami-yi Şerife Hürmet, Bağcılara, Çekirge, Müsademe, Berdest”.

- 25 Mayıs 1326 (1910), nr: 634, s: 3, 4. “Tenezzüh-i Şahane, Yusuf İzzettin Efendi Hazretleri, İtalya Seyahati, Makedonya Ahvali, Heyet-i Umumiye-yi Şura, Yevm-i Kabul, Şehir Emaneti Binası, Komisyon, İran Hududunda, Bir Müfsidin Derdesti, Çakırcalı, Mühim Bir Sirkat, Vapur Kazası, Köprü, Devair-i Belediye Arabaları, Erbab-ı Fesadın Bakayasından, İzmir Ermenileri, Ermeni Rahibinin Derdesti”.
- 26 Mayıs 1326 (1910), nr: 635, s: 3, 4. “Yusuf İzzettin Efendi Hazretleri, Ziyafet-i Seniye, Huzura Kabul, Mahmut Şevket Paşa, Tebdil-i Vükela Şayiaları, Şayan-ı Teşekkür Bir Teşebbüs, Çakırcalı, Romanya Sefiri, Mevlid-i Şerif Kiraatı, Telgrafhane İnşaaası, Tetkik-i Tensikat Komisyonu, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Meclis-i Mebusana Müracaat, Köprünün Elektrikle Tenviri, Hayvan Leşleri”.
- 27 Mayıs 1326 (1910), nr: 636, s: 2-4. “Yusuf İzzettin Efendi Hazretleri, Slav Kongresi, Sefain-i Harbiye, Kuyruklu ... Yalanlardan, Ziyafet-i Seniye, Donanma-yı Osmanî İanesi, Ermeni Muhacirleri İçin, Hükümet-i Osmanîye’deki Yunan Tebaası, Rum Mebusları ve İttihat ve Terakki Fırkası, Hilal-i Ahmer Cemiyeti, Küçüklerin İaşesi, Muhakeme, Orman Mektebi, Bursa’ya Bir Tenezzüh-i Umumi, Yeni Bir Şirket, Çakırcalı”.
- 28 Mayıs 1326 (1910), nr: 637, s: 3, 4. “Yusuf İzzettin Efendi Hazretleri, Fransa’da Osmanlı Züvvarı, Mahmut Şevket Paşa Hazretleri, İhsan-ı Şahane, İkinci Ordu, Huzura Kabul, Meclis-i Vükela, Karadağ Hududunda, Bir Cinayet-i Facia, İtalya Sefarethanesi, Selanik Hattı, Ayan Reisinin Ziyareti, Muallimin Maaşatı Hakkında, Haliç Vapurları, Vilayette Çekirge, Dolu, Cinayet”.
- 29 Mayıs 1326 (1910), nr: 638, s: 3, 4. “Dünkü Ziyafet, Yusuf İzzettin Efendi Hazretleri, Selamlık, Mahmut Şevket Paşa Hazretleri, Fransa’da Osmanlı Züvvarı, Cinayet Tahkikatı, Türkiye Avusturya-Macaristan, Tebdil-i Vükela Şayiaları, Donanma-yı Osmanî İanesi, Bir Fesat Komitesi Nasıl Yakalanıyor? , Çakırcalı”.

30 Mayıs 1326 (1910), nr: 639, s: 2-4. “Yusuf İzzettin Efendi Hazretleri, Huzur-ı Hümayun Cenap Padişahiye, Huzura Kabul, İhsan-ı Şahane, Torpidolar, İstanbul-Selanik Hattı, Ermeni Meşrutiyet Şenlikleri, Şimendifer Kazası, Bir Eser-i İnsaniyet, Bulgaristan Kralının Seyahati, Almanya’da Yeni Bir Mekteb-i Tıbbi, Çin’de Galeyan, Cemiyet-i Umumiye-yi Belediye, Nakil ve Tayin, Mezun-ı Memurin Hakkında, Telgraf Ameliyatı, Devairde Devam Saatleri, Tetkik-i Tensikat Komisyonu, Aydın’da Bir Hadise, Midilli’de Zeydin Ağaçları”.

31 Mayıs 1326 (1910), nr: 640, s: 2-4. “Yusuf İzzettin Efendi Hazretleri, Tenezzüh-i Şahane, Dün Geceki Ziyafet, Fransa’da Osmanlı Züvvarı, Brüksel Sergisinde Osmanlı Şubesi, Silistre Kahramanı Abdullah Çavuş, Huzura Kabul, Meclis-i Vükela, Torpidolar, Edirne’de Fezeyan, Ermeni Şenlikleri, Merhum Ahmet Samim Bey, Şimendifer Kazası, Donanma İanesi, Rumeli’de Çeteler, Odesa Ticaret ve Sanayi Şirketi, Vilayetteki Çekirge”.

1 Haziran 1326 (1910), nr: 641, s: 3, 4. “Yusuf İzzettin Efendi Hazretlerinin Avdetleri, Bulgar Kralının Telgrafı, Hükümet-i Osmaniye-Sırbistan, Hükümet-i Osmaniye-Bulgaristan, Fransa’da Osmanlı Züvvarı, Bahriye Nezareti, Selamlık, Çakırcalı mı? , Donanma-yı Osmani İanesi, Merhum Ahmet Samim Bey, Arap Atları Hakkında, Şehir Emaneti Hakkında, Bir Vaka”.

2 Haziran 1326 (1910), nr: 642, s: 2, 3. “Fransa’da Osmanlı Züvvarı, Huzura Kabul, Pire’deki Yağma-yi Krallık, İngiltere’nin Teşebbüsü, Donanma-yı Osmani İanesi, Üsküdar Amerika Mektebinde, Yemen’de Pul Muamelatı, Konsolosluk Mukavelenamesi, Ordularda Mühendisler, Çiçek Hastalığına Karşı, Düvel-i Hamiye Arasında İhtilaf-ı Efkâr, Türkiye’nin Protestosu, Bulgar Mebuslarının Muhtırası, Son Yadigar”.

3 Haziran 1326 (1910), nr: 643, s: 2-4. “Fransa’da Osmanlı Züvvarı, Pire Vakası, Zarar Edenler, Huzura Kabul, Bahriye Nezareti, Erzurum’da Seylap, Cemal Beyin Beyanatı, Çakırcalı, Şehir Emanetinin Tebligatı, Gazeteler Hakkında, İstatistik Kongresi, Teveccühat-ı Adliye,

Müsademe, Derdest, Harik, İzmir'deki Hadise, Daha Bir Çete, Bir Vaka, Dolu Hasarı”.

4 Haziran 1326 (1910), nr: 644, s: 2-4. “Fransa’da Osmanlı Züvvarı, İngiltere ve Mısır, Donanma-yı Osmani, Erzurum Felaketi, Meclis-i Vükela, Emavir-i Askeriye, Emavir-i Belediye, Bir Cemiyet-i Edebiye, Garibe, Atina’da, Bosna’da Suikast, Davet, Bir Müfsit Daha Yakalandı, Suriye’de”.

5 Haziran 1326 (1910), nr: 645, s: 2-4. “Yunan Gazeteleri, Selamlık, İhsan Padişahı, Pire Vakası Hakkında, Yunan Kralı, İngiltere ve Mısır, Bosna’daki Suikast, İmparator Wilhelm, Rusyalı Talebe, Fransa’da Osmanlı Züvvarı, Safdiller Nasıl Alıcak, Derdest, Mahkumiyet, Anadolu Şimendiferleri, Osmanlı Ressamlar Cemiyeti, Donanma-yı Osmani İanesi, Gece Dersleri, Tercüman-ı Hadise, Konferans, Bağdat Hattı İstikrazı”.

6 Haziran 1326 (1910), nr: 646, s: 2-4. “Devlet-i Aliye-Sırbistan, Karadağ Hududunda, Fransa’da Osmanlı Züvvarı, Huzura Kabul, Donanma Cemiyetinin Halil Paşa Hakkında Şikayeti, Torpido Muharipleri, Erzurum Felaketi, Bir Vesika...Garibe! , Bağdat Belediyesinin İstikrazı, Hamallarımızın İnsaniyeti, Tayin, Taarruz, Girit Meselesi”.

7 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 3. “Fransa’da Osmanlı Züvvarı, Huzura Kabul, İhsan-ı Şahane, Meclis-i Vükela, Donanma-yı Osmani İanesi, Pire Hadisesi, Yakında Yapılacak İstikraz, Halil Bey’in Beyanat-ı Mühimmesi, Hasan Kale Felaketzedeganı İçin, Gümrük Rüşumune Yüzde Dört Zam, Telgraf Hattı, Meskukat Müdür-i Cedide, Yeni Etba-yı Mülkiye, Araba Kazası, Çekirge İmhası”.

8 Haziran 1326 (1910), nr: 648, s: 2, 3. “Fransa’da Osmanlı Züvvarı, Brüksel Sergisi Osmanlı Şubesi, Sırbistan’da, Bab-ı Alide, Tekzib-i Resmi, Şehir Emaneti, Donanma-yı Osmani İanesi, Girit Zırhlısı İçin, Büyük Yarış, Hüdavendigârın Nüsha-yı Mahsusası, Rusya Dar-ül Fünun Talebesi, Firar, Açık Göz”.

- 9 Haziran 1326 (1910), nr: 649, s: 2, 3. “Fransa’da Osmanlı Züvvarı, Huzura Kabul, Mühendis Mektebi, Devre-yi İçtimaiyenin Hitamı, Osmanlı Muallim Zabıtları, Adana Sigortaları, Tahsil Müdürlükleri, Bursa’da Pirinç Ziraati, Odacılara Dair, Bir Cemiyet-i Edebiye, Polis Darbı, Sirkat”.
- 10 Haziran 1326 (1910), nr: 650, s: 3, 4. “Fransa’da Osmanlı Züvvarı, Huzura Kabul, Hamdi Bey Merhum İçin, Teşekkür Telgrafları, Donanma-yı Osmani İanesi, Denizde Asar-ı Atıkadan Toplar, Vergi Talebi, Bahr-ı Cedit, Gazete Muhabirleri, Rüşvet, Teşhir-i Silah, Cerh, Sirkat, Acemi Hırsız, Edirne’de Bir Vaka”.
- 11 Haziran 1326 (1910), nr: 651, s: 2-4. “Fransa’da Osmanlı Züvvarı, Meclis-i Mebusanın Temdidi Meselesi, Meclis-i Vükela, Rus Seyyahini İstanbul’da, Avamir-i Askeriye, Bağdat’ta Elektirikli Tramvay, Donanma-yı Osmani İanesi, Tekzib-i Resmi, Şimendifer Kazası, Edirne Vakası, Çakırcalı Seyahatte, Sisam Jandarmaları”.
- 12 Haziran 1326 (1910), nr: 652, s: 2-4. “Fransa’da Osmanlı Züvvarı, Sırbistan’ın Şikayeti, Selamlık, Sirkeci-Ayestefenos Hattı, Büyük İaneler, Donanma-yı Osmani İanesi, Gökçedağ, Hamarat İdarehanesince, Hukuk İmtihanları, Tanin’in Taht-ı Himayesinde, Maraş Cinayeti, Osmanlılık Hissi, Üsküp’te Muhacirin, Adana’nın Ahvali Hazırası, Çakırcalı Hakkında”.
- 13 Haziran 1326 (1910), nr: 653, s: 2-4. “Fransa’da Osmanlı Züvvarı, Erkan-ı Harbiye Mektebi, Zabitan ve Erkan-ı Harbiye Seyahatleri, Donanma-yı Osmani İanesi, Tekzib-i Resmi, Turgut Reis’in Türbesi, Komisyon, Taht-ı Muhakemeye Alınmak, Hasan Kale’de, Barzan Meselesi, Çakırcalı Mıydı? , Mülteci”.
- 14 Haziran 1326 (1910), nr: 654, s: 2-4. “Tenezzüh-i Şahane, Fransa’da Osmanlı Züvvarı, Meclis-i Vükela, Büyük İaneler, İhsan-ı Şahane, Tekzib-i Resmi, Halep’te Harik, Ziyaret, Ermeni Patrikhanesi Meclis-i Umumiyesi, Vefa Caddesi, Teşhir-i Silah, İran’da, Çakırcalı’ya Dair, Çamlıcalı Hakkında, Cinayet-i Vahşiyane, Ceza-yı İdam”.

- 15 Haziran 1326 (1910), nr: 655, s: 2-4. “Meclis-i Mebusanın Temdid Müddeti, Huzura Kabul, Donanma-yı Osmani İanesi, Yunan Paçavralarından, İttihad-ı Osmani Mektebi, Halep’te Çekirge, Ceza, Darp, Garip Bir Gül, İdam”.
- 16 Haziran 1326 (1910), nr: 656, s: 4. “Fransa’da Osmanlı Züvvarı, Huzura Kabul, İhsan-ı Şahane, Hilye-yi Saadet, Teşkilat-ı Adliye, Cavit Bey’in Seyahati, Çakırcalı, Kolera İçin, Donanma Cemiyetinin Kongresi, Muş’ta, Vilayette Maarif, Nişanlar, Şirket-i Hayriye, Bir Numune Mektebi, Taarruz, Müthiş Bir Kaza, Muallimler”.
- 17 Haziran 1326 (1910), nr: 657, s: 2, 3. “Fransa’da Osmanlı Züvvarı, Huzura Kabul, Adliye ve Maliye Nazırlarının Azimeti, Yemen’de, Türkiye-Bulgaristan Hududu, Donanma-yı Osmani İanesi, Tebrik Edilme mi? , Rum Patriğinin Protestosu, Selanik’ten Şimal Denizine Bir Kanal, İzmit, Hareket-i Arz, Vize Muamelesi, Beyoğlu Mahallelerinin Yeniden Teşkili, Taht-ı Muhakemeye Alınma, Bir Cinayet”.
- 18 Haziran 1326 (1910), nr: 658, s: 3, 4. “Fransa’da Osmanlı Züvvârı, Türkiye Sırbistan, Huzura Kabul, Atıfet Padişahı- Mektep İnşası, Padişahımızın Donanma-yı İanesi, Kraliçe Öjeni, Çakırcalı’nın Gasp Ettiği Paralar”.
- 19 Haziran 1326 (1910), nr: 659, s: 3, 4. “Fransa’da Osmanlı Züvvarı’nın Avdeti, İngiltere Sefiri, Irak Ahvali, İnsan Ticareti Memnu Eder, ‘Amir Ziyaeddin, Selamlık, Kiliseler Kanunu Etrafında, İzmir’de İdare-i Örfiye, Donanma Cemiyeti Kongresi, Atina Valisi Cemal Bey”.
- 20 Haziran 1326 (1910), nr: 660, s: 2, 3. “Huzura Kabul, Bâb-ı Ali’de, Bütçe, Cemiyet-i Umumiye-i Belediye, İki Doktorlar, Torpido Muharibleri, Osmanlı Şimendüfleri, Vatan Uğrunda İntihar, Cinayet, İzmir’de Yunanlı Hocalar, Ata Çamları, Adresler, Hisar, Ankara’da Hareket Arz, Yanya’da Gayrimüslim Asker, İngiltere’nin Memnuniyeti, Muta’assub Olan Kimdir? , Türkiye- Karadağ, Bosna Taşlıca Hududu”.
- 21 Haziran 1326 (1910), nr: 661, s: 3, 4. “Fransa’da Osmanlı Züvvârı, Meclis-i Vükelâ Mukarrerâtı, Elektrik İmtiyazı, On Temmuz Resmi Geçidinde Yeniçeriler, Hudud Komisyonu, Eksarh Efendi Ne Diyor? , İmtiyâzat

Kanunu Layihası, Nişan, Zırhlı İştirası, Pire Hadisesi, Hükümet-i Osmâniye- İran, Telefon Hakkında, Ma'denlerde, Vardar Gazetesi, İstanbul Vilayeti, Garip Bir İstikamet Furuşluk, Cerh, Sirkst”.

22 Haziran 1326 (1910), nr: 662, s: 3, 4. “Nişan Tevdi’i, Vardani’nin İdamı, Bâb-ı Ali’de, Hudut Üzerinde Vukuat, Huzura Kabul, Selamlık, Donanma-yı Osmanlı İ’ânesi, Kiliseler Kanunu Etrafında, Ermeni Patrikhanesinde Su-i ‘İstimâlât, Fa’ik Paşa, Fu’ad Bey, Meclis-i Mebusan Dâiresi, Şimendüfer Kazası, İdâre-i Mahsûsâ, Havuz Delinmesi, Tebliğ, Amerika’nın Yevm-i İstiklali, Yunan Paçavralarından, Bir Sergi, Tahsil Müdürleri, Darülfünun Bükreş Seyahati, Arabacılar Hakkında, Karantinaya Tabi Yolcular Hakkında, On Temmuza Doğru, Âsâr-ı Nefisenin Hiss-i Muhâfazası”.

23 Haziran 1326 (1910), nr: 663, s: 2, 3. “Leyle-i Şerife-i Regaib, Huzura Kabul, Yollara Başlanıyor, Bağdat Valisi ve Mösyö Yelkakus, Kiliseler Kanunu Etrafında, Donanma-i Osmani İ’anesi, Bâb-ı Âli’de, Torpido Muhariplerine Dair Rapor, Avrupa’da Talebe-i Osmaniye, Atina Valisi, İrtihal, Bosna- Taşlıca, Pazar Ta’tilleri, İzmit’te Talebe-i Ulûm, Adil Bey, Donanma-i Osmanî, Cenaze Alayı, Cemiyet-i Umumiye-i Belediye, Yol Tezkereleri, Vesa’it-i Nakliye-i Askeriye Komisyonu, Alet-i Ziraiye Fabrikası, Taht-ı Mukameye Alınmak”.

24 Haziran 1326 (1910), nr: 664, s: 2, 3. “Mevlûd-ü Nebevî Kırâ’atı, Huzura Kabul, Ziyâfet, Fransa Seyyâhîni, Resmi Geçid Nerede Yapılacak? , Yanlış Havâdisler, Bir Osmanlı Sefinesine Ta’arruz, İngiltere Sefiri, Ziyaret, Harbiye ve Bahriye Nazırlarının Mülakatı, Yunan Sefiri, Bosna Taşlıca Hududu, Askeri Serpuşlar, Ahmed Na’im Bey, Merhum Sahib Molla, Kiliseler Mektepler Kanunu, Tanin Kafiye-i Seyyâhîni, Ermeni Patrikhanesindeki Su-i İsti’mâlât, Kiliseler Kanunu Etrafında, Müfid Bey’in Beyanatı, Rum Patrikhanesinin Beyanâtı, Tramvay Hakkında Layiha, Telefon İmtiyazı, Köpekler, Sarık Derdesti”.

25 Haziran 1326 (1910), nr: 665, s: 2, 3. “Topkapı’yı Teşrif-i Şahane, Ziyâfet-i Hümayun, Ziyâfet, Erkân-ı Harbiye Mektebi Müzesi, Fişenghanede

Faaliyet, Meclis-i Vükelâ, Onur ve Hakkı Beyler, Sarp Zabitânı İçin, Sırbistan Bahri Devlet Oluyor, Ahmed Rıza Bey, Kiliseler Kanunu Etrafında, Meşkûkû'l Ahvâl-i sefine, İsmail Kemal Bey, İ'adeyi Ziyaret, Merâsim-i Tedfniyye, Rusya'da Kolera, Tedâbîr-i Sıhhiye, Donanma-yı Osmanlı İ'anesi, İstibdad Sındığı Gün, Ermeni Patrikhanesinde".

26 Haziran 1326 (1910), nr: 666, s: 3, 4. "Bükreş'te Cami-i Şerif, Selamlık, Beyân-ı Tebrik, Ma'hûd Gemi Meselesi, Beyrut'ta Sâbık Bir Sultan, Barbaros'un Türbesi, Tramvay Elektrik İmtiyâzı, Üsküdar Belediyesi'nin Nazar-ı Dikkatine, Tersane Havuzu, Evkaf Nezaretinde, Ermeni Patrikhanesindeki İhtilas, Celb-i Dikkat Bir Şikayet, Londra'da Teessür".

27 Haziran 1326 (1910), nr: 667, s: 3, 4. "Tenezzüh Padişahı, Torpido Muharipleri, Câvid Bey, İki İstikrâz, Hükümet-i Osmaniye- Bulgaristan, Cemiyet-i Fesâdiyye, Kiliseler Kanunu Etrafında, Donanma-i Osmanî İanesi, Teşekkür, Ahmed Rıza Bey, Ahmed Rıza Bey'in Konaklarında, Ziyaret, Orduda Teşkilât, İrtihal, Tashîh, Feyezân-ı Erzurum'da, Nişan, Amiral Yataı, Romanya- Yunanistan, Donanma Cemiyeti Kongresi, Üsküdar İttihad ve Terakki Numune Mektebi, Zira'at Müdür ve Me'murları, Ermeni Patrikhanesi Meclis-i Umumiyyesi, Birinci Daire-i Belediyenin Nazar-ı Dikkatine, Ziraat Mektepleri, Taşra Orman Teşkilatı, Vapurda Gayb Olmuş, Sarhoşluktan Sonra".

28 Haziran 1326 (1910), nr: 668, s: 3-4. "Cavid Bey Paris'te, Tenezzüh Katarı, Yeniçeri Bloğu, Parlamento Dairesinin Tezyinatı, Ziyafet, Huzura Kabul, Rumeli'nde Milli Şenlikler, Kız Sanayi Mektebinde, Alman Ordu Teftişatında Osmanlı Zabitânı, Avusturya Endaht Mektebinde Osmanlı Zabitânı, Tanîn, Ta'tilin Azizliği, Tanin'in Fransa Seyahati, İngiltere Kırâlı ve Ermeni Patriği, Rumeli Şimendüferleri Hâsılatı, Hala Esir İmiş, Veled Çelebi Efendi, Donanma-i Osmanî İ'anesi, Merasim-i İstikbâliyle, İtalya ile Yunanistan Birleşiyor, Tramvay, İrtihal, Cerh, Küçük Hırsızlar, Arazi Meselesi, Çakırcalı Çetesinden".

29 Haziran 1326 (1910), nr: 669, s: 3-4. "Hükümet-i Osmaniye ve Japonya, Bir İftira, Elektrikli Tramvay, Babaeski- Kırk Kilise Hattı, Mekâtib-i Aliye Mezunları, Mülkiye Mezunları, Topçu Endaht Mektebi, Huzura Kabul, Selam Padişahi, Selamlık, Bab-ı Ali'de, Heyet-i Umumiye-i Şûru, Meclis Ruy-i Say-i Bahriye, Madde-i Kanuniye, Kiliseler Kanunu Etrafında, Pire Hadisesi, Celb-i Nazar-ı Dikkat, Susuz Şehir, Edirne'de Umur-ı Nafi'a, Kırk Kilise Bağları, Harman Makinesi, Tevzi'i Mükafat, Tekzîb, Taht-ı Muhakemeye Alınmak, Bir Bomba, Sirkat, Ta'yin".

30 Haziran 1326 (1910), nr: 670, s: 3 "Şeyhü'l-İslam-ı Cedid, İstikrâz Meselesi, Huzura Kabul, Çelebi Efendi'nin Kabulü, Rum Patriğinin Kabulü, Camilerde İmparator Fotoğrafyası, Münih'te Âsâr-ı İslamiyye Sergisi, Resmi Geçit, Islahat-ı Usul-u Maliye, Cemiyet-i Umumiye-i Belediye, Maarif İçin, Donanma-i Osmanî İ'anesi, Da'vet-i Müsabaka, Yadigar Milletlin Sancağı, İki Torpidolar, İki Arnavut Efradı, Bahriye Bütçesi, Heyet-i Züvvâr, Ziyaret, Boykotaj İçin, Köstence 'de Yunan Müfsidler, Edirne'de Mektep Teşebbüsleri, Hamiyye-i Hayvanât, Müzeyi Ziyaret, Tekzib, Yalan, Telsiz Telgraf, Karışık Bir İhtida, Mekteb-i Mülkiye'de Fotoğraf, Yevm-i Mahsus, Teka'üd Maaş Hesabı, Ücretle İstihdam Edilenler, Silahhane Ücreti, Feci' Bir Ölüm, İslahe-i Memnu'a, İran'da".

1 Temmuz 1326 (1910), nr: 671, s: 2-3. "Cavid Bey, Kap'ta Müslümanlar, İnhof Paşa'nın Yadigarı, Hükümet-i Osmaniye- Arjantin, Huzura Kabul, İhtiyatlar, Kiliseler Kanunu Etrafında, Patrik Efendi'nin Beyanatu, Tanîn, Kânûn Tatbik Edilmeyecekmiş, Resmi Geçid Olmayacak, Donanma-i Osmanî İ'anesi, Müsabakaya Da'vet, Bâb-ı Âlî'de, Ermeni Patriği, Romanya'da Kolera, Postalar, Bütçe ve Ma'âşât, Bulgaristan'dan Memalik-i Osmaniyyeye Gelenler, Mezuniyet İ'tası, Yunan Paçavraları Tebdil-i Nam Ediyor, Ermeni İ'aneleri, İzdivaç Olmamış, Ta'yin, Kalbzen Derdesti, Cerh, Sirkat, Mağruk Cesed".

2 Temmuz 1326 (1910), nr: 672, s: 1-3. “Girit Meselesi, Huzur Padişahı- Kabul, Cevap Padişahı, Erkan-ı Harbiye Seyahati, Harem-i Hümayun’da Muva’zene, Necmeddin Bey, Profesör Erdic’in Deva-yı Ceddi, İki Torpidolar, Donanma-yı Osmanî Mu’avenet-i Milliye Cemiyeti’nin Beyanname-i Cevabıdır, Ganbot İnşaatı, Müsabakaya Da’vet, Cemiyet-i Hafiye Hakkında, Kiliseler Kanunu Etrafında, Rum Mebuslarının Teşebbüsâtı, 14 Temmuz, Nesîb Bey, Takdir-i Gayret, Avdet, Donanmaya Azimet, Rüstem Paşa, Kol Ağası- Yüzbaşı Vekilliği, İhsan-ı Şahane, Müsademe, Kayseri Mebusu, Taltif, Fransa’da Nüfus Meselesi, Halkalı Ziraat Mektebi İmtihanları, Tahsisat-ı Harbiye Kalemi, Bir Osmanlı Şirketi, Küçük Zabıt Mektebi, Aşayir İçin Nüfus Tezkeresi, Çengel Köyü Mektep İbtida’isi, Ta’yin, Hilal-i Ahmer Osmanlı Kadınları Cemiyeti Tarafından, Edirne’de Yangın, Osmanlı Yunanlılar, Yunanlı Müdürler, Çakırcalı’ya Dair, Tevkif ve Müsadere, Müfettiş Muavinlikleri, Girit Zirhlisi Menfaatine”.

3 Temmuz 1326 (1910), nr: 673, s: 2, 3. “Cavid ve Necmeddin Beyler, Rusya Japonya Muahedesi ve Balkanlar, Kiliseler Kanunu Etrafında, Son Malumat, Pazar Günkü Miting, Müsabaka-yı Hamiyet, İhsân-ı Şahane, Ziyafet, İstifsar-ı Hazır, Selamlık, Mithat Paşa’nın Türbesi, Der-i Saadet’de Cemiyet-i Hafiye, Topçu Endaht Mektebi, Yine Çuşmalar, Kürsi-i Milel, Rusya- İran, Mısır’da Hafriyat-ı Mühimme, Korkunç Bir Cinayet, Hapishane-i Umumi, Zabıtname, Der-ameliyyelerin Teşebbüsü, Saika, Irak Ahvali”.

4 Temmuz 1326 (1910), nr: 674, s: 2, 3. “Cavid Bey’in Beyanâtı, Tenezzüh-i Şahane, 10 Temmuz, Huzura Kabul, Kiliseler Kanunu Etrafında, Tosya’ya Dikkat, Zabitanın Şayan-ı Teessüf Bir Hatası, Bâb-ı Âlî’de, Cemiyet-i Hafiye, Cemiyet-i Umumiye-i Belediye, Kolera İçin, Tatil, Garip Bir İzdivaç, Ankara-Sivas Hattı, Dün Sabahki Sis, Binbir Direk, Tekzib, Bükreş Seyahati, Nişan, Ticaret Muahedesi, Ta’yin, Çeşmeler, Ermeni Patrikhanesinde, İttihad-ı Anasır Mektebi, Muhtacına Arazi, Çetelere Dair, Ahurlar Hakkında, Mezbahalar, Derdest, Kaza”.

- 5 Temmuz 1326 (1910), nr: 675, s: 2, 3. “Ma’arif Kongreleri, Âdâb-ı Umûmiyeye Riâ’yet, Hıttâ-i Hicaziyye Hakkında, Kiliseler Kanunu Etrafında, Cemiyet-i Hafiye, Taşlanan Bir Ev Daha, Müsademe, Sadrazam Paşa’nın Seyahati, Donanma-i Osmanî, Ermeni Patrikhanesinde, Ziyaret, Tosya Meselesi, Ziyafet, Müsabaka-i Hamiyet”.
- 6 Temmuz 1326 (1910), nr: 676, s: 2, 3. “Cavid Bey, Meclis-i Vükela, Huzura Kabul, İstifsâr Hatır, Necmeddin Bey, Sofya’da Osmanlı Bulgarları, İrade-i Seniyye, Resmi Geçit, Selanikli Misafirlerimiz, Kiliseler Kanunu ve İttihad ve Terakki Cemiyeti, İzmir’in Rum Mebusları, Bunları Alkışlayınız, Şefkat, Hükümete Ait Binalara Dair, Donanma İanesi İçin, Umur-ı Nâfia, Galata Ermeni Kilisesinde, Tahsildar Odaları, Memurlara Hased Ediyoruz, Tahrirat Müdürlüğü İmtihanı, Boykotaj, Posta Muamelesi, Bir Buçuk Seneden Beri Bekliyor, Ta’til, Koleraya Karşı, Nafia’da İnşaat, Otomobil Temettü Vergisi, Birinci Daire-yi Belediyenin Dikkatine, Derdest, Tahrir-i Emlak, Sandal Devrilmesi, Fransa’da Tezyid-i Nüfus, Muhtacın Maaşı Nizamnamesi, Der-i Saadet Islahı Memnua Divan-ı Harb Örfisi Mukarreratı, Konya’da Telefon, Sivas’ta, Üsküp’te, Özrü Kabahatinden Büyük”.
- 7 Temmuz 1326 (1910), nr: 677, s: 3, 4. “Cavid Bey, Kongrenin Resmi Küşadı, Tenezzüh-i Şahane, Selamlık, Huzura Kabul, Kırk Kilisede, Arz-ı Teşekkür, Mekteb-i Harbiye, Kiliseler Kanunu Etrafında, Rum Mebuslarının Teşebbüsâtı, Yunanlı Muallimler, Gazetelerin Tatili, Terfiat-ı Askeriye, 10 Temmuz, Romanya Manevraları, Mebuslarımız, Rumelinde Muhacirin, Hükümeti Osmaniye-Karadağ, Nazar-ı Dikkat Meşihatpenahiyye, Bulgaristan’da Mülteciler, Muafiyet, Hudud Üzerinde, Köstence’de Kooperatif Şirket, Bab-ı Ali’de, Askeri İdare Memurları, Endaht Tatbikatına Gidecek Zabitan, Gaz Boruları, Tayin, Kiliseler Meselesi, Avusturya Konsolosuna Suikast, Şüpheli Bir Yunan Kayığı, Erzurum’dan Yazılıyor”.
- 8 Temmuz 1326 (1910), nr: 678, s: 2-4. “10 Temmuz- Program, Filo, İstikbal, Arnavutluk’ta, Donanma-yı Osmanî İanesi, Muhterem Tanin Gazetesi

Müdürüne, Sağır ve Dilsizler İçin, Ziyafet, Kavak'ta Kolera, Tebrikler, Nesib Bey, Huzura Kabul, hükümet-i Osmaniye- İttifak-ı Müselles, Cavid Paşa, Meclis-i Bahriye, Bab-ı Ali'de, Hidiv-i Mısır, Kaza, Tekzib, Arazi Meselesi, Ana Mektebi Çocukları, Adi Sular, Tahvil-i Unvan, İlhak, Gaz Tenekeleri, İnhilal Edecek Memuriyetler, Ankara Ziraat Mektebi, Rusya'dan Gelecek Eşya-yı Memnua, Taş Ocakları, Erkan-ı Harbiye Zabitanının Seyahati, Irak Ahvali”.

9 Temmuz 1326 (1910), nr: 679, s: 2-4. “Cavid Bey, Sadrazam Paşa'nın Seyahati, Marinyad konferansı, Hükümet-i Osmani- İttifak-ı Müselles, Avans, Varidat, Meclis-i Vükela, Tebrik- Tanin Gazetesi'ne, Huzura Kabul, İstikbal İçin, Yollar, Mühendisler Gidiyor, Filo, Torpido Muharıpleri, Meclis-i Mebusan Dairesi, Seray-ı Hümayun'da Vaaz, Erzurum'da Kolera, Hayfa Hadisesi, Hükümet-i Osmani-Bulgaristan, Yalova Postası, Yanlış Şayialar, Musul Valisi, Ermeni Patriği Bab-ı Ali'de, Mekteb-i Hukuk İmtihanları, Mühendis Mektebi Talebesi, Alet ve Edevat-ı Fenniye İştirası, Köprüde Görünür Kaza, Tashih, Ta'yin, Men'-i Duhul, Muhibir-i Sadıklar, Tatil, Musademe, Vefat, Müsabaka”.

10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 2, 3. “Türkiye-Bulgaristan, Hafiyeye Cemiyeti, Tashih, İngiltere Sefiri, Almanya Ordusunda Osmanlı Zabitleri, Selanik Konsolosu, Selamlık, Çay Ziyafeti, Ermeni Patriği, Sirkat, Gazeteciye Tecavüz, Avusturya Konsolosuna Suikast, Cisir-i Mustafa Paşa'da, Manyas Vakası, Üsküp'te Hareket-i Arz”.

12 Temmuz 1326 (1910), nr: 681, s: 2-4. “Cavid Bey, Türkiye ve İttifak-ı Müselles, Onur Bey'in Beyanati, Tenezzüh-i Şahane, Huzura Kabul, İhsan-ı Şahane, Heyet-i Mahsusa, Cevabname, Girit'te Bir Katli Feci', Giritliler- Yunanistan'la İttihad Aleyhinde, Hükümet-i Osmaniye-Yunanistan, Garip Bir Mülakat, Kiliseler Kanunu Etrafında, Gelibolu Ziyareti, Mithad Paşa İçin, Meb'us Sansürü, Ermeni Patrikhanesinde, Boykotaj Kurbanı, Kolera Değilmiş, Cemiyet-i Hafiyeye, Torpidolar Efradı, Meziyet Nişanı, Lütfi Fikri Bey, Tevezzü'-i Mükafat, İrtihal, Cerh”.

13 Temmuz 1326 (1910), nr: 682, s: 2-4. “İran Hududunda, Cemiyet-i Hafiyeye, Girit Meselesi, Türkiye- Yunanistan Münasebeti, Bulgar Matbuatı, Misafirlerimiz, 10 Temmuz Hürmetine, Orman Mektebinde, Teşekkür, Şirket-i Hayriye'nin Gece Seyahatleri, Nigah ve Askerlik, Bab-ı Ali'de, Meclis-i Ru'sa, Osmanlı ve Yunan Tütünleri, Bakaya ve Efrat Mezcure, Kolera İçin, Ahval-i Sıhhiye, Ziraat Memurları, İhtilas, Erzurum Numune Tarlası, Münakasa, Tekzib, Donanma-i Osmani İanesi, Yadigar-ı Millet ve Muavenet-i Milliye, Kız Kaçırarak, Sirkat, Yankesici”.

14 Temmuz 1326 (1910), nr: 683, s: 2-4. “Rumeli Züvvârı- Halil Bey'in Bir Nutku, Bulgar Matbuatı, Hükümet-i Osmaniye- İttifak-ı Müselles, Rıfat Paşa ile Mülakat, Cemiyet-i Hafiyeye, Arnavutluk'ta, Meclis-i Vükela, Donanma-yı Osmani İanesi, Selamlık, İhsan-ı Şahane, Maliyenin Cevabı, Tekzib, İrtihal-i Mevsuf, Avusturya'da Osmanlı Zabitanı, Daver Bey, Girit'teki Cinayet Hakkında, Muavenet-i Milliye, Cemiyet-i Umumiye-i Belediye, Hesabını Şaşırdık, Köprü, Muavin-i Baytar Mektebi, Osmanlı Sanayi Şirketi, Monako Vali Ahdlığı, Venizelos Atina'da, Pire'deki Rum Firarisi, Yeşil Kitap, İntihara Tasdi, Sirkat”.

15 Temmuz 1326 (1910), nr: 684, s: 2, 3. “Cavid Bey, Ahmed Rıza Bey'i Ziyaret, Sisam'da İntihabat, Rumeli Misafirleri, Venizelos, Boykotaj, Bağdat Şimendüferi, Umur-i Maliye-i Osmaniye, Tenezzüh Padişahı, Huzura Kabul, İngiltere Sefiri, Donanma Kongresinin İkinci İctima'ı, Donanma Efradı, Ganbotlar, Veliahdı Ziyaret, Kiliseler Kanunu Etrafında, Osmanlı- Bulgar Hududu, Bolu'da Umur-u Nafia, Yine Bolu'da Liman, Meşihatta İki Bir Meclis, Rumeli'nde İdare-i Örfiye, Defn, Patrikhane İhtilası, Sırbistan'da Emlağı Olanlar, İran Ahvali, Selanik'te Hareket-i Arz, Erzurum'da İnşaat, Gümülcine'den Mektup”.

16 Temmuz 1326 (1910), nr: 685, s: 2-4. Menakıb-i Aliye-i Şahane, Alınacak Zırhlılar, Hafiyeye Şerifin Jurnalleri, Nabi Bey'in Beyanatu, Yunanistan'da, Marinyad Mülakatı Münasebetiyle, Brüksel'de Heyet-i Fevkalade-i Merhaza, Dünkü Meclis-i Vükelada, Donanma Kongresi,

Feci Bir Kaza, Kiliseler Kanunu Etrafında, Necmeddin Bey Efendi, Misafirlerimiz, Şayan-ı Teessüf Bir Cinayet, İkinci Ordu Teftişi, Kolera, Ermeni Patrikhanesinde, Şayan-ı Teessüf Ahvalden Bir Nebze, Donanma İanesi, Romanya Züvvarı, Darülfünun Bükreş Seyahati, İzdivaç, Tashih”.

17 Temmuz 1326 (1910), nr: 686, s: 2, 3. “Muavenet-i Milliye Geldi, Kiderlin ve Vahderin Beyanatu, Girit Meselesi, Giritlilere Tenbihat, Yunanlılar Ümidi Kestiler, Yunanistan Ne Zarar Etti? , Venizelos, Selamlık, Kiliseler Kanunu Etrafında, Dilsizler Mektebi, Hükümet-i Osmaniye-Bulgaristan Münasebeti, Hudutta Bulgar Askeriyesi, İane-yi Bahriye Biletleri, Hidmet-i Askeriye, Yaverlik, Ziyaret, Donanma-yı Osmani İanesi, Donanma İçin, Bağdat’ta Telefon Hattı, Dehşetli Bir Cinayet, Konferans, Çadır A’tası, İane, Celb-i Dikkat, Orman Nezaretinin Nazar-ı Dikkatine, Tashih, Kalem, Konser”.

18 Temmuz 1326 (1910), nr: 687, s: 2-4. “Cavid Bey, Sisam’da, İngiltere- Osmanlı Sergisi, Romanya’lı Misafirlerimiz, Girit Meselesi, Yunanistan’da Tedarikat, Venizelos Namzedeliği, Yunanistan’da Rezaletler, Bir Mülakat, Nabi Bey’in Tekzibi, Donanma-yı Osmanî Kongresi, Arnavutluk’ta, Fizan Hadisesi, Soma-Bandırma Hattı, Çeteler Münasebetiyle, Bulgarlar, Sera-yı Hümayun, Huzura Kabul, İhsan-ı Şahane, Bab-ı Ali’de, Silah Cem’i Meselesi, Mithad Paşa İçin, Rumeli Misafirleri, Davet, Rum Patriği, Tanyal Efendi, Ermenilerin Mitingi Meselesi, Patrikhane İstilas, Postalar, Harbiye Nazırı, Hicaz Demiryolundaki İhtilas, Cemiyet-i Umumiye-i Belediye, Kolera, Tramvay, Azmi Bey, Muavenet-i Maliye, Komisyon, Ta’yin, Belediye Riyaseti Maaşı, Kadın Şahitler, Kaza, Cinayet mi? Kaza mı? .

19 Temmuz 1326 (1910), nr: 688, s: 2, 3. “Girit Meselesi, Rumeli’nde Çeteler Münasebetiyle, Türkiye- Bulgaristan, Hükümet-i Osmaniye-İttifak-ı Müselles, Fransa ve Siyaset-i Osmaniye, Kapitülasyonlar, Sadrazam Paşa’nın Seyahati, Trablusgarp, Cemiyet-i Hafiye, Zırhlılar Meselesi, İzmir’de Bir Vak’a, Çar Darılmış, Sofya’da Bir Cerh, Por Arthur’un

Küşadı, Çırağan Sarayı, İhsan-ı Şahane, İade-yi Ziyaret, Kenarda Taşlanan Ev, Samsun- Sivas Hattı, Şahadetnameler, Ermeni Patriğinin Ziyaretleri, Hidmet-i Askeriye, Rami Kışlası, Selanik- Dedeoğaç Treni, Ada Vapurları, Şikayet, Maliye Arkasındaki Arsa, Sirkat”.

20 Temmuz 1326 (1910), nr: 689, s: 2, 3. “Leyl-i Mirac-ı Şerif, Cavid Bey, Talat Bey, Donanma İanesi, Girit Meselesi, Şura-yı İlmiye, Orduda Teşkilat, Arabistan Ahvali, Arnavutluk’ta, Tehdidnameler Hakkında, Erzurum’daki Vak’a, Vapur Kazası, Boykotaj, Hükümet-i Osmaniye-Sırbistan Münasebeti, Rumeli’de Çeteler Münasebetiyle, Sofya İstasyonundaki Hadise, Bir Okul Sergisinde, Beyanat Meselesi, İki Şimendüfer Hatları, Zırhlı İştirası, Selamlık, Veliahd Hazretleri, Bab-ı Âli’de, Şikayet, Meclis-i Ru’sa-yı Bahriye, Polis İntihabı, Şirkette İntizam, Tebdil ve Ta’yin, Gazete Sahibi İmtiyazları, Trablus Garb, Becayış, İskele İnşası, Tevzi’-i Mükafat, Ta’kib Taburları, Tedkik-i Tensikat Komisyonu, Tensikattan Şikayet Edenler, Aygır Deposu”.

21 Temmuz 1326 (1910), nr: 690, s: 2, 3. “Cavid Bey, Cavid Bey’in Beyanatu, Türkiye- Bulgaristan, Hükümet-i Osmaniye- Bulgaristan, Sofya İstasyonundaki Hadise, İngiltere Heyet-i Mahsusası, Hudutta, Marinyad Mülakatu, Hükümet-i Osmaniye- Karadağ, İsmail Kemal Bey, İstikraz, Meclis-i Vükela, Arnavutluk’ta, Nabi Bey’in Beyanatu Hakkında, Cemiyet-i Hafiye, Ermeni Kiliselerinde Siyâsiyât, Romanya Seyyahları, Teftiş, Bosna- Taşlıca Hududu, Rasathane, İlhak, Darülfünunda, Usul-i Teşrifat, Mukarrerat-ı Sıhhiye, Donanma Efradı, Donanma-yı Osmani İanesi, Numune-i Hamiyet - Gayret-i Vataniye, Servet-i Fünun, Tensikat ve Cevaz-ı İstihdam”.

22 Temmuz 1326 (1910), nr: 691, s: 2, 3. “Sadrazam Paşa Hazretlerinin Seyahati, Cavid Bey, Huzura Kabul, Havran Şekaveti, Osmanlı Bulgarlarının Sadakati, Arnavutluk’ta, Yanya’da, Bir Israr-ı Garip, Tehdidname Meselesi, Tehdid Mektupları, Kiliseler’de Miting, Muhakim-i Şer’iyye Arzuhalleri, Heyet-i Umumiye-i Şura, Ziyaret, Nabi Bey, Mehmed Ali Bey, Ma’den Müdürüne, Erzurum Baytar Teşkilatı, Tedkik-i Tensikat

Komisyonu, Bera'et, Piyer Loti, Fabrika Makineleri, Deniz Hamamları, İrtihal, İzmir'deki Vak'a, Yunaklılar, Cinayet Faileri, Evrak-ı Fesadiye Derdesti, Kalpazan Derdesti".

23 Temmuz 1326 (1910), nr: 692, s: 2. "İngiltere Heyet-i Mahsusası, Medine'de Eşkiya, Yunan Meb'usları, İ'tilaf, İki Şehirde Osmanlı Casusu, Arnavutluk'ta, Kiliseler Kanunu Etrafında, Meclis-i Vükela, Çırağan Sarayı, Tal'at Bey'in Seyahati, Cavid Bey, Osmanlı- İtalyan Ticareti, Sevkiyat, Levazım Heyeti, Bir Osmanlı Ressamı, Nişan Atası, Tahran'da İdare-i Örfiye, Kolera, İlhak, Ta'yin, Cinayet".

24 Temmuz 1326 (1910), nr: 693, s: 3, 4. "Ziyafet, Tal'at Bey'in Seyahati, Zırhlılar Alınıyor, Feshane İhtilası, Donanma-yı Osmani İanesi, Perlaşez'de İslam Mezarlığı, Ermeni Cemiyeti Münaza'atı, Pastırmacıyan Efendi, Selamlık, Tenezzüh Padişahı, Sevkiyat-ı Askeriye, Ermeni Patriği, Dörtüyl İtamhanesi, Fenar Patrikhanesinde, Sirkat, İttifak-ı Müselles ve Türkiye, İran'da".

25 Temmuz 1326 (1910), nr: 694, s: 1-3. "İngiltere Heyet-i Mahsusası ve Huzura Kabul, İ'timadname Takdimi, Ziyafet-i Seniyye, Huzura Kabul, Zırhlılar, Kiliseler Kanunu Etrafında, Şehrimizde Bir Macar Müsteşriki, Rumelinde Silah Toplanması, Bulgaristan Havadisı, Girit Namzetleri, Yunanistan'da, Büyük Fikir, Arnavutluk'ta, Ermeni Patrikhanesinde, Pastırmacıyan Efendi, Bâb-ı Âlî'de, Donanma Kongresi Heyeti, "Yadigar Millet" ve Bir Yadigar-ı Kıymettar, Ordu Teşkilatı, Zabitan Mektebi, Müsabaka, Da'vet, Adriyatik'te Balık Yetiştirme Fenni, Topal zade Osman, Ayasofya Cami-i Şerifi, Servet-i Fünûn, Orman Talebesinin Tahsisatı, Avrupa'da Tahsil, İran'da, Feshane Hesabatı, İdare-i Seniyye, Ta'yin, İrtihal, Celb-i Nazar-ı Dikkat, Yankesici, Koleksiyon Tanzimi, Komiser İbrahim Bey'in Katli, Mühendis Mektebi Talebesi, Hayvan Müsaderesi, Yanya'da".

26 Temmuz 1326 (1910), nr: 695, s: 2, 3. "Huzura Kabul, Ziyafet-i Seniyye, İstikraz, Almanya'da Osmanlı Zabıtları, Sisam Havadisatı, Zırhlılarımız, Yunanlılar- Fransızlar, Ermeni Kilisesinde, Kiliseler Kanunu Etrafında,

Bir Makale, Sofya'daki Vak'a, Bulgar Mülteciler, Talat Bey'in Seyahati, a Seyhati, Donanma-i Osmani İanesi, Feshane İhtilasatı, Mamhud Şevket Paşa, Serpuş-ı Askeri Hakkında, Alat-ı Cedide-i Zira'iyeye Mübaya'ası, Her Vakit O, Tevkif, Vazifeyi İhmal, Kasım Paşa Deresi, İstisna, Tramvay Kazası”.

27 Temmuz 1326 (1910), nr: 696, s: 2-4. “Talat Bey, Akd Merasimi, İngiltere Heyet-i Mahsusası, Sadrazam Paşanın Seyahati, Şüpheli Bir Rum Papası, Kiliseler Kanunu Etrafında, Atina Kilisesi, Yunanistan'da, Venizelos, Arnavutluk'ta, Barut Fabrikaları, Rumeli'nde, “Foni”nin Müfteriyatı, Otobüsten Kaçmazsanız, Tashih, Çeteler Aleyhinde, Yunanlı Muallimlerin Azli, Yunan Paçavralarından, Heyet-i Umumiye-i Şura, İranlı Bir Yüzbaşı, Nakliyat-ı Askeriyeye Dair, Der-i Saadet İfrat-ı Cedidesi, Haki Kalpaklar, Asker Esvaplarına Benzeyen Elbise, Binicilik Mektepleri, Tehdit-i Hudut Komisyonu, Binoğlu Vakası Münasebetiyle, İzmir Vakası, Telgraf Temdidi, Tevzi-i Mükafat, Şehbenderler, Mühendis Mektebi, Yeniçeriler, Mekteb-i Mülkiye, Dilsiz Mektebi İçin, Tekzip, Mektep-i Mülkiye Mezunlarının Sonları, Tensikat, Tayin, Topkapı- Davut Paşa Yolu, İrtihal, İhtar, İran Ahvali”.

28 Temmuz 1326 (1910), nr: 697, s: 2, 3. “Sadrazam Paşa'nın Azimeti, Osman Nizami Paşa, Londra'da Bir Ziyafet, Rumeli'de Silah Toplanması, Hükümet Niçin Takriri Reddetti? , Foni Tehdit Ediyor, Yeni Zirhlılar, Filo, Huzura Kabul, Havran Meselesi, Heyet-i Mahsusa, Adliye Nazırı Necmettin Bey, Arnavutluk'ta, Yunanistan'da, Fırkalar ve Namzetler, Bulgaristan Havadisi, Sofya İstasyonundaki Hadise, Ethem Ruhi Bey, Şemsi Paşa Arsası, Kongre Küşadı, Galip Paşa, Mecmua Talebi, Postalar, Ziyafet, Ayşe Sultan, İtalya Manevraları, Azimet, Sokak Köpekleri, Anadolu'da Demir Yolları, Yol Müddeti, Arazi-i Amiriye, Sahil hanelere Yapılacak Rıhtımlar, Tayin, Hastaneler Umuru, Tekzip, Cerh, Yine İfsadatı Yunaniye, Karasular Münazaasına Dair, Hareket-i Arz, Mekteb-i Terakki, Bir İlan-ı Muhik, Davet”.

29 Temmuz 1326 (1910), nr: 698, s: 2, 3. “Sadrazam, Yeni Zırhlılar, Zırhlılar ve Yunanistan, Başka Zırhlı Alınacak mı? , Donanma-i Osmani İanesi, Girit Meselesi, Sisam’da, Huzura Kabul, Prens Nikola’nın Seyahati, Heyet-i Mahsusa, Fener Patrikhanesi, Esaret-i Vicdaniye, Patrikhane Ne Karar Verdi? , Hükümet-i Osmaniye- Bulgaristan, Arnavutluk’ta, Heyet-i Umumiye-i Şura, Ahmet Rıza ve Müfit Beyefendiler, Bosna-Taşlıca Hududu, Ferit Paşa’nın Beyanâtı, Telgrafçılık Konferansı, İran’da, Postalar, Askerlik, Mektep-i Harbiye, Yollar, Teftiş, Hendese-yi Mülkiye Mezuniyeti, İmtihan, Hastane Arabaları, Tayin, Köprüden Cenaze Geçmezmiş, Cerh, Sirkat, İfrad-ı Redife Sevkiyatı, Samsun’da Bir Vaka, Eşkîya Derdesti”.

30 Temmuz 1326 (1910), nr: 699, s: 2, 3. “Hakkı Paşa, Cavit Bey, Tenezzüh Padişahı, Paris’te İstikraz, Mösyö Loran, Havran Ahvali, Hükümet-i Osmaniye- İran, Meclis-i Vükela, Su Meselesi, Sivas’ta Müthiş Bir Yangın, Karadağ Krallığı, Şark Katarı, Hindistan’da Cemiyet-i Hafiyeyi İhtilaliye, Rumeli’nde Silah Toplanması, İdare-i Mahsusa Yerine, Ermeni Patrikhanesinde, Tütün Zirai İçin, Tarla Fareleri, Kırşehir İçin, Tayin, İrtihal, Koleraya Karşı, Dar’ül Aceze Müfettişlerine Muavenet, Mekteb-i Harbiye’deki Kitaplar, Arnavutluk’ta, Sevkiyat, Hareket-i Arz, Vardar Nehri, Yeni Mühendisler, İdam Hükümü”.

31 Temmuz 1326 (1910), nr: 700, s: 1-3. Hakkı Paşa, Cavit Bey, Avusturya’da Osmanlı Zabitleri, Selamlık, İltifat-ı Şahane, Huzura Kabul, Ramazan-ı Şerifte Selamlık, İhsan Padişahı, Bulgaristan’da, Bulgar Ferrarileri, Türkiye ve Bulgarlar, Rum Meclis-i Milliyesi İnikad Edecek mi? Bir Palikarya Ne Diyormuş? , Sisam Ahvali, İki Sisamlının Tevkifi, Şehir Emanetinin Tasavvurâtı, Ahalinin Vezaifi, Çırçır Harik-i Mahalli, Adriyatik Şimendiferi, Rumeli’de Silahların Toplanması, Şüpheli Misafirler, Ermenilerin Muhacereti, Fransız Mezarlığında, Sultan Abdülaziz’in Vagonu, Donanma-yı Osmani İanesi, Üsküdar Mutasarrıflığına Açık Mektup, Mebus Sansürlüğü, Basra Körfezi ve Yeni Bir Kumpanya, Kolera, Osman Paşa, Havran Ahvali, Mektebi İdadi ve Sultani’de Bulunan Eytam, Mühtedilerin Askerlikleri,

Mektebi Askeriyede Gayr-i Müslim Talebe, Gardiyan ve Odacıların Askerliği, İstanbul Devair-i Sıhhiyesi, İhtiyat Zabitanı, Tevkif, Sirkat, İran'da, Sağır-Dilsizler İçin, Arnavutluk Ahvali, Rediflerin Yeni Elbisesi, İşar, Ziraat Bankasında Hırsızlık”.

III. BÖLÜM

METİNLER

Nazıma Sultan Hazretlerine

Esselam, ey Türkiye'nin en büyük ve en şanlı kadını. Bugün bu hakiki sultanlığa kemal-i hemcinsin olan kadınlar kemal-i huşu ile arz-ı hürmet eder. Bugün Türkiye'nin kadınları senin arkanda tarihinde başlarını kaldırırlar. Bir gün hepimiz toprak olduğumuz vakit, sevgili millet şan ve şerefle payidar oldukça: (Türkiye) inkırazdan kurtuldu, Türkiye muazzam bir millet oldu. Çünkü o zaman meşrutiyet için kanlarını döken kahramanların arkadaşları, anaları, kızları ve bunların başında muhterem bir sultanları şan-ı millet için her şeylerini fedaya hazırdılar” diyecekler.

Bilsen ey büyük sultan bugün ne kadar büyük, ne kadar muazzez oldun. Ne kadar vatandaşların ismini işittikleri zaman hem kalplerinden hem gözlerinden iftihar yaşları dökecekler! İşte bu vasıta ile son otuz senelik kâbusa bedel altı yüz sene zarfında milletin başına pek muazzam hale-yi zaferler ihda eden hanedanının silsile-yi muvaffakiyetine parlak bir zafer daha ilave ettik. Yine bu kadar medyun ve merbut olduğu hanedan-ı celilliğin en namdar bir kızı olduğunu unutuyor da- bazen insanlar aczlerini unutup yıldızların saf ve rakik ziyasıyla nasıl istikbal ve tâ'lilerini, rabt etmek isterlerse- milletin en fakir ve hakir kızı da seninle kendi arasında bir karâbet-i ruhiye bulmak istiyor. Yalnız hanedan-ı celilinin değil işte bütün Osmanlı milletinin en şanlı kızı! Demek istiyor. Yaşa ve var ol Türkiye'nin en büyük ve en şanlı kadını!

13 Kânunusani 1326 (1910), nr: 502, s: 1.

Umûm-ı Osmani Kadınları Namına

Halide Salih (Halide Edip Adıvar)

Kitap Tercümesi

Gazetelerde birkaç satırlık küçük bir havadis ile ufak bir ilan bilemeyiz nazar-ı dikkate lüzumu derecede çarptı mı? Havadis bazı kitab-ı nefise-yi Arabiye'nin Türkçeye tercümesine Maarif Nezaretince teşebbüs edildiğinden bahsetti. İlanda Fransa meşair-i hukukşinasından Mösyö Öjn Piyer'in hukuk-ı esasiyeye dair yazmış olduğu eser-i meşhurun tercümesi müsabakaya vaz edilmiş olduğunu haber veriyordu.

Maarif nezareti bu teşebbüse bir buçuk sene evvel başlayacaktı. Fakat ne yapalım, geç olsun da güç olmasın, diyerek bari bir teselli bulalım.

Maarif nokta-yı nazarından neye muhtacız? Diye düşünecek olursak gözümüzün önünde bir hiçlik denizi peyda olur. Mektep binasından başlayarak mektep kitabına, mubassırına, muallimine varıncaya kadar her şeye muhtacız. Daha evvel tahsisata da muhtacız, fakat bugün farz-ı muhal olarak koca Osmanlı İmparatorluğu'nun icap ettiği derecede tahsisatı bütçeye koymak kabil olsa bile bu parayı sarf etmek imkân dâhilinde değildir. Mektep yapınız, kapılar, pencereler kendi kendisine ders okunmazlar. Hoca lazımdır. Kafi derecede muallim ise yoktur. Muallim para ile değil zaman ile yetişir.

Bu ihtiyaçlardan bahsettiğimiz sabırsızlanmak, bir-iki ay içinde hani ne oldu, ne neticeler istihsal edildi? diye şikâyete kalkmamak lüzumunu anlatmak içindir.

Her tarafta olduğu gibi maarifte de yeniden bir temel atmak lazımdır. Mamafih her yerden ziyade maarifte müşkülata uğranacaktır. Çünkü ıslahat ve tecdidâtın bazıları para ile kabili icra ve tatbik olduğu halde maarif nezaretinde yalnız para kifayet edemeyecektir. Orada muntazam bir usul dairesinde daimi surette çalışmak ve birdenbire göze çarpmayacak neticeler iktitâf için her muahezeye göğüs gererek ekilen tohumu biçmek üzere beklemek icap edecektir.

Terakki-yi maarif için muntazam bir usul dâhilinde çalışılacak olursa kitap tercümesini ihmal etmemek iktiza eyler. Tahsisat kafi olmaması, mektep ve muallim bulunmaması bir taraftan bu nevakıs-ı itmam çalışmakla beraber diğer taraftan sair noksanların düşünülmesini icap etmez. En büyük noksanlarımız ise kütüb-i âliyeden mahrumiyetimiz bulunduğu unutulmamalıdır.

Kitap tercümesi esas itibariyle kabul olununca hangi kitapları tercüme edelim? bahsi ortaya çıkar. Buna, gözümüzü kapayarak hangisi elimize geçerse onu tercüme edelim! cevabı bile verilse pek yanlış bir iddiada bulunulmuş olmasa da herhalde akilâne bir intihap ile tercüme-yi asara başlamak icap edeceği muhtacı izah değildir.

Yalnız şunu söylemek isteriz ki maarif nezareti lisanımıza tercümeye karar verdiği asarı hem hazine-yi şarkiyeden hem hazine-yi garbiyeden intihap etmekle cidden isabet eylemiştir. Çünkü ulema ve füzela-yı İslamiyenin teyitnamelerine hizmet edecek birçok asar-ı nefise ile kütüphanelerimiz malidir. Bunların kısm-ı azimi Arapçadır. Onlardan istifâde edememek ise bizim için mahrumiyettir. Maarif nezaretinin bu lüzumu takdir ederek asar-ı muhallede-yi Arabiyeyi tercüme ettirmeye kıyam etmesi şayan-ı teşekkürdür.

Eslafın asar-ı kıymettarından bu suretle istifâde etmek ne kadar lazım ise istikbale doğru da nazarlarımızı çevirmek aynı derecede vaciptir. İstikbali ararsak, bugünkü terakkiyat-ı ilmiye, fenniye ve felsefeyi öğrenmek istersek onu hiç şüphe yok ki bize asar-ı garbiye verecektir. Lisanımıza nakle muhtaç olduğumuz asar-ı ecnebiye o kadar çoktur ki bunların kâffesini hükümet tab' ettirsin dersek hükümetin bunca vezâifi arasında kendisine bir de altından kalkamayacağı tâbi'lik meşgalesini tahmil etmiş oluruz. Burasını öteden beri her ağızda gezen teşebbüs-i şahsi-yi milliyeden bekleriz. Hükümetin tercüme ettireceği eserler böyle efrâdın tercümesine girişmeyeceği bir takım muhalledat-ı mutebere ve muazzama olmak icap eder. Maatteessüf asar-ı mutebere-yi ilmiye roman gibi çok satılmaz. Bunlar bir milletin kütüphane-yi irfanını tezyin eden birer inci gibidir. Onlar yalnız erbabı takdir eder. O eserler kitapçılık nokta-yı nazarından hiç kıymettar değildir.

Çünkü müşterisi azdır. Maarifi, müterakki olan memleketlerde öyle asar-ı mühimmeyi tab' edecek kitapçılar bulunur. Fransızca bir kitap bugün yalnız Fransa'da değil dünyanın her tarafında satılır. Fakat Türkçe kitapların hudûd-ı Osmanî hâricinde kaç müşterisi vardır.

İşte bu mecburiyet-i maddiye düşünülecek olursa bizde bir kitapçının ziyân edeceğini bile bile bir takım asar-ı ecnebiyeye tercüme ve tab' ettireceğine

ihtimal vermek safdillik olur. Hükümet yardım etmezse ilelebet biz o eserlerden mahrum kalırız.

Rusya'da Meclis-i Mebusan açıldıktan sonra bir heyet teşkil edilerek birçok hukuk-ı esasiye kitapları tercüme ettirilmiştir. Rusya'nın muhtaç olduğu bu kabil-i âsâra biz ondan ziyade mahrumuz. Çünkü kütüphanemiz bu nokta-yı nazardan ondan ziyade fakirdir.

Mekteb-i hukuka müdavim bir Osmanlı şâkirdânı ecnebi lisanlarından hiçbirine aşına farz etmezsek bu efendinin nasıl tavsif-i malumat ve ikmal-i tahsil edeceğini tayin edebilir miyiz? Ecnebi bir lisana aşına değilse onun malumatı mektepte okuduğu kısa kısa bahislerden ibaret kalacaktır. Çünkü hiçbir kitap yok ki oraya müracaat etsin de okuduğunun daha fazlasını öğrensin. Hâlbuki Fransızca, Almanca yahut İngilizce bilirse her bahse dair binler ve binlerce kitap bulur.

Bu kitap tercümesi bahsinde başka mühim bir nokta daha var ki şu dediğimiz mahsurlar varit olmasa bile kemal-i itina-yı nazar-ı dikkate alınmak ister. Türkçe bu memleketin lisan-ı resmîsidir. Devlet ile münasebet-i resmîyeye girişecek efrâd-ı Osmaniye Türkçe öğrenmeye mecburdurlar. Fakat biz Türkçenin öğrenilmesini yalnız bunun için işe yarar bir halde bıraksak lisanımıza pek fena bir hizmet etmiş oluruz. Vatandaşlarımız Türkçeyi bir lisan-ı resmi olduğu için değil ilim ve irfan lisanı, medeniyet lisanı olduğu için öğrenmelidirler. Bugün biz İngilizceyi, Fransızcayı, Almancayı niçin öğreniyoruz? Çünkü mecburuz. Çünkü o lisanlar lisan-ı ilim ve fendir. İşte Türkçe de böyle olmalı. Türk olmayan bir Osmanlı Türkçe tahsil etmekle kendisinin seviye-yi tahsil ve irfanı artacağını bilirse o zaman biz istemesek de Türkçeyi tahsil eder. Bir lisanın ilim ve irfan lisanı olabilmesi ise birçok asar-ı ilmeye ve fenniye ihtiva etmesiyle kabil olur. O halde yazalım ve bilhassa tercüme edelim, lâyenkati tercüme edelim.

Hüseyin Cahit (YALÇIN);

16 Kânunusani 1326 (1910), nr: 505, s: 1.

Fecr-i Âti Encümen-i Edebisi Beyannamesi

Şimdiye kadar memleketimizde “edebiyat” kelimesinin haiz olduğu ehemmiyet ve ciddiyeti anlayan ve bu ehemmiyeti halka ifhâm eden, tereddüt etmeden söyleyebiliriz ki pek kimse gelmemiştir. Tarih-i edebimizi tetkik edersek en parlak devrelerde bile edebiyatın bütün ihata-yı manasıyla anlaşılıp anlatılmadığını görürüz. Onun için bir de sanat ve edebiyat daima boş vakitlerin bir hemdem-i latifi olmaktan pek fazla bir ehemmiyet alamamış ve bunların nasıl terbiye-yi hissiyenin tekâmülüne hizmet etmek tarikiyle bir milletin pîşva-yı terakkiyatı olduğu takdir edilmemiştir. Edvar-ı kadîmeden ayrılıp asr-ı hazıra doğru gelince yavaş yavaş suret-i telakkiyenin bir istihaleye uğradığını görüyoruz. Kemal Bey ve hem-zamanları birçok münasebetlerle bu husustaki fikirlerini söylemiştir.

Kemal Bey’in, “edebiyatsız millet dilsiz insan kabilindedir” sözü meşhurdur. Fakat efkâr-ı umûmiyenin anlamamaktan ve anlamak için hiçbir rehber-i hayırkar ve ciddi bulamamaktan mütehassıl lakırdısına böyle bir cümlenin deva-sâz olması elbette mümkün değildir. Bu zamana mahsus edebiyatların da bu hususta hizmeti görülmekle beraber Osmanlı efkâr-ı umûmiyesinin bu rehberi kat-i surette bulduğunu tarih itiraf etmeli ki edebiyat-ı cedidenin genç ve faal zekâlarının Servet-i Fünûn sahifelerinde ilk tesis-i meslek ettikleri zamana tesadüf eder. Bu heyet-i edebiyenin erkânı o mecmuanın sahifelerinde muhitini tenvîr eden bir manzume-yi muzi’ vazifesini görüyordu. Fakat hükümetin gittikçe artan zulmü onların kalemlerine ilk darbe-yi anîf ve kâhhârı ettirdi. Bunlar ileride tekrar toplanmak ümidi ile hepsi dağılıp gittiler. Hürriyetin ilanı ile yeniden ziyalarına intizar eylediği zaman ise pek az istisna ile artık onlar eski meleke-yi hayalleri olan sanat ve edebiyata karşı bir sehab-ı lakaydi ile bürünmüşüleri. Bunu söylemekle bizden evvel gelenlere itiraz eylemek arzusunda değiliz. Zira onların edebiyatımıza ettikleri hizmeti takdir etmemek her halde kader-şikenlik olur. Biz onlara mazi-yi meslekleri için teşekkür ile hal ve istikbale atf-ı nazar edeceğiz.

İşte bu istikbale bakmak azim ve niyetiyle Fecr-i Âtî teşekkül ediyor. Fecr-i Âtî azası kendilerine herkesten ziyade edebiyatperest ve azimperver olmaktan fazla bir kıymet ve ehemmiyet atfetmek cesaretini almamakla beraber temelini

attıkları müessesenin bu beyaban-ı ilim ve edep içinde bir sâye-zar zümrüdîn olmasına intizaren şimdilik Avrupa'daki emsalinin küçük bir numunesini temsil ve irâe etmesine çalışacaklardır. Lisanın, edebiyatın, ulum-ı edebiye ve ictimaiyenin terakkisine hizmet etmek, ayrı ayrı şurada burada tenemmüv eden istidatları sinesinde cem ederek ittihat ve ictimanın hâsıl edeceği kuvvetle tekâmüle, müsademe-yi efkârın parlatacağı bârika-yı hakikatle tenvîr-i efkâra çalışmak: işte Fecr-i Âtî'nin gaye-yi azim ve meramı!

Fecr-i Âtî azasının semerât-ı mesaisini ihtiva edecek bir kütüphane tesis etmek üzeredir. Edebiyat-ı Cedide'nin parlak zekalarına da matla-ı envâr olmak meziyetine haiz olan Servet-i Fünûn Mecmuası naşir-i asarıdır.

Bundan başka memleketimizin terakkiyat-ı fikriye ve hissiyesini temin edecek asar-ı mühimme-yi garibeyi kendi azasına ve mükâfatlı müsabakalarla hariçten intihap olunacak zevata tercüme ve neşrettirmek umûmi konferanslar vererek halkın seviye-yi zevk-i edebisinin alâsına, hudut-ı malumatının tevsi'ine çalışmak, memalik-i garibedeki müessesat-ı mümasile ile tesis-i revâbit ve münâsebât ederek memleketimizin tenemmüvât-ı edebisini garba, garbın envârını afak-ı şarka nakledecek metin ve ulvi bir nakil vazifesini görmek Fecr-i Âtî'nin cümle-yi amalindedir.

Tanzim ve hükümete ita olunan nizamnamenin bir sureti yakında neşrolunacaktır.

Efkâr-ı münîre eshabının bu teşebbüs-i hayrî bir nida-yı teşci ve takdir ile karşılayacağına eminiz. Çünkü acı bir itiraf olmakla beraber söylemekten çekinmeyiz ki memleketimizin ilme, sanata ihtiyacı pek şedîddir. Bu ihtiyacı telafi için atılacak en küçük adım rehaya, i'tilaya doğru atılmış demektir ve bundan mahrum olmak muazzez vatan için elim bir öksüzlüktür.

Fecr-i Ati Encümen-i Edebisi Namına Kâtibi

Müfit Ratip.

11 Şubat 1326 (1910), nr: 531, s: 3, 4.

Refik Bey

Refik Bey,

Mazi-i zîşan-ı Osmanî geçen sene bugün asuman-ı ezeliyetine bir burc-ı bülend-i ihtişam daha ilave etti. Refik Bey o büyük halaskar millet rical-i maziye meyânına intikal etti. Mithatlara, Sokullulara bir refik gitti. İstikbal için ölen bu muhterem vücut artık mazide yaşıyor. Fakat koca bir millet hayat-ı istiklalini onun sayesinde onun namına yaşıyor. Yaşatacak!

Hiç şüphe yok, bize hayat-ı hürriyetimizi nefh eden sur-i feyz-i ifşanın israfili olan cemiyet-i âlîye-yi ittihadiye hazreti refikin yad-ı ulvinin mücâhedâtını ferâmûş etmeyecek ve ulu himmet-i ecdada ihtiramı vazife-yi insaniyet bilen evlad-ı necibe-yi Osmaniye onun menâkıb-ı mükerreremesini okudukça onunla beraber yaşayacak onun feyz-i maneviyatından doğacak emellerle yaşayacak, onun tarik-i cihat ve gayretinde yaşayacak, onun say'ı, onun amali, onun muhabbetiyle onun namına yaşayacak. Ve cenâb-ı üstâd böylece ebediyen batından batına büyük bir milletin hayat-ı şebâbını, hayat-ı harabatı, hayat-ı mücâhedatını yaşamış olacak.

Heyhat, ey pir-i muhterem! Sen bu rütbe-yi layemutiyetinle zaten mübeşşirdin. Ne olurdu arş-ı bekasının serir-i ihtişamını daha on sene sonra kuraydı? O zamana kadar teali edecek muvaffakiyet-i âlîyenle onu tersi' edeydi; fakat ahkam-ı mukadderatı kim tağyîre muktedir olmuş? Suret-i nasîrın ser-güzînine mazhariyet senin ser-nüvişt mukadderatındı. Selam sana!

***

Müşarünileyh menâkıb-ı hayat-ı azizi öyle bir külliyyat say-ı vücûhât teşkil eder ki ben onu ihâtada aczimi itiraf ederim, fakat bu muhterem pederin her lahza-yı hayatında öyle nikat-ı hikmet ve hamiyet mündemicdir ki kendisiyle bir saat beraber olanlar bütün bir hayatı idare edecek ibret-amiz bir ders-i belîğ hikmet-âmûza muhatap olmuşlardır. Bana her zaman oğlum diye hitap etmiş bulunan şehid-i muhtereme peder demeye hakkım vardır. Ve şu suretle müşarünileyh medyun olduğum şükr-i hayatımı evlatça eda etmek isterim. Zaten şu devr-i meşrutiyeti yaşayan şebân-ı vatan hep cenâb-ı üstâdın evlad-ı maneviyesi, evlad-ı mücâhedâtı değil midir? Bir gün onun râyet-i Osmanîyi tenzîr

eden al atlas perdeli odasında yalnız bulunuyorduk. O cevval ihtiyar o müstesna şahsiyet kah müteheyyic kah mütebessim fakat her dem har u samîm bahsediyordu:

- Biz pek batî, hatta şikestepe yürümüyor muyuz? Dedim.

- Şüphesiz dedi fakat bizi rücu'a mecbur edecek bir isticale terakki diyebilir miyiz? Ah hassasiyetimi çırpındıran şehbâl-i irtifa-yı tedbir ve hikmetle bent vurmak mukteza-yı ademiyyetin olmasaydı... Terakki isteriz fakat gayretimiz onun esbâb-ı husulüyle ittihad etmezse... Hem âhenîn olmazsa olur mu?

Bu hemen söylenmiş söz İttihat Terakki Cemiyeti'nin ruh-ı bünyânını ne güzel tasvir eder... O merhumun her sözünde daima böyle mesleğinin bir cihetine temas eder bir nokta bulunurdu, Selanik'teyken kendisine yazdığım bir mektubu iki kere zarfladım vech-i zarfın üstüne "hamiyetli Refik Beyefendiye" yazdım. Cevabında bu adresi okurken ağladığını ve her zaman böyle yazmamı emrediyordu.

Boş şeylere kapılmaktan pek âlî olan zihni rikkat refik-i aka'id-i sahihe-yi İslamiyeye kati bir irtibat-ı latif ile sahip idi.

"Tufanı bilmeyenler kıyamete inanmayan ferdâya"

"İman etmeyenler terakkîyenin mana-yı ulviyesinden"

"Bi haberdirlers. Terakki, terakki onu herkes söyler;"

"Fakat kaç kişi mahiyetinden habîr ve onu tarife"

"Muktedirdir? ... Nitekim kendini kıyamete mutekit"

"Zannedenlerin de pek azı onu anlamıştır" derdi.

Merhum havâ'iyata dair nadiren söz söylerdi fakat ne güzel söylerdi. Bir gün Kavala'da yeni açılan bir birahanenin bahçesine dair söz geçti. Hezardan biri:

- Bahçede kadehle bira satılmayacak şişe şişe içilecekmiş dedi. Merhum hayat-ı sefihane-yi tezyifen hemen: hayır içe içe şişilecekmiş dedi. Yeni ahvan-ı cemiyeti müşarünileyh daima telkinat-ı hekimhanesiyle kemale sevk ederdi o gibi

mebâhiste meclise bigâne kalmaya uğraşırdım. Bu halin farkına varmış. Tenhada bana sebebini sordu.

- Henüz gencim mesleğin hakikatiyle henüz tevhîd-i maneviyat etmemiş olan ihvan nazarında çoluk çocuk işe karışıyor fikrini tevlit etmesin diye çekiniyorum dedim, cevap vermedi fakat gözlerinde yaş gördüm, o günden itibaren bana itimat ve şefkati bi-payan bir dereceyi bulmuştu. Müşarünileyh medyun-ı şükran olan yalnız âlem-i Osmaniyet değildir. İnsaniyet; iki sene evvel onun bir uzuv-ı alili olan Osmanlılığı ibra ve ihyaya masruf olan himemat-ı âlfiyesinden dolayı kendisinin nam-ı azizi tahmidat-ı layiha ile nesilden nesile nakli ile müftehir olacaktır.

Demir Hisarlı Demir Asaf

20 Şubat 1326 (1910), nr: 540, s: 2.

Bir Piyes

İlan-ı meşrutiyeti takiben Osmanlı muhibbesi Amerikalı matmazel Mayrovet Hopkins ahlak-ı milliyemizi tettebbu etmek üzere İstanbul'a gelmişti. Miss May bilhassa kadınlarımızın ahval-i ruhiye ve maişetlerine hasr-ı tahkikat etmek ve netice-yi tahriyatını tiyatro piyesi içinde tasvir eylemiştir.

Taaddüt-i zevcât esası üzerine müesses olan bu kıymettar eser lisanımıza da tercüme edildiği cihetle bir sahne-yi güzidesini karilerimizin piş-i istifâdesine ferş ediyoruz. Miss May'ın piyesi burada vaz-ı sahne edildikten sonra Paris, Londra şehirlerinde de mevki-yi temaşaya konacaktır. İstanbul'da ilk ibrazı hanımlara mahsus olarak önümüzdeki çarşamba günü Ortaköy tiyatrosunda icra edilecektir.

Vaka İstanbul'da cereyan eder. İnkılâptan sonra devr-i sabık ma'zuliyyetinden olan Müfit Bey, 10 senelik bir iftiraktan sonra onu burada Jön Türklerden Hasan Bey'i kabul ediyor. Hasan Beyin zevcesi Nazıma Hanım, (bir ecnebi kadını)

Dördüncü Celse

Müfit Bey – (Nazıma Hanım içeri girer) işte Nazıma Hanım.

Hasan Bey – Evet, muazzez refikam! (ayağa kalkmak ister).

Nazıma - (Zevcinin omzuna dayanarak) Kalkma azizim. Yerinde otur. Ben başka bir iskemle alırım.

Müfit Bey – (Oturmuş olduğu halde) Buraya geliniz, aziz hemşirem. Hasan sizin birçok bedâyi'nizden, tettebbu'atınızdan bahsetti. (mırıltılı bir sesle) Haydi bakalım. Biraz bunlardan bahsediniz.

Mesela İslamiyet hakkında ne düşündüğünüzü söyleyiniz... Haydi buyurun.

Nazıma – (Ayaktadır. Tebessümle) İslamiyet hakkındaki fikrimi mi soruyorsunuz? Benim mütalaamca İslamiyet –iyi anlaşıldığı, iyi bir surette mevki-yi tatbike vazi olduğu takdirde - en güzel bir dindir.

Müfit Bey – Bravo! Tebrik ederim, baldızım. Bu sözünüze bir mükâfat lazım.

Nazıma - Hatta size daha şayan-ı hayret bir müşahedemi söyleyeyim mi? Bugün Avrupa bile muhtelif nameler altında yavaş yavaş İslamiyet'e doğru ilerliyor.

Müfit Bey – (Öne doğru eğilir mütehayyir) ne demek istiyorsunuz?

Nazıma – Evet. Bugün Avrupa'da ekseriyâtın istihsal etmek için şiddetle çalıştığı tarz-ı hayat ve maîşet, İslamiyet usul ve kavânînidir.

Müfit Bey – (Pek mütehayyir) Nasıl!

Nazıma – Evet, doğrudan doğruya meali-i İslamiye. Yalnız buna hükümet-i avam, meslek-i iştirakiyyun, feminizm terakki vs gibi nameler veriyorlar.

Müfit Bey – Terakki mi? Devam ediniz, devam ediniz.

Nazıma – Evet, bugün Avrupa'da bulunan demokratlar, sosyalistler, feministler ne istiyorlar?

Fransa'da hemen her müessese üzerinde hürriyet, müsavat, uhuvvet, kelimelerini görürsünüz. Hâlbuki hakikatte kendileri ne ciddi bir hürriyet ve müsâvata, ne de hakiki bir uhuvvet-i sahîhaya malik! Fransa ihtilal-i kebirlette hürriyet-i fikriye ve müsavat-ı kanuniye esasları ile uhuvvet nazariyesi istihsal edildi. Fakat hürriyet, müsavat, uhuvvet-i ictimaiyeden eser yok. Bu nimetlere ancak memalik-i İslamiye'de, İslamiyet'in iyi anlaşıldığı yerlerde tesadüf olunur.

Hasan Bey – İslamiyet'in mana-yı hakikisi en ciddi hükümet-i avâm demektir.

Müfit Bey – Avrupalıların akvam-ı müterakkiyesi tarafından temenni edilen şeylere biz asırlardan beri malik olduğumuz halde niçin genç Türkler bizi terakki, medeniyet gibi kelimelerle rahatsız ediyorlar?

Hasan Bey – Çünkü bize terakki lazım. Bilhassa medeniyet lazım. Fakat bizim terakkiyatımız Avrupalılarınkini geçmeli. Bizim medeniyetimiz daha samimi bir medeniyet olmalı.

Nazıma – Evet, birçok Avrupalıların medeniyet, birçok genç Türklerin de terakki zannettikleri birçok şeye aldanmamalı. Mîl-i sairinin pek müterakki olan ulum ve fûnûndan terakkiyat-ı sanaiyeden istifâde etmelisiniz. Fakat Allah aşkına olsun Avrupa'nın birçok cinnetlerini, hatalarını, fazâyih-i medeniyet namıyla Türkiye'ye sokmayınız.

Hasan Bey – Zevcem, size Fransızların birçok müessesatı üzerine hürriyet, müsavat, uhuvvet kelimelerini yazdıklarını söyledi. Biz ise yalnız şu iki kelimeyi kullanmalıyız: Adalet! Uhuvvet! Çünkü hürriyet hudûdu olmayan bir şeydir. Halbuki insan fenalık yapmak için de hür olmamalı. Müsavat kelimesi ise ekser adaletsizlikle karışır. Çünkü ilmen, fennen, ahlaken tabakât-ı âlfyede bulunanları da müsavat namıyla aşağı bir seviyede tutmak hiçbir zaman muvafık-ı adalet değildir. İslam teali ve terakki üzerinden hiçbir zaman aşağı değil yukarı doğru adım atmalı!

Mademki insanlar her nokta-yı nazardan muhtelif seviyelerdedirler. Kendileri kaffeten haiz-i tekâmülât olmayınca müsavatın adım imkânı zaruridir. Her zaman kabul-ı icra olan şey ise uhuvvettir. Ve adalet ise bütün temenniyatımızı hülâsa eder. Zira adalet insanlara bahş-ı hürriyet eder. Ve buna başkaları için muzır olduğu müddetçe kıymet verir, adalet bize temin-i müsavat eder. Çünkü herkesin hudûd-ı hukukunu tayin eyleyen odur.

Adalet demek hem efrâdın hem de cemiyetin menfaati demektir. Adalet, hem hissiyat-ı şahsiye hem de namus-ı içtimaidir. Adalet istikamet-i siyasiyedir. Adalet, hep gayrı müsaadekarlık demektir. Çünkü yalnız sevdiklerimiz hakkında değil, sevmediklerimiz için de düşmanlarımıza bile adilane muamele etmek borcumuzdur.

Adalet kuvvettir, nüfuzdur. Zira adaleti hükümran etmek için kavi, kadir olmalı. Adalet, fikr-i münevver tekâmül dimağı, terbiye-yi kalp demektir. Zira adil olmak için bilgi sahibi bulunmak lazımdır. Nihayet adalet mahz-ı terakkidir. Binaenaleyh her şeyden evvel adil olalım. Çünkü adalet bütün vezâifimizi tayin bütün ibtihalatımızı temin eder. Saniyen iyi kalpli ve doğru olalım. Zira uhuvvet bütün ıztırabat-ı beşerin çare-yi tesellisidir. Temenni ederim ki bütün Osmanlıların vürd-i zebân-ı ebedisi şu kelimeler olsun: adalet, uhuvvet!

Müfit Bey – (Gayet müteheyyiç ve mütehayyir) Adalet ve uhuvvet! Uhuvvet, adalet! Evet adil olmalı. Şedit fakat adil olmalı! Beni dinle, adalet intizam demektir. Adalet itaat demektir; adalet emretmeyi bilmektir.

Nazıma – (Bir tebessümle) Affedersiniz enişte, adalet emretmeye itaat görmeye layık olmak demektir. Başkalarına emretmek için onlardan daha münevver daha âkıl ve adil olmalı.

Müfit Bey – Evet evet benim de demek istediğim budur. O halde tamamen hükümran olacağız, bütün Avrupa'yı müşerref-i İslam edeceğiz.

Hasan Bey – Fakat ibtidâ kendimizden başlayacağız. Yani yalnız havas değil bütün Müslümanlara İslamiyet'teki meali-yi bi-nihayeyi idrak ederek ona tevfi-k-i hareket eylemelidirler.

Müfit Bey- (Müteheyyiç) İnşallah Bağdat, Kurtuba halifelerinin, devlet-i Osmaniye müesseselerinin edvar-ı şevket ve fütuhatını baştan yaşatacağız!

Hasan Bey – Hiçbir zaman maziye bir rücu-ı nam ile avdet etmek kabil olamaz. İleri, daima ileri gitmeli. İlerlemeyen geriler. Gerileyen ise mahkûm-ı memattır. Çalışmalı, tenvîr etmeli, terakki eylemeli. Bize işte Avrupa her tarafımızdan hükümetinin binlerce dide-yi harisi ile bize bakıyor. Ahalinin bize karşı ma'tûf olan nazarları ise mütehayyir. Memnun, pür-samimiyetle vaktiyle kılıcımızla başardık. Bugünkü salah-ı muvaffakiyetimiz ise ulviyet-i fikriye ve ahlakiyedir. İşte yeni bir muvaffakiyet. Zevceme ne için Türk olduğumu sorunuz.

İmzasız

28 Şubat 1326 (1910), nr: 548, s: 3.

İki Küçük Osmanlı Sanatkarı

Kendilerinden evvel validelerini tanımış idim. Memleketimizde iki istidat sanatı inkişaf ettirmek için uzun, fedakâr, çalışkan, seneler sarf eden bu muhterem anayı hemen sevmiş idim. Çocuklarından istidatlarından, sanatlarından bahsederken bir valide olduğunu unuttur, bir Osmanlı kadını gurur ve iftihar ile söyler idi. Bu iki sanatkar çocuk bundan bilmem daha kaç sene evvel idi kalede Ermeni hastanesi menfaatine verilen bir konserde kendilerini tanıtmışlardı. O zaman Fransızca ve Ermenice neşrolunan gazeteler bunları yeni doğan iki “şule-yi sanat” diye alkışlamışlar idi.

Fransızca gazetelerden ziyade Osmanlılara taalluk eden bu muvaffakiyet bizim gazetelere nasılsa geçmemiş idi. Fakat o zamanlar memleketimizde ister ulum ister bedâyi” her ne yetişse lakayt kalmak adet idi. Bu defa istidat sanatkârlarıyla İstanbul’u hayret ve meserrete gark etmeye hazırlanan bu iki çocuk sanatkârlara matbuatımızın bîgâne kalması gayr-ı kabil olacağını validelerine söylemiş idim. Valideleri mağrur bir Osmanlı kadını tavrıyla demiş idi ki: “Evet! Daima Ecnebilerin şaşaaalarını görürüz, bizim de çocuklarımız Osmanlılık şerefini sanayide yükseltecek zamanları geldi.” O zaman benim de edna ve ala her cins Osmanlı çocuklarına karşı nihayetsiz olan analık şefkatim ile bu çocukları Türk vatandaşlarıma tanıtmak, Osmanlılığa sanatta isim vermek için çalışmak isteyen bu yavrulara yardım edilmek lüzumunu hissettim, şimdi size kendilerini takdim ederim:

Önümüzdeki Pazar günü Union Fransız’da bir konser veriliyor. Bunu on dört, on beş yaşında Ekserciyan adında iki Osmanlı kızı veriyor. Bu çocuklar analarının uzun metanet sa’yı ve kendi istidat ve çalışkanlıkları sayesinde bugün garbın neşâid-i nefisesinin en mu’tenâ parçalarını bir sanatkâr hissiyle piyanoda terennüm edebiliyorlar.

Bütün Türk kardeşlerimizin Pazar günü Union Fransız’da bu çocukları dinlemelidirler. Çünkü bu konser onları Paris’te iki büyük Osmanlı sanatkârı olmaları için hayat-ı mesailerini temin edecektir. Fazla olarak bu iki çocuk yetimdirler. Bunların büyük istidatlarını meydana çıkarmak için çalışmak vazifesi

bize düşüyor. Çünkü bizler, Türk Osmanlılar, bütün yetim Osmanlı çocuklarının manevi pederleri ve valideleriyiz.

Halide Salih

26 Mart 1326 (1910), nr: 574, s: 3.

Milliyet Meselesi

Tan gazetesinin “Araplar ve Türkler” namıyla yazdığı makale-yi malume üzerine Türkçe gazetelerde bir takım mütâlaât serd edilmişti. Dünkü Jön Türk gazetesi “Milliyet Meselesi” unvanı altında yazdığı bir makalede Türkçe gazetelerin neşriyatından ve esas meseleden bahsederek şayan-ı dikkat bir takım mütâlaât dermiyân ediyor. Türkçe gazeteler hakkındaki muahezatı hep bize raci olduğu mesele-yi hatt-i zâtında pek mühim bulunduğu cihetle bugün yine o bahse avdet etmeyi faydalı buluyoruz.

Jön Türk gazetesi Tan gazetesinin Osmanlı Araplarla meşgul olmasındaki münasebeti anlayamadığı, Arapların münâkızı muhafazaya o kadar ehemmiyet veriyorsa Cezayir Araplarının ahvaliyle işğal etmesi daha münasip olacağını söyledikten ve Şükrü Ganem Efendi'nin bazı mütâlaâtını reddettikten sonra milliyet meselesinin bilumûm dâhilî ve hâricî müşkülâtımızın menbaı olduğunu ve bu mesele bütün anasır için şayan-ı memnuniyet bir surette halledildikçe Türkiye'nin terakki edemeyeceğini temin ile böyle meseleler sırf söz ile bertaraf edilemeyeceğini beyan ediyor ve burada bizim mütâlaâtımızı tenkide başlıyor. Şükrü Ganem gibi bir tiyatro muharririni ve ticaret odası reisini Şükrü Ganem namında bir zat demekle bu mesele halledilmezmiş. Bir takım vazih tafsilat-ı lazimeyi came'-i şikâyete sadece bi asıl ve esas demekle bu mesele halledilmezmiş. Her anasırın nispet-i adediyesine göre hükümete iştirak etmesi arzusuna “muzır ve gayr-ı kabil-i tatbik” bir kaide demekle mesele halledilmezmiş. Böyle bir eda-yı cesuraneye kalkmak kafi değil, onu sebat etmek lazım imiş. Binaenaleyh “Jön Türk” meselesinin kemal-i hürriyet ve saffet ile tetkikini ve böyle yapılmadıkça kabil değil ortadan kalkmayacağını, kulaklarımızı tıkamakta ve bütün şikâyeti bi-asıl ve esas addetmekte ısrar etmekten bir fayda hasil olmayacağını söyleyerek mütâlaâtına hatme veriyor.

Fil-hakika böyle mühim meseleler serbestçe ve açıkça münakaşa edilmeye muhtaçtır. Onun için bu baptaki fikrimizi bermu'tâd açıkça söyleyeceğiz.

Evvela biz Şükrü Ganem Efendi için “Şükrü Ganem namında evlad-ı Arap'tan bir zat dedik”. Bunda hakkımız pek aşikârdır. Çünkü o zatın kim

olduğunu biz bilsek de bizim Osmanlı ve bilhassa Türk kari'leri için kendisi kat'iyen meçhuldür. Biz Şükrü Ganem Efendi'nin Osmanlı olmadığını, Fransız tabiiyetinde bulunduğunu da biliyoruz. Fakat mesele bizim bildiklerimizi söylemekte değil, ortaya konulan bazı müdde'iyâna dair mütâlaâtımızı dermiyân etmekten ibaret olduğundan bu tafsilata girmek ve kari'lerimizi tamamiyle meçhulu olan bir kimseden bahsedilirken mu'tâd olan na-kaydı ittihaz ederek "namında bir zat" dedik ve hiçbir zaman bununla meseleyi halledip bitirmek gibi bir zann-ı garibe kapılmadık.

Şimdi asıl bahse gelelim. Jön Türk gazetesi Şükrü Ganem Efendi'nin ifadatına atfen Tan gazetesinde ortaya konan şikâyeti vazı ve tafsilat-ı lazımayı cem addediyor. Biz bunun tamamıyla hilafı fikirdeyiz. Ortaya sürülen iddialar icap eden vuzuhtan kat'iyetten tamamıyla ârîdir. Vazih ve tafsilatlı gibi görünenler de yanlıştır. Refikimizi ikna etmek ve kari'lerimize de bir fikr-i kafi vermek için Tan gazetesindeki müdde'ayâtı birer birer tetkik edelim.

1- İdare-yi Meşruta Araplara eskisinden daha fena muamele ediyormuş.

2- Muhtelif kabineler teşkil ettiği halde Araplardan icap ettiği derecede nazır tayin edilmemiş.

3- Meclis-i Ayan'da 40 azadan 3'ü Arap, Meclis-i Mebusan'da 240 mebustan 60'ı Arap, 24 validen 2'si Arap, memurîn-i hâricîyeden yalnız biri Arap'tır. Süferâ arasında hiç Arap yoktur. Orduda ve bahriyede Mahmut Şevket Paşa'dan başka Arap yoktur. Hâlbuki Türkiye'de on iki milyon Arap vardır.

4- Türkler Araplara cebren Türkçeyi kabul ettirmek istiyorlar.

Şimdi Jön Türk'e sorarız:

1- Araplara İdare-yi Meşruta'nın eskisinden fena muamele ettiği sahih midir? Böyle bir eda-yı vazih addolunabilir mi? Biz bu iddiayı böyle bir şekli müphemiyette kaldıkça yalan ve iftira olmak üzere telâkki etmekte mazur değil miyiz? İdare-yi Meşruta Araplara ne fenalık yaptı ki Şükrü Ganem Efendi Abdülhamit zamanının idaresine mütehassir bulunuyor? İdare-yi Meşruta İzzet Ulvi, Halim ve Necip Mülhemeler, Ebuühüdailer gibi adamları Tahsinler, Ragıplar, Faikler, Zekiler, Ramiler vesaire vesaire gibi re's-i idareden çekip attı. Hiçbir Türk

bu yüzden Türklük namına şikâyet etmediği gibi zannederiz ki hiçbir Arap da bu yüzden Araplık namına şikâyet etmez. İnkılâp üzerine eski devrin en ziyade lanete, nefrete uğrayan adamlarının işten çekilmesinde ve bunlar için de kavm-i Araba mensup birkaç kişi de bulunmasından başka ne yapılmıştır? Bir iddiayı dermeyan eden kimse onu sarih söylemelidir. Misal göstermelidir.

2- Muhtelif kabineler teşkil ettiği halde Araplardan icabı kadar nazır tayin edilmemiş. İlk teşkil eden kabineler hep “eski”lerden müteşekkil idi. Hep eski devirde temyiz etmiş, nazırlık etmiş, kirlenmemiş, mümkün olduğu kadar temiz kalmış zevat-ı ma’rufeden kabineyi teşkil etmek mesleği ihtiyar edilmemişti. Bu şeraiti cami hangi Arap “vezir” yahut “bala” vardı da an-kasden istisna edildi? Asıl parlamentar kabine son ve bundan evvelki kabine addolunabilir.

Kabineye girecek bir mebus ya ilim ve fazl-ı iktidarı ile ya mazide hürriyet için say eden hizmet-ı fevkaladesiyle temeyyüz etmek icap eder. Rastgelen mebus mahza felan ırka mensup olduğundan dolayı kabineye giremez. Böyle olmak lazım gelse tercih bilamercuh hatasına düşmek zaruridir. Böyle iken yine kabinede mümkün olduğu kadar her anasıra mensup zevat bulunmasına dikkat edilmiştir.

3- Meclis-i Mebusan’da az Arap mebus varsa kabahat kimin? Arap memleketlerinden cebren Türk mebusu mu intihap ettirildi? Bir iki Arap memleketinden Türk mebusu geldiği kabul olursa bile bir iki kişinin daha fazla olmasıyla büyük değişiklik mi vukua gelecekti? Süferâ-yı Osmaniye arasında hiç Arap yokmuş. Bir sefir bir gün içinde “halk” edilmez. Sefir olmak için kaide-yi umûmiyede diplomasi mesleğinde hizmet etmek icap eder. Bu şeraiti haiz hangi ikinci derecede Arap sefiri var da Sefir-i Kebir yapılmıyor? Orduda, bahriyede Arap zabitanı bulunmadığı iddiası yalan değil midir? Valiler içinde evlad-ı Arap’tan az bulunması neden hükümetin kabahati olsun? Rastgelen adam vali tayin edilebilir mi? Ermeni’den, Rum’dan, Bulgar’dan vali var mı? Arap’tan az vali bulunması niçin an-kasden Araplara karşı bir hareket suretinde tefsir edilmeli? Ayan olabilmek için de bir takım şerait bulunduğu malum değil mi?

4- Türkler Araplara cebren hiçbir yerde Türkçeyi kabul ettirmediler. Böyle bir teşebbüse de kalkmadılar. Buna da asılsız demeyelim mi?

Şairin Yerine Âlim

Gazetelerin rical-i hükümetimize karşı tevcih ettikleri en başlı muahezelerden biri cereyan eden ahval hakkında efkâr-ı umûmiyeyi icabı derecede tenvîr edecek surette izahat ve malumat vermemeleridir. Fil-hakika dehşetli bir haber ve tazyik altında yaşamış olmaktan mütevellit bir ihtiraz ile en sade, en tabii meselelerde bile ihtiyar-ı sükut etmek adeta bir meyl-i tabii bir ihtiyac-ı fitri haline geçmiş addolunabilir. Mekteb-i Sultanî Müdürünün istifası üzerine Maarif Nezareti bu defa şu de'b-i dübürünü ihlal ederek matbuatı vakadan haberdar etmek istedi. Fakat keşke yine sussa idi! "Söz gümüş ise sükut altındır." Meselenin bu vakadan iyi cây-ı tazyiki zannederiz ki pek zor bulunur.

Maarif Nezareti bütün gazetelere eski zamanlarda olduğu gibi adeta bir tahrirat-ı umûmiye gönderiyor, Mekteb-i Sultanî müdürünün istifasını keyfiyetin sebep ve suret cereyanını hikâye ediyor. Fakat bu tebligat suret-i resmîyede vuku bulsa acaba kimsenin inanmayacağı düşünöldüğü için midir, her neden ise vakanın gazete ağzından yazılması daha münasip görülerek hikâyenin mesuliyet-i maneviyesi gazetecilere tahmil olunuyor. İş yalnız bununla kalsa idi pek o kadar calib-i dikkat görülmezdi. Fakat bu nim-resmî tebligatta bir makam-ı resmîde sudûru her zaman bais-i esef olacak bir hafiflik yapılıyor, istifa eden Mekteb-i Sultanî Müdürü Tevfik Fikret Bey istihfaf olunuyor. Hâlbuki Tevfik Fikret Bey'i küçük düşürmek üzere tenzil edilmiş bu vasıta asıl onu yapanlar için bais-i şey' oluyor. Şayan-ı dikkattir ki gazeteler kendilerine ait olan vazifeyi ifa ederek o tabiri çıkarmışlar, yalnız Sabah gazetesi aynen basarak altına mütâlaâtı esef-amizini ilave etmiştir. Haklı haksız her zaman türlü ithamlara maruz bulunan gazeteler tarafından kuvve-yi icraiyyeye karşı verilmiş ne güzel bir ders. Tevfik Fikret Bey nezaretin bir kararını tenkiden istifa etmiş, "Maarif Nezareti bunun üzerine yine istifasını kabul ve meclis-i maarif azasından ve darülfünun muallimlerinden Salih Zeki Bey'i bila-intihap bir şairin yerine bir alimi mektebin vekaleten idaresine memur" etmiş, Salih Zeki Bey'in meziyyat-ı ilim ve fazlını herkes bildiği cihetle kendisini "alem" medh etmeye hiç hacet yoktur. Diğer taraftan Tevfik Fikret Bey'in şairliğini medar-ı istihfaf addetmekte zerre kadar hak yoktur. Sade hak yok değil, hatta bu hareket pek ayıptır. Tevfik Fikret gibi bir şairi bir memleket pek nadir yetiştirir. Böyle şairler bir nezaretin, bir şehrin, bir

vilayetin değil bütün bir vatanın alem-i insaniyet ve medeniyete karşı göstereceği mefahir-i milliyedendir. Bir Maarif Nezareti kadir-şinas olmayabilir. Bir şair tevkîr ve tekrîm etmeyebilir. Fakat hiçbir zaman onu istihfaf ve tezyîf edebilmek hakkına malik olamaz. “Şairin yerine alim” geldi diye ilan meserret eyleyemez. Bu hareket şairin değil nezaretin kadrini düşürür.

Tevfik Fikret Mekteb-i Sultanî 'ye müdür tayin edildiği zaman garaz-kâr mu'terizlerden biri bir şairin bir mektep müdürü olamayacağını söyleyerek “Huda kâdirdir eyler seng-i hârâdan güher peyda” mısrasını makam-ı istihazede tekrar etmişti. Tevfik Fikret birçok senelik sa'yı memadısıyla fil-hakika kendisinin ne kıymetli bir cevher olduğunu dostun da düşmanın da gözü önünde ispat etti. Bir taş yığını halinde olan Mekteb-i Sultanî bugün onun himmet ve sa'yı sayesinde bir cevher-i irfan haline geldi. Memleketimize bir ecnebi gelip de sizde mektep var mı? Diye bize sorarsa yüzümüz kızarmadan göstereceğimiz yegane müessese Mekteb-i Sultanî'dir. Bunu da maarif nezaretinin değil Mekteb-i Sultanî Müdürü o şair Tevfik Fikret'in sa'yine, himmetine, irfanına medyunuz. O şair olmasa idi Maarif Nezareti bizi bu teselliden de mahrum bırakacaktı.

Şayan-ı dikkattir ki yirmibeş gün evveline gelinceye kadar Maarif Nezareti bugün istihfaf ettiği şair müdürün himmetiyle mektebin kesp ettiği intizam ve mükemmeliyeti pek takdir ediyordu. 3 Mart tarihi ile Mekteb-i Sultanî Müdürüne yazılan bir tezkere-yi resmiye:

“Her halde ikdâmât-ı ciddiye mektebin bugün haiz olduğu hüsn-ı sît ve şöhretin temadi ve tealisi esbabının istikmalî ruiyyet ve derabatınızdan intizar olunur.” cümlesiyle nihayet buluyordu. Son günlere gelinceye kadar hizmeti böyle takdir olunan müdür, makam-ı nezaretin bir kararını tasvip etmeyince mi mektepten çekilmesi memnuniyetle telakki edilecek bir şair, işe yaramaz bir adam oluyor? Bir nezaret kendi memurlarının istifasını kabul eder etmez, bu kendisinin bileceği, mesul olacağı bir keyfiyettir, fakat istifa eden ve hizmeti kendisince bile takdir olunan bir memuru istihfaf gibi çirkin bir harekete gazeteleri alet etmeye kalkamaz.

Mekteb-i Sultanî'nin Tevfik Fikret Bey'den mahrum kaldığını görmekten mütevellid tesirimizi teşdid edecek diğer bir defa daha haber alıyoruz ki bu da

adeta hab-ı nefsi milliyemize dokunuyor. Tevfik Fikret Bey'in istifasını haber alan Robert Kolej idaresi derhal kendisine bir haber göndererek Robert Kolej'de bir vazife-yi talim teklifi ile kabulü rica etmiştir. Tevfik Fikret istibdâdın en hain ve mütecaviz günlerinde muhafaza-yı iffet ve vicdan için bir köşeye çekilerek meşrutiyet ve hürriyetin hululüne intizaren dünya ile adeta ihtilatını kestiği zamanlarda Robert Kolej'de muallimlik ederdi. Sonra kendi vatanının mektebinde hizmet etmek için Robert Kolej'i terk etmişti. Vatanının mektebinde işte bugün o kadar tahassürle aşk ile beklediği hürriyet ve meşrutiyet devrinde ifa-yı hizmet edemiyor. Fakat öte tarafta bunu haber alan Ecnebler hemen kendisinin hizmetine arz-ı iftikâr ediyorlar.

Çünkü insan kadrini onlar biliyor, çünkü meziyeti onlar takdir ediyor, biz ise elimize nadiren böyle bir sahib-i meziyet geçecek olursa onu rencide etmekten nevmîd etmekten, nihayet çekilmeye mecbur etmekten başka yapacak bir şey bilmiyoruz. Fazla olarak "şairin yerine alim geldi" diye yaptığımızla iftihar ediyoruz.

Hüseyin Cahit

29 Mart 1326 (1910), nr: 577, s: 1.

31 Mart

Geçen sene bugün İstanbul halkı gözlerini açtıkları zaman idare-i meşrutayı bir takım asilerin pay-ı tegallübü altında ezilmiş gördüler. Sekiz buçuk ay evvel hürriyet ve meşrutiyetin salvetini ulvi heyecanlar, yüksek nümayişler içinde alkışlayan, dört ay evvel Meclis-i Mebusan'ın küşadını büyük alaylarla tecil eden İstanbul, sanki müfteris ve hain bir yed-sihir-amiz pençesinde değişmiş, başka bir mahluk olmuş gibiydi. Sokaklarda kana susamış, kudurmuş, insanlıktan çıkmış bir sürü mahlukat muzırca ile şaşırılmış, mebhût ve mütecessis bir çok halk vardı. O kendilerinden geçmiş olanlar vuruyor, kırıyor, öldürüyorlardı. Bu vahşi kuvvet karşısında her şey ser-fürû bürde-yi nüzul inkiyâd olmuştu: ne hükümet, ne kuvvet... Hiç, İstanbul'da meşru ve muntazam hiçbir kuvvet yoktu. Tabiatın rüzgar gibi, tufan gibi, ateş gibi dehşat ve amâ bir kuvve-yi tahribiyyesi İstanbul'u, milleti, vatani sarsıyor, yalnız bu kuvveti sevk ve idare eden bir takım sefil ve rezil eller ne yaptıklarını biliyorlardı.

İstanbul'un bu kara ve kanlı günü tarihimizin daima ağlar ve inler bir sahifesi halinde kalbimizi sızlatacaktır. Fakat şayan-ı şükr ve mefharettir ki bu meşum günün hatırat-ı mazlumesi arasında, çamurlara düşürülmek, kanlara bulanmak istenen hissiyat ve namus milleti tutup kaldıracak, yükseltecek simalar da vardır ve bunlar ebedi bir fûrûşan ve necabet ile parlayacaklardır. Sokaklarda katil sürülerinin karşısına çıkarak: filan şuraya kaçtı, filan Bâb-ı Âlî'ye iltica etti, oralara gidiniz! tarzında ihbarat ve teşvikatta bulunanların hatıra-yı nefret-engizi insanlık namına kalpte ne kadar iğrenme hissi uyandırıyor, köprü üzerinde o kudurmuş asilerin karşısına Osmanlı askerinin timsal-i hamiyet ve kahramanîsi gibi yalnız başına dikilerek meydan okuyan, kendilerini vazifeye davet eden şehit muhterem İlyas Macit'in hatıra-yı hazin-engizin de kalbe o kadar inşirah ve teselliyat veriyor.

31 Mart tarihinde meşrutiyet büyük bir imtihan geçiriyordu. Osmanlı milleti bu müşkül ve kanlı imtihanı muvaffakiyetle geçirmiş olduğu için ilelebet iftihar edebilir. Bu muvaffakiyetin büyüklüğünü, parlaklığını bir kat daha artıracak ahvaldendir ki şems-i hürriyet ve meşrutiyetin kat'iyen üfûl ettiğine suret-i

umûmiyyede inanılmıştı. Vatanın düşmanları dâhilde, hariçte bayram ediyorlardı. Geçen sene otuz bir martta neşe-yi muvaffakiyetle daraban etmiş olan kalplerden birçoğu eğer hissiyat-ı insaniyeden zerre kadar nasipdar iseler bugün derin bir müzâb-ı vicdanı ile takallüs etmelidirler. Çünkü 31 Mart'ta dökülen masum kanlarının zerre-yi fecaat-engizi, yetim kalanların hayal-i hüzn-i bahşası pek çok kere onların hab ve halsiz fedaileri ve müdafileri karşısında bir heykel-i tel'in halinde dikilmiş, uykularını kaçırmış olmak gerektir.

Bugün, geçen senenin şu kanlı, şu feci hatıraları teceddüt ederken kalbimizde İstanbul'u yakıp yıkan o mahlûkata karşı hiçbir his ve garz bulmuyoruz. Bilakis vatana karşı irtikap ederek kendilerini bir lanet-i ebediyeye mahkum eden o gafillere karşı kalbimizde derin bir hiss-i merhamet hâsıl oluyor. 31 Mart'ta kudurmuş tecalilerin kurşunlarına, darbelerine hedef olarak feda-yı can eden muhterem şehitlerimizin istikamı meşrutiyetin, hürriyet ve adaletin tekrar tesisıyla, bu memleketin tekrar temin-i hayatıyla tamamen alınmış demektir. Çünkü bu devlet sağ oldukça onlar kalb-i saf-ı millette yaşayacak ve böyle eyyam-ı mahsusada hatıraları ihya edildikçe bi-payan bir hiss-i şefkat kalplerimizden koparacağı gözyaşlarıyla onların ruhunu taziz edecektir. Fakat vatan-ı mukaddese karşı suikast ederek ayaklananlar, irtikâp ettikleri cinayetlerden dolayı ebediyen kan lekeleri altında kalanlar kendilerini asırların lisan-ı teşnî ve tel'ininden nasıl kurtaracaklardır?

İşte bunun için onlara acıyoruz. Çünkü asıl kabahatli olanlar 31 Mart'ta İstanbul'u şehit kanlarına doğrudan doğruya boyayanlar, cephe-yi pak-ı millete bu irtica lekesini sürenler değildi. Onlar tahrikat ve ifsadat ile hürriyetleri zapt ve teshir edilmiş, insanlıktan çıkarılmış birer makine, birer kasırga, birer tufan, birer burkan edilir. Asıl mücrimler bu irticayı kasten hazırlayanlar, teşvik ve tahrik edenlerdir ve şüphe etmemeli ki onların bir kısmı hala içimizdedir. Vatan mahvolmaya pek az kaldı. İstanbul'da birçok masum şehit edildi. İstanbul üzerine koca bir ordu yürüdü. Mücrimlerden bir kısmı idam edildi. Fakat o karanlık kalplerdeki boğuk hırslar mahvolmadı. 31 Mart'tan sonra, hala ortada dönen iftiralar, idare-i meşrutiyete sürülmek istenen lekeler kimin mahsul-ı tasannu'udur?

31 Mart vakası bu millet için birçok nokta-yı nazardan ilelebet mûcib-i istifâde olacak bir ders-i ibret teşkil edecektir. Bunu bütün teferruat ve hakayıkla tarih izah edecek ve ahlakımıza şerh eyleyecektir. Şu vakaiyye iştirak ederek o acı dersleri nefislerimizde tecrübe eden bizler daha müteyakkız-daver etmeliyiz. Çünkü irticayı hazırlayanlar daima suret-i haktan görünürler. Bize en mukaddes ve ulvi hissiyatımızı okşarlar ve güya onları bir taarruza maruz kalıyor gibi tasvir ederler. Bize dinin, vatanın, meşrutiyetin tehlikede kaldığını anlatıyorlar, bizi vatanperverlik hissimizi galeyana getirerek oradan kendilerine bend-i esir eylerler ve sonra bizi birbirimize saldırarak amal-i maharribanelerine temin etmek isterler.

31 Mart tehlikesini gören, o zahiren hakperest geçinenlerin mahiyetlerini anlayan millet onların telkinat-ı hainelerine kapılmaktan artık çok uzaktır. Bu memleketin irtica-ı ârazını bir daha göreceğine hiçbir zaman inanmayız. Fakat ayakaltında ezilmiş bir yılan bile sağ oldukça bir hamle-yi nev-i meydana ile ısırılmaya çalışmaktan geri kalmaz. İşte pençe-yi tedip adaletle ezilen bu mülteci ruhlarda aynı savlet-i mezbuhat ile bu millette necabet, ulviyet, hamiyet, safvet namına ne varsa onları alçakça iftiralar tarizlerle zehirlemek, milletin hissiyat-ı mukaddsesini kurutmak isterler. Bu maksatla telkinat-ı bedhahhanenede bulunmaktan vazgeçmezler.

Bu telkinata karşı bizi ancak 31 Mart'ın hatıra-yı intibahı müteyakkız bulundurabilir. Onun için bugün muhterem şehitlerimizin ruh-ı mübareklerini dahi hayır ile taziz ettiğimiz sırada kendimiz de böyle bir ders-i manevi ile müstefit olmalıyız. Hiç olmazsa o felaket bizi mütenebbih ve müteyakkız bulundurmaya hizmet etsin.

Hüseyin Cahit

31 Mart 1326 (1910), nr: 579, s: 1.

Mekteb-i Sultanî Hadisesi-İdaresizliğin Netaic-i Müessifesi

Maarif Nezareti tarafından Mekteb-i Sultanî müdüriyetine bir kısım hocaların mazeret-i meşruatı muhakkak olsa bile ehemmiyet verilmeyerek maaşlarının kesilmesi, yalnız bir kısmının mazeretine ehemmiyet verilmesi yolunda acayip ve gayrı muhik bir emir verilmesi üzerine Mekteb-i Sultanî Ders Nazırı Keramet Bey ile müdürü Tevfik Fikret Bey böyle bir emri icra etmekten ise istifa edip çekilmeyi tercih eylemişlerdi.

Zahiren ehemmiyetsiz görünün bu hadise Tevfik Fikret Bey'in fazl ve iktidarı, himmet ve irfanı ile memlekette ihraz etmiş olduğu mevki-i bülent ve mümtaz-ı hissiyeyle büyük ve şayan-ı ehemmiyet bir vaka halini kesp eyledi. Talebenin gerek ders nazırı Keramet Bey'e, gerek Tevfik Fikret Bey'e karşı besledikleri hiss-i hürmet ve irtibat istifa münasebetiyle son derecede müteessir olmalarını intac eylediği gibi heyet-i muallimin dahi böyle bir muameleye karşı bi-hakken dil-gîr ve münfail olarak ifa-yı hizmette tereddüde düşmüşlerdir.

Bahusus, maarif nezareti mahza-yı hakikat hali iyi derk ve temiz etmemek yüzünden düştüğü ilk hatayı gazetelere tebliğ ettiği nim-resmi beyannamede şairin yerine alim geldi tarzında hakikate bir istihza ile bütün bütün teşdid ve efkârî âzab etmiş olduğu gibi ertesi günü güya bunu tamir maksadıyla yaptığı bir te'vilden dolayı kendi kendisini bütün bütün gülünç bir mevkiye koymuş olduğundan dün memleketin hayat-ı ilim ve irfan namına pek şayan-ı esef bir hadise zuhur etmiştir.

Tevfik Fikret ve Keramet Beylerin istifası üzerine esasen müteessir ve müteheyyic bulunan talebeyi hüsn-i idare ile yetiştirmek lazımeden iken bazı muallimlerin ve mubassırların na-layık hareketi bütün bütün tahrik etmiş ve kendilerindeki asabiyeti teşdit eylemiştir. Evvelki gün muallim efendilerden pek azı derse girmiştir. Maarif Nezareti Tahrirat Müdürü Zihni Bey derse girdiği zaman talebe kıyam etmemiştir. Mumailiğin mektepçe inşa ettirilen konferans mahallinin artık kapatılacağı, böyle şeylere lüzum olmadığını sınıfta söylemesi talebe üzerinde su-i müteessir hasıl ettiği söylendiği gibi sınıflarda mubassırlar tarafından bundan sonra eski hallerin geçtiği, gayet şiddetli muamelelere tabi tutulacakları tarzında nâ-be-hengâm ve ahval-i ruhiyeyle gayrı mütenasip vuku bulan tebligat-ı şedidede muntazır olan tesirin tamamıyla aksini husule getirmiştir.

Bahusus mubassırlardan birinin güya talebenin gözünü korkutmak gibi sersemce bir fikr-i siyasetperverane ile talebeden birinin darbe-yi cüret etmesi talebenin sabır ve tahammülünü bütün bütün izale etmiştir. Bunun üzerine Mekteb-i Sultanî talebesi bu şerait dâhilinde tahsilde devamda imkân görmeyerek mektebi terk etmeye karar vermişler ve bu Tevfik Fikret Bey'in mektebe iade olunmadıkça kendileri mektebe gelirlerse namussuz addedileceklerine dair aralarında bir kağıt imza etmişlerdir.

Dün sabahleyin talebe ders nazırına müracaatla artık mektebe devam edemeyeceklerinden çıkıp gitmelerine müsaade edilmesini rica eylemişlerdir. Ders nezareti bittabi talebenin bu arzusunun ses çıkaramadığından beş-altı yüz talebe ikişer ikişer muntazaman mektebi terk ile evlerine dağılmışlardır. Mektepte ancak küçük çocuklarla, İstanbul'da aileleri olmayan bekar talebe kalmıştır.

Bulgar talebesi muahharen eksarh-hâne yahut sefarethane tarafından hükümete karşı bir cümle olmak üzere mektebe iade edilmişlerdir.

Sınıflar bomboş kaldığı cihetle mektepte dün dersler okunmamıştır. Heyet-i Muallimin istifalarını verdikleri temin ediliyor. Dün mualliminden bir heyet Dâhilîye Nazırı Talat Bey'i ziyaretle ahvali izah eylemişlerdir.

Mektebi terk eden talebe arasında şehzade Mecit Efendi Hazretlerinin mahdumları Faruk Efendi Hazretleri dahi dahildir.

Talebenin idare işlerine müdahalesi hiçbir zaman tecviz olunamaz. Talebe muallimlerini yahut mubassırlarını istememek gibi bir hareket-i mütecavizane kalkamaz. Fakat talebenin amir ve muallimlerine hiss-i hürmet ve muhabbet beslemesine ve bu hürmetin asarını izhar etmesine karşı bir şey denemez. Mekteb-i Sultanî talebesi dünkü hareketlerinde inzibatın ve edep ve terbiyenin zerre kadar hâricine çıkmadıkları cihetle kendilerine karşı söylenecek bir söz bulunamaz. Talebenin en tesirli zamanda bile böyle itidal demlerini muhafaza etmeleri şayan-ı memnuniyettir. Talebenin şu hali büyükler için bari bir ders-i ibret olsun!

İmzasız

31 Mart 1326 (1910), nr: 579, s: 1.

Hüseyin Cahit Bey'e Mektup

Azizim Cahit,

Dünkü makalede benim Robert Kolej'de yeniden bir vazife-yi talim ile davet edildiğimi yazıyorsun. Mekteb-i Sultanî 'de bulunduğum kadar Robert Kolej'de ki hizmet-i tedrisiyemi zaten terk etmemiştim. Yalnız kolej idaresinin gösterdiği arzu ve müsaadeye mebni, haftada bir kere, çarşambaları hisarın o güzel sırtına yükseliyor ve iki sınıfın -kısm-ı azamı Türk olmak üzere- anasır-ı muhtelifi-yi Osmaniye'den müterekkip ve cidden güzide-yi şakirtler ile meşgul oluyordum. Geçen devrin tazyik-i muhiti içinde bana emsalsiz ve hakikaten ser-azad bir insan hayatı ihda ve temin eden o hava-yı saf-ı hürriyeti teneffüs ettikçe ciğerlerimde hala bir hafiflik, bir kuvvet ve ciyadat hissettiğimden o ruh-ı ara tepe ile rabıtamı bütün bütüne kesmek istememişim. Ne kadar haklı olduğumu şimdi görüyorum: bir muhit-i gayz ve gızet içinde henüz serbestçe ve insanca iş görülemez.

Bugün sa'y ve irfanım tebdil-i tab'iyet ediyor demektir. Buna çünkü fena hayatımızda çaresiz katlanmışım; bugün yine öyle yapmaya mecburiyet görüyor ve kolejin hürriyet-nevazâne ve kadirşinasâne açtığı ağuş-ı rağbete işte sürükleniyorum. Kabahat benim değil, ben oradan da size ve insanlığa hizmet edeceğim.

Oğlu anadan ayıran eller kahrolsun!

Tevfik Fikret

31 Mart 1326 (1910), nr: 579, s: 2.

Amerika Mektepleri

Amerika muharrimizden:

Amerika, Avrupa'yı her hususta fersah fersah geçmiştir. Amerika'da öyle harikalar var ki Avrupa'da tesadüf edilemez. Avrupa'nın her tarafında uzun seyahatler icra ettiğimden Amerika'nın mevkisini, ehemmiyetini pek güzel takdir edebilirim.

Herkes bilir ki Amerika'yı bugünkü Amerika yapan mekteplere vatanımızda pek ziyade ihtiyaç olan şu zamanda Amerika mekteplerinin bize modellik hususunda iyi faydaları olacaktır.

Nefis New York ve Brooklyn 'de belediyenin ibtidâi ve rüşti derecesinde beş yüz mektebi vardır. Dikkat buyurulur ki bu beş yüz mektep sırf belediyeye aittir, adedi gayri mahdut olan hususi mektepler bundan hariçtir. Bu mekteplerde yirmi bin muallim vardır, bu yirmi binden on sekiz bini muallime kızlardır. İstanbul gazetelerinde okumuştum, memleketimize elli bin muallim lazım imiş. Bakınız, bu gün terakkiyi aklına koymuş olan Amerika'nın yalnız bir şehrinde yalnız belediyeye ait yirmi bin muallim vardır. New York herkes bilir ki Amerika'nın bir şehridir, Brooklyn ise – bizim Üsküdar gibi – New York'un karşısındadır.

New York Belediyesi bu mektepler için senelik elli milyon dolar sarf etmektedir. Belediye mekteplerinde çocuklar meccanen tahsil ettikleri gibi kağıt, kitap vesaire levazıma kadar hepsini belediye verir. Amerikan çocukları on dört yaşına kadar mektebe gitmeye mecburdurlar. Aileleri göndermezse hükümet tarafından ceza-yi nakdiye mahkum olurlar.

Bizim memleketimizde de tahsil ibtidâ-yi mecburi olduğundan çocuğunu mekteb-i ibtidâiye göndermeyenler cezaya duçar olmaları kanunidir. Fakat Amerika hükümeti, çocuklarını okutmayanlar hakkında bizim hükümetimiz gibi rehavetle hareket etmez; en büyük şiddetini burada gösterir, bu hususta taannüd edenlerin hali pek fena olur.

Amerika mektepleri kâmilten kargir, cesim ve yüksek binalardır. Kız ve erkek çocukların çıkma kapıları ayrı ayrı yapılmıştır. Bizim memleketimize girilince evvela pis bir koku hissedilir, biçimsiz manzaralar göze çarpar, insanın ruhu sıkılır. Bu mektepler o kadar temiz ki her gün yıkanır, temizlenir. Değil kir,

tahta ve duvarlarında bir leke görülmez. Mektepler kalorifer ile teshin edilir. Sulara ve abdesthanelere fevkalade itina olunur. Çocuklar muallimelerin idaresi altında tahsil ve terbiye görürler. Teneffüshaneler, jimnastikhaneler, oyunhaneler, resimhaneler, bizim hayalimize bile gelemeyecek kadar muntazamdır.

Belediyenin bu ibtidâi derecede mekteplerinden sonra idadi mektepleri gelir ki yalnız New York'ta belediyenin elli adet idadi mektebi mevcut olup tahsil tamamıyla meccanendir. İdadi mektepleri de gayet büyük ve latif bir tarz-ı mimaride inşa edilmiş olup taksimat-ı dâhilîyeleri pek mükemmeldir; sınıflar, mütâlaahaneler, jimnastikhaneler, hususi, umûmi kütüphaneler, müzeler, numuneler, kimya ve hikmethaneler şarktan gelenleri hayrette bırakacak bir haldedir.

Bundan sonra mekteb-i âliye yani dârülfünunlar gelir. Amerika'nın ve belki dünyanın en büyük dârülfünunu olan "Kolombiya Üniversitesi" "New York'ta olup bütün müştemilatı ile adeta müthiş bir memlekettir. Burada düşünülebilen her fen, her ilim tahsil edilmektedir. Rasathanesi, kimya laboratuvarı, hikmet hanesi, ulum-ı tabiye müzesi, sanayi müzesi, mahsulat-ı ziraiye numune hanesi dünyanın en mükemmel birer merkezi addolunabilir. Kolombiya Üniversitesi muallimleri dünyanın en büyük profesörleridir. Her lisan okunur, hatta Arabi, Farsî, Türkçe bile okunur. Tahsil para iledir. Bundan başka dârülfünun derecesinde keza pek cesim, belediyenin New York Şehri Dar-ül-muallimi namında bir mektebi vardır ki tahsil kamilen meccanendir.

Bir de New York Dârülfünunu vardır ki bu da leyli ve nehari, para ile talebe kabul eder. New York'ta bulunan dârülfünunların hepsini yazmak beyhude olduğundan şu üç meşhuru ile iktifa eyledim. Fakat şurada Chicago darülfünunundan bahsetmeye lüzum görüyorum.

Chicago Dârülfünunu milyarder kese-yi hamiyetinden inşa ettirmiştir. Tahsil ücret ile ise de idare etmediğinden Rokfeller her sene mektebin bütçesine bir miktar para ilave etmektedir. Chicago darülfünunu Chicago şehrinin elli yedinci sokağından altmışıncı sokağına kadar imtidad eden cesim bir bahçe derûnundadır. Mektep yekdiğerinden tamamıyla ayrı altı cesim binadan merkeptir.

Burada ibtidâi sınıftan tutun da rüşti, idadi, âli sınıflara kadar derecat-ı tahsil mevcuttur.

Bundan maada mühendislik, makinistlik, elektrikçilik, maden mühendisliği, ticaret, sanayi-yi âlfiye ve ziraiye, ulum-ı tabiye ve tıbbiye, sanayi-yi nefiseye ait ayrı ayrı ihtisas mektepleri fakülteleri de bulunuyor. Darülfunun mevkisinin letafeti, temizliği insanı hayran eder. Mektepte çocuklardan tutunuz da on beş, yirmi, otuz beş, kırk yaşına kadar talebe görürsünüz; mini mini kız çocuklarından başlayarak on beş, yirmi, otuz yaşına kadar da kız talebesi mevcuttur. Kız talebe hemen yarından ziyade! Erkek ve kız çocuk aynı sınıfta ve aynı sırada yan yana, karma karışık oturup muallimlerin takrirlerini dinlerler. Eğlence vakti çocuklar başka tarafta erkek ve kızlar da ayrı bir yerde top ve daha bin türlü oyunlar oynarlar.

1. Mekteplerde nazar-ı dikkatimi en ziyade celp eden şey ibtidâi kısmındaki mini mini erkek ve kız çocukların muallimenin nazariyeti altında tahsilleridir. Bu tahsile hayran oldum. Ah çocuk olaydım da şu yavruların aralarında bulunaydım dedim. Vilayet mekteplerini düşünmeye hacet yok; bizim İstanbul mekteplerinde nahak yere çektiğimiz zahmetleri, nahak yere yediğimiz dayakları hatırlayarak müteessir oluyor ve “hala bizim çocuklar bu cahil ellerde” diyor ve bu çocuklara gıpta ediyordum “mini mini erkek ve kız çocukların dairesine giderek müdüre ile bir Türk gazetecisi sıfatıyla bir dershaneye dahil oldum. Genç bir Fransız muallime Fransızca ders okutuyordu, ufacık bir kız çocuğu benimle Fransızca konuşmaya başladı. Küçüğü takdir edip okşayarak diğer bir dershaneye girdik. Muallim İngilizce, mevkisinden bağırdı, çalışıp dersini iyi öğrenenlere Paris’ten gelen –küçük güzel bir kutu göstererek “bu şekerden vereceğim” dedi. Şeker, oyuncak, meyve, tatlı, resim, defter, elbise gibi şeyleri çocuklara vermek esasen adettir.

Muallimenin emri üzerine çocuklar dershanelerden çıkarak büyük bir salona gittiler. Salonda tahminen yüz elli erkek ve kız çocuk vardı. Burası jimnastik salonu idi. En büyüğü yedi sekiz yaşında olan bu çocuklara mahsus jimnastik alet ve edevatı mevcuttu. Çocuklar yarım saat kadar jimnastik yaptılar, oynadılar. Muallimenin bir emri üzerine yan yana, ikişer ikişer durarak asker gibi bir tabur

teşkil ettiler. Muallime bunlara birer odundan küçük değnek verdi. Değneklerini omuzlarına alan bu yavrular asker gibi ayak atarak devir ettiler. Bir tarafında piyano çalıyordu. Sonra değnekler toplandı. Otuz kişi, otuz kişi jimnastik adımı koşturdular. Çocuklar koşarken piyano daima çalıyordu. Daha bir çok oyundan sonra paydos oldu. Çocuklar güle güle, sevine sevine, oynaya oynaya gittiler.

Bu yavrular ertesi günü derslerini öğrenmiş, -çünkü şeker var- sevine sevine, -çünkü oyunlar çalgılar var- mektebe gelirler. Bizde! Ah hatırladıkça hala korkuyorum! Sabahleyin mektebin nesidir o? Unuttum bevbabı mı, kapıcısı mı? Kapıya vurup filan bey mektep deyince! Çocuğun yüreği oynar. Çocuk gitmemek için ağlar, anası babası bağırıp çağırarak evden güç hal çıkarırlar, ite kaka götürür.

2. Çocuk mektepten artık soğur, hocalardan teşvik yerine ceza ve sopa görür. Çocuktur, arkadaşı ile görüşür ya, yine dayak yer! Sağına, soluna, baktırmazlar, bahçede oynattırmazlar! Muallim sureti çatmış, öfkeli öfkeli elinde sopa dershaneye girince çocuğun yüreği atar. Bu hal-i askeri mekteplerimizde de vardı. Dâhilîye zabıtları bile sopa ile sınıfları gezerlerdi, bilmem elan var mı? Böyle dayaklı, korkulu, suratsız muallimlerin karşısında çocuğun zihnine bir şey girer mi?

Amerika'da usul-ı tefris ne kadar güzeldir. Amerikalı çocuklar bizim mekteplere gelseler şaşar kalırlar. Amerikalı muallim ve muallimeler güle güle ders verir, takrir esnasında çocuklar gülüşürler, istediklerini hocalarına sorarlar, hiç gürültü olmaz, çünkü fikren terbiyelidirler, bizde olsa kıyamet kopar...

Büyük sınıflarda, idadi ve âli derecelerinde, dersten sonra talebe gider, muallimin yanına oturur, istediğini sorar, dinler, muhabbet eder. Muallim isterse şakirtlerin yanına oturur, arkadaş gibi görüşür. Muallime sigara ikram ederler, talebenin biri kalkar, muallimini tiyatroya götürür, muallim talebesini davet eder. Bir aile efradı gibi mesut ve serbest yaşarlar. Bilmem bizim mekteplerimiz böyle mi?

Chicago Üniversitesi'nin makinistlik, elektrikçilik, maden mühendisliğinin teşkil-i tahsili için mektep derûnunda ameliyathaneler vardır. Talebeler amelelbisesini giyerek mevcut en mükemmel edevat ile çalışırlar. Mektebin

lokantasında en mükemmel yemek yenebilir. Muallim ve muallimelerin mektep dâhilinde hususi odaları, yatak odaları var, isteyen mektep dâhilinde yatabilir.

***

Amerika'da bunlardan maada her büyük ve küçük şehirde, hatta küçücük köylerde bile gece mektepleri vardır. Amerika iş eri olduğundan gündüzleri çalışıp akşamları mektebe devam edilir. Bu mektepler her akşam yediden dokuza ona kadar ders verir. Mektepler belediyelerin malı olup gayet cesim ve temizdir. Tahsil meccanendir. Kâğıt, kalem hepsi meccanendir. Mektepte lisan tahsili İngilizce, Fransızca, Almanca, ilh. - için sınıflar olduğu gibi rüşti ve idadi tahsili elektrikçilik, mühendislik, mimarlık, ressamlık, hatta tababet bile görülür, öğrenilir. New York'ta bu nevi dört yüz mektep vardır.

Amerika mekteplerinde sıralar bizimkiler gibi kaba değil, gayet zarif ve iki kişiliktir. Amerika'da misyoner papazlar idaresinde ve sair birçok hususi mektepler de vardır. Keza ulum ve fünun ve sanayi için müstakil mektepler de ücretle mevcuttur. Ziraat mekteplerine gelince: cemahir-i müttehede hükümetleri dâhilinde, her birinde yüzlerce ziraat mektebi bulunmaktadır. Ziraat mekteplerine dair ayrıca büyük tafsilatıyla yazacağım.

Hükümetimiz hala talebelerimizi Avrupa'ya izam ediyor. Amerika gayet süheyl usul-ı tedrisat mevcut iken müşküle koşmak pek garip... Yeni dünyaya rağbet edelim ki biraz yenilenelim, burada yaşamak Fransa'dan daha ucuzdur. İstanbul'da Amerika'da yaşayan gençler bulunduğundan Maarif Nezareti onlardan tetkik-i ahval edebilirler. Canlanmak istiyorsak Amerikalılık sayını öğrenmeliyiz.

Üsküdarlı Ali Onur

1 Nisan 1326 (1910), nr: 580, s: 3, 4.

11 Nisan

31 Mart yevm-i nuhusetinin müntakim adli olan yevm-i mübarek ve mesud... İşte bu hayırlı vakaya müsadif dakikaların bu saatte tam 360. gününde bulunuyoruz. Bütün İstanbul, hayır bütün millet-i Osmaniye ve hatta büyük cihan-ı medeniyetin geçen sene nisanının on birinde cereyan eden vaka-yı mühimmenin iktisap eylediği netayic-i meserret ve ümitle memzuc fakat sabırsız, ârâmsız bir intizar içinde geçiriyor. İstanbul'u ihata eden kahraman hürriyet ordusunun muzafferiyeti, meh-ma-emken kansız, kattalsız muzafferiyeti bekliyordu. Zira gönül istiyordu ki sa'ika-yı gaflet ve cehaletle İstanbul sokaklarını kanlara boyayan, bazı müfsitlerin teşvikât ve tesvilat-ı hainesiyle vatanı girdab-ı izmihlale ilka etmelerine ramak kalmış olan zabt ve rabtan mahrum usat-ı askeriye kuvve-yi meşrua ve muntazama karşısında, meşruiyetin bahş ettiği muhabbet ve azamet karşısında hemen nadimen ser-fürü etsinler ve bu suretle aynı vatanın evladı olan kardeşler arasında bir müsademe-yi hunrizane vuku bulmasın. Fakat ne çare ki cehalet, o istibdâdın o en bi-aman mu'ini olan canavar son dakikaya kadar bu fırka-yı dâllenin gözünü bir perde-yi gaflet ile kapadı ve usât bir hareket-i mezbuhane ile İstanbul'un bu yeni ve şanlı fatihlerine sadrah olmak istediler. Bu suretle asıl yerleri serhad-i vatan olan asıl cenk ve fedakârlık meydanları meydan-ı harp olmak lazım gelen bir çok gençlerin hûmı heder oldu gitti. Her iki taraftan dökülen o genç kanlara bütün Osmanlılığımızın kuvvetiyle acınız. Fakat hürriyet ve selamet-i vatan namına tedib-i usata gelenlerin ziya-yı ebedisine hem acır hem ruhlarını, hatıralarını tecil ederiz. İşte asıl bu mukaddes vatanın uğrunda bedel-i can eden bu şüheda-yı muhtereme için ölmediler, yaşıyorlar ve bütün milletin hafızasında, ruhunda yaşıyorlar, namları, unvanları vatanın her kabze-i hâkinde ebediyen mahkum kalacaktır deriz.

Vatan bu şühedaya ve bu şüheda ile gelen kahraman gazâta medyundur. Bu dinini millet küfrana nimet etmemek ve bahusus istihsal edilen hürriyeti suiistimal etmeyerek bu hürriyete her hususta layık olduğunu göstermekle ancak ifa edebiliyor. Hürriyeti yalnız elde etmek kifayet etmez. Ondan sonra o hürriyeti, onu hırz-ı can edinmek lazımdır. Hürriyet ancak kendisini sevenlere, kendisine hürmet edenlere refakat eder ve bu liyakat ve istidadı göstermeyenlerin yanından hemen kaçır. Gayr-ı reşid milletlerden şekil ve lafz ile safsata ile, beyhude

münakaşa ve münakasa ile uğraşan kavimlerden hürriyet mütevahhiş hatta müteneffirdir.

İşte bunun içindir ki hürriyet pek güç elde edilebiliyor. Fakat ondan bin kat daha güç muhafaza olunabiliyor. Hürriyetin en emin bekçisi milletin terbiye-yi merdane ve şeci'anesidir. Zenane ve cebinane terbiyesi olan kavimler için hürriyet bilakis sâik-i esarettir.

Şurasını da unutmamalıdır ki ikide bir elden kaçırılan hürriyeti tekrar istihsal etmek için (11) Nisanları her vakit tekrar etmek kolay bir ameliye-yi cerrahiye değildir. . Osmanlı milleti kanı daima muharebat ve mukatelat-ı dâhilîye uğrunda isale edilecek kadar mebzul-ı reyyan değildir. Bu kıymettar hazine-yi hayat, milletin ensal-i hazıra ve atıyyesi için asla israf ve tebzir edilmemek icap eden bir hazine-yi ihtiyattır ki bunu ancak eşedd-i lüzum görüldüğü ve artık temin-i mevcudiyet ve istiklal ve muhafaza-yı şeref ve namus için başka çare kalmadığı zaman harice ve a'daya karşı sarf-ı varaka etmek mesağdır ve hatta farizadır.

Bunu hürriyetimizin kadir ve kıymetini, asayiş ve huzur-u dâhilîyenin ehemmiyet-i hazıra-yı fevkaladesini anlamak ve anlatmak için söylüyoruz. Fakat bunu iyice anlamak terbiye-yi milliyemizin tekâmülü muktezidir. Bunun tevkif ettiği medar pek çoktur. Fakat 11 Nisan münasebetiyle bu medarın yalnız bir tanesini şurada söylemek vaciptir:

Millete mertlik ve ali-cenap ve azim ve metanet etvar-ı bahş eden aksam-ı terbiyeden biri de hürriyet ve vatan için fena-pezir olanların ders-i fedakârisinden mütedris olmak, onlardan ibret almakla beraber daima onları bu gibi eyyamda hayır ile yad eylemektir. 11 Nisan'da terk-i hayat edenlerden mesela fedakâr-ı muhterem Muhtar Bey'i ve onunla beraber hürriyet-i ebediye tepesinde medfûn olan kahramanları her vakit gözümüzün önünde tutmalıyız. Evet şimdi bir avuç toprağa münkalib olan, birçoklarının hatta namları bile tanınmayan bu büyük adamların hayali en küçük çocuktan en muhterem pire kadar cümlemizin gözünün önünden asla kaçmamalıdır. Bahusus namları bile bilinmeyen o neferâtı, şan ve şerefi dahi pay-i istihkar altında ezerek mahza-yı kanaat ve itikatları için, hakikat için, hakikat-i mahufe-yi mevte göz kırpmadan göz diken o büyük fakat iman-ı

meçhuliyet içinde na-bedid kahramanları her anda, her dakikada tebcil edelim.
Şanlı mazisine hürmet etmeyen bir kavim mesut bir âfîye layık değildir.

Babanzade İsmail Hakkı

11 Nisan 1326(1910), nr: 590, s: 1, 2.

Memduh Macit İçin

Memduh Macit... Dün, bu nam-ı muhteremin uful-ı ebediyesinin devr-i senesini teşkil ediyordu. O vatani büyük bir aşk ve perestiş ile seven fedakâr genç ve Osmanlı alem-i şebabındaki galeyana ve vatanperestaneinin bülent bir timsal-i ebed-feşanıdır. Haber-i şahâdetini aldığım zaman derin bir hüznün ve hayret içinde kalmıştım: İnanmak istemiyordum, hadise-yi meşumeden sonra iki defa gördüğüm Memduh, uzun ve ince boyu, siyah ve ince bıyıkları, donuk gözlükler arkasında karararı pür-giryeye gözleriyle piş-i hayalime gelmişti. Fakat o hakikat-ı müdhîşe temin edildi.

Memduh'ta saf ve hassas bir şair kalbi vardı. Fakat öyle bir genç, öyle bir şair ki, insanlığın, gençliğin bütün ihtirasatı fevkinde bir aşk ve muhabbetle vatanına, sade vatanına merbuttu. Mekteb-i Sultanî'yi ikmale müsaade etmeyen sıhhati onda bir asabiyet-i fevkalade tevlid etmişti. İşte 31 Mart'ı takip eden günlerde kendisini artık yaşanamaz, tahammül edilmez bir cehennem içine atan bu asabiyet, nihayet onu oradan kurtardı. Hep telakki-gah olan bir iklim-i saadete, cennete isal etti. Memduh bugün hayatta olsa belki o ince zekası, o büyük kalbiyle vatanına daha başka hizmetler edebilirdi. Fakat ölmekle, şehit olmakla bütün cihana gösterdi ki genç Türkler vatanlarını sade lisanla değil, icap ederse feda-yı hayat eylemek suretiyle de seveler... Bu büyük bir hizmettir... Şüphesiz bugün Osmanlılar içinde böyle bir hizmet ifasına muvaffak olmamaktan mütevellit bir ıstırap içinde pek çok genç kalbi vardır.

Bu büyük şehidin, bu muhterem kardeşin nasıl necip hislerle meşhun bir kalbe malik olduğunu anlamak için esna-yı irticaide arkadaşlarına, kabil-i şahâdette hemşiresine yazdığı mektupları okumalıydı. Biz, sevgili arkadaşları, bunları okuduğumuz zaman onun ölümüne gıpta ediyorduk. Çünkü ölmezden evvel haber-i zaferi almaya muvaffak olan bu mesut hayattan pak bir vicdan için nasip olan ne kadar lezzet varsa hepsini almıştı. Yalnız bu şahâdet, bu uful idi karşısında tahammül edemeyen bir kalp, bir anne kalbi vardı ki çok müddet bu ıstırap-ı firkate tahammül edemeyerek birkaç ay sonra oğluna kavuşmak için

istical etmişti. İşte bu iki muhterem ölüm, tarih-i beşeriyetin unutmayacağı, unutmaması lazım gelen iki büyük şahâdetir.

Bugün o yevm-i şan ve zaferin sene-yi devriyesini idrak etmiş olan bizler, eğer hayatta vatan aşkı, namus muhabbeti gibi hislerle alakadar olan birer kalbe maliksek, onları, bilhassa onu, şehid-i muhterem Memduh'u unutmayalım. Nam-ı pak ve bülendini daima lisan-ı takdis ve tebcilimizden düşürmeyelim. Zira o büyük nam, Memduh Macit nam-ı muhteremi kalb-i asrın en büyük bir dil-dadesi olmaya sezadır.

Zavallı Memduh! Sen beni pek az tanımış, fakat pek çok sevmiştin! Ben de senden şu mensubiyet-i dünyeviyemle ne kadar uzaklaşsam o kadar seveceğim. Çünkü sen ey aşk-ı vatan, çünkü sen İstanbul gençleri için ebedi bir şahid-i namus ve faziletsin! . .

Muhittin

12 Nisan 1326 (1910), nr: 591, s: 2.

Meclis-i Mebusan'da Sosyalizm

Dün muvazene-yi mâliyenin tezkirat-ı umûmiyesi münasebetiyle medeniyet-i haziranın pek de parlak safahatından olmayan sosyalizm bahsi yine Meclis-i Mebusan'da arz-ı çehre-yi iğfal idi. Ancak bu bahse girişmezden evvel meclisimizin tarz-ı müzakeresi hakkında da birkaç söz söylemek isteriz.

Malumat-ı mahsusaya ve az çok ihtisasa mütevakıf olan mebâhis-i ilmiye ve iktisadiye müdahale ve iştirak etmek ve bahusus bu mebâhise esnasında on yedi on sekiz senelik mevcudiyeti yani hemen hemen bütün hayat-ı marifeti iktisadiyat ile mezc ve halledilmiş olan Cavit Bey gibi bu arsa-yı fennin hakikaten bir şehsuvar beyliğinin muhatap addeylemek iktiza edince o nispette belagat ve hitabet olmasa bile herhalde o dereceye yakın bir muamelat bulunmak belagat ve hitabete hiç olmazsa mantık ile, akıl ile, tedbir ile, mukabele etmek faraza elde erkam, kafada fikr-i insicam bulundurmak lazımdır. Fakat kemal-i teessüf ve hatta teessürle beyan ederiz ki dün ve cumartesi günü bütçe muzakere-yi umûmiyesi esnasında tenkidat ve muahezat tarikine süluk edenlerin kısm-ı azimi ne bir

müessir-i hitabet, ne mukanna bir delil ve hesap göstermediler. Öteden beriden toplanmış malumat bir dost ve belki de bir muazzib tarafından ele sıkıştırılan bazı nakıs erkam, henüz tamamıyla hazım bir temsil edilemeyen sathı ve natamam bir takım nazariyat, ondan sonra bir hiç, bir kofluk... Bir musaraa ki musarilerin mağlubiyet-i maneviyesi deha olunan görülüyor idi. Zaif olan bazılarının titrediği his olunuyor idi. O derece basit ve yanlış hesaplar yapıldı ki nihayet mâliye nazırı bile imal-i erbaasını şaşırarak oldu. Zira muarızlardan birinin masarif yekûnunu anlamak için muvazene defterine göz bile atmamış olduğu anlaşıldı. Ya söze karışmamalı veya söze karıştıktan sonra bilerek karışmalı. Bilhassa fırka rüesası için bu manevi nasihatın büyük faydası vardır.

Sosyalizm bahsine gelince bu bahsi kemal-i ehemmiyetle kürsi-yi hitabete kadar is'ad edenler yine kendi hedefleri nokta-yı nazarından yanlış bir hatt-ı hareket takip ettiler. Na-puhte olan her şeyin hazmı güçtür. Zührab Efendi'nin dediği gibi Cavit Bey'in çektiği vükela ziyafetinde değil asıl bize çekilen sosyalizm ziyafet-i hayâlîyesinde gayr-ı kabil-i hazım pek çok mide bozan salçalar vardır. Memleketimiz ahalisi Avrupa'nın ağır salçalı yemeklerine alışık

olmadığı gibi burada henüz hiç mahal-i sarfı olmayan sosyalizmin sıklet-i hayalisine de mütehammil değildir.

İşte bunun için tekrar ediyoruz ki Zührab Efendi, Artekis Efendi, Muradyan Efendi ve sosyalist olmadıkları halde mahza-yı muhalefet gayr-i teşekkülüyle bir dereceye kadar onlara iltihak etmek isteyenler bir bahsi ortaya atmakla ve meclisi, milleti bu bedaet-i garibe ile tevhiş etmekle kendi arzularının tamamen makûsu bir harekette bulundular.

Sosyalistlik eğer insanların saadet halini temin etmeğe ma'tûf bir gaye ise bu gayeye vusul için mutlaka bu kelimeyi sosyalistliğin kırmızı bayrağı üzerine yazmak icap etmez. Maksud-ı asli bu saadete meh-ma-emken vusuldür. Yalnız vusulün şeraiti değişiyor. Görüyoruz ki sosyalistlik davasında bulunanlar- ki burada müfretlerinden ve mesela Fransa'daki Mösyö Kösteyahruh gibi düşünenlerden sarf-ı nazar ediyoruz- bu âli gayeye bir hayale kalp ediyorlar ve her hayal gibi bu da fayda yerine hüsrân tevlit eyliyor.

Hâlbuki ciddi ictimaiyyun ciddi kaidelere istinat ederek ve mümkünât arkasında koşup muhadelatı bir tarafa atarak beşeriyet için hakiki ve nafia bir meslek takip ediyorlar. Sermayedarın talim ediyor imiş, erbab-ı mesai eziliyor imiş. Sermaya ile say ve ameli arasında bir tenakıs bir tezat... Sosyalizm hangi kisveye sokulursa sokulsun sermaye ile say ve ameli birbirine taslit ediyor, Sunuf-ı halk arasında ahenin değil, bazı adavet, münakasa, mukatala tahmillerini ve işte bundan dolayı sosyalistlik ne vakit bütün iğfalkar kuvvetle, sehhar sözlerle inkişaf ederse beşeriyet bir inkıraz ve bir inhidam-ı azîme duçar olacaktır. Bugün Avrupa'nın gördüğümüz şu müşa'şa, şu muhteşem medeniyeti ifakatte bir siyah gölge, bir mühlik tehdit varsa o da sosyalistliktir. Zira sosyalistlik derece derece tevsî ede ede nihayet düşman-ı asayiş, düşman-ı intizam, hatta ordunun ve vatanın ekberi oluyor. Bir milletin bayrağını bir gübre ortasında rezk etmekten sakınmayan Hürve sosyalisttir ve Fransa'nın kilitli bir kitlesini temsil ediyor. Vakıa Jüres bu derece ileri atılmıyor. Fakat fırsatı bulunca, nazariye-yi hayâlîyesini tatbîke kalkışınca aynı netayice vasıl olmayacağını kim temin eder. Fransa'da sosyalistlik iki defa galebe edecek bir mahiyet iktisap etti. Fakat iki defasında da Fransa'yı iktiraz girdaplarının kenarlarına kadar sevk edecek

tahririyat ika etti. 1848 ve 1870 senelerindeki sosyalizm ve komünizm Fransa'nın şan ve şerefini a'lâ etmeyen vakalardandır.

Bir de üstü kapalı sözlere hacet yok. Bir prensip kabul edilince bütün netayıcı, netayic mantıkiyesi ile kabul edilmeli. İşte gelen bazı cihetleri alıp öbür cihetleri terk etmek ne caizdir ve ne de mümkündür. Bir kere sosyalizm mezlakasına düşüldü mü girdabın sonuna kadar gidiliyor ve artık tahlis-i giriban mümkün olmaz. İster istemez (Hürve)nin mesleği ve bazen de Ravaşollerin, Kazaryollerin, Lökenilerin tuttıkları yol takip edilir. Sosyalizm bir baruttur, bir dinamittir. Bir alemin bir alakalık bedende belki nazar-ı fevaid temin edebilir.

[Mamafih meşhur Lui Bilan ve Bilanki, روردون faâlîyette bunu da ispat edememişlerdir.] bir tünel hafr etmek bir lağım ber-heva etmek dinamitle mümkündür. Fakat bu dinamiti acemi ellere, cahil kimselere veriniz işte o vakit saadet-i beşeriye mahvolur gider. Sosyalizmin istinat ettiği en mühim düsturlardan biri zuafaya muavenet yani merhamettir. Cavit Bey'in dediği vech ile merhamet için bütün kalpler mühtez olur; fakat cemiyetin diğer bir rüknü olan adaleti mahvetmek pahasına değil. Birine sadaka vermek için diğerinin cebren kesesini boşaltmak... İşte bu buna şu nizam-ı alem tahammül edemez.

Mamafih bu karanlık bu kasvet-engiz fikirler şerefîn sema-yı saf-ı altında daha ahz-ı vücut edecek bir mevkide değildir. Evvela memleketimiz ziraat memleketidir. Mazru yerler ise sosyalistlik tahmine nazaran şurezardır. Saniyen bilhassa şarkımızın kavaid-i ictimaiyesi, kavanin-i iktisadiyesi cesim servetlerin yed-i vahit içtimasına ve binaenaleyh ateş-i hasedin kalplerde cayır cayır yanmasına manidir. İtiraf etmelidir ki şark demokrasi kaidesi için garptan evvel muhal bulduğu gibi sosyalizm namı altında zuhur eden kavaidin kabil-i icra ve tatbik kısmında çoktan beri cevelangahtır. Veraset ve intikal kanunlarımız, arazi kanunlarımız bu cümleden olduğu gibi beytülmal müsliminin yalnız memurları değil daha pek çok sunuf-ı halkın tehvin-i maişeti ile mükellef olması dahi takip edilen hedef-i ictimaiyeyi gösterir. Fakat bu hedef Avrupalılaştırıldıktan sonra memleketimize ithal edilen sosyalizm serabından pek farklıdır.

Mahsulat-ı ziraiye-yi ibtidâiyemizi Avrupa'ya gönderip imal ettirdikten sonra tekrar satın alabiliriz. Fakat sırf kendi malımız olan bazı kavanin-i

ictimaiyemizi sosyalizm fabrikasın tağyir ettikten sonra tekrar almak niyetinde değiliz. Avrupa medeniyetinin bize yalnız iyi, her türlü gıl ve gışdan arî unsurları lazımdır. Ondan ötesi mutlaka bir süzgeçten geçmeye muhtaçtır.

Babanzade İsmail Hakkı

13 Nisan 1326 (1910), nr: 592, s: 1.

Terbiye-yi Nisvan

Geçenlerde intişar ettiğini yazdığımız Raif Necdet Bey'in "Hisler ve Fikirler" eserinden nakil edilmiştir:

Vatanın Muhterem Hemşirelerine:

İki seneden beri senden aldığım mektuplar, tahsil ve terbiye ile meşgul bir genç kız fikrinin geçirmekte olduğu sefahat tekâmülü kemal-i vuzuh ve sıhhatle gösterdiği için cidden pek memnun oluyor; bu tatlı, bu emelpira memnuniyetle sevimli mektuplar ki - yahut başka bir tabirle söyleyeyim - inkişaf-ı fikriye-i hissiyenin tarihini büyük bir zevk-i tarassut ile takip eyliyorum.

Sende arzu ettiğim derecede bir terbiye-yi fikriye ve ahlakiyenin halvet-i mevcudiyetini tebşir ve te'kid eden son mektubunu ise daha müstesna bir dikkat ve mahzuziyetle okudum. Seni böyle terakkiyat-ı hazıra-yı medeniye ile mütenasip irfan ve malumata, terbiye-yi fikriye ve hissiyeye sahip gördükçe bilsen kalbim nasıl ulvi heyecanlar, emeller, mahzuziyetlerle lerzişdar-ı saadet oluyor.

Gönderdiğin bu son mufassal mektupta cidden şayan-ı memnuniyet ve takdir birçok mütalaalar beyan ettikten, o büyük muazzez "hakikat"i idrak etmeye başladığını ifşa eden pek ciddi ve musîb fikirler dermeyan eyledikten sonra Dârü'l-Mu'allimin'in müntehi sınıfında bulunduğun, yakında şahâdet name alacağın cihetle uzun bir mektupla benden iktidarımın fevkinde bir "müsamere-yi fikriye" istiyor, kadınların tahsil ve terbiyelerine, hayat-ı ictimaiyedeki mevkilerine dair efkâr ve mütâlaâtının neden ibaret olduğunu soruyorsun...

Arzular ki, hassasiyetle böyle ilim ve irfanı taalluk eden arzular ki isaf etmek bence en hakiki bir meserret ve saadet olduğundan aczime, sorduğun bu mühim ve içtimai sualin mehabet mevzusuna bakmayarak, işte bu husustaki fikirlerimi aynen yazıyorum:

Alelumûm tahsil ve terbiyenin lüzumundan, ehemmiyetinden bahs etmek, o lüzum ve ehemmiyeti bir takım delail ile ispata kalkışmaktan yirminci asır için pek fazla, pek bi-sud bir külfet olmuştur. Bugün kemal-i cesaretle, ilim ve marifetin kıymet ve ehemmiyetini takdir etmeyen hiçbir fert yoktur, denilebilir... Filhakika yirminci asır, efkar-ı umûmiyenin bu muazzez ve necip kuvvetiyle

mücehhez olduğu halde hulul etmiştir. Artık, ilim ve hünere arz-ı ihtiyaç etmeyen hiçbir sanatın mevcut olmadığına herkes emin, tarik-i hayat ve rehğüzar teşebbüsatta fen ve marifetsiz bir hatve atmak ihtimal ve imkânı kalmadığına herkes müzmin olmuştur.

Mesudiyetle yaşamak, mezahim maişete galebe çalmak, her tülü teşebbüsat-ı hayatiyeden muvaffak olarak çıkmak, insaniyete hizmet müfide ibraz eylemek, memlekete ve beşeriyete nafi bir aile teşekkülü suretiyle vezâif-i muazzeze-yi milliye ve ictimaiyeyi ifa etmek... Etrafa ve muhite şefkatler, muavenetler, iyilikler serpmek... Her insanın akdes amali olmak lazım gelen bütün bu haller hep ahenktar bir say ve gayretle, o say ve gayretin tevlit edeceği ilim ve marifetle hasıl olur. Ve bu umûmi ahenin gayret ve marifet-i beşeriyet, ulvi bir gaye-yi refah ve terakkiye doğru yükseltir...

Fakat evvela çocuk olarak doğan her insan, ilk terbiye-yi esasiye ve ibtidâiyeyi, ilk zevk-i bedâyi', ilk şavk-ı mesaiyi, ilk iyiliği ana kucağından alır; sonra mekteplerde tevsi ve ikmal eder. Mektepler "hakikat"i göstermekte, saadet-i milliye ve ictimaiyeyi temin eylemekte en mühim bir unsur olarak telakki edildikleri halde valide kucağı, bu ilk ve tabii mektep niçin o anasır-ı saadetin hakiki bir mebd-e-yi metini addolunamıyor?.. O halde bila-tereddüt diyebiliriz ki; şefik-i insaniyet ancak ziya ve hakikatle minür, fazilet ve marifetle mazhar valideferin ufk-ı aguşunda tulu ve inkişaf edebilecektir. Binaenaleyh kadınlara tahsil ve terbiyenin, ilim ve marifetin derece-yi lüzumu mesaile-yi mühimmesi tetkik ve tettebbu edileceği zaman anaların en mühim vazife-yi tabiye ve ictimaiyeleri olan "validelik"i derpiş-i teemmül eylemek, o nokta-yı nazardan muhakematı yürütmek iktiza eder.. Ve o vakit ufak bir muhakeme ile heman teslim olunuyor ki: "terbiye ve selamet-i umûmiye, terbiye-yi nisvana merbuttur..." Fikret Bey'in [Elbet sefil olursa kadın, alçalır beşer] mısrasında ne büyük bir hikmet-i ictimaiye mündemiçtir.

Bir kız her şeyden evvel valide olmak için doğmuştur. Onun en tabi, en cinsi, en fizyolojik ve karakteristik hasleti budur... O halde validelik sıfatının ehemmiyetini tamamiyle idrak eylemek ve sonra bu vazifeyi insaniyetin kendisinden beklemekte haklı olduğu bir tarzda ifa etmek için bir kızın ne kadar

vukuf ve malumane sahip bulunması lazım geleceği düşünülecek olursa Avrupa inas mekteplerinde, hususiyle şu son zamanlarda, validelik derslerine ehemmiyet-i fevkalade verilmek suretiyle kızların talim ve terbiyesine sarf edilen imkânların sebep ve hikmeti meydana çıkar.

İyi, faziletkar, insaniyet için nafi bir kadın: “haml esnasında ve saya-yı sıhhiyeye riayet, fenin men ettiği her türlü halândan meccaniyet etmek suretiyle dünyaya getireceği yavrusunu yine fenne muvafık bir surette besleyen ve büyüten, inkişafat-ı bedeniye ve fikriyesini derin bir nüfuz-ı nazarla tetkik ve takip ile terbiye-yi ibtidâyesini bihak-ı temin eyleyen... Hâsılı mekteplere, muallimlere vazifelerini muvaffakiyetle ifa ettirecek terbiye ile müzeyyen-i mükemmel bir şakirt, heyet-i ictimaiyeye maddi ve manevi meziyetlerle mücehhez kavi ve zinde bir unsur hediye edendir... Mekteplerin iyiliği validelerin iyiliğine merbuttur. Valideler muallimlerin en hakiki muavinleridir... O muavinlerin himmet ve faziletleri iledir ki muallimler bihakkın ifa-yı vazife edebilirler...

Mümkün mertebe fen ve irfana vukuf, validelik hayatının en büyük kuvveti, en metin istinat-gahı en ziyadar rehberidir. Bir memlekette valideler ne kadar minür ve faziletkâr, sahibe-yi malumat ve iktidar olurlarsa o memleketin istikbali, terakkiyatı o nispette temin edilmiş olur.

Satvet ve kuvvet-i memleketle alakadar olan, “kesret-i nüfus” mesele-yi mühimmesi bile validelerin dimağlarına merbuttur. Bir kere piş-i nazar teemmül ve insafa alınsın: cahil, mutaassıp, an’anat ve hurafat kadime-yi muhafazada anut validelerin elleriyle şimdiye kadar nice zavallı masumların hayatı heder edilmiş, ileride vatana ve insaniyete pek büyük hizmetler ifa etmesi mamul ne kadar mini mini zekalar sönmüştür. Kadın cehaletin beşeriyete, hayat-ı cemiyete ika ettiği muzırının yekûnu pek müthiş ve fecidir. İnsaniyeti fenalıktan kurtarmak için evvela kadınlığı cehaletten kurtarmak lazımdır. Tabiata, fenne, hikmete mugayir en ufak bir hareketin bile cezasız kalmayacağına emin olan validelerdir ki iyi evlat yetiştirebilenlere iyi valide olmak isteyen, hiç olmazsa hıfz-ı essahenin ve saya-yı umûmiyesine, terbiye-yi etfalin kavaid-i basitasına vakıf olmalıdır.

Uzun uzadıya sana validelik vezâifini teferruatıyla şerh ve izah etmeye tabi şu sahifeler müsait olmadığından bu cihetleri pek muhtasar geçeceğim. Yalnız

şunu tekrar ve tekid etmekten, men-i nefis etmeyeceğim ki: kızları, her şeyden evvel, bir gün valide olacaklarını düşünerek terbiye etmelidir. Çünkü şu dakika-yı mühime menafi-i umûmiye ile, hayat-ı milliye ve ictimaiye ile alakadardır. Yalnız valide olacaklarını düşünmek kızlara ilim ve marifetin, tahsil ve terbiyenin lüzum ve ehemmiyetini göstermek için kifayet eder.

Mamafih yalnız valide olacakları cihetle kızların talim ve terbiyesi lazımdır da denilemez. . Daha birçok esbap vardır ki kızların ciddi, metin bir tahsil ve terbiye görmelerine lüzum-ı kati gösterir.

İyi bir valide olmak için iyi bir zevce, iyi bir zevce olmak için de iyi bir insan olmak lazımdır. İyi bir insan olmak ise ancak iyi, hakiki bir talim ve terbiye görmekle mütevakıftır.

Bir memleketin, bir heyet-i ictimaiyenin saadet-i umûmiyesi o heyeti teşkil eden ailelerin ayrı ayrı saadetlerine tabiidir. Mesut bir lane-yi aile teşkil etmek için en mühim bir şart da zevc ile zevce arasında tetabuk-ı amal ve efkâr-ı husulüdüdür. Seviye-yi fikriye ve hissiyeleri beyninde tevazün ve itidal bulunmayan zevç ile zevce arasında mutlaka efkâr ve hissiyat girdabı açılacaktır. Ve bu girdap her şeyi tarumar etmek için ne meşum bir darbedir.

Maarif-i umûmiyenin pek çok terakki ettiği bir zamanda- her türlü vesaite malik olduğu halde- kızlarını tahsil ve terbiyeden mahrum eden pederler nazar-ı insaniyette bir cani kadar müttehimdir. Çünkü böyle hareket etmekle onlar aynı zamanda heyet-i beşeriye meyanında mesut bir ailenin feyz-i tesisine mani olmuş oluyorlar. . Buna emin olmalı ki terbiyeye, ilim ve irfana mukarrin olmayan mebani-yi saadet mütezelzildir. Ufak bir nefha, onu yıkmak için kifayet edecektir.

Tahsil ve terbiyesi yerinde olan münîr bir zat kendi his ve fikrine tatbik etmeyen kaba, cahil bir adamın –velev bir dakika olsun- refakatinden ne kadar büyük ve tahammülsüz bir azap ve ıstırap hisseder, değil mi?.. Ya ebediyen beraber yaşayacağı refika-yı hayati böyle olursa o hayat müştereke-yi izdivaç nasıl olur da bir hayat-ı cehennemiyeye inkılap etmez? İyi terbiye görmüş, seviye-yi irfanını iyi yükseltmiş bir genç için böyle cahil, bayağı, fikirsiz bir zevce –isterse cihanın bütün altınlarına hakim bulunsun- öyle çekilmez bir bela-yı zi-hayattır.

O halde saadet-i umûmiyeye merbut bulunan saadet ailenin en mühim seraitten olan tevafuk amal ve teadül efkâr-ı mesalesinin husul bulması için de kızların tahsil ve terbiyesine fevka'l-hadd itina etmek lazımdır.

Hâsılı kadınların, yani zevce ve validelerin hayat-ı ictimaiyedeki mevkileri, vazifeleri pek nazik ve mühimdir. Genç kızları bu mevki-yi vazifenin nezaket ve ehemmiyetle mütenasip bir surette ciddi ve metin bir terbiye ile yetiştirmek bütün pederlerin en mühim ve mukaddes bir vazifesi olmalıdır. Çünkü kendileri bu vazifelerini hiss-i ifa etmekle yalnız evlatları hakkında hakiki bir şefkat ve muhabbet ibraz etmiş olmazlar, belki memlekete ve insaniyete karşı olan vezâif-i muazzezlerini de ifa eylemiş bulunurlar.

Şimdi terbiye-yi nisvana dair fikirlerimi şu vech ile tebiden icmal etmek istiyorum; afif ve vefakâr bir zevce, faziletkar ve sahibe-yi iktidar bir valide, muhitine iyikiler, şefkatler, muavenetler serpen.. Vezâif-i milliye ve beytiyesini bi-hakkin ifa eden bir kadın olabilecek bir surette talim ve terbiye etmeli, yetiştirmelidir. Bir kadının vezâife-yi mukaddese-yi milliyesi memlekete nafi, insaniyete müfit sağlam vücutlu, sağlam fikirli evlatlar yetiştirmek suretinde tecelli eder. Vezâif-i beytiyesine de hanesini temiz, bütün eşyayı yerli yerinde bulundurmasıyla, intizama fevka'l-hadd riayet etmesiyle, fen, tabahata ve beytiyesine en ufak teferruatına —son derece zengin olsa bile- vukuf-u peyda eylemesiyle, kavaidini evinin her türlü umur ve hususatında kemal-i dikkat ve ehemmiyetle tatbik etmesiyle ifa eylemiş olur.

İngiliz hakim-şehri Spenser'in "bir çocuğu terbiye etmek, onu vazife-yi hissiyatı bi-hakkin ifa edebilecek bir hale getirmek demektir." Sözü ne büyük ne parlak bir hakikati muhtevidir. Dâire-i şümülü kız çocuklarını da der-aguş edebilecek derecede geniş olan bu bedia-yı hakikat, onlar için şu vech ile tefsir olunabilir: "Bir kızı terbiye etmek demek, onu zevcelik ve validelik vezâifini ifa edebilecek bir hale koymak demektir..." İşte kızlara ait en mucez fakat bir pürmani düsturu! ...

Şimdi hatırıma geldi. Bundan evvelki mektubunda benden hanelerin intizamına, tertibat ve tefrişatına ait fikr-i mahsusumu da sormuştun. Doğrusu kadınlığa, umur-ı beytiyeye ait sualler sormak hususunda müthiş bir mümeyyiz

kadar kudret ve maharet gösteriyorsun!.. Bu husustaki fikrimi de, sırası gelmişken söyleyeyim:

Hayatımızın kısım-ı azamını geçirmekte olduğumuz evlerin mevki ve tertibat ve taksimat-ı dâhilîyesi, eşya ve tefrişatı fenne, sonra da zevk-i bedi muvaffak olmalı; saadet-i aileye yuva olan meskenlerimiz sevimli, süslü, ruhnüvaz, ziya ve havaya maruz bulunmalıdır... Odaların taksimat ve tefrişatı –ailenin kudreti nispetinde- zamanın ihtiyacatına, terakkiyat-ı medeniyenin icabatına muvafık düşmelidir. . Bu hususta alafranga olarak, tertip, tefriş edilmiş bir hane her türlü ihtiyacat ve icabete fenni ve medeni bir surette cevap verdiği için, her halde diğerlerine müreccahtır. Evin en güzel hava ve ziyaya maruz odalarını yatmak ve taam etmek için tahsis eylemelidir. . bizde kökleşmiş pek fena bir adet var. Hemen umûmiyetle evimizin en fena, en küçük ve karanlık odası yemek için tefrik edilir. Ve büyük bir isticat ile yemek yenir... Halbuki taam-ı idare-i hayatımız için elzem en mühim bir ihtiyaç olduğu ve mefruh, ziyadar, havadar, müzeyyen bir mahalde yenilen yemeklerin iştahı ile, zevk ile tenavül edileceği ve bunun netice-yi tabiyesi olarak fail-i hazmın suhuletle vuku bulacağı bütün etbaca musaddık bir keyfiyet bulunduğu nazar-ı taamla alırsa şu itiyadın mazarrat ve sakâmeti derhal meydana çıkar... Taam vesilesiyle tekâmül-i aile efradı bir arada içtima edeceğinden bu samimi, bu mesut ve şatır dakikaların temadisi hem ruh, hem de mide için müfittir.

Misafir kabulüne mahsus salon ve odaları da terakkiyat-ı hazıra-yı fikriye ile mütenasip bir tarz-ı dil-nişinde tefriş ve tezyin etmek, bütün eşyaya sahibinin bedâyi' perverliğini, rikkat ve zarafetini ifşa edecek bir ruh ve mana vermek pek hoş bir meziyet olacaktır.

İnsanı tembelliğe alıştıran minderlere, döşemelere mukabil koltuklar, kanepeler, hususiyle sandalyeler müreccahtır. Munsifâne düşünmeli ve tasdik etmeli ki “alafranga”lığın bu gibi hususatı cidden mûcib kavaid-i bi-nihayedir. Çünkü ilim ve fen mümkün mertebe hayata tatbik edilmek istenilmiştir. Mamafih alafrangalığın bu vecih ile daime fen ve hikmete muvafık, adab-ı milliyemize mutabık cihetlerini tatbik etmeli, Avrupa medeniyet-i hazırasının fezailini tehâlükle alıp seyyânen şiddetle ret eylemelidir.

Ezmine-yi kabl-el-tarihiyeye ait en eski insanlar bile zerafetten, şıklıktan, güzellikten zevk duymuşlardır. Bu öyle bir histir ki insanlarda cibillî ve tabiidir. Binaenaleyh her husuta olduğu gibi hanelerin tertibat ve tefrişatında da zevk-i selimi memnun ve ikna edebilecek, ruh ve nazarı telzîz eyleyecek bir ahenin ziynet ve zarafet görünmeli, maddiyatın maneviyata olan tesirini şu noktada da piş-i tetkikten uzak tutmamalıdır. Avrupa dersaneleri çocukların ruhlarını hissiyat-ı bedâyi' perverane müzeyyendir. Bütün duvarların en bedi ve nadide tablolarla mücehhezdir. Şunu demek isterim ki Avrupalıların cidden pek aşikar olan terakkیات-ı maddiye ve maneviyelerinin sahih ve salim kısımlarını kabul ve taktikte hiçbir vakit eser-i taassup ve ta'annüd göstermemeli, makul ve makul olan adap ve ananat milliyemize hürmette de kusur etmemeli, Avrupa terakkیاتını ahz ve telakkide kabul ve tatbikte –bir kelime ile söyleyelim- Japonlar gibi hareket eylemelidir! . .

Son mektubunda gayet nazik bir sual daha var: Şiir ve musiki ile kadınlar arasında ne gibi bir münasebet tasvir ettiğimi soruyorsun...

Bence esasen kadınlar, esasiyle iffet ve hicap, şu hayy-i rikkat ve zarafet ile söylenmiş kadınlar; şiir; birer şiir zi-hayattır. Demek oluyor ki bizzat şiir olmak hissiyatıyla kadınlarla şiir arasında gayet derin ve samimi bir müşahebet ve münasebet mevcut. O halde her kadın şiirden, edebiyat ile hem hissiyat bedâyi' perveranesi takviye etmiş hem de dimağını temiz fikirler, ince hislerle işba eylemiş olur. Terbiye-yi fikriyesine daha vazıh bir incilâ, nezahat-ı hissiyesine daha vasi bir itila serper. Hemen diyebileceğim ki şiir kadın ve kadın şiirdir.

Musikiye gelince: musikiden gayet müteessir ve mütehassıs olmaktadır. Halbuki kadına his ve tesirden ziyade ne yakışır? . . Şiir ve musiki sanayi-i nefiseden olduğuna ve sanayi-i bediyenin tealiyat-ı ruhiyeye, Tasfiye-yi ahlaka, tahsisat bedâyi' perveraneye yardımı olduğu bu gün bilumûm hükema nezdinde musaddak bulunduğu nazaren bir kadın vezâif beytiyesi ifa ettikten sonra şiir ve musiki ile meşgul olmakla hiçbir şey kaybetmez, belki dediğim gibi hüviyet-i nisviyyesine, terbiye-yi hissiyesine bir rikkat ve nezahet-i bedâyi' ithaf etmiş olur.

Asabi ve çalak, nermin ve hassas parmakların bir sürat-ı sanatkarane ile piyanonun beyaz dişleri üzerinde seyranında husule gelen seda-yı musikidar en

ulvi heyecanlar, en rakik ve samimi hislerle titreyen bir şiir kadar, belki daha ziyade, manidar değil midir? O halde denilebilir, kadın olmasaydı şiir ve musiki olmazdı. Yahut olsa da bu derece inceleşmez, rikkat ve cazibe peyde eylemezdi!.. İşte bence şiir ve musiki kadınlar beynindeki münasebet...Avrupa'da pek de uzak olmayan bir zamana kadar kızların yalnız terbiye-yi fikriye ve musikilerine ehemmiyet verilir; idare-i beytiyeye, el işlerine, hususiyetle fen-i tabahate pek dikkat ve itina edilmez, kızlar bir "ev kadını" olmak üzere yetiştirilmezdi. Halbuki bugün bütün bu şeylerin de bir kız için de bilinmesi elzem olduğu tamamen hissedilerek inas mektepleri programlarında tadilat-ı kilise icra olundu. Alman ve İngiliz inas mekteplerinde ise umur-ı beytiyeye, tabahata verilen ehemmiyet cidden şayan-ı hayret bir dereceyi buldu...

Hülasa cemiyet-i beşeriyenin sebab-i saadet ve terakkisi olan nisvanın terbiye-yi fikriye ve ahlakiyelerine son derece dikkat ve itina eylemek, hal-i hazır kızları daha fenni ve salim, daha gayeye muvafık bir surette yetiştirmek, onlara kadınlığı, insanlığı, hakikati daha ciddi ve vazıh bir surette göstermek bu gibi asrın "insaniyet" edeceği en büyük hizmetlerden biri olacaktır. Çünkü kadınlar iyileştikçe insaniyet daha az inleyecektir. Ve en son gaye-yi terakki, bu feryadı susturmak olacaktır! . Artık bir emniyet-i vicdaniye ile mutmain olmalı ki cahilane, müteassıbane bir tadile: "kızlara kadınlara tahsil ve terbiyenin, ilim ve marifetin lüzumu yoktur..." diyen hükemanın, mana-keşlerin pek zayıf ve mütezelzil sada-yı itirazları bu her dem tavsî ve inkişaf iden heva-yı feyyaz-ı hakikat karşısında bir tinet-i hafif peyda etmek için bile zaman ve mekan bulamayacaktır...

İşte kadınların tahsil ve terbiyelerine, hayat-ı ictimaiyedeki mevkilerine dair naciz mütâlaâtım... İşte sorduğum suallere cevaplarım... Benim gibi böyle bir fikir besleyen bir adam sevgili hemşiresinin gösterdiği tealiyat-ı ruhiye ve terakkiyat-ı fikriyeyi görür de nasıl memnun ve müftehir olmaz?... İnşallah ileride faziletinle, kudret-i fikriye ve kalemiye-i küle Osmanlı alem-i nisvanının medar-ı iftiharî olursun, hemşireceğim...

İmzasız

20 Nisan 1326 (1910), nr: 599, s: 3, 4.

Meclis-i Mebusan'da Dünkü Hadise

Hürriyetin ilk zamanlarında, Meclis-i Mebusan'da mevkuflarına yapılacak muamele müzakere edildiği sırada iflas etmiş bir devr-i istibdâdın kati hesab-ı muamelesi yapılacak olursa cism-i devlette müzmin bir maraz devam edip duracağını, bundan dolayı heyet-i ictimaiyemiz daima bir ahitsizlik hissedeceğini söylemiştim. Tasfiye-yi hesabın yapılması otuz bir mart hadisesini tevlit etti. Bu hata anlaşıldı. Meşrutiyetin tekrar tesisinden sonra daha mantkı, daha kati icraat yapıldı. Fakat bir nokta eksik kalmıştı. O da Yıldız'da ele geçen jurnallere karşı yapılacak muamelenin tayini meselesi idi. İşte bu şimdiye kadar Mebusan'da dünkü hadiseye sebebiyet verdi.

Geçenlerde bütçe müzakere edildiği sırada mebuslardan biri idare-i sabıkayı medh ve tercih edecek yolda söz söyler, Nir-i Hakikat gazetesi bunun üzerine yazdığı bir bentte, bu mebusun divan-ı harbe gönderilmesi reyinde bulunur. Biz bu fikrini nakil ettiğimiz zaman böyle bir muameleye lüzum görmemiştik. Meclis-i Mebusan azalarından jurnal vermiş olanların jurnalleri neşredilirse matlup olan tasfiyenin kendiliğinden hasıl olacağını söylemiştik.

Filhakika Meclis-i Mebusan kürsüsünde söylenen bir sözden hiçbir mebus muateb ve mesul olamayacağı cihetle Meclis-i Mebusan'da izhar ettiği fikir ve mesleğinden dolayı kendisini divan-ı harbe gönderen tecviz edilemezdi. Sonra meşrutiyetin hükmü kalmazdı. Yalnız millet, Meclis-i Mebusan'a gönderdiği zatlara pak ve afif ve muktedir zannederek intihap etmişti. Bir mebusun söyleyeceği sözler Osmanlı ülkesinin her tarafına yayılır, icra-yı tesir eder. Binaenaleyh mebusların ahlakı, vatanperverliği, hamiyeti şüpheden azade bulunmalıdır.

Acaba bugün vatanperverlikten, hamiyetten bahseden mebuslar içinde münafıklar var mı? Eskiden jurnalcilikle temin-i mevki kalkıp da şimdi yine hamiyet kisvesi altında tezviratta bulunmak isteyenler olur mu? İşte burası suret-i kat'iyede anlaşılırsa matlup hasıl olurdu. Mebuslar içinde daha önce jurnalcilik etmiş kimse kalmazsa artık orada istibdâda taraftar kalmadığına kanaat getirilebilirdi. Binaenaleyh biz bu suret-i tavsiye-yi daha muvaffak bulmuş, mebusların jurnallerinin neşri teklifinde bulunmuştuk.

Nir-i Hakikat gazetesinin mevzu-bahis ettiği mebus Meclis-i Mebusan kürsüsüne çıkarak ortaya büyük bir isnat çıkardı. “Tehdit altında bulunuyoruz!” cümlesiyle teşrih-i maddiyane başladı. Hükümet-i taht-ı tesirinde bulunduran gazetelerin neşriyatından bahs eyledi. Adeta işe o rengi verdi ki sanki bir takım mebuslar hükümet aleyhinde mühim şeyler söyleyecekmiş. Hükümet bundan korkmuş. Bizi rahat bırakmazsanız sizi divan-ı harbe göndeririz! Manasını anlatmış. Hükümete karşı böyle bir isnadda bulunduktan sonra kendisinin jurnali olmadığı iddiasına kalktı ve bu gibi müfteriyat ayaklarına kadar böyle yükselemeyeceğinden onları çiğneyip geçtiğini söyledi.

Evvel-i umurda şurasını kat’iyen söylemeliyiz ki hiçbir mebus tehdit altında değildir ve istediğini söylemekte serbesttir. Şimdiye kadar hiçbir mebusa izhar ettiği fikirden dolayı ceza verilmemiştir. Hükümetin alını açık ve paktır. Kim isterse, istediği gibi tenkidatta bulunabilir. Hürriyet-i kelimadan bahseden mebusların, hürriyet kelimaları tehdit altında kaldığını iddia eden mebusların acaba gazetecilerin hürriyet kelamını tehdit etmeye ne hakları var? Bir gazeteci istibdâdi metheden bir mebusu divan-ı harbe vermeli demeye salâhiyettar değil midir? Bir Osmanlı sıfatıyla böyle bir fikri dermeyan etmek hakkından mahrum mudur?

Bu fikir doğru mu yanlış mı? Orası bahisten bütün bütün hariç. Dünyada kim her fikrinin doğru olabildiğini iddia edebiliyor? Meclis-i Mebusan kürsüsünde her mebusun söylediği her söz muvafık mıdır?

Said hükümet, Nir-i Hakikat gazetesinin fikrini tabiiyetle o mebusu divan-ı harbe göndermeye teşebbüs etseydi o zaman hükümetin hürriyet kelamı taht-ı tehdit de bulundurduğundan bahs olunabilirdi. Hükümet böyle bir harekette bulunmamışken ortaya bu isnadı çıkarmak şayan-ı teessüf idi.

Jurnalcilik iddiasının iftira olması bahse gelince: bu netice-yi tahkikatta meydana çıkacağı için şimdilik onu münakaşa etmeye lüzum yoktur.

Bu vesile ile mecliste cereyan eden müzakeratta efkâr birkaç kısma ayrıldı. Bazıları umûm jurnallerin neşri taraftarı bulundular. Bunu hükümet kabul etmedi ve bunda pek haklı idi. Çünkü jurnallerin tetkik ve tasnif-i muamelesi bitmemiştir. Ne gibi kağıtlar jurnaldır, kaç jurnalci vardır. Bunlar anlaşılmadan evvel bir karar ittihaz-ı mechul üzerine hareket demek olacağı gibi haksızlık da

olurdu. Çünkü şimdiye kadar jurnalleri çıkanlar ceza görecekler, çıkmamış olanlar görmeyeceklerdi. Bir de vaktiyle her nasılsa jurnalcilik edip de şimdi nadim olmuş, kendilerini hayat-ı siyasiyeden çekmiş, evvelce yaptığı fenalığı şimdi fedakârane çalışmak sayesinde unutturmaya, ıslah-ı ahlak etmeye azim eylemiş kimseleri alaid-bed-nâm bırakmak, teşhir etmek muvafık-ı hükümet ve insaf olamazdı. Fakat vaktiyle jurnalci olduğu, o sayede mevki kazandığı halde idare-i meşrutada bir vazife-yi siyasiye ifa etmeye kalkışanlar olursa onların ifsadatına, tezviratına mani olmak da inkılâbı yapan fedakâr kimseler için bir vazifedir. Mebuslardan bir kısmı da ayan, vükela, vülât, süferâ ve müsteşarların jurnallerinin neşriyata taraftar bulundular. Hâlbuki bir kısmının jurnallerini neşredip bir kısmının neşretmemek adaletsizlik denilirken, adaletsizlikten ictinab olunurken bu fikir nasıl tercih edilebilirdi? Valilik mühim ise mutasarrıflık değil midir?

Şu halde yapacak bir şey kalıyordu. O da mebusların jurnali olup olmadığını sormaktan ibaret idi. Bunu bir Mebusan Meclisi'nin muhafaza-yı şerefi için elzem görüyoruz. Mebusan içinde bir jurnalci var sözü hepsi için söz getirir; binaenaleyh Mebusan yalnız kendisine, kendi heyetine ait jurnalleri sorup aramaya salâhiyettardır. Bunu yapmakla kimseye zulüm etmiş olmaz, kendi heyetini her türlü şüpheden masun tutmuş olur.

Hüseyin Cahit;

27 Nisan 1326 (1910), nr: 606, s: 3.

Jurnal Meselesi- Kânûn-ı Esâsî

Meclis-i Ayan dün reis Sait Paşa'nın riyaseti altında in'ikat etti. Zabıtın İngiltere Lordlar Kamarası Reisi'nden taziyete teşekkürü havi gelen telgrafnamenin kıraatını müteakip azadan Fuat Paşa reise hitaben:

Bir gazete öteden beri ayan hakkında iltizam ettiği mesleğe binaen bazı şeyler yazmış, diğer gazeteler de bunu nakil ediyorlar, ayanı adeta teşhir ediyorlar, bu babtaki mütalaa-yı riyaset-penahileri ne olduğunu söyler misiniz? Demiş ve Reis Paşa: Kanun-ı Esasi'nin müzakeresi münasebetiyle Meclis-i Ayan'ın teşkilat ve intihabadına dair bir gazetede bir bahs gördüm. Bir de bugün çıkan İkdam gazetesinde Mebusan'ın uzun bir müzakeresi manzurum oldu. Tabi bunu başka gazeteler de yazmışlardır. Birincisi hakkında efkârımı şimdilik beyan etmiyorum. Müsaadelerinizle ikincisi yani jurnaller hakkındaki efkârımı söyleyeyim. Malum âlilerinizdir ki "hayr-ül-kelam makul ü dil" diye bir söz vardır ki siz de ne kadar killet ve delalet iltizam olunur ise o kadar iyi olur; Meğerki tatvil-i makale mecburiyet ola. Bu madde gerçi her türlü söze müsait ise de ben şimdilik ihtisarı ihtiyar edeceğim. Yalnız şunu arz ederim ki dünkü müzakerat hakkında malumat-ı kamilem yoktur. Başka memleketlerde Meclis-i Mebusan müzakeratı hitam bulur bulmaz Ayan riyasetine tebliğ olunmak adettir. Her nasılsa meşrutiyetin bu adeti bizde henüz tesis olunmadığından resmi malumatım yok ise de localardan müzakeratı istima eden refika-yı kiram hazratının bazılarından aldığım malumat şayan-ı dikkat görünüyor. Bugün Türkçe gazetelerde görülen zabıtlarda dikkat lüzumunu teyit ediyor. Biz burada milletimiz için kanunlar vazı ediyoruz. Demek ki milletin sernüviştini elimize almışız. Hatta biz bu mecliste Kanun-ı Esasi müzakeratıyla da meşgul oluyoruz. Diğer kamarada ayanın isimleri jurnalciler sırasında zikir olunuyor. Öyle müzakere ki zabıtın her cümlesi hangi satırı okunsa ayan lafzına tesadüf edilir. Biz ölüp gideceğiz. Jurnaller meydana çıkmayacak, şu halde bütün vatandaşlarımız nezdinde suizan altında kalacağız; Hatta ailelerimiz, evlat ve ahfadımız bizden müteneffir olacaklar. Malumunuzdur ki milletin kudreti ahlakının derecesiyle mütenasiptir. Ahlakı teali eden bir millette devletin kudreti de müteali olur. İnşallah bundan sonra milletimizin ahlakı daha ziyade seb-i saffet edecek, hükümetimizin kudret ve şevketi de o nispette

tezayüt eyleyecektir. Teali-i ahlak sebebiyle yeni nesiller daha ziyade izzet-i nefis hisleriyle mütehassıs olacaklardır; o halde bizim hakkımızda söylenmiş olan sözlerle muttali olarak demezler mi ki: Eğer bunlar bir elzeme olsalardı damen-i ismetlerini tathir ederlerdi, madem ki etmemişler demek böyle bir fiil-i seviyede bulunmuşlardır. İşte hayatımızda tebriye-yi zimmet etmezsek tarih bizleri tebriye etmeyecektir. Bilakis vatandaşlarımız nazarında, evlatlarımız nazarında neslen bade-yi nesil müttehim kalacağız. İnsan için bundan ağır bir şey olabilir mi? Journallerin işaa alınmasına bazı sebepler gösterilmiş, güya bundan bir kısmını neşretmek diğerleri aleyhine bir mazeret teşkil edermiş, Hükümet tarafından bu bapta bir karar verilmek için umûmun meydana çıkmasına intizar olunmuş. Ben bu nazariyeye akıl erdiremiyorum; çünkü şimdiye kadar tasnif olunan journallerin sahipleri neşrolunur ise, bundan henüz journalleri sıralanmamış olanlara bir mazeret yoktur. Muvakkat bir menfaat bile vardır. Yok, eğer bu sözden maksat journallerin hep birden neşri imkânı hasıl olmak için bugüne kadar tetkik olunan journallerin neşrini tehir etmek ise bu mütalaa istima ve tetkike şayan bir kazıye olabiliyor; fakat doğru bir şey midir? Journalleri bazı tevhimat yahut tevilat ile gizli tutmakta bir fayda var mıdır? Ben de şimdi bu bahse girişecek değilim. Yalnız ketimde mazeret-i mütehakkık ve bunda eshab-ı temyiz müttefiktir in'ikadındayım. Journallerin neşrolunmaması bahsinde diğer bir sebep de şu imiş: "jurnalcilerin evlat ve ahfadı bu journallerin neşri üzerine meşrutiyete düşman olurlar. Benim akıl kasım bu nazariyeyi de kabul etmez. Zira bütün millet jurnalcı değildir ya! Olsa jurnalciler mamafih birkaç bin kişiden ibarettir diyebiliriz.

Basarya Efendi – Birkaç bin kişi nerede, birkaç yüz kişi.

Reis; —Dah ala! Esafilden, izaleden olan aile-i kalilenin evlatlarının meşrutiyete adavetlerinin hiç ehemmiyeti yoktur. O halde bunların evlatları meşrutiyete hasım olur fikrini kendi hesabıma tehdit addederim. Binaenaleyh ahlakı ıslah edeceksek kimlerin journalleri var ise neşrolunmalıdır. Fakat bence meçhul olan hükümet-i siyasiye, hükümet idare icabınca bunların neşrine lüzum görülmüyor ise ona karışmam yalnız mensubiyetiyle müftehir olduğum meclis-i âlinize ait cihet hakkında birkaç söz söylemek vazifemdir. Dün söylenen sözlerden biri (bu meclisin en evvel düşüneceği şey kendi hissiyat ve şerefini muhafazadır.) vakıa her heyet kendi şerefini düşünebilir fakat fikrimce vazifede ittihat var ise

rakiki olan heyete teveccüh edecek ithamatın sıhhati halinde onu da düşünmek lazımdır. Mademki orasını düşünmeyecek, artık izzet-i nefsimizi bizzat muhafaza etmek lazım geliyor. Azamızın bir kısmı muahharen hizmete girişmişlerdir onlar bu ithamatın dâire-i şümüli hâricindedirler. Bakiyesi ise gayet mahdut zevattır ki biri de bu aczdır. Binaenaleyh nefsimden de bahsetmeye hakkım var. Aralıkta mevki-yi iktidara gelip bade işten iftirak ettiğim cüzi zamanlar hesaba ithal olunmazsa tam yirmi beş sene yalnız yaşadım; vakıa meskenimde yaşadım, lakin mahpus gibi ve belki daha ziyade hal-i azapta bulundum. Aylarca insan yüzüne mütehassir kaldım. Yakında neşredeceğim ve delail ve vesaik ile teyit edeceğim hatıratta kanaat getirecektir ki bu kere her menfaati istihzar ettiğim, yalnız vatanın menfaatini düşündüğüm için uğraştım. Hasılı bazılarının laletayn, ağrazın söyledikleri gibi hükümet-i mutlakının nimeti ile mütenaim olmadım. Mamafih bunlar akil ve hikmete müstenid şeyler olmadığından bahs olarak bittav-ı lerza affetmiştir. Suizan tahtında kalmayı kabul edemem. Halbuki ayan ismi dâhilinde ve jurnalcilik ki en hafif tarifi gammazlık, müzevirliktir, bu fail gürbün ayana isnadı zamanında ben dahil oluyorum. Ben bunu kendi hesabıma şediden ve kat'iyen reddediyorum. Netice olarak şunu söylerim ki ayanın jurnalleri var ise neşrolunmalıdır. Onların neşrinde de memlekete hiçbir mazeret tertip etmez. Bilakis bir istimaz-ı tebeyyün eder ise milletin verdiği vazifeye de layık olduğumuz anlaşılır. Aksi halde millet bizden o sıfatı bihakkın nez eder. Çünkü bir taraftan jurnalciler arasında bulunmak, diğer taraftan bu vazife-yi cesimeyi taahhüt etmek gayr-ı kabil-i teliftir. Binaenaleyh ayanın jurnalleri var ise isimleri ile neşrolunması hususunun hükümünden talebini teklif ediyorum. Şayet içimizde bir cüz-i asgar var ise onlar için bu heyetin enzar-ı amadelige dâr olmasına ben hamiyeten razı olamam. Heyet-i âlilerinizde razı olmaz ümidindeyim. Binaenaleyh teklifi tekrar ediyorum.

Bunun üzerine Rıza Paşa bunun geçen sende teklif olunduğu halde neticesiz kaldığını beyan ve Ali Galip Bey kendisinin jurnal komisyonuna memuriyeti müteakip cereyan eden ahvali hikâye ve o zamandan beri her bir güne malumat vermesi Mahmut Şevket Paşa tarafından vaki olan ihtara müstenit olduğunu ifade etmesi üzerine re'ye müracaatımıza olarak ekalliyette kalan Yorgiyadis Efendi ve

Bey'in reylerine karşı ekseriyet-i azime ile ayanın jumalleri var ise neşrolunmasının kuvve-yi icraiye ihtarına karar verilmiştir.

Bunu müteakip lordlar kamarası reisi tarafından Meclis-i Ayan Osmanlı riyasetine hitaben ve taziyete cevaben gelen zirdeki telgrafname kıraat ve teşekkürle istima olundu:

Meclis-i Ayan'ın Osmanlı Riyaseti

Haşmetmeab Kral Edvar hazretlerinin irtihaliyle Britanya milletine isabet eden azim felaket içinde iblağ olunan taziyet ve ihlas için zat-ı alinize ve Meclis-i Ayan Osmani Lordlar Kamarası namına kemal-i muhabbet teşekkür etmekle müftehir olurum.

Lord Şanzâliye Lorapüron

28 Nisan 1326 (1910), nr: 607, s: 1-2.

Köylüler İçin

Şimdiye kadar köylülerimizden bahsolunduğu zaman hemen daima kendilerinin maddiyatı düşünöldü. Yol yapalım, tohumluk verelim, arazi davalarını fasl edelim, asayişini temin edelim, kendilerini hastalıktan kurtaralım denildi. Bunların hepsi lazım olduğu şüphesizdir. Fakat "bu maddiyat" ile beraber köylülerimizin "maneviyat"ı nazar-ı ehemmiyete alınmak icap ettiğini unutmamak icap eder. Çünkü ne denirse densin, bir memleketin ihyası terakkiyat-ı fikriye ve maneviye sayesinde kabil olur. Hürriyet-i siyasiyeyi ilan ve tatbik etmekle müceddidin etmekle vazifesi bitmiş olmaz. Vazifenin daha müşkül daha ulvi kısmı fikirleri esaretten kurtarmaktır.

Fikr-i beşer esaretten ne kadar kurtulmuşsa insanlık o kadar ilerlemiştir. Terakki ve medeniyet demek fikrin uyanması, zulmet ve cehalet kayıtlarından sıyrılıp ilim ve marifete doğru yürümesi demektir. Onun için bir memleketin seviye-yi medeniyetini yükseltmek isteyenler terakkiyat-ı maddiyenin fevkinde bir de terakki-yi manevi bulunması lazım geleceğini düşünerek en büyük himmetlerini milletin tenvir-i efkârına cehalet esaretinden kurtarmaya hazır eylemişlerdir.

10 Temmuz inkılâbı bir ihtilal-i siyasi olduğu kadar içtimai ve fikri bir inkılâp idi. Pak ve yüksek bir gaye-yi hayâlîye meftuniyetle vatanın tahlisi, milletin tealisi maksadına mebni yapılmıştı. Binaenaleyh genç Türkiye'nin en büyük vazifesi memlekette cehaleti izaleye çalışmak, uykuda bulunan efkârı uyandırmak, milletin maneviyatını bir kat daha terbiye etmek olacağı aşikâr idi. İnkılâbımızın ikinci sene-yi devriyesi geliyor. Bu müddet zarfında büyük büyük teşekkürlerle telakki edilmeye layık bazı ıslahat yapıldı. Fakat asıl vazife-yi ıslah ve tecdit unutulmuş gibi görünüyor.

Bir hükümet-i meşruta bir ekseriyet hükümetidir. Şu halde ekalliyetten ziyade ekseriyete ehemmiyet vermek, ekseriyetin terbiye-yi fikriyesine çalışmak iktiza eder. Meşrutiyet ile idare olunan bir memlekette ilim ve irfan nokta-yı nazarından isterse birkaç daha bulunsun. Ekseriyet azîmi derin bir cehil içinde bulunursa bu bir iki dahinin ne hükmü, ne tesiri, ne faydası olur? Hâlbuki

ekseriyetin seviye-yi irfani seviye-yi fikir ve muhasebesi oldukça yüksek bir dereceye gelmiş olursa elbette o memleketin umur-ı umûmiyesi daha yolunda gider.

Onun için biz ilim ve irfan cihanında ekseriyeti, köylüleri pek çok düşüneceğiz, bir memleketin terakkiyat-ı fikriyesinde rehber hizmetini görecektahsil-i aliyyenin ehemmiyetini teslim ile beraber memleketin yükselmesini temin için asıl manivelanın tahsil-i ibtidai üzerine dayanması lazım geleceğini unutmayacağız.

Bize şu mülâhazatı dün Ankara'dan aldığımız bir mektup telkin ediyor. Ankara'da ilk açılan bir kitapçı dükkânına geçen pazar günü Keskin Kazası'nın Bey Obası Köyü'nden siyah büyük şalvarı ile bir köylü gelir. Camekan içerisindeki kitaplara şöyle bir göz gezdirdikten sonra "Şahmeran" kitabını sorar. Bunu ne yapacaksın? derler. Köyümde okuyacağım! Cevabını alırlar. Böyle şeylerden bir fayda hasil olmayacağını dinine, dünyasına, fikrine, ahlakına, vatanına, milletine yarar bir kitap almasını nasihat ederler. Köylü bu sözleri dinler, razı olur. Bana öyle bir kitap verin der. Zannederiz ki karilerimiz köylüye bu nasihatleri eden zatların şu talep üzerine ne kadar müşkül bir mevkide kalmış olduklarını pek kolay takdir ederler.

Köylü harekeli yazılara alışmış. Şahmeran gibileri kolayca okuyor. Fakat harekesiz yazılar okuyamıyor. Bin zorlukla okusa bile yazılarımızı, karışık bulunan Arabi ve Farsî lügatleri anlayamıyordu. Köylüye bu nasihatleri verenler kütüphaneyi alt üst ettikleri halde köylünün işine yarayacak, kendisinin hem eğlencesini hem istifâdesini mucip olacak bir eser bulamazlar. Zavallı köylü mahzun olur. Köylerinde gazeteleri okuyup içerisinde lügatlerden mana çıkaracak Ali Efendi namında birisi varsa da civar köylerde öyle bir adam da bulunmadığını, imamlarında gazetelerden bir mana çıkaramadıklarını hikâyeye eder, mahzun mahzun döner, kütüphanedekileri de derin bir hüznün ve teessür içinde bırakır.

Şimdi şu vaka üzerine biraz düşünecek olursak dehşetten adeta titreriz. Birçok vatandaşlarımız milyonlarca kardeşlerimiz var ki işte böyle derin, koyu bir karanlık içinde yaşıyorlar. Gözleri görüyor fakat gördükleri şeyler içinde yaşadıkları ufuk ile mahdut. Hayatın yalnız maddî kısmını anlıyorlar. Halbuki

insanların bir de hayat-ı fikriyesi, hayat-ı maneviyesi bulunduğu kendilerince meçhul. Bu hayatın kapısı onlara kati surette kapalı. Bu sefalet-i ruhiye karşısında tüyler ürpermemek, amak-ı ruhta bir acı sarsıntı duymamak kabil değil.

Bu kitle-i nâsiye müstağrik buldukları o karanlıktan çıkıp kurtulmaları için bir küçük ışık bile vermekten aciziz. Ankara'daki yeni kütüphane değil koca payitahtın koca kütüphaneleri karıştırılsa köylü için, halk ve avam için hiçbir eser bulunmadığını görülür. O halde, biz ne köylüye bu halk ve avama istinat ediyoruz, düşünmeyelim mi ki nereye gidiyoruz? Biz bu halkı, bu ekseriyeti okumaya sevk etmez, onlara manevi bir gıda vermez isek halimiz ne olacak? Bu vatan manen nasıl yükselecek?

Ankaralı köylünün maruz bulunduğu müşkülât bize bu babtaki vazifemizi pek güzel gösteriyor. Vazifenin ikiye ayrıldığı bu köylünün halinde pek güzel meydana çıkıyor. Çünkü görülüyor ki köylü evvel- umurda eline aldığı bir kitabı kolayca okuyamıyor. Bu bizim usul-ı hattımızın fenalığından ileri geliyor. Bu bapta bir karar ittihaz ederek harflerimizi ıslah etmek, savait kabul eylemek ve bu sayede çarçabuk okuyup yazma öğretmek çaresini hükümet düşünmelidir. Köylünün ikinci uğradığı müşkülât okuduğunu anlamamasıdır. Ona anlayacağı lisan ile hoşlanacağı ve istifâde edeceği şeyler yazmak da bizim vazifemizdir. Bunu daha ne vakte kadar ihmal edeceğiz?

Hüseyin Cahit

30 Nisan 1326 (1910), nr: 609, s: 1.

Gilindir

Martin yirmi beşinci perşembe günü on beş günde bir uğramakta olan Yunan vapuruna yetişerek Gilindir'e gitmek üzere Silifke'ye bir buçuk saat olan Taşucu iskelesine geldim. Vapur ancak cumartesi gecesi saat beşte geldiğinden iskelede beklemek icap etti.

Taşucu bir nahiye merkezi olup iki yüz kadar haneden müteşekkildir. Ahalisi İslam ve Hıristiyan'dır. Anadolu şimendiferi Karaman'a gelmezden evvel epeyce işlek bir iskele olduğu halde muahharen ehemmiyetini kaybetmiştir. Şimdi buradan palamut, kereste ve odun kömür ihraç ediliyor. Ahalisinin denizcilikle hiç alakaları yoktur. Bütün nakliyatı on beş günde bir uğrayan Yunan vapurlarıyla Suriye'ye mensup kayıtlar yelken gemileri icra ediyor.

Haline göre büyük ve güzel bir çarşıya malik olan bu nahiye merkezi köyden ziyade bir kasabaya benzer. Bir dükkan içinde berberin müşterisini tıraş ettiği, kunduracının sökülmüş kunduraları yapmakla meşgul bulunduğu, birinin araba tekerleği yaptığı, bakkalın da şekerini tarttığı müşahede olunur. Merkez nahiyenin camii, kilisesi, düyun-ı umûmiye, rüsumat, reji ve liman daireleri, postanesi vardır. İskelenin Kıbrıs'ın karşısında olması hasebiyle hükümet-i sabıka burada hafiyelerinden merkep bir komisyon bulundurmayı unutmamış. Bunların iskelenin yanındaki ikametlerine mahsus bulunan baraka bugün o hatıratı ihya ediyor.

Hayata hazırlanmak ve onu kazanmak için İslamlarla Hıristiyanlar beyinde görülen fark-ı azim bu küçük yerde de bütün vuzuhu ile nazar-ı ibrete çarpıyor. Merkez nahiyedeki en güzel binalar, en büyük dükkânlar Hıristiyanlara aittir. Hıristiyanlar çocuklarını okutmak için her türlü fedakârlıkları ihtiyardan çekinmiyorlar. Kendilerinin muntazam denilecek bir mektepleri var. Bu mektep için mesela senede elli hane yüz elli, iki yüz lira vermekteler. Muallimleri iyi, mektepleri iyidir. Gündüzleri Hıristiyan çocuklardan birini sokaklarda göremezsiniz. Onlar kendi kendilerine sessiz sedasız çalışmakta, mümkün olduğu kadar istikbale hazırlanmaktadır. İslamlar ise maddeten ve manen birer meyyit-i müteharriktir. Halden, istikbalden, hakayık-ı hayatiyyeden mümkün olduğu kadar gafildirler. Çocukları her gün mektep diye galiz binaya gidip gelirler. Burada

zekalar söner sıhhatler muhallil olur. Hoca asar-ı itikaddir. Kendisi bir şey bilmez. Yazı yazamaz... Bir ibare okuyamaz ki talebesine öğretsin. Halbuki İslamlar arasında Hıristiyanlardan daha zengin ve hali daha musait adamlar vardır, hem de hamiyet, memlekete hizmet, mektep sözleri ağızlarından hiç düşmez. Paşalıkla mümtaz bulunan biri bin beş yüz lira sarfiyle yaptırdığı camiyi her an ileri sürer. Sözlerinden yeni hükümete yeni memurlara muğber... Her vakit hissediliyor. Bunlar biraz fedakârlık etseler, ahâlîye rehber olsalar mükemmel mektepler tesis ve küşadı, idaresi işten bile değildir. Fakat üçü beşi bir araya gelmek, ithad etmek, halkın gözünün açılmasına vasıta olmak... Hiç bunlar olur mu? Çünkü halkın meskenetini silkmesi, gafletten arınması bu paşaların ve ağaların menabi-i servet ve dâratının sonu demektir. Mutasarrıfı ve müsbeti, heyet-i adliye ve maliyesi vesair memurları Cumaköy Nahiyesi'nin en zengin bir adamının, Hacı Paşa'nın misafiri edilir. Şüphesiz bu ziyafet için birkaç lira sarf edilmişti. Lakin acaba Paşa hazretlerinin istifâdesi neydi? Paşa daha iki gün evvel Silifke Kulübü'nde bana mutasarrıf hakkında bazı sözler söylemiş, kendisine yüz vermediğinden dargınlığını izhar eylemişti.

Cumartesi gecesi saat beşte gelen Yunan vapuru iki saat sonra hareket etti, tulûdan evvel Gilindir'deydim. Vapura tahmil için iskelede hazırlanmış olan denklere, palamut çuvallarını beklemeksizin kapıdan hareket etti. Çünkü bu iskelelere kendi kumpanyalarından başka işleyen olmadığından bu herifler istedikleri gibi hareket ediyor, ahâlîye ve naçara sevk, ricada müşkülât ifa' ediyorlar. Üç dört saat devam eden iskeleler için alınan ücret-nakliye İzmir ve İstanbul'a alınan sinidir. Zavallı sahil ahalisi: "ah bir kere bu belalardan kurtulsak, iskelelerimizde Osmanlı sancaklarını görebilsek, o günlere yetişsek!" diye daima talim ediyorlar.

Gülenar Kazasının merkezi olan Gilindir üç yüz haneden fazla değildir. Bir dağın eteğine inşa olunmuştur. Tabii limanı dar ve ancak merakib-i sefire-i bahriyenin girebilmesine müsaittir. Liman evvelce daha genişken Süveyş Kanalı'nın hafır ve küşadından sonra darlaştığı ve tedricen suyun çekilmekte olduğu rüyet-i mahâlîyedendir. Arazi taşlıktır; ötede beride tarlalar, bahçeler görülür. Birkaç senedir devam eden bereketsizlik sebebiyle zahire fiyatı pek yüksektir. Erbab-ı ihtikara faizciler istifâde etmektedir. Bir kilo zahire seksen

kuruşa yahut üç kilo mukabiline kadar alınır. Ahali İslam ve Rum'dur. Rumlar daha galebeliktir. İki taraf yekdiğeriyle pek güzel geçiniyorlar, diyebilirim ki burası bir numune-yi ittihaddır. Gilindir'in ihracatı kereste, odun, kömür, palamut, tereyağı gibi şeylerdir. Geçen sene tahminen İzmir'e beş bin kantar palamut vesair memalik-i dâhilîye ile Kıbrıs'a dört bin metro mikabında on bin parçadan ziyade kereste sevk olunmuştur. Palamut ticareti gelirli ise de birkaç seneden beri durgundur. Şimdi kırk dört kıyye olan bahr kantarları otuz sekiz kuruşa kadar satıldığı halde bütün masarafat malik üzerine zimmedildiğinden ahalinin kesesine ancak on kuruş girer. Palamudu hep İzmir çekiyor, tereyağı kâmilen Kıbrıs'a sevk olunuyor.

Ahali fakirdir, son senelerde pek ziyade duçar-ı zaruret olmuştur. Arazi ziraata o kadar müsait olmadığından ahali bil-mecburiye ormanları yakarak, tahrip ederek tarla haline ifrağ eylemektedir. Toprak ahalinin yiyeceklerini kemal-i müşkülâta veriyor. Burası bahçeciliğe, ipek böceği beslemeye daha müsaittir.

Gilindir'de maarif henüz canlanmaya çalışıyor, Adana vilayetinin birçok kazaları gibi burada da mektep-i rüştiye yoktur. Birkaç aydan beri biraz kesb-i intizam eden mekteb-i ibtidâiyenin el-yevm altısı Rum olmak üzere yetmiş seksen kadar talebesi vardır. Mektep binası içinde oturulabilecek gibidir. Muallim efendinin çalıştığı müşahede olunuyor. Çocuklar hallerine göre, gördükleri kadar asar-ı Türkî göstermektedir. Henüz üç dört ay evvel devamı başlayan Rum çocukları az çok ibare okumakta ve dersleri yazmaktadırlar. Talebe arasında aşiret çocukları varsa da yaylaya çıkmak zamanının hulul etmesine mebni bunların birçoğu mektebi terk etmektedirler.

Burada muallim gayret ediyor, ahali mekteplere tedricen alışıyor, ısınıyor. Fakat kitap tedarik edilemiyor. Çocukların pek azında kitap bulunduğunu ve hele hesap, tarih ve coğrafya kitaplarının hiç olmadığını, çocukların yirmi sene evvel tab edilmiş kıraat ve imla kitaplarından çalıştığını, üzüntüyle müşahede ettim. Zavallı yavrular, ne elim mahrumiyetler içinde bulduklarını, vatanın bu üçra köşesinde, kendilerini kimsenin, ne pederlerinin ne de milletin düşünmediğini, sanki lisan-ı halle anlatıyorlardı.

Taşralarda, İstanbul'dan kitap celbi, mühim bir meseledir. Esasen evladını mektebe göndermeyi bir fedakârlık addeden pederler, kitap parası vermeye hiç razı değildirler. İçlerinde hakikaten beş-on kuruş kitap parası veremeyecek kadar fakir olanları vardır. Evvelce esnaftan biri, birkaç yüz kuruşluk kitap getirerek, isteyenlere satar ve bu şekilde mesele bir dereceye kadar kolaylaşmış olurdu. Fakat muahharen programların, kitapların sık sık değişmeye başlaması üzerine, bunların ellerinde birçok kitap kalmış olduğundan, el-yevm bu suretle kitap celbi gayr-i kabildir. Başka bir suretle tedarik çareleri de bulunamıyor. Posta ücretleri bunu bütün bütün güçleştiriyor. Gilindir'den Servet-i Fünûn Matbaasına sipariş edilen yüz elli kuruşluk kadar mektep kitabı, hala irsal edilmemiş ve matbaa bu kitapların gönderilmesi için, yüz kuruş posta ücreti gerektiğini bildirmiştir. Bu dertleri ta'dat etmekten bir şey çıkmaz, telafisi çarelerine bakılmak icap eder. Şunu kat'iyen bilmeli ki, evladının kitapsız olarak mektebe gidip geldiğinden, orada bir şey öğrenemediğinden müteessir olan pederler pek azdır. Hele, pederleri oğluna kitap alması için tazyik etmeye hiç gelmez, beş-on kuruş kitap parası vermektense, çocuğunu mektebe göndermemeyi, pederler daha istifâdeli addederler. Pederleri tarafından düşünülmeyen yavruları, millet, onun hamiyetli, yiğit, cömert ve iyiliksever efradı da düşünmezse, bütün amalimiz, ümitlerimizi rapt ettiğimiz nesl-i ati nasıl yetişir?

Tanın köylüler için sülfato ianesi açmış ve epeyce rağbet görmüştü. Lakin şimdiye kadar, bir köylünün müracaatıyla, sülfato talep etmiş olduğunu zannetmem. Hâlbuki bu kitap meselesi için, vesait edilerek erbab-ı hamiyete müracaat edilse ve taşralara meccanen kitaplar gönderilse, bu noksan bir dereceye kadar ikmal ve istikbal-i memlekete büyük bir hizmet ifa edilmiş olur.

Gilindir'in Rum Mektebi iyi bir halde değildir. Onlar da bu hususta fedakârlık etmiyorlar. Mektepte muallimlik de eden papazın, terk-i vaziyeye etmesi üzerine, mektep muatıl kalmış, Rum çocukları, mekteb-i iptidaiye gelip gitmişler, son günlerde diğer bir papaz geldiğinden, yine kendi mekteplerine devama başlamışlardır. Sırf gayret olunursa, İslam ve Hıristiyan etfalın, bir mektepte tahsilleri kabil olabilir. Gilindir'in ahval-i hususiyesi buna pek müsaittir.

Kazanın elli köyünde, son aylarda yeni bir mektep açılmış ve kaymakamın rivayetine nazaran bundan pek istifâde edilmekte bulunulmuştur. Fakat maarif müdüriyeti, ahiren bu mektebe tahsisat verilemeyeceğini bildirmekte olduğundan, şimdiye kadar hiçbir maaş alamayan muallimim tahsisat gelecek diye birkaç ay daha aldatmak ve avutmak mümkün olabilirse de, herhalde, mektebin atisi emin değildir.

Gilindir'de, daire-i hükümet, haricen pek harap manzaralıdır. Kapıdan girince, sağda jandarma koğuşu, solda hapishane ittihaz edilen oda nazar-ı teessüre çarpar. Alelade bir odanın yarısı kadar olan kaza hapishanesi muzlimdir, orada leyl-i daimi hükmü fermadır. Ziyanın, havanın nüfuzuna vasıta olacak bir pencere bile yoktur. Bu gün mahkûm ve mevkuf dört misafiri varsa da bunlar bazen on beş yirmiyi bulabilir ve o vakit bir kısmı köşedeki etrafı açık şubeye nakil edilir. Her iki taraf da adam oturacak gibi değildir. Aslında mahkûmin ve mevkufin için bu izbelerden firar etmek kolay ise de hükümete karşı olan aşırı havf ve itaat buna mani oluyor.

Merdivenden yukarı çıkınca karşılıklı sekiz oda görülür, bunlar birer daireye tahsis edilmiştir. Aralarında, içlerinde gezilemeyecek kadar küçükleri vardır. Hepsi harap olup birinin duvarı, diğerinin tavanı çatlamış, öteki heyet-i umûmiyesiyle bir tarafa meyletmiştir. Memurlar adi ve bazen tahta birer iskemleye oturmuşlar, önlerindeki eski ve üzerindeki evrak-ı pejmürde, perişan defterler vesaire ile bedestende bir dükkânı andıran bir masada çalışıyor.

Hiçbir dairede eser-i intizam göremez ve hemen çökmek üzere bulunan bu sakfin altında oturmak için bu memurlarda hayli cesaret mevcut bulunduğuna hüküm edersiniz. Bütün bu münasebetsizlikler içinde yalnız bazı köhne memurların hal ve vaziyet ile dairenin heyet-i umûmiyesi arasında tam bir aheng-i tam mevcut olduğunu müşahede eylersiniz. Odaların her yerinde şayan-ı temaşa değer bir tablo vardır. Orada iyi kötü bir iskemleye de malik olmayan bir memur bakkal defterinden farkı olmayan defterinin üzerine eğilmiş işi ile meşguldür, burada ikisi üçü bir araya gelerek muhabbetle vakit geçirmektedirler. Baştaki odada müstantik muavini tahta kanepesine uzanmış öğle yemeğinden sonra hafif bir uyku kestirmektedir. Zaptiyelerin ekserisi aksakallı, yaşlarını almış ve yalnız

elleri öpülecek, duaları alınacak bir çağa gelmiş adamlardır. Bunların her vakit hükümet kapısında misafirlerle muhabbet ettikleri görülür. Gerek bunların, gerek hiçbir işe yaramayacağı hafif bir temasla anlaşılın polisin memuriyetlerine tertip eden vezâiften kalben bihaber buldukları kat'iyen muhakkaktır.

Bidayet mahkemesinin durumu henüz teşkilat görmeyen diğer kazalar gibidir. Ahiren yeni naip gelmiş ise de bir hayli müddetten beri mahkeme riyaseti vekâletinde müntesip azadan kanuna kat'iyen vukufu olmayan biri bulunuyordu. Müzakerat esnasında müdai-yi umûmi muavini vekili polisin de bulunduğunu ve müzakereye iştirak ettiğini aynen gördüm. Mahkemenin ikinci kâtibi merkez-i livada istihdam ediliyor ve baş katip mahkemede hem hâkimlik hem de katiplik vazifesi ifa ediyor. Liva mahkemeleri, kaza mahkemelerinden ikinci kâtipleri cebren livaya alıyor ve kazalar yazdıkları, feryat ettikleri halde hiç aldırılmaz ve feryat hat-i ma'rufu tecavüz ederse kazaları tehdit ederler. Bazen katibin livaya celbi hatıra mebni olur. Gilindir mahkemesi başkâtibi epeyce yorulmuş bir zattır, hiçbir arkadaşı olmayan bu zavallı, muamelat içinde boğulmuş, şaşırılmış kalmıştır. Allah büyük memurlara insaf, kalplerine ilham versin!

Muhakemede esasen mevcut olmayan intizamı bütün bütün azale eden tebligattaki tehhür, yolsuzluktur. Mahkemenin mübaşirlerinden birisi biraz becerikli olduğundan, umûm-i tahririyede istihdam edildiği için elde bir mübaşir kalıyor. Bu ise yaya olduğundan her cihete yetişemiyor. Köylere tebligat zaptiye vasıtasıyla icra olunuyor. Mahkemedan tebliğ edilecek evrak verilince muhterem zaptiye memuru ihtiyar çavuş bunları zaten birikmiş olan birçoklarının yanına atar, sonra unuttur. Evrak orada günlerce bekler ve ekseriya yevm-i mahkeme geçer. Eğer lütfen aklına gelirse bir zaptiyeye verir, o da köye kadar gideceğine kasabada ya muhtarı yahut köylülerden birini bulur ve kağıdı ona vererek yalan yanlış yaptığı muamelenin altına bir de parmak bastırır, muhatap ise işten haberdar olmadığından gelmez, mahkeme bunu itaatsizlik adderek ihtar müzekkeresi keser, ceza-yı nakdi hükmeder. Mahkemedan beş altı defa celp müzekkeresi yazıldığı halde hala bu intizamsızlık sebebiyle tebligat icra edilmemiş işler pek çoktur. Bu karışıklık içinde zahmet çeken, duçar-ı zulm olan eshab-ı salihtir, köylüdür. Reisi, kâtibi, azası, zabıtası vazifelerini bilmez, bunların cezasını zavallı, masum

köylüler çeker. Mahkemeye gelen işler ve derece-yi faâliyet erkam-ı atiden anlaşılır.⁵⁵

Ceza ilamlarından kaçtı çıkıp ne kadarı icra edildiği malum değildir. Buna mahkeme birden bire cevap veremeyeceği gibi müdde-i umûmi muavini vekilinin de hiç haberi yoktur. Fakat başkâtibin ve vekilin bu husustaki sualime karşı tutkunluklarından, ilamların birçoğunun çıkmamış ve icra edilmemiş olduğunu anladım. İcra işlerinde eshabı tarafından altı ay takip edilmeyenlerin hukukta olduğu gibi iptal edilmesi adliye nezaretince münhaz-ı usul cümlesinden olduğu buraca henüz malum değildir ve memurlar buna inanmıyorlar. Acaba aynı vilayet dâhilindeki mahkemelerden bazılarında cari olan usulün diğerlerinde tatbik edilmemesindeki hikmet nedir?

Cürm-i meşhuda vukuunda teşrih ve kati gerek görüldüğü zamanda başlayan müşkülât ise pek şayan-ı teessüftür. Memurîn-i aidesi beş altı saatlik yerlere gidip gelecek, lakin harcırahın, mesarif-i zaruriyenin nereden alınacağı malum değil. Mâliyyeye verilen iki-üç yüz kuruş raddesindeki havale çoktan bitmiş, hilaf-ı usul mağdurdan alınmak kabil olunmuyor. Böyle bir çok meselelerde memurlar gidip ifa-yı vaziye ettikleri ve aylar geçtiği halde hala keselerinden sarf ettikleri parayı alamamışlardır. Bu memurlardan müstantik muavininin, polisın maaşları üçer yüz, eğer varsa tabibin altı yüz kuruş olduğunu ve bu gibi durumların memurları başka yollara sevk ettiğini, yaşamak için vicdanlarını çiğnemeye mecbur edidiğini asla hatırdan çıkarmayalım.

İşte taşralar hala böyle keşmekeş, intizamsızlık içinde çalkalanıp gitmekte ve herkes dört gözle işlerin düzelmesini beklemektedir.

Ahmet Şerif

2 Mayıs 1326 (1910), nr: 611, s: 1-2.

⁵⁵ Sayıda ceza tablosuna yer verilmiştir. bk. Anadolu'da Tanin/Ahmet Şerif, Haz. Mehmed Çetin BÖREKÇİ, Ankara, Türk Tarih Kurumu, 1999, s:36.

Ekalliyet Hukuku

Bir hükümet-i meşruta ekseriyet esası üzerine istinat etmekle ekalliyet hukuku mahvolmak icap eder mi? Gazetelerin münakaşatında ekalliyetin muhafaza-yı hukuku azimine dair ara sıra bazı mütalaalara tesadüf edildiğini, son bir konferans münasebeti ile bu cihet tekrar mevzu bahis olduğu cihetle meseleyi biraz tetkik etmek istedik.

Ekalliyetin hukuku mahvolmak icap eder mi? Sualine hiç düşünmeye lüzum görmeden verilecek cevap şüphesiz ki “hayır!” olacaktır. Çünkü “hak” kimin olursa olsun mukaddestir, muhafaza edilmek icap eder.

Fakat biz, bu gibi mesail böyle sarf-ı nazariyat içinde münakaşa edilecek olursa bundan memlekete bir fayda gelmeyeceğine eminiz. Zaten ortadaki mesele bir Meclis-i Âli’de açılmış bir bahs-ı felsefiden ibaret olmadığı, memleketin hayat-ı umûmiye-yi siyasisinde göze çarpan bir hadiseyi teşkil ettiği cihetle bunu ameli olarak düşünmeye, kabil-i tetkik bir tarafını bulmaya ihtiyac-ı kati vardır.

O halde tabir ile oyalanmaktan vazgeçerek işin biraz künhüne nüfuz etmeye çalışalım. Ekalliyet hukuku ne demektir? Ekalliyet kimdir? Bunların ne gibi hukuku vardır ve bu hukuk nasıl muhafaza olunacaktır?

Bu suallere cevap bulmak için başka memleketlerin teşkilat-ı ictimaiyesini tetkike lüzum görmeyiz. Bütün bu tetkikten çıkaracağımız netice yalnız Türkiye Hükümeti’nin hudûdu dâhilindeki arazide ve o arazide sakin ahalide tatbik edileceği için tetkikatın da Türkiye şerait-i ictimaiyesi üzerinde icra edilmesi iktiza eyler.

O halde bizi meşgul eden suali, bizde ekalliyet kimdir? şekline ifrağ ederek düşünmek iktiza eyler.

Bunu ararken bittabi en evvel akla Meclis-i Mebusan geliyor. Çünkü ekalliyet ve ekseriyet orada tayin etmiştir. Ekalliyet kimdir, ekseriyet kimdir diye sorulacak olursa bunlar adeta maddi bir cisim kesp etmişler gibi size gösterilebilir.

Bir Meclis-i Mebusan içinde ekalliyette bulunan fırkanın yahut ekalliyet tabirinin daha vasi manasıyla, hiçbir fırkaya mensup olmayarak yalnız başına

hareket eden bir ferdin hukuku neden ibarettir? Bu hukuk menbaı ne olmak iktiza eder.

Bir hükümet mütemeddine ve meşruta efradından her birine bir takım huluk-ı siyasiye temin eylemiştir. Bu hukuk-ı siyasiyeye bizde de her Osmanlı maliktir. Meclis-i Mebusan'da ekseriyet fırkasına mensup olmadığı bahanesiyle diğer bir ferdi hukuk-ı umûmiye-yi Osmaniye'den mahrum tutmak iddiası ne kimsenin aklından geçmiştir ne de bu yolda bir isnad vukua gelmiştir. Binaenaleyh ekalliyetin hukuku bahsinde bütün efrad-ı Osmaniye arasında müşterek olan hukuk-ı umûmiyeyi bertaraf etmek, bunda hiç olmadığını teslim ve itiraf eylemek zaruridir. Çünkü bu noktalarda her Osmanlının ister ekalliyete dahil olsun ister ekseriyete dahil olsun, hakkı muhafaza edildiğini ve edileceğini tabiidir. Şu halde ekalliyetin hukuku tabirini evvel umurda Meclis-i Mebusan'a ayit bazı hususatta arayacağız. Meclis-i Mebusan'da aza bulunmak itibarıyla bir Osmanlıya tertip eden en birinci hak müvekkillerine arz ve izah ile beğendirdiği meslek dairesinde beyan rey ve mütalaa etmek ve vazifesini yapmaktır. Bu hak mütesaviyen her azada bulunmak icap eder. Acaba Meclis-i Mebusan'da bu hakk-ı kelamı istimal edebiliyor mu? Ekseriyet fırkasına mensup olmayanlar bu hakkı ihlal edebiliyor mu? Meclis-i Mebusan müzakeratında hazır bulunanlar kemal bitaraf ve insaf dairesinde söz söyleyecek olurlarsa ekalliyettekilerin bu hakk-ı kelamı istimal değil hatta suiistimal ettiklerini görürler. Makam-ı riyaset yalnız bir fırkanın değil bütün meclisin reisi olduğunu göstermek gibi bir fikr-i musib ve ma'küle tebean hiç kimseyi sözünden mahrum etmez. Hatta bitaraflık arzusunu bazen ifrata bile vardırarak ekalliyet lehine nev-a-ma taraftarlık ediyor. Bu gayr-ı kabil-i inkar bir hakikattir. Binaenaleyh bir gün mebuslardan biri çıkıp da bana ekalliyette ve muhalefette bulunduğumdan dolayı söz vermiyorlar derse vicdanına ve hakikate karşı bir iddia serd etmiş olur.

Şimdi şekle ait olan şu hak noktasında da ekalliyete bir tecavüz vuku bulmadığını gördükten sonra esasa ve asla gelerek düşünelim. Bizim meclisteki ekalliyet bir hakk-ı mahsus iddia edebilmek için bu hakkın bir kere membasını ve meşruiyetini ispat etmelidir. Bir memleketin umûm-ı efradına tatbik edilecek bir kanun ekalliyetin hakkı, ekseriyetin hakkı diye ortaya iki türlü bir hak çıkarmaya mahal ve mana yoktur. Burada "hak" meclisin ekseriyetiyle verilen karardır.

Bir kanun layihası müzakere edilirken bir maddesi ekalliyet ile bir maddesi ekseriyet ile kabul edilmek gülünç olur. Binaenaleyh dünyanın her tarafında bittabi bir madde-yi kanuniye yalnız ekseriyet ile kabul edilir ekalliyette kalan taraf da ekseriyetin kararını kabul ederek o kanuna itaate kendisini mecbur bilir. Başka türlü olsa Meclis-i Mebusan olmaz, kanun olmaz, meşrutiyet olmaz. Fikrini kabul ettiremeyen her mebus ekalliyetin hakkına da riayet edilmeli diye meydana çıkarsa bu en müthiş bir istibdat-ı fikriye taraftarlık etmek olur, yalnız kendisi haklı, diğerleri haksız iddiasını ortaya sürmek olur.

Meclis-i Mebusanımızda “ekalliyetin hukuku” tabiri acaba “her unsurun hukuku”, manasına tefsir olunabilir mi? Biz buna imkân göremeyiz. Ayrı ayrı birbirlerinden hakça farklı olmayan Osmanlılar unsur unsur tasnif olundukları zaman birbirinden farklı hukuka neden malik olacaklar? Bahusus Meclis-i Mebusanımızda böyle unsur itibariyle ayrılmış “ekalliyet” bulunmadığı için bunlar iddia ettikleri hakları unsur farkından alıyorlar denemez.

Meclis-i Mebusanımızdaki mebuslar heyet-i ictimaiyemiz içinde çiftçi, amele, tüccar gibi ayrı sınıfların vekili, sıfatını da murahhası haiz olmadıklarından bunlara vekili oldukları sınıfın, ekalliyetin hakkını müdafaa edebiliyorlar da diyebiliriz. O halde ekalliyetin hukuku bizim Meclis-i Mebusanımızda ne mana ifade ettiğini anlayamadığımızı itiraf ederiz. Biz, bizde cereyan eden ahvale bakıp bakıp bu ekalliyetin hukuku tabirinden yalnız bir mana anlıyoruz. O da heyet-i vükela teşkil edilirken, heyet-i vükelaya itimat olunurken ekseriyetin sözü oluyor, hâlbuki biz o ekseriyette bulunmamakla beraber bizde şu işten hisse almak istiyoruz! iddiasından ibarettir. Binaenaleyh birisi çıkarda Meclis-i Mebusan-ı Osmanî’de ekalliyetin hukuku şu demektir diye izahat verir de şu bi-mana tabirin bir manasını tayin ederse pek müteşekkir olacağız.

Hüseyin Cahit

4 Mayıs 1326 (1910), nr: 613, s: 1.

Ermenak

Gilindir'den Ermenak'a müteveccihen nisanın birinci günü hareket ettim. Bir müddet sahili takip ettikten sonra yine Toros cibal-i müteselsilesinin taşlıklarına, ormanlarına girdik. İnişler çıkışlar başladı. Yol her ne kadar muntazam bir şose değil ise de emsaline kıyasla pekiyi idi. Bu yol vaktiyle araba işlemek üzere inşa edilmek istenilmiş ise de her işimiz gibi noksan bırakılmış ve mürur-ı eyyamla harap olmuştur.

Bugün mütemadiyen yürüdüğümüz halde bir iki köyden ve aşiret çadırından başka bir şeye tesadüf etmedik. Her taraf ıssız ve تنها idi. Tek tük tesadüf olunan tarlalar, koyun ve keçi sürüleri, develer olmasa insanın buralarda hayatın bittiğine hükmetmesi zaruri olacaktı.

Ormanların tam manasıyla eflake ser çekmiş çamların manzarası rikkat-bahş idi. Asır-dide ağaçların, çamların devrilerek, tahrip edilerek yerlerde kürüdükleri görülüyordu. Birçok cesim çam ağaçlarının ise kabukları soyulduğundan kurumuşlardı. İnsafsız, cahil eller, beş on kuruşluk bir menfaat uğrunda onların hayatına hatime çekmişti.

Saat on iki olduğu halde geceyi nerede geçireceğimizi bilemeyerek yürüyorduk. Bu gece açıkta kalmak, dağlarda yatmak muhakkak gibi idi. Bunu düşünürken, ağaçların arasından bir aşiret delikanlısı çıktı. Hızır gibi imdadımıza yetişti. Hüküm ettim ki talih denilen o anlamadığım kuvve-i gaibe bize yardım ediyor. Delikanlıyı yakaladık ve buralarda yatacak yer olup olmadığını sorduk. Genç sağ tarafa saparsak biraz ötede "oba"yı bulacağımızı haber verdi. Bittabi dediği gibi yaptık. Lakin koyunların ve keçilerin sadaları işitilmeseydi "oba"yı bulmak kabil olmayacaktı.

Bizi en evvel istikbal edenler üç dört köpek idi. Onların sadalarından, telaşlarından yabancı geldiğini anlayan bir iki kişinin çadırlarından çıktığı görüldü. Meseleyi anlattım, bizi Allah rızası için bu akşam misafir etmesini söyledim. Diğer çadırlardan çıkanlarla müzakere etmeye başladılar. Ben de fırsattan bila-istifâde etrafı biraz tetkik eyledim. Taşlıkların arasına iki saat zarfında inşa olunmuş olan aşiretin bu seyyar memleketi on iki çadırdan ziyade değil idi, çadırlar birkaç metre fasıla ile inşa edilmişti. Memleketin işgal ettiği

daire yüz metre kadar vardı. Çadırlar arasında koyunlar ve keçiler, sığırlar ve develer geziniyor, hepsi kendilerine mahsus ahenkle bağıyorlardı. Ben pek yabancıysam bu hayatın teferruatını şu kadar tetkik edince müzakere de yetişmişti. Bir ihtiyar, buyurun dedi. Ve önüme düşerek en kenarda yekpare bir taşın ittisalinde bulunan çadıra götürdü. Buraya daha yeni konduklarından hazırlıkları olmadığı, kusura bakmamaklığımızı söylüyordu.

Misafir olduğumuz bu kulübe bir fakirinmiş. Filhakika bizi kabul eden ikametgâh-ı seyyarın döşemesi toprak, üstü ince bir bez idi. Bütün eşya bir çalı süpürgesi ile bir bakırdan ibaret gibiydi. Buradan çıkan ihtiyar ve hasta bir kadın diğer bir kulübeye gitmişti. Çadırımızın kapısı olmadığı gibi iki tarafı kâmilten açıktı. Genişliği bir odanın yarısı kadardı. Ocak olmadığından bir köşeye ateş yaktılar, kahve cezvesini sürdüler. Kahve fazla bir eser-i hürmet olarak şekerliydi. Fakat o kadar şeker atmışlardı ki içmek zor oluyordu. Artık tahkikat başladı. Kim olduğumuzu anlayarak def-i merak ettiler. Ben de onların Köse Çobanlı Aşireti'nden olduklarını ve yanımdaki ihtiyarın aşiretin en ulusu bulunduğunu, mevsim-i şitada köylerinde oturduklarını filan öğrendim. İhtiyarın oğlu Ermenak medresesinde okuyarak icazet almış bir hoca olup bazen şehre gittikçe gazete okuduğundan bize aşına çıktı, burada rahat edemeyeceğimizi söyleyerek daha iyi bir kulübeye götürdü. Bu çadır hakikaten daha muntazam ve geniş idi. Nısf-i insanların, nısf-ı diğeri hayvanların ikametgâhı olup bir metre irtifasında olan bezden bir duvar iki kısmı tefrik eyliyordu. İtibar tezayüt etti, ihtiyarın çadırından birkaç ince şilte, yastık ve yorgan geldi. Bir saat kadar az bir zamanda üç dört türlü yemek hazırlandı ve lezzetle yenildi. Herkes dizinin üstüne oturuyor, ihtiyara karşı büyük bir hürmet ibraz eyliyordu. Muhabbet uzadıkça uzadığından artık yatmak zamanının geldiğini ima ettim, birer birer çekilip çadırlarına gittiler.

Rumeli muhacirlerinin üstü örtülü büyük manda arabaları vardır. Bizim çadır bunlara pek benziyordu. Birer metre uzunluğunda birçok çubuklar duvar, yekdiğerine ipele rapt edilmiş beş on değnek de kapı vazifesini görüyordu. Fakir olmadığı söylenen bu çadırın eşyası iki üç bakır kap, bir kalbur, küçük bir sandık, bir maşa ve süpürge, birkaç dokuma kilimden ibaretti. Kapının yanında yerde yatmakta olan büyük kütükler çadırın içini hem teshin hem de tenvîr eyliyordu.

Yattıktan sonra keçilerin icazatı başladı. Çadırın medhal tarafında üzeri ağaç dalları ile örtülmüş idi. Keçiler, pek haris olduklar bu dalların yapraklarını yemek için, çadırın üstüne çıkıyorlar, epeyce gürültü yapıyorlardı. Bir iki saat sonra ikametgâhımızın üzerinde büyük delikler açılmış olduğunu gördüm. Keçiler açtıkları deliklerden başlarını uzatıyorlardı. Dışarıda akşamdan beri sahibini göremeyen bir devenin çıldırmış gibi ses çıkararak çadırları gezip arandığı işitiliyordu. Bu hayat pek başka, pek garip bir hayattı, insanlar ve havyanlar arasında müvaneset tesis etmişti.

Diğer çadırlar derin bir sükûn içinde uyuyorlardı. Yalnız birinde yanmakta olan ateşin başında kadının galiba çorap örmekte oldukları görülüyor ve mükâlemeleri ara sıra saf kahkahaları işitiliyordu. Bu kadınlar sabahleyin erkenden kalkarak hayvanlara baktıktan, yemek hazırladıktan, bir iki çocuğa meram anlattıktan, iki saatlik yerden arkalarındaki tulumlarla su getirdikten, değirmene gidip buğday öğüterek ekseriya arkalarında taşıdıktan, akşamüzeri gelen hayvanı sağdıktan, tarlada çapa salladıktan hasılı bila-fasıla on beş saat çalıştıktan sonra gece saat dörtten sonra ocak başında oturarak çorap örmeğe, muhabbet etmeye de vakit bulmuşlardı. Daima zinde idiler. Kulağıma sık sık gelen kahkahalar şakalaşmalar anlatıyordu ki onlar hayatlarından memnundur, bizim için birer işkence olan o ağır hizmetler onlar için birer eğlencedir. Daima çalışan, mesaisinde eşlerine birer daima muavin-i vefakâr olan ve doğurmaktan, cemiyet-i beşeriyeye -o kadar nafi olmasa da- sağlam sahih uzuvlar ihda eylemekten ihtiraz etmeyen ve usanmayan bu kadınlar ne kadar muhteremdir, onların tuvaletleri, süsleri, elmasları işte bu hasail-i güzideleridir. Vakıa kendilerinin elleri ayakları nasır içindedir, güneş yüzlerini yakmıştır. Şedait-i havaiye ciltlerini kalınlaştırmıştır. Fakat ruhları saftır, kalplerinde ancak bir erkeğin, bir refik-i hayatın yeri vardır. Bu haymenişinler terbiyelerini tabiattan iktibas eyleyen bu göçebeler şerait-i hazıra-yı ictimaiyemiz tahtında iskan edilseler acaba daha mı iyi olacak; bunlara öyle bir medeniyet, bir terbiye lazım ki mevcudiyet-i maneviyelerini ifsat etmesin ve yavaş yavaş, okşaya okşaya kendilerini mevki-yi hakiki ictimaiyelerine isad eyleyebilsin. Yoksa bunların da şimdiki tarz-ı hayatları bizim gibi topal ve kambur olmak, maddeten ve manen

malul kalmak için ihlal edilecekse kendilerine iyilik değil fenalık yapılmış olacaktır.

Sabahleyin erkenden yanıma geldiler. Dağlarda toplanıp kurutulmuş menekşelerden çay pişirdiler. Bu hayattan, üç gün burada, beş gün orada dolaşmaktan artık usandıklarını ve iskânları için hükümete müracaatla istida verdiklerini ihtiyar hikâye ediyor, diğerleri dinliyordu. İhtiyarın bu sözlerindeki samimiyetten şüpheliyim ve beni memnun etmek için söylediğini zannediyorum. Çadırlarda her günkü faâliyet-i hayatiye sabahla beraber başlamıştı. Kadın erkek, çocuk çocuk herkes işinin başına koşuyor, hayvanlar sürülerle otlamaya gidiyordu. İhtiyar her tarafa yetişiyor, kati emirler veriyordu. Bu sıra da bende hayvanıma bindiğim ve büyük küçük yola kadar teşyi eden bu âlicenap insanlara veda ederek ayrıldım.

Bugün yolumuz daha arızalı idi. Bazı yüksek tepelerde kar görülmüyordu. Aşiret halkının yaylalara çıkmak zamanı hulul etmiş olduğundan eşyasını develere yükletmiş ve hayvan sürülerini önlerine katmış bölüklere sık sık tesadüf olunuyordu. Bunlar mevsim-i şitayı bahr-ı sefid sahillerinde geçirdikten sonra, yüksek yerlere nakil eyliyorlardı.

İki saatte çıktığımız bir dağın tepesinden daha 5-6 saatlik bir mesafede kain bulunan Ermenak müşahede edildi. Aşağı inerken hayvanı sürmüş ve kiracıyı hayli geride bırakmış idim. Birkaç yüz metre ileride müsellaah bir yolcu gidiyordu. Aşağı inip Göksu Irmağı'nın üzerindeki köprüden geçtiğim sırada bu yolcunun durduğunu gördüm ve kendisine selam verdim. Bu adamın belinde uzun bir bıçak, omzunda tüfek vardı, kendisi baştan aşağı silah olup yalnız bir topu eksikti. Selamıma mukabele etti, ve yanıma sokuldu. Köprüyü geçtikten sonra şuradaki ağacın altında oturmaklığımızı söyledi. Bu adam "Bahşiş" Aşireti halkından olup, etvarı pek şüpheli idi. Nazarlarını üzerimden ayırmıyor ve beni ilerdeki çadırlarına götürerek bir Yörük kahvesi içirmek istiyordu. Soğukkanlılığımı bozmamakla beraber kiracıyı dört gözle muntazırdım. Zaten bu Bahşişlerin öteden beri adam soyduklarını, zalim olduklarını işitmiştim. Herif pek zeki idi. Ağnam-ı resmi'nin ağır olduğunu ve ahz-ı asker muamelatındaki şiddetten bahsediyordu. Bu adamın nazarlarındaki garip bir şiddetten ürkmüş ve hareketinden herhalde iyi bir mal

olmadığını anlamıştım. Bir tehlikenin garîbü'l-vuku olduğunu hissediyordum. Bu sırada kiracım ve daha ve müteakiben yüklü hayvanlarla Ermenaklı dört yolcu daha geldi. Herifin yüzünden anladım ki bu kalabalıktan memnun değildir. Gelenlerle sertçe görüştü, hatta birisine epeyce sövdü. Önden gelenlerde korkuyordu. Ben artık hayvana bindim ve biraz ilerledim. Arkamdan birisi bağırıyor ve "Efendi Efendi, dur bizi kurtar, bu adam bizi soyuyor" diyordu. Mütehayyirane hayvanı durdurdum ve arkama baktım. Bahşiş bize iltihak eden yolculardan birini tutmuş ve elini kuşağına sokmuştu. Maksadı o adamın belindeki, biz altı kişinin yegâne silahını almak olduğunu anladım. Diğerleri arkadaşlarımı kurtarmaya ve herife cevap vermeye çalışacakları yerde bir vuzuh-ı teslimiyetkarane ile oldukları yerde kalmışlar, benden istimdat ediyorlardı. Bu hale karşı ne olursa olsun dedim ve bir eli bıçağının kabzasında olan Bahşiş'in yanına gittim. Sertçe birkaç lakırdı söyledim. Yolcunun kuşağından elini çıkardı, onlara sövdü saydı. Ötekiler hepsi yanıma toplanmıştı. Bahşiş o garip nazarlarla beni bir kere daha süzdükten sonra "Efendi kusura bakma, Allahısmarladık" dedi ve yanımdan ayrıldı. Yanımdakiler: sen olmasan bu adam bizi kesinlikle soyardı, diyorlardı. Fakat bundan sonra belinde silah olup duçar-ı taarruz olan arkadaşımız bir babayiğit kesildi. Şöyle yapacağını böyle edeceğini söylüyordu. Çünkü Bahşiş gitmişti. Ben ise belayı bu kadar zararsız savdığımızdan memnundum.

Ermenak'a saat on bir buçukta girebildik. Dağlarda taşlarda geçtiğimiz yollar, bu şehrin sokaklarından pek muntazamdı ve burada taştan, her taraftan akan sudan bol bir şey yoktu. Şehrin manzarası harap ve kasvet-bahş idi. İlk gördüğüm adamlarda bir uyuşukluk vardı. Ermenak heyet-i umûmiyesinden aldığım ilk tesir Haçin'deki tesirata müşabihti. Buraya bir yabancının vürudu ve vukuat-ı nadire ve fevkaladeden olacak ki herkes işini gücünü bırakıyor, bana bakıyor, kim olduğumu keşfe çalışıyordu.

Bir kahvehanenin üstündeki odaya gittik. Burası han idi. Karşısındaki oda dâire-i belediyeye ittihaz olunmuştu. Henüz daha oturup nefes almamış idim ki polis efendi geldi. Suale hacet bırakmaksızın kim olduğumu söyledim. Bu gittikten sonra ziraat bankası kâtibi, orman memuru ve daha bilmem ne katibi teşrif ettiler. Bunlar haber vermeyerek kapıyı açıyorlar ve bir vaziyet-i mütebessimane ile içeri giriyorlardı. Sonra öğrendim ki bu ziyaretlerin alelacele

vukuunda sebep var imiş. Bizi her memur kendi dairesinin müfettişi zannetmiş. Doğrusu memurların böyle müfettiş beklemeleri, her an için müfettiş gelebileceğine ihtimal vermeleri pek hoşuma gitti. Çünkü bu tarik-i ıslahatta şayan-ı dikkat bir hatve-yi tekâmül demektir. Memurîn-i hükümet böyle müfettişleri bekleye bekleye elbette bir gün onlara kavuşurlar, anlaşır ve hesaplaşırlar. Bugünlerin o kadar uzak olmamasını kendileriyle beraber bende temenni ederim.

Ahmed Şerif

7 Mayıs 1326 (1910), nr: 616, s: 2-3.

Köylülerin Sıhhati

Bu meseleye dair aldığımız bir mektubu ehemmiyetine binaen derç ediyoruz:

Köylülerin sıhhatine itina etmek lüzumu hakkında yazdığımız makaleler münasebetiyle yirmi altı senelik hayat-ı meslekiyem esnasında ki birçok tesadüfatı birer vesika halinde buraya nakletmek istiyorum. Köylülerin koyunlar, inekler kadar bile mazhar-ı himaye ve tedavi olamadıklarını görmek kalbi cidden müteessir ve müteallim edecek bir manzaradır diyorsunuz. Fakat köylülerin bazen koyunlar, inekler kadar bile sıhhat ve tedaviye ehemmiyet vermediklerini, bütün tababete karşı lakayt ve müctenib kaldıklarını görmek zannediyorum ki insanı müteessir ve müteallim etmek hususunda birinciden pek çok feci bir manzaradır. Atideki tafsilat bu hakikati tamamen ispat edecektir.

İkinci ve üçüncü ordu dâhilinde gezmediğim hiçbir yer kalmamıştır diyebilirim. Anadolu'nun en münevver kısmından olmak lazım gelen Aydın vilayeti dâhilinde de birkaç kaza gördüm. Üç yüz iki senesinde Karacaali'ye gitmiş idim. Burada ahali kirazı çekirdeği ile beraber yer. Bi'ttabi bu âdetin mazarratından bahseylemek istedim. Bana karşı kemal-i istihza ile: "Güya sen gelmeden evvel burada birkaç kişinin karnından kiraz ağacı bitti!" cevab-ı garibi verildi. Üç yüz dokuzda dramaya gitmiş idim. Şehrin önündeki bataklık münasebetiyle humma-yı habise şiddetle hükm-ü ferma olmamakta idi. Maraz-ı mezkûrun tahribatına değil yalnız büyükler, mini mini yavrularda uğruyor, şeraitle hak-i helake sürülüyorlardı. Hâlbuki tedavi için tabip değil kırlangıç denilen üfürükçülerin çağırıldığını gördüm. Ve bunlar biçare etfalin başı ucuna bir siyah bıçak saplar, yüzüne gözüne bir takım çizgiler çizer, ve birkaç para aldıktan sonra çocuğa kat'iyen el sürülmemesini tembih ederek giderlerdi.

Şayet – pek ender olarak!- bir tabip celp edilse ona da çocuğun nabzına bakmak için bile müsaade edilmezdi.

İblisane vaka olan seyahatin esnasında burada tabiplerin pek ziyade düçar-ı istihkar olmadıklarını nazar-ı memnuniyetle müşahade eylemiş idiysem de o civarda çıkan bazı çibanların tedavisi için mutatabbiplerden başka kimseye atf-i ehemmiyet edilmediğini ve tedavi edildik zannında bulunanlardan bir ekseriyet-i

azîme, sakat, ve mariz kaldığını, büyük bir kısmının da vefat ettiğini kemal-i esefle gördüm. Vaka olan nasihatim bittabi gayri müsmir kaldı.

Kesif, pek kesif cahillik bu zavallı ahaliyi ne kadar vicdansız bir bend-i esaret ve taassupla bağladığını hatırlamak cidden pek ye's-bahşadır. Doktorların bir şey bilmediklerinden koca karı ilaçlarının fayda-aludundan daha bilemem ne bî-mâna şeylerden suret bahsindeki hararetlerini görseniz kalbinizin sanki kıskaç ile sıkıldığını hissetmeniz gayri kabildir.

Üç yüz yirmi senesinde Alaşehir kazası belediye tababetine tayin olunmuş idim. İtiraf ederim ki burada müsadif olduğum ahval gayr-i kabil-i tahammül şeylerdi. Üç sene kadar tababet tahsilinden sonra Yunanistan hâricinde icra-yı tababet edebiliyor diye eline bir diploma almış bazı mutabbiplerin, koca karı ilaçlarının gayr-i kabil tamir-i tahribatına burada inzimam eden başka bir takım menabi'-i cehil ve muzırrat var: ocaklar!

Bir gün evvel sönmesi bütün insanıyet namına şayan-ı temenni olan o kuduz ocağı, gelincik ocağı vesaire gibi namlar alan bu afetler sebebiyle hayata her zaman için veda edenler günden güne tevali ediyor! Mektepten çıktığım zamandan beri gezdiğim yerlerde miktar ve fiyat pek tehditkâr ve müthiş bir nispette olduğunu gördüm.

Sonrada tenakus-ı nüfustan bahsediliyor! Tabii değil mi? Hiç şüphe yok ki ruh-ı ahalideki maraz cehlin arazından ibaret olan bu hadisat-ı elimeye karşı birçok nikat-ı nazardan uğraşmak lazım gelir. Bunları mercilerinin, erbabının himmet ve hamiyetlerine bırakıyorum.

On Dördüncü Dâire-i Belediye Tabibi

Ali Rızâ

24 Mayıs 1326 (1910), nr: 633, s: 3.

Pire'de Bir Vaka: Yunanlıların Derece-i Medeniyetleri

Yunanlıların derece-i medeniyetleri Romanya Kumpanyası'nın İmparator Terdiyan Vapuru İskenderiye'den hareketle evvelki gün Pire'ye müvasalat ettiği zaman üç dört yüz kadar Yunan palikaryası sandallarla ve müsellahan vapura hücum ederler. Sebeb-i taarruz olmak üzere vapurda güya askeri firarisi iki Yunanlı bulunduğunu ve bunu almak istediklerini gösterirler. Diğer bir rivayete nazaran İskenderiye'de idama mahkum iki kişi bulunup bunlar idam edilmek üzere İstanbul'a gönderilmekte olduğundan onları kurtarmak istiyorlarmış.

Hâlbuki maksat ne asker firarilerini almak gibi bir hiss-i hamiyet, ne idama mahkumları kurtarmak gibi bir fikr-i insaniyettir. Maksat hırsızlık ve çapulculuktur. Kahramanlığı ancak Pire Limanı dâhilinde gayrimüslim beş on kişiye karşı icra edebilen bu eşirra güruhu vapura girince başı fesli gördükleri kimseleri şiddetle dövmeye başlarlar. Bittabi bir Arap da zuhur eder. Kaptan müdahale eder. Kaptanın parmağını kırarlar.

Kahraman Yunanlıların derece-i medeniyet ve terbiyesi anlamalıdır ki Yunan kadim filozoflarının varis-i medeniyeti olduklarını ilan eden bu zevat-ı muhtereme kadınlara da tecavüzden geri kalmazlar. Fakat bunu bile adicesine, alçakçasına yaparlar. Kadınların parmaklarından yüzüklerini, çantalarını alırlar, çalarlar. Hâsılı öyle bir sahne-yi vahşet ve denaet ki insan kendisinin medeniyetle iddia-yı alaka eden bir memlekette değil yabancılar ülkesinde bulunduğunu zannetse haksız değildir.

Kargaşalık, mudarebe son dereceyi bulur. Yunan hükümeti acaba ne ile meşgul? Pire zabıtası ne yapıyor? Hiç. Ortada hükümet, zabıta, hiç bir şey yok ki bir medeni devletin vazifesi temin-i sükun ve asayiş olduğunu tahattur etsin de bu hudutları, bu hırsız çetesini men etsin. Nihayet İngiltere konsolosu işe müdahale eder, vaka basılır.

Keyfiyet-i Atina sefaretinden Bâb-ı Âlî'ye işar edilmiş ve Osmanlı tebaasına karşın böyle küstahane bir surette vuku bulan tecavüzden dolayı Yunanistan hükümeti nezdinde şiddetle teşebbüsatta bulunmak üzere Atina sefiri Nabi Bey'e emir verilmiştir.

İşte bu Yunanlılar Girit'i almak istiyorlar! Allah kendilerine akıllar versin ve Yunanlıları eski Yunan kitaplarına bakarak medeni bir kavim zanneden Avrupalılar da şu hareketlerden ibret alsın.

Bizim bu vaka münasebetiyle karilerimize söyleyeceğimiz söz tavsiye-yi itidalden ibarettir. Osmanlıların terbiye-yi ictimaiyesi o kadar yüksektir ki böyle tecavüz-i küstahaneye karşı mukabele-i bilmisle kalkmayı akla bile getirmezler. Yalnız hükümet vasıtasıyla te'dibat-ı lazımda bulunurlar.

İmzasız

1 Haziran 1326 (1910), nr: 641, s: 1.

Bu Nasıl Osmanlı?

Garip bir tesadüf eseri olarak insanlar arasına karışmış öyle mahluklar var ki beşeriyet bunların kendisine iddia-yı tespit ettiklerini gördükçe nefretler, lanetler içinde kalır. Bu mahlukatın mevcudiyet-i sefilelerini teşrih etmek, nasıl adi, hiss-i insaniyetten muarra birer mevcut olduklarını aleme göstermek herkes için bir vacibedir. Bunlar, bu bir gayya-yı çirk ü levsde gıdayab-ı hayat olan ruhlarına bir insanlık kalbi koyarak insanlar içine girmiş olan bu mahluklar birer akrep, birer yılan gibi rast geldiklerini sokmak, ısırarak isterler, hatta yılan, sütünü içtiği çocuğa dokunmaksızın geçecek kadar nimet-şinas olduğu halde bu ekmeğini yediği vatanına, o büyük mader-i mukaddesine bile fenalık etmekten utanmazlar. Kendisini en mahzun, en gamnâk bir dakikasında bile ısırarak tereddüt etmezler...

Dün bir vakadan haberdar olduk. Bahçe kapısında Anadolu Osmanlı şimendiferi umûm-ı nakliye komisyoncusu Kostaki İnceoğlu namında bir adam, evvelki gün maiyetinde istihdam ettiği yüz otuz hamalı çağırarak:

-Siz, bu halinizle Yunanistan'a boykotaj yapmayı nerden öğrendiniz? İşte, hepimizi kovuyorum, haydi gidin istediğiniz kadar boykotaj yapın? demiş; ve bu adam, bunca senelerden beri ecdat ile beraber bu memlekette yaşamış, bu memleketin, bu vatan-ı müşterinin sayesinde geçinmiş, bu vatan ağlarken, o gülmüş yaşamış adam bu sözleri söylerken utanmamış, yüzünde insanlığa mahsus bir humret hicap olsun peyda olmamış!

Sevgili hamallarımız, o ölüme, açlıktan, sefaletten ölmeye razı olup da vatanlarının menafini hukukunu müdafaadan geri dönmemeye karar vermiş olan muhtereme insanlar bu muamele karşısında insanlığa yirminci asır medeniyetine yakışmaz bir harekette bulunmayarak hiçbir ses çıkarmamışlar. Osmanlılar terbiye-yi medeniyetlerini böylece cihana ispat ettikçe her yerde, her tarafta daima hürmet ve muhabbet görecekler ve insanlığı tamamen anlamış akvam için bir numune olarak gösterilecekler; bundan eminiz.

Biz bu muameleyi yapan hakkında bir şey söyleyecek değiliz. Çünkü ne söylense yazıktır. Senelerden beri nan ve nimetiyle perverde olduğu bir vatani tanımayan, senelerden beri onların verdikleri paralarla, onların taşıdıkları yüklerle

yaşayan vatandaşlarını en büyük birer düşman gibi kovan mahluk hakkında yapılacak muamele bir sükut-ı nefret ve lanetten başka bir şey olamaz.

Yalnız burada vazifemiz bütün sahib-i hamiyet Osmanlılara tevcih-i hitap ederek şu tavsiyede bulunmaktır:

Osmanlılar, bilatefrik cins ve mezhep, böyle bir adamı, Yunanlılar için ekmek yediği vatanın evladına hakaret eden adamı Osmanlı tanımamak, kendisiyle kat'iyen ve kat'iyen münasebette bulunmamak. Bu adam senelerden beri Anadolu'nun nakliye komisyonculuğunu yapar, bundan dolayı bilhassa Anadolu'nun hamiyetli evlatlarına onunla münasebette bulunmayı tavsiye ederiz. Başka hiçbir şey istemeyiz. Biz kemal-i sükûn ve ciddiyetle bitmez, tükenmez bir azim-i kavi ile düşmanlarımızla kati alaka ettikçe bir taraftan kaderimiz, bir taraftan da hakkımız yükselecek, yükselecektir.

Yüz otuz saf Osmanlı'ya edilen bu hakarettten dolayı bir Osmanlı kumpanyası olan Anadolu Şimendiferi'nin de lakayt kalmayacağını ümit eder ve lazım gelen harekette teenni etmemesini temenni ederiz.

İmzasız

6 Haziran 1326 (1910), nr: 647, s: 2.

Abdülhamit Nasıl Yaşıyor?

Abdülhamit ne yapıyor? “Ordu” köşkünde senet elinde Napolyon gibi mazisinin parlaklığını, sukutunun süratini mi düşünmekle imrar-ı vakit eyliyor? Zanneder misiniz ki bütün vakti, karanlıkta çalışan, entrikalar tertip edenlere mahsus bir humma-yı endişe ile mali olsun? Yine ümit eder misiniz ki matemlerle meşhun olan mazisine atf-ı nazar ederek vicdanında bir his-i nedamet peyda olsun? Hayır, böyle değil; o bunların hiçbirisiyle alakadar değildir. Abdülhamit ile Napolyon arasında pek büyük farklar, mesafeler vardır. Abdülhamit müsterih ve maddi-nazar bir zengindir. Onun bütün düşündüğü, meşgul olduğu şey yiyeceği yemek, yapacağı tenezzüh, yatacağı yataktır. O yüksek fikir, âli teşebbüslere bîgânedir, onda zahir-perest, hodgâm bir adam ruhu vardır.

Abdülhamit sabahleyin erkenden kalkar, sütünü köşkünün taraçasında içer, bahçeye iner, biraz gezinir, çiçeklere parmaklarıyla temas eder, kadınlar ile konuşur, eğlenir, hâsılı vaktini böylece geçirir.

Saat dokuza doğru tekrar köşküne çıkar, marangoz atölyesine girer, öğleye kadar marangozlukla meşgul olur.

Öğleyin taam eder. Fakat daima hazmı kolay şeyler intihap eder, kat’iyen bati-yi hazım ve karışık yemeklere meyil etmez. Onun yemek listesinin muhteviyatı hemen daima süt, muhallebi, yoğurt, yumurta, sebze, meyveden ibarettir; yemekten sonra çok şekerli bir kahve içer ve nihayet bir sigara tellendirir.

Abdülhamit için öğleden sonra kaylûle (yemekten sonra uyku) ve ressamlık gelir. Akşam guruba kadar kıraat ve seyran ile imrar-ı vakit eder. Gece yemeği yer sonra yine erken kalkmak üzere erkenden yatağına girer.

Abdülhamit artık siyasetle iştigal etmemektedir. Bunun için gazete okumak başlıca mu’tâdı değildir. Mamafih arada sırada mahalli gazeteleri (Rumeli ve Yeni Asır) arar, birkaç zamandan beri “Zaman” gazetesini sürmektedir. Bununla vaktini çabuk geçirir. Birkaç haftadan beri muhafaza memurları Abdülhamit’e her hafta intişar eden bir eser götürürler. Osman Nuri Bey

tarafından neşrolunan “Abdülhamit hayatı ve saltanatı!” Abdülhamit bunları okurken hiç müteessir olmaz, adi bir roman okur gibidir; mamafih muhafaza zabitanından bazıları Abdülhamit’in mezkûr kitabın bazı fıkralarını not ettiğini görmüşlerdir; ihtimal ki bu bazı tashihattan ibarettir. Sultan-ı sakıtın kendi eliyle yazmış olduğu tarihi hakikaten pek kıymetli olacaktır.

Diğer taraftan Abdülhamit kendisine gösterilen teminata, karışmak zamanlarda hayatta bırakılmasına rağmen büyük bir adem-i itimat içinde bulunmaktadır. Ahiren tabib-i hususisini bir çiçek hastalığı hükümferma olmak münasebetiyle Abdülhamit’i ve zevcelerini ve sekiz yaşındaki küçük kızlarını aşlamak istedi. Tabip birkaç taze top getirdi. Topların ucunu Abdülhamit’in önünde açtı, kolunu aşlamak istedi. Abdülhamit tabibin kolundan tutarak:

—Ne yapıyorsunuz, doktor, bana yoksa zehir mi şırınga edeceksiniz? Ben o kadar budala değilim!

—Tabip kemal-i hayretle yüzüne bakıp kalmıştı. Abdülhamit devam etti:

—Evvel umurda kadınları, hizmetçileri ve çocuğumu aşlayınız, sonra sıra bize gelsin.

Tabip bittabi buna mutavaat etti. İbtida kadınları, hizmetçileri ve çocuğunu aşladı.

O vakit Abdülhamit bir çeyrek saat vakit geçirdi, sonra yine adem-i itimat ile tabibi çağırды ve gözlerini ona şiddetle atfetti ve tereddüt edip etmediğini görmek isteyerek dedi ki:

—Beni aşlamak için zevcemin kolundan alınmış kan ile karışık bir damla serum alınız ve bunu benim kolum üzerine vaz’ ediniz yoksa başka türlü yaptırmam.”

İşte Abdülhamit bu suretle bir daha ispat etmiş oldu ki kendisinin ifna edileceği hakkındaki evhamı bir türlü zail olmuyor.

İmzasız

04 Temmuz 1326 (1910), nr: 674, s: 3.

10 Temmuz

O vakit Yıldız istibdâdı altında ezilmiş zavallı vatanın her köşesine tevzi-i ümit ve tali eden bir dairenin metruk bir köşesinde memur bulunuyordum. Bütün hayat-ı şebabımın, müselsel sinin-i tahsiliyyemin, içtihadat-ı maraziyyemin semere-yi hasilatı olarak o metruk köşede bana nasip olan bir tek sandalye üzerinde önümde yığılmış olan rakamıye ile her gün sabahtan akşama kadar dimağımı pek nadir bazı tahayyülat-ı mesudiyeye sevk edebiliyordum.

Tabiatımda etvar-ı kazibeye riya ve tabasbusa karşı gayri kabil mukavemet-i huşunet, kalem içinde beni herkesten teneffür etmiş idi.

1. İşte böyle günler geçiyor, mazi ve atıye karşı karanlık, daima karanlık bir hayat-ı gazabet geçiriyordum. Mekteb-i Mülkiye sıralarında bir gün nagehan bir sınıf arkadaşımızın aramızdan bir sebep-i meçhul ile kaybolması, etrafımızda dönen müvekkilat-ı hafıye, gizli gizli kulaklarımıza kadar gelen fecayi'-i istibdâdiye, bu münzevî ve karanlık hayatın bir kat daha kararması, daha ziyade merdüm-giriz olmasına sebep olmuştu.

Galiba temmuz ibtidalarında idi mazi tahsilimizin iştirak-ı tali'yle senelerden sonra bile birbirimizi unutmadığımız bir arkadaşım bir gün kaleme gelmiş, Rumeli'de Selanik'te cereyan eden hareket-i ahraraneye dair bana suret-i hafıyede malumat vermişti. O vakit halimizde inkişaf eden meçhul ve mesut düşünceler etrafımızdan gizleyerek birbirimize baktık: Fakat, bu mümkün mü idi! Mekteb notlarından "inkılâp" kelimesini ahval-i fevkaledeye tahvil eden dost istibdat, bu gaye-yi saadet-i milliyenin inkişafına nasıl müsaade edecekti! Arkadaşım bu menabi meçhuleden topladığı mesut haberleri gelir, hemen her gün nakil ederdi...

Ta çocukluğumuzdan beri gördüğümüz, yaşadığımız hayat yek-reng fecayi'-i meşhuda, hayatımıza o derece tesir etmiş, efkarımıza o derece nüfus etmişti ki artık bu tarz-ı hayatın, tarz-ı idarenin hemen ezeli ve ebedi olduğuna dair bizce kanaat-i vehmiye hasıl olmuş, bu şekil kanaat hakayık-ı tarihiye ve ilmiyeye bile galebe eylemiş idi. Lakin tarih bir silsile-yi tahvilattan, amel ve aksü'l-amel mürekkeb vaka-yı azime ile malamaldır. Başlarımızı ezen, kalplerimizi boğan, hisleri uyuşturan, efkârımızı tedhiş eden bu kabus-ı mezalimin, bu hareket-i

istibdâdiyenin şüphesiz bir serhad-ı ricatı bulunmak lazım gelirdi; fakat cennet-i hürriyete müntehi olan bu serhad-ı mezalim nerede?

2. Âsiyâ-yı vusatanın yüksek yaylalarından gelen ser-azad babalarımızın miras-ı mefahir-i ahlakîyesi mahviyyet düşman olan meyelan?

3. Hürriyet perveranesi daha ne vakitlere kadar bu tazyikat-ı müthişeye tahammül edecek, daha ne vakitlere kadar cebâbire i'tisâf bazı tahammülleri sine-yi inkıyadımızı ezecekti?

İşte bu suallerin cevabını Rumeli'den aks eden sadalar veriyor, artık millet bütün milletin timsal-i hamiyeti olan sevgili Osmanlı ordusu bir ribh-i asırdan beri dâire-i tahammülü aşan sanadid-i istibdata karşı: "Artık adalet isteriz, biraz da milleti, zavallı vatani düşününüz!" diyordu.

Bütün vatan, bütün millet namına taleb-i adalet eden bu muhip ve ulvi ses, bütün İstanbul'un azan tefekkürünü dolduruyor, heykel anîf-i istibdat olan yıldızı esasından zelzelelerle sarsıyor iken matbuat yine yek-reng ve yek-zebân kasaid medayihinde berdevam bulunuyordu, o hayla teveccühât sütunları ile, nişanları, madalyalarıyla, atafet-i seniye medihalarıyla, bilemem ne davalarının kafe'yi tefriyatıyla, sahte kimyager entrikaları, Çin'den Amerika'ya kaplı mebgûz seyahetleri, inci ziraatleriyle imla-yı sahayif eyliyordu.

Nihayet leyal-i tefrikatı istiâp eden bu rüya-yı umûmiyenin tabiri, matbuata birkaç satırlık bir tebliğat-ı resmiye şeklinde görülmüş idi.

O gün Cuma olmak münasebetiyle imâte-yi vakit için bir kıraathanede bulunuyordum; Gözlerim "İkdam" gazetesinin o vakit pek aşına olduğum müteşâbih münderecat rûz-merresi arasında iki bir şeyi tahri ederken bu garip şekil tebliğat-ı resmiye nazar-ı dikkatime ilişmişti. Şimdi onu bir teheyüç içinde kalmış karşımda düşünen arkadaşına göstermek istedim. Bu sırada yan tarafta bulunan bir eşimizin beni tetkit etmekte olduğunu gördüm, evvelce gazeteyi gösterdiğim halde okumaktan üşenen arkadaşım:

—Nedir? Anlatsan ah demişti.

Fakat nasıl anlatacaktım, bu mükâlemeyi yan taraftan takip eden göz ve kulakların vazi-yi mütecessisane beni şüpheye düşürmedi.

—Bir şey değil dedim. Haydi gidelim artık, benim canım sıkıldı, biraz da dolaşalım.

Lakin hükümet-i istibdâdiyenin hilekarlığı, yalancılığı, akıl ve hayale gelmeyen silsile-yi tasnî'at bunun da bir sanî'a olabilmesinden herkesi şüpheye düşürüyor, bu vaat mesud-ı resmi hayla kimseye bahş-ı itmi'nân edemiyordu.

Ertesi gün lisanı matbuatın tahvil-i nagehanesi, ceraat-i serbestanesi hakikaten hürriyetin gelmiş olduğunu, sansürlerin, hafiyelerin artık hükümsüz kaldığına bütün milleti ikna etti. Sokaklardaki hoş ve huruş hissiyat, ulvi nümayişler, müsavat ve adalet nidaları, uhuvvet-i umûmiyenin tezahürat-ı ulviyesi, musâfahalar tebrikler hükümeti istibdâdiyenin sukutunu en belîğ bir surette afak-ı vatana ilan ediyordu. Yıldız semalarına karib olan o mevki-yi mürtefide şimdi vatanın mazlum evlatlarının haşırğâh-ı teheyycü olmuştu. Zavallılar bir çare mazlumlar otuz iki seneden beri duş-ı tahammüllerinde icra-yı tazyik eden o müthiş kuvvetin menbaı olan gaddar-ı tarihiyi affetmiş, cebren alınmış olan hürriyeti bir atafet-i seniye suretinde telakki eylemiş, şimdi onun serâ-perde-yi ihtişamı önünde hiç olmazsa bir kere arane-yi irâ'e-yi vücut etmesini istirham eyliyordu. Bir heyecan-ı ulvi içinde bulunan halk musırrâne beklediği, mutlak Abdülhamit'i görmek istediği halde o yine hafâ-gâh itisâfında gizlenmiş, sanadit-i istibdat temmuz güneşinin hararet-i dûzahîsi altında kavrulan, atşân ve bi-aram dürri saltanata atf-ı enzar-ı niyaz eden zavallı halkı riyakar selamlar göndererek ifal ediyordu. Abdülhamit görünmüyor, milletine bunca senelerden beri reva gördüğü cevr-i mezalimi düşünerek yüzüne bakmaya cesaret edemiyor, utanıyor, hayır, bütün zalimler, bütün hainler gibi korkuyordu.

Mim, Ayn

10 Temmuz 1326 (1910), nr: 680, s: 1, 2.

SONUÇ

II. Meşrutiyet'in ilanından kısa bir süre sonra çıkan tanin gazetesinin 12 Kanun-ı Sani 1326 (1910)'da çıkan 501. sayısından, 31 Temmuz 1326 (1910) tarihini içeren 700. sayısı arasında dönem II. Meşrutiyet'in ikinci yılına rastlar. Bu dönemde Arnavutluk'ta yaşanan karışıklıklar, Girit'in ilhakı gibi meseleler gazetenin daha çok sosyal ve siyasi konulara ağırlık vermesine sebep olmuştur.

Tanin İttihat ve Terakki Fırkası'nın yayın organı olarak görülmesinden rahatsızdır. Çeşitli bildirimler yayımlayarak İttihat ve Terakki'nin yayın organı olmadığını ifade etmiştir. Ancak İttihat ve Terakki'ye yakın tutumları, onun kararlarını destekler nitelikteki yazıları Tanin'in tam olarak tarafsız bir gazete olmadığı görüşünü desteklemektedir. Örneğin İttihat ve Terakki yönetimini hiçe sayarak Girit Meclisi'nin Yunanistan Kralına bağlılığını ifade etmesi üzerine Tanin Ege halkını boykotaja çağırması ve Yunan tüccarlarla ticaretin kesilmesini istemiştir. Bu gayretinde de başarılı olduğunu söyleyebiliriz.

Arnavutluk'ta 1910 yılı Mart ayında İpek, Priştine, Velçetirin bölgelerinde bir ayaklanma meydana gelmiştir. Halk, memur katliamları sebebiyle uygulanan sıkıyönetimi bahane ederek yönetime karşı ayaklanmıştır. Ayrıca asiler de silahlanıp dağlara çıkarak isyan çıkarmışlardır. Tanin yazarları Arnavutluk'u İslam'ın bir kalesi olarak gördükleri için burada yaşanan ayaklanmaların bastırılmasını istemişlerdir. Nitekim hükümet bu ayaklanmaları bastırması ve asayişini yeniden sağlamıştır.

Tanin eşitlik, kardeşlik, adalet gibi kavramlar üzerinde çokça durmuştur. Osmanlılık ideolojisini benimseyerek Osmanlı unsurları arasında eşitliğin, kardeşliğin ve adaletin olması gerektiğini savunmuştur. Bunun sağlanması için Osmanlı egemenliğindeki unsurların çıkardığı kargaşa ve bağımsızlık taleplerinin önüne geçilmesi gerektiğini savunur. Ayrıca bu unsurlar arasına nifak sokmaya çalışan gayrimüslim basını sert şekilde eleştirmiştir.

Tanin, Meclis-i Mebusan müzakerelerini tüm ayrıntılarıyla sütunlarına taşıyarak hükümetin görüşmelerini ve kararlarını önemsedini göstermiştir. Meclis-i Mebusan'ın halkın seçtiği kişilerden oluştuğuna dikkati çekerek, mecliste alınan kararları

destekleyici nitelikte yazılar yayımlamıştır. Meclis kararlarına ve çalışmasına yönelik eleştirilerde bulunan gazetelere cevap vermekte gecikmemiştir.

Tanın gazetesinin Anadolu'ya da büyük önem verdiğini görmekteyiz. Tanın Anadolu ahvalini gözlemlemesi ve gözlemlerini gazeteye göndermesi için Ahmet Şerif'i görevlendirmiştir. Anadolu halkının fakirliği, cehaleti, tembelliği, Müslüman halkın gayrimüslim halktan daha kötü durumda olduğu, eğitimdeki aksaklık ve eksiklikler, halkın hastalıklarla mücadele içinde olduğu Ahmet Şerif'in Tanin'e gönderdiği mektuplarıyla ortaya koyulmuştur.

Ahmet Şerif başlangıçta sadece Anadolu gözlemlerinde bulunacakken daha sonra Arnavutluk'ta çıkan ayaklanmalar Tanin'i bölgenin durumunu öğrenmeye zorlamıştır. Buradaki gözlemlerde ayaklanmaların sebepleri ve sonuçları üzerinde durulmuştur. Ayrıca genel değerlendirmeler de yapan Ahmet Şerif Müslüman halkın Sırp'lardan pek çok alanda geride olduğunu, halkın cehalet içinde olduğunu ve halka iyi bir dini eğitim verilmesi gerektiğini gözler önüne sermiştir.

Halkın her alanda ilerlemesini, çağı yakalamasını isteyen Tanin, Avrupa'nın bizden, Amerika'nın da Avrupa'dan pek çok alanda ileride olduğunu ifade eder. Ülkenin gelişimi için Avrupa ve Amerika'ya örnek almak gerektiğini savunur. Ancak bunun yanı sıra Doğu'nun da başarılı olduğu alanların unutulmaması gerektiğini vurgular.

Tanın, dönemin şartlarından dolayı ağırlıklı olarak siyasi ve sosyal konuları ele almış olsa da edebi konular üzerinde de durmuştur. Ser-muharriri ve Müdür-i Mesulü olan kişi Servet-i Fünûn Edebiyatının önemli yazarlarından biri olan Hüseyin Cahit'tir. Ancak Hüseyin Cahit'in edebi yazılarına rastlamamaktayız. Bu da gazetenin, başta müdür-i mesulü tarafından halk ve hükümet arasında bir köprü kurmak, halkın ihtiyaçlarına eğilmek ve sorunlarına çözüm bulma gayreti taşıdığını göstermektedir. Her ne kadar siyasi ve sosyal konular ağırlıkta da olsa edebi birkaç yazısı ile Tefik Fikret, Cenap Şahabettin, Memduh Şevket Esenal, Halide Edip Adıvar, Hüseyin Suat ve Muhittin karşımıza çıkar. Bu yazarlar hikaye, şiir, mektup, makale, piyes ve incelemeleri ile gazeteye yoğun olmasa da bir edebi nitelik kazandırmışlardır.

Tanın diğer dillerden Türkçeye roman tercümelerini de tefrikalar halinde aktarmıştır. Bunlardan başlıcası Aleksander Dumas'ın "Kraliçe Margo" romanıdır.

Hikaye ve piyese önem verilmiş; mektuplar da gazetede büyük bir yer tutmuştur. Tanin, kitap ve gazete neşrine, tiyatro ve konferans haberlerine hemen her gün yer vererek hem kendisi dönemin edebi gelişmelerini yakından takip etmiş hem de halkı bu konularda bilgilendirmeyi amaçlamıştır.

1910 yılının ilk yedi ayını kapsayan dönemin şartlarından dolayı yoğun olarak sosyal ve siyasi konuları ele alan Tanin gazetesi, Anadolu ve Arnavutluk'ta yaşanan gelişmeleri yakından takip etmiştir. Meclis-i Mebusan müzakerelerine önem vermiş, bu müzakerelere sayfalarında geniş yer ayırmıştır. Tanin Osmanlılık ideolojisini benimsemiş, eşitlik, kardeşlik, adalet kavramlarına vurgu yapmıştır. Gazetenin edebi yönünü bazı edebi makalelerin yanı sıra daha çok kitap, dergi vs. ilanlarında ve Fransızca'dan yaptığı roman tefrikalarında bulmak mümkündür.

KAYNAKÇA

- ARTUÇ, Nevzat, II. Meşrutiyet'in İlanı, Doğu Batı Dergisi, Sayı 45, C. 1, Ankara, 2008.
- BAYUR, Yusuf Hikmet, Türk İnkılâbı Tarihi, C. I, Kısım II, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1983.
- BENĞİ, Hilmi, Gazeteci, Siyasetçi ve Fikir Adamı Olarak Hüseyin Cahit Yalçın, Ankara, 2000.
- ÇAKIR, Hamza, Osmanlıda Basın İktidar İlişkileri, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2002.
- ÇAVDAR, Tevfik, İz Bırakan Gazeteler ve Gazeteciler –Bab-ı Ali'den Geriye Ne Kaldı?- İmge Kitabevi, 2007.
- ÇETİŞLİ, İsmail; ÇETİN, Nurullah; DOĞAN, Abide; GÜR, Alim; DEMİR, Şenol; KARATAŞ, Cengiz; II. Meşrutiyet Dönemi Türk Edebiyatı, Akçağ Yayınları, Ankara, 2007.
- DEMİRCİ, H. Aliyar, 1908 Parlamentosunda Meşrutiyetin Değerleri ve İlkeleri, Doğu Batı Dergisi, Sayı 45, C. 1, Ankara, 2008.
- DEVELLİOĞLU, Ferit, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat, Aydın Kitabevi, Ankara, 2008.
- HOCAOĞLU, Baran, II. Meşrutiyet'in İlanı Sırasında İki Tarz-ı Siyaset: Merkeziyetçiler ile Adem-i Merkeziyetçiler Mücadelesi, Doğu Batı Dergisi, Sayı 46, C. II, Ankara, 2008.
- HUYUGÜZEL, Ö. Faruk, Hüseyin Cahit Yalçın'ın Hayatı ve Edebî Eserleri Üzerinde Bir Araştırma, Ege Üniversitesi Matbaası, İzmir, 1984.
- İŞİK, İhsan, Yazarlar Sözlüğü, Risale Yayınları, İstanbul, 1990.
- İmlâ Kılavuzu, Türk Dil Kurumu, Ankara, 2000.
- İNAL, İbnülemin Mahmud Kemal, Son Asır Türk Şairleri, C. I-IV, Dergah Yayınları, İstanbul, 1988.
- İNÜĞÜR, M. Nuri, Basın ve Yayın Tarihi, Der Yayınları, İstanbul, 2005.
- İSKİT, Server Rıfat, Türkiye'de Matbuat Rejimleri, İstanbul, 1939.

- KARAL, Hilmi Ziya, Osmanlı Tarihi, IX. Cilt, Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1996, Ankara.
- KAROĞLU, İlhan, Tanin Gazetesi inceleme ve seçilmiş metinler (1-300 sayılar), Yüksek Lisans Tezi, 2011.
- KOLOĞLU, Orhan, Osmanlı'dan Günümüze Türkiye'de Basın, İletişim Yayınları, İstanbul, 1992.
- KOLOĞLU, Orhan, Osmanlı'dan 21. Yüzyıla Basın Tarihi, Pozitif Yayınları, İstanbul, 2006.
- KURDAKUL, Şükran, Şairler ve Yazarlar Sözlüğü, İnkılap Yayınları, İstanbul, 1999.
- NECATİGİL, Behçet, Edebiyatımızda Eserler Sözlüğü, Varlık Yayınları, İstanbul, 1989.
- NECATİGİL, Behçet, Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü, Varlık Yayınları, İstanbul, 1989.
- ÖZEĞE, Seyfettin, Bağış Kitapları Kataloğu, C. 1-2-3-4-5, Atatürk Üniv. Basımevi, Erzurum, 1980. 621
- PARLATIR, İsmail, Osmanlı Türkçesi, Yargı Yayınevi, Ankara, 2009.
- SAMİ, Şemsettin, Kâmûs-i Türkî, Çağrı Yayınları, İstanbul, 1978.
- TANPINAR, Ahmet Hamdi, 19. Asır Türk Edebiyatı Tarihi, Çağlayan Kitabevi, İstanbul, 2001.
- TEKİN, Arslan, Edebiyatımızda İsimler ve Terimler Sözlüğü, Ötüken Yayınları, İstanbul, 1995.
- TOPUZ, Hıfzı, II. Mahmut'tan Holdinglere Türk Basın Tarihi, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2003.
- TUNAYA, Tarık Zafer, Türkiye'de Siyasal Partiler, C. III, Hürriyet Vakfı Yayınları, İstanbul, 1989.
- Türkçe Sözlük, TDK Yayınları, Ankara, 2011.
- ÜLKEN, Hilmi Ziya, Türkiye'de Çağdaş Düşünce Tarihi, Ülken Yayınları, İstanbul, 1998.

US, Asım, Gördüklerim, Duyduklarım, Duygularım, Vakit Matbaası, İstanbul, 1964.

YALÇIN, Alemdar, II. Meşrutiyet'te Tiyatro Edebiyatı Tarihi, Akçağ yayınları, Ankara,
2002.A

DİZİN

A

- A. Agâh, 41, 212
 Abbas Hilmi Paşa, 121, 224
 Abdülhamit, 8, 11, 12, 32, 40, 41, 43, 49, 154, 204, 205, 222, 227, 274, 275, 276, 277, 278, 289, 291, 293, 294, 295, 297, 298, 299, 334, 400, 401, 404
 Abdülhamit Bin Abdülaziz Han, 8, 11, 32, 40, 41, 205
 Adana, 6, 7, 21, 41, 44, 45, 55, 104, 140, 208, 242, 261, 274, 275, 277, 278, 279, 280, 288, 296, 303, 380
 Ahali-yi Fırka-yı Cedide, 51
 Ahmet Cevdet, 8, 11, 48, 227, 232
 Ahmet İhsan, 141, 238
 Ahmet Razi, 12, 206
 Ahmet Râzi, 8, 41
 Ahmet Refik, 36, 179
 Ahmet Rıza, 7, 276, 285, 287, 316
 Ahmet Saki, 6, 11, 41, 212
 Ahmet Şerif, 7, 10, 12, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 30, 208, 227, 232, 384, 406
 Ahmet Şinasi, 8, 10, 11, 13, 33, 48, 203, 210, 212, 227, 232
 Ahmet Vasfî, 12, 49, 208
 Akova, 24, 26, 41, 208
 Alber Feraci, 12
 Aleksander Dumas, 36, 406
 Ali Fazıl, 169
 Ali Necip, 180
 Ali Paşa, 273
 Ali Reşad, 55, 238
 Ali Reşat, 166, 179, 180, 190
 Ali Rıza, 8, 11, 95
 Ali Seydi, 179
 Ali Suat, 8, 10, 11, 49, 206, 237
 Ali Şükrü, 8, 11, 50
 Ali Zülfikar, 8, 11, 50, 227, 233
 Almanya, 18, 20, 52, 55, 59, 62, 63, 64, 95, 99, 101, 102, 115, 127, 130, 138, 139, 149, 213, 216, 223, 240, 241, 255, 257, 260, 264, 276, 277, 286, 288, 289, 297, 299, 301, 310, 314
 Amerika, 31, 32, 54, 147, 162, 192, 206, 264, 276, 278, 293, 301, 305, 346, 347, 349, 350, 403, 406
 Ankara, 5, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 50, 134, 227, 233, 304, 308, 310, 376, 377, 384, 408, 409, 410
 Ankara Mebusu Mehmet Talat, 8, 50, 227, 233
 Araplar, 28, 38, 39, 71, 72, 74, 84, 89, 100, 101, 228, 229, 234, 235, 333
 Aristotlu, 11, 50, 212
 Arnavutluk, 4, 6, 7, 12, 13, 14, 15, 24, 25, 41, 42, 46, 47, 50, 54, 65, 71, 73, 83, 89, 96, 97, 101, 108, 109, 115, 120, 122, 127, 128, 129, 131, 132, 133, 135, 138, 142, 144, 152, 162, 213, 216, 217, 221, 222, 224, 228, 229, 232, 234, 235, 240, 241, 246, 249, 250, 255, 256, 257, 260, 262, 268, 287, 289, 290, 291, 292, 309, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 405, 406, 407
 Atina, 121, 133, 136, 269, 271, 273, 302, 304, 305, 311, 315, 396
 Avrupa, 11, 13, 16, 21, 26, 27, 31, 38, 54, 55, 60, 62, 69, 73, 74, 79, 83, 89, 92, 101, 110, 112, 138, 144, 146, 152, 153, 162, 166, 179, 190, 204, 217, 218, 222, 238, 249, 275, 293, 295, 296, 305, 314, 322, 328, 329, 330, 346, 350, 356, 357, 358, 362, 365, 366, 367, 406
 Avusturya, 6, 7, 15, 20, 52, 54, 59, 63, 64, 95, 98, 101, 102, 103, 109, 115, 122, 131, 138, 139, 140, 144, 149, 150, 213, 216, 222, 223, 240, 241, 242, 247, 258, 260, 261, 263, 265, 266, 267, 269, 270, 277, 291, 298, 300, 306, 309, 310, 311, 316
 Ayasofya, 290, 314

B

- Babanzade İsmail Hakkı, 6, 8, 10, 11, 13, 15, 17, 18, 20, 39, 51, 204, 205, 206, 212, 227, 233, 238, 353, 359
 Bab-ı Ali, 123, 252, 267, 268, 269, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 289, 290, 291, 293, 297, 307, 309, 310, 311, 312, 408
 Bağdat, 266, 268, 271, 285, 290, 292, 302, 303, 305, 311, 312, 330
 Bahçe, 22, 41, 208, 398
 Batris Paşa, 61
 Bedi Nuri, 8, 10, 11, 66
 Bosna ve Hersek, 15, 18
 Britanya, 374
 Brooklyn, 346
 Buhara, 8, 111, 150, 230, 235, 266
 Bulgar, 13, 16, 22, 38, 39, 42, 51, 56, 60, 75, 76, 83, 96, 111, 122, 123, 124, 135, 137, 139, 149, 150, 151, 203, 204, 208, 215, 217, 247, 248, 252, 253, 254, 259, 261, 264, 266, 267, 268, 271, 272, 274, 275, 276, 277, 279, 280, 281, 282, 284, 285, 286, 287, 291, 295, 301, 311, 312, 315, 316, 335, 344
 Bulgaristan, 6, 7, 12, 15, 18, 39, 51, 53, 54, 56, 63, 75, 76, 87, 88, 96, 101, 102, 111, 112, 114, 116, 122, 123, 124, 125, 128, 133, 135, 137, 138, 139, 140, 142, 145, 149, 151, 160, 207, 216, 217, 222, 223, 224, 241, 248, 250, 252, 253, 254, 255, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 268, 269, 270, 272, 281, 282, 283, 285, 289, 290, 291, 292, 296, 297, 301, 304, 306, 307, 309, 310, 312, 313, 314, 315, 316
 Burhaneddin Şakir, 180
 Bükreş, 133, 280, 305, 306, 308, 312

C

- Cafer Fahri, 8, 12, 67, 171, 208
 Cavid Bey, 112, 249, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314

- Celal Esat, 8, 11, 67, 216
 Celal Mücib, 8, 11, 32, 40, 67, 205
 Celal Sahir, 174, 182
 Cemil Süleyman, 180, 190
 Cenap Şahabettin, 13, 34, 67, 172, 205, 406
 Cenova, 27, 156
 Chicago, 347, 349

Ç

- Çakırcalı, 268, 275, 284, 285, 286, 288, 293, 295, 297, 298, 299, 300, 301, 303, 304, 306, 308
 Çorum, 4

D

- Dağavaryan, 10, 11, 41, 67, 160, 208
 Damat Ferit Paşa, 76, 129, 218, 225
 Demir Asaf, 8, 11, 67, 216, 326
 Doktor Mazhar Osman, 172
 Doktor Nuri Bekir, 8, 11, 68, 228, 233
 Doktor Şükrü Mehmet, 8, 68, 161, 228, 233
 Dört Yol, 22, 314
 Düvel-i Muazzama, 18, 19, 144

E

- Ebu Bekir Hazım, 180
 Ebu Fikret Tahir, 8, 10, 12, 28, 29, 68, 210
 Edirne, 33, 48, 49, 121, 136, 227, 232, 271, 272, 274, 282, 290, 301, 303, 307, 308
 Ereğli, 22, 42, 208
 Erlih, 138, 208
 Ermenak, 22, 42, 208, 388, 389, 391, 392
 Ermeni, 21, 22, 35, 41, 42, 55, 70, 87, 113, 117, 131, 146, 231, 236, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 296, 298, 300, 301, 303, 305, 306, 307, 308,

309, 310, 312, 313, 314, 316, 331,
335
Erzin, 22, 42, 208
Erzurum, 8, 13, 137, 140, 260, 262,
279, 284, 293, 298, 301, 302, 306,
309, 310, 311, 313, 409
Ethem Ruhi, 271, 272, 278, 315

F

Fas, 51, 55, 58, 213, 214, 274
Fazıl Ahmet, 8, 10, 11, 31, 69, 159, 174,
205, 228, 233
Feke, 22, 42, 43, 208
Ferdinand, 16, 54, 83, 116, 130, 133,
142, 219, 250, 257, 281, 285, 287
Fransa, 18, 20, 28, 29, 32, 37, 51, 58,
64, 74, 86, 94, 97, 102, 116, 122,
143, 151, 155, 158, 164, 205, 211,
223, 227, 239, 241, 242, 262, 263,
268, 270, 271, 274, 276, 290, 291,
292, 297, 300, 301, 302, 303, 304,
305, 306, 308, 309, 312, 318, 320,
328, 350, 357
Fuat Kemal, 8, 11, 70, 228, 233

G

Gamil Paşa, 269, 271, 272, 273, 276
Gelibolu, 268, 288, 310
Gilindir, 22, 43, 209, 378, 379, 380,
381, 382, 383, 388
Girit, 4, 9, 11, 18, 19, 20, 41, 52, 55, 56,
57, 58, 59, 60, 63, 64, 65, 67, 69, 78,
79, 80, 91, 93, 94, 95, 99, 102, 109,
111, 113, 114, 115, 116, 119, 120,
121, 122, 123, 124, 125, 136, 139,
142, 144, 145, 147, 148, 151, 159,
170, 212, 213, 214, 216, 218, 219,
223, 224, 226, 237, 240, 241, 242,
247, 248, 249, 250, 251, 252, 253,
254, 259, 263, 264, 266, 267, 268,
269, 270, 272, 281, 287, 291, 292,
293, 294, 295, 302, 308, 310, 311,
312, 313, 314, 316, 397, 405

H

Hacı Emin Paşa, 288
Haçın, 22, 43, 209, 392
Hafız Muhammed Tevfik, 8, 11, 70,
228, 233
Hakkı Paşa, 77, 81, 82, 145, 267, 316
Halep, 278, 295, 298, 303, 304
Halide Edip Adıvar, 8, 21, 34, 35, 70,
318, 406
Halide Salih, 8, 11, 13, 35, 70, 158, 163,
164, 177, 228, 233, 318, 332
Halil Halit, 167
Halil Paşa, 267, 268, 281, 302
Halili Emiri-zade Baha, 8, 38, 71, 228,
234
Hallacıyan Efendi, 81
Hasan Basri, 8, 11, 71, 228, 234
Hasan Edip, 173
Hassa, 22, 43, 45, 209
Hicaz, 28, 29, 68, 93, 106, 210, 211,
244, 268, 277, 280, 288, 291, 294,
295, 298, 312
Hoca Fehmi, 8, 71, 217
Hüseyin Cahit, 4, 6, 10, 11, 13, 14, 15,
16, 18, 19, 21, 28, 30, 32, 33, 34, 38,
39, 40, 71, 86, 125, 158, 162, 164,
203, 204, 205, 206, 211, 217, 228,
234, 321, 336, 339, 342, 345, 370,
377, 387, 406, 408
Hüseyin Hilmi Paşa, 267, 282, 284,
290, 296
Hüseyin Kazım, 4, 16
Hüseyin Rahmi, 178, 198
Hüseyin Siret, 34, 35, 67, 163, 184
Hüseyin Suat, 9, 34, 36, 93, 163, 173,
406
Hüseyin Şükrü, 8, 11, 13, 32, 94, 205,
222, 229, 234

I

Islahiye, 22, 43, 209

İ

İbrahim Zâfî, 8, 94, 229, 234
İkdam, 48, 371, 403

İngiltere, 18, 51, 58, 60, 62, 63, 64, 82,
88, 91, 97, 114, 119, 120, 127, 138,
140, 148, 195, 214, 216, 221, 224,
225, 251, 255, 260, 261, 264, 282,
283, 284, 290, 292, 293, 294, 301,
302, 304, 305, 306, 310, 311, 312,
313, 314, 315, 371, 396
İpek, 14, 24, 44, 73, 115, 127, 128, 165,
209, 250, 255, 283, 286, 405
İran, 7, 55, 58, 63, 102, 127, 128, 130,
133, 137, 138, 139, 140, 148, 149,
150, 213, 214, 225, 241, 255, 257,
258, 260, 261, 264, 265, 266, 271,
276, 280, 281, 282, 283, 288, 289,
290, 291, 292, 293, 294, 297, 298,
300, 303, 305, 307, 308, 311, 314,
315, 316, □317
İskenderun, 22, 44, 209, 278
İsmail Faik, 177
İsmail Safa, 174
İspanya, 60, 128, 130, 214, 256, 257
İstanbul, 16, 27, 29, 36, 53, 55, 64, 67,
70, 71, 75, 81, 83, 85, 86, 88, 90, 91,
92, 94, 96, 106, 112, 113, 115, 121,
122, 124, 128, 130, 135, 136, 141,
142, 155, 156, 157, 183, 216, 217,
219, 222, 226, 238, 244, 248, 253,
256, 259, 262, 271, 274, 275, 277,
279, 280, 288, 290, 292, 294, 295,
296, 298, 301, 303, 305, 317, 327,
331, 340, 341, 344, 346, 348, 350,
351, 355, 379, 381, 396, 403, 408,
409, 410
İtalya, 12, 27, 52, 58, 65, 102, 124, 138,
148, 150, 155, 156, 157, 164, 211,
213, 216, 241, 253, 260, 264, 265,
267, 285, 287, 288, 289, 290, 291,
292, 293, 294, 295, 296, 297, 298,
299, 300, 306, 315
İttihat ve Terakki, 4, 17, 21, 28, 37, 52,
64, 68, 81, 129, 153, 204, 210, 211,
215, 226, 256, 267, 276, 288, 293,
300, 405
İzzet Fuat Paşa, 266, 268
İzzet Ulvi, 334

J

Japonya, 60, 63, 65, 139, 159, 166, 215,
216, 226, 269, 278, 307, 308
Jön Türk gazetesi, 39, 84, 333, 334

K

Kara Sait Paşa, 268
Karadağ, 129, 140, 149, 150, 257, 261,
265, 266, 268, 274, 278, 283, 287,
292, 293, 294, 295, 297, 298, 300,
302, 304, 309, 313, 316
Karaman, 22, 44, 209, 378
Kars, 22, 44, 209
Kilisli Rifat, 8, 10, 11, 12, 152, 226,
232, 237
Kolaşın, 24, 44, 209
Kolombiya, 347
Kolonyalı Zin Alaaddin Hilmi, 8, 13,
153, 164
Kont Derental, 131, 139, 140, 165, 261
Konya, 7, 21, 42, 134, 292, 309
Kosova, 7, 13, 14, 15, 24, 48, 73, 129,
131, 152, 225, 256, 278, 281
Köprülü-zade Mehmet Fuat, 171, 176
Kral Petro, 53, 131, 140, 213, 258, 261,
286, 289
Kraliçe Öjeni, 304

L

Londra, 8, 109, 112, 125, 247, 249, 254,
306, 315, 327
Lord Şanzâliye Lorapüron, 374

M

Macar, 102, 150, 241, 266, 278, 279,
293, 294, 295, 314
Macaristan, 7, 15, 59, 102, 103, 109,
122, 138, 142, 149, 150, 173, 222,
241, 242, 247, 260, 262, 265, 266,
280, 300
Mahmut Cemalettin, 175
Mahmut Şevket Paşa, 89, 131, 132, 154,
176, 217, 221, 300, 334, 373

Makedonya, 15, 16, 50, 84, 95, 111,
114, 122, 123, 212, 224, 247, 253,
276, 280, 281, 291, 292, 294, 300
Manastırlı Mustafa Haluk, 8, 11, 153,
226
Manisa, 95, 132, 230, 236
Manyasi-zade Refik Bey, 67, 110
Marsilya, 97, 116, 141, 262, 288, 289
Meclis-i Ayan, 9, 53, 82, 103, 127, 213,
242, 254, 276, 278, 295, 334, 371,
374
Meclis-i Mebusan, 6, 7, 36, 38, 53, 54,
55, 59, 60, 66, 72, 76, 78, 82, 83, 84,
85, 94, 97, 98, 103, 104, 105, 106,
107, 108, 109, 110, 112, 127, 132,
213, 220, 222, 225, 240, 242, 243,
244, 245, 246, 247, 249, 254, 255,
267, 271, 275, 276, 278, 279, 284,
287, 297, 298, 305, 310, 320, 334,
335, 340, 356, 368, 369, 371, 385,
386, 387, 405, 407
Meclis-i Vükela, 136, 259, 267, 268,
271, 272, 273, 274, 275, 276, 277,
278, 279, 280, 281, 282, 283, 285,
286, 287, 288, 289, 290, 291, 292,
293, 294, 295, 296, 297, 298, 299,
300, 301, 302, 303, 309, 310, 311,
313, 314, 316
Medine, 8, 12, 28, 29, 68, 93, 210, 211,
314
Mehmet Arif, 166, 172, 183, 184
Mehmet Nazım, 177
Mehmet Necati, 8, 11, 153, 226
Mehmet Şerif Bin Mehmed Sait, 8, 154
Mekteb-i Mülkiye, 280, 281, 307, 315,
402
Mekteb-i Sultani, 32, 39, 40, 337, 338,
343, 344, 345, 354
Memduh Macit, 157, 205, 354, 355
Memduh Şevket, 8, 11, 13, 34, 35, 154,
163, 232, 237, 406
Mersin, 7, 21, 45, 46, 209, 271
Meşrutiyet, 5, 34, 35, 48, 51, 55, 61, 74,
80, 97, 116, 117, 169, 215, 227, 232,
240, 267, 270, 287, 301, 375, 405,
408, 410
Mısır, 29, 60, 61, 97, 121, 133, 154,
166, 177, 214, 215, 225, 231, 236,

266, 268, 272, 274, 284, 285, 289,
292, 293, 302, 308, 310
Milan, 27, 155, 156
Milovanoviç, 103, 124, 142, 145, 242,
254, 262, 263, 278, 279, 280, 281
Miss Hopkins, 36
Mitroviça, 24, 45, 209
Mösyö Jöröj, 285
Muhammed Ali, 269
Muhittin, 8, 10, 11, 12, 13, 27, 31, 34,
35, 155, 163, 204, 205, 206, 211,
227, 232, 237, 355, 406
Mustafa Hilmi, 8, 11, 157, 232, 237
Mustafa Nuri, 8, 12, 157, 204
Mustafa Sabri, 51, 152
Musul, 134, 231, 236, 272, 282, 310
Müfit Ratip, 8, 323

N

Nabi Bey, 64, 136, 165, 311, 312, 313,
396
Nasrettin Hoca, 173
Nazıma, 8, 13, 35, 71, 158, 163, 318,
327, 328, 329, 330
Nazifi Şerif, 172
Nir-i Hakikat gazetesi, 368
Nöyye Feraye Prese, 114, 120, 126,
139, 250
Nusret Fuat, 173

O

Osman Nuri, 8, 12, 66, 158, 208, 232,
400
Osmanişerlvid, 100, 149
Osmaniye, 22, 37, 44, 45, 111, 114,
119, 120, 122, 123, 124, 125, 133,
137, 144, 145, 180, 209, 223, 224,
248, 249, 250, 251, 252, 253, 254,
258, 260, 263, 268, 269, 270, 272,
274, 276, 281, 284, 291, 296, 299,
300, 301, 305, 306, 307, 309, 310,
311, 312, 313, 316, 321, 324, 330,
335, 345, 351, 386

Ö

Örfiyye, 22, 45, 209

P

Paris, 8, 28, 76, 86, 92, 97, 112, 114, 116, 130, 133, 153, 156, 199, 211, 227, 248, 249, 257, 266, 268, 272, 277, 281, 283, 290, 306, 316, 327, 331, 348
 Pastırmacıyan Efendi, 137, 140, 260, 262, 314
 Pastırmacıyan Efendi, 137, 140, 260, 262
 Petersburg, 8, 15, 53, 54, 111, 131, 137, 138, 143, 213, 258, 260, 263, 277, 283, 287
 Pire, 62, 134, 138, 215, 225, 258, 301, 302, 305, 307, 311, 396
 Prepol, 24, 209
 Prizrin, 24, 209

R

Rauf Necdet, 172
 Rifat Paşa, 58, 138, 152, 165, 311
 Rıza, 8, 11, 16, 56, 98, 113, 159, 160, 207, 222, 232, 249, 295, 306, 311, 373
 Robert Kolej, 339, 345
 Roma, 8, 12, 27, 156, 266, 267, 271, 274
 Romanya, 133, 150, 266, 277, 292, 294, 300, 306, 307, 309, 312, 313, 315, 396
 Rum, 60, 62, 63, 75, 87, 117, 139, 161, 206, 215, 225, 232, 267, 268, 269, 270, 273, 274, 277, 278, 279, 281, 282, 283, 286, 287, 297, 299, 300, 304, 305, 307, 308, 309, 311, 312, 315, 316, 335, 380, 381
 Rumeli, 39, 45, 56, 63, 76, 94, 111, 114, 122, 140, 141, 143, 148, 151, 164, 247, 248, 262, 263, 269, 274, 279, 282, 301, 306, 311, 312, 313, 315, 316, 389, 400, 402, 403

Rusya, 6, 7, 15, 18, 52, 53, 54, 58, 60, 63, 65, 102, 112, 119, 131, 137, 138, 139, 140, 142, 144, 149, 150, 213, 214, 215, 216, 224, 225, 226, 241, 248, 250, 258, 260, 261, 262, 263, 265, 266, 269, 277, 285, 297, 302, 306, 308, 310, 320
 Rübâb-ı Şikeste, 34, 35, 152, 177, 239
 Rüstem Paşa, 308

S

Saffet Paşa, 174
 Salih Keramet, 8, 11, 13, 159, 164
 Salih Paşa, 273
 Salih Zeki, 32, 39, 144, 206, 337
 Samsun, 267, 268, 272, 275, 289, 313, 316
 Satı Bey, 29, 30, 126, 281
 Selanik, 10, 15, 41, 44, 73, 95, 106, 130, 132, 137, 141, 148, 164, 182, 212, 245, 267, 271, 272, 273, 274, 276, 287, 289, 292, 296, 300, 301, 304, 310, 311, 313, 325, 402
 Selanikli Ahmet Hakkı, 12, 159, 208
 Selanikli Tefvik, 8, 96, 159, 237, 290, 291, 292, 293
 Seniçe, 24, 46, 48, 209
 Servet-i Fünun, 34, 141, 166, 171, 172, 178, 185, 238, 313
 Sırbistan, 41, 53, 63, 88, 102, 119, 122, 124, 125, 138, 141, 142, 145, 149, 150, 216, 221, 224, 226, 241, 250, 253, 254, 260, 262, 263, 264, 265, 266, 269, 270, 277, 278, 280, 281, 283, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 294, 295, 296, 301, 302, 303, 304, 306, 311, 313
 Sırp lar, 15, 25, 122
 Silifke, 22, 46, 209, 210, 378, 379
 Sir Edward Grey, 58, 63, 142, 216, 226
 Sivas, 8, 10, 11, 41, 67, 134, 160, 179, 207, 208, 272, 275, 289, 294, 308, 309, 313, 316
 Sivas Mebusu Dağavaryan, 8, 160, 207
 Sofya, 16, 42, 64, 88, 128, 130, 140, 147, 208, 216, 221, 256, 257, 262, 264, 283, 291, 309, 312, 313, 315

Süleyman Tevfik, 181

Ş

Ş. Haytaoğlu, 8, 11, 161, 232, 237
 Şahabettin Süleyman, 169
 Şarlok Holmes, 177, 200
 Şemsettin Sami, 173
 Şükrü Ganem Efendi, 38, 333, 334, 336

T

Tahsin Nahit, 169, 187
 Talat Bey, 76, 92, 114, 164, 313, 315, 344
 Tan, 8, 11, 37, 38, 39, 71, 72, 74, 76, 83, 84, 95, 97, 100, 101, 102, 112, 121, 132, 139, 141, 145, 251, 289, 333, 334
 Tanin, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 52, 55, 64, 90, 94, 98, 100, 102, 103, 109, 111, 112, 113, 116, 125, 129, 134, 135, 137, 140, 142, 143, □144, 145, 146, 147, 148, 151, 159, 161, 177, 192, 200, 201, 204, 212, 213, 239, 242, 247, 248, 249, 256, 259, 260, 262, 263, 264, 266, 267, 271, 276, 278, 280, 283, 303, 305, 306, 309, 310, 381, 384, 405, 406, 407, 409
 Tarhan Paşa, 143, 165, 263
 Tarsus, 22, 45, 46, 210
 Tasvir-i Efkâr, 69, 238
 Taşlıca, 24, 44, 47, 210, 299, 304, 305, 313, 316
 Tevfik Fikret, 4, 8, 13, 16, 32, 34, 39, 40, 67, 88, 93, 132, 144, 162, 163, 164, 201, 206, 406
 Torino, 27, 156
 Tosya, 308, 309
 Trablusgarp, 8, 12, 65, 123, 144, 192, 216, 252, 263, 273, 275, 276, 277, 279
 Tunus, 123, 252, 267, 273, 276, 279, 290, 297

Türkiye, 15, 21, 27, 28, 31, 53, 57, 58, 59, 60, 62, 63, 64, 65, 69, 70, 71, 74, 75, 76, 78, 79, 83, 87, 88, 89, 91, 92, 101, 102, 109, 111, 116, 117, 118, 119, 120, 125, 126, 133, 135, 138, 142, 144, 145, 147, 148, 149, 151, 155, 158, 160, 162, 180, 204, 205, 207, 214, 216, 217, 221, 223, 224, 225, 226, 228, 234, 239, 242, 247, 248, 250, 259, 263, 264, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 278, 281, 287, 289, 290, 291, 292, 293, 297, 298, 299, 300, 301, 304, 310, 311, 312, 313, 314, 316, 318, 329, 333, 334, 375, 385, 408, 409

U

Ulukışla, 22

Ü

Üsküdarlı Ali Onur, 8, 11, 31, 162, 206, 350

V

Venedik, 27, 156
 Verona, 27

Y

Yahya, 8, 11, 162, 232
 Yakova, 24, 25, 44, 47, 209, 210
 Yanya, 50, 212, 274, 278, 280, 304, 313, 314
 Yemen, 48, 68, 92, 148, 161, 164, 221, 228, 233, 264, 267, 269, 272, 273, 275, 278, 279, 281, 285, 286, 287, 292, 295, 297, 301, 304
 Yeni Gazete, 51, 102
 Yeni Pazar, 24, 47, 210, 291
 Yeni Tanin, 5
 Yeni Varoş, 24, 48, 210
 Yenipazar, 7
 Yunan, 20, 41, 50, 52, 58, 65, 80, 90, 93, 94, 110, 119, 122, 123, 124, 133, 148, 149, 151, 155, 165, 204, 212,

- 222, 231, 236, 250, 252, 254, 256,
264, 266, 268, 270, 272, 275, 277,
281, 290, 293, 294, 299, 300, 302,
304, 305, 307, 309, 311, 314, 315,
378, 379, □396, 397, 405
- Yunanistan, 6, 7, 18, 19, 20, 55, 56, 57,
58, 65, 72, 79, 90, 91, 93, 102, 103,
110, 111, 114, 116, 119, 120, 122,
123, 124, 125, 127, 130, 131, 133,
134, 138, 140, 141, 142, 144, 145,
148, 149, 150, 151, 159, 207, 213,
214, 216, 219, 224, 241, 242, 247,
248, 249, 250, 251, 252, 253, 254,
255, 257, 258, 260, 261, 262, 263,
264, 265, 266, 269, 270, 272, 282,
284, 285, 286, 287, 288, 289, 290,
291, 292, 293, 294, 306, 310, 311,
312, 314, 315, 316, 395, 396, 398,
405
- Yusuf İzzettin Efendi, 294, 297, 298,
299, 300, 301
- Yusuf Ragıp, 171

EKLER

طنین

Top header text containing publication details and dates in Urdu.

Main body of the page containing multiple columns of Urdu text, likely an editorial or a collection of articles.

ÖZGEÇMİŞ

Esin GEZ UYAR
 Esentepe Mah. Şehit Mustafa Güngör Cad. 23/5
 Merkez/TOKAT
 530 922 04 84
 E-posta: e.esingez@gmail.com

KİŞİSEL BİLGİLER

Doğum Yeri / Tarihi Pazar-TOKAT / 05.08.1986
 Medeni Durum Evli

EĞİTİM BİLGİLERİ

- 2009–2012 Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
 Türk Dili ve Edebiyatı Yeni Türk Edebiyatı (Tezli Yüksek Lisans)
- 2008–2009 Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
 Türk Dili ve Edebiyatı (Tezsiz Yüksek Lisans)
- 2004–2008 Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi
 Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü (Lisans)
- 2000–2004 Tokat Anadolu Lisesi Türkçe-Matematik Bölümü

İŞ TECRÜBESİ

- 2010–2011 Başçiftlik Karacaören İlköğretim Okulu, Sınıf Öğretmenliği (1 Yıl)
 2009–2010 Tokat Çözüm Sigorta, Finansal Danışman (1 Yıl)
 2008–2009 Method Araştırma ve Pazarlama Ltd. Şti., Gizli Müşterilik (Turkcell Bayi Denetimciliği)
 (1 Yıl)

SEMİNER ve KURSLAR

- 2010–2011 Samsun Kavak Halk Eğitim Merkezi Halk Oyunları Usta Öğreticilik Kursu (1 Ay)
 2010–2011 Tokat Halk Eğitim Merkezi Rusça Kursu (4 Ay)
 2010–2011 Ankara Nart Akademi İletişim - Yöneticilik - Toplantı Yönetimi Seminerleri (2 Ay)
 2009–2010 Tokat Halk Eğitim Merkezi Hızlı Okuma Kursu (4 Ay)
 2009–2010 Tokat Halk Eğitim Merkezi Halk Oyunları Kursu (4 Ay)
 2006–2007 Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Gitar Kursu (4 Ay)

YABANCI DİLLER

Osmanlıca (İleri Seviye)
 İngilizce (İyi Seviye)
 Rusça (Temel Seviye)